

การศึกษาวเคราะห์นอกระบบนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ปริญญาานิพนธ์

ของ

พรรณทิภา จินกลับ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

พฤษภาคม 2551

การศึกษาวเคราะห์นอกระบบนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ปริญญาานิพนธ์
ของ
พรรณทิภา จินกลับ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาวเคราะห์นอกระบบนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

บทคัดย่อ

ของ

พรรณทิภา จี้นกลับ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

พฤษภาคม 2551

พรรณทิภา จีณกลับ. (2551). *การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา*.

ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์พรธาดา สุวัธนวนิช,

อาจารย์บรรพต ศิริชัย.

ปริญญาานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะและแนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา จากจินตนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจำนวน 12 เรื่อง ผลการศึกษามีดังนี้

ด้านลักษณะเฉพาะของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา โดยศึกษาจากองค์ประกอบและกลวิธีการดำเนินเรื่องของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาพบว่า **โครงเรื่อง** มีการสร้างความขัดแย้งจากเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครจะคลี่คลายหรือนำไปสู่การคลี่คลายเมื่อการเดินทางข้ามเวลาจะยุติลง **ด้านกลวิธีการดำเนินเรื่อง** ให้สาเหตุที่ตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคตหรือเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษ นิยมเรียงลำดับเหตุการณ์ในต่างสถานที่โดยเล่าสลับกันไปมา ใช้ฉากบอกเหตุล่วงหน้าด้วยความฝัน นิमितและคำพยากรณ์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้ และใช้จดหมายหรือบันทึกที่มีผู้ส่งสารและผู้รับสารอยู่คนละมิติเวลาช่วยในการดำเนินเรื่องและคลี่คลายปมปัญหา **ตัวละคร** มีตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาและตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา โดยจะมีลักษณะบางประการร่วมกันและมีตัวละครแบบฉบับ **บทสนทนา**ระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาและตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลามีความแตกต่างเพื่อเน้นถึงสมจริงเป็นหลัก ในส่วนที่เป็นฉากการเดินทางข้ามเวลา ระบุถึงลักษณะเด่นที่ปรากฏจากสถานที่ บรรยากาศและเวลา ส่วนที่เป็นฉากเหตุการณ์ของเรื่องนำเสนอได้หลากหลายมิติเวลาต่างยุคสมัย

ด้านแนวคิด พบว่านวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง แนวคิดหลักมี 4 กลุ่ม ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความรัก แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคมในปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการเทิดทูนวีรกรรมบรรพบุรุษ ปลุกฝังสำนึกความรักชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความสามัคคี ส่วนแนวคิดรองมี 2 กลุ่ม ได้แก่ แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้และแนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขได้ โดยผู้เขียนนวนิยายส่วนใหญ่นำเสนอแนวคิดที่ว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรมคือกฎไตรลักษณ์และกฎแห่งกรรม

AN ANALYTICAL STUDY OF TIME TRAVEL IN THAI NOVELS

AN ABSTRACT

BY

PHANTIPHA JEENKLUB

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Art Degree in Thai
at Srinakharinwirot University

May 2008

Phantipha Jeenklub. (2008). *An Analytical Study of Time Travel in Thai Novels*. Master's Thesis, M.A. (Thai). Bangkok: Graduate School of Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Ms. Porntada Suvattanavanitch, Mr. Banpot Sirichai.

This thesis aimed to study characteristics and themes shown in twelve Thai novels featuring time travel. The results are as follows:

Regarding literary elements and plot development of time-travel Thai novels, the study found that a conflict was created when a character traveled back and forth at different points of time and the story reached its denouement when the travel through time stopped. Characters were set to transport either back to undo the past or forward to the future to help the ancestors. The plot line was developed by shifting between time sequences and various settings, using dreams, omen, and prophecies as the sign of the future to create suspense, and making letters or diaries connecting characters through time as a device to develop the plot and reach the denouement. Characters in time-travel novels consisted of those who traveled through time and those who did not. They, however, shared some common characteristics and some were stereotype characters. To achieve plausibility, conversation of time travelers was different from that of general characters. Settings in time travel novels which varied in time and place indicated the outstanding features of different places, atmospheres and time periods.

In terms of themes, the study found that those twelve time travel Thai novels conveyed both major and minor themes. Four major themes shown in the novels were the theme of time and love, the theme involving social problems and guiding the solution to the present society, the theme of worshipping ancestors' heroic acts and instilling nationalism, and the theme of harmony and unity. Two minor themes were the beliefs that one could undo the past and that one could not. Most novelists conveyed the belief that one cannot undo the past by citing Buddhist principles of Three Signs of Being and Karma as the support.

ปริญญาานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มรายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
ของ
พรรณทิภา จี้นกลับ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่.....เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

.....ประธาน

(อาจารย์พรธาดา สุวัธนวิษ)

.....กรรมการ

(อาจารย์บรรพต ศิริชัย)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร)

.....กรรมการ

(อาจารย์พรธาดา สุวัธนวิษ)

.....กรรมการ

(อาจารย์บรรพต ศิริชัย)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุภิญญา ยงศิริ)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจากอาจารย์พรธาดา สุวัธนวิช ประธานกรรมการ และอาจารย์บรรพต ศิริชัย กรรมการที่ปรึกษา ท่านทั้งสองได้กรุณาให้แนวคิดและคำแนะนำอันมีค่า ตลอดจนสละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความใส่ใจเป็นอย่างยิ่งตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ณาศรี เย็นบุตร และอาจารย์สุภิญญา ยงศิริ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบปากเปล่า และได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้ปริญญาโทฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยากรต่างๆ ให้ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการทำปริญญาโทฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้ทุนการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้มอบทุนเพื่อใช้จ่ายในการทำปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยนับตั้งแต่ปฐมวัย จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จทางการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยตลอด อีกทั้งยังให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานทุกท่านและคุณครูมาเถียน พ่วงอินทร์ ที่คอยให้ความอนุเคราะห์และเป็นกำลังใจตลอดมา

ทำนุผู้วิจัยขอขอบคุณ วัฒนา ระจิดดำรงค์ และเพื่อนๆ ภาควิชาภาษาไทยทุกคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ดูแล ช่วยเหลือเป็นกำลังใจซึ่งกันและกันจนปริญญาโทฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

พรรณทิภา จี้นกลับ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางปรัชญาการเดินทางข้ามเวลา.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลากับทฤษฎีฟิสิกส์.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรม.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของนวนิยายและกลวิธีการดำเนินเรื่อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมไทย.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด.....	25
3 โครงเรื่องและกลวิธีการดำเนินเรื่องของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา...	28
โครงเรื่อง.....	28
โครงเรื่องหลัก.....	28
โครงเรื่องรอง.....	39
กลวิธีการดำเนินเรื่อง.....	46
จุดประสงค์ของการเดินทางข้ามเวลา.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคต.....	47
การเดินทางข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษ.....	48
การเดินทางข้ามเวลาเมื่อประสบกับปัญหารุนแรงหรือภัยคุกคามชีวิต.....	49
การเดินทางข้ามเวลาเพื่อสืบหาความจริงบางประการ.....	51
การสร้างความสนใจใคร่รู้และการคลั่งไคล้ปัญหา.....	51
การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้า.....	51
การใช้จดหมายและบันทึก.....	54
การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง.....	68
เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทิน.....	68
เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลัง.....	70
เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมา แต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด.....	74
4 ตัวละครและบทสนทนาของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	88
ตัวละคร.....	88
ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา.....	88
ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา.....	88
ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน.....	89
ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต.....	96
ตัวละครปฏิบัติที่เดินทางข้ามเวลา.....	127
ตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลา.....	130
ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา.....	137
ตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา.....	137
ตัวละครฝ่ายปฏิบัติที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา.....	145
ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา.....	148
ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์.....	149

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชีวิตร่วมสมัยกับ	
ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา.....	154
ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่เป็นพระภิกษุ.....	157
ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชื่อปรากฏในประวัติศาสตร์...	161
บทสนทนา.....	170
บทสนทนาทำหน้าที่สร้างความสมจริงให้แก่นวนิยาย.....	170
ความสมจริงด้านสถานภาพทางสังคมของตัวละคร.....	171
ความสมจริงด้านปัญหาการสื่อสารที่เกิดจากการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน	
ระหว่างบุคคลสองยุคสมัย.....	172
บทสนทนาทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลความรู้เชิงประวัติศาสตร์.....	175
5 ฉากและวิธีการเดินทางข้ามเวลาของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	179
ฉากการเดินทางข้ามเวลา.....	179
การเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อ	
หรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา.....	180
การเดินทางข้ามเวลาโดยมีสถานที่ทางธรรมชาติเป็นประตูแห่งมิติเวลา.....	193
การเดินทางข้ามเวลาโดยพลังจิตมนุษย์.....	199
การเดินทางข้ามเวลาโดยมีอำนาจเหนือธรรมชาตินำพาให้พลัดหลงข้ามมิติเวลา.....	202
ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง.....	208
ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีต.....	210
ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาปัจจุบัน.....	214
ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอนาคต.....	216
6 แนวคิดของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	218
แนวคิดหลักของเรื่อง.....	218

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6 (ต่อ)	
แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความรัก.....	218
แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคม..	221
แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดทุนวีรกรรมของบรรพบุรุษ ปลูกฝังความรักชาติ.....	223
แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความสามัคคี.....	225
แนวคิดตรงเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลา.....	226
แนวคิดตรงที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้.....	227
แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรม.....	227
แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยไม่อ้างหลักพุทธธรรม.....	231
แนวคิดตรงที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขได้.....	234
7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	237
สรุปผลการวิจัย.....	237
อภิปรายผล.....	241
ข้อเสนอแนะ.....	242
บรรณานุกรม.....	244
ประวัติผู้วิจัย.....	248

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา.....	3
2 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องเรือนมยุรา.....	68
3 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องต่างเวลา.....	69
4 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องนิราศสองภพ.....	71
5 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องทวิภพ.....	74
6 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องหุบเขากินคน.....	75
7 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องจากฝันสู่...นิรันดร.....	76
8 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องอดีต.....	78
9 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องบ่วงบรรจถรณ์.....	79
10 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.....	81
11 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องรัตตมณี.....	83
12 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่องสาวหลงยุค.....	84
13 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดในเรื่อง2309 ย้อนรบทรัก.....	86
14 แสดงข้อมูลการเดินทางข้ามมิติเวลาของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา.....	209

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อกล่าวถึง 'เวลา' ในวรรณกรรมประเภทนวนิยาย โดยทั่วไปจะเข้าใจว่าเวลาเป็นส่วนหนึ่งของฉากร่วมกับสถานที่ซึ่งเป็นองค์ประกอบของนวนิยาย บทบาทของเวลามีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องกับตัวบทนวนิยายดังที่ ฌ็อง-ปีแยร์ โกลเด็นชไตน์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของเวลาในนวนิยายว่า "...มิติเวลาเป็นอีกมโนทัศน์ที่ทำให้เราลำดับการกำหนดรู้ในการเสนอเรื่องราวของโลกนี้ได้ เดิมทีนั้นคนคิดกันว่าจิตรกรรมเป็นศิลปะสื่อสถานที่และนวนิยายเป็นศิลปะสื่อเวลา ฌอง อิติเยร์ (Jean Hytier) ได้คิดหาคำนิยามที่ควรแก่การยอมรับ และเสนอว่านวนิยายเป็นผลงานแห่งภาษาที่ดำเนินเรื่องในกาลเวลา (une oeuvre de langage qui se déroule dans le temps)..." (โกลเด็นชไตน์, ฌ็อง-ปีแยร์. 2541: 189) เวลาจึงเป็นส่วนสำคัญของนวนิยายดังที่ ธัญญา สังขพันธานนท์ กล่าวไว้ว่า "...ช่วงเวลาหรือยุคสมัยของการเกิดเหตุการณ์ในเรื่องเป็นส่วนประกอบสำคัญของเรื่องสั้นและนวนิยาย เพราะช่วงเวลาจะช่วยในการดำเนินเรื่อง ตลอดจนการพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวละคร สถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อเชื่อมโยงเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์" (ธัญญา สังขพันธานนท์. 2539: 191-193) ในแง่นี้เวลาจึงมีความสำคัญในฐานะองค์ประกอบหนึ่งของนวนิยายเมื่อรวมกับสถานที่ เวลาและสถานที่คือฉากที่รองรับเหตุการณ์ที่ดำเนินไปตามท้องเรื่อง หากความสำคัญของเวลาในนวนิยายบางเล่มไม่ได้มีเพียงเท่านั้น มีนวนิยายบางเล่มที่ผู้แต่งกำหนดให้เวลาเป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างความขัดแย้ง อันมีผลต่อโครงเรื่องและแนวคิดของเรื่อง นวนิยายที่มีลักษณะดังกล่าว ได้แก่ นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ซึ่งเป็นแนวเรื่องหนึ่งที่เป็นที่นิยมในหมู่นักอ่าน นวนิยายเหล่านี้สร้างจินตนาการที่มหัศจรรย์ เหลือเชื่อ แต่ก็มีเนื้อหาที่กระตุ้นความกระหายใคร่รู้ความเป็นไปของตัวละครในท้องเรื่องที่ได้เดินทางข้ามกาลเวลา ส่งผลกระทบต่อเหตุการณ์ในท้องเรื่อง ทั้งนี้การเดินทางข้ามเวลานั้นมีทั้งการเดินทางย้อนไปอดีต และการข้ามไปในอนาคต ตลอดจนเดินทางย้อนกลับไปตามด้วย

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา มีจุดเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1838 โดยนักเขียนนิรนามชาวอังกฤษได้เขียนนวนิยายเรื่อง Missing One's Coach โดยเล่าถึงการพลัดหลงกลับไปสู่อดีตในคริสต์ศตวรรษที่ 18 หลังจากนั้นยังมีนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาอีกหลายเรื่อง โดยมีลักษณะการเขียนไปในเชิงจินตนิยาย (Fantasy) จนกระทั่งปี ค.ศ. 1895 เอช.จี.เวลล์ (H.G. Wells) นักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษได้สร้างสรรค่นิยายวิทยาศาสตร์เรื่อง Time Machine ขึ้น ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้ได้ชื่อว่ามีลักษณะแบบฉบับมากที่สุด เพราะสามารถเดินทางข้าม

เวลาได้ทั้งใน อดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยอาศัยยานเวลา อิทธิพลของ เอช.จี. เวลส์ มีส่วนบันดาลใจให้นักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์คนอื่นๆ แสดงผลงานของตนออกมาแตกต่างกันไปแล้วแต่กลวิธีที่กำหนดขึ้น บางเรื่องก็ใช้วิธีอื่นแล้วแต่จะจินตนาการมิได้ใช้ยานเวลาเป็นเครื่องมือเพียงอย่างเดียว (สุชาติ สวัสดิ์ศรี. 2524: 19-25)

ส่วนวรรณกรรมไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา เดิมเป็นที่นิยมกันในหมู่นักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องหนีไปกับเวลา ของ ชัยคุปต์ ตีพิมพ์ในวารสารมิติที่ 4 เมื่อ พ.ศ. 2525 และเรื่องสนามเวลา ของ เตชสิทธิ์ ตีพิมพ์ในวารสารมิติที่ 4 ในปี พ.ศ. 2526 เป็นต้น แต่ไม่ได้รับความนิยมนอกจากผู้อ่านทั่วไปเท่าใดนัก คงเนื่องจากข้อจำกัดของหลักการเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ที่กำหนดให้ใช้จินตนาการบนพื้นฐานข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงเป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ต่อมาที่มีการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายจินตนิมิตที่ครองตลาดอยู่ นวนิยายเหล่านี้สามารถใช้จินตนาการได้อย่างไร้ข้อจำกัดโดยไม่จำเป็นต้องอธิบายความเป็นไปได้หรือเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ นวนิยายเหล่านี้จึงได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้อ่านอย่างกว้างขวาง นวนิยายเรื่องทวิภพ ของ ทมยันตี ซึ่งพิมพ์ในปี พ.ศ.2530 เป็นนวนิยายเรื่องแรกที่นำเสนอเรื่องการเดินทางข้ามเวลาดังที่ ว.วินิจฉัยกุล กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “จาก TESSERACT ถึง ทวิภพ” ว่า “...Tesseract แปลว่า A Wrinkle in Time หรือ การบิดผันของเวลา อีกนัยหนึ่งคือการเดินทางกลับไปในอดีต หรือ เดินทางต่อไปในอนาคต ด้วยวิธีแบบลัดนิ้วมือเดียวก็ไปถึง...ส่วนนวนิยายไทยเรื่องแรกที่น่าแนวนี้มาเสนอคือ ทวิภพ ของ ทมยันตี...” (ว.วินิจฉัยกุล. 2538: 739-743)

ความนิยมในนวนิยายเรื่องทวิภพ ของ ทมยันตี ส่งผลให้มีผู้แต่งนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในแง่มุมต่างๆ อย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ซึ่งผลงานแต่ละเรื่องล้วนได้รับความนิยมจากผู้อ่านอย่างกว้างขวางเช่นกัน จนมีผู้นำไปสร้างเป็นละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ อาทิ หุบเขากินคน ของ มาลา คำจันทร์, เรือนมยุรา ของ แก้วแก้ว และบ่วงบรรจถรณ์ ของ กิรติ ชนา เป็นต้น ทั้งนี้เพราะนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีได้มุ่งเน้นความตื่นตาตื่นใจ ความแปลกใหม่ น่าพิศวงเท่านั้น หากแต่ยังเสนอสาระและให้แง่คิดอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านด้วย นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงถือเป็นกลุ่มนวนิยายแนวหนึ่งที่น่าสนใจศึกษา เพื่อให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะและแนวคิดที่ปรากฏ โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบสำคัญและกลวิธีการดำเนินเรื่อง อันเป็นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานวนิยายที่มีแนว (genre) เดียวกันในวรรณกรรมไทย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
2. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาวិเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา จะทำให้เข้าใจลักษณะเฉพาะของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ตลอดจนแนวคิดของผู้แต่ง อันจะนำไปสู่แนวทางในการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบันที่มีลักษณะเฉพาะในวงวรรณกรรมไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษานวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาฉบับรวมเล่มจำนวน 12 เรื่อง เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก ดังนี้

ตาราง 1 รายชื่อนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ลำดับที่	ชื่อนวนิยาย	ชื่อผู้แต่ง	พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก พ.ศ.
1.	ทวิภพ	ทมยันตี	2530
2.	หุบเขากินคน	มาลา คำจันทร์	2532
3.	จากฝัน...สู่วันตร	แก้วแก้ว	2533
4.	เรือนมยุรา	แก้วแก้ว	2538
5.	อดีตตา	ทมยันตี	2539
6.	ต่างเวลา	ชลนิล	2539
7.	บ่วงบรรจถรณ์	กীরดี ชนา	2543
8.	บารมีพระแม่ป้อง ปกพันธรณิน	แก้วแก้ว	2545
9.	นิราศสองภพ	ฐานวดี	2545
10.	รัตตมณี	วราลีณี	2546
11.	สาวหลงยุค	พงศกร	2547
12.	2309 ย้อนรบภพรัก	พันธุ์ พงศ์นาค	2547

นิยามศัพท์เฉพาะ

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา หมายถึง นวนิยายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางของตัวละครปัจจุบันย้อนไปอดีต ตัวละครปัจจุบันข้ามไปอนาคต หรือตัวละครในอดีตข้ามมายังโลกปัจจุบัน หรือตัวละครอนาคตย้อนมายังโลกปัจจุบัน โดยอาศัยปรากฏการณ์ สถานการณ์ กระบวนการ หรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สำรวจและรวบรวมนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์
3. วิเคราะห์ลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ในด้านองค์ประกอบและกลวิธีการดำเนินเรื่อง
4. วิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
5. สรุปผลและนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา
  - 1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางปรัชญาการเดินทางข้ามเวลา
  - 1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีฟิสิกส์การเดินทางข้ามเวลา
- 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
- 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรม
- 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของนวนิยายและกลวิธีการดำเนินเรื่อง
- 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมไทย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา

1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลากับแนวคิดทางปรัชญา

สมภาร พรมทา (2536: 1-44) ได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเรื่องการย้อนเวลาในทางวิชาการปรัชญา สรุปได้ว่า ประวัติศาสตร์ความคิดทางปรัชญาเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางข้ามเวลาสามารถ จัดกลุ่มแนวคิดของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกเป็น 2 กลุ่ม คือ **กลุ่มที่ 1** เชื่อว่าเวลาเป็นสิ่งที่มียุ่จริงและมีอยู่อย่างเป็นอิสระจากสิ่งต่างๆ ในเอกภพ นักปรัชญาตะวันตกที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ นิวตัน ส่วนสำนักปรัชญาตะวันออกได้แก่ ศาสนาพราหมณ์และเซนในอินเดีย ซึ่งแนวคิดร่วมของปรัชญากลุ่มนี้เชื่อว่า เวลา มี 2 รูปแบบ คือ เวลาแท้ที่ไม่เกี่ยวกับมนุษย์ และ เวลาที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วน**กลุ่มที่ 2** เชื่อว่าเวลาเป็นเพียงชื่อที่เราสมมติขึ้นสำหรับเรียกความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ในเอกภพเท่านั้น เวลาไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่อย่างอิสระจากสิ่งต่างๆ ในเอกภพ หากเอกภพว่างเปล่า

เวลาก็ไม่มี สำนักปรัชญาตะวันตกที่มีแนวความคิดเช่นนี้ได้แก่ ปรัชญาสำนักประจักษ์นิยม (empiricism) และ จอห์น ล็อก (John Lock) นักปรัชญาชาวอังกฤษ ในปรัชญาตะวันออกได้แก่ พุทธศาสนา

สำหรับปัญหาที่ว่าเวลาสามารถย้อนกลับได้หรือไม่นั้น สรุปได้ว่า ทั้งฝ่ายที่เชื่อเรื่องเวลาแท้และฝ่ายที่ไม่เชื่อ ต่างก็ยอมรับว่ามีเวลาชนิดหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ เวลาสมมติซึ่งเป็นเวลาที่สามารถย้อนกลับได้ ส่วนเวลาจริงที่เป็นนามธรรมไม่มีใครสัมผัสได้ด้วยอายตนะไม่มีทางย้อนกลับ ซึ่งความเป็นไปได้ของเรื่องการย้อนกลับของเวลาดังกล่าวในทางปรัชญาถือเป็นความเป็นไปได้ทางตรรกะ (logical possibility) คือ เป็นไปได้ในทางความคิด จนกระทั่ง ต้นศตวรรษที่ 20 อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ได้เสนอทฤษฎีฟิสิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการข้ามเวลา ซึ่งถือเป็นนักวิทยาศาสตร์คนแรกที่น่าปัญหาเรื่องการย้อนกลับของเวลาก้าวสู่การวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในเชิงประจักษ์ (empirical possibility) คือ การตรวจสอบว่าในทางปฏิบัติจริงๆ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะหมุนเวลาย้อนกลับ

1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลากับทฤษฎีฟิสิกส์

วรรณกรรมที่น่าเสนอการเดินทางข้ามเวลานั้น เดิมถูกมองเป็นวรรณกรรมแห่งจินตนาการไร้ขอบเขต ถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาเพียงเพื่อความบันเทิงเท่านั้น เพราะไม่มีหลักการหรือความเป็นไปได้ในทางวิชาการใดๆ มารองรับ จนกระทั่งต้นศตวรรษที่ 20 อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ นักฟิสิกส์ชาวเยอรมัน ได้เสนอทฤษฎีสัมพัทธภาพ ซึ่งเป็นทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ทฤษฎีแรกที่น่าเสนอความเป็นไปได้ในการเดินทางข้ามเวลา หลังจากนั้นการเดินทางข้ามเวลาจึงกลายเป็นเรื่องที่ได้รับการได้รับความสนใจจากนักวิทยาศาสตร์มากพอสมควร จึงทำให้เกิดทฤษฎีหรือแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาอีกหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่สำคัญที่สุดคือ ทฤษฎีสัมพัทธภาพ

ชยวัฒน์ คุประตกุล (2524: 116-140) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสัมพัทธภาพของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ กับการเดินทางข้ามเวลา ไว้ดังนี้ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) เป็นผู้คิดค้นทฤษฎีสัมพัทธภาพ โดยตั้งเป็น ทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ (Special Theory of Relativity) ในปี ค.ศ.1905 และขยายเป็น ทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไป (General Theory of Relativity) เมื่อปี ค.ศ. 1916ผลของทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษต่อเวลาก่อให้เกิดปรากฏการณ์ “ปฏิทรรศน์ฝาแฝด” (twin paradox) ซึ่งมีสาระสำคัญว่า มีฝาแฝดคู่หนึ่งที่เหมือนกันทุกประการอยู่บนโลก แล้วให้คนหนึ่งเดินทางขึ้นไปในอวกาศด้วยยานอวกาศความเร็วสูงใกล้เคียงความเร็วแสง จากนั้นกลับมายังโลก หลังจากเวลาที่เวลาบนโลกผ่านไปถึง 50 ปี หากตอนที่ฝาแฝดเริ่มออกเดินทางฝาแฝดทั้งสองคนมีอายุ 20 ปี ดังนั้นเมื่อฝาแฝดคนที่เดินทางไปในอวกาศเดินทางกลับมาถึงโลก คู่แฝดที่อยู่บนโลกจะมีอายุ 70 ปี แต่คนที่เดินทางจะยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพมากนัก

เพราะเวลาของแฝดคนดังกล่าวอาจผ่านไปเพียง 5 ปี เท่านั้นเมื่อเทียบกับคนที่อยู่บนโลก นอกจากนี้ยังมีหลักฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่สนับสนุนทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษเรื่องผลของความเร็วมัธยพัทธ์ต่อช่วงเวลา เช่น มีการทดลองเปรียบเทียบการเดินทางของนาฬิกาอะตอมสองเรือนให้เรือนหนึ่งตั้งอยู่บนพื้นโลก อีกเรือนหนึ่งอยู่ในเครื่องบินที่บินด้วยความเร็วสูงรอบโลก ผลปรากฏว่า นาฬิกาเรือนที่เคลื่อนที่อยู่ในเครื่องบินเดินช้ากว่านาฬิกาเรือนที่อยู่บนพื้นโลกจริง จากข้อมูลข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า การเดินทางข้ามเวลาไปสู่อนาคตมีทางเป็นไปได้จริงตามหลักการของทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ ส่วนการเดินทางย้อนกลับไปสู่อดีตนั้นในทางทฤษฎีมีความเป็นไปได้้น้อยมาก

สำหรับทฤษฎีสัมพัทธภาพทั่วไปมีหลักการเกี่ยวกับเวลาว่า สนามความโน้มถ่วงมีผลต่อการเคลื่อนที่ของเวลา สนามความโน้มถ่วงยิ่งมีขนาดมากขึ้นเท่าใด เวลาที่จะเคลื่อนที่ช้าลงไปเท่านั้น ดังนั้นการเดินทางข้ามเวลาไปสู่อนาคตจึงทำได้โดยการเดินทางผ่านเข้าไปในสนามความโน้มถ่วงสูงๆ หรือเดินทางเข้าไปใกล้ดาวเคราะห์หรือวัตถุในจักรวาลที่มีมวลสูงๆ อย่างเช่น “หลุมดำ” (Black Hole) ซึ่งเป็นดาวหรือวัตถุที่มีขนาดเล็กแต่มีมวลมหาศาล จึงมีความโน้มถ่วงมหาศาลดึงดูดทุกสิ่งทุกอย่าง ดังนั้นเวลาสำหรับสิ่งหรือเหตุการณ์ที่อยู่ในหลุมดำหรือใกล้หลุมดำ จึงเคลื่อนที่ไปอย่างช้ามาก และเวลาภายในหลุมดำก็เกือบหรืออาจจะหยุดนิ่ง ดังนั้นนักวิทยาศาสตร์จึงคิดว่า ‘หลุมดำ’ อาจจะเป็นทางลัดสู่อนาคตก็เป็นได้

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

สุชาติ สวัสดิ์ศรี (2524 :19-28) ได้เรียบเรียงความเป็นมาของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในนิยายวิทยาศาสตร์สากลไว้ว่า นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีจุดเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1838 โดยนักเขียนนิรนามชาวอังกฤษได้เขียนนวนิยายเรื่อง Missing One's Coach โดยเล่าถึงการพลัดหลงกลับไปสู่อดีตใน คริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งมีลักษณะการเขียนไปในเชิงจินตนิยาย (Fantasy) และต่อมาในปี ค.ศ. 1843 เอ็ดการ์ อัลแลน โป (Edgar Allen poe) นักเขียนชาวอเมริกัน เขียนเรื่อง A Tale of the Ragged Mountain เล่าถึงการเดินทางกลับสู่อดีตเช่นกัน ต่อจากนวนิยายทั้ง 2 เรื่องนี้ นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลายังมีการสร้างสรรค์เรื่อยมา ด้วยกลวิธีการเดินทางไปกับเวลาที่แตกต่างกันออกไป โดยกลวิธีหนึ่งที่มีความนิยมอย่างสูงในหมู่นักเขียนในระยะแรก คือ การนอนหลับแล้วตื่นขึ้นมาพบว่าโลกเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งกลวิธีการเดินทางข้ามเวลาดังกล่าวริเริ่มโดย วอลชิงตัน เฮอร์วิง จากเรื่อง Rip Van Winkel ในปี ค.ศ. 1819 โดยเล่าถึงตัวละครได้ตื่นน้ำอมฤตจากกลุ่มคนประหลาด ทำให้หลับไปและเมื่อตื่นขึ้นมา ก็พบว่าเหตุการณ์ต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงต่างไปจากยุคที่ตนเคยใช้ชีวิตอยู่ นักเขียนคนต่อมาที่ใช้กลวิธีให้ตัวละครนอนหลับแล้วตื่นขึ้นมาอีกยุคหนึ่ง คือ เอ็ดวาร์ด เบลลามี เขียนเรื่อง Looking

Backward 2000-1887 กล่าวถึงตัวละครนอนหลับแล้วตื่นในสังคม “ยูโทเปีย” (Utopia) ค.ศ.2000 ที่ปราศจากชนชั้นและการทุจริต ต่อมาในปี ค.ศ. 1889 มาร์ค ทเวน เขียนเรื่อง Connecticut Yankee in King Arthur's Court และในปี ค.ศ. 1899 เฮช. จี. เวลส์ ได้เขียนเรื่อง The Sleeper Awakes ที่เล่าถึงตัวละครเบื่อนายชีวิตและหลับไปในลักษณะตกอยู่ในภวังค์นานถึง 200 ปี และตื่นมาพบกับโลกอนาคตที่เสื่อมโทรม มนุษย์ตกอยู่ในอำนาจเงินและเป็นทาสความเลวร้ายต่างๆ นิยายวิทยาศาสตร์ที่มีเนื้อหาในลักษณะดังกล่าวเรียกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคม ดิสโทเปีย (Dystopia) ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับสังคมยูโทเปีย (Utopia) ในเรื่อง Looking Backward 2000-1887 ดังที่กล่าวแล้วในข้างต้น อย่างไรก็ตามนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในระยะแรกนี้ไม่ใช่ นิยายวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง เพราะมักขาดเหตุผลในการดำเนินเรื่องและอธิบายไม่ได้ว่าการเดินทางข้ามเวลานั้นเกิดขึ้นได้อย่างไรในเชิงวิทยาศาสตร์

สำหรับนวนิยายที่อาจถือได้ว่าเป็นนิยายวิทยาศาสตร์ที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาเรื่องแรกอย่างจริงจัง คือ เรื่อง The Clock That Went Backward ของ เอ็ดเวิร์ด เพจ มิทเชลล์ ในปี ค.ศ. 1881 โดยมีการอธิบายวิธีการเดินทางข้ามเวลาด้วยการใช้ ‘ยานเวลา’ (Time Machine) ในรูปของนาฬิกาที่ดูเหมือนชำรุดไปแล้ว แต่เมื่อถูกไขลานนาฬิกาเรือนนี้ก็จะเดินถอยหลังและนำคนไขกลับไปสู่อดีตแห่งคริสตศตวรรษที่ 16 แต่นวนิยายที่ทำให้การเดินทางข้ามเวลาในนิยายวิทยาศาสตร์เป็นที่นิยมและปรากฏจนมาถึงปัจจุบันนี้ คือ นวนิยายเรื่อง The Time Machine ของ เฮช. จี. เวลส์ ในปี ค.ศ. 1895 เนื่องจาก ‘ยานเวลา’ ของ เฮช. จี. เวลส์ มีลักษณะเป็นแบบฉบับมากที่สุด เพราะสามารถเดินข้ามเวลาได้ทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผลงานชิ้นนี้เล่าถึง นักประดิษฐ์คนหนึ่งซึ่งประดิษฐ์ ‘ยานเวลา’ ได้สำเร็จ และได้เดินทางไปสู่โลกอนาคตใน ค.ศ. 802701 ผจญภัยกับพวกมอร์ล็อกส์ ผจญรักกับพวกฮิลอย และเมื่อ วิณา สาวคนรักตาย นักเดินทางคนนี้ได้ควบคุมยานเวลาของเขาเดินทางไปสู่อุคตจนกระทั่งเกือบถึงยุควาระสุดท้ายของโลก ซึ่งรกร้างว่างเปล่าปราศจากสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ ต่อจากนั้นได้ขึ้นยานเวลาเดินทางย้อนกลับมาสู่โลกปัจจุบันที่เขาใช้ชีวิตอยู่ เพื่อเล่าเรื่องผจญภัยให้คนอื่นฯ ฟัง แล้วออกเดินทางไปกับยานเวลาอีกครั้ง โดยเลือกเดินทางไปในปี ค.ศ. 8000 เพื่อจะได้พบกับวิณาและใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

หลังจาก The Time Machine และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ ไอน์สไตน์ ได้ตั้งทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ (Special Theory of Relativity) ในปี ค.ศ. 1905 นิยายวิทยาศาสตร์ที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาปรากฏออกมาเป็นจำนวนมากและมีความหลากหลายมากขึ้น โดยมี “แนวเรื่องย่อย 4 แนวเรื่อง” ดังนี้ **การเดินทางข้ามเวลา : จากปัจจุบันสู่อดีต** เช่น เรื่อง The Corridors of Time ของ พอล แอนเดอร์สัน, เรื่อง Last Darkness Fall ของ แอล. สปราก เดอ แคมป์ และเรื่อง A Sound of Thunder ของ เรย์ แบริดเบอรี เป็นต้น **การเดินทางข้าม**

เวลา : จากปัจจุบันสู่นาคต นอกจากเรื่อง The Time Machine ของ เอช. จี. เวลล์ แล้วยังมีนวนิยายเรื่องอื่นที่น่าสนใจอีก เช่น The End of Eternity ของ ไอแซค อสิมอฟ, เรื่อง The Door Into Summer ของ โรเบิร์ต เอ. ไฮน์ไลน์ เป็นต้น **การเดินทางข้ามเวลา : จากอดีตสู่ปัจจุบัน** เช่น The Ghost ของ เอ.อี. แวนโวะห์, The Man Who Saw the future ของ เอ็ดมอนด์ แฮมิลตัน และ The Dead Past ของ ไอแซค อสิมอฟ เป็นต้น **การเดินทางข้ามเวลา : จากอนาคตสู่ปัจจุบัน** เช่น A Christmas carol ของ ชาร์ล ดิกเกนส์, An Uncommon Sort of Spectre ของ เอ็ดวาร์ด พ. มิทเชลล์ และ The Big Time ของ ฟริตซ์ ไลเบอร์ เป็นต้น

สำหรับการเดินทางข้ามเวลาในบันเทิงคดีไทยปรากฏครั้งแรกในวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์จากเรื่อง ผู้เป็นอมตะ โดย จันตรี ศิริบุญรอด ในราวปี พ.ศ.2500 ซึ่งต่อมา สุชาติ สวัสดิ์ศรี ได้นำเรื่องสั้นดังกล่าวมาตีพิมพ์รวมเล่มกับเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์เรื่องอื่นๆ ของ จันตรี ศิริบุญรอด ในปี พ.ศ. 2521 หลังจากยุคของจันตรี ศิริบุญรอด นักเขียนผู้ได้รับยกย่องให้เป็นบิดาแห่งนิยายวิทยาศาสตร์ไทย แนวเรื่องการเดินทางข้ามเวลายังคงปรากฏอยู่ในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์เรื่อยมา เช่น เรื่องหนีไปกับเวลา ของ ชัยคุปต์, เรื่องสนามเวลา ของ เตคลีออน และเรื่องมิติว่าง ของ ไชยรัตน์ เพชรน้ำเอก เป็นต้น แต่ไม่ได้รับความนิยมจากผู้อ่านทั่วไปเท่าใดนัก คงเนื่องมาจากข้อจำกัดของหลักการเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ที่จำเป็นต้องยึดหลักการและเหตุผลทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ อีกทั้งผู้อ่านอาจต้องมีพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับผู้เขียนด้วยจึงจะได้รับอรรถรสความบันเทิงตามแบบฉบับของนิยายวิทยาศาสตร์ เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ที่น่าเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงเป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านเฉพาะกลุ่มเท่านั้น อย่างไรก็ตามนอกจากการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์แล้ว โครงเรื่องดังกล่าวยังปรากฏในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีประเภทอื่นๆ ด้วย ดังที่ รวีศ ทศคร (2545 :107-108) ได้เขียนถึงการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในผลงานนักเขียนไทยโดยภาพรวมว่า ส่วนใหญ่จะพบการเดินทางข้ามเวลาเป็นโครงเรื่องในวรรณกรรมเรื่องยาว และปรากฏในนวนิยายหลากหลายประเภท เช่น นวนิยายชุดแนวผจญภัยอย่างเรื่องเพชรพระอุมา ของ พนมเทียน ซึ่งเป็นเรื่องผจญภัยของ รพินทร์ ไพรวลัยและคณะ โดยมีอยู่ตอนหนึ่งของรพินทร์ ไพรวลัยได้หลุดเข้าไปอยู่ในโลกล้านปีโดยผ่าน “ประตุมิติ” และในห้วงนิยายชุด สามเกลอ หรือ พล นิกร กิมหงวน ที่ประพันธ์โดย ป.อินทรปาลิต ชุดวัยจี๊ดลอนเมืองเจตภูต ศ.ดำรงตัวละครในเรื่องได้สร้างยานเวลา คือ “ห้องสลายร่าง” เพื่อสลายร่างเป็นปรมาณู จนทำให้สามารถย้อนเวลากลับไปสมัยรัชกาลที่ 5 ได้สำเร็จ ถึงแม้การนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่แทรกในนวนิยายชุดดังกล่าวจะมีความสนุกสนานตื่นเต้น แต่ยังไม่โดดเด่นพอที่จะทำให้ผู้อ่านนิยมและรู้จักวรรณกรรมที่น่าเสนอการเดินทางข้ามเวลาอย่างกว้างขวางได้

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2530 นักเขียนนวนิยายที่ใช้นามปากกา “ทมยันตี” ได้นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายเรื่องทวิภพ โดยเล่าถึงตัวเอกของเรื่องเดินเข้าไปในจุดเชื่อมต่อของมิติเวลา โดยผ่านกระจกเงาซึ่งเป็นเสมือนประตูข้ามเวลา การข้ามเวลาทำให้ตัวเอกได้มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในอดีตและได้พบกับคนรัก ซึ่งนวนิยายเรื่องทวิภพนี้เองที่ทำให้การเดินทางข้ามเวลาในวรรณกรรมไทยเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้คงเนื่องจากความเป็นนวนิยายจินตนิมิตที่สามารถใช้จินตนาการได้อย่างไร้ข้อจำกัด และความสามารถในการใช้ศิลปะการประพันธ์ของนักเขียนที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้ยอมรับ และจินตนาการคล้อยตามการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครได้ ซึ่ง ว.วินิจฉัยกุล ได้กล่าวว่าทวิภพเป็นนวนิยายเรื่องแรกของไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ดังความตอนหนึ่งที่ปรากฏในบทความเรื่อง “จาก TESSERACT ถึง ทวิภพ” ว่า “...Tesseract แปลว่า A Wrinkle in Time หรือ การบิดผันของเวลา อีกนัยหนึ่งคือการเดินทางกลับไปในอดีต หรือเดินทางต่อไปในอนาคต ด้วยวิธีแบบลัดนิ้วมือเดียวก็ไปถึง...ส่วนนวนิยายไทยเรื่องแรกที่น่าแนวโน้มมาเสนอคือ ทวิภพ ของ ทมยันตี...” (ว.วินิจฉัยกุล. 2538: 739-743) ความสำเร็จของนวนิยายเรื่องทวิภพ ส่งผลให้มีนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา เช่น หุบเขากินคน ของ มาลา คำจันทร์ (พ.ศ. 2532), จากฝัน...สู่นิรันดร ของ แก้วแก้ว (พ.ศ. 2533), เรือนมยุรา ของ แก้วแก้ว (พ.ศ. 2538) และ อตีตา ของ ทมยันตี (พ.ศ. 2539) เป็นต้น ซึ่งนวนิยายเหล่านี้ล้วนได้รับความนิยมจากผู้อ่านโดยทั่วไปเช่นกัน

1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาลักษณะเฉพาะของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา อันจะเป็นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานวนิยายที่มีแนว (Genre) เดียวกัน ซึ่งการศึกษานวนิยายที่มีแนวเดียวกัน คือ การศึกษาประเภทวรรณกรรม (Genre) ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งของการศึกษาวรรณคดีเปรียบเทียบ ดังที่ตรีศิลป์ บุญขจร ได้กล่าวถึงแนวทางการศึกษาวรรณคดีเปรียบเทียบไว้ในบทความเรื่องประเด็นสำคัญในการศึกษาวิจัยสาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ โดยในที่นี้จะนำเสนอรายละเอียดเฉพาะของการศึกษาประเภทของวรรณกรรมโดยสรุป ดังนี้

การศึกษาวรรณคดีเปรียบเทียบ เป็นแนวทางที่มีระเบียบวิธีตามลักษณะของวรรณคดี ดังนี้

- 1) ประเภทวรรณกรรม (Genre)
- 2) รูปแบบ (Forms)
- 3) แนวคิด (Themes)
- 4) ยุคสมัย, กระแส (Periods, Movements)

การศึกษาประเภทวรรณกรรม (Genre) มีมาตั้งแต่สมัยกรีก โดยนิยมแบ่งประเภทของวรรณกรรมจากรูปแบบทางชั้นลักษณะ ซึ่งฮันส์ โรเบิร์ต เจาสส์ (Hans Robert Jauss) ผู้ศึกษาวิเคราะห์ประเภทวรรณกรรมของยุโรปในสมัยกลางมีความเห็นว่ารูปแบบทางชั้นลักษณะซึ่งถือเป็นเพียงรูปแบบภายนอก (outer form) อย่างเดียวไม่สามารถกำหนดประเภทของวรรณกรรมได้ การกำหนดประเภทวรรณกรรมต้องพิจารณารูปแบบภายใน (inner form) ซึ่งสัมพันธ์กับรูปแบบภายนอก รูปแบบภายในเป็นตัวกำหนดรูปแบบวรรณกรรมหมายถึงลักษณะร่วมหรือเอกลักษณ์ (uniqueness) ของเนื้อหาซึ่งอาจพิจารณาได้จากแนวคิดที่ปรากฏในแต่ละเรื่อง ซึ่งทำให้วรรณกรรมต่างๆ เรื่องที่อยู่ในประเภทเดียวกันมีลักษณะคล้ายคลึงกันเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวหรือสกุลเดียวกัน (family similarity) เอกลักษณ์ของประเภทวรรณกรรมแต่ละประเภททำให้เราสามารถคาดหมายของผู้อ่านต่อวรรณกรรมประเภทหนึ่งๆ ซึ่งเรียกว่า “ขอบเขตหรือขอบฟ้าของความคาดหมาย” (horizon of expectation) หมายความว่าประเภทวรรณกรรมแต่ละประเภทจะมีกฎเกณฑ์หรือกติกาของประเภทวรรณกรรมนั้นๆ เปรียบเสมือนการเล่นกีฬาหรือการเล่นเกมที่ต่างกัน ซึ่งกติกาเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดประเภทวรรณกรรม ซึ่งประเภทวรรณกรรมแต่ละประเภทอาจมีประเภทวรรณกรรมย่อย (subgenre) ซึ่งมีเอกลักษณ์หลักร่วมกันแต่มีรายละเอียดแตกต่างกันไปด้วย (ตรีศิลป์ บุญขจร.2549?: 183-185)

จากข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาประเภทของวรรณกรรมในข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่าการศึกษาลักษณะเฉพาะของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจากองค์ประกอบและแนวคิดจะช่วยให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมที่มีแนว (Genre) เดียวกันในวรรณกรรมไทย

1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของนวนิยายและกลวิธีการดำเนินเรื่อง

นวนิยายมีองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แนวคิด โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา และฉาก แต่ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเฉพาะโครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา และฉากเท่านั้น ส่วนแนวคิดถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยายที่ผู้วิจัยตั้งเป็นประเด็นหลักในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ จึงจะขอนำเสนอรายละเอียดในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดต่อไป

1.4.1 โครงเรื่อง

ประทีป เหมือนนิล (2523:14) ได้กล่าวถึงโครงเรื่องว่า โครงเรื่อง คือ คำโครงที่นักประพันธ์กำหนดไว้ก่อนว่าจะเขียนเรื่องอย่างไร โดยสร้างข้อขัดแย้งระหว่างตัวละครหรือเหตุการณ์ให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันไปตลอดเรื่อง

สุพรรณิ วราทร (2516: 16) ได้ให้ความหมายของโครงเรื่องว่า โครงเรื่อง หมายถึง คำโครงพฤติกรรม ในที่นี้หมายถึงเหตุการณ์ชุดหนึ่ง หรือความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในเรื่อง ซึ่งมีความผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียว และมีความสำคัญต่อเรื่อง เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ดำเนินติดต่อกันตามลำดับจากตอนเริ่มต้นไปสู่ตอนกลางและตอนจบ

กุหลาบ มลลิกะมาส (2522: 101) ได้กล่าวถึงโครงเรื่องที่ดีไว้ว่า โครงเรื่องที่ดีและผู้อ่านนิยมนั้น คือ โครงเรื่องที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งที่สำคัญเกิดขึ้นกับตัวเอกของเรื่อง เป็นปัญหาหรือความขัดแย้งที่มีความเข้มข้นรุนแรง มีอิทธิพลที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหรือมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตัวเอกของเรื่อง

จากคำจำกัดความของโครงเรื่องแสดงให้เห็นว่า โครงเรื่องต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญคือ ความขัดแย้ง และพฤติกรรมของตัวละคร

สุพรรณิ วราทร (2516: 20) กล่าวถึงความขัดแย้งว่า ความขัดแย้ง หมายถึงอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตัวละคร อันเป็นผลให้ตัวละครตัวนั้นไม่สามารถบรรลุความปรารถนา ความขัดแย้งมีความสำคัญต่อการกำหนดโครงเรื่องมาก เพราะแม้ว่าสิ่งที่กำหนดให้เรื่องดำเนินไปคือตัวละคร แต่การที่ตัวละครจะประกอบพฤติกรรมใดๆ ก็ขึ้นอยู่กับความขัดแย้งอีกทีหนึ่ง โดยปัญหาหรือความขัดแย้งอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ความขัดแย้งภายนอก และความขัดแย้งภายใน ดังที่ ปวีวัฒน์ คำเจริญ (2543 : 55) ได้กล่าวไว้สรุปใจความสำคัญดังนี้

1. ความขัดแย้งภายนอก ได้แก่

1.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ คือการที่ตัวละคร 2 ตัว หรือ 2 กลุ่มขึ้นไปไม่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ไม่เข้าใจกัน มีความต้องการที่สวนทางกัน หรืออาจจะมีความต้องการในสิ่งเดียวกัน จึงทำให้เกิดการต่อสู้เพื่อให้บรรลุความต้องการนั้น ดังนั้นความขัดแย้งระหว่างความคิดกับความคิด ซึ่งเกิดจากความคิดเห็นไม่ตรงกันของคนหรือกลุ่มคนจึงจัดเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วย

1.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ คือ การที่ตัวละครไม่สามารถยอมรับ หรือดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับธรรมชาติ หรือการที่ธรรมชาติเป็นปฏิปักษ์กับตัวละคร ทำให้ตัวละครต้องต่อสู้กับธรรมชาติ ซึ่งอาจเป็นสภาพแวดล้อม สังคม ศาสนา พระเจ้า หรือชะตากรรมของตัวละคร เป็นต้น

2. ความขัดแย้งภายใน คือการที่มนุษย์ขัดแย้งกับตนเอง เป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเอง ซึ่งเกิดจากสาเหตุบางประการที่เป็นอุปสรรคและปัญหาจนตัวละครไม่สามารถตัดสินใจเลือกหรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้

องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งของโครงเรื่อง คือ พฤติกรรม สุพรรณิ วราทร (2519: 17) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมว่า หมายถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง เป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้เรื่องสนุกสนานไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ พฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโครงเรื่องจะดำเนินไปตามลำดับ ดังที่ กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 26-27) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของโครงเรื่องไว้ สรุปได้ว่าโครงเรื่องต้องมีโครงสร้าง 3 ส่วนดังนี้

1. ตอนเปิดเรื่อง หรือ เริ่มเรื่อง (exposition, or beginning, or opening) เป็นการเริ่มแสดงพฤติกรรมของตัวละคร และเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่อง ตอนเปิดเรื่องนี้จะสร้างความสนใจให้ผู้ติดตามเรื่องต่อไป

2. ตอนดำเนินเรื่อง หรือพัฒนาเรื่อง (complication, or middle, or body) เป็นตอนกลางของเรื่อง ซึ่งจะมีการสร้างปมปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ชวนสงสัย ชวนติดตาม โดยใช้ความขัดแย้งมาเป็นตัวดำเนินเรื่อง ความขัดแย้งนี้ทำให้ตัวละครต้องลงมือทำอะไรบางอย่างเพื่อให้ปัญหายุติลงแต่กลับยิ่งยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงจุดสุดยอด ซึ่งเป็นจุดที่ปัญหาถึงขีดสุด

3. ตอนปิดเรื่องหรือตอนจบเรื่อง (denouement, or ending) เป็นการคลี่คลายปมปัญหาอันยุ่งยากสับสนของเหตุการณ์ในโครงเรื่อง

ปวีรัตน์ คำเจริญ (2543: 57) ได้แบ่งประเภทของโครงเรื่องไว้ 2 ประเภท สรุป ดังนี้

1. โครงเรื่องหลัก หรือ โครงเรื่องใหญ่ (Main Plot) คือ คำโครงของพฤติกรรมหลักหรือเหตุการณ์หลักของเรื่อง เมื่อความขัดแย้งหรือปัญหาของเหตุการณ์หลักนี้ยุติลง เรื่องก็จบ

2. โครงเรื่องรองหรือโครงเรื่องย่อย (Sub Plot) คือพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่แทรกอยู่ในโครงเรื่องหลัก ประกอบด้วยความขัดแย้งและการคลี่คลายปมปัญหาเช่นเดียวกับโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรองช่วยให้เรื่องสนุกสนาน ซับซ้อนช่วยติดตาม ช่วยให้รู้จักตัวละครมากขึ้น และช่วยเสริมแนวคิดของเรื่องให้เด่นชัดขึ้นด้วย โครงเรื่องรองนี้อาจเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวละครรอง หรือเป็นเหตุการณ์ย่อยที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกก็ได้ เหตุการณ์ย่อยๆ เหล่านี้จะต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับโครงเรื่องหลัก และไม่สามารถตัดออกได้ เพราะหากตัดออกจะทำให้เรื่องราวขาดความต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผล

1.4.2 ตัวละคร

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 104-106) ให้ความหมายและแบ่งประเภทตัวละครไว้สรุปได้ดังนี้

ตัวละคร หมายถึง บุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อให้กระทำพฤติกรรมในเรื่อง คือ ผู้มีบทบาทในเรื่องหรือเป็นผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหวดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครดังกล่าว

มิได้หมายถึงมนุษย์เท่านั้น หากแต่รวมถึงพวกสัตว์ พืช และสิ่งของด้วย ซึ่งสามารถจำแนกประเภทของตัวละครได้โดยใช้เกณฑ์ 3 เกณฑ์ คือ

1. จำแนกตามความสำคัญและบทบาทที่ปรากฏในเรื่องมี 2 ประเภท ได้แก่

1.1 ตัวละครเอก (main character) คือ ตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง หรือคือตัวละครที่เป็นศูนย์กลางของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด เป็นตัวละครที่มีข้อขัดแย้ง

1.2 ตัวละครประกอบ (minor character) คือ ตัวละครที่มีบทบาทรองลงไปจากตัวละครเอก เป็นตัวละครที่ทำให้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวละครเอกเคลื่อนไหวไปสู่จุดหมายปลายทาง

2. จำแนกตามลักษณะนิสัยของตัวละครมี 2 ประเภท ได้แก่

2.1 ตัวละครที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน (flat character) คือ ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นมาให้มีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นคนดุ ใจดี หรือซื่อสัตย์ เป็นต้น

2.2 ตัวละครที่มีลักษณะซับซ้อน (round character) คือ ตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะนิสัยหลากหลายคล้ายกับปุถุชนทั่วไป

3. จำแนกตามบุคลิกภาพของตัวละครมี 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวละครที่มีบทบาทคงที่ (static character) คือตัวละครที่มีบุคลิกคงที่ตลอดเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ตอนเปิดเรื่องมีลักษณะนิสัยอย่างไร ตอนจบเรื่องก็ยังคงลักษณะนิสัยอย่างนั้น

3.2 ตัวละครที่มีบทบาทไม่คงที่ (dynamic character) คือตัวละครที่ปรับเปลี่ยนนิสัย บุคลิกลักษณะและทัศนคติไปตามประสบการณ์หรือสภาพจิตใจได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร

1.4.3 บทสนทนา

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2520: 89) กล่าวถึงบทสนทนาว่า คือ คำพูดของตัวละครที่ใช้โต้ตอบกันในเรื่อง บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงแนวคิดของผู้แต่ง บุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้ง ภูมิหลังและรายละเอียดต่างๆ ได้ ซึ่งบทสนทนาที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1 มีความสมจริง หมายถึงถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดโต้ตอบกันควรมีลักษณะเป็นธรรมชาติคล้ายคลึงกับบุคคลในชีวิตจริงๆ พูดกัน

2 ควรจะมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เขียนและผู้อ่านด้วย เช่น เป็นสื่อสำหรับส่งความคิดหรือคติธรรมของตนไปยังผู้อ่าน ช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องให้ดูสมจริงยิ่งขึ้น ช่วยแสดงอุปนิสัยของตัวละคร และช่วยดำเนินเรื่อง เป็นต้น

บทสนทนา คือ คำพูดที่ตัวละครใช้โต้ตอบกันในเรื่อง เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้นวนิยายแตกต่างไปจากนิทานหรือนิยายแต่เดิม เพราะในนิยายแต่เดิมนั้น คำพูดของตัวละครจะรวมอยู่ในคำบรรยายของผู้แต่ง

แต่ในนวนิยาย คำพูดของตัวละครจะนิยมให้เหมือนคำพูดของมนุษย์ในชีวิตจริง ๆ มากที่สุด โดยการแยกคำพูดออกมาจากบทบรรยาย ใช้เครื่องหมายัญประกาศกำกับ และใช้ถ้อยคำแบบที่บุคคลใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น บทสนทนาจึงเป็นองค์ประกอบที่ทำให้นวนิยายมีลักษณะคล้ายความจริงมากที่สุด

หน้าที่ของบทสนทนาในนวนิยายมี 3 ประการ คือ

1. ช่วยดำเนินเรื่องแทนการบรรยายของผู้แต่ง การใช้บทสนทนาสลับกับบทบรรยายทำให้เรื่องไม่น่าเบื่อและมีชีวิตชีวาขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ดำเนินเรื่องได้รวดเร็วขึ้นด้วย เนื่องจากบทสนทนาใช้ประโยคสั้น มีถ้อยคำน้อยกว่าการบรรยาย ใช้ศัพท์ง่าย ๆ มีความกระชับ กะทัดรัด และมุ่งตรงจุดที่ต้องการพูดได้ทันที ผู้แต่งจึงสามารถใช้บทสนทนาเล่าเรื่องแทนบทบรรยายโดยให้ตัวละครเป็นผู้เล่าแทนผู้แต่งได้

2. ช่วยให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครในเรื่องโดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยายตรง ๆ บทสนทนาสามารถแสดงลักษณะของตัวละครในด้านสถานภาพ ภูมิหลัง ลักษณะนิสัย ความคิด มุมมอง และอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้ บทสนทนาของตัวละครจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรงคือ เมื่อตัวละครแสดงความคิด หรือความรู้สึกจริง ๆ ของตนด้วยถ้อยคำตรง ๆ ที่ผู้อ่านไม่ต้องตีความ ส่วนโดยทางอ้อม คือ เมื่อผู้อ่านต้องตีความลักษณะนิสัย ความคิด และความรู้สึกของตัวละครที่สะท้อนออกมาจากบทสนทนา หรือเมื่อตัวละครไม่ได้พูดความจริง และแสดงความรู้สึกตรง ๆ เพราะต้องการปิดบังความจริง ต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจผิด หรือต้องการกลบเกลื่อนความรู้สึกของตน เมื่อผู้อ่านได้ตีความแล้วก็จะเข้าใจลักษณะนิสัย ความคิด และอารมณ์ของตัวละครได้ว่า เป็นคนชอบพูดโกหก ชอบแบกรับเรื่องต่าง ๆ ไว้คนเดียว หรือไม่อยากยอมรับความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง เป็นต้น ดังนั้น ถึงแม้คำพูดของตัวละครจะไม่ได้ออกมาจากใจจริง แต่ก็ทำให้ผู้อ่านรู้จักตัวละครได้เช่นกัน

3. ช่วยเพิ่มความสนุกสนาน ความสนุกสนานผลิตเพลินจากการอ่านบทสนทนาอาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ตัวละครพูดจาโต้ตอบด้วยถ้อยคำที่ทันกัน หรือด้วยความสามารถในการยกย่อนที่ทัดเทียมกัน ตัวละครแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันโดยต่างคนต่างก็มีเหตุผลของตัวเอง หรือการที่คำพูดของตัวละครจุดความสงสัยขึ้นในใจของผู้อ่าน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาบทสนทนาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้นวนิยายมีความสมจริง ดังนั้น บทสนทนาจึงต้องมีความเป็นธรรมชาติคล้ายคลึงกับที่บุคคลใช้พูดคุยกันในชีวิตประจำวัน โดยต้องเหมาะสมกับสถานภาพ บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และอารมณ์ของตัวละครในขณะนั้น ตัวละครแต่ละตัวในเรื่องจึงต้องใช้คำพูดแตกต่างกัน นอกจากนี้บทสนทนายังต้องเหมาะสมกับยุคสมัยและสถานที่ด้วย

1.4.4 ฉาก

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 110) ได้ให้ความหมายของฉากว่า หมายถึง สถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมทุกอย่างที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อบอกให้ผู้อ่านได้ทราบว่าตัวละครกำลังแสดงบทบาทในชีวิตของเขาในสิ่งแวดล้อมอย่างไร ซึ่งปวิวัฒน์ คำเจริญ (2543: 63) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของฉากว่าต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ ต่อไปนี้

1. เวลา หมายถึง ช่วงเวลาที่เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นนาฬิกา ชั่วโมง วัน เดือน ปี ยุคสมัยหรือสภาพชาติ

2. สถานที่ หมายถึง ที่ที่เกิดเหตุการณ์ ผู้แต่งต้องระบุสถานที่ และบรรยายลักษณะทางกายภาพรวมทั้งเครื่องประกอบฉาก เท่าที่มีความจำเป็นต่อการแสดงเหตุการณ์ในเรื่อง

3. สภาพแวดล้อม หมายถึง รายละเอียดต่าง ๆ ของสถานที่ที่แวดล้อมตัวละครอยู่รวมทั้งสภาพสังคม การเมือง การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมของคนในสถานที่นั้นด้วย

4. บรรยายกาศ หมายถึง กลิ่น สี แสง เสียง และสัมผัส ที่สามารถทำให้อ่านเห็นสภาพเหตุการณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือเกิดอารมณ์คล้อยตามได้

ส่วนประเภทของฉากนั้นธัญญา สังขพันธานนท์ (2539: 191-193) ได้แบ่งประเภทของฉากเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ฉากที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ สภาพธรรมชาติที่แวดล้อมตัวละคร เช่น ทิวทัศน์ ทะเลภูเขา ฯลฯ รวมไปถึงการพรรณนา การตกแต่งภายในบ้านหรืออาคารต่างๆ ฉากประเภทนี้ เป็นฉากที่สำคัญที่สุดในงานเขียน มีพลังและมีผลต่อการกระทำและชีวิตความเป็นอยู่ของตัวละครด้วย

2. ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ ได้แก่ อาคารบ้านเรือน วัตถุข้าวของเครื่องใช้ที่มนุษย์เป็นผู้ประดิษฐ์ขึ้นมา สิ่งประดิษฐ์อาจสะท้อนให้เห็นตัวตนของผู้สร้างเสมอ รวมทั้งอาจสะท้อนให้เห็นความเป็นระเบียบแบบแผนของบ้านเมือง สังคม

3. ฉากที่เป็นเวลาหรือยุคสมัย ช่วงเวลาหรือยุคสมัยของการเกิดเหตุการณ์ในเรื่องเป็นส่วนประกอบสำคัญของเรื่องสั้นและนวนิยาย เพราะช่วงเวลาจะช่วยในการดำเนินเรื่อง ตลอดจนการพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวละคร สถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนส่งผลกระทบและเชื่อมโยงเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์

4. ฉากที่เป็นสภาพการดำเนินชีวิตของตัวละคร หมายถึง สภาพแบบแผนหรือกิจวัตรในการดำเนินชีวิตของตัวละครต่างๆ ในเรื่อง รวมถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตของชุมชนและสังคม ฉากประเภทนี้จะช่วยย้ำภาพเหตุการณ์และตัวละครให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม เช่น ศาสนา จารีตประเพณี ค่านิยม รวมไปถึงสภาพอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครมีผลต่อการแสดง

พฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง และทำให้ตัวละครแสดงปฏิกิริยาต่างๆ หรือแม้แต่การพรรณนาถึงสภาพจิตใจ และความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์ต่างๆ โดยให้สัมพันธ์กับมิติของเวลา สถานที่ ซึ่งจะทำให้เหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ ในเรื่องชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ปวีร์วัฒน์ คำเจริญ (2543: 64) ได้สรุปความเรื่องการแบ่งประเภทของฉาก ฉลอง-ปีแยร์ โกลเด็นชไตน์ว่าสามารถแบ่งได้อีกลักษณะหนึ่งเป็นโดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. ฉากปิด หมายถึง ฉากที่ถูกจำกัดด้วยขนาดของพื้นที่ ถูกล้อมรอบด้วยสิ่งปิดกั้น หรือติดต่อกับสื่อสารกับภายนอกไม่ได้ ตัวละครไม่สามารถก้าวข้ามขอบเขตของฉากที่กำหนดไว้

2. ฉากเปิด หมายถึง ฉากที่ไม่จำกัดขอบเขต และบริเวณ ตัวละครมีอิสระที่จะไป ๆ มา ๆ เดินทางหรือแม้แต่วุ่นเร่พเนจร

3. ฉากที่เล่าถึง หรือฉากในจินตนาการ หมายถึง ฉากที่ตัวละครจินตนาการไปถึง ขณะที่ตัวละครอยู่ในฉากปิดหรือฉากเปิด ตัวละครอาจคิดคำนึง หรือจินตนาการไปถึงสถานที่อีกแห่งหนึ่ง อาจจะเป็นการระลึกถึงสถานที่ที่ตัวละครเคยอยู่อาศัยในอดีต หรือเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าว่า จะทำสิ่งใดในอนาคตในสถานที่ที่จินตนาการถึงนั้น เป็นต้น ในนวนิยายจึงมีทั้ง “ที่นี่” และ “ที่อื่น” คือฉากที่ผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมตามโครงเรื่อง “ที่อื่น” คือฉากในความคิดคำนึงหรือความใฝ่ฝันของตัวละคร ที่มองเห็น หรือจินตนาการเห็นตัวเองในสถานที่อื่นไม่ใช่สถานที่ที่ตัวละครกำลังแสดงพฤติกรรมอยู่ ฉากที่เป็น “ที่อื่น” นี้จึงเป็นฉากที่เกิดซ้อนในกรอบของเหตุการณ์

สำหรับหน้าที่ของฉากในนวนิยาย ฉลอง – ปีแยร์ โกลเด็นชไตน์ ได้แบ่งไว้ 4 ประการดังที่ปวีร์วัฒน์ คำเจริญ (2543: 64-65) ได้สรุปความไว้ดังนี้

1. มีหน้าที่เชิงจิตวิทยา กล่าวคือ มีอิทธิพลต่อตัวละคร และหล่อหลอมให้ตัวละครมีบุคลิกลักษณะ นิสัยใจคอ ความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ ตามสภาพแวดล้อม และสถานที่อยู่ ซึ่งเป็นฉากที่ตัวละครแสดงพฤติกรรม ฉากจึงมาเกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างบุคลิกลักษณะ ผู้แต่งสามารถนำเสนอบุคลิกลักษณะของตัวละครผ่านรายละเอียดด้านวัตถุที่ประกอบขึ้นเป็นกรอบชีวิตประจำวันของตัวละคร ดังคำกล่าวที่ว่า “ห้องนอนเป็นอย่างไร เจ้าของห้องก็เป็นอย่างนั้น”

2. มีหน้าที่ทางสัญลักษณ์ ชื่อของสถานที่ รวมทั้งลักษณะของฉากที่ผู้แต่งบรรยายหรือพรรณนา อาจเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถตีความสัญลักษณ์ได้ก็จะเข้าใจเรื่องหรือแนวคิดได้ดียิ่งขึ้น

3. ทำให้เหตุการณ์ของเรื่องดำเนินไป เมื่อมีการเปลี่ยนเวลา และสถานที่ เช่น ตัวละครต้อง เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งทำให้เขาต้องจากคนรักไป แต่เมื่อเวลาผ่านไปทั้งสองก็ได้กลับมาพบกัน เป็นต้น

4. ในนวนิยายบางเรื่อง ฉากเป็นตัวกระทำ หรือเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขของเหตุการณ์ ในนวนิยายเอง กล่าวคือ ฉากของเรื่องถือเป็นตัวละครตัวหนึ่ง อาจเป็นตัวละครฝ่ายตรงข้ามที่ขัดแย้งกับตัวละครเอก หรือเป็นตัวละครที่คอยช่วยเหลือตัวละครเอกก็ได้

ฉากที่ดีนอกจากจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและมีบทบาทต่อเรื่องพอสมควรแล้ว ยังต้องมีความสมจริงเช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของนวนิยายด้วย ความสมจริงนี้ไม่ได้หมายความว่าฉากต้องมียุ่จริงหรือเหมือนจริงทุกกระเบียดนิ้ว เพราะฉากอาจจะเกิดจากจินตนาการของผู้แต่งล้วน ๆ ก็ได้ แต่ผู้แต่งจะต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้ดูเป็นจริงเป็นจังมากที่สุด โดยคำนึงถึงลักษณะตัวละคร และช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ด้วย จึงจะนับได้ว่าฉากของเรื่องมีความสมจริง

1.4.5 กลวิธีการดำเนินเรื่อง

กลวิธีการดำเนินเรื่อง เป็นกลวิธีเพื่อสร้างความสนใจผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด ซึ่งมีด้วยกันหลากหลายวิธี ดังที่ สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543: 127-131) ได้ทำการศึกษารวบรวมไว้ สรุปได้ดังนี้

1. การสร้างความขัดแย้ง (conflict) คือปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละครและตัวละครต้องหาทางคลี่คลายปัญหาให้ได้ในตอนจบ อาจจำแนกวิธีการสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่องได้ ดังนี้

1.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ (man against man) คือ ความขัดแย้งระหว่างตัวละครด้วยกันเอง โดยมีสาเหตุมาจากวัย ความคิด อุดมการณ์ ความเชื่อด้านศาสนาหรือชนบประเพณีแตกต่างกัน

1.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (man against nature) ได้แก่ สภาพที่มนุษย์ต่อสู้กับภัยธรรมชาติ

1.3 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม คือ (man against society) การที่มนุษย์ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หรือค่านิยมทางสังคมได้

1.4 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ (man against supernature) คือ การที่มนุษย์ต้องต่อสู้กับชะตากรรมของตนเอง

1.5 ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจของตัวละครเอง (man against himself) และ มีผลทำให้ตัวละครเกิดความทุกข์ หรือความสับสนวุ่นวายใจ

2 การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง ได้แก่

2.1 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามการเดินของเข็มนาฬิกา หรือตามปฏิทิน (chronological sequencing) คือ เริ่มเรื่องที่เกิดเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นก่อน แล้วตามด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถัดไปตามลำดับจนจบ

2.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลัง คือ เริ่มเรื่องด้วยเหตุการณ์สำคัญซึ่งเป็นจุดจบของเรื่องก่อน แล้วจึงย้อนกลับไปเล่ารายละเอียดของเหตุการณ์ในอดีต จนกว่าเหตุการณ์ในอดีตจะบรรจบเหตุการณ์ตอนต้นเรื่อง

2.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบย้อนกลับไปกลับมา (flash back) คือ เริ่มเรื่องขึ้นที่ตอนใดของเรื่องก็ได้ แล้วเล่าสลับกันไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน

2.4 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยวิธีเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมาแต่ให้มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด

3. การสร้างความกระหายใคร่รู้ (suspense) คือการคาดคิดว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป เป็นสิ่งสร้างความไม่แน่ใจหรือเร้าความสนใจผู้อ่าน ทำให้ติดตามเรื่องราวต่อไปจนกว่าจะได้รับคำอธิบาย มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมี 3 วิธี คือ

3.1 การบอกใบ้ให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเหตุการณ์สำคัญที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างคร่าวๆ ด้วยการบอกใบ้ทางคำพูดหรือการกระทำของตัวละคร

3.2 การอุปเรื่องราวที่ผู้อ่านต้องการทราบไว้ก่อน เพื่อบอกให้ทราบเมื่อถึงเวลาอันสมควร การที่ผู้อ่านจะเกิดความสนใจใคร่รู้ตามแบบวิธีนี้เพราะ ผู้แต่งกำหนดให้ตัวละครเอกของเรื่องต้องเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้าที่มองเห็นหนทางแก้ไขได้ยาก ผู้อ่านจึงสนใจที่จะติดตามเรื่องต่อไป เพราะอยากรู้ว่าเรื่องจะคลี่คลายไปแบบใด

3.3 การจับบทแต่ละบทโดยยั่วยุให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นต่อไป หรือใช้วิธีเล่าเรื่องบางส่วนที่น่าสนใจไว้อย่างคร่าวๆ เพื่อให้ผู้อ่านที่อยากรู้อยากเห็นของเรื่องต้องติดตามต่อไป

4. การใช้เหตุการณ์ประจวบเหมาะหรือเหตุบังเอิญ (Co-occidence) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจและไม่คาดฝัน แต่เหตุการณ์นี้บังเอิญเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมพอดี เหตุการณ์ประจวบเหมาะที่จำทำให้เรื่องเข้มข้นชวนติดตามต้องเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดปัญหายุ่งยากขึ้นหรือทำให้เกิดความไขว่เขวจากการเข้าใจผิด

5. การสร้างเหนือวิสัย (fantasy) เรื่องเหนือวิสัย คือเรื่องที่เกิดขึ้นเกินความเป็นจริงของลักษณะชีวิตจริง เป็นเรื่องที่ถูกแต่งอาศัยจินตนาการผสมกับประสบการณ์ในชีวิตสร้างเป็นเรื่องของสิ่งที่ไม่อาจเป็นจริงในชีวิตขึ้นมา การที่ผู้แต่งสามารถผสมผสานเรื่องเกินจริงกับความจริงให้มีสัดส่วนเหมาะสมจนชวนให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อคล้อยตามได้

6. การใช้ลางบอกล่วงหน้า ลางบอกล่วงหน้า (foreshadowing) เป็นส่วนที่แนะผู้อ่านอย่างเลื่อนรางว่าจะมีเหตุบางอย่างเกิดติดตามมาจากคำพูดหรือการกระทำของตัวละคร ผู้อ่านจะไม่ประหลาดใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ผู้อ่านจะรอรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหน้าอย่างสนใจ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบนวนิยายและกลวิธีการดำเนินเรื่องที่น่าเสนอข้างต้นผู้วิจัยจะนำไปเป็นหลักในการศึกษาลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่น่าเสนอการเดินทางข้ามเวลา ซึ่งมีความจำเป็นต้องศึกษาจากองค์ประกอบภายในของนวนิยายทั้งหมดจึงจะทำให้เห็นลักษณะเฉพาะของนวนิยายที่มีแนว (genre) เดียวกันได้

1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด

วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีร้อยแก้วมีจุดมุ่งหมายเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันผู้เขียนก็มักจะสอดแทรกสาระสำคัญหรือแนวคิดที่มีคุณค่าไว้ในเรื่องด้วย ดังที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำจำกัดความและหลักเกณฑ์การวิเคราะห์แนวคิดไว้หลายประการดังนี้

สุวรรณ กะเรียงไกรเพชร (2518: 33) ได้อธิบายความหมายของแนวคิด หมายถึง ความคิดสำคัญ หรือความหมายของเรื่องอันเกิดจากการเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่องหรือตัวละคร ฉาก บทสนทนา นักประพันธ์ที่มีความสามารถนั้นจะสร้างองค์ประกอบของเรื่องที่เกี่ยวข้องพันสอดคล้องกันเพื่อนำไปสู่ความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างแจ่มชัดโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนจบและผู้อ่านก็จะสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการเสนอ ไม่ว่าจะผู้ประพันธ์นั้นจะจงใจเสนอหรือเสนอมาจากจิตใต้สำนึกก็ตาม

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2522: 108) กล่าวถึงแนวคิดสรุปได้ว่า การที่นักเขียนแต่ละคนมีทัศนะหรือความเห็นต่อโลกและชีวิตมนุษย์แตกต่างกันไปและได้พยายามถ่ายทอดความเห็นนั้นๆ ผ่านงานเขียนออกมาให้ผู้อ่านทราบ

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2539:72) กล่าวถึงแนวคิดสรุปได้ว่า แนวคิดของผู้ประพันธ์ คือ ทัศนะหรือความคิดเห็นที่นักประพันธ์มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ ช่วยให้การอ่านมีอรรถรส

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543: 100) กล่าวว่า แนวคิดของเรื่อง คือ ทัศนะที่ผู้แต่งมีต่อชีวิตหรือสารที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ เรื่องบันเทิงคดีจะมีสภาวะของเรื่องก็ต่อเมื่อผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายจะให้ผู้อ่านได้เข้าใจชีวิตเพิ่มขึ้นจากการได้รับความเพลิดเพลินอย่างเดียว

นอกจากคำนิยามเกี่ยวกับแนวคิดข้างต้น ยังมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและหลักเกณฑ์การวิเคราะห์แนวคิด ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2522: 109-110) กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแนวคิด สรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีลักษณะสมจริงต่อสภาพของสังคม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างกว้างขวาง

2. สามารถแสดงลักษณะอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง

3. ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ส่งเสริมยกระดับจิตใจ หรือตระหนักในอุดมการณ์ของมนุษย์ และช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้และปัญญา

สุदारตัน เสรีวัฒน์ (2520: 12-14) แบ่งแนวคิดออกเป็น 4 ชนิด สรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดแสดงทัศนคติ คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งเสนอหรือแสดงทัศนคติเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อค่านิยมในสังคม ต่อคุณธรรม ตลอดจนสิ่งที่ตรงข้ามกับคุณธรรม ต่อสภาพความเป็นไปของผู้คน ชีวิตประจำวัน เหตุการณ์บ้านเมือง เป็นต้น

2. แนวคิดแสดงอารมณ์ คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร เช่น ความรู้สึกว่าเหว่ ความเหงา ความน้อยใจในโชคชะตา ความรัก ความเกลียดชัง ความกลัว เป็นต้น แนวคิดแบบนี้ถ้าผู้แต่งมุ่งเสนอแต่อารมณ์ความรู้สึกนี้ก็หมายความว่าผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครหรืออาจต้องการให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมรู้สึกคือเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้ายตามตัวละครในเรื่องไปด้วย

3. แนวคิดแสดงพฤติกรรม คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งเสนอพฤติกรรมของตัวละครและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในเรื่องจะเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง พฤติกรรมของตัวละครที่ผู้แต่งมุ่งให้เป็นแนวคิด อาจเกิดขึ้นจากการคลี่คลายมาจากทัศนคติค่านิยมหรือคุณธรรมบางประการ หรือความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของตัวละคร

4. แนวคิดแสดงภาพและเหตุการณ์ ได้แก่ แนวคิดที่มุ่งแสดงสภาพบางอย่างหรือเหตุการณ์บางตอนบางช่วงของชีวิตตัวละคร เช่น สภาพความยากจนของชาวชนบท หรือเหตุการณ์ช่วงหนึ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัวหนึ่งที่ยากจน หรือสภาพความวุ่นวายของเมืองใหญ่ๆ เป็นต้น

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวคิดข้างต้น จึงสรุปได้ว่า แนวคิด หมายถึงสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้แต่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและต้องการสื่อมายังผู้อ่าน โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก หรือบทสนทนา เพื่อสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลา

พรเทพ สหชัยรุ่งเรือง (2545 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษามโนทัศน์เรื่องการเดินทางข้ามเวลา โดยศึกษาเฉพาะการเดินทางกลับไปสู่ออดีตในแง่ความเป็นไปได้ทางตรรกะ โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา มโนทัศน์เรื่องการเดินทางข้ามเวลา วิเคราะห์ปฏิทรรศน์ต่างๆ ของการเดินทางข้ามเวลาที่ถกเถียงกันอยู่ในปรัชญา และประเมินความเป็นไปได้ของการเดินทางข้ามเวลา โดยเริ่มจากการศึกษาปัญหาเชิงปฏิทรรศน์ของการเดินทางข้ามเวลาซึ่งแบ่งเป็น 2 รูปแบบหลักได้แก่ ปฏิทรรศน์คุณปู่และปฏิทรรศน์ความรู้พบว่า ปฏิทรรศน์คุณปู่ได้แสดงว่าการเดินทางข้ามเวลามีแนวโน้มไปสู่สถานการณ์ที่ขัดแย้งในตัวเอง เช่น การฆ่าปู่ก่อนการกำเนิดของพ่อตัวเอง ดังนั้น การเดินทางข้ามเวลาจึงไม่น่าจะเป็นไปได้ทางตรรกะ สอดคล้องกับข้อเสนองของฮอว์ทิงที่ว่าความบังเอิญซึ่งทำให้การพยายามฆ่าปู่ต้องล้มเหลวอย่างต่อเนื่องนั้นเป็นเหตุผลเชิงประจักษ์ที่ทำให้อนุมานได้ว่าการเดินทางข้ามเวลามีแนวโน้มไปสู่สถานการณ์ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ ดังนั้นการเดินทางข้ามเวลาจึงไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ในโลกที่เป็นอยู่ ส่วนปฏิทรรศน์ความรู้ได้แสดงว่าการเดินทางข้ามเวลามีแนวโน้มไปสู่สถานการณ์ที่แปลกประหลาด ได้แก่ การเป็นพ่อแม่ตัวเองของนักเดินทางข้ามเวลา การเกิดวัตถุทางกายภาพจากความว่างเปล่า และการได้รับความรู้โดยปราศจากกระบวนการแก้ปัญหา ปฏิทรรศน์นี้ไม่ได้มีแนวโน้มไปสู่ความขัดแย้งในตัวเองจึงมีความเป็นไปได้ทางตรรกะ แต่ด้วยแนวเหตุผลของฮอว์ทิง จากสิ่งที่เราทราบว่าจริงในโลกของเรา เรามีเหตุผลเชิงประจักษ์ที่จะอนุมานได้ว่าการเดินทางไม่น่าจะเป็นไปได้ในโลกที่เป็นอยู่ สำหรับข้อเสนองของด็อยท์และลือคูดที่ใช้การตีความการมีหลายจักรวาลของกลศาสตร์ควอนตัมที่สามารถเลี่ยงปัญหาเชิงปฏิทรรศน์ได้ แต่จากปัญหาเกี่ยวกับจักรวาลคู่ขนานที่มีเป็นอนันต์ในการตีความเช่นนั้น แนวคิดดังกล่าวจึงเป็นไปได้ในทางญาณวิทยา

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

บุญสม พลเมืองดี (2536 : 150-155) ได้ศึกษาเรื่องสันนิษฐานวิทยาศาสตร์ ของจันตรี ศิริบุญรอด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์และประเมินคุณค่าทางวรรณศิลป์ ความจริงและสาระสำคัญทางวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในเรื่องสันนิษฐานวิทยาศาสตร์ ของ จันตรี ศิริบุญรอด พบว่าเรื่องสันนิษฐานของจันตรี ศิริบุญรอด จำนวน 17 เรื่อง สามารถแบ่งเป็น แนวเรื่องการเดินทางไปในอวกาศ แนวเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางชีววิทยาและจิตวิทยาของมนุษย์ แนวเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบจากการประยุกต์แนวเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางไปกับเวลาสู่ออนาคตหรืออดีต และ แนวเรื่องเกี่ยวกับพลังทางกายหรือทางจิต ตามลำดับ โดยแต่ละแนวเรื่องก่อบรรจุด้วยคุณค่าด้านความสมจริงของสาระทางวิทยาศาสตร์ และคุณค่าทางวรรณศิลป์ โดยแนวเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางไปกับเวลาสู่ออดีตหรืออนาคตมีจำนวน 1 เรื่อง คือ ผู้เป็นอมตะ มีความสมจริงทางสาระวิทยาศาสตร์ และมีความโดดเด่นทางวรรณศิลป์ใน ส่วนของการบรรยายฉากที่แจ่มชัด สามารถสร้างจินตภาพแก่ผู้อ่าน แต่มีจุดบกพร่องในด้านโครงเรื่องที่อ่อนเหตุผล ไม่มีปัญหา และใช้บทสนทนายาวเกินไป ทำให้ขาดอรรถรสด้านความบันเทิงไปบ้าง

บงกช สิงหกุล (2536 :บทคัดย่อ, 25-32) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ไทยในช่วง พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2535 จำนวน 233 เรื่องแบ่งตามแนวเรื่องได้ 24 แนวเรื่อง ในด้านกลวิธีการเขียนและบทบาทของเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ที่มีต่อสังคมพบว่า ด้านกลวิธีการเขียนนักเขียนนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก ด้านบทบาทของเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ที่มีต่อสังคมพบว่า เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์มีบทบาทในการวิพากษ์วิจารณ์ชีวิตมนุษย์ วิพากษ์วิจารณ์สังคม เตือนภัยให้ผู้อ่านตระหนักถึงปัญหาในอนาคต พร้อมกับชี้แนะทางออกให้กับสังคม และกระตุ้นความคิดและจินตนาการทางวิทยาศาสตร์ โดยเรื่องสั้นวิทยาศาสตร์ที่มีแนวเรื่องการเดินทางไปกับเวลามีจำนวน 23 เรื่อง แบ่งการเดินทางไปกับเวลาได้ 4 ลักษณะ คือ การเดินทางไปกับเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต จากปัจจุบันสู่อนาคต จากอดีตสู่ปัจจุบัน และจากอนาคตสู่ปัจจุบัน โดยผู้เขียนใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์คือ ทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษและสัมพัทธภาพทั่วไป ของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ และหลุมดำ (Back Hole) เป็นข้อมูลในการสร้าง โครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก

พรศิริ นาควัชระ (2542 :บทคัดย่อ, 28-30) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของ ชัยคุปต์ จำนวน 130 เรื่อง ในด้านกลวิธีการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และการเสนอแนวคิด พบว่า ด้านโครงเรื่องใช้วิธีการสร้างโครงเรื่อง 2 กลวิธี คือ ใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นหลัก และใช้ข้อมูลทางจินตนาการเป็นหลัก กลวิธีการสร้างตัวละครมี 2 แบบ คือ การสร้างตัวละครในลักษณะสมจริง และการสร้างตัวละครในลักษณะเหนือจริง ส่วนฉากมีกลวิธีการสร้าง 2 ประเภท ได้แก่ กลวิธีการสร้างฉากเกี่ยวกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ และกลวิธีการสร้างฉากที่อาศัยข้อมูลทางจินตนาการ สำหรับแนวคิดหลักในเรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ของชัยคุปต์มี 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดหลักเกี่ยวกับผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แนวคิดหลักเกี่ยวกับมนุษย์ในปัจจุบันและมนุษย์ในอนาคต และแนวคิดหลักเกี่ยวกับโลกในอนาคต ส่วนแนวเรื่องเกี่ยวกับเวลามีจำนวน 15 เรื่อง โดยแบ่งเป็นแนวเรื่องย่อย 4 กลุ่ม คือ แนวเรื่องการเดินทางจากปัจจุบันสู่อนาคต แนวเรื่องการเดินทางจากปัจจุบันสู่อดีต แนวเรื่องการเดินทางจากอนาคตสู่อดีต และแนวเรื่องมิติเวลาที่เหลื่อมซ้อนกัน แนวเรื่องเหล่านี้มักเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ตัวละครต้องเดินทางกลับสู่อดีตหรืออนาคต เพื่อแก้ไขเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้น แต่ผลที่ได้มักไม่ตรงกับความต้องการของผู้เดินทาง ซึ่งแนวเรื่องเกี่ยวกับเวลามักใช้กลวิธีการสร้างโครงเรื่องโดยอาศัยทฤษฎีสัมพัทธภาพและทฤษฎีหลุมดำเป็นหลัก

ศนิชา แก้วเสถียร (2546 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้วิทยาศาสตร์ในนวนิยายของแก้วแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในนวนิยายของ แก้วแก้ว เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และคุณค่าการใช้วิทยาศาสตร์ในนวนิยายของแก้วแก้ว

โดยเลือกเฉพาะนวนิยายจำนวน 7 เรื่องที่ปรากฏการใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน ได้แก่ นางทิพย์ จอมนาง มนตรา แดนดาว จากฝัน...สู่วันพร หน้ากากดอกช่อนกลืน และนิรมิต โดยใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นข้อมูลในการประพันธ์นวนิยายจำแนกได้ 7 ประเภทซึ่งรวมถึง ทฤษฎีสัมพัทธภาพพิเศษ : อวกาศและเวลา ของ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ด้วย โดยแก้วแก้วสามารถใช้ การผสมผสานวิทยาศาสตร์ให้เข้ากับจินตนาการได้อย่างกลมกลืน ในการสร้างองค์ประกอบด้านโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแนวคิดของเรื่อง ทำให้นวนิยายทั้ง 7 เรื่องมีคุณค่าทางด้านความบันเทิงสูง อีกทั้งยังมีคุณค่าด้านความสมเหตุสมผลและสมจริง และคุณค่าด้านบันเทิง เหตุการณ์ทางวิทยาศาสตร์ในช่วงเวลาที่ประพันธ์อีกด้วย ด้วยข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นเรื่องราวเกี่ยวกับความรักของตัวละครจึงทำให้นวนิยายทั้ง 7 เรื่องเป็นนวนิยายวิทยาศาสตร์เชิงแฟนตาซี

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมไทย

ปวิวัฒน์ คำเจริญ (2543 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษานวนิยายรูปแบบจดหมายของไทย จำนวน 11 เรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาของนวนิยายรูปแบบจดหมาย องค์ประกอบ กลวิธีการนำเสนอและลักษณะเฉพาะ ในด้านลักษณะเฉพาะพบว่า ลักษณะเฉพาะของนวนิยายรูปแบบจดหมาย ได้แก่ การรักษารูปแบบจดหมายสม่ำเสมอทั้งเรื่อง การนำเสนอผ่านมุมมองของผู้เล่าเรื่องบุรุษที่หนึ่ง คือ ผู้เขียนจดหมาย และมีผู้ฟังที่เฉพาะคือผู้รับจดหมาย มีเนื้อความจดหมายเป็นบทสนทนาหลักและมีบทสนทนาแบบนวนิยายซ่อนอยู่ภายใน มีฉากที่เขียนจดหมายเป็นฉากที่ตัวละครผู้เขียนจดหมายกำลังประกอบพฤติกรรม ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องจึงเป็นฉากที่ตัวละครเล่าถึงในจดหมาย นอกจากนี้ยังพบว่า อาจมีผลกระทบจากการผสมผสานลักษณะของจดหมายกับลักษณะของนวนิยายเกิดขึ้น เมื่อนวนิยายรูปแบบจดหมายมีลักษณะของจดหมายมากเกินไป หรือมีลักษณะของนวนิยายมากเกินไป ลักษณะเฉพาะเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านวนิยายรูปแบบจดหมายเป็นนวนิยายรูปแบบเฉพาะซึ่งต่างจากนวนิยายรูปแบบอื่นอย่างชัดเจน

นิคม กองเพชร (2543 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษากลวิธีการแต่งนวนิยายสยองขวัญไทย จำนวน 8 เรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่งนวนิยายสยองขวัญไทยในด้านกลวิธีการวางโครงเรื่อง กลวิธีการสร้างตัวละคร และกลวิธีการสร้างฉากและบรรยากาศ พบว่า การวางโครงเรื่องมักจะเปิดเรื่องด้วยการบรรยายฉากและบรรยากาศ และการแสดงนาฏการของตัวละครดำเนินเรื่องโดยใช้กลวิธีการสร้างความขัดแย้ง กลวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ และกลวิธีการเล่าเรื่องและปิดเรื่องด้วยความหวาดหวั่นขึ้นของตัวละครเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีการสร้างตัวละครมี 2 ประเภท คือ ตัวละครประเภทมนุษย์ฝ่ายดี ฝ่ายร้าย และตัวละครมนุษย์ที่สามารถแสดงพฤติกรรมที่เหนือวิสัยที่มนุษย์จะทำได้ กับตัวละครประเภทภูตผีปีศาจและวิญญาณ ด้านกลวิธีการนำเสนอตัวละครผู้แต่ง

นิยมนำเสนอโดยการบรรยายหรือพรรณนาและการบอกเล่าผ่านตัวละครอื่น สำหรับกลวิธีการสร้างฉากและบรรยายฉาก ผู้แต่งใช้กลวิธีการบรรยายฉากและบรรยายฉากที่เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ อากัปกริยาหรืออารมณ์ความรู้สึกของสัตว์บางประเภท การใช้สิ่งของเครื่องใช้แทนตัวละครเพื่อสร้างความสมจริง และการสร้างฉากที่เป็นสิ่งประติมากรรม ฉากและบรรยายฉากมีบทบาทสำคัญต่อกลวิธีการสร้างตัวละครในด้านอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตัวละคร ตลอดจนกลวิธีการดำเนินเรื่องในด้านการสร้างความขัดแย้ง แสดงให้เห็นความสยองขวัญ ตื่นเต้น น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหาของวรรณกรรมประเภทนี้

อังคณา สุขวิเศษ (2544 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษานวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน : อิทธิพลของชุดเซอร์ลอคโฮล์มส์ที่มีต่อชุดปัวโรต์และนิทานทองอิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของนวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิก อิทธิพลของนวนิยายชุดเซอร์ลอค โฮล์มส์ ที่มีต่อนวนิยายชุดปัวโรต์ และนวนิยายชุดนายทองอิน และลักษณะเฉพาะตนของนวนิยายชุดปัวโรต์และนวนิยายชุดนายทองอิน พบว่า นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบคลาสสิกต้องประกอบไปด้วยเรื่องราวสองเรื่อง เรื่องแรกคือเรื่องของคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องที่สองคือเรื่องการสืบสวนคดีของนักสืบเพื่อคลี่คลายปมปริศนาและเปิดเผยตัวคนร้าย พร้อมทั้งอธิบายถึงสาเหตุในการก่อคดีของคนร้ายในตอนจบ ในด้านอิทธิพลพบว่า นวนิยายชุดปัวโรต์และนวนิยายชุดนิทานทองอินได้รับอิทธิพลมาจากนวนิยายชุดเซอร์ลอค โฮล์มส์ อย่างไรก็ตามถึงแม้นวนิยายชุดปัวโรต์และนวนิยายชุดนิทานทองอินจะได้รับอิทธิพลจากนวนิยายชุดเซอร์ลอค โฮล์มส์ แต่นวนิยายสืบสวนทั้งสองเรื่องก็เป็นนวนิยายที่มีลักษณะเฉพาะตนสูงเพราะ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวและอภิชาติ คริสตี นำอิทธิพลที่ได้รับมาผสมผสานเข้ากับประสบการณ์รวมทั้งความรู้ในด้านต่างๆ และภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมในยุคของตนเข้าไปได้อย่างเหมาะสม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาแนวคิด

นาธิกา มงคลคำนวนเขตต์ (2527: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ.2475-2484 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เรื่องสั้นไทยระหว่างปี พ.ศ.2475-2484 มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรักปรากฏมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิง แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับชีวิตและความเชื่อ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับการเมือง ตามลำดับ

พรพันธุ์ เขมคุณาศัย (2530: บทคัดย่อ) วิเคราะห์ชีวิตและงานประพันธ์ของ ส. ธรรมยศ โดยมีจุดมุ่งหมายวิเคราะห์ท่วงทำนองการเขียนและแนวคิด ผลการศึกษาด้านแนวคิดสรุปได้ว่า

ส.ธรรมยศ มีแนวคิดในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ แนวคิดต่อต้านด้านการศึกษา แนวคิดด้าน สังฆธรรม แนวคิดด้านชีวิต แนวคิดด้านเศรษฐกิจ แนวคิดด้านศาสนา และแนวคิดด้านศิลปะวรรณกรรม

ปราณี พรหมจรรย์ (2531: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์เรื่องสั้นของ ร.จันทพิมพะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแต่ง ศิลปะการใช้ภาษาและแนวคิด ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ร.จันทพิมพะ เสนอแนวคิดต่างๆ ดังนี้คือ แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิง ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงจะมีคุณค่าในตนเองด้วยการทำงาน แนวคิดเกี่ยวกับความรักและการเลือกคู่ครองที่เสนอให้เห็นถึงความรักของหนุ่มสาวเกี่ยวกับความรักแท้และความรักที่ไม่แน่นอน ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว ร. จันทพิมพะ เสนอทัศนะเกี่ยวกับการครองชีวิตคู่ที่ต้องอาศัยความเข้าใจ ให้อภัยกัน แนวคิดเกี่ยวกับสังคม โดยชี้ให้เห็นสภาพสังคมชนบท สังคมเมือง ความเชื่อในสังคมและจริยธรรมที่ควรปฏิบัติ และแนวคิดเกี่ยวกับสงครามเป็นสิ่งเลวร้ายก่อให้เกิดความสูญเสียทุกด้าน

ปรารภณา บัวเชย (2537: 227-233) ได้วิเคราะห์วรรณกรรมของประภัสสร เสวิกุล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์แนวคิด กลวิธีการเสนอแนวคิด และศิลปะการใช้ภาษา ผลการศึกษาวรรณกรรมด้านแนวคิดสรุปได้ว่า ประภัสสร เสวิกุล มีการเสนอแนวคิดหลายด้าน คือแนวคิดเกี่ยวกับความรัก แนวคิดเกี่ยวกับการแต่งงานและครอบครัว (ที่แตกแยก) แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการทำงาน และแนวคิดเกี่ยวกับการตั้งชื่อเรื่อง

ลัดดา ราตรีพฤษ (2541: 100-101) วิเคราะห์แนวคิด กลวิธีการนำเสนอแนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมของ ปิยะพร ศักดิ์เกษม สรุปได้ว่า ปิยะพร ศักดิ์เกษม ได้เสนอแนวคิดไว้ในวรรณกรรมดังนี้ คือ แนวคิดเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว แนวคิดเกี่ยวกับสามีภรรยา และครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการทำงานและการดำเนินชีวิต แนวคิดเกี่ยวกับสังคม

สุภาณี ชุนรักษ์ (2542: 102-105) ได้ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยาย ของ พนม นันทพฤษ สรุปได้ว่า พนม นันทพฤษ เสนอแนวคิดที่สำคัญไว้ในเรื่องสั้นและนวนิยาย ดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมชนบท แนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

ภณิดา จิตนุกูล (2547: บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของศิลา โคมฉาย ผลการวิเคราะห์ในประเด็นแนวคิดพบว่า ศิลา โคมฉาย เสนอแนวคิดที่น่าสนใจเหมาะสมและมีคุณค่าสอดคล้องกับยุคสมัยในสังคม ดังนี้คือ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเชื่อและ

แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีกลวิธีการเสนอแนวคิด 4 วิธีคือ การเสนอแนวคิดผ่านตัวละคร การเสนอแนวคิดผ่านชื่อเรื่อง การเสนอแนวคิดผ่านฉาก และการเสนอแนวคิดผ่านสัญลักษณ์

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอข้างต้น ในส่วนของทฤษฎีทางพิสัยที่ เกี่ยวเนื่องกับการเดินทางข้ามเวลา และความคิดทางปรัชญาที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำเสนอเพื่อแสดง เหตุผลและความเป็นไปได้ของการเดินทางข้ามเวลาในทางวิชาการ สำหรับเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาลักษณะเฉพาะ องค์ประกอบของนวนิยาย การดำเนินเรื่องและแนวคิดนั้น ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจและมีความรู้พื้นฐานเป็นแนวทางในการศึกษา ส่วนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับวรรณกรรมที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา แสดงให้เห็นว่ายังไม่ม้งานวิจัยเรื่องใดที่ศึกษาตัวบท นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในภาพรวม ซึ่งจะช่วยให้เห็นลักษณะเฉพาะของนวนิยายที่ นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา และเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ดังกล่าว เนื้อหาในปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จึง เป็นการศึกษานวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในภาพรวมจากนวนิยายจำนวน 12 เรื่อง ด้วย การศึกษาจากองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ โครงเรื่องและกลวิธีการดำเนินเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉากและแนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา การศึกษา วิเคราะห์ในลักษณะนี้อาจทำให้เห็นลักษณะเฉพาะของนวนิยายกลุ่มดังกล่าวได้

บทที่ 3

โครงเรื่องและกลวิธีการดำเนินเรื่องของนวนิยายไทย ที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

โครงเรื่อง คือ เหตุการณ์ชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกันเป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง เหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ต้องเกี่ยวเนื่องกันอย่างมีเหตุผล ดังที่ ปวีณณ์ คำเจริญ (2543 : 54-56) ได้กล่าวถึงโครงเรื่อง สรุปความได้ว่า โครงเรื่องเป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องอย่างมีความต่อเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ความขัดแย้ง และพฤติกรรมทำให้เกิดโครงสร้างที่ต้องอาศัยศิลปะในการประพันธ์ของผู้เขียน 3 ส่วนคือ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง จากความหมายและองค์ประกอบของโครงเรื่องดังกล่าวแสดงว่าโครงเรื่องจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการดำเนินเรื่องเป็นส่วนประกอบหลักที่เรียงร้อยเรื่องราวทั้งหมดเข้าด้วยกัน ดังนั้นในบทนี้จึงรวมการวิเคราะห์โครงเรื่องและกลวิธีการดำเนินเรื่องไว้ด้วยกันเพื่อช่วยให้เข้าใจลักษณะเฉพาะของ นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาได้อย่างเด่นชัด โดยจะวิเคราะห์โครงเรื่องก่อนแล้วตามด้วยกลวิธีการดำเนินเรื่อง

1. โครงเรื่อง

โครงเรื่องของนวนิยายมักประกอบด้วย โครงเรื่องหลัก (main plot) อันเป็นโครงเรื่องที่เกี่ยวข้อกับตัวละครเอกโดยตรง เป็นเค้าโครงของพฤติกรรมและเหตุการณ์หลักของตัวละครเอก และโครงเรื่องรอง (sub plot) ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่แทรกระหว่างโครงเรื่องหลัก โครงเรื่องรองอาจมีมากกว่า 1 โครงเรื่องและอาจเป็นเรื่องของตัวละครเอกหรือตัวละครรองก็ได้ ซึ่งในนวนิยายนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาก็มีการสร้างโครงเรื่องเช่นเดียวกับนวนิยายทั่วไปนั่นเอง ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงเรื่องของนวนิยายทั้ง 12 เรื่องโดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 โครงเรื่องหลัก

1.2 โครงเรื่องรอง

โดยจะวิเคราะห์โครงเรื่องนวนิยายทีละเรื่องเรียงตามลำดับปีที่พิมพ์ครั้งแรกของนวนิยายดังต่อไปนี้

1.1 โครงเรื่องหลัก

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องที่นำมาศึกษามีโครงเรื่องหลักดังนี้

ทวิภพ มณีจันทร์สาวสวยผู้พร้อมได้ซื้อกระจกเงาโบราณที่มีรอยร้าวจากชายชราท่าทาง ลึกลับเจ้าของร้านขายของเก่าร้านหนึ่ง จากกระจกเงาบานร้าวนั้นเองเป็นประตูลานำพามณีจันทร์ สู่อดีในปี ร.ศ. 112 ณ บ้านคุณหลวงอัครเทพวรากรขุนนางหนุ่มนักเรียนนอกสมัยรัชกาลที่ 5 ที่มีมณีจันทร์หลงรักตั้งแต่แรกที่ได้เห็นรูปภาพ มณีจันทร์เดินทางย้อนกลับไประหว่างอดีตและ ปัจจุบันอยู่หลายครั้ง และแต่ละครั้งมณีจันทร์ได้ใช้ชีวิตอยู่ในช่วงเวลาแห่งอดีตนานขึ้น ความรักและความผูกพันระหว่างคุณหลวงกับมณีจันทร์จึงทวีขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้มณีจันทร์ได้มีโอกาสร่วมมือกับ คุณหลวงและขุนนางไทยหลายคน ช่วยแก้ปัญหาเมื่อครั้งไทยต้องเสียดินแดนให้แก่ฝรั่งเศสอย่างเต็ม ความสามารถ ในขณะที่ความรักความผูกพันกับอดีตเพิ่มมากขึ้น รอยร้าวของกระจกที่เป็นประตูเชื่อม กาลเวลาก็ปรากฏชัดเจนและยาวขึ้นเช่นกัน จนทำให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจของมณีจันทร์ ตลอดเวลาว่าจะทำอย่างไรหากประตูแห่งกาลเวลาปิดลง เมื่อในเวลาแห่งอดีตเธอมีชายคนรัก และใน เวลาปัจจุบันเธอก็มีแม่ที่คอยห่วงหา แต่ในที่สุดมณีจันทร์ก็ไม่ได้กลับสู่ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2529 อีกเลย เมื่อเธอได้แต่งงานกับคุณหลวง กระจกเงาบานร้าวนั้นก็หมดหน้าที่ลง

จากโครงเรื่องหลักกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าเวลาเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งภายใน จิตใจของมณีจันทร์ตลอดเวลาที่ต้องเลือกระหว่างอดีตที่มีชายคนรักและครอบครัวในปัจจุบัน

หุบเขากินคน เด็กชาย 5 คนได้แก่ บดินทร์ วิชชุ อัจฉมา วิทยา และบุญชู ได้ร่วม กิจกรรมเข้าค่ายพักแรมในกิจกรรมลูกเสือ ทั้ง 5 คนได้รวมอยู่ในกองธงเสือด่า ทั้งหมดได้ทำกิจกรรม สะกัทรอยในป่า และได้เดินทางผ่านเครือข่ายหลงซึ่งเป็นประตูแห่งมิติเวลาเป็นสาเหตุให้ทั้งหมดย้อน เวลาสู่อาณาจักรขอมโบราณในราวปี พ.ศ. 1057 โดยอำนาจการชักนำของคุณวรมันเจ้าชายรัชทายาท ผู้ตกอยู่ในเงื้อมมืออรรุทวรมันผู้เป็นศัตรู จึงต้องการความช่วยเหลือจากเด็กชายทั้ง 5 ซึ่งเป็นหนทางเดียว ที่จะช่วยให้คุณวรมันปลอดภัยและได้สืบราชบัลลังก์ต่อไปตามคำทำนาย เด็กชายทั้ง 5 ร่วมกันต่อสู้ กับอำนาจเวทมนตร์และอุปสรรคต่างๆ ด้วยความสามัคคีและพลังวิเศษที่แข็งแกร่งขึ้นเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่อยู่ในอาณาจักรโบราณ จนกระทั่งสามารถช่วยคุณวรมันให้กลับคืนสืบราชบัลลังก์ต่อจาก พระเจ้าชัยวรมันได้สำเร็จ เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจคุณวรมันได้คำนวณวัน เวลา ตามหลักวิชาในคัมภีร์ กาลจักรและภูมิสถาน นำพาพวกเด็กๆ แห่งกองธงเสือด่าคืนสู่เวลาปัจจุบันอีกครั้ง เว้นแต่อัจฉมา เด็กชายผู้มีกำเนิดลึกลับที่เลือกใช้ชีวิตอยู่ในอาณาจักรขอมโบราณในฐานะภทวรมันอนุชาของคุณวรมันตลอดไป

โครงเรื่องหลักของหุบเขากินคนแสดงให้เห็นว่ามาลา คำจันทร์ ใช้เวลาสร้างความขัดแย้งให้ เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวละครเอก โดยกำหนดให้กลุ่มตัวละครทั้งหมดต้องเดินทางข้ามเวลามาเพื่อต่อสู้กับ ตัวละครอีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อปกป้องตนเองและความยุติธรรม นอกจากนี้ยังใช้เวลาเป็นตัวช่วย กำหนดให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งนำไปสู่แนวคิดของเรื่องที่ต้องการสื่อแก่ผู้อ่านด้วย

จากฝัน...สู่นิรันดร ตรีชชายหนุ่มทายาทนักธุรกิจค้าอัญมณีหลงรักหญิงสาวชื่อการะเกด ลูกสาวเอกอัครราชทูตซึ่งมีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 เมื่อเขามีโอกาสได้พบกับดร.โพยม และ ดร.กฤษณะ นักวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ที่กำลังศึกษาการเดินทางข้ามเวลาด้วยการสะกดจิต โดยอาศัยทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์ ตรีชจึงอาสาเป็นอาสาสมัครในการทดลอง ตรีชสามารถเดินทางสู่อดีตได้จริงตามคำแนะนำของดร.กฤษณะ โดยตรีชได้ย้อนเวลาจากปี พ.ศ. 2532 สู่อดีตในปี พ.ศ.2467 สมัยรัชกาลที่ 6 แต่ในระยะแรกเขาได้เพียงแต่มองเห็นภาพในอดีตภายในสถานที่ที่ถูกสะกดจิตเท่านั้น ต่อมาตรีชสามารถสะกดจิตและย้อนสู่อดีตได้ด้วยตนเองอีกหลายครั้ง พลังจิตของเขากล้าแข็งขึ้นจนสามารถเดินทางสู่อดีตได้ทั้งร่างกายและสามารถใช้ชีวิตปกติเช่นบุคคลทั่วไปได้ ตรีชย้อนสู่อดีตและได้ไปอาศัยอยู่กับแม่ซึ่งตาของเขา ตรีชพยายามทำทุกอย่างจนได้พบกับการะเกด และได้รักกัน จึงทำให้การะเกดตัดสินใจขอยกเลิกงานแต่งงานกับเชื้อขุนนางหนุ่มคู่มั่นที่ทางผู้ใหญ่จัดหาให้ และตัดสินใจออกจากบ้านไปอยู่กินกับตรีช ตรีชและการะเกดใช้ชีวิตคู่อย่างลำบากอยู่ในบ้านสวน ความลำบากและความแตกต่างของวิถีชีวิตของผู้ที่มาจากห้วงเวลาอันห่างไกล ทำให้การะเกดและตรีชมีความสุขน้อยลง ตรีชเองต้องออกทำงานที่ได้ค่าตอบแทนเล็กน้อยเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ส่วนการะเกดต้องอยู่ทำงานบ้านเพียงล้างอย่างหลบๆซอมนๆ ไม่นานการะเกดก็ล้มป่วยอย่างหนักและเสียชีวิตลง ตรีชเสียใจอย่างมาก เขาละทิ้งอดีตสู่ปัจจุบันดำเนินชีวิตต่อไปภายในบ้านของเจ้าคุณอนติทูต บ้านที่การะเกดหญิงสาวผู้เป็นที่รักเคยใช้ชีวิตอยู่

โครงเรื่องหลักของเรื่องจากฝัน...สู่นิรันดรแสดงให้เห็นว่าแก้วเก้าใช้เวลาสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละครเอกตลอดเวลาไม่ว่าทางด้านกายภาพ สังคม อารมณ์ และศีลธรรม ทางด้านกายภาพจะเห็นได้ว่าในระยะแรกตรีชเดินทางย้อนสู่อดีตได้เพียงพลังจิตไม่มีตัวตน ต่อมาเมื่อพลังจิตกล้าแข็งเขาสามารถปรากฏตัวได้แต่ก็ต้องลำบากใจในการอธิบายการมาของเขาต่อบุคคลในอดีต ในขณะที่เดียวกันก็ก่อให้เกิดความวุ่นวายในยุคปัจจุบันเมื่อเขาหายตัวไป เมื่อกลับมาที่ไม่สามารถอธิบายเรื่องราวการเดินทางย้อนสู่อดีตที่เกิดขึ้นให้ใครเชื่อได้ ส่วนความขัดแย้งกับสภาพสังคมย่อมเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เมื่อตรีชเดินทางย้อนเวลากลับไปถึง 65 ปี คือจากปี พ.ศ.2532-ปี พ.ศ. 2467 สภาพบ้านเมืองความเป็นอยู่ของผู้คนย่อมแตกต่าง ในปี พ.ศ. 2532 ตรีชคือทายาทเศรษฐี พรั่งพร้อมทั้งทรัพย์สินเงินทอง ฐานะทางสังคม สภาพบ้านเมื่อกำลังเจริญรุ่งเรืองมีเครื่องอำนวยความสะดวกมากมาย แต่เมื่อตรีชกลับสู่อดีตปี พ.ศ.2467 ตรีชเป็นเพียงชายหนุ่มไม่มีหัวนอนปลายเท้า ไม่มีทรัพย์สินเงินทอง สภาพบ้านเมืองยังไม่เจริญรุ่งเรือง ไร้เครื่องอำนวยความสะดวกใดๆ ตรีชต้องต่อสู้กับความยากลำบากนี้โดยตลอด โดยเฉพาะเมื่อเขาต้องใช้ชีวิตลำพังกับการะเกด ความขัดแย้งด้านอารมณ์เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตรีชเมื่อเขากระวนกระวายปรารถนาแต่จะย้อนเวลา สู่อดีต เพื่อจะได้ใช้ชีวิตอยู่กับการะเกด ทางด้านศีลธรรม การที่ตรีชย้อนเวลาสู่อดีตและ

พยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ได้พบและรักกับการะเกด เป็นสาเหตุให้การะเกดยกเลิกงานแต่งงานกับ คู่หมั้น และพาการะเกดออกจากบ้านไปใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันนั้น ในยุคของการะเกดถือว่าการกระทำของ ตรีชัยขัดแย้งกับศีลธรรม ขนบธรรมเนียมของสังคมสมัยนั้นอย่างยิ่ง แต่ตรีชัยเองกลับเข้าใจว่าสิ่งที่เขาทำ ไม่ใช่สิ่งผิด เนื่องจากในยุคสมัยที่ตรีชัยมาจากความเคร่งครัดในจารีตประเพณีได้เริ่มจางหายไปจาก สังคม ผู้คนใช้ชีวิตอย่างอิสระเสรีมากขึ้น ในเมื่อตรีชัยเติบโตในสังคมเสรีตรีชัยจึงถูกหล่อหลอมไปเช่นนั้น

เรือนมยุรา เมื่อครั้งปี พ.ศ. 2310 พม่ายกทัพใหญ่ตีกรุงศรีอยุธยา เป็นเหตุให้ไพร่พล ชาวกรุงศรีอยุธยาต้องลุกขึ้นต่อสู้ พระยาเทพสงครามบิดาของนกยูงรวมทั้งผู้ชายทั้งหมดต้องออกทำศึกครั้งนี้ เมื่อเรือนไม่มีผู้ใดดูแลคุ้มครอง พระยาเทพสงครามจึงประกอบพิธีทางพราหมณ์อำพราง เรือน โดยมีนกยูงสำริดเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ประกอบพิธีกรรม พิธีนี้ทำให้ไม่มีผู้ใดสามารถมองเห็นและ เข้ามาภายในเรือนได้ รวมทั้งทำให้เวลาภายในเรือนนั้นดำเนินไปอย่างเชื่องช้ากว่าเวลาภายนอกเรือน เช่น 1 วันของผู้คนในเรือนเท่ากับเวลาภายนอกผ่านไป 100 วัน นกยูงลูกสาวคนเดียวจึงเป็นผู้ปกครอง เรือน โดยมีภูพี่เลี้ยงและเด็กชายชื่อสัมจนเป็นคนสนิทและช่วยดูแล นกยูงเฝ้ารออย่างเลือนลอยให้ บิดาและพระนายไวยวงศาคนรักที่แอบหมั้นหมายกันไว้กลับมา เวลาผ่านไปนานเข้าเสบียงอาหารใน เรือนเริ่มหมดลง นกยูงจึงต้องออกมาภายนอกเพื่อหาข้าวสารอาหารแห้งเลี้ยงปากท้องป่าวในเรือน เป็นเหตุให้เวทมนตร์เสื่อมลง นกยูงจึงได้รับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ผ่านไปถึง 227 ปี และ ได้พบกับพระนายชายหนุ่มที่มีชื่อและหน้าตาเหมือนคนรักเมื่อครั้งอดีต การปรากฏกายของนกยูงทำ ให้เกิดความโกลาหลวุ่นวายขึ้นมากมาย เนื่องจากกิเลส ตัณหา ความโลภของมนุษย์ในสังคมวัตถุนิยมที่ดีค่าทุกอย่างเป็นเงินทอง และทำทุกอย่างเพื่อกอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น นกยูงและ พระนายต้องช่วยกันฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มากมาย จึงได้ครองรักกัน

โครงเรื่องหลักของเรื่องเรือนมยุราแสดงให้เห็นว่า แก้วแก้วใช้เวลาสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้น มากมายกับตัวละครนกยูง เนื่องจากนกยูงเป็นตัวละครที่เดินทางจากอดีตสู่เวลาปัจจุบันในเรื่องนั้น เป็นระยะเวลาที่ห่างกันยาวนานถึงสองร้อยกว่าปี สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ย่อมเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง จึงทำให้นกยูงต้องเผชิญกับความขัดแย้งทั้งภายนอกและภายใน ความขัดแย้งภายนอก เช่น การที่นกยูงต้องต่อสู้กับกิเลส ตัณหา ความโลภของกลุ่มตัวละครที่มีชีวิต อยู่ในสังคมวัตถุนิยม การที่ตัวละครต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตในยุคสมัยใหม่ เป็นต้น ความขัดแย้งภายใน ได้แก่ การที่นกยูงต้องเลือกระหว่างความรักที่เกิดขึ้นกับพระนาย และคำมั่น สัญญาที่มีต่อพระนายไวยวงศาคนรักเมื่อครั้งอดีต

อดีต ศิโรตม์ชายหนุ่มนักเรียนนอกที่ไม่เคยใส่ใจเรื่องราวของประวัติศาสตร์ ไม่เคยเห็นค่า ของซากอิฐกองปูนของอดีตที่ถูกเผาทำลายด้วยฝีมือข้าศึก ได้พบกับเมืองใจนักรบแห่งค่ายบางระจันที่มีชีวิตในช่วงที่ไทยกำลังจะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตปีพ.ศ.2308 สู่ปัจจุบัน

ปี พ.ศ.2535 ด้วยแรงแห่งกรรมและสัจจะวาจาระหว่างคนทั้งสองนำพา การมาของเมืองใจมีส่วน ชักนำให้ศิโรตม์ได้เดินทางย้อนกลับสู่ยุคของเมืองใจ เพื่อที่จะได้รู้ ได้เห็นและร่วมกันทำหน้าที่รักษา แผ่นดินไทยตามที่ได้ให้สัจจะวาจาแก่กันไว้ โดยมีพระอาจารย์ธรรมโชติผู้ล่วงรู้เหตุการณ์ และเงื่อนไข ของการเดินทางข้ามเวลาของคนทั้งสองคอยดูแล สั่งสอน ศิโรตม์และเมืองใจเป็นคู่ที่ร่วมกันรบเคียง บ่าเคียงไหล่เพื่อปกป้องแผ่นดินไทยจนสุดกำลังความสามารถ จนกระทั่งวันสุดท้ายที่ค่ายบางระจันถูก พม่าตีแตก ศิโรตม์จึงถูกนำพาสู่ปัจจุบัน การเดินทางย้อนสู่อดีตทำให้ศิโรตม์เทิดทูนวีรชนผู้กล้าที่สละ เลือดเนื้อเพื่อรักษาแผ่นดินไว้ให้ลูกหลาน ทำให้ศิโรตม์รักแผ่นดินแม่ด้วยจิตวิญญาณ และได้จดจำ ความรักที่มีต่อจันกระพ้อหญิงสาวคนแรกที่ทำให้เขาได้รู้จักความรักที่แท้จริง

โครงเรื่องหลักของเรื่องอดีต ทมยันตีใช้เวลาสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละครเอกทั้งสองตัว คือ เมืองใจ และศิโรตม์ โดยเกิดขึ้นเมื่อตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยของตนสู่นาคต หรืออดีต เช่น เมื่อเมืองใจเดินทางสู่เวลาปัจจุบัน หรืออนาคตของเขา ทำให้เกิดความขัดแย้งทั้ง ภายนอกและภายใน ความขัดแย้งภายนอกคือความขัดแย้งกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมและ สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป จนทำให้เมืองใจคิดว่าตนเองได้ขึ้นไปอยู่บนเมืองสวรรค์ ส่วนความขัดแย้ง ภายในใจที่เกิดขึ้นตลอดเวลา คือ เมืองใจต้องการกลับคืนสู่หมู่บ้านบางระจันด้วยหวังแผ่นดินที่กำลัง ทำศึกกับพม่า ส่วนศิโรตม์หนุ่มนักเรียนนอก เมื่อต้องเดินทางสู่อดีตยามบ้านเมืองประสบทุกข์เข็ญ ด้วยภัยสงคราม ความต่างของเวลาก็สร้างความขัดแย้งกับศิโรตม์เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับเมืองใจ คือ ตัวละครไม่คุ้นเคยต่อการใช้ชีวิตในสภาพสังคมที่แตกต่าง สำหรับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจของ ศิโรตม์อาจแบ่งได้เป็นสองระยะ ระยะแรกคือ เพราะเหตุใดเขาจึงต้องเดินทางมาสู่อดีต และทำไม ผู้คนในหมู่บ้านบางระจันต้องล้มตาย เมื่อเรื่องดำเนินมาถึงช่วงท้ายภายในใจของศิโรตม์กลับไม่อยาก คืนสู่ปัจจุบัน เพราะเป็นห่วงแผ่นดินและเหล่าบรรพชนเพื่อนร่วมตายในยุคอดีต

ต่างเวลา ริยะชายหนุ่มเดินทางข้ามเวลาจากอนาคตเพื่อตามหาธารผู้กำความลับของเกล็ด ขจี สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สิ่งแวมล่อมของอนาคตดีขึ้น ริยะได้พบกับมิรินหญิงสาวในยุคปัจจุบันที่ได้รับ การถ่ายทอดพลังงานพิเศษจากธาร ทั้งสองจึงร่วมกันตามหาธารและต่อสู้กับตรัง วามและนารา สาม พี่น้องฝาแฝดที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในอนาคตมาตามหาธารเช่นกัน และเมื่อคนทั้ง 5 ได้พบ ธารจึงได้รู้ว่าพวกเขาต้องร่วมมือกันเดินทางไปตามหาเกล็ดขจี ทั้งหมดจึงร่วมเดินทางอย่าง ยากลำบากและต้องต่อสู้กับผู้พิทักษ์เกล็ดขจี จนสามพี่น้องฝาแฝดต้องเสียชีวิตลง ส่วนริยะและมิริน ถึงแม้จะได้เกล็ดขจีมาแต่ไม่สามารถนำกลับไปสู่โลกปัจจุบันหรืออนาคตได้ เนื่องจากเงื่อนไขของ กาลเวลา แต่ผู้พิทักษ์ได้ช่วยบอกทางออกจากมิติเวลาในถ้ำ ทั้งสองจึงเดินทางผ่านช่องว่างแห่งมิติ เวลาย้อนเวลาไปสู่ยุคอดีตในสมัยรัชกาลที่ 5 และใช้ชีวิตในอดีตกับธรรมชาติอย่างสงบสุขต่อไป

โครงเรื่องหลักของเรื่องต่างเวลาชลินได้ใช้เวลาเป็นปมสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละครสองกลุ่ม คือกลุ่มของตัวละครที่มาจากสถาบันพลังจิต และกลุ่มของตัวละครที่เป็นตัวแทนจากรัฐบาลอนาคต ที่ต่างต้องเดินทางข้ามเวลามาต่อสู้เพื่อช่วงชิงและตามหาสิ่งที่อาจช่วยให้โลกในอนาคตให้พ้นวิกฤต ดังนั้นนอกจากตัวละครทั้งสองกลุ่มจะต้องต่อสู้กันเองเพื่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายแล้ว ตัวละครยังต้องปรับตนเองให้เข้ากับวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมในยุคปัจจุบันที่วิทยาการต่างๆ ยังไม่เจริญรุดหน้า อีกทั้งยังต้องต่อสู้กับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจอีกด้วย เมื่อชลินให้ตัวละครที่มาจากอนาคตได้รับการฝึกฝนพลังจิตมาเป็นพิเศษถึงขั้นที่สามารถเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ในอดีตได้ เช่น สามารถยุติอุบัติเหตุที่จะทำให้มีผู้เสียชีวิตได้ เป็นต้น พลังพิเศษที่ติดตัวข้ามกาลเวลามานี้เป็นปัญหาที่สร้างความขัดแย้งภายในใจตัวละครจากอนาคตเสมอคือจะใช้พลังที่มีนั้นช่วยผู้คนในอดีตหรือไม่ เป็นการต่อสู้ระหว่างมโนธรรมกับกฎเกณฑ์ของกาลเวลาที่ต้องเลือกว่าจะทนมองความสูญเสียหรือจะยอมสูญเสียพลังหรือแม้กระทั่งชีวิตของตัวเองที่ต้องแลกเมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต นอกจากนี้ชลินยังใช้เวลานำเสนอแนวคิดของเรื่องได้อย่างชัดเจน โดยให้ตัวละครสามารถเดินทางข้ามกาลเวลาจากอนาคตประมาณเกือบหนึ่งร้อยปีข้างหน้าสู่ปัจจุบัน และจากปัจจุบันสู่ออดีตเมื่อหนึ่งร้อยกว่าปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมและจิตใจมนุษย์ที่เปลี่ยนไปในทางเสื่อมอย่างรวดเร็วด้วยน้ำมือมนุษย์

บ่วงบรรจถรณ์ แพรนวนบุตรสาวคหบดีชาวเชียงรายมีปัญหาครอบครัวกับเขตต์ผู้เป็นสามี จึงเดินทางไปพักที่บ้านที่จังหวัดเชียงรายเพื่อสงบจิตใจและตั้งต้นชีวิตใหม่ การมาพักในบ้านหลังนี้ทำให้แพรนวนได้พบกับเตียงไม้โบราณที่พ่อของเธอเก็บไว้ในห้องเก็บของ แพรนวนชอบในความสวยงามจึงประกอบและนำมาใช้นอน โดยไม่ฟังคำทัดทานของแม่บ้านเกี่ยวกับอาถรรพณ์ของเตียง แพรนวนนอนหลับบนเตียงอาถรรพณ์ดังกล่าว เมื่อตื่นขึ้นแพรนวนพบว่าตนเองได้นอนอยู่ที่สวนลั่นทมของ หอคำเมืองเชียงตุงในเวลาที่ย้อนกลับไปถึงห้าสิบสี่ปี ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังมีสงครามโลกครั้งที่สอง และเป็นช่วงเวลาที่เมืองเชียงตุงกำลังจะจัดงานมงคลสมรสระหว่างเจ้านางตองรั้วและชานแปง ซึ่งถูกจัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาไม่ให้ฮูซอคนพาลผู้มีอิทธิพลในพม่ามาชิงตัวเจ้านางตองรั้ว แพรนวนจึงได้เข้าไปมีส่วนร่วมและพัวพันกับบุคคลและเหตุการณ์ในอดีตดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เธอได้พบและรักกับ หลาวเปิงชายหนุ่มบุตรบุญธรรมของเจ้ากองไทผู้ยกเตียงอาถรรพณ์แก่หลาวเปิงซึ่งเป็นเตียงเดียวกันกับที่เธอใช้นอนและนำเธอข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่ออดีต แพรนวนเดินทางข้ามเวลากลับไปกลับมา ระหว่างอดีตกับปัจจุบันด้วยความว่าวุ่นกังวลใจ เพราะต้องพยายามหาหลักฐานต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงอดีตและปัจจุบันเข้าด้วยกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงจนมีใครเสียชีวิตในงานแต่งงานของตองรั้วน้องสาวของหลาวเปิง แต่เมื่อพบหลักฐานหรือเรื่องราวคำบอกเล่าจากเวลาปัจจุบัน แพรนวนกลับไม่สามารถเปิดเผยหรือนำเรื่องที่จะเกิดขึ้นมาบอกเล่าแก่คนในอดีตได้ เพราะกลัวว่าอาถรรพณ์

ของเตียงนั้นจะเสื่อมลงและจะไม่สามารถเดินทางกลับมายังอดีตและพบกับหลาวเปิงชายคนรักต่างเวลาได้อีกเลย นอกจากนี้แพรวนวลต้องคอยหลบเลี่ยงจากการรบกวนของเขตต์ที่ตามมาขอคืนดีอีกด้วย ในขณะที่เดียวกันความรัก ความผูกพันระหว่างเธอและหลาวเปิงก็ทวีมากขึ้น จนทำให้เธอปรารถนาที่จะใช้ชีวิตร่วมกับหลาวเปิงในห้วงเวลาแห่งอดีตมากกว่าจะเดินทางกลับสู่ปัจจุบันกาล จนกระทั่งเมื่อแพรวนวลและเขตต์เกิดมีปากเสียงกันอย่างรุนแรงเป็นเหตุให้เกิดไฟไหม้บ้านรวมทั้งเตียงอาถรรพณ์ด้วย แพรวนวลจึงตัดสินใจกระโจนเข้ากองเพลิงที่กำลังลุกไหม้เตียงไม่โบราณ เพื่อจะได้กลับไปใช้ชีวิตร่วมกับหลาวเปิงชายที่เธอรักตลอดไปจนวันสุดท้ายของชีวิต

โครงเรื่องหลักของเรื่องบ่วงบรรจถรณ์กীরติ ชนาใช้เวลาสร้างความขัดแย้งภายในใจแก่ตัวละครเอกหลายประการ ประการแรกเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของแพรวนวล เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง ในระยะแรกแพรวนวลต้องสับสนเกี่ยวกับเรื่องอัศจรรย์ที่พาตนเองย้อนสู่อดีต จนต้องพยายามหาหลักฐานวัตถุพยานเพื่อพิสูจน์ว่าการเดินทางย้อนเวลาของเธอเกิดขึ้นจริงไม่ใช่เป็นเพียงแค่ความฝัน ต่อมาเมื่อแพรวนวลมั่นใจว่าเรื่องราวอัศจรรย์ได้เกิดขึ้นกับตนเองจริง แพรวนวลกลับต้องเก็บเรื่องราวนั้นเป็นความลับทั้งต่อบุคคลในอดีตและปัจจุบัน เพราะเรื่องราวดังกล่าวเป็นความอัศจรรย์จนยากที่เธอจะอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ให้ใครเชื่อได้ จนกระทั่งตัวละครที่เกี่ยวข้องกับแพรวนวลได้พบหลักฐานที่แสดงว่าแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลามาจริงด้วยตนเอง และเมื่อแพรวนวลเริ่มผูกพันกับผู้คนและเหตุการณ์ที่เกิดในอดีตแล้ว ความขัดแย้งก็เกิดขึ้นภายในใจอีกประการ คือความขัดแย้งที่เธอต้องเลือกระหว่างการบอกเล่าเรื่องราวในอนาคตแก่ผู้คนในอดีตเพื่อแก้ไขสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่อาจจะต้องแลกกับการที่จะทำให้อาถรรพณ์ของเตียงเสื่อมลง ซึ่งอาจทำให้แพรวนวลไม่ได้พบกับหลาวเปิงอีกเลย กับการไม่เปิดเผยสิ่งที่เธอได้ล่วงรู้มาแล้วปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปอย่างที่ควรจะเป็น แต่นั่นหมายถึงแพรวนวลอาจต้องทนมองภาพแห่งการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่

บารมีพระแม่ปกป้องพันธุธรณิน ปวิณท์นักศึกษาศาสนาปริยญาโทด้านประวัติศาสตร์ไทย และพัทธาหญิงสาวนักเรียนนอก เดินทางไปเที่ยวสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย แล้วรำลึกถึงวีรกรรมของสมเด็จพระสุริโยทัยพร้อมกับคิดว่าพระองค์ไม่ควรสิ้นพระชนม์ชีพเมื่อคราวศึกใหญ่ที่พม่ายกทัพใหญ่มารุกรานไทย สิ่งศักดิ์สิทธิ์จึงบันดาลให้ทั้งสองได้ย้อนเวลาจากปี พ.ศ.2541 สู่กรุงศรีอยุธยาปี พ.ศ.2091 ก่อนเวลาเกิดศึกใหญ่เพียงไม่นาน ปวิณท์และพัทธาได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเตือนภัยอันใหญ่หลวงที่จะเกิดกับสมเด็จพระสุริโยทัยและเรื่องราวทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกรุงศรีอยุธยาให้ทรงทราบ ด้วยหวังจะเปลี่ยนแปลงพระทัยของพระองค์ไม่ให้ออกศึก และหวังว่าประวัติศาสตร์ไทยจะเปลี่ยนแปลงไป โดยอยุธยาไม่ต้องตกเป็นประเทศราชของพม่า การเข้าเฝ้าดังกล่าวได้รับความช่วยเหลือจากพระภิกษุและขุนนางหนุ่มคนหนึ่งซึ่งหลงรักพัทธา แต่สุดท้ายด้วยพระปรีชาญาณอันสุขุมลุ่มลึกทำให้พระองค์ตัดสินใจสละพระทัยสละพระชนม์ชีพเช่นเดิม เพื่อรักษาแผ่นดิน

และพระบรมวงศานุวงศ์ให้เจริญสภาวะสืบไป ปวิन्ह์และพัตราต้องยอมรับด้วยเหตุและผลอันรอบคอบรัดกุมนั้น และต้องยอมรับอำนาจความเป็นไปแห่งชะตากรรมด้วย เมื่อเหตุการณ์อันทำให้ถึงแก่พระชนม์ชีพของสมเด็จพระสุริโยทัยผ่านไป ทั้งสองจึงได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบัน

โครงเรื่องหลักของเรื่องบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณินแสดงให้เห็นว่าแก้วแก้วใช้เวลาในการสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา เป็นความขัดแย้งภายนอก คือ ความขัดแย้งกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในตอนต้นเรื่องที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่สมัยอดีต และความขัดแย้งต่ออำนาจแห่งชะตากรรม คือเมื่อตัวละครเอกคิดจะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ โดยการกราบบังคมทูลเรื่องราวอนาคตแห่งกรุงศรีอยุธยาและการสิ้นพระชนม์ชีพของสมเด็จพระสุริโยทัยเองให้ทรงทราบ เพื่อหวังให้พระองค์เปลี่ยนพระทัยงดออกศึก แต่การกระทำดังกล่าวก็ไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงเรื่องราวที่เกิดขึ้นแล้วในประวัติศาสตร์ได้ ตัวละครเอกจึงต้องจำนนต่อชะตากรรมที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว

นิราศสองภพ บัณฑิตยาลูกสาวมหาเศรษฐีนักธุรกิจที่ล้มละลาย เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจ พองศุในปี 2540 ชีวิตของบัณฑิตยาจึงพลิกผันตกต่ำลง ครอบครัวต้องแตกแยก สูญเสียฐานะทางสังคม เพื่อนฝูง หรือแม้แต่คนรักที่กลับปองร้ายเธอเกือบถึงชีวิต เมื่อมีปากเสียงกันจึงทำให้บัณฑิตยาต้องกระโดดน้ำ เพื่อหนีเอาชีวิตรอดจากคู่นั้นนุ่ม นุ่ม ทำให้พลัดหลงไปสู่อดีตช่วงก่อนกรุงศรีอยุธยา เสียกรุงครั้งที่ 2 เป็นเวลาห้าเดือน บัณฑิตยาจึงได้พบเทียนนกรบหนุ่มเชื้อสายจีนลูกคหบดีผู้มั่งคั่ง ที่มีชะตาชีวิตผกผันไม่ต่างจากบัณฑิตยา คือต้องสูญเสียทุกอย่างอย่างคาดไม่ถึงทั้งทรัพย์สิน เงินทอง คนรักและต้องเผชิญความโหดร้ายของเพื่อนมนุษย์เหมือนกัน ต่างกันตรงที่เป็นภัยจากสงครามที่ต่างรูปแบบกันเพราะยุคสมัย บัณฑิตยาร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเทียนและครอบครัวตลอดระยะเวลาที่พลัดหลงอยู่ในอดีต ต้องเผชิญทั้งภัยสงครามที่กำลังเกิดกับบ้านเมือง และภัยจากกิเลสของเพื่อนมนุษย์ด้วยกันในรูปแบบต่างๆ จนทั้งสองได้รักและผูกพันกัน แต่ต้องพลัดพรากจากกัน เมื่อเทียนถูกกระสุนปืนตกน้ำขณะออกรบกลางทะเล และบัณฑิตยาซึ่งร่วมเหตุการณ์อยู่ด้วยขณะนั้น ต้องกลับคืนสู่เวลาปัจจุบันเมื่อเธอกระโดดลงน้ำเพื่อช่วยเทียน บัณฑิตยาจึงต้องกลับมาใช้ชีวิตในเวลาปัจจุบัน โดยการเฝ้าตามหาร่องรอยของเทียนตามบันทึกประวัติศาสตร์และตามสถานที่ต่างๆ จนกระทั่งเธอได้พบกับทูตียะนักธุรกิจที่ได้บันทึกภาพเหตุการณ์การหลอมซ้อนของมิติเวลาไว้ได้ ทำให้บัณฑิตยาได้เห็นภาพของเทียนและเริ่มตามหาเทียนอย่างจริงจัง โดยไม่ใส่ใจกับความรักของทูตียะที่มีให้อย่างมากมาย จนกระทั่งบัณฑิตยาได้หายตัวไปจากกาลเวลาปัจจุบัน โดยทิ้งไว้เพียงผ้าโบราณผืนหนึ่งไว้ให้ทูตียะได้ระลึกถึงบัณฑิตยาและความรักของเธอที่มีต่อเทียนนกรบโบราณ ที่ทำให้ทูตียะต้องสูญเสียบัณฑิตยาไปตลอดกาล

โครงเรื่องหลักของเรื่องนิราศสองภพฐานาวดีใช้เวลาในการสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละครเอกมากมาย โดยเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและภายใน ความขัดแย้งภายนอกได้แก่ความขัดแย้งต่อสภาพสังคม ชีวิตความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เมื่อบัวบุษยาตัวละครเอกที่เคยใช้ชีวิตอยู่ในสภาพสังคมที่เจริญด้วยวัตถุ เต็มไปด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย ต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยอยุธยาช่วงก่อนเกิดสงครามที่ทำให้เสียกรุงครั้งที่ 2 ไม่นานสภาพสังคมที่ไร้เครื่องอำนวยความสะดวก ความทันสมัย และวิถีชีวิตที่เริ่มแร้นแค้นจนวายเพราะภัยสงคราม ความแตกต่างระหว่างสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบันและอดีตดังกล่าวทำให้บัวบุษยาทนไม่ได้และต้องการจะกลับสู่ยุคสมัยของตัวเองตลอดเวลา ความขัดแย้งอีกประการได้แก่ความขัดแย้งที่เกิดจากกิเลส ตัณหา ความละโมภของมนุษย์ที่บัวบุษยาได้พบเห็นและร่วมเผชิญกับปัญหาดังกล่าวพร้อมๆ กับเทียนและครอบครัว

รัตตมณี ความรักระหว่างแดนเนิยลหนุ่มลูกครึ่งไทย-อเมริกัน กับรัตตมณีหญิงสาวผู้เพียบพร้อมมีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ความรักของทั้งสองเริ่มขึ้นเมื่อแดนเนิยล พิมพ์พัทธ์และอิสราเดินทางข้ามเวลา เมื่อทั้งสามจับพัดโบราณพร้อมกันโดยบังเอิญ ภายในห้องพระของบ้านบรรพบุรุษของพิมพ์พัทธ์ จึงทำให้พวกเขาได้เข้าไปใช้ชีวิตในเวลาอดีต และมีโอกาสได้ช่วยคลี่คลายคดีตาบประจําตระกูลของขุนนางผู้ใหญ่ที่หายไป ทำให้แดนเนิยลได้พบและรักกับทับทิมลูกสาวคนเดียวของขุนนางผู้นั้น แต่ด้วยเงื่อนไขของเวลาทำให้เกิดความแตกต่างหลายประการทั้งขนบธรรมเนียม ความคิด ค่านิยม ทำให้ความรักของทั้งสองมีอุปสรรคมากมาย แต่อุปสรรคสำคัญที่พรากทั้งสองให้ต้องจากกันคือเวลา เมื่อแดนเนิยลได้เดินทางข้ามเวลาสู่เวลาปัจจุบันโดยบังเอิญ และไม่สามารถเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้อีก เนื่องจากพัดที่เป็นเสมือนสื่อกลางข้ามเวลาได้ชำรุดลง เหลือเพียงคำมั่นสัญญาที่ยึดเหนี่ยวคนทั้งสองให้ได้ข้ามภพชาติมาพบกันอีกครั้งคือ เมื่อแดนเนิยลกลับสู่ยุคปัจจุบันทั้งที่ทับทิมยังรอคอยเขาอยู่ในเวลาอดีต ทำให้แดนเนิยลเสียใจอย่างมากและตัดสินใจให้อิสราพาไปยังจุดนัดพบเดิมนัดหมายทับทิมไว้ในเวลาอดีต ทั้งที่เป็นเวลาในปัจจุบันล่วงเลยมานานแสนนาน การกลับมายังจุดนัดพบจึงทำให้ แดนเนิยลได้พบกับรัตตมณี หญิงสาวที่แดนเนิยลเชื่อว่าเป็นทับทิม ส่วนรัตตมณีเองก็รู้สึกผูกพันกับอดีตและแดนเนิยลอย่างประหลาด ยิ่งเมื่อรัตตมณีได้พบเห็นวัตถุพยานจากอดีตทั้งกำไลและรูปภาพ จึงทำให้รัตตมณีมั่นใจว่าแดนเนิยลคือ ชายหนุ่มที่เธอรอคอยมาตลอดชีวิต ทั้งสองจึงสานต่อความสัมพันธ์ต่อไปอย่างมีความสุข

โครงเรื่องหลักของเรื่องรัตตมณีแสดงให้เห็นว่าราลีนี้ใช้เวลาในการสร้างความขัดแย้งแก่ตัวละครเอก เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากความแตกต่างของความคิด ค่านิยม ของตัวละครที่มีชีวิตในยุคสมัยที่แตกต่างกันเกือบศตวรรษ ระหว่างตัวละครเอกแดนเนิยลหนุ่มลูกครึ่งที่เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตกับขุนนางผู้ใหญ่พระยาพิทักษ์เขตขันธ์บิดาของทับทิมคนรักของแดนเนิยล เนื่องจากในยุคสมัยรัชกาล

ที่ 5 ในเรื่องประเทศไทยต้องบอบช้ำจากการบีบบังคับเอารัดเอาเปรียบจากชาติตะวันตกที่เข้ามาล่าอาณานิคม อีกทั้งระบบศักดินายังมีความหมายมากในขณะนั้น ทักษะที่มีต่อชาวต่างชาติจึงไม่ดีนัก นอกจากนี้ค่านิยมในการเลือกคู่ครองในขณะนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมทางสังคม ตามความเห็นชอบของผู้ใหญ่มากกว่าความรักตามธรรมชาติของหนุ่มสาว ชาวต่างชาติที่ไร้ที่มาที่ไปอย่างแดเนี่ยลจึงถูกกีดกันขัดขวางทุกวิถีทาง ในขณะที่เดียวกันแดเนี่ยลก็ทำทุกวิถีทางเพื่อให้พระยาพิทักษ์เขตชั้นท์ยอมรับในความรักอันบริสุทธิ์ใจของเขาที่มีต่อทับทิม แต่การกล้าแสดงออกและความคิดที่ว่าความรักเป็นเรื่องของหัวใจตามความคิดและค่านิยมของยุคโลกไร้พรมแดน กลับเป็นสิ่งที่ทำให้ความขัดแย้งกลับทวีความรุนแรงมากขึ้น จนทำให้ทับทิมต้องถูกบังคับให้แต่งงานเร็วขึ้นกับผู้พระยาพิทักษ์เขตชั้นท์เลือกให้ จนเป็นเหตุให้ทับทิมเลือกที่จะหนีจากขนบธรรมเนียมและค่านิยมดังกล่าวเพื่อเดินทางข้ามเวลาไปกับแดเนี่ยล แต่เวลาและโชคชะตากลับพรากทั้งสองจากกันโดยยังไม่ทันได้ล่ำลา ทับทิมจึงจบชีวิตลงเพราะความตรอมใจ แต่แล้วธรรมชาติของเวลาแห่งการเวียนว่ายตายเกิดก็นำพาให้ทั้งสองได้พบและครองรักกันต่อไป เมื่อทับทิมได้กลับชาติมาเกิดเป็นรัตนมณีมีชีวิตร่วมอยู่ในห้วงเวลาเดียวกันกับคนรักที่เธอรอคอย

สาวหลงยุค พลอยบุษย์และบุษราคัมหญิงสาวสองคนที่มีชีวิตต่างยุคสมัยกัน แต่มีรูปร่างหน้าตาและชะตากรรมเหมือนกัน คือพลอยบุษย์นางแบบชื่อดังที่มีชีวิตอยู่ใน พ.ศ.2546 ต้องพบกับปัญหาที่รุ่มร่าเข้ามาพร้อมๆ กันหลายด้าน ด้านครอบครัว ยายของพลอยบุษย์ได้หายตัวไปอย่างลึกลับ ปัญหาคนรักที่ชื่ออาร์มที่คอยสร้างความเดือดร้อนและชู้ดริตเสมอ ในด้านการทำงานพลอยบุษย์ถูกนางแบบรุ่นน้องกลั่นแกล้งจนตกเวทีทำให้ศึรระแตก ปัญหาเหล่านี้ทำให้พลอยบุษย์คิดอยากหนีไปให้พ้น ส่วนบุษราคัมหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 พ.ศ.2464 ต้องทนทุกข์กับการถูกสามีที่ผู้ใหญ่เห็นชอบให้แต่งงานด้วยกดขี่ข่มเหงทำร้ายร่างกาย จนศึรระแตกเช่นเดียวกัน หญิงสาวทั้งสองจึงต้องการจะหนีจากสภาพปัญหาที่ตนต้องประสบอยู่ ต่างคนจึงอธิษฐาน และชะตากรรมก็นำพาให้ทั้งสองเดินทางข้ามเวลาสลับุคคลสมัยภายในบ้านหลังเดียวกัน การเดินทางข้ามเวลาของหญิงสาวทั้งสองทำให้เธอต้องเผชิญและเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาที่อีกฝ่ายกำลังประสบอยู่ เมื่ออุปสรรคที่ตนเองเป็นผู้แก้ปัญหาผ่านไป ทั้งสองจึงได้เข้าใจว่าไม่ว่าจะที่ใดเวลาใด ทุกคนย่อมเผชิญกับปัญหาด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาควรใช้สติในการแก้ปัญหา นอกจากนี้การข้ามเวลายังทำให้ทั้งพลอยบุษย์และบุษราคัมได้พบกับคนรักที่แท้จริง และเมื่อประตูแห่งกาลเวลาเปิดอีกครั้งทั้งสองต้องเผชิญหน้ากันและต้องเลือกระหว่างการกลับสู่ยุคสมัยของตนเองและการใช้ชีวิตอยู่กับคนรักในห้วงเวลานั้นๆ และความรักทำให้หญิงสาวทั้งสองเลือกใช้ชีวิตในห้วงเวลาที่มีคนรักของตนต่อไป บุษราคัมผู้มาจากสมัยรัชกาลที่ 6 จึงใช้ชีวิตครอบครัวกับหมอบุญญัตย์และลูกอย่างมีความสุขในยุคที่เต็มไปด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกและค่านิยม ส่วนพลอยบุษย์ก็ใช้ชีวิตคู่กับหลวงนิธิธรรมพินิจ

ดูแลนักเรียนทุนพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ประเทศอังกฤษอย่างมีความสุข

โครงเรื่องหลักของเรื่องสาวหลงยุคพงศกรกำหนดให้เวลามีส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งและในขณะเดียวกันเวลายังช่วยคลี่คลายความขัดแย้งเช่นกัน ซึ่งนำไปสู่การนำเสนอแนวคิดของเรื่อง กล่าวคือ ความขัดแย้งในนวนิยายเรื่องนี้มีสองประเด็นหลักๆ คือ ตัวละครบุษราคัมและตัวละครพลอยบุษย์สองตัวละครเอก ก่อนเดินทางข้ามเวลาต้องประสบกับปัญหาที่คิดว่าตนไม่สามารถแก้ไขได้และต้องการจะไปให้พ้นสภาพปัญหานั้น จึงให้ตัวละครทั้งสองเดินทางสลบกาลเวลาเพื่อใช้เงื่อนไขและบริบทแวดล้อมของความต่างของเวลาสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นกับตัวละคร อีกทั้งความขัดแย้งภายนอกและภายใน ไม่ว่าจะเป็ความขัดแย้งต่อสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เมื่อตัวละครเดินทางข้ามเวลาและใช้ชีวิตในยุคสมัยที่ตนเองไม่คุ้นเคย ความขัดแย้งระหว่างตัวละคร คือตัวละครเอกทั้งสองต้องเผชิญกับกิเลสด้านมืดของตัวละครฝ่ายตรงข้ามและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจของตัวละครเอง คือตัวละครต้องเลือกระหว่างความรักและความถูกต้องเมื่อมีโอกาสต้องเดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยของตน ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายหลังการเดินทางข้ามเวลาทั้งหลายเหล่านี้ สร้างขึ้นเพื่อบีบให้ตัวละครแก้ปัญหาใหม่ที่ตนเองต้องเผชิญด้วยภาวะจำยอมเป็นผลให้ปัญหาทั้งหมดคลี่คลายลงอย่างสมบูรณ์ เวลาในเรื่องสาวหลงยุคจึงสามารถนำเสนอแนวคิดแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนคือ ไม่ว่าจะในเวลาหรือยุคสมัยใด มนุษย์ทุกคนย่อมต้องเผชิญกับปัญหาด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้นเราควรเผชิญหน้ากับปัญหาด้วยสติปัญญา

2309 ย้อนรบทพักรัก ร้อยเอกพัฒน์ พิเนตผู้บังคับกองทหารลาดตระเวนยานเกราะที่ 2911 นำกำลังพลไปช่วยหมวดทหารราบที่ 217 โดยมีพิณตินักข่าวลูกเจ้าของหนังสือพิมพ์ตามไปรายงานข่าวตามคำสั่งของผู้เป็นพ่อด้วย ขณะกำลังเคลื่อนกำลังพลเกิดเมฆและพายุฝนประหลาด ร้อยเอกพัฒน์ต้องเข้าช่วยเหลือกองร้อยขนส่งที่ 32 ที่กำลังประสบอุบัติเหตุ เมื่อช่วยเหลือสำเร็จ ร้อยเอกพัฒน์จึงนำกำลังพลทั้งหมด 11 คนหลบเข้าไปในถ้ำ จนถึงเวลาเช้าพวกเขาได้ออกสำรวจเก็บข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวจึงได้พบว่า พวกเขาได้เดินทางข้ามเวลาสู่ พ.ศ. 2309 ช่วงที่ประเทศไทยกำลังถูกพม่าบุกรุกเข้าทำศึก พวกทหารได้มีโอกาสช่วยเหลือชาวบ้านดงกลอยจากพม่า โดยการใช้อาวุธสมัยใหม่เข้าสู้รบ ชาวบ้านมีความยินดีและเข้าใจว่าพวกของร้อยเอกพัฒน์เป็นกองทหารหลวงจากกรุงศรีอยุธยา มาช่วยทำศึก แต่ร้อยเอกพัฒน์ไม่ต้องการที่จะยุ่งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จึงพากองทหารและชาวบ้านหลบเลียงทหารพม่า ทำให้ทหารไร่วินัยกลุ่มหนึ่งไม่เข้าใจและไม่พอใจ กองทหารหลงยุคจึงแตกความสามัคคีและแบ่งเป็นสองฝ่ายคือฝ่ายของร้อยเอกพัฒน์ และจำซัช ปัญหาขัดแย้งนี้มีมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งทำให้ชาวบ้านเองก็แบ่งเป็นสองฝ่ายด้วย โดยฝ่ายของจำซัชคิดการใหญ่จะใช้อาวุธสมัยใหม่สู้รบกับพม่าและเข้ายึดอยุธยาและตั้งตนเป็นผู้ปกครองแทน แต่ความคิดของจำซัชไม่

ประสบผลสำเร็จ เพราะความขัดแย้งทำให้พวกทหารและชาวบ้านที่เป็นคนไทยฆ่าฟันหักหลังกันเอง จนสุดท้ายทุกคนที่เดินทางข้ามเวลามาต้องจบชีวิตลงในยุคอดีตเกือบหมด เหลือเพียงร้อยเอกพัฒน์ และพินิตที่รอดชีวิต แต่ร้อยเอกพัฒน์ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบัน เพราะมีสาเหตุทำให้เชื่อว่า ร้อยเอกพัฒน์เป็นบุคคลที่เกิดในพ.ศ.2309 แต่ได้ไปเจริญเติบโตในอีกกาลเวลาหนึ่ง แล้วจึงได้เดินทางข้ามเวลากลับมาใช้ชีวิตในห้วงเวลาเดิมที่จากไปอีกครั้ง ส่วนพินิตนักข่าวหนุ่มได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบันและได้ทราบความจริงว่าเขาคือทายาทของร้อยเอกพัฒน์ที่ได้เดินทางไปช่วยบรรพบุรุษของตนเองให้รอดจากเหตุการณ์วิกฤต โดยพ่อของเขานำจดหมายที่เป็นความลับของตระกูลพินิตซึ่งเขียนโดยพัฒน์ และส่งต่อสืบทอดกันมาเปิดเผยให้เขาได้ทราบเรื่องทั้งหมด หลังจากเดินทางข้ามเวลากลับมาแล้ว

โครงเรื่องหลักของเรื่อง 2309 ย้อนรบบพรัก พันธุ์ พงศ์นาถใช้เวลาเป็นส่วนสำคัญในการนำเสนอแนวคิดของเรื่อง คือหากขาดความสามัคคีในหมู่คณะแล้ว ทำสิ่งใดย่อมไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ในนวนิยายตัวละครทหารกลุ่มหนึ่งได้เดินทางข้ามเวลาพร้อมกับอาวุธทันสมัยสู่ยุคที่ประเทศไทยกำลังถูกรุกรานจากพม่า แต่ทหารไทยกลุ่มนี้ก็ไม่สามารถใช้อาวุธดังกล่าวให้เป็นประโยชน์ได้ เพราะเกิดความขัดแย้งหักหลังกันเอง จนเป็นเหตุให้สูญเสียชีวิตทุกอย่าง

1.2 โครงเรื่องรอง

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่อง ปรากฏโครงเรื่องรองทั้งหมด 11 เรื่อง โดยนวนิยายเรื่อง 2309 ย้อนรบบพรัก ไม่มีโครงเรื่องรอง นวนิยายที่กล่าวถึงโครงเรื่องรองมีดังต่อไปนี้

ทวิภพ โครงเรื่องรอง คือ มณีจันทร์ฝังใจกับเหตุการณ์ในอดีตที่ไทยต้องเสียดินแดนให้กับฝรั่งเศสเมื่อปี ร.ศ. 112 มณีจันทร์เชื่อเสมอว่าต้องมีวิธีการแก้ไขวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นที่ดึกดำบรรพ์กว่าในอดีตที่ผ่านมา จนกระทั่งเจ้าคุณอรุณวิลาสคดีหนึ่งในขุนนางไทยที่มีส่วนร่วมเผชิญวิกฤตการณ์ครั้งนั้นนำพามณีจันทร์สู่อดีต เมื่อครั้งประเทศไทยกำลังเผชิญวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 มณีจันทร์จึงพยายามทำทุกวิถีทางในฐานะเธอเป็นผู้ที่มาจากอนาคต ด้วยความหวังจะแก้ไขทุกอย่างให้ดีกว่าที่เธอเคยได้รับรู้มา แต่ความพยายามนั้นไม่สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากเงื่อนไขของเวลากำหนดให้เธอช่วยแก้ไขปัญหาด้วยความสามารถทางภาษาและความเฉลียวฉลาดที่มีติดตัวเธอมาเท่านั้น มณีจันทร์จึงเข้าใจและยอมรับว่าผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์เกิดจากความพยายามทำดีที่สุดแล้ว

โครงเรื่องรองของทวิภพแสดงให้เห็นว่าอนาคตไม่สามารถตัดสินอดีตได้ การที่มณีนีให้มณีจันทร์เดินทางย้อนเวลาสู่อดีตนั้น ไม่ใช่เพียงเพื่อให้ได้พบกับคุณหลวงอัครเทพรวรากรเท่านั้น แต่การเจาะจงให้มณีจันทร์ย้อนกลับไปในปี ร.ศ.112 ช่วงที่ไทยกำลังเผชิญวิกฤตการณ์นั้น เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าเพื่อประเทศชาติคนไทยทุกยุคสมัยยอมทำทุกอย่างอย่างดีที่สุด

หุบเขากินคน **โครงเรื่องรอง** คือ ในราวปี พ.ศ.1057 พระเจ้าชัยวรมันแห่งอาณาจักรฟูนัน ลี้พระชนม์ลง จึงเกิดการแย่งชิงราชบัลลังก์จากคุณวรมันองค์รัชทายาทขึ้น โดยนางสนมอัคนิยา ต้องการให้รุทรวรมันผู้เป็นบุตรได้ครองราชย์ จึงให้สุมรุชีลักพาตัวคุณวรมันและภทรวรมันบุตรของ มหาเทวีกุลประภาวดีไปหวังจะปลงพระชนม์แต่ไม่สำเร็จ มีเพียงแต่ภทรวรมันสูญหายไป ต่อมา คุณวรมันรัชทายาทถูกลักพาตัวไปกักขังด้วยเวทมนตร์ให้หลับใหลในหุบเขากินคนอีกครั้ง แต่ไม่สามารถทำอันตรายใดๆ คุณวรมันได้ เนื่องจากอำนาจวิเศษบางอย่างปกป้องไว้ ฝ่ายรุทรวรมันจึงได้ ด้รเวลาให้ร่างกายของคุณวรมันเสื่อมสลายไปเอง จนกระทั่งเด็กชายทั้ง 5 แห่งคำทำนายได้ถูกดวง จิตของคุณวรมันชักนำให้เดินทางข้ามเวลามาช่วยไว้ได้ทันเวลา คุณวรมันจึงได้ขึ้นครองราชย์บัลลังก์ ต่อจากพระราชบิดา ส่วนรุทรวรมันถูกเนรเทศออกจากแผ่นดินนวยานปุระ

โครงเรื่องรองของเรื่องหุบเขากินคนเป็นโครงเรื่องที่มีความสำคัญต่อโครงเรื่องหลักอย่างมาก เนื่องจากความเป็นเรื่องราวความขัดแย้งของตัวละครสองกลุ่ม อันก่อให้เกิดการเดินทางข้ามเวลาของ ตัวละครอีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อมาช่วยคลี่คลายปมปัญหาของเรื่องจนจบลง อาจกล่าวได้ว่าโครงเรื่องรอง ของหุบเขากินคนนี้มีความสำคัญกับโครงเรื่องใหญ่จนไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้

จากฝัน...สู่นิรันดร **โครงเรื่องรอง** คือ เรื่องราวความรักของเชื้อที่มีต่อภาวะเกิด เชื้อคือ ข้าราชการหนุ่มคู่หมั้นของภาวะเกิด ทั้งสองหมั้นหมายกันด้วยความเห็นชอบจากผู้ใหญ่ทั้ง 2 ฝ่าย เชื้อรักภาวะเกิดมากเฝ้าเอาใจและเร่งรัดให้จัดงานแต่งงานขึ้นโดยเร็ว ต่างจากการเกิดที่พยายามบ่าย เบี่ยงโดยตลอดเพราะไม่ได้รักเชื้อ จนกระทั่งแม่ของภาวะเกิดเสียชีวิตลง ภาวะเกิดจึงหมดหนทางที่จะ ผัดผ่อน แต่เมื่อภาวะเกิดได้พบและรักกับตรีชายหนุ่มผู้มาจากดินแดนต่างเวลา ภาวะเกิดจึงบอก ยกเลิกพิธีแต่งงานที่กำลังจะเกิดขึ้น และหนีไปใช้ชีวิตลำพังกับตรี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้เชื้อ เสียใจอย่างมาก จึงตัดสินใจออกบวชเพื่อระงับโทสะและความโศกเศร้า เมื่อลาสิกขาบทก็ครองตนเป็น โสัดจนตลอดชีวิต และในงานสวดอภิธรรมศพของเชื้อในปี พ.ศ.2532 นั่นเองที่เป็นเหตุให้ตรีได้เห็น ภาวवादของภาวะเกิดและทำให้เขาเริ่มต้นเดินทางข้ามเวลาเพื่อตามหาและได้รักรักกับภาวะเกิด

โครงเรื่องรองของจากฝัน...สู่นิรันดรแสดงให้เห็นได้ว่าโครงเรื่องรองมีความสำคัญต่อ โครงเรื่องหลักอย่างมาก เพราะหากไม่มีเรื่องราวความรักระหว่างเชื้อและภาวะเกิด คงไม่มีจุดเริ่มต้น ให้ตรีได้เดินทางข้ามเวลาเพื่อตามหาหญิงสาวที่เขาหลงรัก ผู้เขียนร้อยเรียงเรื่องราวความรักต่างเวลา ของหนุ่มสาวสองยุคได้อย่างแนบเนียน พิธีศพของชายชราที่มีอดีตอันขมขื่นเพราะผิดหวังจากหญิง สาวชื่อภาวะเกิด กลับเป็นจุดเริ่มต้นความรักที่เป็นเหมือนความฝันนิรันดรของตรีและภาวะเกิด หนุ่มสาวที่มีชีวิตต่างห้วงเวลา

เรือนมยุรา **โครงเรื่องรอง** คือ ความรักระหว่างพระนายและนกยูงหญิงสาวผู้เดินทางมา จากอดีต พระนายตกหลุมรักหญิงสาวผู้มาจากอดีตตั้งแต่แรกพบ แต่นกยูงเองกลับรักพระนายเพราะ

เข้าใจว่าพระนายคือพระนายไวยวงศาคนรักของเธอที่เคยให้คำมั่นสัญญากันว่าก่อนที่เรือนจะถูกอำพรางด้วยเวทมนตร์ แต่เมื่อนรวิหรหรือพระนายไวยวงศาเมื่อครั้งอดีตระลึกชาติได้ จึงแสดงตัวและทวงถามถึงคำมั่นสัญญาที่มีต่อกัน ทำให้นกยูงเกิดความสับสนภายในจิตใจที่จะต้องเลือกระหว่างคำมั่นสัญญาที่มีต่อพระนายไวยวงศาและความรักความผูกพันที่มีต่อพระนายชายหนุ่มที่มีความรักความจริงใจคอยเคียงข้างดูแลเธอมาโดยตลอดเมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ปัญหาดังกล่าวได้คลี่คลายลงเมื่อนกยูงได้รู้ว่าพระนายไวยวงศาได้รับความซื่อสัตย์นอกใจลักลอบได้เสียกับยี่ภู่พี่เลี้ยงของตนเอง หลังจากฝ่าฝืนอุปสรรคมากมายพระนายและนกยูงจึงได้ครองคู่กันอย่างมีความสุขในยุคปัจจุบันต่อไป

โครงเรื่องรองของเรื่องเรือนมยุราเป็นโครงเรื่องที่ช่วยเพิ่มอรรถรสให้แก่นวนิยายเรื่องนี้ในแง่ของความบันเทิง เป็นความขัดแย้งปมหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านสนใจใคร่รู้ติดตามเนื้อหาของนวนิยายที่ว่านกยูงจะได้สมหวังกับความรักที่รอคอย อันล่องเลยยาวนานมาสองร้อยกว่าปีหรือไม่และถ้าไม่เรื่องราวความรักของนกยูงจะลงเอยอย่างไร

อดีต โครงเรื่องรอง คือ เรื่องราวความรักของเมืองใจ ศิโรมตม์ จันกระพ้อ และกาหลง เป็นความรักที่บริสุทธิ์และเสียสละ ท่ามกลางสถานการณ์คับขันของบ้านเมืองและมิตรภาพ ทำให้คนทั้งหมดต้องเก็บงำความรู้สึกที่มีต่อกัน จนกระทั่งเมื่อจันกระพ้อและกาหลงสิ้นลมหายใจ ทั้งศิโรตม์และเมืองใจจึงได้แสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนที่มีต่อหญิงสาว เป็นเหตุให้คนทั้งหมดได้วนเวียนกลับมาพบเจอกันอีกในห้วงของวันเวลา

โครงเรื่องรองของเรื่องอดีตนี้แม้จะเป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อย แต่ก็เป็นส่วนที่ช่วยให้ทมนต์เสนอแนวคิดของเรื่องอันได้แก่ความรัก ความเสียสละ และห่วงแหนแผ่นดินเกิดของบรรพชนนั้นยิ่งใหญ่มากกว่าความรักใดๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ต่างเวลา โครงเรื่องรอง คือ ความรักของริยะและมิริน สองหนุ่มสาวที่ได้มาพบกันด้วยเหตุผลของภาระหน้าที่ เมื่อริยะต้องเดินทางจากอนาคตเพื่อตามหาธารและสิ่งของสำคัญเพื่อนำกลับไปช่วยสิ่งแวดล้อมในอนาคต ในขณะที่มิรินหญิงสาวในยุคปัจจุบันนักเขียนสารคดีที่ได้รับเลือกจากธารให้รับพลังพิเศษและเป็นสื่อกลางในการติดต่อกับบุคคลจากอนาคตโดยไม่รู้ตัว ทั้งสองจึงได้พบและร่วมทุกข์ร่วมสุขผจญภัยเพื่อตามหาเกล็ดขี้ด้วด้วยกัน จนความรักความผูกพันเกิดขึ้นทำให้ทั้งสองยอมเสียสละทุกอย่าง เพื่อได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในเวลาห้วงเวลาแห่งอดีต เมื่อครั้งที่สังคมยังมากด้วยน้ำใจและอุดมไปด้วยสภาพแวดล้อมอันสมบูรณ์

โครงเรื่องรองของเรื่องต่างเวลา เป็นส่วนของโครงเรื่องที่ช่วยเร้าความสนใจใคร่รู้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจากผู้อ่านจะติดตามว่าตัวละครจะสามารถตามหาเกล็ดขี้ด้วหรือไม่แล้วนั้น

ผู้อ่านยังต้องติดตามว่าผู้ชายที่ปรากฏตัวในความฝันของมิรินตั้งแต่ต้นเรื่องนั้นคือ ริยะหรือไม่ และเมื่อไม่ใช่ริยะความสัมพันธ์ของตัวละครทั้งสองตัวจะเป็นอย่างไรต่อไป

บ่วงบรรจถรณ์ โครงเรื่องรอง คือเรื่องราวความรักที่ล้มเหลวระหว่างแพรวนวลกับเขตต์ และเรื่องราวความรักของตองริ้ว และซานแปงที่มีอุซอเป็นอุปสรรคขวากหนาม สำหรับเรื่องความรักระหว่างเขตต์และแพรวนวลเริ่มขึ้นเมื่อทั้งสองศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ เขตต์เป็นรุ่นพี่ของแพรวนวลทั้งสองได้พบและรักกันมากจึงตกลงแต่งงานกัน แต่หลังจากนั้นไม่นานความรักของทั้งคู่เริ่มมีปัญหาเนื่องจากความเจ้าชู้ของเขตต์ จนแพรวนวลหมดความอดทนและคิดจะยุติความสัมพันธ์จึงหนีมาพักที่เชียงใหม่ จึงทำให้แพรวนวลได้พบเตียงนอนอาถรรพ์ที่พาเธอย้อนอดีตและพบรักกับหลาวเปิง ความรักของแพรวนวลที่มีให้เขตต์จึงยุติลงอย่างสิ้นเชิง ส่วนความรักของตองริ้วและซานแปงหนุ่มสาวชาวเชียงตุงที่ถูกอุซอผู้มีอิทธิพลจากพม่าตามรังควาญ จนเกิดเป็นเหตุการณ์ซุลมุนวุ่นวายเมื่ออุซอกับพวกบุกชิงตัวเจ้าสาวในวันแต่งงาน เป็นเหตุให้แพรวนวลผู้เดินทางจากอนาคตเข้าไปมีส่วนร่วมและพยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตด้วย

โครงเรื่องรองของบ่วงบรรจถรณ์เป็นโครงเรื่องที่มีความสำคัญต่อโครงเรื่องหลัก เพราะเรื่องราวความรักที่ล้มเหลวของแพรวนวลและเขตต์เป็นปมปัญหาเริ่มต้นที่ทำให้ตัวละครได้พบเตียงโบราณอาถรรพ์ที่นำแพรวนวลเดินทางกลับสู่อดีตเมืองเชียงตุง ส่วนโครงเรื่องงานแต่งงานของตองริ้วและซานแปงนั้นเป็นส่วนของโครงเรื่องที่ช่วยเพิ่มอรรถรสความบันเทิงในแง่สร้างความกระหายใคร่รู้แก่ผู้อ่านตลอดระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง ซึ่งทั้งหมดล้วนเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

บารมีพระแม่ปกป้องพันธุณิน โครงเรื่องรอง คือ เรื่องความรักของพัตตราและพระมหามนตรีขุนนางหนุ่มนักรบ ที่หลงรักพัตตราตั้งแต่แรกพบ ความรักของทั้งสองเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้นเมื่อสมเด็จพระสุริโยทัยมีพระราชเสาวนีย์ให้พระมหามนตรีพาปวินท์และพัตตราไปพักที่บ้าน พระมหามนตรีจึงมีโอกาสสารภาพรักต่อพัตตราก่อนออกศึก แต่สุดท้ายทั้งสองก็ไม่ได้ครองรักกัน เนื่องจากพระมหามนตรีเสียชีวิตลงกลางสนามรบ ส่วนพัตตราเองไม่หลงเหลือแม้ความทรงจำเกี่ยวกับขุนนางหนุ่มเมื่อต้องเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบัน

โครงเรื่องรองของเรื่องบารมีพระแม่ปกป้องพันธุณินดังกล่าวช่วยเพิ่มอรรถรสความบันเทิงให้แก่นวนิยายเรื่องดังกล่าวได้ดี แต่สามารถตัดออกได้โดยไม่ทำให้เสียความต่อเนื่องและความเป็นเหตุเป็นผล เพราะเป็นเพียงส่วนที่ช่วยเพิ่มสีสันแก่นวนิยาย

นิราศสองภพ โครงเรื่องรอง คือ ชะตากรรมของบุคคลในครอบครัวของตระกูลเจ้าสัวผู้มั่งคั่งร่ำรวยจากการค้าขายที่ประกอบด้วย จันทหอมผู้เป็นแม่ เทียนลูกชายคนโต และส้มหอมลูกสาวด้วยวิฤตบ้านเมืองจากภัยสงคราม ความทะยานอยากจากกิเลสของมนุษย์ทำให้ครอบครัวนี้ต้อง

พลัดพราก สูญเสียทรัพย์สินเงินทอง โดยบัวบุษยาได้มีโอกาสรับรู้ความเป็นไปของการล่มสลายนี้โดยตลอด จันทอมต้องสูญเสียเงินทองมากมายให้กับข้าราชการและครอบครัวของชนชั้นสูงในการวิ่งเต้นช่วยเหลือลูกชายและลูกสาวในเรื่องต่างๆ อีกทั้งยังถูกใส่ร้าย รีดไถ ทรมานจากคนโลภที่ต้องการสมบัติของครอบครัวนี้ และสุดท้ายจันทอมถูกขุนญาติของตนเองจับตัวไปเพื่อบังคับให้บอกที่ซ่อนสมบัติ โดยไม่มีใครทราบชะตากรรม ส่วนเทียนถูกหลอกใช้เป็นเครื่องมือทำการต่างๆ ให้แก่พระยาพลเทพขุนนางผู้ใหญ่ผู้คิดคดทรยศบ้านเมืองเป็นไส้ศึกพม่าที่เทียนคิดว่าเป็นคนดีมีพระคุณ และถูกลอบทำร้ายนับครั้งไม่ถ้วนจากหลวงเชิดลูกชายของพระยาพลเทพที่มีจิตใจจัญไรชยา และล้มหมอนหญิงสาวที่เอาแต่ใจตนเองหลงรักท่านชายแขกชาวราชินิกุลที่มีมารดามากใหญ่ใฝ่สูง จนเป็นภัยต่อครอบครัวตนเองอย่างไม่รู้ตัว เนื่องจากหม่อมมั่งคุดต้องการสมบัติของเธอไปเป็นทุนเพื่อกอบกู้ราชวงศ์ของตนเองให้กับลูกชายอีกครั้ง จากเหตุร้ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลในครอบครัวนี้จึงทำให้ทุกคนต้องพลัดพรากและสูญเสียทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดไปพร้อมกรุงศรีอยุธยาที่ล่มสลายด้วยภัยสงคราม ไม่ต่างจากครอบครัวของบัวบุษยาในอีกยุคสมัยหนึ่งที่ล่มสลายพร้อมกับระบบเศรษฐกิจของชาติ

โครงเรื่องรองของเรื่องนิราศสองภพดังกล่าวช่วยส่งเสริมแนวคิดที่ฐานาวดีตั้งใจใช้ความล้มเหลวผิดพลาดในอดีตเพื่อเตือนสติผู้คนในปัจจุบัน โดยความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในโครงเรื่องรองช่วยสะท้อนให้เห็นด้านมืดของมนุษย์ ที่เต็มไปด้วยกิเลสตัณหา และความทะยานอยาก สามารถทำได้ทุกอย่างทุกอย่างเพื่อทรัพย์สินเงินทองและอำนาจ โดยไม่ใส่ใจในในความสูญเสียอันใหญ่หลวงที่จะตามมา

รัตตมณี โครงเรื่องรอง คือ การเดินทางมาเมืองไทยเพื่อตามหาแม่ซึ่งหายตัวไปอย่างลึกลับหลังจากที่พ่อของแดนเนีลเสียชีวิตลง โดยมีเพื่อนชาวไทยได้แก่ อิศรา พิมพพัชร์ นำชัย ปิ่นอนงค์ และบัทมาวดี ที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ตให้ความช่วยเหลือ ระหว่างการเดินทางแดนเนีล อิศรา และ พิมพพัชร์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตโดยบังเอิญด้วยพัดโบราณถึงสามครั้งด้วยกัน ครั้งแรกข้ามเวลาสู่ สมัยรัชกาลที่ 5 ภายในบ้านหลวงพิจิตรธรรมการซึ่งเป็นบ้านบรรพบุรุษของพิมพพัชร์ที่ยังใช้พักอาศัยอยู่จนถึงปัจจุบัน ครั้งที่สองพวกเขาเดินทางย้อนเวลาไปประมาณ 20 กว่าปี เป็นการย้อนเวลาที่เกิดขึ้นภายในสถานที่เดิม ครั้งนี้เองที่ทำให้แดนเนีลได้พบและได้รับรู้เรื่องราวความรักและอุปสรรคที่ทำให้วิชนีและเดวิท ซึ่งเป็นพ่อและแม่ของเขาต้องแยกจากกัน อีกทั้งยังได้ทราบความเป็นมาของพัดสี่ที่พาพวกเขาข้ามเวลาด้วย ถึงแม้แดนเนีลจะได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ที่แม่ของเขาถูกทารุณกักขัง แต่ก็ไม่สามารถจะยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือหรือแก้ไขสถานการณ์ใดๆ ได้ ด้วยเงื่อนไขของเวลาที่ไม่ยินยอมให้เขาเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอดีต เขาจึงได้แต่ทนมองแม่ของเขาทุกข์ทรมานผ่านกำแพงของเวลา และเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตในสมัยรัชกาลที่ 5 อีกครั้งก่อนที่จะกลับสู่ปัจจุบันอย่างถาวร เนื่องจากพัดซึ่งเป็นเสมือนสื่อข้ามเวลาชำรุดลง การเดินทางข้ามเวลานั้นได้ช่วยให้แดนเนีลคลี่คลายปริศนา

เกี่ยวกับตัวแม่ของเขา และยังช่วยให้เขาได้ทราบว่าแท้ที่จริงเขายังมีญาติพี่น้องอยู่ในเมืองไทย แดเนี่ยลจึงใช้ชีวิตต่อไปในประเทศไทยอย่างมีความสุข

โครงเรื่องรองของเรื่องรัตมณีแสดงให้เห็นว่าเวลาไม่ได้มีส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งเท่านั้น แต่เวลายังเป็นส่วนสำคัญในการคลี่คลายปมปัญหาเกี่ยวกับตัวละครแม่ของแดเนี่ยล ซึ่งเป็นตัวละครที่มีประวัติคลุมเครือ ทำให้เกิดปมปัญหาที่ทำให้แดเนี่ยลต้องเดินทางมาตามหา จนกระทั่งแดเนี่ยลและเพื่อนๆ ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ปมปัญหาเกี่ยวกับตัวละครดังกล่าวจึงคลี่คลายลง แดเนี่ยลจึงได้รู้ว่าวิชนิหลานสาวของพุดซ้อนที่หายตัวไปอย่างลึกลับคือแม่ของตน ซึ่งถูกพ่อและแม่กีดขวาง กักขัง ทารุณ ให้ต้องจากเขาและพ่อมา นอกจากนี้ยังทำให้ตัวละครทราบถึงที่มาของพัคสีกลางนำพาตัวละครเดินทางข้ามเวลา รวมทั้งกำไรที่แดเนี่ยลใช้เป็นสื่อรักมอบให้แก่ทับทีม ซึ่งของทั้งสองสิ่งก็คือ สิ่งของที่พ่อและแม่ของแดเนี่ยลมอบให้ซึ่งกันและกันเป็นสื่อแทนความรักเช่นกัน โครงเรื่องรองจึงมีความสำคัญต่อโครงเรื่องหลักอย่างยิ่ง เพราะโครงเรื่องรองเป็นเสมือนจุดเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องให้สอดคล้อง เป็นเหตุและเป็นผลต่อกันจนกระทั่งจบเรื่อง

สาวหลงยุค โครงเรื่องรอง คือ เรื่องราวความรักที่ล้มเหลวของพลอยบุษย์และบุษราคัม พลอยบุษย์มีคุณรักชื่ออาร์ม เป็นชายหนุ่มบุคลิกหน้าตาดี ในระยะแรกอาร์มเข้ามาตีสนิทใส่ใจดูแล พลอยบุษย์ทุกอย่างให้พลอยบุษย์หลงรัก เพื่อหลอกลวงใช้ทรัพย์สินเงินทองของพลอยบุษย์ในการเที่ยว เล่นการพนัน และยาเสพติดกับโรสหญิงสาวอีกคนที่อาร์มคบหาอยู่อย่างลับๆ ไม่นานความเลวร้ายของอาร์มเริ่มปรากฏชัดมากขึ้น ๆ พลอยบุษย์รู้ตัวและเป็นทุกข์อย่างมาก ความทุกข์ดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พลอยบุษย์ได้เดินทางข้ามเวลาสลับตัวกับบุษราคัม บุษราคัมจึงต้องเข้ามาเผชิญกับปัญหาระหว่างอาร์มกับพลอยบุษย์ต่อ เมื่อบุษราคัมได้ยื่นแผนการทำลายชื่อเสียงของพลอยบุษย์จากอาร์มและโรสโดยบังเอิญ บุษราคัมจึงตัดสินใจสวมบทเป็นพลอยบุษย์เพื่อแก้ปัญหาที่นั่นโดยลำพัง แต่เหตุการณ์กลับเลวร้ายมากยิ่งขึ้น จนทำให้บุษราคัมในบทพลอยบุษย์ต้องตกเป็นจำเลยในคดีสังหารอาร์ม แต่ความยุ่งยากวุ่นวายนั้นคลี่คลายผ่านพ้นไปได้ด้วยความช่วยเหลือของนายแพทย์หนุ่มบุญญานิตย์ ที่ทราบความจริงทุกประการ และช่วยเหลือบุษราคัมด้วยความรักอันบริสุทธิ์ จนเธอพ้นข้อกล่าวหาและตัดสินใจใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกันอย่างมีความสุข ส่วนบุษราคัมก่อนเดินทางข้ามเวลามานั้น มีคนรักเดิมชื่อหลวงนิติธรรมพินิจ แต่ความรักของทั้งสองไม่ผ่านความเห็นชอบของผู้ใหญ่ เนื่องจากพ่อของหลวงนิติธรรมพินิจเป็นนักโทษการเมืองคนสำคัญ อีกทั้งหลวงนิติธรรมพินิจเองต้องเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ บุษราคัมจึงถูกบังคับให้แต่งงานกับหลวงราญอรិพายชายหนุ่มที่มีนิสัยหยาบช้ำ เพื่อประโยชน์ทางการเมืองสมัยรัชกาลที่ 6 ชีวิตสมรสทำให้บุษราคัมเป็นทุกข์อย่างมากจนเป็นสาเหตุให้เธอเดินทางข้ามเวลาสลับตัวกับพลอยบุษย์ พลอยบุษย์จึงต้องเผชิญและแก้ปัญหาแทนบุษราคัม นิสัยแข็งกร้าว และกล้าหาญในแบบผู้หญิงสมัยใหม่ ทำให้ปัญหาต่างๆ ทวี

ความรุนแรงถึงขั้นแตกหักเร็วขึ้น เมื่อหลวงราญอริพายเข้าใจว่าพลอยบุษย์เป็นบุษราคัมที่กำลังมีพฤติกรรมนอกใจ ลอบคบหากับคนรักเก่าที่กลับจากต่างประเทศคือหลวงนิติธรรมพินิจ จึงทำให้หลวงราญอริพายแค้นใจ และละอายเป็นอย่างมาก จึงว่าจ้างคนให้สังหารพลอยบุษย์ แต่ไม่สำเร็จเนื่องจากหลวงนิติธรรมพินิจได้เข้าไปช่วยเหลือได้ทัน ส่วนหลวงราญอริพายต้องเสียชีวิตลงเนื่องจากผลการกระทำอันชั่วร้ายของตนเอง และเมื่อผ่านพ้นอุปสรรคมากมายพลอยบุษย์และหลวงนิติธรรมพินิจจึงได้รักและครองคู่กันต่อไป

โครงเรื่องรองของนวนิยายเรื่องสาวหลงยุคถือเป็นโครงเรื่องรองที่มีความสำคัญต่อโครงเรื่องหลักอย่างยิ่ง เนื่องจากความผิดหวังในความรักและมรสุมชีวิตที่ทั้งบุษราคัมและพลอยบุษย์ต้องเผชิญในช่วงต้นนั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตัวละครทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลา ทำให้เกิดโครงเรื่องหลักที่ทั้งสองฝ่ายต้องแก้ปมปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งจนสำเร็จและจบลงอย่างมีความสุข

จากการวิเคราะห์โครงเรื่องของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา พบว่านวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีลักษณะเช่นเดียวกับนวนิยายไทยทั่วไป คือ โครงเรื่องที่ผู้เขียนสร้างขึ้นต้องประกอบด้วยปมปัญหาหรือความขัดแย้ง เพื่อให้ตัวละครประกอบพฤติกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องมีเหตุมีผล จนกระทั่งตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาลงได้ อย่างไรก็ตามการสร้างโครงเรื่องของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาได้มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากนวนิยายทั่วไปคือ ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครเอก ต้องเดินทางข้ามมิติเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการเดินทางย้อนไปอดีต และการข้ามไปในอนาคต ตลอดจนเดินทางย้อนกลับไปตามด้วยทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของโครงเรื่องนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานั้น ดังนี้

ประการที่ 1 ความขัดแย้งและปมปัญหาหลักของตัวละครเอกจะเกิดขึ้นระหว่างการเดินทางข้ามเวลาทั้งสิ้น กล่าวคือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกทั้งความขัดแย้งภายนอกและความขัดแย้งภายใน ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งต่อสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์และความขัดแย้งภายในใจตัวละครเอง ล้วนเกิดขึ้นเมื่อตัวละครได้เดินทางข้ามเวลา เช่น ในนวนิยายเรื่องนิราศสองภพ ตัวละครเอกบัวบุษยาหญิงสาวผู้มีฐานะทางสังคมสูงใน พ.ศ. 2540 ต้องเดินทางข้ามกาลเวลาด้วยความบังเอิญสู่สมัยกรุงศรีอยุธยา พ.ศ.2309 การย้อนอดีตเป็นเวลา 231 ปี ทำให้บัวบุษยาเกิดความขัดแย้งกับสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ยังได้พบและฝ่าฟันกับปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากกิเลส ตัณหา ความละโมภของมนุษย์ เป็นต้น

ประการที่ 2 การเดินทางข้ามเวลาจะสิ้นสุดลงเมื่อปมปัญหาหลักหรือความขัดแย้งคลี่คลายลงหรือนำไปสู่การคลี่คลาย ซึ่งมักเป็นการจบเรื่องของนวนิยายด้วยเช่นกัน เช่น ในนวนิยายเรื่องหุบเขากินคน เด็กชายกลุ่มหนึ่งได้เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ. 2532 สู่อณาจักรขอมโบราณ

พ.ศ. 1057 เพื่อปฏิบัติภารกิจช่วยเจ้าชายรัชทายาทจากตัวละครฝ่ายปฏิบัติ เมื่อช่วยเจ้าชายสำเร็จ กลุ่มตัวละครดังกล่าวจึงได้เดินทางกลับสู่ พ.ศ.2532 เป็นต้น

จากการศึกษาโครงเรื่องของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนกำหนดให้เวลาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งหรือปมปัญหาของเรื่อง ที่ตัวละครจะต้องประกอบพฤติกรรมต่างๆ เพื่อพยายามแก้ปมปัญหานั้น ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปมปัญหานั้นคลี่คลายลง และถึงแม้โครงเรื่องนวนิยายที่กำหนดให้ตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลานั้นจะเป็นโครงเรื่องประเภทเหนือวิสัย แต่ผู้เขียนก็สามารถสร้างโครงเรื่องให้เป็นไปอย่างสมเหตุสมผลน่าเชื่อถือ นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงมีลักษณะเฉพาะบางประการที่แตกต่างจากนวนิยายทั่วไป คือ ความขัดแย้งหรือปมปัญหาของโครงเรื่องจะเกิดขึ้นเมื่อตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง และการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกจะยุติลงเมื่อปมปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครคลี่คลายลงหรือนำไปสู่การคลี่คลาย

2. กลวิธีการดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องเป็นกลวิธีสร้างความสนใจแก่ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวในนวนิยายหรือเรื่องสั้นตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุด ซึ่งมีหลากหลายวิธีด้วยกัน สำหรับในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีกลวิธีการดำเนินเรื่องที่ควรแก่การศึกษา ดังนี้

2.1 จุดประสงค์ของการเดินทางข้ามเวลา

2.2 การสร้างความกระหายใคร่รู้และการคลี่คลายปมปัญหา

2.3 การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

2.1 จุดประสงค์ของการเดินทางข้ามเวลา

สำหรับความขัดแย้งในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ที่มีความต่างของเวลาเป็นหลักในการสร้างความขัดแย้งต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับตัวละครไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม หรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในใจของตัวละครเอง ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดแล้วในการวิเคราะห์โครงเรื่องนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ดังนั้นในประเด็นต่อไปนี้จะมุ่งศึกษาจุดมุ่งหมายหรือสาเหตุของการเดินทางข้ามเวลาของตัวละคร ซึ่งประเด็นดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นของปมปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ ในโครงเรื่อง โดยสามารถจำแนกจุดมุ่งหมายของการเดินทางข้ามเวลาได้ 4 กลุ่มคือ

2.1.1 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคต

2.1.2 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษ

2.1.3 การเดินทางข้ามเวลาเนื่องจากประสบกับปัญหารุนแรง หรือภัยคุกคามในชีวิต

2.1.4 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อสืบหาความจริงบางประการ

2.1.1 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคต

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคตมีจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ *ทวิภพ ต่างเวลา บ่วงบรรจถรณ์* และ *บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน* ซึ่งนวนิยายกลุ่มนี้ผู้เขียนมักกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตเพื่อนำความรู้ความสามารถของตนไปแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นแล้ว จะมีเพียงนวนิยายเรื่องต่างเวลาเท่านั้นที่ตัวละครเอกริยะเดินทางข้ามเวลาจากอนาคตสู่ปัจจุบันเพื่อกลับมานำเกล็ดขจีไปแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในยุคสมัยของตนเอง ซึ่งบทสรุปของเรื่องคือตัวละครไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วได้ ดังนี้

ทวิภพ มณีจันทร์ได้เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ.2529 สู่อดีตในพ.ศ.2436 หรือ ร.ศ.112 ซึ่งในขณะนั้นไทยกำลังมีข้อพิพาทกับประเทศฝรั่งเศส หนึ่งในชาติมหาอำนาจที่คุกคามไทยในยุคล่าอาณานิคม เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ไทยต้องเสียดินแดนบางส่วนเพื่อรักษาอธิปไตยไว้ซึ่งมณีจันทร์ตัวละครเอกมีความต้องการที่จะแก้ไขเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าตนเองมีวิธีการที่จะแก้ปัญหาได้ดีกว่าคนในอดีต จนกระทั่งได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตและมีโอกาสเข้าร่วมแก้ไขวิกฤตการณ์ของบ้านเมืองในครั้งนั้นอย่างใกล้ชิด จึงทำให้มณีจันทร์ยอมรับว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์ทุกคนได้ดำเนินการแก้ไขทุกอย่างอย่างเต็มความสามารถแล้ว ผลของเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ในครั้งนั้นจึงไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลงไปจากบันทึกประวัติศาสตร์

ต่างเวลา ริยะและกลุ่มตัวละครปฏิบัติได้เดินทางจากเมืองไทยในอนาคตเกือบหนึ่งร้อยปีข้างหน้า สู่เมืองไทยในยุคปัจจุบันเพื่อนำเกล็ดขจีซึ่งเป็นสิ่งของที่ตัวละครเชื่อว่าสามารถแก้ไขบำบัดสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในอนาคตให้ดีขึ้นได้ แต่สุดท้ายก็ไม่มีใครสามารถนำเกล็ดขจีนั้นออกจากสถานที่ต้นกำเนิดได้ ด้วยเหตุผลด้านความสมดุลธรรมชาติ และกาลเวลา

บ่วงบรรจถรณ์ แพรนวนลได้เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ.2541 สู่เมืองเชียงตุงในปี พ.ศ.2487 ด้วยอาถรรพณ์ของเตียงไม้โบราณ การเดินทางข้ามเวลาดังกล่าวทำให้แพรนวนลได้รับรู้และเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานแต่งงานของเจ้านางตองริ้ว ซึ่งงานแต่งงานดังกล่าวแพรนวนลได้รับรู้จากกาลเวลาของตนว่าจะต้องมีคนเสียชีวิตและเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น แพรนวนลจึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อบรรเทาไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรงดังกล่าว สุดท้ายแพรนวนลจึงได้เข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ในครั้งนั้น และเหตุการณ์ดังกล่าวได้ดำเนินไปจนปรากฏร่องรอยหลักฐานต่างๆ ตามที่แพรนวนลได้พบในเวลาของตนเอง

บารมีพระแม่ป๊องปกพันธรณิน ปวิณท์และพัตราตัวละครที่มีชีวิตอยู่ใน พ.ศ.2541 ได้เดินทางข้ามเวลาสู่กรุงศรีอยุธยาในอดีตพ.ศ.2091 ในขณะที่เดินทางไปสักการะพระบรมราชา – นุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ทั้งสองจึงเกิดความคิดว่าหากสมเด็จพระสุริโยทัยไม่สิ้นพระชนม์ในที่รบ อยุธยาคงไม่ต้องเสียกรุงแก่พม่าในครั้งที่ 1 ความคิดดังกล่าวได้ดลบันดาลให้ปวิณท์และพัตราได้เดินทางข้ามเวลาและได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสุริโยทัย และกราบบังคมทูลถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดกับกรุงศรีอยุธยาให้ทรงทราบ ด้วยหวังจะเปลี่ยนแปลงพระราชหฤทัยไม่เสด็จออกศึก แต่ความพยายามของทั้งคู่ล้มเหลว ด้วยพระปรีชาสามารถและความกล้าหาญเด็ดเดี่ยวของวีรกษัตริ์ พระสุริโยทัยยังคงตัดสินใจเสด็จออกศึกดังเดิม เมื่อปวิณท์และพัตรากลับสู่ยุคปัจจุบัน เหตุการณ์ต่างๆ ก็ได้ดำเนินไปตามที่ประวัติศาสตร์ได้บันทึกไว้ทุกประการ

2.1.2 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษ

นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษหรือตัวละครในอดีตที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลามีจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ หุบเขากินคน อติตา รัตตมณี และ 2309 ย้อนรภพรัก นวนิยายในกลุ่มนี้โดยมากผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเอกซึ่งมักจะมีชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบันต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต เพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษหรือตัวละครในอดีตที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวละครเอก ซึ่งโดยมากการเดินทางข้ามเวลาจะเกิดขึ้นโดยการชักนำของตัวละครที่ต้องการความช่วยเหลือนั่นเอง โดยตัวละครที่เดินทางข้ามเวลานั้นสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ตัวละครในอดีตได้ แต่ไม่สามารถทำให้ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลงได้ ดังนี้

หุบเขากินคน เด็กชาย 5 คน ได้แก่ วิชชุ อัจฉมา บดินทร์ บุญชู และวิทยาได้เดินทางข้ามเวลาสู่อาณาจักรขอมโบราณในปี พ.ศ.1057 เพื่อช่วยเหลือคุณวรมันเจ้าชายรัชทายาทแห่งราชบัลลังก์ขอมโบราณให้พ้นภัยจากรุทรวรมันและสี่ราชบัลลังก์ต่อไป โดยการเดินทางข้ามเวลาดังกล่าวของเด็กชายทั้งห้าเกิดจากการนำพาของดวงจิตคุณวรมันนั่นเอง อย่างไรก็ตาม แม้เด็กชายทั้งห้าจะช่วยให้คุณวรมันได้ขึ้นครองราชย์ได้สำเร็จ แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ได้ เนื่องจากคุณวรมันได้ปล่อยตัวรุทรวรมันไป ซึ่งตามบันทึกประวัติศาสตร์รุทรวรมันจะกลับมาช่วงชิงบัลลังก์และเป็นกษัตริย์อาณาจักรขอมโบราณต่อไป วิชชุเด็กชายที่มีความรู้เรื่องประวัติศาสตร์เป็นอย่างดีได้แต่เตือนให้คุณวรมันระวังตัวไว้ โดยไม่ได้เปิดเผยความจริงทั้งหมด เนื่องจากไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์

อติตา ศิโรมณีได้เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ.2535 สู่อายุบางระจันในอดีตปี พ.ศ. 2308 พร้อมเมืองใจชายหนุ่มที่พลัดหลงข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบันขณะเดินทางไปขอปิ่นใหญ่

จากเมืองหลวงเพื่อต่อสู้กับพม่าเข้าศึก เมื่อศิโรตม์ได้อยู่ในยุคอดีตจึงได้รู้ว่าตนเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต เพราะคำมั่นสัญญาที่มีไว้ต่อเมืองใจ ศิโรตม์จึงได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ช่วยเมืองใจและชาวบ้านบางระจันรบอย่างเต็มความสามารถ แต่ก็ไม่สามารถช่วยค่ายบางระจันให้รอดพ้นจากหายนะได้ และศิโรตม์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบันในขณะที่ทำการรบ

รัตตมณี แดเนี่ยล พิมพ์พัชร์ และอิสราเดินทางข้ามเวลากลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันหลายครั้งโดยเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นภายในบ้านโบราณของพิมพ์พัชร์ทุกครั้ง ดังนั้นในครั้งแรกทั้งสามคนจึงได้เดินทางข้ามเวลาสู่สมัยรัชกาลที่ 5 มีโอกาสได้พบและช่วยเหลือพระยาพิจิตรธรรมการบรรพบุรุษของพิมพ์พัชร์ในคดีดาบประจำตระกูลขุนนางผู้ใหญ่สูญหาย ทำให้แดเนี่ยลได้พบและหลงรักทับทิมลูกสาวของขุนนางผู้ใหญ่ จากนั้นทั้งสามได้เดินทางกลับสู่ปัจจุบันอีกครั้งแต่ไม่นานก็มีเหตุให้เดินทางสู่อดีตในเวลา 20 กว่าปีก่อน ในครั้งนี้แดเนี่ยลได้พบกับวิชนีแม่ของตนเองที่หายสาบสูญไป โดยแดเนี่ยลได้กลับมารับรู้เรื่องราวความรักและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างพ่อและแม่ของเขา และได้พยายามให้ความช่วยเหลือ แต่ไม่สามารถช่วยเหลือพ่อและแม่ได้ จากนั้นทั้งสามได้เดินทางข้ามเวลาสู่สมัยรัชกาลที่ 5 อีกครั้ง ในครั้งนี้แดเนี่ยลได้สารภาพรักกับทับทิม แดเนี่ยลตัดสินใจจะพาทับทิมเดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันด้วยกัน แต่สุดท้ายมีเพียงแดเนี่ยล พิมพ์พัชร์ และอิสราเท่านั้นที่เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันเป็นครั้งสุดท้าย เนื่องจากพัดที่เป็นเหมือนสื่อเดินทางข้ามเวลาชำรุดเสียหาย ส่วนทับทิมได้ตรอมใจเสียชีวิตและเกิดใหม่เป็นรัตตมณี แดเนี่ยลและรัตตมณีจึงได้ครองรักกัน

2309 ย้อนรภพรัก พินิตได้เดินทางข้ามเวลาพร้อมร้อยเอกพัฒน์และกองกำลังทหารเล็กๆ สู่อดีตปี 2309 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พม่าได้เข้ามารุกราน จำชัชหนึ่งในทหารได้บังคับบัญชาได้คิดการใหญ่ นำทหารกลุ่มหนึ่งต่อต้านร้อยเอกพัฒน์และต่อสู้กับทหารพม่าโบราณโดยไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา แต่ความขัดแย้งภายในรุนแรงมากขึ้นจนเป็นสาเหตุให้คนทั้งสองกลุ่มสังหารกันเอง จนเสียชีวิตเกือบทั้งหมด ยกเว้นร้อยเอกพัฒน์และพินิตที่ต่างได้ช่วยเหลือกันไว้ แต่มีเพียงพินิตได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบัน และได้รู้ความจริงภายหลังจากพ่อของตนเองว่า ร้อยเอกพัฒน์คือบรรพบุรุษของตนเองที่กำหนดให้เรื่องการเดินทางข้ามเวลาทั้งหมดได้เกิดขึ้น

2.1.3 การเดินทางข้ามเวลาเนื่องจากประสบกับปัญหารุนแรง หรือภัยคุกคามในชีวิต

นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาและผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาด้วยสาเหตุที่ต้องการหนีจากช่วงเวลาของตนเอง เนื่องจากประสบปัญหารุนแรง หรือประสบภัยคุกคามชีวิตมีจำนวน 3 เรื่องได้แก่ *เรือนมยุรา* *นิราศสองภพ* *สาวหลงยุค* นวนิยายในกลุ่มนี้จะ

กำหนดให้ตัวละครต้องเผชิญกับปัญหารุนแรงในช่วงเวลาของตนเอง เป็นเหตุให้มีการเดินทางข้ามเวลาเกิดขึ้น ซึ่งการเดินทางข้ามเวลานั้นช่วยให้ตัวละครพ้นจากสภาวะที่ตนเองไม่ต้องการได้ แต่กลับต้องเผชิญกับปมปัญหาที่รุนแรงยุ่งยากไม่ต่างกันในอีกมิติเวลาหนึ่งที่ได้เดินทางข้ามเวลามา แต่ตัวละครจะสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและปมปัญหาในช่วงเวลานี้ได้จนปัญหาต่างๆคลี่คลาย และมักจบลงด้วยความสุขสมหวังของตัวละคร ดังนี้

เรือนมยุรา นกยูงได้เดินทางข้ามเวลาจากอดีต พ.ศ.2310 สู่วันปัจจุบันพ.ศ.2537 เนื่องจากบ้านเมืองในพ.ศ.2310 ต้องเผชิญกับภัยสงคราม พระยาเทพสงครามบิดาของนกยูงจึงย้ายเวทมนต์กำบังเรือนและชะลอเวลาภายในเรือนให้เชื่องช้ากว่าภายนอก เพื่อให้ปลอดภัยจากบรรดาพม่าฆ่าศึกที่เข้ามารุกราน แต่เวลาภายนอกล่วงเลยไปพระยาเทพสงครามไม่กลับมาแก้มายามนต์นกยูงและป่าวไพร่ภายในเรือนจึงมีชีวิตล่วงมาถึงสองร้อยกว่าปี เมื่อนกยูงลงจากเรือนจึงพบว่าบ้านเมือง สภาพจิตใจผู้คนเปลี่ยนไปมากมาย นกยูงต้องต่อสู้กับกิเลสตัณหาของมนุษย์ในปัจจุบันต่อ โดยมีพระนายชายหนุ่มที่มีหน้าตาเหมือนกับอดีตคนรักคอยให้ความช่วยเหลือจนปัญหาทุกอย่างคลี่คลายและจบลงด้วยดี

นิราศสองภพ บัณฑิตเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันพ.ศ. 2540 สู่วันพ.ศ.2309 ด้วยสาเหตุการกระโดดน้ำเพื่อหนีเอาชีวิตรอดจากกระสุนของเชษฐาอดีตคนรักที่หมดรักบัณฑิตเมื่อครอบครัวของบัณฑิตล้มละลายจากวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตบัณฑิตพบว่าตนเองอยู่ในกรุงศรีอยุธยา ก่อนเสียกรุง จึงเตือนเทียนและครอบครัวรวมทั้งชาวเมือง แต่ไม่มีใครเชื่อด้วยคิดว่าบัณฑิตเสียสติ อีกทั้งประมาทคิดว่ากรุงศรีอยุธยายังเข้มแข็งไม่ต่างจากความคิดของผู้คนในยุคสมัยของเธอในช่วงก่อนเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ บัณฑิตจึงได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเทียน ทั้งสองจึงผูกพันและรักกัน แต่สุดท้ายบัณฑิตต้องเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบันโดยไม่ได้ตั้งใจ เพราะกระโดดน้ำทะเลเพื่อช่วยชีวิตเทียนที่ถูกกระสุนปืนเข้าศึกและพลัดตกน้ำ บัณฑิตเฝ้าตามหาร่องรอยของเทียน จนสุดท้ายบัณฑิตหายตัวไปในสายน้ำในเวลาปัจจุบันอย่างลึกลับ

สาวหลงยุค บุษราคัมและพลอยบุษย์หญิงสาวสองคนที่มีชีวิตอยู่ต่างยุคสมัยต่างประสพกับปัญหาชีวิตส่วนตัวอย่างหนักจนทั้งสองไม่ต้องการเผชิญกับปัญหาดังกล่าว แรงแธษฐานรวมกับปรากฏการณ์ธรรมชาติจึงทำให้ บุษราคัมหญิงสาวจาก พ.ศ. 2464 เดินทางสู่ปัจจุบัน พ.ศ. 2546 สลับกันกับพลอยบุษย์หญิงสาวจากยุคปัจจุบันสู่อดีต ทั้งสองมีหน้าตาเหมือนกัน เมื่อสลับกาลเวลาจึงต้องรับบทบาทและแก้ปัญหาดังกล่าว แทนกัน จนสุดท้ายทั้งสองสามารถผ่านพ้นปัญหาต่างๆ ที่ต้องเผชิญไปได้ด้วยดี และต่างตัดสินใจไม่เดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยของตนเองอีกเพราะต้องการอยู่กับชายหนุ่มที่ตัวเองรัก

2.1.4 การเดินทางข้ามเวลาเพื่อสืบหาความจริงบางประการ

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่กำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาเพื่อสืบหาความจริงบางประการนั้นมีเพียงหนึ่งเรื่องได้แก่ *จากฝัน...สู่วันตรึง* ดังนี้

จากฝัน...สู่วันตรึง ตริยชายหนุ่มจาก พ.ศ. 2532 ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตใน พ.ศ. 2467 ด้วยวิธีนั่งสมาธิกำหนดจิตบนความเชื่อว่าจะจิตของมนุษย์สามารถเดินทางได้เร็วกว่าแสงจึงสามารถเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้ ส่วนแรงบันดาลใจที่ทำให้ตริยต้องการเห็นอดีตและเดินทางข้ามเวลานั้นได้แก่ความต้องการที่จะรู้เรื่องราวของภาวะเกิด หญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาอดีตสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งตริยได้เห็นรูปของภาวะเกิดในงานศพของคุณเชื้ออดีตคู่หมั้นของภาวะเกิด แล้วเกิดหลงใหลในความงามของหญิงสาวผู้นี้ แต่เมื่อสืบถามถึงประวัติพบว่าภาวะเกิดเป็นหญิงสาวผู้เพียบพร้อม อยู่ในตระกูลผู้ดีมีฐานะทางสังคม แต่กลับก่อเรื่องอื้อฉาวหายตัวไปจากบ้านพร้อมชายแปลกหน้าที่มีคุณเชื้อเป็นคู่หมั้นอยู่แล้ว หลังจากนั้นก็ไม่มีใครทราบเรื่องราวของหญิงสาวผู้นี้อีกเลย ตริยสามารถเดินทางข้ามเวลาไปสู่ช่วงเวลาดังกล่าวได้จริง และได้รู้ความจริงว่าตัวเขาเองคือชายแปลกหน้าที่พาภาวะเกิดไปจากครอบครัวและความเพียบพร้อมทุกอย่าง และยังได้ทราบถึงจุดจบของหญิงสาวที่เขาต้องการทราบ ภาวะเกิดเสียชีวิตลงเพราะพิษไข้หลังจากที่หนีไปใช้ชีวิตคู่อย่างลำบากกับตริยได้ไม่นาน การเสียชีวิตของภาวะเกิดทำให้ตริยยุติการเดินทางข้ามเวลา

2.2 การสร้างความสนใจใคร่รู้และการคลี่คลายปมปัญหา

2.2.1 การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้า (foreshadowing)

2.2.2 การใช้จดหมายและบันทึก

2.2.1 การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้า (foreshadowing)

การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้า เป็นส่วนที่แนะนำผู้อ่านอย่างเลื่อนรางว่าจะมีเหตุบางอย่างเกิดขึ้นติดตามมาจากคำพูดหรือการกระทำของตัวละคร ในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะเป็นในรูปแบบของความฝันหรือนิมิตที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอก และคำพยากรณ์จากตัวละครประกอบซึ่งความฝัน คำพยากรณ์ และนิมิตที่ปรากฏในนวนิยายช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่ากำลังจะเกิดเหตุการณ์เหนือวิสัยขึ้นกับตัวละคร ทำให้ผู้อ่านรอรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นภายหน้าอย่างสนใจว่าจะเกิดอะไรขึ้น ที่ไหน เมื่อไหร่ และอย่างไร ซึ่งการใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าในลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาถึง 8 เรื่อง ได้แก่ *ทวิภพ หุบเขากินคน จากฝัน...สู่วันตรึง ต่างเวลา บ่วงบรรจถรณ์ รัตตมณี สาวหลงยุค และ2309 ย้อนรบบพรัก* โดยจะนำเสนอตัวอย่างการใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าด้วยความฝัน คำพยากรณ์และนิมิต ดังนี้

การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าด้วยความฝัน ปรากฏในนวนิยาย 6 เรื่อง ได้แก่ *ทวิภพ ต่างเวลา บ่วงบรรจถรณ์ รัตตมณี สวาทลยยุค และ 2309 ย้อนรภพรัก* ดังจะยกตัวอย่าง ความฝันที่เกิดขึ้นกับตัวละครมณีจันทร์ในนวนิยายเรื่อง *ทวิภพ* ดังนี้

คืนนั้นพอหัวถึงหมอนเธอก็หลับ และทันทีที่รู้สึกเสมือนว่าปิดตาลง เธอก็ไปยืนอยู่ ณ ปากทวาร นั้นเช่นเคย ครั้งนี้เธอเคยคุ้นขึ้น แม้จะหวาดหวั่นต่อความเงิบสงบและความมืดมิดจุดดึบๆ ดูเหมือนจะ ไกลเข้ามา

กระแสดึงดูดแรงขึ้น หากมีไอลุ่นแทรกซ้อนเข้ามาเช่นกัน

มณีจันทร์ตัวสั่นสะท้าน ในความมืด...เธอรู้...ใคร คนหนึ่งยืนคอยอย่างสงบ คอยให้เธอ ตัดสินใจว่าจะก้าวเข้าไปหาหรือไม่

ครั้งนี้ไม่มีเสียงห้าว นุ่มนวล เรียกหาเธอ หญิงสาวเริ่มทวนทูลาย ใครคนนั้น อยู่ตรงไหนแน่ เขา...คอยเธอหรือเปล่าเธออยากจะเรียกขาน แต่เขาคือใคร?

...

ความลึกลับทำให้ขงัก เหมือนเด็กหลงทาง อยากกลับบ้าน หากไม่กล้าผ่านเส้นทางที่ตนไม่รู้จัก มณีจันทร์ร้องไห้โฮ!

ร่างกายได้ฝ่าห่มมืดชิดผวาถูกนั่ง ไบหน้าเปียกน้ำตา ห้องสว่างว่างเปล่า ริมฝีปากเผยอค้าง คล้ายๆ จะหลุดชื่อใดออกมา ด้วยความเชื่อมั่นว่าคนที่ตนเรียกหาจะให้ความคุ้มครองได้ แต่...ชื่อนั้นยังมีได้ผ่านริมฝีปากออกมา

(ทวิภพ.2545:37-38)

มณีจันทร์เป็นตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาในนวนิยาย *ทวิภพ* ซึ่งก่อนเกิด การเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตไปพบกับหลวงอัครเทพวรากร ทมยันตีได้กำหนดให้ตัวละครมณีจันทร์มีความฝันในลักษณะดังกล่าวซ้ำๆ กันบ่อยครั้ง ซึ่งความฝันดังกล่าวเป็นลางบอกล่วงหน้าแก่ผู้อ่านว่า จะต้องเกิดเหตุการณ์บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับความฝันของตัวละครเอกอย่างแน่นอน และเมื่อผู้อ่านติดตามต่อไปจึงได้พบกับคำตอบว่ามณีจันทร์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตทางกระจกเงาโบราณ และได้พบกับหลวงอัครเทพวรากรคนรัก ซึ่งก็คือชายหนุ่มลึกลับที่มณีจันทร์ฝันถึงอยู่เสมอนั่นเอง

การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าด้วยคำพยากรณ์ ปรากฏในหุบเขากินคน จากฝัน... *สุนิรันดร และ บ่วงบรรจถรณ์* ซึ่งในที่นี้จะยกตัวอย่างคำพยากรณ์จากเรื่องจากฝัน... *สุนิรันดร* เป็นคำพยากรณ์ของหมอดูยิปซีชาวต่างประเทศที่พยากรณ์ชีวิตของการะเกิดตัวละครเอก โดยการะเกิดเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวดังกล่าวให้แก่ชายหนุ่มที่บอกกับการะเกิดว่าได้เดินทางข้ามเวลามาจากอีกมิติเวลาหนึ่ง ดังนี้

“เริ่มต้นแกพูดไปเรื่อยๆ แกบอกว่าแกเห็นฉันเติบโตเป็นสาวในบ้านเมืองตะวันออก ก็ให้ฉันเดินทางกลับบ้าน แกมองเห็นผู้ชายหนุ่มซึ่งพ่อแม่ฉันตกลงใจให้ฉันแต่งงานด้วย...ก็จริงอีก ต่อมาฉันก็พบพี่เชื้อ

“ถึงตอนนี้แกเงยหน้าจากลูกแก้วมองฉันเขม็ง นัยน์ตาแกดำมาก...เหมือนลูกบดสีด้า แล้วแกก็บอกว่า...แกเห็นพิธีใหญ่โตเตรียมไว้สำหรับการแต่งงานแบบตะวันออก แต่ว่าไม่มีเจ้าสาว...แกไม่เห็นเจ้าสาว แต่แกเห็นคนอื่นคนหนึ่งยืนอยู่แทนที่

“แกเห็นผู้ชายคนหนึ่ง แกใช้คำว่า A Man From Nowhere ฉันไม่เข้าใจคำนี้ ฉันถามคุณแม่ว่า แปลว่าอะไร คุณแม่บอกว่าหมายถึงผู้ชายที่ไม่มีหัวนอนปลายตีน ไม่มีศักดิ์ตระกูล เป็นคนชั้นต่ำ หมอบอกว่าผู้ชายคนนั้นเป็นคนทำลาภงานแต่งงานของฉัน หลังจากนั้นแกก็ทำสีหน้าประหลาดมาก แกจ้องมองลูกแก้วอีก แล้วแกก็บอกว่าแกเห็นชีวิตฉันเพียงแคื่อยี่สิบปี หลังจากนั้นไม่เห็นอะไรเลย มีแต่ความมืด”

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 335)

จากตัวอย่างคำพยากรณ์ที่การะเกิดเป็นผู้เล่าให้ตรัยฟัง จะเห็นได้ว่า คำพยากรณ์ที่แก้วแก้วสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นลางบอกเหตุล่วงหน้าแก่ผู้อ่านว่าอะไรจะเกิดขึ้นต่อไป เนื่องจากทุกอย่างดำเนินไปตามคำพยากรณ์นั้นทุกประการ ตรัยชายหนุ่มที่ไม่มีใครรู้ที่มาที่ไปคือคนที่ทำให้การะเกิดตัดสินใจยกเลิกงานแต่งงานกับคุณเชื้อคู่มั่นหนุ่ม และตัดสินใจละทิ้งทุกอย่างเพื่อใช้ชีวิตคู่กับตรัย และไม่นานการะเกิดก็ป่วยและเสียชีวิตลงตั้งแต่อายุเพียงยี่สิบปี ตามคำพยากรณ์ทุกประการ

การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าด้วยนิมิต ปราภฏอยู่ในนวนิยายเรื่อง *หุบเขากินคน* โดยนิมิตดังกล่าวเกิดขึ้นกับอัชฌา หนึ่งในตัวละครเอกที่เติบโตขึ้นด้วยการอบรมเลี้ยงดูของพระภิกษุสงฆ์สายวิปัสสนากรรมฐานผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย อัชฌาจึงสามารถนั่งสมาธิได้เป็นระยะเวลานานและทำให้มีดวงจิตแน่วแน่บริสุทธิ์จนทำให้เกิดภาพและได้ยินเสียงคร่ำครวญขอความช่วยเหลือจากดวงจิตของเจ้าชายคุณวรมัน ดังจะยกตัวอย่างจากตอนที่เด็กชายทั้ง 5 ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตในตอนแรก ดังนี้

...อัชฌานั่งท่ามกลางสายลมได้เจ็อมหิน มือซ้อนมือวางบนตัก น้อมนำใจเข้าสู่ภาวะนิ่งแน่วเป็นสมาธิเพื่อตัดความกังวลเรื่องป่า...อัชฌากำหนดนับ พุท...โธ พุท...โธ ตามจังหวะการหายใจเข้าออกอย่างช้าๆ ท่ามกลางดวงแก้วสว่างไสว เสียงหนึ่งก็เริ่มแว่วเข้ามาในจิตสำนึก

...ช่วยข้าด้วย ข้าเจ็บ ข้าปวด ข้าถูกขัง ข้าถูกทรมาน ช่วยข้าด้วย...

ภาพในห้วงคิดก่อตัวซ้ำๆ มีหมอกคลุมมัวอ้อยอิ่งมีความหนวดยื่นแผ่ซ่านไปทั่ว หมอกเริ่มแตก แหวกเห็นแท่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีดำสนิท บนแท่นมีร่างหนึ่งนอนยาวเหยียดสองมือวางทอดข้างลำตัว เหนือร่างมีกรอบแก้วคล้ายโลงคว่ำครอบไว้

อัครมาพยายามเพ่งมองภาพนั้น ไม่ชัด เข้าไปใกล้อีกนิด มองเห็นหน้า เห็นเครื่องทรง ใกล้อีกนิด เข้าไม่ได้คล้ายถูกติดจนกระเด็นกลับรุนแรง

(หุบเขากินคน. 2549: 30)

จากตัวอย่างภาพนิมิตที่อัครมามองเห็นอย่างเลื่อนรางเป็นกลวิธีที่มาลา คำจันทร์ได้ใช้เพื่อให้ผู้อ่านติดตามต่อไปว่าเสียงคร่ำครวญขอความช่วยเหลือและร่างที่นอนเหยียดยาวในโลงแก้วนั้นคือใคร มีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับตัวละครเด็กทั้ง 5 ที่ได้เดินทางข้ามเวลาไป ซึ่งเมื่อผู้อ่านอ่านไปจนถึงตอนท้ายเรื่องก็จะทราบว่าร่างที่นอนนิ่งอยู่ในโลงแก้วคือเจ้าชายคุณวรมัน ผู้ที่ส่งดวงจิตออกจากร่างเพื่อชักนำเด็กชายทั้ง 5 เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตเพื่อให้ช่วยเหลือตนเองนั่นเองให้รอดพ้นจากเงื้อมมือของศัตรูที่หวังช่วงชิงบัลลังก์นั่นเอง

จากตัวอย่างความฝัน คำพยากรณ์และนิมิตที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนิยมใช้กลวิธีดังกล่าวสร้างความสนใจผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวต่อไปตั้งแต่ต้นจนจบโดยเฉพาะการใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้าด้วยความฝัน ซึ่งเป็นกลวิธีที่เหมาะสมและใช้ได้ผลดีกับจินตนิยายในกลุ่มนี้อย่างยิ่ง

2.2.2 การใช้จดหมายและบันทึก

การนำรูปแบบการเขียนจดหมายและบันทึกเข้ามาเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งในการเขียนนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานั้นถือว่ามีเหมาะสม เนื่องจากโครงเรื่องนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลากำหนดให้ตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่งไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต นั้นหมายถึงตัวละครมีการเดินทางไปต่างมิติเวลาและสถานที่ จดหมายและบันทึกซึ่งเป็นงานเขียนเพื่อเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆแก่ผู้รับจึงมีความสำคัญในการช่วยให้เรื่องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและช่วยคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งจากการศึกษานวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่อง ปรากฏว่ามีนวนิยายที่นำจดหมายและบันทึกมาเป็นกลวิธีหนึ่งในการดำเนินเรื่องอยู่ถึง 6 เรื่อง ได้แก่ หุบเขากินคน จากฝัน...สู่วันตรึงต่างเวลา บ่วงบรรจถรณ์ สาวหลงยุค และ 2309 ย้อนรบบพวัก โดยผู้วิจัยจะนำเสนอตัวอย่างเฉพาะจดหมายหรือบันทึกที่มีผู้รับสารอยู่อีกมิติเวลาหนึ่งเท่านั้น เนื่องจากต้องการนำเสนอความสำคัญของกลวิธีดังกล่าวที่มีต่อการดำเนินเรื่อง ดังนี้

หุบเขากินคน

จารึก วิกีพีเดีย, สารานุกรมเสรี (2551: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายสรุปความได้ว่า
 ดังนี้ จารึก หมายถึง วรรณกรรมชนิดลายลักษณ์อักษรอย่างหนึ่ง อาศัยการบันทึกบนเนื้อศิลา
 ทั้งชนิดเป็นแผ่น หรือเป็นแท่ง โดยใช้โลหะแหลมขุดเนื้อศิลาให้เป็นตัวอักษร เรียกว่า จาร หรือ
 การจารึก โดยผู้จารึกหรือผู้สั่งให้มีการจารึกมักจะเป็นผู้มีอำนาจ มิใช่บุคคลทั่วไป เนื้อหาที่จารึกมี
 ความหลากหลายตามความประสงค์ของผู้จารึก เช่น บันทึกเหตุการณ์ บันทึกเรื่องราวในศาสนา บันทึก
 ตำรับตำราการแพทย์และวรรณคดี เป็นต้น จารึกบนแท่งศิลานั้นมีความคงทน คงสภาพอยู่ได้นับพันๆ
 ปี ด้วยเหตุนี้นวนิยายเรื่องหุบเขากินคน ที่โครงเรื่องกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตปี
 พ.ศ.1057 ซึ่งเป็นยุคขอมโบราณที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านอารยธรรม จึงใช้ศิลาจารึกโบราณ
 เป็นสิ่งของสำคัญที่กล่าวถึงในตอนเปิดเรื่อง โดยกำหนดให้กลุ่มตัวละครกำลังประกอบกิจกรรมสำรวจ
 สถานที่ขุดค้นทางโบราณคดีในวัดร้างเก่าแก่ การศึกษาครั้งนี้ทำให้กองธงเสือด่าได้รับความรู้เกี่ยวกับ
 อาณาจักรขอมโบราณเพิ่มขึ้น จากการบรรยายประกอบหลักฐานที่ทางนักโบราณคดีค้นพบหลายชิ้น
 รวมทั้งแผ่นศิลาโบราณที่มีการจารึกข้อความไว้ แต่ก็เลือนรางตามกาลเวลา จึงไม่สามารถจับใจความ
 สำคัญได้แต่กลับมีกลุ่มคำบางกลุ่มคำเมื่อแปลเป็นภาษาไทยปัจจุบันแล้วตรงกับชื่อของตัวละครใน
 กองธงเสือด่าบางคน คือ วิชชุและบดินทร์ ข้อความในจารึกดังกล่าวจึงถือเป็นวิธีการหนึ่งที่มาลา คำ
 จันทรีย์ใช้สร้างความสนใจใคร่รู้แก่ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวต่อไปว่า ศิลาจารึกโบราณที่มีอายุนับพันปีมี
 ความเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวละครเอกที่มีชีวิตอยู่ในพ.ศ. 2532 ดังนี้

“ก่อนอื่น ขอขยายความที่วิชชุถามเมื่อตะกี้ อักษรปัลลวะที่ใช้ในกลุ่มชนเผ่าต่างๆ
 เมื่อเริ่มแรกตัวหนังสืออาจเหมือนกัน แต่ต่อมาพอร์มของตัวอักษรจะต่างกันออกไป จนสามารถระบุผู้
 ใช้ได้ชัดเจน จารึกแผ่นนี้เป็นของชนเผ่าเขมรข้อความที่ผมอ่านได้มีดังนี้...”

“...ภัทรวร...ผู้พลัดพราก
 ผู้ขจัด...เมฆหมอก...มหามายามนต์
 ด้วย...รำลึก...เพื่อ...
 ข้าและท่าน แม้ต่างภพ...กาล
 ...นามวิชชุ บดินทร์...
 นรินทร์กาล”

(หุบเขากินคน.2549: 4-5)

จากข้อความดังกล่าวเมื่อผู้อ่านติดตามเนื้อหาต่อไปจนถึงตอนจบเรื่องจึงได้ทราบว่า
 แผ่นศิลาจารึกที่พบในตอนเปิดเรื่องคือแผ่นศิลาจารึกที่อชฌาหนึ่งในตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาสู่
 พ.ศ.1057 เป็นผู้สั่งให้ทหารขอมโบราณจารึกไว้เป็นอนุสรณ์เพื่อระลึกถึงเพื่อนๆ กองธงเสือด่าที่ต้อง

แยกจากกันในตอนจบ เนื่องจากทุกคนต้องเดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบัน ยกเว้นอัชฌาเพียงคนเดียวที่ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในอดีตตลอดไปในฐานะเจ้าชายภัทรวรมันผู้เคยพลัดพรากจากยุคสมัยของตนเองและได้กลับคืนสู่เวลาของตนเองอีกครั้ง ดังข้อความที่ปรากฏชื่อเด็กชายกองธงเสือด่าทั้งสี่อย่างสมบูรณ์ ดังนี้

อัชฌาสั่งให้เปิดพรหมาสตร์คลุ้มคลั่งนั้น ศิลาจารึกข้อความทั้งหมดปรากฏแก่สายตาชัดเจน

ข้าอัชฌา ภัทรวรมันผู้พลัดพราก

ผู้จัดซึ่งเมฆหมอกแห่งมหามายามนต์

ด้วยความระลึกถึงเพื่อน

ข้าและท่าน แม้ต่างภพต่างกาล

ขอจารึกนามวิษณุ บดินทร์ บุญชู และวิทยา

นิรันตรกาล

(หุบเขากินคน.2549: 348)

จากฝัน...สู่นิรันดร

จดหมายและบันทึกของเม่งซัง สำหรับงานเขียนรูปแบบจดหมายและบันทึกในนวนิยายเรื่องจากฝัน...สู่นิรันดรนั้นมี 2 ลักษณะคือจดหมายที่ผู้รับสารอยู่ในมิติเวลาเดียวกัน คือจดหมายที่ตรัยส่งถึงการเกิดเพื่อแนะนำตนเองและเล่าเรื่องราวมหัศจรรย์การเดินทางข้ามเวลาให้การเกิดได้รับรู้ และจดหมายสั้นๆ ที่เม่งซังเขียนได้ตอบกับการเกิด อีกลักษณะคือจดหมายและบันทึกที่ผู้รับสารอยู่ต่างมิติเวลากับผู้เขียน ได้แก่จดหมายของคุณเชื้อที่เขียนถึง เม่งซัง และบันทึกส่วนตัวของเม่งซังเอง โดยทั้งจดหมายและบันทึกดังกล่าวได้ถูกจักรนักรับเอกสารที่เข้ามาสืบหาร่องรอยการหายตัวไปจากปัจจุบันของตรัยเปิดอ่าน ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดเฉพาะจดหมายและบันทึกที่ผู้รับสารอยู่ต่างมิติเวลากับผู้เขียน ดังนี้

จดหมายและบันทึกส่วนตัวที่เม่งซังเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดีจนเสียชีวิต ถือเป็นเอกสารสำคัญสำหรับการคลี่คลายปมปัญหาเกี่ยวกับการเกิดหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในอดีตและหายตัวไปใน พ.ศ. 2467 จนกระทั่ง พ.ศ.2532 ตรัยได้เห็นรูปการเกิดแล้วเกิดหลงรัก จึงทำให้ตรัยตามหาร่องรอยของหญิงสาวในอดีตผู้นี้ แต่ข้อมูลที่ได้รับกลับเป็นเพียงข่าวร่ำลือว่าการเกิดหญิงสาวผู้เพียบพร้อมทั้งความรู้ ชาติตระกูล และรูปโฉมว่าทำได้เรื่องเสื่อมเสียทางจริยธรรม โดยการหนีออกจากบ้านไปพร้อมชายคนรักนิรนามที่ไม่มีใครรู้จัก หลังจากนั้นก็ไม่มีผู้ใดได้พบเห็นหรือล่วงรู้ข่าวคราวของการเกิดอีกเลย จนกระทั่งจักรนักรับเอกสารที่ได้ล่วงรู้ความลับเรื่องการเดินทางข้ามเวลาของตรัยและถูกคุณอนงค์นารถแม่ของตรัยว่าจ้างให้สืบหาร่องรอยของลูกชายที่หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย

อีกครั้ง จักรจึงตามหาร่องรอยของตรัยจากหลักฐานในอดีตคือเอกสาร วัตถุประสงค์ต่างๆ ของเม่งซังซึ่งเป็นตาของตรัยที่มีความรู้จักคุ้นเคยกับคุณเชื้ออดีตคู่มั่นของการะเกิด ซึ่งจักรเชื่อว่าหลักฐานต่างๆ อาจจะนำพาให้พบร่องรอยของตรัยที่ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตก็เป็นได้ ซึ่งสิ่งที่จักรคาดการณ์ไว้เป็นความจริง เมื่อจักรได้พบจดหมายและบันทึกส่วนตัวของเม่งซังที่ทำให้ปริศนาต่างๆ คลี่คลาย คือ จักรได้รู้ว่าตรัยได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตเพื่อหาการะเกิดจริง และได้รู้ว่าชายหนุ่มแปลกหน้าที่พาการะเกิดหนีออกจากบ้านก็คือตรัยนั่นเอง ดังข้อความตัวอย่างจากบันทึกส่วนตัวของเม่งซังชายชราผู้เดียวที่กำความลับของชายหนุ่มและหญิงสาวคู่รักต่างเวลาไว้ตลอดชีวิต ดังนี้

“เจ้าของบันทึกใช้แทนตัวว่า ‘ฉัน’ เริ่มต้นด้วยการบอกว่า...ฉันไปหานายบุญมากช่างทอง เขาบอกว่าตรัยมาเอากำไลทองปลายรูปหัวใจไปแล้ว แต่ว่าตรัยไม่ได้กลับบ้าน เล็งก็รู้ว่าเขาไปไหน รู้แต่ว่ามีผู้ชายคนหนึ่งชื่อมั่นมาตามหาตอนค่ำ เล็งบอกว่าตรัยย้ายไปอยู่ที่บ้านหม้อ ผู้ชายคนนั้นก็ตามไป ฉันคิดว่าเป็นญาติมาตามหาเขาละมัง

ตรัยไม่ได้กลับบ้านอีก มีเสื้อผ้าที่สวมอยู่ติดตัวไป นาฬิกาพกก็ทิ้งไว้ในห้อง เงินทองก็ฝากฉันไว้ไม่ได้เอาไปด้วย ฉันเป็นห่วงจริงๆ เกรงว่าจะเกิดเหตุร้ายกะทันหัน

เล็งรับอาสาไปสืบให้ ติดตามถามข่าวอย่างไรก็ได้ความ ตรัยไม่เคยเหลียวหลัง ถ้าหากว่าเขาจะจากฉันไปเขาต้องมาลาฉัน

ฉันตั้งใจจะบอกคุณเชื้อว่าช่างมือดีของฉันหายตัวไปเสียแล้ว แต่ยังไม่ได้พบกันเลย ทางบ้านคุณเชื้อเกิดเรื่องวุ่นวายขึ้น คุณการะเกิดหนีออกจากบ้านไปกับคู่รักของเธอ ไม่มีใครรู้ว่าผู้ชายคนนั้นเป็นใคร คุณเชื้อสงสัยว่าจะเป็นตรัยถึงกับเขียนมาถามฉัน

...

ฉันตอบคุณเชื้อว่าตรัยกลับไปเมืองจีน ฉันไม่สบายใจที่ต้องปิดบังเพื่อน ฉันวุ่นวายใจมากจนทำงานไม่ได้ ฉันทำผิดหรือเปล่า

ฉันไปหานายบุญมาก ได้ข่าวว่าคุณนายปลั่งไม่สบายเพิ่งจะทุเลา ฉันถือโอกาสเอายาจีนบำรุงกำลังไปเยี่ยมคุณนายปลั่งด้วยเพื่อจะได้พบหน้าคุณดวงสักนิดก็ยังดี ตั้งแต่คุณนายปลั่งป่วยลงไป ดูอ่อนข้อลงมาก ไม่หวังลูกสาวเหมือนเมื่อก่อน คงจะเห็นว่าสามีก็พิการและป่วยยอดแอด ถ้าเธอเองป่วยไปอีกคนใครจะคุ้มครองดูแลลูกสาว คุณนายปลั่งรังเกียจอยู่อย่างเดียวว่าฉันเป็นคนจีน แต่ในเมื่อฉันมีเงินทองมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน และฉันเอาอกเอาใจเธอดี เธอก็ผ่อนปรนให้ฉันมาหาได้ ฉันมีโอกาสพบคุณดวงหลายครั้ง

ไม่น่าเชื่อเลย คุณดวงเล่าว่ามีผู้หญิงสวยคนหนึ่งมาอาศัยอยู่ในสวน เป็นเมียช่างประจำบ้านนายบุญมาก ฉันไม่ได้พบผิว แต่ฉันตามคุณดวงไปดูในสวนผู้หญิงคนนั้นคือคุณการะเกิดนั่นเอง...”

(จากฝันสุ... นรินทร.2549:499-500)

ข้อความในบันทึกส่วนตัวของเม่งซังชายชราผู้ล่วงลับไปแล้ว ที่มีจักรนักสืบผู้มีชีวิตอยู่ในพ.ศ.2532 เป็นผู้เปิดอ่านได้บอกเล่าเรื่องราวความลับที่ไม่มีใครได้ล่วงรู้ในอดีตระหว่างตรัยและ

การเกิด บันทึกของเม่งซังจึงเป็นเสมือนกุญแจไขปริศนาเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต และยังเป็นสื่อกลางช่วยให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

ต่างเวลา

จดหมาย ในนวนิยายเรื่องต่างเวลาเป็นจดหมายของมิรินตัวละครเอกได้เขียนถึง เกษราเพื่อนสนิท ซึ่งเขียนขึ้นขณะที่มิรินอยู่ในมิติเวลาอดีตเพื่อบอกเล่าเรื่องราวของตนเองแก่ เกษรา ซึ่งมีชีวิตอยู่ในอีกมิติเวลาหนึ่ง คือมิติเวลาปัจจุบันที่มิรินได้เดินทางข้ามเวลาจากไป โดย มิรินใช้วิธีการส่งจดหมายข้ามเวลาโดยการฝากเพื่อนสนิทในช่วงเวลาอดีตที่มิรินได้รู้ว่าอนาคตของตระกูลนี้จะยั่งยืนเป็นปึกแผ่นมั่นคง พอที่ลูกหลานจะส่งต่อข้อมูลดังกล่าวตามคำสั่งบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงมือของเพื่อนรักในเวลาที่คุณเองได้จากมา โดยจดหมายดังกล่าวมีใจความสำคัญ ดังนี้

อาคันตุกะอาวุโสกลับไปแล้ว เกษราเปิดฝากล่องอย่างระมัดระวัง สิ่งที่อยู่ภายในเป็นกระดาษปึกใหญ่ และรูปถ่ายหลายใบเกษรายังไม่สนใจภาพถ่าย เธอมองดูกระดาษแผ่นแรกด้วยแววตาประหลาด...แม้หน้าหมึกจะจางด้วยกาลเวลา แต่ก็พออ่านได้

...สวัสดี...เกษราเพื่อนรัก

ขึ้นหัวข้อจดหมายอย่างนี้ ทำให้หญิงสาวสะท้อนเยือก

“ริน...”

...ฉันคิดว่าหลายคนคงสงสัยกับการหายตัวไปอย่างลึกลับของฉัน...

“แน่นอน” หล่อนพิมพ์

...ก่อนที่ฉันจะเล่าว่า ฉันหายไปอยู่ไหนและไปได้อย่างไรนั้นฉันก็จะขอเล่าเรื่องตั้งแต่ต้นให้แกู้เสียก่อน เรื่องที่แกถามฉันว่าริยะเป็นใครและภาพเขียนสีมีความสำคัญอย่างไร?

ข้อความต่อไปนี้ ทำให้เกษราต้องตื่นเต้นแปลกใจ พิศวงและคาดไม่ถึง มันเป็นเหตุการณ์ที่น้อยนักจะได้ประสบ

...หลังจากฉันหลุดออกมาจากช่องว่างระหว่างมิติได้ ฉันกับริยะก็รู้ว่า เกิดข้อผิดพลาดแล้ว...ฉันกับเขาไม่ได้ออกมาอยู่ในโลกปัจจุบัน ถ้าที่อยู่ต่างมิตินั้นได้เคลื่อนตัวไปเพราะฉันถอนเกล็ดขี้ ตอนที่เราออกมาจึงกลายเป็นว่าได้มาอยู่ในอีกช่วงเวลาหนึ่ง พลังที่ได้รับจากธรรมาภัยสาบสูญไปหมด ส่วนพลังของริยะก็ไม่สามารถพาเรากลับไปอยู่ในปัจจุบันได้...

...

ขณะนี้... ฉันกับริยะกำลังนั่งมองดูท้องทุ่งที่เหลืองอร่ามด้วยรวงข้าว ท่ามกลางไออุ่นของสายลมยามไรมลพิษ แต่ที่แกงนี้ไม่ถึงคือ เป็นท้องทุ่งที่อยู่กลางเมืองกรุงเทพฯ... ไซ้แล้วละ ฉันอยู่กรุงเทพฯเมื่อราวๆ เกือบร้อยปีก่อน สมัยรัชกาลที่ห้า...ก็ก่อนแกจะแหกขี้ตามาดูโลกนั่นแหละ

...

ฉันฝากจดหมายและต้นฉบับเหล่านี้ให้เพื่อนสนิทคนหนึ่งซึ่งฉันรู้ว่าตระกูลของเขาจะเป็นปึกแผ่นมั่นคงจนถึงปัจจุบัน และหวังว่าลูกและหลานของเขาจะทำตามคำสั่งเสียของบรรพบุรุษ

ฉันฝากความคิดถึงไปให้พ่อ-แม่ และคุณตาของฉันด้วย แกจะเอาจดหมายพวกนี้ให้เขาอ่านก็ได้ คิดว่าเขาคงเข้าใจ...ลูกหลานของเขาคงไม่มีโอกาสได้อยู่ให้พวกเขาได้เป็นห่วง และเหนื่อยใจอีกต่อไปแล้ว...

ฝากความระลึกถึงไปให้กับเพื่อนๆ ทุกคน บอกยายหอมสุรางค์ด้วยว่าฉันยกรถคู่ใจฉันนั้นให้มัน ช่วยให้มันดูแลให้ที เพราะคันนี้อยู่กับฉันมานาน นับว่าเป็นเพื่อนคนหนึ่งทีเดียว

ถึงฉันจะไม่มีโอกาสพบกับพวกแกอีกแล้ว แต่ขอให้แกรู้ว่า ฉันคิดถึงพวกแกเสมอ ตัวของฉันอาจจะอยู่ห่างจากพวกแกไกลแสนไกล แต่งานของฉันจะเป็นตัวแทนความคิด และความหวังดีจากฉันตลอดไป

รักแกว่ะ

มิริน

(ต่างเวลา.2542: 399-402)

เนื้อหาที่ปรากฏในจดหมายช่วยคลี่คลายปมปัญหาเกี่ยวกับการหายตัวไปของมิรินให้เกษราและผู้อ่านได้ทราบในเวลาเดียวกัน จดหมายจึงเป็นวิธีการเดียวที่เหมาะสมจะสื่อสารระหว่างมิติเวลาอดีตและปัจจุบัน

บ่วงบรรจถรณ์

จดหมายของกิงแก้ว กิงแก้วเป็นภรรยาคนแรกของนายต่วนซึ่งเป็นบิดาของแพรวนวล กิงแก้วมีโอกาสขึ้นนอนบนเตียงโบราณแล้วเดินทางข้ามเวลาเช่นเดียวกับแพรวนวล ต่างกันตรงที่เหตุการณ์อัศจรรย์ดังกล่าวได้เกิดขึ้นกับกิงแก้วก่อน กิงแก้วจึงเขียนเล่าเรื่องราวอัศจรรย์ของตนเองลงในจดหมาย ด้วยหวังจะส่งจดหมายดังกล่าวให้แก่เจ้าก่อนแก้วอินแดงผู้ที่ตั้งต่อเตียงอาถรรพณ์หรือเจ้ากองไทผู้ที่จะเป็นเจ้าของเตียงอาถรรพณ์ดังกล่าว แต่จดหมายดังกล่าวก็ไม่ได้ถูกส่งถึงเจ้าฟ้าทั้งสองแต่กลับถูกเก็บซ่อนเป็นความลับอยู่จนกระทั่งกิงแก้วเสียชีวิตลง หลังจากนั้นแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาหลังจากกิงแก้วได้พบจดหมายดังกล่าวที่ซ่อนอยู่หลังกรอบรูปโดยบังเอิญ แพรวนวลได้อ่านใจความในจดหมายนั้น จึงได้รู้ความเป็นมาของเตียงอาถรรพณ์และมั่นใจว่าตนเองสามารถเดินทางข้ามเวลาโดยนอนบนเตียงและแต่งชุดโบราณได้จริงด้วยอาถรรพณ์ของเตียง และยังได้ทราบเงื่อนไขของการข้ามเวลาว่าห้ามนานเกินเจ็ดวันเจ็ดคืน เพราะถ้าหากนานกว่านั้นจะไม่ได้ตื่นขึ้นในเวลาปัจจุบันอีกเลยเช่นเดียวกับกิงแก้ว ดังนี้

หน้าของเก่าซีดหมอง...ถวายแด่ เจ้ากองไท...จาก กิงแก้ว ภรรยาของจายปุง

...

ดิฉันชื่อกิงแก้ว เป็นภรรยาของจายปุง ได้พบกับจายปุงที่สวนลั่นทมในหอคำ เชียงตุง เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๙ ดิฉันเขียนจดหมายนี้เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๖๐ ดิฉันอายุ ๔๕ ปี และเป็นไข้มาเลเรีย ไม่รู้ว่าจะมีชีวิตได้อีกนานเท่าใด

เมื่อดิฉันพบกับจายปุงที่หอคำ จายปุงเป็นทหารรักษาพระองค์ของเจ้าก้อนแก้วอินแถลง จายปุงเป็นคนดี รับผิดชอบไว้เป็นภรรยาอยู่กับดิฉัน จายปุงไม่รู้ว่ามีดิฉันตั้งท้องได้หนึ่งเดือนจากสามีของดิฉันชื่อ นายต่วน วงศ์สุคำ และดิฉันก็ไม่เคยบอกจายปุงเลย เมื่อคลอดลูกหญิงซึ่งจายปุงตั้งชื่อให้ว่า ปอสา ทุกคนคิดว่าเป็นเด็กเกิดก่อนกำหนด

ไม่มีใครรู้ว่าดิฉันมาถึงเชียงตุงได้อย่างไร ดิฉันบอกทุกคนตามที่ทุกคนคาดเดาว่า ดิฉันรอดชีวิตจากการถูกพวกปะหล่องชาวเขาที่คอยปล้นฆ่าพ่อค้าจากเชียงรายตามทางเดินป่าระหว่างขึ้นเหล็กถึงเชียงตุงแต่ที่จริงแล้ว ดิฉันมาได้เพราะขึ้นไปนอนบนเตียงซึ่งนายต่วนเก็บไว้ในบ้านที่เชียงราย บ้านซึ่งนายต่วนสร้างและพาดิฉันมาอยู่ด้วยหลังจากแต่งงานกับดิฉันที่กรุงเทพฯพระนครได้เพียงสามเดือน นายต่วนกับดิฉันอายุ ๒๔ ปีเท่ากัน เตียงนอนนั้นนายต่วนห้ามทุกคนในบ้านไม่ให้นำมาใช้ นายต่วนบอกดิฉันว่า เป็นเตียงนอนของผู้มีพระคุณของนายต่วนชื่อจายหลาวเปิง เป็นราชบุตรบุญธรรมของเจ้ากองไท ผากไว้ที่เชียงราย

ดิฉันไม่เชื่อ จ้างช่างมาต่อเตียงเมื่อนายต่วนเข้าพระนคร วันที่ต่อเตียงเสร็จ ดิฉันไปซื้อเสื้อผ้าที่ร้านค้าของเก่าในจังหวัด ยายของคนขายชื่อยายทองเปิงเป็นหมอมือหนึ่งทางใน เมื่อเห็นหน้าของดิฉันยายทองเปิงบอกว่า หากฝันไปแล้ว อย่าอยู่เกินเจ็ดคืนเจ็ดวันในความฝัน เพราะหากเกินเวลาจะไม่ได้ตื่นจากฝันอีกเลย

คืนนั้นดิฉันกลับถึงบ้าน นอนหลับบนเตียงนั้น โดยไม่ได้ใส่ชุดโบราณเชียงตุงที่ยายทองเปิงห้ามใส่บนเตียง ดิฉันฝันถึงเมืองเชียงตุง และฝันว่าตื่นที่สวนลั่นทมหลังหอคำ ตื่นขึ้นกลับมาเชียงรายกลางดึก ดิฉันเปลี่ยนใส่เสื้อโบราณและขึ้นนอนบนเตียงอีก ครั้งนี้ตื่นขึ้นกับความจริงที่สวนลั่นทมหลังหอคำ แต่เวลาผ่านไปห้าสิบปี

จายปุงเป็นผู้คุมงานทำสวนลั่นทม จายปุงบอกดิฉันว่าสิบกว่าปีหลังจากนั้นว่า เขาเองเป็นคนฝังไม้สักที่เหลือจากส่วนที่ช่างของราชวังนำไปสลักสร้างบัลลังก์เจ้าฟ้าเชียงตุง ไม้ชิ้นใหญ่ชิ้นหนึ่งที่เหลือเจ้าฟ้าสั่งให้ทำแกะสลักหัวเตียงสำหรับเจ้ากองไท ราชบุตรที่ท่านจะยกราชสมบัติให้เป็นผู้สืบราชวงศ์ต่อจากท่าน

จายปุงบอกดิฉันว่า ไม้สักนั้นเป็นไม้จากต้นเดียว ขึ้นที่ท่าสบเต่าง สักต้นนั้นเป็นสักทองเจริญเติบโตงดงามใกล้ที่วอนตาไก่อ กว่าจะตัดต้นสักนี้มาได้ คนงานที่นั่นเรือไปถึงที่นั่นถูกน้ำวอนตาไก่อดูดเรือจมตายไปหลายสิบคน

...

จายปุงกับดิฉันต่างรักกันมาก จายปุงตายจากไปโดยที่ไม่รู้เลยว่าดิฉันมาจากอีกกาลหนึ่ง เป็นกาลเวลาอนาคต และตัวของจายปุงเองเป็นผู้ฝังไม้สักที่เหลือจากการสร้างแท่นบัลลังก์และหัวเตียงไว้ที่โคนต้นลั่นทมต้นนั้นในหอคำ อาถรรพณ์ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือสิ่งใดก็ตามที่ลิขิตให้ดิฉันและจายปุงได้พบกันด้วยเตียงนอนนั้นจะสืบทอดต่อเนื่องไปอีกกับผู้ผูกพันเป็นเจ้าของเตียงนอนนั้น

จดหมายฉบับนี้ ดิฉันอธิษฐานขอให้ได้ถึงมือเจ้าก้อนแก้วอินแถลงหรือเจ้ากองไท จดหมายนี้จะไม่ทำให้เหตุการณ์ในอนาคตเปลี่ยนแปลงได้ เพราะอนาคตก็คือผลจากอดีต ไม่มีใครเปลี่ยนอดีตได้ แม้ว่าจะคืนกลับไปสู่กาลอดีตเหมือนที่ดิฉันได้กลับมาใช้ชีวิตอย่างเต็มชีวิตนี้

(บางบรรทัดที่ 2545: 291,292,297-298)

จากใจความในจดหมายแสดงให้เห็นว่า กิรติ ชนา ได้ใช้จดหมายในการช่วยเหลือเรื่องราวเกี่ยวกับเตียงอาถรรพณ์ และยังใช้จดหมายอธิบายเงื่อนไขของการเดินทางข้ามเวลาให้แก่แพรนวลซึ่งเป็นผู้รับสารให้ได้ล่วงรู้ถึงความลับของเตียงไปพร้อมๆ กับผู้อ่าน จดหมายในนวนิยายเรื่องปวงบรรพจรณ์จึงเป็นกลวิธีที่ กิรติ ชนา ใช้เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆ ในขณะที่เดียวกันจดหมายก็เป็นเสมือนกุญแจไขปมปริศนาเกี่ยวกับการเสียชีวิตอย่างลึกลับของกิ่งแก้วที่ กิรติ ชนา กล่าวถึงในตอนต้นเรื่อง อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปรากฏตัวของแพรนวลภายในหอคำแก้วฉายหลาวเปิง โดยที่แพรนวลไม่ต้องพยายามเล่าเรื่องราวเหลือเชื่อของตนเองอีกเลย

สาวหลงยุค

จดหมายและไปรษณียบัตร บุษราคัมและพลอยบุษย์หญิงสาวสองคนที่มีชีวิตอยู่ต่างยุคสมัยกัน แต่มีหน้าตาเหมือนกันและประสบปัญหาชีวิตพร้อมๆ กัน จนทำให้ต่างฝ่ายต้องการหนีปัญหาที่ตนเองประสบอยู่ ด้วยความต้องการอันแรงกล้ารวมกับการเปลี่ยนแปลงสนามแม่เหล็กโลกทำให้ทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลาสลับยุคสมัยซึ่งกันและกัน และด้วยบุคลิกหน้าตาที่เหมือนเป็นคนเดียวกันต่างฝ่ายจึงต้องรับบทบาทเป็นอีกฝ่ายหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ก่อนที่การเดินทางข้ามเวลาจะเกิดขึ้นพลอยบุษย์ได้อ่านบันทึกของบุษราคัมหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 โดยบังเอิญ ทำให้พลอยบุษย์ได้รู้เรื่องราวส่วนตัวและลักษณะนิสัยของบุษราคัม ดังนี้

หญิงสาวพลิกบันทึกหน้าถัดไปด้วยความสนใจ และพบอีกว่า นอกจากจะมีความอดทนเป็นอย่างมากแล้ว บุษราคัมยังเป็นผู้หญิงหัวอ่อน เพราะในปี ร.ศ. ๑๓๙ เมื่อหล่อนอายุได้ ๒๑ ปีเต็ม บุษราคัมก็ยอมให้บิดาจับแต่งงานไปกับบุตรชายของเพื่อนที่รับราชการอยู่กระทรวงเดียวกัน ทั้งๆ ที่ตัวหล่อนเองก็มีคนรักอยู่แล้ว

...

แรกๆ แม้จะทูปตีกรรยาบ้าง คุณหลวงราญอรพิมายก็คงรักใคร่กรรยาดีอยู่จนกระทั่งเดือนตุลาคม ในปีถัดมา ความสงบเงียบในครอบครัวก็เริ่มเปลี่ยนแปลงไป

วันที่ ๒๙ ตุลาคม ร.ศ. ๑๔๐

ร.ศ. ๑๔๐...

พ.ศ. ๒๔๖๔

อันที่จริง ฉันสมควรเปลี่ยนมาใช้พ.ศ.เสียนานแล้ว เพราะสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พุทธศักราชในการตั้งปวง แทนการใช้รัตนโกสินทร์ศักราช มาตั้งแต่ ร.ศ. ๑๓๑ หรือพุทธศักราช ๒๔๕๕ โฉน

แต่กระนั้น ฉันก็ยังติดใช้คำ ร.ศ. อยู่เห็นจะเป็นเพราะฉันเคยเป็นเลขานุการของเจ้าคุณพ่อ คอยคัดหนังสือให้ท่านอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ติดใช้เรื่อยมา

เมื่อสองวันก่อน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสด้วยกับคุณเบรื่อง ตามแบบฝรั่ง แลโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคุณเบรื่องเป็นที่พระสนมเอก พระสุจริตสุดา

หมู่ข้าราชการบริพาร ข้าราชการ มีปาร์ตี้เฉลิมฉลองกันเป็นที่รื่นเริงแลสนุกสนาน
คุณหลวงต้องการจะกะเกณฑ์ให้ฉันไปร่วมงานฉลองของกระทรวงด้วย หากฉันไม่ยอมไป

ฉันมีเหตุผลหลายประการที่ไม่ต้องการบอกใคร นอกจากยาย

ดังนั้น คุณหลวงจึงคงแม่ระเบียบไปแทนฉัน...

...

ฉันเบื่อ...

ฉันเจ็บเหลือเกิน...

หากฉันเล่าให้ใครๆ ฟัง จะมีใครเชื่อว่า กับแค่ฉันไม่ไปปาร์ตี้ที่กระทรวงกับเขา
คุณหลวงราญอริพ่าย สามีของฉันจะโกรธถึงขั้นตัดเป็นตัดตายกับฉันเช่นนี้

มันไม่ใช่เพียงแต่โทษที่เขามีก่อนดอก...หากแต่มีความนัยมากกว่านั้น

บัดนี้ เขาเห็นว่าฉันไม่มีความหมายใดกับตระกูลของเขาอีกต่อไปแล้ว เพราะเมื่อ
สถาปนาฝ่ายในพระองค์ใหม่ ก็เท่ากับฝ่ายในพระองค์ก่อนลดความสำคัญลง...รวมไปถึงพระญาติของ
พระองค์ท่านด้วย...นั่นเท่ากับว่า ฉันไม่มีความหมายกับเขาอีกต่อไป ผู้หาภริยาใหม่ ที่ตระกูลของหล่อน
จะหนุนตระกูลของเขาได้ จะมีดีกว่าหรือไร

และใครจะเชื่อผู้หญิงอย่างฉัน ว่าหลวงราญอริพ่าย ขุนนางผู้องอาจ เป็นชายชาติ
ทหาร จะทำร้ายภริยาจนศิระสะแตก...เขาแข็งแรงกว่าฉันมากนัก เพียงแค่เหวี่ยงเอา ฉันก็กระเด็นราวกับ
เขาเหวี่ยงหุ่น ศิระสะไปกระแทกกับขอบโต๊ะ

ปวด...

ฉันปวดแผลที่ศิระสะเหลือเกิน...

ที่แหวนเอายาของคุณหลวงโอสถใส่ให้ตั้งแต่หัวค่ำแล้ว แต่แผลของฉันนั้นยังคงระบม
อยู่ หากใจของฉันระทมยิ่งกว่าความระบมของแผล...

ฉันไม่ต้องการทนอีกต่อไปแล้ว..ตลอดเวลาที่ฉันยังอยู่ได้ เพราะน้ำใจจากพี่เอื้อ
แต่กระนั้นเราก็อยู่กันไกลเหลือเกิน เมื่อใดจะได้พบกันก็มีอาจรู้ได้ หากได้พบกัน ทุกอย่างจะเป็น
เหมือนเดิมหรือไม่ ฉันก็มีอาจลวงรู้ เพราะบัดนี้ ฉันเป็นหญิงที่มีสามีเสียแล้ว...

พี่เอื้อเรียนจบ อีกไม่นานเขาจะกลับมาแล้ว ฉันไม่มีหน้าไปพบพี่เอื้อได้อีก เพราะฉัน
ไม่สามารถรักษาสัญญาที่ให้กับพี่เอื้อได้

คุณพระคุณเจ้า ได้โปรดเถิด...

ฉันไม่อยากอยู่อีกแล้ว

ให้ฉันไปที่ใดก็ได้ ขอเพียงให้พ้นไปจากที่แห่งนี้ ยิ่งไกลยิ่งดี ยิ่งไม่ได้กลับมาอีกเลย
ยิ่งเป็นสิ่งที่ฉันปรารถนา...

(สาวหลงยุค.2547: 65,67-69)

ข้อความในบันทึกส่วนตัวของบุษราคัมที่พลอยบุษย์หญิงสาวที่มีชีวิตในพ.ศ. 2546
ได้เปิดอ่านดังตัวอย่างข้างต้นนั้น ทำให้พลอยบุษย์ได้ทราบถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่และลักษณะ
นิสัยของบุษราคัมหญิงสาวที่มีวิถีชีวิตต่างออกไปใน พ.ศ.2464 ในขณะเดียวกันกลวิธีดังกล่าวยัง

ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักกับตัวละครเอกที่อยู่ในอีกมิติเวลาหนึ่งด้วย นอกจากนี้บันทึกของบุษราคัมยังมีประโยชน์ในการช่วยดำเนินเรื่องให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อพลอยบุษย์ได้เดินทางข้ามเวลาสลับมิติเวลากับบุษราคัม ข้อมูลเกี่ยวกับบุษราคัมที่พลอยบุษย์เคยได้รับรู้มันช่วยให้พลอยบุษย์รับบทบาทเป็นบุษราคัมได้อย่างไม่ยากเย็นนัก และกลับเป็นผู้ตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตครอบครัวที่เคยเกิดขึ้นกับบุษราคัมเสียเอง ทำให้เรื่องดำเนินไปจนจบอย่างมีความสุข เมื่อทั้งสองตัดสินใจใช้ชีวิตในยุคสมัยที่ตนเดินทางข้ามเวลาต่อไปกับคนรักและไม่กลับสู่ยุคสมัยของตนอีกเลย ดังข้อความในไปรษณียบัตรของพลอยบุษย์ที่เขียนถึงคุณประดับ เพื่อเล่าเรื่องราวชีวิตของตนเองที่ได้ติดตามหลวงนิธธรรมพินิจสามีไปรับราชการในต่างประเทศ ไปรษณียบัตรของพลอยบุษย์ถูกส่งถึงเมืองไทย และเมื่อเวลาล่วงเลยไปรษณียบัตรเก่าแก่สมัยรัชกาลที่ 7 กลับถึงมือของบุษราคัมในสมัยรัชกาลที่ 9 ด้วยความบังเอิญเช่นกัน ข้อความในไปรษณียบัตรจึงช่วยบอกเล่าเรื่องราวของพลอยบุษย์ที่ใช้ชีวิตในอีกมิติเวลาหนึ่งให้บุษราคัมและผู้อ่านได้รับรู้ไปพร้อมๆ กัน ดังนี้

บุษราคัมจึงหยิบเอาไปสการ์ตฉบับที่สอง ... ซึ่งลงวันเวลาห่างจากฉบับแรกถึงสี่ปี...

กราบเท้าคุณยายที่เคารพอย่างสูง

ดิฉันรู้สึกสบายใจ ที่ได้ทราบว่า แม่สคราญได้ย้ายมาอยู่กับคุณยายที่บ้านเราแล้วและกำลังจะให้กำเนิดหลานคนใหม่ นั่นย่อมจะทำให้คุณยายไม่เหงาจนเกินไป ส่วนเรื่องที่คุณยายกรุณาถามไถ่มากับจดหมายนั้น ดิฉันและพี่เอื้อเองมีได้นิ่งนอนใจเช่นกัน เราทั้งสองคนไปตรวจร่างกาย กับได้ปรึกษาหมอที่นี้เรียบร้อยแล้วผลปรากฏว่า เราไม่สามารถมีบุตรได้ แต่ข่าวนี้ ไม่ได้ทำให้ดิฉันหรือพี่เอื้อโศกเศร้ากระไรนัก ด้วยทุกวันนี้ เราอยู่กันอย่างสุขสบายดีตามสมควรแก่สภาพของข้าราชการเล็กๆ แม้จะมลัดแผ่นดินเข้าปีที่สองนี้แล้ว แต่พี่เอื้อก็สมัครใจจะอยู่ที่นี้ต่อไปเพื่อรับใช้เบื้องพระยุคลบาท ให้สมกับที่ทรงไว้วางพระทัย...

อีกไม่นาน นักเรียนรุ่นเก่าก็จะจบการศึกษาและกลับไปพัฒนาบ้านเมืองของเราให้ทันสมัยเทียมเท่ากับอารยประเทศ สมกับพระราชปณิธานของล้นเกล้าฯ และนักเรียนรุ่นใหม่ก็จะเดินทางมาถึง...สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป เหมือนกับพระราชนิพนธ์ที่ว่า

‘ทั้งโลกเปรียบเหมือนโรงละครใหญ่ ชายหญิงไซ้เปรียบตัวละครนั้น

ต่างมียามเข้าออกอยู่เหมือนกัน คนหนึ่งนั้นยอมเล่นตัวนานา^(๑)

แม้หนทางข้างหน้าจะทอดยาวไปไกลสักเพียงใด และชีวิตของดิฉันจะเป็นอย่างไรนั้น ดิฉันก็ไม่เคยนึกหวั่นกลัว และพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาทุกอย่างด้วยความมีสติ เพราะ ณ วันนี้ ดิฉันไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยว หากยังมีพี่เอื้อ ที่สอนให้ดิฉันได้รู้ว่า ความรักที่มีรากฐานก่อเกิดมาจากความศรัทธานั้น เป็นเช่นไร

กราบเท้าคุณยายมาด้วยความรักค่ะ...

พลอยบุษย์...

(สาวหลงยุค.2547: 523-524)

2309 ย้อนรบทรัก

จดหมาย ในนวนิยายเรื่อง 2309 ย้อนรบทรัก เป็นจดหมายที่ร้อยเอกพัฒน์ส่งต่อถึงพินิต ในลักษณะของมรดกที่ส่งต่อผ่านกาลเวลาภายในตระกูลของตนเอง หลังจากที่ร้อยเอกพัฒน์และพินิตกับทหารไทยอีกจำนวนหนึ่งได้เดินทางข้ามเวลาจากพ.ศ.2540 สู่ พ.ศ.2309 พร้อมกัน และได้ร่วมเผชิญกับปัญหาต่างๆ ร่วมกัน จนสุดท้ายทุกคนที่เดินทางข้ามเวลาไปพร้อมกับชายหนุ่มทั้งสองต้องเสียชีวิตลงทั้งหมดเพราะไร้ความสามัคคี กิเลสตัณหา และภัยธรรมชาติ เหลือเพียงร้อยเอกพัฒน์และพินิตที่รอดชีวิต แต่มีเพียงพินิตคนเดียวที่เดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคปัจจุบันโดยไม่รู้ตัว ส่วนร้อยเอกพัฒน์ตัดสินใจอยู่ในอดีตต่อไปกับดอกแก้วและมีลูกหลานสืบสกุลต่อมาจากพ.ศ.2309 จนกระทั่งถึงรุ่นของพินิต โดยใจความสำคัญของจดหมายร้อยเอกพัฒน์ในฐานะเป็นบรรพบุรุษของตระกูลที่เดินทางข้ามเวลาไปจากยุคปัจจุบัน จึงได้ล่วงรู้อนาคตของตระกูลตนเอง ร้อยเอกพัฒน์จึงเป็นผู้กำหนดให้พินิตได้พบกับตนเองเป็นเหตุให้เรื่องราวเริ่มต้นขึ้นและดำเนินต่อไปจนกระทั่งพินิตได้เข้าใจเรื่องราวมหัศจรรย์ต่างๆ จากจดหมายของบรรพบุรุษที่ตนเองได้เคยช่วยเหลือไว้ ดังข้อความในจดหมายสองฉบับที่ส่งถึงพ่อของพินิตและพินิต ตามลำดับดังนี้

ถึง ลูกหลานในอนาคต

ถ้าหากว่าผู้ที่ได้อ่านจดหมายฉบับนี้มีลูกชายที่เกิดในพุทธศักราช ๒๕๑๘ และก่อนปี ๒๕๔๐ เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์แล้วละก็ ขอให้รู้ด้วยว่า ผมเขียนถึงคุณ

หลังจากที่ได้อ่านจดหมายฉบับนี้จบแล้ว ขอให้อ่านข้อความในสมุดบันทึกที่แนบมาด้วย แล้วคุณจะเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดเอง และเก็บไว้เป็นความลับ อย่าบอกสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นกับลูกชายของคุณ เพราะการรู้ล่วงหน้าจะทำให้ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลง ซึ่งนั่นเป็นเรื่องสำคัญมากต่อการคงอยู่ของตระกูลของเรา และคุณคงเข้าใจว่าการที่จะไม่บอกให้รู้ตัวล่วงหน้าย่อมเป็นสิ่งจำเป็นด้วยเช่นกัน หากมีการหลีกเลี่ยงแล้วผลร้ายจะเกิดขึ้นกับตระกูลของเราชนิดที่ไม่มีใครคาดคะเนได้ เพราะฉะนั้นจงปล่อยให้มันเป็นอย่างที่ควรจะเป็น

พัฒน์ พินิต

ต้นตระกูล

(2309 ย้อนรบทรัก.2547: 824-825)

...

สวัสดี พินิต

ถ้าทุกอย่างไม่ผิดพลาด เมื่อคุณอ่านจดหมายฉบับนี้ก็หมายความว่าทุกสิ่งทุกอย่างได้จบสิ้นกระบวนการความของมันแล้ว คงมีหลายเรื่องที่คุณอยากรู้ และผมคิดว่าควรบอกให้คุณรู้ แม้ว่าอีกตั้งสองร้อยกว่าปีคุณถึงได้รู้ก็ตามที

มีคนรอดตายจากน้ำท่วมครั้งนั้นหลายคน แม้ว่าผลจากน้ำท่วมจะทำให้พืชน้ำถล่มลงมาตาม พ่ออิน (ที่คุณเคยเรียกว่าลุงอิน หรือพรานอิน) และดอกรักก็รอดตายมาด้วย ส่วนผมแต่งงานกับดอกแก้วอย่างมีความสุขแม้ว่าจะต้องผ่านสงครามในระยะแรกๆ แต่พวกเราผ่านมันมาได้เป็นอย่างดี

คุณคงรู้แล้วซิว่าผมคือบรรพบุรุษของคุณ มันแปลกดีนะที่ปู่ของปู่ของทวดเป็นเพื่อนกับหลานของหลานของเหลน (ไม่รู้ว่าจะลำดับชั้นญาติถูกหรือเปล่า) อย่างไรก็ตาม ผมขอบอกคุณว่า คุณเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดเท่าที่ผมเคยมี คุณเป็นคนกล้าที่สุดเท่าที่ผมเคยพบ และผมมีความภูมิใจอย่างมากที่ได้เป็นเพื่อนกับคุณ พร้อมกันนี้ ผมส่งของขวัญของคุณคืนมาให้ด้วย เมื่อมันกลับมาถึงมือคุณแล้ว วงจรเวลาของตระกูลเราจะได้บรรจบกันเสียที และคุณก็จะได้รู้ถึงเหตุผลที่เราจำเป็นต้องย้อนเวลากลับมาด้วยกัน นั่นคือผมจะต้องกลับมาเพื่อเป็นบรรพบุรุษของคุณ และคุณจะต้องมาเพื่อช่วยชีวิตดอกแก้วที่เป็นบรรพบุรุษของคุณอีกคนหนึ่ง

คุณคงสงสัยเรื่องกองทัพพม่าไซหรือเปล่า ผมเองก็ยังสงสัยแม้ว่าขณะที่เขียนอยู่เรื่องที่เกิดขึ้นกับผมและคุณจะผ่านมาแล้วถึงห้าปีก็ตาม พวกเราไม่พบทหารพม่าคนใดอีกเลยจนกระทั่งกรุงแตก อย่าสงสัยว่าทำไมผมถึงไม่ช่วยทำสงครามกับพม่า มันเป็นความตั้งใจของผมเองที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ จึงหลบซ่อนและอาศัยในป่าตลอด

สุดท้ายนี้ผมขออวยพรให้คุณประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนผมก็นพอใจกับความเป็นอยู่เวลานี้อย่างยิ่ง โดยเฉพาะไอ้ตัวเล็กที่เป็นปู่ของปู่ของปู่ของคุณ บอกให้ดีใจเสียเลยว่าคุณหน้าเหมือนคุณมาก

รักและไม่มีวันลืม

หมวดพัฒน์

(2309 ย้อนรบทพรั.2547: 826-827)

ข้อความในจดหมายทั้งสองฉบับของร้อยเอกพัฒน์แสดงให้เห็นว่า จดหมายไม่ได้มีเพียงบทบาทในการช่วยเหลือเรื่องหรือให้เรื่องดำเนินไปเท่านั้น แต่จดหมายที่เดินทางผ่านกาลเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน กลับเป็นจดหมายที่มีอิทธิพลในการกำหนดชะตาชีวิตของตัวละครในยุคปัจจุบันให้ดำเนินไปตามความต้องการของตัวละครในอดีตที่ล่วงรู้อนาคต คือ พ่อของพินิตรู้ว่าร้อยเอกพัฒน์เป็นบรรพบุรุษของตนเองตามที่ได้รู้จากจดหมายและบันทึกของพินิตที่ทำตกไว้ในอดีตและร้อยเอกพัฒน์ได้ส่งต่อให้ลูกหลานพร้อมกับจดหมาย พ่อของพินิตจึงได้เป็นผู้จัดการให้พินิตซึ่งเป็นนักข่าวไปทำข่าวกับหน่วยทหารที่ร้อยเอกพัฒน์เป็นผู้บังคับบัญชาอยู่ เพื่อให้ทั้งคู่ได้พบและเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตด้วยกันตามที่ได้รับรู้จากจดหมายของร้อยเอกพัฒน์บรรพบุรุษนั่นเอง

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารูปแบบของจดหมายและบันทึกที่ปรากฏแทรกอยู่ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาพบว่าผู้เขียนจะไม่เคร่งครัดในรูปแบบการเขียนเท่าใดนัก โดยเฉพาะจดหมาย กล่าวคือจดหมาย เป็นการเขียนติดต่อดสื่อสารที่มีรูปแบบเฉพาะ ที่ต้องมีส่วนประกอบพื้นฐานได้แก่ ที่อยู่ วันที่ คำขึ้นต้น เนื้อความ คำลงท้าย และลายมือชื่อ โดยส่วนประกอบเหล่านี้ต้องถูกจัดวางในตำแหน่งที่ถูกต้อง แต่จดหมายในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามักจะละเลยในส่วนประกอบพื้นฐาน โดยเฉพาะในส่วนของที่อยู่และวันเวลาที่เขียนจดหมาย ถึงแม้จดหมายที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะไม่สมบูรณ์ในเรื่องของส่วนประกอบพื้นฐาน แต่เนื้อความในจดหมายที่แทรกอยู่ในนวนิยายเพียงหนึ่งถึงสองฉบับกลับมีส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง โดยผู้เขียนได้ใช้เนื้อความในจดหมายในการคลี่คลายปมปัญหาเล่าเรื่องราวของตัวละครที่อยู่ต่างเวลา และอธิบายเหตุการณ์อันน่าอัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา ดังที่นำเสนอแล้วในข้างต้น ซึ่งโดยมากเป็นจดหมายที่ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตเป็นผู้เขียนขึ้น และมีผู้รับสารอยู่ในอีกมิติเวลาหนึ่ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้จดหมายที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีลักษณะที่แตกต่างจากจดหมายที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากจดหมายที่ปรากฏในนวนิยายทั่วไปเป็นการติดต่อดสื่อสารระหว่างตัวละครต้องอยู่ต่างสถานที่แต่ยังคงอยู่ในยุคสมัยเดียวกัน แต่จดหมายในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาเป็นการติดต่อดสื่อสารกันระหว่างตัวละครที่อยู่ต่างมิติเวลาคือ ระหว่างอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งจดหมายและบันทึกเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์ที่มีสภาพคงทน และอยู่ได้ยาวนานจนเวลาล่วงเลยหลายยุคสมัย จดหมายและบันทึกจึงเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้เขียนนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานิยมใช้ถ่ายทอดจินตนาการของตนเองแก่ผู้อ่าน

นอกจากงานเขียนรูปแบบจดหมายและบันทึกแล้ว ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ยังปรากฏงานเขียนประเภทอื่นๆ แทรกอยู่ด้วยไม่ว่าจะเป็นวรรณคดี พระราชนิพนธ์ และสารคดี ซึ่งวรรณคดีและวรรณกรรมเหล่านี้ถูกนำมาแทรกเพื่อประโยชน์ในด้านสร้างความสมจริงเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานิยมผูกโครงเรื่องขึ้นจากเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ โดยให้ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์นั้น การเดินทางข้ามเวลาระหว่างอดีตและปัจจุบันจึงได้เริ่มต้นขึ้น ผู้เขียนจึงต้องสร้างบริบทแวดล้อมต่างๆ ให้สมจริงเหมาะสมสอดคล้องกับยุคสมัย เช่น *เรือนมยุรา* นกยูงเป็นตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอยุธยาปี พ.ศ. 2310 ซึ่งเป็นช่วงที่กรุงศรีอยุธยาทำศึกกับพม่าเป็นเหตุให้พ่ายแพ้และสูญเสียเอกราช สภาพบ้านเมืองที่เคยเจริญรุ่งเรืองจึงถูกทำลายลงย่อยยับ เมื่อนกยูงได้เดินทางข้ามเวลาสู่อยุธาในปีพ.ศ. 2537 จึงได้เห็นแต่เศษซากแห่งหายนะในครั้งนั้น และเกิดความสะเทือนใจ วรรณคดีจึงถูกหยิบยกขึ้นมาเพื่อพรรณนาความรู้สึกของตัวละครนกยูงที่เคยเห็นภาพ

บ้านเมืองยามเจริญรุ่งเรือง แต่กลับเหลือแต่เศษซาก เพลงยาวพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระบวรราช
เจ้ากรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทกวีที่มีชีวิตร่วมสมัยกับนกยูงที่ได้พรรณนาภาพบ้านเมืองยาม
รุ่งเรืองจึงผุดขึ้นในใจของนกยูง ดังนี้

โอ้! อยุธยาที่หล่อนรู้จัก...ล่มแล้ว เหลือแต่เพียงป่าช้ากระนี้เถา

เสียงพระนิเวศน์บุรีวัง

พระที่นั่งทั้งสามงามไสว

ตั้งเรียบระเบียบชั้นเป็นหลั่นไป

อำไพจิตรรรจนา

มุขโถงมุขเด็จมุขกระสันต์

เป็นเชิงชั้นลวดลายล้วนเลขา

เพดานในไว้ดวงดารา

ผนังฝ้าดาดแก้วดั่งวิมาน

ที่ตั้งบัลลังก์แก้วทุกองค์

ทวารลงอัฒจันทร์หน้าดาน

ปราบพืนรื่นราบดั่งพระลาน

มีโรงคชาธารตระการตา

ทิมดาบคดลัดพืนกำแพงแก้ว

เป็นถ่องแถวยี่ดียวกันหนักหนา

เป็นที่แขกเฝ้าเข้าวันทา

ดั่งเทวานฤมิตประดิษฐ์ไว้

ด้วยเสียงคล้ายเสียงล่ำลือในลำคอ ร่างระหงนั้นก็ระทวยทูลดงเหมือนไม่อาจทรงกายได้อีก

ต่อไป และคงจะล้มฟูปลงหากว่าพระนายไม่คว่ำตัวเอาไว้ทัน

(เรือนมยุรา.2548: 503-504)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นความสมจริงในแง่อิทธิพลของวรรณคดีวรรณกรรมที่มีต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้คน และอิทธิพลของสภาพสังคมที่มีต่อวรรณคดีวรรณกรรม นอกจากนี้ยังปรากฏบทกลอนจากเพลงยาวพยากรณ์กรุงศรีอยุธยาอีกในนวนิยาย เรื่อง *อดีตตาและ 2309 ย้อนรบภวรัท* ซึ่งนวนิยายทั้งสองเรื่องนำเสนอเหตุการณ์ในอดีตเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยากำลังจะเสียกรุงสภาพบ้านเมือง สังคมและผู้คนตกต่ำ เลวร้าย ย่ำแย่ตรงกับคำพยากรณ์ในเพลงยาว ซึ่งถูกหยิบยกขึ้นมาประกอบการพรรณนาอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่มีต่อสภาพบ้านเมืองของตนในช่วงเวลาดังกล่าว

นอกจากประโยชน์เพื่อความสมจริงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับสังคมแล้ว นวนิยายเรื่อง *อดีตตา* ได้นำข้อความในพระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา สมเด็จพระเจ้าบรม-

วงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ในตอนที่กล่าวถึงการฟ่ายแพ้ของชาวบ้านบางระจันมาประกอบไว้ในตอนท้ายเรื่อง ส่วนนวนิยายเรื่องบ่วงบรรจถรณ์ได้นำบทความสารคดีเกี่ยวกับเมืองเชียงตุงและประวัติบุคคลสำคัญที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายมาประกอบแทรกไว้ระหว่างบทจนกระทั่งจบเรื่อง ทั้งนี้เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เขียนมักใช้ความรู้ที่ค้นคว้าดังกล่าวมาผูกเป็นโครงเรื่องนวนิยาย ทำให้นวนิยายที่เดินทางข้ามเวลามีสาระคุณค่ามากกว่าจินตนิยายพาฝันโดยทั่วไป

2.3 การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง คือ การเล่าเรื่องที่คุณเขียนนำเสนอต่อผู้อ่าน เป็นการจัดลำดับของเหตุการณ์เรียงตามลำดับเวลาที่เกิด หรือเรียงลำดับใหม่ก็ได้แล้วแต่ที่คุณเขียนต้องการนำเสนออย่างไร ซึ่งนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง 3 ประเภทได้แก่

2.3.1 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทิน

2.3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลัง

2.3.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมา

แต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด

2.3.1 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทิน

การเรียงลำดับเหตุการณ์ตามปฏิทิน สายทิพย์ นุกุณกุล (2543: 128) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่าคือ คือ การเริ่มเรื่องที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วตามด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถัดไปตามลำดับจนจบ ซึ่งนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทินได้แก่ *เรือนมยุรา* และ*ต่างเวลา* ซึ่งมีลำดับเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องดังนี้

ตาราง 2 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องเรือนมยุรา

พ.ศ.2310	พ.ศ.2537
กระแสน้ำนิกของตัวละครนกยูง	
กรุงศรีอยุธยาถูกข้าศึกกรุงกราน พระยาเทพสงครามจึงประกอบพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ เพื่อกำบังเรือน และชะลอเวลาภายในเรือนให้ช้าลง ทั้งเพื่อปกป้องเรือนและชีวิตนกยูงลูกสาวและบ่าวไพร่ให้ปลอดภัย เวลาวิ่งเลยไปทำให้ช้า	

ตาราง 2 (ต่อ)

พ.ศ.2310	พ.ศ.2537
ของเครื่องใช้ภายในบ้านเริ่มขาดแคลน จึงทำให้นกยูงต้องลงจากเรือนเพื่อนำทรัพย์สินบางส่วนไปแลกกับข้าวปลาอาหารแห้ง	
	เมื่อนกยูงลงจากเรือนจึงได้พบว่าเวลาภายนอกผ่านไปแล้วสองร้อยกว่าปี สภาพแวดล้อมสังคม ผู้คนเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างมากมาย โดยนกยูงต้องเผชิญกับกิเลส ตัณหาของมนุษย์ในยุควัตถุนิยมอย่างรุนแรง โดยมีพระนายชายหนุ่มที่มีหน้าตาเหมือนคนรักเก่า คอยดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด จนเรื่องเลวร้ายทุกอย่างได้ผ่านพ้นไปด้วยดี นกยูงจึงใช้ชีวิตอยู่ภายในโลกแห่งความเป็นจริงต่อไป

ตาราง 3 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องต่างเวลา

ประเทศไทยอีก 100ปี	ปัจจุบัน	ประเทศไทยสมัยรัชกาลที่ 5
ริยะเดินทางจากสถาบันพลังจิต ด้วยเครื่องประจุพลังงานสู่ยุคปัจจุบัน เพื่อตามหาเกล็ดขจีสิ่งของที่จะช่วยให้สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมดีขึ้นได้		
	ริยะได้พบกับมิรินและได้ถูกกลุ่มของนารา วาม ตรัง ตามล่าในขณะที่ตามหาเกล็ดขจีและธรรชายหนุ่มที่	

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเทศไทยอีก 100ปี	ปัจจุบัน	ประเทศไทยสมัย รัชกาลที่ 5
	เดินทางจากอนาคตก่อนหน้า เช่นกัน ต่อมาคนทั้งหมดได้ร่วมมือ กันตามหาเกสต์ขจีตามคำแนะนำ ของธาร์ แต่เมื่อพบกับเกสต์ขจี กลับไม่มีใครสามารถนำออกจาก ที่ตั้งได้ เนื่องจากถูกขัดขวางจากผู้ พิทักษ์ การขัดขวางนี้ทำให้ตรัง วามและนาราเสียชีวิต ส่วนริยะ และมิรินได้เดินทางข้ามเวลาออก จากถ้ำสู่อีกมิติเวลาหนึ่งเพื่อเอา ชีวิตรอด	
		ริยะและมิรินได้เดินทาง ข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาล ที่ 5 บ้านเมืองยังอุดม สมบูรณ์ สภาพแวดล้อมยัง บริสุทธิ์ ทั้งสองจึงตัดสินใจ ใช้ชีวิตอยู่ในอดีตตลอดไป

2.3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลัง

การเรียงลำดับเหตุการณ์แบบเล่าย้อนหลัง สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 128) ได้ให้คำอธิบายไว้ว่าเป็นการเริ่มเรื่องซึ่งเป็นจุดจบของเรื่องก่อน แล้วจึงย้อนกลับไปเล่ารายละเอียดของเหตุการณ์ในอดีต จนกว่าเหตุการณ์จะมาบรรจบกับเหตุการณ์ตอนต้นเรื่อง นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลังได้แก่ *นิราศสองภพ* โดยฐานวดีได้เริ่มเรื่องที่เหตุการณ์ปัจจุบันแล้วเล่าย้อนไปในอดีต จากนั้นก็กลับมาสู่เหตุการณ์ปัจจุบันแล้วดำเนินเรื่องต่อไปจนจบ ดังจะแสดงลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่อง *นิราศสองภพ* ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องนิราศสองภพ

พ.ศ.2543	พ.ศ.2540	พ.ศ. 2309
<p>บัวบุษยาใช้ชีวิตอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส เพื่อค้นหา เรียนรู้และหาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ไทยที่เกี่ยวข้องกับเทียน แต่ไม่พบร่องรอยใดๆ จนกระทั่งเธอได้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ว่ามีชาวต่างชาติได้พบเห็นเรือรบโบราณประหลาดและสามารถถ่ายภาพไว้ได้ เมื่อพิจารณารูปภาพพบว่าเป็นเทียน จึงเดินทางกลับเมืองไทยเพื่อติดต่อขอหลักฐานต่างๆ จากชาวต่างชาติกลุ่มนั้น และตั้งใจตามหาเทียนบริเวณที่ชายทั้งสามได้พบเห็นเหตุการณ์ประหลาด แต่ก็ไม่พบร่องรอยใด บัวบุษยาจึงเริ่มถ่ายทอดเหตุการณ์อัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับตนเองเมื่อสามปีก่อนหน้านี้</p>		
	<p>ครอบครัวของบัวบุษยาล้มละลายเพราะปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ชีวิตจึงผกผันย่ำแย่ลง คนรักก็เริ่มตีตัวออกห่างจนทำให้เกิดมีปาก มีเสียงกันขึ้น บัวบุษยابันดาลโทสะใช้ปืนจี้เชษฐาคนรักด้วยความแค้น แต่เชษฐาสามารถแย่งปืนกลับมาได้และเป็นฝ่ายไล่</p>	

ตาราง 4 (ต่อ)

พ.ศ.2543	พ.ศ.2540	พ.ศ. 2309
	<p>สังหารบัวบุษยาทำให้ต้องกระโดดลงน้ำเพื่อหนีเอาชีวิตรอด แต่เมื่อโผล่พ้นน้ำบัวบุษยากลับพบว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตแล้ว</p>	
		<p>เมื่อได้รู้ว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาสู่ช่วงเวลากรุงศรีอยุธยาจะพ่ายแพ้แก่พม่าในครั้งที่ 2 บัวบุษยาพยายามเตือนผู้คนให้ระวังตัว แต่ไม่มีใครเชื่อ เพราะคิดว่าเป็นคนเสียดสี บัวบุษยาจึงได้แต่อาศัยและติดตามครอบครัวของเทียนชายหนุ่มที่ได้พบเป็นคนแรก และช่วยเหลือตนให้พ้นจากพวกพม่า และด้วยเหตุจากสงครามและกิเลสมนุษย์ทำให้ครอบครัวของเทียนประสบกับหายนะ บ้านแตกสาแหรกขาด</p>
		<p>มีเพียงบัวบุษยาที่อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ความผูกพันระหว่างคนทั้งสองจึงพัฒนาเป็นความรัก แต่บัวบุษยากลับต้องจากเทียนสู่ห้วงเวลาของตนอย่างกะทันหัน เมื่อบัวบุษยาตัดสินใจกระโดดลงน้ำเพื่อช่วยเทียนที่ถูกยิงตกน้ำ</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

พ.ศ.2543	พ.ศ.2540	พ.ศ. 2309
	<p>เมื่อกลับสู่ยุคสมัยของตนเอง บั้วบุษยาก็พยายามหาทางเดินทางข้ามเวลากลับไปหาเทียน และหาร่องรอยของเทียนแต่ไม่ประสบผลสำเร็จ แต่การตามหา นั้นทำให้บั้วบุษยยาได้พบกับสมบัติที่จันทอมแม่ของเทียนฝังไว้ บั้วบุษยยาจึงใช้ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทุนในการตามหาร่องรอยของเทียน จนกระทั่งได้เดินทางไปฝรั่งเศส</p>	
<p>บั้วบุษยยาได้พบร่องรอยของเทียนในหนังสือพิมพ์ ขณะอาศัยอยู่ที่ฝรั่งเศส จึงได้เดินทางกลับมาเมื่อไทยเพื่อติดต่อขอหลักฐานต่างๆ จากกลุ่มชาวต่างชาติ บั้วบุษยยาจึงได้รู้จักกับทุติยะชายหนุ่มที่ตกหลุมรักบั้วบุษยยาตั้งแต่แรกเห็น แต่บั้วบุษยยากลับไม่มีความรู้สึกใดๆ นอกจากมุ่งมั่นหาร่องรอยของเทียนต่อไป จนกระทั่งวันหนึ่งบั้วบุษยยาได้หายตัวไปอย่างลึกลับกลางสายน้ำ ซึ่งทุติยะได้แต่หวังว่าบั้วบุษยยาจะได้</p>		

ตาราง 4 (ต่อ)

พ.ศ.2543	พ.ศ.2540	พ.ศ. 2309
เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตเพื่อใช้ชีวิตกับเทียน		

2.3.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมาแต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด

การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมาแต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอดเป็นกลวิธีการดำเนินเรื่องที่คุณเขียนนวนิยายไทยที่น่าเสนอการเดินทางข้ามเวลานิยมใช้มากที่สุด กล่าวคือผู้เขียนจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างยุคสมัย ระหว่างเหตุการณ์ในมิติเวลาอดีตสลับกับเหตุการณ์ในมิติเวลาปัจจุบัน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ ทวิภพ หุบเขากินคน จากฝัน...สู่วันจริง อตีตา บ่วงบรรจถรณ์ บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน รัตตมณี สาวหลงยุค และ 2309 ย้อนรบภพรัก ดังจะนำเสนอลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในนวนิยายทั้ง 9 เรื่อง ดังนี้

ตาราง 5 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องทวิภพ

พ.ศ. 2529	พ.ศ.2436
มณีจันทร์ซื้อกระจกเงาโบราณจากร้านขายของเก่า และมักจะเห็นภาพเคลื่อนไหว เหมือนฉากละครย้อนยุคเสมอ มณีจันทร์ได้เห็นรูปเจ้าคุณอัศวเทพวรากรแล้วเกิดหลงรัก จากนั้นไม่นาน มณีจันทร์ก็ได้เดินทางข้ามเวลาผ่านกระจกเงาโบราณโดยไม่รู้ตัว	
ในขณะที่เพื่อนสนิทเริ่มเข้าใจว่ามณีจันทร์มีปัญหาทางจิต เนื่องจากมณีจันทร์มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป และพยายามช่วยกันหาทางแก้ไข	เมื่อเดินทางข้ามเวลามาจึงได้พบกับหลวงอัศวเทพวรากร และได้รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศขณะนั้น คือกรณีพิพาทกับฝรั่งเศสในปี ร.ศ.112 มณีจันทร์

ตาราง 5 (ต่อ)

พ.ศ. 2529	พ.ศ.2436
	จึงเดินทางข้ามเวลากลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันเพื่อหาทางช่วยแก้วิกฤตการณ์ โดยแต่ละครั้งกระเจกเงาจะมีรอยร้าวเพิ่มมากขึ้นเรื่อย
เพื่อนสนิทและครอบครัวเริ่มวุ่นวายใจกับการหายตัวไปอย่างลึกลับของมณีจันทร์ จึงพยายามหาร่องรอย หลักฐานพุดคุยและปรึกษากัน	มณีจันทร์ใช้ชีวิตในช่วงเวลาอดีตยาวนานขึ้นเรื่อยๆ
จากข้อมูลและหลักฐานภาพถ่าย ทำให้เพื่อนๆ และคุณมาลิดาเชื่อว่ามณีจันทร์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้จริงและเลือกที่จะใช้ชีวิตอยู่ในภพออดีตกับคนรักตลอดไป กระเจกเงาที่ทำหน้าที่เหมือนประตูดมิติเวลาจึงแตกลง	มณีจันทร์ตัดสินใจเลือกที่จะใช้ชีวิตในภพออดีตตลอดไป โดยเข้าพิธีแต่งงานกับคุณหลวงอัครเทพวรากร ซึ่งต่อมาได้เลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าคุณอัครเทพวรากร เอกราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกา

ตาราง 6 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องหุบเขากินคน

พ.ศ.2532	พ.ศ.1057
เด็กชาย 5 คนได้แก่ อัชฌา วิชชุ บดินทร์ บุญชู วิทยา ร่วมกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ วันหนึ่งขณะทำกิจกรรมสะกดรอยทั้ง 5 ได้เดินผ่านเครือข่ายหลงโดยไม่ทันรู้ตัว ทำให้เดินทางข้ามเวลาสู่อาณาจักรขอมโบราณ	
	เด็กชายทั้ง 5 ได้ร่วมผจญภัยกับสภาพแวดล้อมรอบตัวที่เปลี่ยนไปอย่างกะทันหัน และถูกกองกำลังลึกลับจับกุม ต่อมาจึงได้รู้ความจริงว่าพวกตนคือดวงดาวแห่งอูตรทิศทั้ง 5 ที่สามารถจะช่วยเหลือคุณวรมันเจ้าชายรัชทายาทให้พ้นจาก

ตาราง 6 (ต่อ)

พ.ศ.2532	พ.ศ.1057
	<p>เงื้อมมือของรุทรวรมันผู้ก่อการกบฏและกลับขึ้นครองบัลลังก์ได้ จึงให้ความร่วมมือและใช้ความสามารถเฉพาะตัวรวมกับความสามัคคีผู้รบกับฝ่ายตรงข้ามจนได้ชัยชนะ คุณวรมันปลอดภัย เด็กชายทั้ง 4 คนจึงได้ขอร้องให้คุณวรมันช่วยให้กลับคืนสู่ยุคสมัยของตน ยกเว้นอัชฌาที่ขอใช้ชีวิตอยู่ในอดีตตลอดไป เพราะเข้าใจตนเองคือภทรวรมันอนุชาของคุณวรมันที่เคยหายตัวไป</p>
<p>เด็กชายทั้ง 4 กลับสู่ช่วงเวลาของตนเอง และใช้ชีวิตต่อไป จนกระทั่งเจริญเติบโตพวกเขาก็ไม่มีวันลืมเรื่องราวอัศจรรย์ที่เคยเกิดขึ้นได้เลย</p>	

ตาราง 7 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องจากฝั่ง...นิรันดร

พ.ศ. 2532	พ.ศ.2467
<p>ตรัยได้เห็นรูปของการเกิดในงานศพของคุณเชื้อชายชราที่เคยเป็นอดีตคู่หมั้นของหญิงสาวในภาพวาดที่ตรัยหลงใหลในความงาม จนต้องตามสืบถามเกี่ยวกับความเป็นมาของหญิงสาวคนดังกล่าว ในงานศพนี้ตรัยมีโอกาสดูพูดคุยกับ ดร.โพยม อดีตนักวิทยาศาสตร์ ที่จุดประกายทำให้ตรัยสนใจเรื่องการเดินทางข้ามเวลา</p>	
<p>ดร.โพยมแนะนำให้ตรัยรู้จักดร.กฤษณะนักวิทยาศาสตร์ชาวอินเดียที่กำลังหาอาสาสมัครเข้าร่วมทดลองการเดินทางข้ามเวลาด้วยการนั่งสมาธิกำหนดจิต ตรัยจึงอาสาเข้าร่วมโครงการด้วยความกระตือรือร้น ซึ่งในระยะแรกสามารถเดินทางข้ามเวลาได้แต่ดวงจิตย้อนเวลา</p>	

ตาราง 7 (ต่อ)

พ.ศ. 2532	พ.ศ.2467
<p>ผู้อดีตภายในสถานที่ที่เริ่มนั่งสมาธิเท่านั้น และมีเงื่อนไขว่าจะต้องปฏิบัติกรภายในใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของนักวิทยาศาสตร์ทั้งสอง</p>	
	<p>ในการเดินทางข้ามเวลาในระยะแรกทำให้ตรัยได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับคุณเชื้อและการเกิดอย่างผิวเผิน และเดินทางกลับไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน โดยมีนักวิทยาศาสตร์สองคนคอยดูแล</p>
<p>ตรัยฝ่าฝืนข้อห้ามของดร.กฤษณะ กำหนดจิตตนเองตามลำพัง จนสามารถเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้ทั้งร่างกาย</p>	
	<p>ตรัยจึงขออาศัยอยู่กับเม่งซังตาของตนเอง ในช่วงนี้ตรัยจึงมีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับการเกิดโดยการติดตามเม่งซังไปวาดภาพของคุณเชื้อและการเกิด การเกิดและตรัยจึงได้รักกัน ความรักทำให้ตรัยไม่ต้องการเดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคปัจจุบัน</p>
<p>การหายตัวไปอย่างลึกลับของตรัยทำให้เกิดเป็นข่าวครึกโครมทางหน้าหนังสือพิมพ์ ครอบครัวของตรัยจึงจ้างนักสืบเอกชนช่วยตามหา ทางด้านดร.กฤษณะต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตเพื่อดึงตัวของตรัยกลับสู่ปัจจุบัน เป็นเหตุให้ดร.กฤษณะต้องเสียชีวิตลง</p>	<p>ตรัยถูกดร.กฤษณะเดินทางข้ามเวลามาดึงตัวกลับไปสู่โลกปัจจุบัน</p>
<p>เมื่อตรัยกลับถึงยุคปัจจุบันก็พยายามเปิดเผยความจริงที่ทำให้หายตัวไป ทำให้ทุกคนเข้าใจว่าตรัยเสียชีวิต ไม่นานตรัยได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตอีกครั้ง โดยหวังจะกลับไปใช้ชีวิตคู่กับการเกิด</p>	<p>การเกิดตัดสินใจยกเลิกการหมั้นกับคุณเชื้อ ทำให้คุณเชื้อโหมโหยอย่างมาก</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

พ.ศ. 2532	พ.ศ.2467
เมื่อตรัยหายตัวไปอย่างลึกลับอีกครั้ง ครอบครัวได้ว่าจ้างจักรวี่ให้สืบหาร่องรอย ซึ่งการสืบร่องรอยของตรัยทำให้จักรวี่มั่นใจว่าตรัยได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตจริง	ตรัยเข้าพบเจ้าคุณอนุติทูตและเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับการกระเจด เจ้าคุณจึงไล่ตรัยออกจากบ้าน จากเหตุการณ์นี้เองทำให้การกระเจดต้องออกจากบ้านไปพร้อมกับตรัย และหลบไปใช้ชีวิตคู่อย่างลำบากร่วมกันในบ้านกลางสวน แต่ไม่นานการกระเจดได้เสียชีวิตลงเพราะพิษไข้ ตรัยจึงตัดสินใจเดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบัน โดยไม่เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตอีกเลย
ตรัยใช้ชีวิตอยู่ในยุคปัจจุบัน สืบต่อกิจการของตระกูลต่อไป ภายในบ้านหลังเก่าของการกระเจด และมีความสุขกับการเฝ้ามองการกระเจด ผ่านกระแสวิดิตตลอดไป	

ตาราง 8 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องอดีต

พ.ศ.2535	พ.ศ.2308
ศิริโรตม์ได้พบเมืองใจในโบราณสถานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเข้าใจว่าเป็นคนเสียสติหลงทางจึงคิดจะช่วยเหลือ โดยการพากลับบ้านตลอดเวลาที่อยู่ที่บ้านของศิริโรตม์การกระทำของเมืองใจทำให้คนในครอบครัวศิริโรตม์เชื่อว่าเมืองใจไม่ใช่คนเสียสติ จึงพยายามจะพาเมืองใจไปส่งในที่ที่เมืองใจต้องการ การเดินทางเพื่อส่งเมืองใจทำให้ศิริโรตม์ต้องเดินทางข้ามเวลากลับสู่ค่ายบางระจันในอดีตพร้อมเมืองใจ	
การหายตัวไปอย่างลึกลับของศิริโรตม์และเมืองใจทำให้ครอบครัวของศิริโรตม์เป็นห่วงกังวลมาก	การเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตศิริโรตม์ต้องใช้เวลาในการยอมรับความเป็นจริงและปรับตัวให้เข้า

ตาราง 8 (ต่อ)

พ.ศ.2535	พ.ศ.2308
<p>จะมีเพียงหลวงพ่อดีริธรรมโชติค้อยให้คำปรึกษาและความมั่นใจว่าอย่างไรศิริโรตม์จะต้องคืนกลับสู่ยุคปัจจุบันอย่างแน่นอน</p>	<p>กับบ้านเมืองในยุคโบราณยามศึกสงครามอยู่พอสมควร แต่ไม่นานศิริโรตม์และเมืองใจได้กลายเป็นคู่ศึกลำบากบ้านบางระจันต่อต้านพม่าอย่างเต็มความสามารถ โดยมีพระอาจารย์ธรรมโชติค้อยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ แต่สุดท้ายศิริโรตม์ไม่อาจช่วยให้ค่ายบางระจันรอดพ้นจากการโจมตีของพม่าได้ ชาวบางระจันยังคงพ่ายแพ้ ส่วนศิริโรตม์เองต้องเดินทางกลับสู่ปัจจุบันทั้งที่ยังร่วมรบอยู่กับชาวบ้าน</p>
<p>ในขณะที่ครอบครัวของศิริโรตม์กำลังชมการแสดงประกอบแสง สี เสียงเกี่ยวกับเหตุการณ์เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ศิริโรตม์ก็ได้เดินทางข้ามเวลาผ่านหมอกควัน ทำให้ทุกคนตื่นตกใจ คุณปานทิพย์จึงพาเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล ต่อไปเมื่อหายดีแล้วศิริโรตม์ได้เดินทางไปสักการะอนุสาวรีย์ชาวบ้านบางระจัน และรำลึกถึงชาวบางระจันที่สละชีวิตเพื่อรักษาแผ่นดินไว้</p>	

ตาราง 9 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องบ่วงบรรจถรณ์

พ.ศ.2541	พ.ศ.2487
<p>แพรวนวลมีปัญหาเกี่ยวกับเซตต์สามี จึงหนีขึ้นมาอาศัยอยู่ที่เชียงตุง และได้พบเตียงไม้โบราณ จึงต่อเตียงนั้นแล้วขึ้นนอน ทำให้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตเมืองเชียงตุงเมื่อห้าสิบกว่าปีก่อน</p>	
	<p>เมื่อเดินทางข้ามเวลาสู่เชียงตุง แพรวนวลได้รู้จัก</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

พ.ศ.2541	พ.ศ.2487
	<p>และคุ้นเคยกับหลาวเปิงและเจ้านางตองรีวอย่างรวดเร็ว จึงได้รู้ว่าเจ้านางตองรีวกำลังจะเข้าพิธีแต่งงานกับชานแปง เนื่องจากตองรีวไม่ต้องการจะรับรักอุซอตามความเห็นชอบของผู้ใหญ่ การแต่งงานที่จะจัดขึ้นจึงต้องวางแผนอย่างรอบคอบรัดกุม เพื่อความปลอดภัยของทุกคน เพราะอุซอเป็นผู้มีอิทธิพลคนหนึ่งของพม่า แพรนวนลจึงพยายามหาทางช่วยให้งานแต่งงานนี้ผ่านไปด้วยดี โดยการเดินทางกลับไปมาระหว่างปัจจุบันและอดีต เพื่อสืบค้นข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในวันงาน</p>
<p>พฤติกรรมแปลกประหลาดของแพรนวนลทำให้คนใกล้ชิดเข้าใจว่าแพรนวนลกำลังป่วยทางจิต เพราะผิดหวังและเสียใจเรื่องชีวิตคู่ที่ล้มเหลว จึงหาทางเยียวยาแก้ไข โดยไม่ใส่ใจในความจริงที่แพรนวนลเล่าให้ฟัง</p>	
	<p>แพรนวนลผูกพันกับผู้คนในอดีตมากขึ้นทุกที โดยเฉพาะกับฉายหลาวเปิงได้กลายเป็นคนรักที่แพรนวนลต้องการใช้ชีวิตร่วมด้วย เมื่อเสร็จสิ้นพิธีแต่งงานของเจ้านางตองรีว หลาวเปิงได้ขอแพรนวนลแต่งงาน แต่แพรนวนลยังเป็นห่วงแม่จึงคิดจะพาฉายหลาวเปิงเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยของตนบ้าง แพรนวนลจึงกอดฉายหลาวเปิงไว้และตั้งใจกำหนดจิตให้ตื่นขึ้นในยุคปัจจุบัน</p>
<p>แพรนวนลตื่นขึ้นบนที่นอนเชียงใหม่ตามลำพัง ฉายหลาวเปิงไม่สามารถเดินทางข้ามเวลาได้อย่างที่ตนเองทำ แพรนวนลจึงพยายามจะ</p>	

ตาราง 9 (ต่อ)

พ.ศ.2541	พ.ศ.2487
<p>เดินทางกลับสู่อดีดอีกครั้ง แต่เขตต์เข้ามาขัดขวางจนเกิดมีปากเสียงกันรุนแรง เขตต์ทำตะเกียงแตกจนทำให้เกิดไฟไหม้ห้องนอนของแพรวนวล ในขณะที่เขตต์พยายามหาทางดับไฟอยู่นั้น แพรวนวลได้ตัดสินใจกระโจนเข้ากองเพลิงที่กำลังเผาไหม้เตียงไม้โบราณหลังนั้น แพรวนวลจึงได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีดเป็นครั้งสุดท้าย</p>	
<p>ในเวลาต่อมาเจ้านางตองรีวในวัยชราได้เดินทางมาพักในโรงแรมที่เขตต์ทำงานอยู่ ทำให้เขตต์มีโอกาสได้สนทนากับเจ้านางตองรีวจึงทำให้รู้ว่าแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาไปใช้ชีวิตคู่กับนายหลาวเปิงจริง ก่อนจะจบชีวิตด้วยกระสุนนัดเดียวกัน จากปัญหาความขัดแย้งทางด้านการเมืองภายในของพม่า คำบอกเล่าของเจ้านางพร้อมรูปถ่ายและวัตถุพยานอื่นๆ จึงทำให้เขตต์เชื่อว่าเรื่องทั้งหมดได้เกิดขึ้นจริง แพรวนวลไม่ได้เสียสติ</p>	

ตาราง 10 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องบารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน

พ.ศ.2541	พ.ศ.2091
<p>ปวินท์และพัตราได้เดินทางไปสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ต่อหน้าวีรกษัตริย์ผู้เสียสละทำให้ทั้งสองคนเกิดความคิดว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์น่าจะปกป้องพระองค์ให้ปลอดภัยไม่ควรสิ้นพระชนม์ในทีรบ จากความคิด</p>	

ตาราง 10 (ต่อ)

พ.ศ.2541	พ.ศ.2091
<p>ดังกล่าว ทำให้ทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตในช่วงเวลาก่อนเกิดศึกครั้งที่ทำให้สมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์</p>	<p>ปวินท์และพัตราได้เดินทางสู่อยุธยาในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ผู้มีสมเด็จพระสุริโยทัยเป็นพระมเหสี ปวินท์และพัตราจึงพยายามหาทางเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยาทั้งหมดให้ทรงทราบรวมทั้งพระชะตากรรมของพระองค์เองด้วยหวังจะเปลี่ยนพระทัยทัตทานไม่ให้ออกรบ แต่เมื่อทั้งสองได้กระทำการทุกอย่างตามที่คิดไว้โดยการช่วยเหลือของพระมหานาค กลับไม่สามารถเปลี่ยนพระทัยได้ ด้วยทรงพระปรีชาสามารถ กล่าวหาญเด็ดเดี่ยว พระองค์ยังคงออกรบและสละพระชนม์ชีพเพื่อรักษาแผ่นดินและพระราชสวามีดังจารึกไว้ในประวัติศาสตร์เช่นเดิม เมื่อสมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์ลง ปวินท์และพัตราจึงได้เดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบัน</p>
<p>เมื่อกลับคืนสู่ปัจจุบัน เรื่องราวอัศจรรย์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นมีเพียงปวินท์คนเดียวที่จดจำได้ ส่วนพัตราไม่หลงเหลือความทรงจำใดๆ เลย</p>	

ตาราง 11 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องรัตตมณี

พ.ศ.2545	พ.ศ.2451
<p>แดเนียลเดินทางจากต่างประเทศเพื่อตามหา ร่องรอยของแม่ โดยการช่วยเหลือจากเพื่อนชาวไทย แดเนียลจึงได้รู้จักกับพิมพ์พัชร์และ อิศรา</p>	
<p>ระหว่างที่เพื่อนๆ ได้เดินทางมาเยี่ยมชมบ้านของ พิมพ์พัชร์ ภายในห้องพระพิมพ์พัชร์ แดเนียล และอิสราได้เห็นภาพเคลื่อนไหวเกิดขึ้นในพัดของ พิมพ์พัชร์ ด้วยความแปลกใจจึงยื่นมือจับพัดนั้น พร้อมกัน ทั้งสามคนจึงได้เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีต</p>	
<p>การหายตัวไปอย่างไร้ร่องรอยของทั้งสามคนทำให้ ครอบครัวและเพื่อนของทั้งสามพยายามตามหา ทุกวิถีทาง รวมทั้งการร่วมกันทำบุญบ้านหลังที่เกิดเหตุด้วย</p>	<p>ทั้งสามได้เดินทางย้อนเวลาสู่ออดีตและได้พบกับ หลวงพิจิตรธรรมการ ซึ่งเป็นปู่ทวดของพิมพ์พัชร์ และได้ให้ความช่วยเหลือในการสืบคดีตาบประจำ ตระกูลของพระยาพิทักษ์เขตชั้นท์สำเร็จ จาก ภารกิจดังกล่าวทำให้แดเนียลได้พบกับทับทิมและ เริ่มตกหลุมรักซึ่งกันและกัน แต่ไม่นานแดเนียล และเพื่อนอีกสองคนต้องเดินทางข้ามเวลากลับสู่ ปัจจุบัน</p>
<p>ทั้งสามได้เดินทางกลับสู่ปัจจุบันในวันที่ครอบครัว และเพื่อนร่วมกันจัดงานทำบุญบ้านหลังที่เกิดเหตุ ให้ และได้เล่าเรื่องการเดินทางข้ามเวลาให้ ครอบครัวและเพื่อนๆ ฟัง แต่ไม่นานทั้งสามคนได้ จับพัดเล่มเดิมพร้อมกันอีกเป็นเหตุให้ทั้งสามได้ เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตอีกครั้ง</p>	
<p>ในขณะที่ทั้งสามได้หายตัวไปจากปัจจุบัน ทุกคนที่เกี่ยวข้องจึงพยายามทำทุกอย่าง เหมือนกับที่เคยได้ทำเหมือนเมื่อครั้งแรกที่ทั้งสามหายไป</p>	<p>การเดินทางสู่ออดีตครั้งนี้เป็นช่วงเวลาที่ย้อนไป เพียง 20 ปี ทำให้แดเนียลได้รับรู้เรื่องราวความรัก และอุปสรรคที่ขัดขวางความรักของพ่อและแม่ของตนเอง แต่ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ และ</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

พ.ศ.2545	พ.ศ.2451
	ต้องเดินทางข้ามเวลาอีกครั้ง เป็นการเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตในสมัยรัชกาลที่ 5 อีกครั้ง
	การเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาลที่ 5 ในครั้งนี้ แดเนี่ยลตัดสินใจเปิดเผยความในใจของตนเองต่อทับทิม และวางแผนจะพาทับทิมเดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันด้วยกัน แต่เกิดการผิดพลาดทำให้ทับทิมและแดเนี่ยลพลัดพรากกัน แดเนี่ยลได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันพร้อมเพื่อนทั้งสองคน ส่วนทับทิมได้แต่รอแดเนี่ยลตามที่นัดหมายไว้จนตรอมใจและเสียชีวิตลง
ทั้งสามเดินทางข้ามเวลาเป็นครั้งสุดท้าย เนื่องจากพัคที่เป็นเสมือนสื่อเดินทางข้ามเวลาเกิดชำรุดเสียหาย จากการแย่งชิงกัน ทำให้แดเนี่ยลเสียใจอย่างมากจนควบคุมอารมณ์ไม่ได้ อิศราและเพื่อนจึงต้องดูแลอย่างใกล้ชิด และพาแดเนี่ยลไปบริเวณคลองหลอดที่แดเนี่ยลเชื่อว่าเป็นสถานที่นัดทับทิมไว้ เพื่อให้แดเนี่ยลยอมรับความจริง แต่การไปคลองหลอดทำให้แดเนี่ยลได้พบกับรัตตมณี ซึ่งเป็นทับทิมที่กลับชาติมาเกิดโดยบังเอิญ ทั้งสองจึงสมหวังในความรัก	

ตาราง 12 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่องสาวหลงยุค

พ.ศ.2546	พ.ศ.2465
พลอยบุษย์นางแบบสาวประสบปัญหาชีวิตอย่างหนักจนไม่ต้องการจะเผชิญกับปัญหาคือ ยายได้หายตัวไปอย่างลึกลับและคนรักกำลังนอกใจ	

ตาราง 12 (ต่อ)

พ.ศ.2546	พ.ศ.2465
<p>พลอยบุษย์ถูกนางแบบรุ่นน้องกลั่นแกล้งจนศีรษะแตก เมื่อตกกลางคืนก่อนที่จะพักผ่อนพลอยบุษย์ได้พบสมุดบันทึกล่มหนึ่งโดยบังเอิญ จึงเปิดอ่านเป็นเรื่องราวของบุษราคัมหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 และกำลังมีปัญหารุนแรงกับสามี แล้วจึงฟูบหลับไปบนโต๊ะไม้สักโบราณ และได้เดินทางข้ามเวลาสลับกับบุษราคัมโดยไม่รู้ตัว</p>	<p>บุษราคัมถูกสามีทำร้ายจนศีรษะแตก แล้วฟูบหลับไปบนโต๊ะไม้สักโบราณระหว่างรอพี่เลี้ยงพาไปหาหมอ จึงเป็นสาเหตุให้เดินทางข้ามเวลาสลับกับพลอยบุษย์โดยไม่รู้ตัว</p>
<p>เมื่อบุษราคัมเดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน ด้วยรูปร่างหน้าตาที่เหมือนกันบุษราคัมจึงต้องรับบทบาทเป็นพลอยบุษย์และต้องแก้ปัญหาชีวิตทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาแทนพลอยบุษย์ โดยมีเพื่อน้องสาวของพลอยบุษย์และนายแพทย์บุญนิตย์คอยให้การดูแลช่วยเหลือโดยตลอด</p>	<p>เมื่อพลอยบุษย์ได้เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต ด้วยรูปร่างหน้าตาที่เหมือนกันจึงรับบทบาทเป็นบุษราคัมแทน และต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ แทนบุษราคัมเช่นกัน โดยมียายของบุษราคัมและหลวงนิติธรรมพินิตคอยให้การดูแลช่วยเหลือโดยตลอดเช่นกัน</p>
<p>เมื่อปัญหาทุกอย่างผ่านพ้นไป ความรักระหว่างนายแพทย์บุญนิตย์และบุษราคัมก็ได้พัฒนาไปด้วยเช่นกัน จนเมื่อกาลเวลาอดีตและปัจจุบันเลื่อนมาบรรจบกัน บุษราคัมจึงได้พบกับพลอยบุษย์และต้องตัดสินใจเลือกว่าจะเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยของตัวเองหรือไม่</p>	<p>เมื่อปัญหาทุกอย่างผ่านพ้น หลวงนิติธรรมพินิตได้ขอพลอยบุษย์แต่งงาน ระหว่างนั้นกาลเวลาอดีตและปัจจุบันได้เลื่อนมาบรรจบกัน พลอยบุษย์จึงได้พบกับบุษราคัม และต้องตัดสินใจเลือกว่าจะต้องเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยของตนเองหรือไม่</p>
<p>บุษราคัมตัดสินใจที่จะไม่เดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยของตนเอง และใช้ชีวิตคู่กับนายแพทย์บุญนิตย์อย่างมีความสุข ระหว่างเดินทางซื้อของได้พบกับไปรษณีย์บัตรเก่าเล่าเรื่องราวของพลอยบุษย์ที่ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในอดีตต่อไปอย่างมีความสุขกับหลวงนิติธรรมพินิตที่ไปรับราชการอยู่ต่างประเทศเช่นกันและได้เขียนไปรษณีย์บัตรเล่า</p>	

ตาราง 12 (ต่อ)

พ.ศ.2546	พ.ศ.2465
เรื่องราวของตนเองให้ยายของบุษราคัมได้รับรู้ และไปรษณียบัตรนั้นได้เดินทางข้ามกาลเวลา เรื่อยมาจนถึงมือของบุษราคัม	

ตาราง 13 ลำดับเวลาของเหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในเรื่อง2309 ย้อนรภพรัก

พ.ศ.2540	พ.ศ.2309
พินิตถูกส่งไปทำข่าวกับกองทหารที่มีร้อยเอกพัฒนาเป็นผู้บังคับบัญชาระหว่างเดินทางเกิดพายุรุนแรง กองทหารจึงต้องหลบพายุเข้าไปในถ้ำลึกลับแห่งหนึ่ง โดยไม่รู้ว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาแล้ว	
	เมื่อเวลาผ่านไปจนถึงรุ่งเช้า ทหารส่วนหนึ่งได้ออกสำรวจบริเวณถ้ำ และได้พบกับชาวบ้านจึงสอบถาม ถึงได้รู้ว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคอดีตในเวลาที่พม่าเข้าบุกรุกกรุงศรีอยุธยา กองทหารของร้อยเอกพัฒน์จึงเกิดความขัดแย้งกันขึ้น โดยทหารส่วนหนึ่งต้องการใช้อาวุธจากปัจจุบันรบกับทหารพม่าโบราณ แต่ร้อยเอกพัฒนาไม่เห็นด้วย ความขัดแย้งรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงขั้นสู้รบกันเอง จนเสียชีวิตเกือบทั้งหมด มีเพียงร้อยเอกพัฒนาและพินิตเท่านั้นรอดจากการสู้รบ แต่มีเพียงพินิตเท่านั้นที่เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบัน
เมื่อพินิตได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบัน จึงได้รู้ความจริงว่าร้อยเอกพัฒนาคือต้นตระกูลของ	

ตาราง 13 (ต่อ)

พ.ศ.2540	พ.ศ.2309
ตนเองและเป็นผู้กำหนดให้ตนเองเดินทางไปทำ ข่าวด้วย จนเกิดการเดินทางข้ามเวลาและเกิด เรื่องราวทั้งหมดขึ้น โดยร้อยเอกพัฒน์ได้เขียน เล่าเรื่องราวต่างๆ เป็นจดหมายและสั่งให้ ลูกหลานส่งต่อกันเรื่อยมาจนถึงมือของพินิต	

จากการศึกษาการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาพบว่า ผู้เขียนนิยมเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมา แต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด ทั้งนี้เนื่องจากโครงเรื่องของนวนิยายที่กำหนดให้ตัวละครเอกต้องเดินทางข้ามเวลา ทำให้ตัวละครต้องประกอบพฤติกรรมต่างๆ ตามโครงเรื่องในมิติเวลาและสถานที่ที่แตกต่างกันอย่างน้อยสองยุคสมัย และการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องรองลงมาคือการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทินและการเล่าเรื่องย้อนหลังตามลำดับ

บทที่ 4

ตัวละครและบทสนทนาของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ตัวละครและบทสนทนาถือเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อนวนิยาย เนื่องจากผู้เขียนสร้างตัวละครให้มีพฤติกรรมและลักษณะนิสัยที่มีบทบาทดำเนินเรื่องไปสู่จุดหมายปลายทาง ส่วนบทสนทนา คือ คำพูดของตัวละครที่ใช้โต้ตอบกันในเรื่อง บทสนทนานับเป็นองค์ประกอบสำคัญช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงแนวคิดของผู้เขียน บุคลิกลักษณะของตัวละคร ข้อขัดแย้ง ภูมิหลังและรายละเอียดต่างๆ (กุหลาบ มัลลิกะมาส.2520:89) จากความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครและบทสนทนาดังกล่าวข้างต้น ในบทนี้จึงรวมการวิเคราะห์ตัวละครและบทสนทนาไว้ด้วยกัน เพื่อให้เข้าใจลักษณะเฉพาะของตัวละครและบทสนทนาในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์ ตัวละครก่อนแล้วจึงวิเคราะห์บทสนทนา

1. ตัวละคร

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543:104) ได้กล่าวถึงความหมายของตัวละครว่า ตัวละคร (character) หมายถึง บุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาเพื่อกระทำพฤติกรรมในเรื่อง คือ ผู้มีบทบาทในเรื่องหรือเป็นผู้ทำให้เรื่องเคลื่อนไหวดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทาง ตัวละครตามนัยดังกล่าวนี้มิได้หมายถึงมนุษย์เท่านั้น หากแต่รวมถึงพวกสัตว์ พืช สิ่งของด้วย

จากนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่อง วิเคราะห์ตัวละครโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา

1.2 ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา

1.1 ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา หมายถึง ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่งไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบัน อนาคต หรือเดินทางข้ามเวลากลับไปกลับมา ด้วยวิธีการใดๆ ก็ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มศึกษาตามความสำคัญของบทบาทตัวละคร ดังนี้

1.1.1 ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ มณีจันทร์ ในทวิภพ บดินทร์, วิชชุ, อัสมา, วิทยา และบุญชู ในหุบเขากินคน ตรัย ในจากฝัน...สู่นิรันดร นกยูงในเรือนมยุรา ศิโรตม์และเมืองใจ

ในอดีต ระยะเวลา แพรนวลในบ่วงบรรจถรณ์ ปวินท์ และพัตรา ในบารมีพระแม่ป๋องปกพื้น
ภรณ์ิน บัวบุษยาในนิราศสองภพ แดเนี่ยลในรัตตมณี บุษราคัมและพลอยบุษย์ ในสาวหลงยุค
ร้อยเอกพัฒน์ ใน 2309 ย้อนรบภพรัก ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลามีจำนวนมาก และมีบทบาท
หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยเพื่อศึกษาวิเคราะห์ได้ 2 กลุ่ม คือ

1.1.1.1 ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน

1.1.1.2 ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต

1.1.1.1 ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน มีจำนวน 3
ตัวละครได้แก่ นกยูงในเรือนมยุรา เมืองใจในอดีต และบุษราคัมในสาวหลงยุค ตัวละครในกลุ่มนี้
ผู้เขียนมักสร้างให้มีรูปร่างหน้าตาสวยงามและมีลักษณะบางประการโดดเด่นกว่าบุคคลร่วมสมัย
เดียวกัน เป็นชนชั้นสูงเฉลียวฉลาดและได้รับการศึกษาอย่างดีตามขนบธรรมเนียมของชนชั้นสูงในยุค
สมัยอดีต จึงสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วให้เข้ากับสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมรอบตัวที่
เปลี่ยนไปอย่างกะทันหันจากการเดินทางข้ามเวลา นอกจากนี้ยังมีจิตใจดีงาม บริสุทธิ์ เนื่องจากได้ถูก
หล่อหลอมอบรมจากสังคมที่ผู้คนยังศรัทธายึดมั่นในคำสอนของพระพุทธศาสนา เมื่อต้องพบกับทุกสิ่ง
ทุกอย่างที่เปลี่ยนไปในทางเสื่อมอย่างกะทันหัน ตัวละครจึงมีทัศนคติต่อโลกอนาคตของตนในทางลบ
ดังนี้

1) บุคลิกลักษณะของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน เรือนมยุรา

นกยูง บุตรสาวของพระยาเทพสงคราม มีชีวิตและเติบโตในช่วงสมัยอยุธยา
ตอนปลาย มีรูปร่างหน้าตาสวยงามแปลกตาต่างจากลักษณะทั่วไปของผู้หญิงชาวอยุธยา เนื่องจาก
ต้นตระกูลมีเชื้อสายเป็นชาวอินเดีย เช่นการบรรยายถึงความงามของนกยูง และการแต่งกายตามแบบ
หญิงผู้ดีชาวกรุงศรีอยุธยา ดังนี้

วันนั้นนกยูงแต่งตัวสวยตามระดับฐานะของหล่อน คือห่มสไบสีกลีบบัวโรยชั้นนอก เขียวอ่อน
ชั้นใน ผ้านุ่งจีบชายพกอย่างงดงามตามแบบหญิงมีสกุลในอยุธยาเป็นผ้าเปลือกแดงโมสีเขียวเหลืองม่วง
อ่อนคล้ายปีกแมลงทับ สีชมพูหม่นของสไบแพร่นั้นเห็นได้ชัดว่าเป็นผ้าฝรั่งเข้ามากับเรือสำเภา ไม่ใช่ผ้า
ย้อมเองในบ้าน ขั้วผิวใสละเอียดของหล่อนเป็นสีชมพูเรื่อบาดนัยน์ตาคนมอง แล้วยังคงหน้านั้นอีก
แม้วางเฉยไม่ทันรู้ตัวว่ามีคนมอง ก็ยังงามแจ่มใสด้วยวัยและความรื่นรมย์ตามนิสัย ความงามของ
นกยูง ถอดเค้ามาจากหม่อมแสดตรงดวงหน้ารูปไข่เต็มอ้อม นัยน์ตาระยับรับกับคิ้วหนาเรียวยาวสุดหางตา
และดูเข้มคมโดยไม่ต้องทาคิ้วด้วยน้ำอัญชันอย่างนางงามอื่นๆ จมูกโด่งอย่างที่คนสมัยนั้นเรียกกันลือๆว่า
'จมูกเป็นตะขอ' ดูผิดแผกไปจากหญิงทั่วไปจนเห็นได้ชัด

(เรือนมยุรา. 2548:44)

อดีตา

เมืองใจ เป็นตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจากอยุธยาปี พ.ศ. 2309 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่บ้านเมืองต้องเผชิญกับภัยสงคราม เมืองใจนักรบแห่งหมู่บ้านบางระจันจึงมีร่างกายกำยำแข็งแรงเหมาะสมกับผู้กล้าศึก การแต่งกายก็เช่นกันเป็นแบบขนบนิยมชายชาวอยุธยาตอนปลาย เช่น ตอนที่ผู้แต่งบรรยายลักษณะของเมืองใจเมื่อครั้งแรกที่พบกับศิโรตม์ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

คนยืนตรงมีทีท่าองอาจ เขียวคอเป็นนอมมองไปรอบๆ ระวังระวัง เมื่อหันเงามืดจึงเห็นชัดว่าลวง รูปร่างเพียวสันทนต์ ผิวสองสีดวงหน้าเรียว ดวงตาภายใต้คิ้วขมวดคมดู ริมฝีปากมึนแน่น ผมที่มองดู เกரியนเดิมคงโกนรอบๆ แล้วผมกำลังขึ้น ส่วนบนเป็นวงตัดคล้ายปีกนก กางเกงสามส่วนสีคราม เหมือนเสื้อคอกกลมมีแขนคล้ายเสื้อมือฮ่อม

(อดีตา.2547: 5)

สาวหลงยุค

บุษราคัม เป็นลูกสาวของข้าราชการชั้นสูงในสมัยรัชกาลที่ 6 มีบุคลิกรูปร่างหน้าตางามสง่า ถึงแม้จะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าเก่า เนื่องจากได้เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบันโดยไม่ทันได้ตั้งตัว พุทธชาดน้องสาวของพลอยบุษย์หญิงสาวที่เดินทางกลับกาลเวลากันจึงจัดหาเสื้อผ้าเก่าของคุณเมตตาผู้เป็นยายให้บุษราคัมสวมใส่แทน ดังนี้

แสงแดดยามบ่ายทอดลอดผ้าม่านลูกไม้สีครีม ที่ห้อยยาวตลอดผนังทั้งแปดด้านของห้องมุขหน้าบ้าน สองต้องผิวเหลืองอ่อนลออของบุษราคัม ผู้นั่งรอแขกผู้มาเยือนทั้งสองอย่างสงบเสงี่ยมอยู่บนเก้าอี้รับแขกตัวใหญ่ของยาย ทำให้พุทธชาดอดมองด้วยสายตาดิ้นตะลึงมิได้ เพราะบุษราคัมในยามนี้สวยสง่ามากเหลือเกิน

ใบหน้ารูปไข่ กับลำคอโปรงระหง เรือนร่างที่ได้สัดส่วน สูงกว่าสตรีในสมัยของหล่อน กับผมยาวประบ่า เรียบตรง และมีสีดำสนิท รับกันดีกับฟันขาวสะอาดราวกับไข่มุก ที่เรียงกันอย่างเป็นระเบียบ ในยามที่หล่อนแย้มยิ้ม พร้อมกับยกมือไหว้

หญิงสาวปฏิเสธไม่ยอมสวมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแบบใหม่ พุทธชาดจึงต้องค้นเอาผ้าชิ้นเก่าของยาย ที่เก็บเอาไว้อย่างดีในตู้เสื้อผ้า และเสื้อลูกไม้มาให้บุษราคัมใส่ ซึ่งพุทธชาดเองก็ไม่คาดคิดว่าฝายนั่นจะใส่เสื้อผ้าได้อย่างพอดี และเสื้อผ้าที่ดูเหมือนธรรมดาเหล่านั้น กลับดูดีขึ้นมามากมายเมื่ออยู่บนเนื้อตัวของเจ้าหล่อน

(สาวหลงยุค. 2547:215-216)

2) ความรู้ ความสามารถพิเศษ หรือคุณลักษณะบางประการของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบันที่เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ในช่วงเวลาที่เดินทางข้ามเวลาไป

เรือนมยุรา

นกยูง เป็นหญิงสาวในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยาเกิดในตระกูลชนชั้นสูง จึงได้รับการศึกษาอบรมเลี้ยงดูตามธรรมเนียมนิยมในสมัยนั้นคือ ผู้หญิงจะต้องถูกส่งตัวเข้าวังเพื่อได้รับการอบรมสั่งสอนวิชาการเรือนต่างๆ รวมถึงการอ่านเขียนหนังสือด้วย ดังนี้

ในช่วงนั้นแหละที่นกยูงถูกส่งตัวเข้าวังตามธรรมเนียมของผู้ที่มีตระกูล จะอยากเข้าหรือไม่อยากเข้าก็ต้องถูกส่งตัวเข้าไปรับการศึกษาอบรมจนได้ แต่หล่อนเป็นเด็กที่ปรับตัวได้เร็ว เข้าวังไม่กี่วันก็ชุกชนแอบแฝงกายเข้าตำหนักโน้นตำหนักนี้ ทำความรู้จักกับสาวสวรรค์กำนัลนางโดยทั่วไป จนคุณอาต้องเรียกตัวมาดูมาตีแทบไม่เว้นแต่ละวัน

...

วิธีปรามนกยูงให้เสียบก็คือบังคับให้อ่านเขียนหนังสือ คัดลายมือ เพราะตำหนักของเจ้าฟ้าหญิงทั้งสองนี้ผิดจากที่อื่น ทั้งสองพระองค์มิได้โปรดงานฝีมือร้อยดอกไม้ อบรมรำ ย้อมผ้า หรือเครื่องคาวหวานตามแบบหญิงอยุธยาโดยมาก หากโปรดงานนิพนธ์เป็นเรื่องละครยาวเหยียด ชื่อเสียงเรียงนามแปลกหูชาวอยุธยาว่า ‘อิเหนา’ หรือ ‘ดาหลัง’

(เรือนมยุรา.2548:34-35)

จากตัวอย่างในข้างต้นแสดงให้เห็นภูมิหลังทางด้านการศึกษาของนกยูงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี พื้นฐานการศึกษาของนกยูงจึงเป็นประโยชน์ที่ช่วยให้นักยูงแสวงหาความรู้ในยุคปัจจุบันได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้นักยูงสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่เปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิงจากยุคสมัยที่จากมาได้ไม่ยากนัก ดังนี้

พระนายชนหล่อนคุยเรื่องศัพท์เพระอยู่สักพักใหญ่ เรื่องของนกยูงไม่มีอะไรมาก หล่อนกำลังขะมักเขม้นอ่านหนังสือเพื่อเรียนรู้ว่าประเทศไทยก้าวหน้าไปถึงไหนแล้ว พระนายชนหนังสือมาให้หล่อนเต็มหอบ แล้วกลายเป็น ‘ติวเตอร์’ ให้หญิงสาวโดยปริยาย

เรื่องที่หล่อนสนใจมากที่สุดคือประวัติศาสตร์ เขาจึงไปหาพระราชพงศาวดารมาให้อ่าน หล่อนก็อ่านอย่างตื่นเต้นสนใจ...แม้ว่าขลุ่ยขลุ่ยอยู่มากในตอนแรกเพราะตัวสะกดการันต์ต่างๆ ไม่เหมือนกับสมัยปลายอยุธยา ไม่กี่วัน หญิงสาวเรียนรู้ได้เร็วจนแทบไม่ต้องซักถามชายหนุ่มเรื่องศัพท์ต่างๆ อีก

(เรือนมยุรา.2548: 522)

นอกจากวิชาการเรือนและการอ่านเขียนหนังสือแล้วนภยูงยังได้รับการถ่ายทอดวิชาที่ว่าด้วยเวทมนตร์คาถาซึ่งสืบทอดต่อกันมาจากต้นตระกูลพรหมณ์ของนภยูง ซึ่งมีความเป็นมา ดังนี้

คุณอาเคยเล่าความเป็นมาให้ฟังว่า ต้นตระกูลพรหมณ์ที่เธอสืบสายมานั้นจะว่าไปแล้วยืนยาวมานับร้อยชั่วคน ย้อนกลับไปถึงสมัยก่อนพุทธกาลเสียอีก ในครั้งกระโน้น เป็นพรหมณ์ผู้ทำหน้าที่ในพิธีบูชาไฟในนิยายไควะหรือบูชาพระอิศวรผู้เป็นเจ้าของ มีหน้าที่ติดตามไปในกระบวนทัพ ซึ่งจะต้องอัญเชิญกองไฟไปในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ลูกหลานสืบเชื้อสายกันมาจึงถูกฝึกหัดจนกระทั่งรู้จัก ‘เตโชกสิณ’ คือการเพ่งไฟเพื่อให้จิตรวมเป็นหนึ่งเดียว เกิดพลังอำนาจบางประการ เช่น การมองเห็นนิมิตเป็นภาพแจ่มชัด ย่อหรือขยายภาพนั้นให้เล็กและใหญ่ได้ตามใจต้องการ ขึ้นต่อไปคือมองเห็นนิมิตเหตุการณ์ที่จะบังเกิดในอนาคตได้

(เรือนมยุรา.2548: 42)

เมื่อใกล้เวลาที่อยุธยาจะถูกพม่ารุกรานจนเสียแผ่นดิน หม่อมแสนอาของนภยูงจึงตั้งใจถ่ายทอดวิชาการต่างๆ ให้แก่นภยูง ด้วยพอจะหยั่งรู้อนาคตของนภยูง ซึ่งความรู้ดังกล่าวในช่วงต้นมีประโยชน์ต่อนภยูงอย่างมากเมื่อได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมและจิตใจผู้คนเสื่อมโทรมลงเต็มไปด้วยกิเลส ตัณหา กล่าวคือนภยูงใช้เวทย์มนต์คาถาในการเอาตัวรอดจากภัยคุกคาม เช่น ในตอนที่นภยูงบริการรวมคาถาจัดการกับพวกหมอมณีที่เคยบุกรุกปล้นชิงข้าวของในเรือน และกำลังร่วมกับนายฟ้าพืฉางแผนจะทำร้ายพระนายและตน ซึ่งหลังจากที่นภยูงใช้เวทย์มนต์คาถาจัดการพวกหมอมณี โดยดลบันดาลให้พวกหมอมณีเห็นภาพในอดีตชาติของตนเองที่เคยถูกผู้อื่นทำร้าย คร่าชีวิตคนในครอบครัว เมื่อฟื้นคืนสติภาพในอดีตชาติเหล่านั้นทำให้พวกหมอมณีกลับใจ ไม่คิดจะคุกคามเบียดเบียนชีวิตใครอีก เพราะเกรงกลัวต่อบาปกรรม ถึงขั้นตัดสินใจออกบวชไม่ร่วมมือกับนายฟ้าพืฉาทำร้ายนภยูงและพระนายอีกต่อไป

อดีต

เมืองใจ เป็นลูกหลานขุนนางผู้ใหญ่ในกรุงศรีอยุธยา ย่อมได้รับการศึกษาตามขนบของชายชาวอยุธยา โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการรบ คาถา อาคมต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในยามเกิดศึกสงคราม ดังตัวอย่างบทสนทนาระหว่างเมืองใจและศิโรตม์ที่กล่าวถึงกลศึกตามตำราพิชัยสงคราม แสดงให้เห็นว่าเมืองใจได้รับการศึกษาชั้นสูงในยุคสมัยของตนมาอย่างดี ดังนี้

“จะทำอะไร?”

“ฟ้องตำราพิชัยสงคราม”

“ฟ้องหรือ?”

“ห้องทุกคืนก่อนนอน” เทวดาน่าจะรู้ ใครๆ เขาก็ทำกันอย่างนี้ สวดมนต์ไหว้พระแล้วก็ท่องพิชัยสงคราม หรือว่างตอนใดแม้แต่นอนเล่นก็ต้องทบทวนไปเรื่อยๆ ไม่ท่องจะจำได้หรือเล่า

...

“จะท่องตอนไหน?” เอ...มันน่าสนใจเบาอยู่หรือ

“ว่าด้วยลักษณะกลศึก”

“มีหลายอย่าง...ฤทธิ สีหจักร ลักษณะซ่อนเงื่อน ถิ่นก้ำบัง พังภูผา ม้ากินสวน พวนเรือโยง

...”

...

“ลักษณะกลศึกเรียกพวนเรือโยง ต่อไปอีก...โพงน้ำบ่อ ล่อช้างป่า ฟ้างำดิน อินทพิमान” คนท่องเร็วปรือแสดงว่ารู้จริง จำได้จริง

ศิโรตม์พยักหน้าหงึกหงัก แต่ไม่รู้เรื่อง นอกจาก ‘ชื่อแปลคดี’

“ผลาญศัตรู ชูพิษแมลง แข็งให้อ่อน ยอนภูเขา เข้าให้พอม จอมปราสาท ราชบัญญัติ”

“เดี๋ยว...เดี๋ยว นี่แค่ชื่อเท่านั้นนะ หมดหรือยัง?”

“ฟ้าสนั่นเสียง เรียงหลักยืน ปืนพระทม หมดแล้วขอรับ”

...

(อติตา.2547: 87-88)

ถึงแม้วิชาการศึกของเมืองใจจะไม่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อช่วงเวลปัจจุบันที่เมืองใจได้เดินทางข้ามเวลามาเท่าใดนัก เนื่องจากเมืองใจได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบันและอาศัยอยู่เพียงระยะเวลาสั้นๆ และเป็นยุคสมัยที่บ้านเมืองไม่ได้ประสบกับภัยสงคราม แต่การศึกษาเกี่ยวกับคาถาอาคมหรือการท่องจำกลศึกต่างๆ นั้น ผู้ฝึกจำเป็นต้องเจริญสมาธิอยู่เป็นประจำ เมืองใจจึงสามารถควบคุมสติอารมณ์ของตนเองได้อย่างรวดเร็วตามธรรมชาติของผู้ที่ได้ฝึกฝนมาอย่างดี เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันหรือพบเหตุการณ์ที่เป็นเหตุให้ต้องตื่นตระหนกหรือตื่นเต้นก็ตาม นอกจากนี้ความรู้เกี่ยวกับการศึกเมืองครั้งอดีตของเมืองใจยังได้ถ่ายทอดให้ศิโรตม์และศิรสซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของผู้คนในยุคปัจจุบันให้ได้รับรู้และภาคภูมิใจในภูมิปัญญาวิชาการศึกโบราณที่บรรพบุรุษใช้ปกป้องบ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงตราบเท่าทุกวันนี้ ยกตัวอย่างเช่น ตอนในเมืองใจได้เห็นปืนใหญ่โบราณรอบกระทรวงกลาโหม ดังนี้

เมืองใจแทบจะกอดป็นไว้ ดวงหน้าขาวลงด้วยความตื่นเต้น หากดวงตาเบิกกว้างเล็กน้อย เป็นประกาย พอเห็นปืน ก็หมดความสนใจ ‘วิมานพระอินทร์’ เทวดามีปืนจริงๆ แหละ

“ขอประทานกระบอกระบอกเดี๋ยวนั้น” เจ้าตัวอยากได้เพราะการศึก...ภูมิชัยแน่แล้ว! ศิโรตม์ทอดถอนพึมพำกับศิรส

“เอาละแกลรวนี้! จะทำยังไง?”

“พี่เมืองใจจึงเป็นอะไร?”

คนผ่านไปผ่านมาย่อมชินตากับปิ่นรอบกระทรงกลาไหมแต่ถ้าถามวิธียิง ก็คงไม่มีใครรู้จัก
คนแน่นอน

“รู้ชอบรับ” ... “ปิ่นมีหลายอย่าง” เมืองใจสงบลงรวดเร็ว เจกคนเคยคุ้นกับการทำสมาธิ
ย่อมดำรงสติดีเสมอ

...

“ชอบรับ...ปิ่นใหญ่มีหลายชนิดอย่างใช้ทำลายป้อม ค่ายกำแพงเมือง ที่แข็งแรงใช้ลูกโดด
ถ้ายิงแล้วให้เผาด้วย ต้องเผาลูกปืนให้ร้อนแดงจะทำให้เกิดเพลิงไหม้หรือใช้ลูกแบบประจุเชื้อเพลิงจะพุ่งไฟ
ออกแบบไฟพะเนียง ถ้าต้องการทำลายทหารที่ยกมาเป็นกองใช้ลูกปราย อย่างกระบอกนี้...” เมืองใจดูบ
คล้ำ บอกได้ทันที “ใช้ตั้งบนป้อม ห่อลูกกระสุนประจักษ์เป็นลูกปราย ป้องกันค่ายหือกำแพงเมือง
ถ้ากระบอกเล็กถึงจะเข็นหรือใช้ข้างลากออกศึกได้”

(อดีตดา.2547: 173-174)

สาวหลงยุค

บุษราคัม เป็นบุตรขุนนางผู้ใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างดี
ตั้งข้อความกล่าวถึงภูมิหลังของบุษราคัมผ่านความคิดของพลอยบุษย์ที่ได้อ่านบันทึกส่วนตัวของ
บุษราคัมโดยบังเอิญ ดังนี้

“ท่านพระยาผู้เป็นบิดาของบุษราคัม เป็นคนหัวใหม่ ที่เห็นการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น
จึงว่าจ้างครูให้มาสอนบุตรสาว ให้เล่าเรียนเขียนอ่านตั้งแต่ยังไม่โกนจุก เมื่อบุษราคัมอ่านเขียนคล่อง
ทั้งภาษาไทยและภาษาฝรั่ง บิดาของเธอจึงไว้ใจให้ช่วยทำงานเป็นเลขานุการ คอยอ่านและคัดลอก
หนังสือให้ท่านอยู่เสมอ

...อ้อ...

พลอยบุษย์พยักหน้ากับตนเอง

มิน่า...บุษราคัมคนนี้จึงก้าวหน้ากว่าสตรีคนอื่น ถึงกับคิดเขียนบันทึกส่วนตัวของตนเองเป็นเล่ม
และยังสนใจในเรื่องราวการบ้านการเมือง ผิดไปจากสตรีในยุคเดียวกับเธอ...

(สาวหลงยุค.2547: 64)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบุษราคัมเป็นหญิงสาวที่มีนิสัยรักการอ่าน เรียน
เขียนหนังสือ ถึงแม้ค่านิยมไทยในอดีตสถานภาพทางสังคมของสตรียังอยู่ในขอบเขตจำกัดก็ตาม
แต่เมื่อบุษราคัมได้เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน และได้ตัดสินใจจะใช้ชีวิตต่อในยุคสมัยใหม่
ที่ได้เดินทางข้ามเวลามา บุษราคัมจึงได้ใช้ความถนัดและพรสวรรค์ทางด้านการศึกษาหาเลี้ยงชีพต่อไป
แทนการเป็นนางแบบอาชีพเดิมของพลอยบุษย์ที่บุษราคัมไม่มีความสันทัด การประกอบอาชีพ

นักเขียนในสังคมสมัยใหม่ที่ให้สิทธิสตรีเท่าเทียมกับบุรุษ บุรุษจึงสามารถทำตามความฝันและ
เลี้ยงชีพของตนเองได้ โดยเรื่องเขียนนั้นมีเนื้อหาชีวิตความเป็นอยู่ในยุคที่บุรุษเดินทางข้ามเวลา
จากมานั้นเอง ดังนี้

“ชาวดี” พุทธชาดยิ้มพราว “บรรณาธิการชอบเรื่องของเธอมากเลยนะ เขาตกลงรับเรื่องของเธอ
ลงตีพิมพ์แล้ว ยิ่งไปกว่านั้นนะ เขาจะให้เธอเขียนประจำด้วย”

“ดีจริง” บุรุษคร่ำครวญโศกไปมา รวากับกลับไปเป็นเด็กหญิงอีกครั้งหนึ่ง

พุทธชาดเองก็พลอยยินดีไปกับบุรุษคร่ำครวญด้วย เพราะหล่อนเคยทดลองอ่านเรื่องที่ฝายนั้นเขียน
ก่อนจะส่งไปยังนิตยสาร

หล่อนจำได้ว่าต้องอุทานด้วยความทึ่ง เมื่ออ่านเรื่องของบุรุษคร่ำครวญ

“ไอ้โฮ เรื่องที่เธอเขียนนะ ยอดเยี่ยมเลย” หล่อนยกนิ้วหัวแม่มือให้ เพื่อยืนยันคำพูด “สมจริง
สนุก อ่านแล้วเห็นภาพเลยนะ ว่าคนในยุคของเธอนั้นเขากินอยู่กันอย่างไร และใช้ชีวิตประจำวันกัน
อย่างไร พนันได้เลยว่าคนอ่านต้องชอบแน่”

“จะไม่สมจริงได้อย่างไร” บุรุษคร่ำครวญหัวเราะคิกคัก หน้าตาสดชื่น “เธอลืมไปแล้วหรือไงว่า
ฉันหลงมาจากยุคนั้น ฉันทำอยู่เป็นประจำทุกวัน”...

“นั่นสินะ” พุทธชาดพลอยพยักหน้าไปด้วย “ฉันลืมไปเสียสนิท อยู่ด้วยกันจนฉันแทบจะลืมไป
แล้วว่าเธอมาจากเวลาที่ไกลโพ้น แต่ก็นั่นละนะ...เธอต้องมีพรสวรรค์ด้วย หาไม่แล้วคงจะอ่านไม่สนุกอย่าง
นี้หรอก...”

(สาวหลงยุค.2547: 486)

3) ทักษะที่มีต่อสภาพสังคมปัจจุบันของตัวละครเอกที่เดินทางข้าม เวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน

เรือนมยุรา

นกยูง เมื่อหม่อมมาตามนต์ที่ผู้เป็นบิดาใช้กำบังและชะลอเวลาภายในเรือนเสื่อม
ลง นกยูงจึงต้องเผชิญกับสภาพความเป็นจริงของโลกภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิงจากยุคสมัยของ
ตนเอง โดยทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมทั้งสิ้น ดังนี้

แต่ความคิดที่เกิดขึ้นก่อนในตอนหลังก่อนม้วยกลับก็คือ โลกสมัยกรุงศรีอยุธยาแตกดับไป
สองร้อยกว่าปี ช่างเป็นโลกที่ไม่น่าอภิมรย์ซ้ำยังก่อความคับแค้นสาหัสแก่หล่อน

...

บ้านเมืองหรือก็ไม่น่าอยู่...เต็มไปด้วยควันพิษ อากาศจะหายใจเต็มปอดก็ไม่มี ผู้คนรีบเร่ง
กันสัญจรไปมา เต็มแน่นยิ่งกว่ามดปลวก ไร้ใจใครไม่ได้เลย แม้คุณย่าเองก็บ่นว่าบ้านของท่านไม่น่าอยู่ขึ้น
ทุกวัน เพียงแต่ท่านเสียดายถิ่นฐานย่านเก่าเลยไม่อยากย้ายไปอยู่ชานเมืองเท่านั้นเอง

(เรือนมยุรา.2548:707)

อดีต

เมืองใจ เป็นตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบันจริง แต่เป็นการเดินทางข้ามเวลามาอาศัยอยู่อีกยุคสมัยหนึ่งในระยะเวลาอันสั้น ด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์ จึงทำให้เมืองใจคิดไปว่าตนเองได้ขึ้นมาอยู่บนสวรรค์ แต่ถึงกระนั้นจิตใจก็ยังห่วงอาวรณ์ถึงแผ่นดินเกิดซึ่งกำลังเผชิญกับศึกสงครามอยู่ตลอดเวลา ดังนี้

หัวใจอันงดงามของเมืองใจ ไม่มีในคนยุคปัจจุบัน บุษผู้มาจาก...เวลาอันไกลแสนไกล...แม้คิดว่าตนได้มาสู่สวรรค์ หากมิได้เพลินเพลิน มิได้ถามไถ่ถึงความสุขในสวรรค์ กลับมุ่งมาดแค่ขอสิ่งไปอวยแผ่นดินตน

ดวงหน้าชื่อ ดวงตาใส แสดงสัจจะมั่นคง ทำหทัยเย็น แสดงความมั่นใจตนยิ่ง บุษผู้ผู้เกิดที่ใด จักทำให้แผ่นดินเกิดตนดี

(อดีต.2547:191)

สาวหลงยุค

บุษราคัม หญิงสาวที่ต้องการหนีให้พ้นจากปัญหาครอบครัวที่ตนเองเผชิญอยู่ด้วยแรงอธิษฐานและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ จึงทำให้บุษราคัมต้องเดินทางข้ามเวลาจากยุคอดีตสู่ปัจจุบัน แต่การเดินทางข้ามเวลาของบุษราคัมไม่ได้ทำให้หลุดพ้นจากปัญหาอย่างแท้จริง แต่กลับทำให้บุษราคัมต้องเผชิญกับรูปแบบปัญหาที่เกิดขึ้นจากจิตใจมนุษย์ในอีกยุคสมัยหนึ่ง ยุคสมัยที่บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองด้วยวัตถุแต่จิตใจของมนุษย์กลับต่ำทรามลงตามทัศนคติของบุษราคัมหญิงสาวผู้มาจากอดีต ดังนี้

บุษราคัมไม่เคยคิดเลยว่า โลกในอนาคต จะเป็นยุคสมัยที่จิตใจของผู้คนตกต่ำลงไปอย่างมาก... ช่วงระยะเวลาไม่กี่วัน ที่หล่อนหลงกาลมาอยู่ในสมัยที่ล้ำหน้าจากยุคของหล่อนไปเกือบจะหนึ่งร้อยปีนั้น หล่อนมีโอกาสได้เห็นความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมากมาย ไม่ว่าจะเป็นตึกกรมบ้านช่องที่สูงละลิ่วเสียดฟ้า รถราและถนนหนทางที่ทันสมัย

แต่ในขณะที่เดียวกันกับที่หล่อนได้เห็นความเจริญก้าวหน้าของมนุษยชาติ บุษราคัมก็ได้เห็นแง่มุมที่ร้ายกาจและดำมืดในหัวใจมนุษย์ไปด้วย ช่วงเป็นการพัฒนาที่สวนทางกันไม่น้อยในความรู้สึกของหญิงสาวจากอดีต

(สาวหลงยุค.2547:242)

1.1.1.2 **ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต** มีจำนวน 15 ตัวละครได้แก่ มณีจันทร์ ในทวิภพ วิชชุ บุญชู อัจฉรา บดินทร์ และวิทยาในหุบเขากินคน ตริย์ในจากฝัน...นิรันดร ศิโรตม์ในอดีตฯ แพรวนวลในบ่วงบรรจถรณ์ พัชราและปวิณทีในบารมีพระแม่ป้อง

ปกพื้นธรณีน บัวบุษยาในนิราศสองภพ แดเนี่ยลในรัตตมณี พลอยบุษยในสาวหลงยุค ร้อยเอกพัฒน์ ใน 2309 ย้อนรบภพรัก ผู้เขียนสร้างตัวละครกลุ่มนี้โดยให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพคือ มีบุคลิกปราดเปรียวคล่องแคล่วว่องไวแต่กลับแฝงไว้ด้วยความมดงามแบบโบราณ มักจะขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ แต่มีความรู้ ความสามารถพิเศษ หรือคุณลักษณะบางประการที่เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ในช่วงเวลาที่เดินทางข้ามเวลาไป และมีทัศนคติที่ดีต่อดีด ดังที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้

1) บุคลิกลักษณะของตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต

ทวิภพ

มณีจันทร์ ลูกสาวเอกอัครราชทูตประจำต่างประเทศ มีบุคลิกปราดเปรียวคล่องแคล่วว่องไวและเปิดเผยในแบบสาวสมัยใหม่ แต่แฝงไว้ซึ่งความงามในแบบหญิงสาวไทยโบราณ ดังที่ทมยันตีได้บรรยายถึงลักษณะทางกายภาพของมณีจันทร์ ดังนี้

ร่างระหงก้าวไปยืนข้างหน้ากระจก...ไม่มีอะไรผิดปกติแม้แต่น้อย...ภาพใสสว่าง ร่างระหงในชุดกางเกงผ้าไหมเสื้อแขนยาวสีบ เพราะยกพองตรงหัวไหล่ คอตั้ง ผมยาวสะบัด รูปหน้าเรียวยาว

“อย่าตัดเลยผม”

ผู้เป็นบิดาเคยบอกบุตรสาวยามแรกรุ่ง

“เมื่อนี้ผมสวยมาก อย่างนี้แหละเขาเรียก...ผมประบ่า อ่าเอี่ยมไร...”

“เมื่อนี้...จะชอยข้างหน้า” บุตรสาวพยายามหาทางให้ได้

“ทำผมฟูๆ แบบหมาพุดเดิ้ลหรือ?”

“แหม...”

ผมยาวเป็นมันสวยจริง และส่งรูปหน้าเรียวยาวคางมนให้ดังงามแปลกตา

“สวยประหลาด” หลายคนออกปาก

“คล้ายคนโบราณมากเกิด”

หากเจ้าตัวหาใส่ใจไม่ เพราะการเกิดต่างประเทศ เต็บโตแทบจะไม่ซ้ำประเทศ มีช่วงระยะศึกษาช่วงเดียวในประเทศไทยทำให้เจ้าตัวมิใส่ใจในคำว่าโบราณนัก

(ทวิภพ.2545:17-18)

ความงามแบบโบราณของมณีจันทร์ยิ่งโดดเด่นขึ้น เมื่อได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาลที่ 5 และได้แต่งกายตามธรรมเนียมนิยมของหญิงสาวในสมัยนั้น ซึ่งทมยันตีได้พรรณนาความงามของมณีจันทร์ตามความรู้สึกของหลวงอัครเทพรวากรเมื่อได้เห็นมณีจันทร์ในเครื่องแต่งกายแบบโบราณเต็มรูปแบบ ดังนี้

...รูปเอयरูปอ่า

บรรดาสตรีไม่มีสอง

ยิ่งวิจิตรพิศโฉมนวนน้อง
 มาต้องโฉลกลักษณ์
 จะนุ่งสิ่งไรก็งามสม
 จะห่มสิ่งไรก็รับหน้า
 หญิงทั้งหลายในโลกา
 มีมาไม่เปรียบเจ้าเออย...

...

เช่นเคย...มีแต่คำถาม ไม่มีคำตอบ...กระจิบานยาวในกรอบไม้ฉลัก เที่ยงตรง ชัดเจน สตรี
 บางระหงในชุดชายพวงดงาม สไบบางห่มทับเสื้อวิบวับ มณีจันทร์ไม่เคยอ่านบันทึกเรื่องเกี่ยวกับกรุงสยาม
 ...หญิงผู้ดีสยามนุ่งผ้าฝืนเดียว จีบซ่อนข้างหน้า ผ้าเป็นริ้วเงิน ริ้วทอง เข็มขัดทอง หัวเป็นเพชร
 พลอยต่างสี เสื้อแขนยาวคอตั้ง ประดับเพชรพลอยวูบวาบหมดทั้งตัว ผิวค่อนข้างเหลือง

(ทวิภพ.2545: 612-613)

บ่วงบรรจถรณ์

แพรวนวล หญิงสาวชาวไทยยุค พ.ศ.2541ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ ดังนั้น
 บุคลิกลักษณะจึงคล่องแคล่วกระฉับกระเฉงเช่นเดียวกับหญิงสาวร่วมสมัยที่ได้รับอิทธิพลจาก
 วัฒนธรรมความเป็นอยู่จากชาติตะวันตกมาบ้างเมื่อครั้งเดินทางไปศึกษาต่อ แต่ในขณะเดียวกัน
 แพรวนวลยังคงเป็นหญิงไทยที่มีเชื้อสายชาวล้านนาจากผู้เป็นพ่อ ความงามแบบโบราณปรากฏเมื่ออยู่
 ในเครื่องแต่งกายดั้งเดิมของชาวล้านนา เช่นตอนที่แพรวนวลรำพึงถึงลักษณะรูปร่างหน้าตาของตนเอง
 ดังนี้

วักน้ำขึ้นล้างหน้า หล่อนมองเห็นเงาสะทอนของตนเองในกระจก หล่อนช่างเหมือนผู้หญิงไทย
 ล้านนาสมัยโบราณเหลือเกิน อาจจะเป็นเพราะผมซึ่งหล่อนมัดรวบไว้หลวมๆ ด้วยปิ่นปักผมโบราณที่
 คุณปราณีมารดาของหล่อนให้เมื่อหล่อนกลับจากอเมริกาใหม่ๆ

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 62)

เมื่อแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาสู่เชียงตุงในอดีตเมื่อห้าสิบกว่าปีที่ผ่านมา รูปร่าง
 ลักษณะของแพรวนวลยังคงโดดเด่นสะดุดตาด้วยบุคลิกลักษณะท่าทางที่คล่องแคล่วต่างจากหญิงสาว
 เชียงตุงในขณะนั้น แต่เพราะความงามในแบบโบราณจึงไม่ได้ทำให้แพรวนวลดูแปลกแยกจากสตรี
 ชั้นสูงของเชียงตุงมากนัก เช่น การบรรยายบุคลิกลักษณะของแพรวนวลผ่านความคิดของนายลิฟซีย์
 ช่างภาพ ดังนี้

แม้ว่าเป็นการได้พบหล่อนครั้งแรก แต่ความงดงามและกิริยาท่าทางของแพรวนวลซึ่งโดดเด่นต่างกับสตรีเชียงใหม่ทั่วไปก็ทำให้เขารู้สึกสนใจ และสัมผัสได้กับสิ่งที่ทุกคนเรียกว่าเสน่ห์

...

เขาสังเกตการพูดจาของหล่อน และเดาว่าหล่อนคงได้รับการศึกษาจากตะวันตกเช่นเดียวกับเจ้านางเรื่องระยับ หล่อนดูจะมีความเป็นกันเองแบบอเมริกันมากกว่าเป็นพิธีการแบบอังกฤษของเจ้านางเรื่องระยับ

ผู้หญิงผู้งดงามชาวไทยชื่อแพรวนวลนี้น่าสนใจมาก บางสิ่งบางอย่างที่ตัวของเขาเองแปลกใจ สิ่งนั้นคือความรู้สึกเหมือนกับว่าเบื้องหลังดวงตาคู่สวยนั้น เป็นสมองที่เปี่ยมด้วยความนึกคิดฉลาดรอบรู้เหนือกว่าผู้อื่นในวัยเวลาเดียวกัน

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 506-507)

บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน

พัตรา หญิงสาวที่ได้รับการศึกษาในต่างประเทศ บุคลิกลักษณะของพัตราจึงได้รับการหล่อหลอมจากสังคมสมัยใหม่ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลตะวันตก ที่นิยมความปราดเปรียวและการแต่งตัวมีสีสันบนใบหน้าด้วยเครื่องสำอางตามสมัยนิยม แต่เมื่อชำระล้างเครื่องสำอางแต่งกายนอกและกลับมาห่มเครื่องแต่งกายแบบไทยโบราณ ความงามแท้จริงอย่างหญิงไทยโบราณของ พัทราจึงปรากฏแก่สายตาของผู้พบเห็น เช่น การบรรยายลักษณะของพัตราเมื่ออยู่ในเครื่องแต่งกายแบบหญิงสาวชาวบ้านกรุงศรีอยุธยาตอนต้นผ่านสายตาของปวิวิทเพื่อนชายรุ่นพี่ที่ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตพร้อมกัน ดังนี้

ปกติแล้ว พัทราเป็นสาวน้อยที่ทันสมัยแบบสาวสมัยใหม่ทุกกระเปาะนิ้ว แต่มาบัดนี้ เมื่อลอกเอาเปลือกนอกของเสื้อผ้าแบบตะวันตก และสีสันเครื่องสำอางที่ฉาบทาออกไป เห็นดวงหน้าสะอาดใสตามธรรมชาติ ผสมยาวเคลียไหล่ บวกกับผ้าฝ้ายทอมือทั้งนุ่งและห่ม ล้วนย้อมสีหม่นๆ เป็นสีเขียวอมเทา และใจกระเบนสีดำ ชายหนุ่มก็บอกตัวเองได้ทันทีว่าพัตราก็คือผู้หญิงไทยนี่เอง...ไทยอย่างที่เคยเดิน เคยมีชีวิตอยู่ริมลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยามาหลายร้อยปีแล้ว

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 66)

อย่างไรก็ตามความงดงามในแบบไทยโบราณของพัตรา ยังคงเป็นความงามที่แตกต่าง เนื่องจากพัตราเป็นหญิงสาวที่เดินทางจากอีกกาลเวลาหนึ่ง ขนบธรรมเนียมนิยมในยุคสมัยที่จากมาจึงหล่อหลอมให้พัตรามีลักษณะที่ต่างไปจากหญิงชาวอยุธยาตอนปลายทั่วไป เช่น การพรรณนาลักษณะรูปร่างหน้าตาของพัตราผ่านความนึกคิดของพระมหามนตรีขุนนางหนุ่มที่หลงรักพัตราตั้งแต่แรกพบ ดังนี้

พระมหามนตรีกวาดสายตามองตั้งแต่ดวงหน้าสไใส่ ในกรอบผมเหยียดตรงเป็นเงาเลื่อมพราย ทอดผ่านข้างแก้มลงคลุมบ่า ผิดกับหญิงสาวผู้ดีชาวอยุธยาที่ตัดผมสั้นหรือเกล้ามวย ถ้าเป็นชาวบ้านก็อาจปล่อยยาวลงมาระคอตตามบุญตามกรรม ข้อสำคัญยามเมื่อพัตราเยี่ยมแย้ม ไรฟันของหล่อนขาวเรียบราวกับไข่มุก ไม่ดำสนิทเป็นเงาฉลวยเจียรไร อย่างผู้หญิงอยุธยาที่กินหมากกันมาตั้งแต่รุ่นสาว และพิถีพิถันรักษาฟันให้ดำขึ้นเงาอยู่เสมอ ด้วยถือว่าเป็นความสวยที่คมเข้ม ไม่จืดตา

ผิวกายของหล่อนที่พันผ้าห่มตะแบงมานั้นขาวผ่อง ตั้งแต่ลำคอระหงเรื่อยลงไปจนถึงลำแขนเรียว รูปร่างโปร่งบาง มีส่วนสูงกว่าหญิงสาวอยุธยาโดยมาก แต่ก็ยังเตี้ยกว่าชายร่างสูงล้ำสันทะมัดทะแมงอย่างขุนนางหนุ่มผู้ตะลึงมองอยู่ดี

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 147-148)

สาวหลงยุค

พลอยบุษย์ หญิงสาวสมัยใหม่มีอาชีพนางแบบแสดงเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ซึ่งอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพที่จำกัดสำหรับผู้ที่มรูปร่างหน้าตาดี บุคลิกลักษณะปราดเปรียว คล่องแคล่วและมั่นใจในตนเองสูง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะนิยมของหญิงสาวสมัยใหม่ แต่เมื่อพลอยบุษย์รับงานแสดงแบบเสื้อผ้าย่อนยุคสมัยรัชกาลที่ 6 จึงพบว่ารูปร่างหน้าตาของตนนั้นเหมาะสมกับเครื่องแต่งกายโบราณอย่างน่าประหลาดใจ ซึ่งพลอยบุษย์ไม่ได้คาดคิดว่าการแต่งกายย่อนยุคนั้น จะกลายเป็นเครื่องแต่งกายในชีวิตประจำวันของตนเองไปตลอดชีวิต เมื่อต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาลที่ 6 ดังที่พงศกรได้บรรยายลักษณะของพลอยบุษย์ไว้ดังนี้

เงาของตนเองในกระจก ดูเหมือนกับเป็นภาพเขียนโบราณ มากกว่าเป็นตัวของหล่อนจริงๆ สัมกับคอนเซ็ปท์ของงานในวันนี้ ซึ่งก็คือ แฟชั่นแบบย่อนยุค

ป๋องใช้ผ้าไหมในร้าน ตัดเป็นชุดไทยที่ประยุกต์สมัยต่างๆ โดยเน้นเครื่องแต่งกายแบบรัตนโกสินทร์เป็นหลัก และป๋องจัดให้หล่อนสวมชุดพระราชานิยมในสมัยรัชกาลที่ 6

พลอยบุษย์ปล่อยผมยาว เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ 6 นั้น พระองค์ทรงโปรดให้สตรีเริ่มไว้ผมยาวแบบตะวันตก เรือนผมดกดำของหล่อน ชับให้วงหน้าเรียวดูนวลกระจ่างตา ผิวที่ขาวราวกับงาช้างของหญิงสาวดูงามประหลาดไปกว่าทุกครั้ง ผ้าชิ้นใหม่ตัดเป็นกระโปรงยาวเข้ารูป คลุมลงมาจนถึงน่องของหล่อน เชิงของขึ้นอวดลวดลายเดินทองสวยงามจับใจ จนพลอยบุษย์คิดว่าจะขอซื้อผ้าชิ้นนี้จากป๋องหลังจากเดินแบบเสร็จ

(สาวหลงยุค.2547:47-48)

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่ออดีต โดยเฉพาะในตัวละครเอกฝ่ายหญิงแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนนิยมสร้างตัวละครให้มีบุคลิกลักษณะรูปร่างหน้าตาที่ผสมผสานกันระหว่างสองยุคสมัย กล่าวคือ ตัวละครมักมีความคล่องแคล่ว

ปราดเปรียว มั่นใจในตนเองสูงในแบบหญิงสาวสมัยใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความงามแบบโบราณที่ซ่อนเร้นอยู่ ซึ่งลักษณะทั้งสองประการที่ผสมผสานอยู่ในตัวละครทำให้ตัวละครเป็นหญิงสาวที่มีลักษณะโดดเด่นไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในมิติเวลาใดก็ตาม

2) การขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่ออดีต

ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลามักจะขาดความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ในช่วงมิติเวลาแห่งอดีตที่ต้องเดินทางข้ามเวลาไป โดยผู้เขียนมักสร้างตัวละครให้มีลักษณะนิสัยและวิถีชีวิตอย่างคนยุคใหม่ที่เจริญเติบโตท่ามกลางรูปแบบสังคมที่นิยมวัตถุ ความสะดวกสบาย และกระแสวัฒนธรรมตะวันตก จนหลงลืมและละเลยที่จะให้ความสำคัญกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม จนเมื่อได้เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีต ได้เรียนรู้ ได้สัมผัสสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมปฏิบัติ ความยากลำบาก ความสามารถปราดเปรื่องของบรรพบุรุษ จึงได้ตระหนักและภาคภูมิใจกับความเป็นไทย ซึ่งตัวละครที่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ มณีจันทร์ ใน *ทวิภพ ศิโรตม์ ในอดีตดาแพรวนวล* ใน *บ่วงบรรจถรณ์* พัชรา ใน *บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน* และพลอยบุษย์ ใน *สาวหลงยุค* ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดภูมิหลังของตัวละครเอกที่ขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังต่อไปนี้

ทวิภพ

มณีจันทร์ เป็นลูกสาวเอกอัครราชทูตไทยประจำต่างประเทศ จึงเจริญเติบโตได้รับการศึกษาและใช้ชีวิตส่วนใหญ่ก่อนเดินทางข้ามเวลาในสังคมตะวันตก มณีจันทร์จึงเป็นสาวยุคใหม่ที่ไม่ใคร่จะใส่ใจเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยเท่าใดนัก จึงขาดความรู้พื้นฐานและความใส่ใจในรายละเอียดของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ เช่นบทบรรยายตอนที่มณีจันทร์รู้ว่าตนสามารถเดินทางข้ามเวลาย้อนอดีตสู่ ร.ศ.112 หรือ พ.ศ. 2436 ได้ จึงเริ่มต้นสนใจประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างจริงจัง ดังนี้

...ละของไอหมอกจางลงเมื่อทำเธอสัมผัสพรหมเนื้อมูม มณีจันทร์ไม่ประหลาดใจอีกแล้ว...ร.ศ.

112 พุทธศักราช 2436 ระยะทางระหว่างกระจกสองบานนั้นห่างกันเก้าสิบกว่าปี

ร.ศ. 112!

ความทรงจำของเธอแม่นยำ มีอะไรติดๆ อยู่ในความรู้สึกสักอย่าง...มันต้องสำคัญนะ แต่...

สำคัญในเรื่องใดเล่า? สมองสับสนของเธอพยายามคิดค้น

ก็อย่างว่า เธอสอบตกประวัติศาสตร์ทุกที!

และยังระยะเวลาที่เติบโตในต่างประเทศ หนังสือไทยที่ผู้เป็นมารดาพำร่ำสอน เธอจำได้บ้างไม่ได้

บ้าง

แต่...มันต้องสำคัญมากละ!

หญิงสาวมิได้สนใจอื่นใด หากถลาแล่นเปิดประตูออกไปโดยเร็ว...ห้องหนังสืออาจจะมีตำรา
ประวัติศาสตร์อยู่บ้าง...

(ทวิภพ.2545:193)

เมื่อมณีจันทร์ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในช่วง ร.ศ. 112 ซึ่งในช่วงเริ่มต้น
ของการค้นคว้า มณีจันทร์กลับไม่พบข้อมูลรายละเอียดใดๆ และเมื่อพบก็ไม่สามารถนำข้อมูล
เหล่านั้นเดินทางข้ามเวลาได้ สิ่งเดียวที่เธอสามารถนำกลับไปช่วยแก้ไขปัญหาในอดีตได้มีเพียงความ
ทรงจำเท่านั้น ดังนี้

...หนังสือรายละเอียดแห่งประวัติศาสตร์และสนธิสัญญาที่ผ่านมา
เพียงให้ 'เขา' ได้อ่าน
หนังสือเล่มนั้นจะกลายเป็นคำพยากรณ์อนาคตได้อย่างแม่นยำ หนังสือเล่มนั้นจะบอกจุดอ่อน
แห่งสัญญา จะบอกที่ทำศัตรู

...

เธอวางไว้ที่ใดกันแน่?
เธอแน่ใจนี่ว่าเป็นการเดินทางที่ 'พร้อม' ที่สุดเธอหยิบหนังสือติดมือมาอย่างแน่นนอน และเธอ
วางไว้ข้างอ่างในห้องนอน ที่กระเป๋ายังหอบมาได้ แล้วทำไมหนังสือ...
มณีจันทร์ชะงัก ได้คำตอบ
หลักฐาน...เธอตั้งใจจะเอาหนังสือเล่มนั้นมาเป็นหลักฐาน เพราะฉะนั้นย่อมจะไม่มีวัน
'มีหลักฐาน' ใดๆ เหมือนๆ กับที่เธอเคยวิงวาทหิวชุน
เธอนำมาได้แต่ความทรงจำ!
นั่นเป็นอย่างไรที่สุดแล้วที่เธอ 'ได้รับอนุญาต' และต้องในระยะเวลาอันกระชั้นชิดด้วย...

(ทวิภพ.2545:406-407)

อดีต

ศิริโรตม์ ชายหนุ่มที่แม่จะเจริญเติบโตขึ้นภายในครอบครัวที่ผู้เป็นแม่อย่างปานทิพย์
นิยมและผูกพันกับความเป็นไทย แต่การได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ และการเจริญเติบโต
ท่ามกลางกระแสสังคมสมัยใหม่ ทำให้ศิริโรตม์ไม่เคยใส่ใจในความเป็นมาของชนชาติตน ดังจะเห็นได้
จากความรู้สึกเบื่อหน่ายของศิริโรตม์ที่ต้องติดตามคณะนำเที่ยวอยุธยา เพื่อดูแลเพื่อนชาวต่างประเทศ
ของแม่ที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย ดังนี้

...การจะเดินตามกฐิปัทร์ ฟังคำอธิบายเป็นเรื่องที่เหลือเชื่อ อะไรจะสร้างในปี พ.ศ. อะไร ฟัง
เมื่อไหร่...

“จะรู้ไปทำหัวอะไรวะ?” เจ้าตัวหงุดหงิด “ยังงี้ๆ ก็พังหมดแล้ว ชี้ตรงไหนเขาก็บอกว่าพม่าทำพัง ถ้าไปเมืองพม่าเขาจะบอกว่าไทยทำพังหรือเปล่าไม่รู้” เจ้าตัวขยาด เพราะค่อนข้างสูงจึงก้าวขึ้นไปตามแนวอิฐหักพังได้ง่ายดาย...

(อติตา.2547:3)

ด้วยการขาดความใส่ใจในประวัติศาสตร์ เมื่อมีโอกาสได้เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต ศิโรตม์จึงไม่อาจช่วยชาวบ้านบางระจันรบศึกได้ในฐานะของผู้ล่วงรู้อนาคต แต่เป็นเพียงผู้ร่วมชะตากรรมกับชาวบ้านบางระจันเท่านั้น เช่น ตอนที่ศิโรตม์กำลังจะเดินทางไปตามช่างมาหล่อปืนใหญ่ต่อสู้กับข้าศึก ดังนี้

“นี่...เลือกช่างมาดีๆ แล้วกัน”

ศิโรตม์ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร เพราะเขา ‘ตกประวัติศาสตร์’ จำไม่ได้ว่าเรื่องราวตอนนี้เป็นอย่างไร แต่...ชายหนุ่มมองอาจารย์ผู้ทรงศีลนั่งเงียบ ดวงหน้าอยู่ในเงาสลัวทำให้...อ่านไม่ออก...อาจารย์น่าจะ ‘รู้’ ว่าอะไรจะเกิด แล้วทำไมปล่อยให้เกิด

“กรรมอะไรมันหนักหนา?” เขาพึมพำอย่างมีโมโห

(อติตา.2547:458)

บ่วงบรรจถรณ์

แพรวนวล หญิงสาวที่เติบโตขึ้นมาภายใต้ครอบครัวที่มีแม่เพียงคนเดียวคอยเลี้ยงดู อีกทั้งยังได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับเมืองเชียงตุงดินแดนทางเหนือของไทยจึงไม่มากมาย ดังจะเห็นได้จากข้อความบรรยายความเป็นมาของแพรวนวล เมื่อแพรวนวลมีปัญหากับสามีและตัดสินใจขึ้นมาพักอาศัยที่บ้านของพ่อในจังหวัดเชียงราย ดังนี้

...หล่อนควรจะกลับมาที่นี้นานแล้ว แต่แพรวนวลไม่เคยเห็นคุณค่าของมันเลย หล่อนจากเชียงรายไปตั้งแต่มองจำความไม่ได้ หล่อนเกิดที่นี่ บ้านหลังนี้ แต่ไม่เคยกลับมาเลยสี่สิบปี บ้านนี้เป็นสมบัติของหล่อนตามกฎหมาย เพราะเมื่อสี่ปีมานี้เอง พ่อเขียนพินัยกรรมยกบ้านและที่ดินซึ่งกว้างถึงสิบสองไร่ให้กับแพรวนวล ก่อนพ่อตาย หล่อนไม่รู้เลยว่าพ่อป่วยมากจนถึงกับเข้าโรงพยาบาล...ตั้งแต่พอกับแม่เล็กกัน แพรวนวลอยู่กับแม่ซึ่งพาหล่อนกลับไปหาตายายที่กรุงเทพฯ หล่อนขาดการติดต่อกับบิดาโดยปริยาย โชคดีที่ตากบยายเป็นคนมีฐานะระดับเศรษฐี แพรวนวลจึงได้ไปเรียนต่อที่อเมริกา หล่อนพบกับเซดต์ที่มหาวิทยาลัย เขาเป็นรุ่นพี่ เขาเรียนการโรงแรม ในขณะที่หล่อนเรียนกฎหมายระหว่างประเทศ...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 3)

จากข้อความบรรยายเกี่ยวกับภูมิหลังของแพรวนวลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แพรวนวล
 ไม่มีความรู้ใดๆ เกี่ยวกับเชียงรายหรือเชียงตุงเลย ดังนั้นเมื่อแพรวนวลรู้ว่าตนสามารถเดินทางข้าม
 เวลากลับไปกลับมาได้ระหว่างเชียงรายปี พ.ศ. 2541 และเชียงตุง พ.ศ. 2487 ได้ จึงพยายามค้นคว้า
 ข้อมูลต่างเกี่ยวกับเชียงตุงในอดีต แต่กลับไม่พบรายละเอียดใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลาที่ได้
 ย้อนเวลาไป ดังนี้

หนังสือเกี่ยวกับเมืองเชียงตุงมีเพียงไม่กี่เล่มในตู้กระจก สำหรับหนังสือเก่าของห้องสมุด
 ประชาชนแห่งเดียวของจังหวัด แพรวนวลเขียนใบสมัครทำบัตรสมาชิก...

...แล้วแพรวนวลก็เริ่มอ่าน ตัวอักษรทุกตัวแทบจะไม่คลาดจากสายตาของหล่อนไปได้เลย

เหมือนดังให้มนตราอาถรรพณ์ของเชียงตุงซึมซาบเข้าสู่ความทรงจำและห้วงสำนึกแห่งชีวิตและ
 วิญญาณอันกระหายได้รับรู้เรื่องราว ซึ่งหล่อนโหยหาตลอดชีวิตที่นั่น...

...แพรวนวลยิ้ม หล่อนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ของเชียงตุงจากการอ่านหนังสือเก่าเหล่านี้มากขึ้น
 แต่ไม่มีสิ่งใดเกี่ยวข้องพาดพิงกับเหตุการณ์ระหว่างสงครามโลกเลย

“หนังสือพวกนี้พิมพ์หลังจากสงครามโลกสิ้นสุดไปได้ไม่นาน แต่ไม่มีเล่มไหนเขียนถึงตอน
 สงครามโลกหรือตอนสงครามสงบใหม่ๆ เลย ช่วงเวลานั้นล่ะที่ฉันฝันว่าไปอยู่ที่นั่น”

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:233-235)

บารมีพระแม่ป๋องปกพันธรณิน

พัทธรา หญิงสาวที่ต้องเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศตั้งแต่อายุยังน้อย จึงไม่มี
 ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาตอนที่พัทธราเดินทางไปสักการะพระบรมราชา-
 นุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ดังนี้

...สาวน้อยคนเดียวในบรรดาเพื่อนชายทั้งหมด สะบัดผมยาวเป็นประกายเลื่อมไปรวมไว้ข้าง
 หลัง เยกหน้าขึ้นเอามือป้องตา มองข้างคิ๊งคิ๊งดำสนิทตัวใหญ่ยาว ประดิษฐานตระหง่านอยู่บนแท่นสูงลิ่ว
 เหนือศิรัษะ ขนาบข้างด้วยจตุลึงคบาท บนคอปญาข้างคือองค์สมเด็จพระสุริโยทัยในฉลองพระองค์ออก
 คีบบบบแม่ทัพ แล้วถามอย่างไม่ประสีประสา

“พี่วินท์ ไหนล่ะ สมเด็จพระสุริโยทัย”

“ท่านประทับอยู่บนคอช้างพระที่นั่ง” ปวินท์เหลียวไปตอบสั้น

พัทธราทำหน้างุน

“อ้าว นั่นผู้ชายไม่ใช่หรือ ไม่ใช่ทหารหรืออะไรคะ”

สมภพหัวเราะ ลากเสียงตอบว่า

“โอ้เอ๊ย ยายแพท เธอไม่รู้เลยหรือว่าท่านเสด็จไปออกศึก แต่งพระองค์เป็นชาย สงสัยเอา
 ความรู้สมัยมัธยมคืนครูไปหมดแล้วซีเนี่ย”

พัตราหน้าจ้อย

“แพทจะรู้ได้ยังไงล่ะ ก็นี่กว่าท่านเป็นผู้หญิง ต้องห่มสไบสวยๆ ยอมรับว่าไม่รู้ก็แล้วกัน แพทไม่ค่อยได้อยู่เมืองไทย ก็แะยังจีละ”

หล่อนไปเรียนที่อังกฤษตั้งแต่อายุสิบสี่จนยี่สิบเอ็ด กลับมาเยี่ยมบ้านปีละครั้งเพียงช่วงสั้นๆ จึงมีความรู้เกี่ยวกับบ้านเกิดเมืองนอนของหล่อนน้อยกว่าเพื่อนๆ ทุกคน แต่พัตราเป็นคนกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้รอบตัวมากกว่าเที่ยวเตร่เฮฮาไปวันๆ หล่อนจึงตัดสินใจมาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่าจะเลือกไปเดินช้อปปิ้งอยู่ในศูนย์การค้า...

(บารมีพระแม่ป๊องปกพื้นธรณิน.2547:10-11)

สาวหลงยุค

พลอยบุษย์ มีอาชีพเป็นนางแบบเลี้ยงดูตนเอง ด้วยอาชีพของพลอยบุษย์กับวิถีชีวิตประจำวันทำให้พลอยบุษย์ไม่ได้สนใจประวัติศาสตร์มากเท่าใดนัก ดังจะเห็นได้จากความรู้สึกของพลอยบุษย์ในตอนทีพบสมุดบันทึกของบุษราคัม ดังนี้

ในหน้าแรกของบันทึก เจ้าหล่อนคนที่เป็นเจ้าของสมุดเล่มนี้ เขียนเอาไว้อีกด้วยว่า ร.ศ. 130...

พลอยบุษย์ทำตาโต ในสมองคิดคำนวณปรูดปราดว่า ร.ศ.130 นั่นคือเมื่อใดกัน...ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับนางแบบอย่างเธอเลยสักนิดเดียว

แม้ว่าตอนที่เรียนชั้นมัธยมหล่อนเรียนสายศิลป์ก็ตาม หากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสมัยนี้ไม่ได้สอนให้หล่อนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ลึกซึ้งอะไรมากนัก และหล่อนก็ไม่ได้เป็นคนที่จะใฝ่รู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ชาติไทยสักเท่าใด แบบเรียนมีให้เรียนแค่นั้น หล่อนก็รู้แค่นั้น แกรมเมื่อเวลาผ่านไป ความรู้ก็เลือนลางจางหายไปเสียมากแล้ว

พลอยบุษย์จำได้แต่เพียงว่า กรุงศรีอยุธยาแตกพ่ายแก่พม่าไปถึงสองครั้ง ครั้งแรกนั้น สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นกษัตริย์ ที่ทรงงานหนัก เพื่อปกป้องกู้อิสรภาพของชาติไทย ส่วนในครั้งหลังนั้นเป็นสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากนั้นก็เป็นยุคสมัยของกรุงเทพมหานคร...

(สาวหลงยุค.2547: 60)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมักสร้างตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาให้ขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะในกลุ่มตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ลักษณะดังกล่าวช่วยให้ปมปัญหาของเรื่องเข้มข้นชวนติดตามยิ่งขึ้น เนื่องจากตัวละครจะยังไม่สามารถแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญได้ทันที เมื่อต้องเดินทางข้ามเวลาไปประสบปัญหาหรือมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นแล้ว ดังนั้นตัวละครจึงต้องเผชิญและร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ในประวัติศาสตร์ ในฐานะที่เป็นเหตุการณ์เฉพาะหน้าเสมือนเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่ร่วมเวลาในอดีต เช่น มณีจันทร์ ในนวนิยายเรื่องทวิภพ ที่ขาดความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ไทย โดยเฉพาะในช่วงประเทศประสบ

วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 แต่กลับได้เดินทางข้ามเวลาไป และถึงแม้จะมีช่วงเวลาที่ยากลำบากสู่ปัจจุบันค้นคว้า ข้อมูลตามบันทึกประวัติศาสตร์ได้ แต่ก็ไม่สามารถนำหลักฐานนั้นเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้ ตัวละคร จึงต้องอาศัยเพียงความจำและความสามารถเฉพาะตัวช่วยแก้ไขสถานการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ นั้น เป็นต้น การเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตจึงไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อโครงเรื่องในแง่การ คลี่คลายปมปัญหา แต่กลับเป็นประเด็นช่วยสร้างปมปัญหาให้ซับซ้อนชวนติดตามยิ่งขึ้น

3) ความรู้ ความสามารถพิเศษ หรือคุณลักษณะบางประการของตัวละคร เอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตที่เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ในช่วงเวลาที่ เดินทางข้ามเวลาไป

ถึงแม้ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจะขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ แต่ผู้เขียนได้ สร้างให้ตัวละครเอกมีความรู้ ความสามารถพิเศษ หรือคุณลักษณะบางประการอย่างอื่นที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานการณ์หรือการดำรงชีวิตอยู่ในช่วงเวลาที่เดินทางข้ามเวลาไป ได้แก่ มณีจันทร์ ใน ทวิภพ เด็กชายทั้ง 5 ในหุบเขากินคน ตรีภ ในจากฝันสู่...นิรันดร ศิโรมต์ ในอดีตดา แพรนวนล ใน บ่วงบรรจถรณ์ ปวินท์ ในบารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน บัณฑิต ในนิราศสองภพ แดเนียด ใน รัตตมณี และพลอยบุษย์ ในสาวหลงยุค ดังนี้

ทวิภพ

มณีจันทร์ มีทักษะทางภาษาต่างประเทศดีเยี่ยม เนื่องจากต้องติดตามบิดาที่ ประกอบอาชีพเป็นเอกอัครราชทูต มณีจันทร์จึงเป็นหญิงสาวผู้เพียบพร้อมทั้งความรู้และไหวพริบ ปฏิภาณ ดังจะเห็นได้จาก ดร.ตรองและกุลวรางค์ต้องการให้มณีจันทร์ทำงานเป็นผู้แปลภาษาในการ ประชุมใหญ่นานาชาติ เพื่อรักษาอาการทางจิตของมณีจันทร์ตามที่ทั้งสองเข้าใจ ดังนี้

“เมณี ทำงานไหม?”

นี่ก็อีก เป็นวิธีรักษา คนมีงานมีกรทำ คงไม่มีโอกาสเป็นโรคจิตย่ำคิดย่ำทำ นอกจากโรคไม เกรน

“จะให้ทำอะไร?”

คำถามชั้น เพราะอันวิชาศิลปะ ภาษาศาสตร์อย่าง ที่ กุลสตรีชั้นสูงในต่างประเทศร่ำเรียนกันนั้น ไม่เห็นมีทางประกอบอาชีพได้

...

“จะมีการประชุมใหญ่ สักสิบชาติได้มั้ง เขาต้องการล่ามที่พูดได้หลายภาษา

“อย่าเลย ขึ้นให้เราแปล มันจะตีกันหมดทั้งสิบชาติ”

“ตัวนะพูดได้รู้จักก็ภาษา อังกฤษ ฝรั่งเศส ไม่ต้องพูด เยอรมัน...แล้วอะไรอีก?”

ผู้เป็นเพื่อนแน่ใจเพราะเคยเห็นฤทธิ์มาแล้วยามอยู่ต่างประเทศด้วยกันว่า มณีจันทร์สามารถ
เปลี่ยนภาษาพูดได้คล่องราวกับน้ำ...

(ทวิภพ.2545:378-379)

ความสามารถทางภาษาของมณีจันทร์ดังที่ยกตัวอย่างประกอบข้างต้น ถือเป็น
ความสามารถพิเศษที่เป็นประโยชน์ต่อมณีจันทร์อย่างยิ่ง เมื่อต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ร.ศ.112
เนื่องจากมณีจันทร์ได้ใช้ความสามารถทางภาษาดังกล่าวร่วมแก้ไขวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 ที่ไทยมี
ข้อพิพาทกับฝรั่งเศส ดังเช่นตอนที่เจ้าคุณวิลาศดีทดสอบความสามารถทางภาษาของมณีจันทร์ก่อน
จะให้ช่วยงานสำคัญของประเทศชาติ ดังนี้

“หล่อนเรียนมาก็ภาษา?”

“อังกฤษกับฝรั่งเศสค่อนข้างดีเจ้าคะ”

หญิงสาวตอบเรียบร้อย คนที่นั่งหันหน้าตรงมานั้นทำหน้าที่วงเวียน

“จะ...ลองอ่านจดหมายฉบับนี้ไหม เรา...ได้สำเนามา”

‘สำเนา’ คือลายมือที่คงจะรีบคัดมาจากต้นฉบับเพราะเขียนจาก ‘ปากไก่’ ตัวอักษรลากตัวห่าง
ยาว ค่อนข้างยุ่งเหยิง มณีจันทร์มองแวบเดียว

“ภาษาอังกฤษเจ้าคะ”

“อือ...” เสียงในคอค่อนข้างพอใจ

“ว่าไป...”

“อึ้นแปลเลยนะเจ้าคะ?”

“หล่อนแปลได้ที่เดียวเลยหรือ?”

“เจ้าคะ”

“งั้นแปล...”

“อัครราชทูตฝรั่งเศสกล่าวว่า รัฐบาลฝรั่งเศสมีความเห็นเป็นสองสถาน คือหนึ่ง มีความประสงค์
จะสถาปนาความเป็นเอกราชอันมั่นคงของราชาธิปไตยแห่งสยามไว้ โดยให้มีพรมแดนแบ่งปันอาณาเขต
เป็นกึ่งจะลักษณะทั้งสองด้านคือด้านติดต่อกับฝรั่งเศสกับเกรตบริเตน อีกสถานหนึ่งคือรัฐบาลฝรั่งเศสตั้งใจ
จะทำความตกลงไว้ โดยจะได้ประติษฐานประเทศท่ามกลางกันไว้...”

“พอ ตรงใจไหมคุณหลวง!”

“ทุกคำขอรับ”

...

“เอาละเราจะใช้หล่อน...ดูหนังสือบางฉบับ และ...” รอยยิ้มเหี้ยมเกรียมลบรอยหน้าดูบ่นใบหน้า
เสียดสี

“หล่อนจะอยู่หลังฉาก ตอนเราเลี้ยงพวกฝรั่งเศส เราอยากรู้ว่ามันพูดอะไรกัน โดยคิดว่าเราไม่รู้
บ้าง ความรู้ของหล่อนจะช่วยเราได้มาก”

“ด้วยความเต็มใจยิ่งเจ้าค่ะ!”

(ทวิภพ.2545: 431-433)

หุบเขากินคน

เด็กชาย 5 คนได้แก่ วิชชุ อัมฆชา บุญชู บดินทร์ และวิทยา ทั้งหมดเป็นตัวละครเอก ในนวนิยายเรื่องหุบเขากินคน ซึ่งได้เดินทางข้ามเวลาสู่อาณาจักรขอมโบราณ และได้ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของแต่ละคนร่วมกันต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จ ดังจะนำเสนอความสามารถของเด็กชายแต่ละคน ดังนี้

วิชชุ เด็กชายผู้มีความรอบรู้ เพราะมีสติปัญญาฉลาดหลักแหลม มีนิสัยรักการอ่าน ชอบศึกษาค้นคว้า โดยเฉพาะเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

วิชชุ หนึ่งในกองธงเสือด้าเข้าไปดูปล้นค่าทางตีนเต็น เหมือนนักกินมาพบอาหารจานโปรด เขาเองสนใจประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประวัติศาสตร์ผู้คนในถิ่นนี้ วิชชุชอบอ่านหนังสือ อ่านจนปรุปรุนแทบทั่วทุกเล่ม เท่าที่มีในห้องสมุด อ่านทุกอย่างที่ผ่านตา ก่อนมาเข้าค่ายพักแรม ครูบอกว่าจะพาไปดูการขุดค้นทางโบราณคดี เขาเองรบเร้าให้พ่อพาไปซื้อตำราประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในเมือง เพื่อมาศึกษาล่วงหน้า...

(หุบเขากินคน.2549: 2-3)

เมื่อเดินทางข้ามเวลาวิชชุได้ใช้พลังแห่งสติปัญญานั้นค้นคว้าคัมภีร์โบราณกาลจักรและภูมิสถาน คิดคำนวณปรึกษากับคุณวรมันผู้นำพาพวกเขา มาจนสามารถพาเพื่อนๆ กลับสู่เวลาปัจจุบันได้ ดังนี้

“บุรพผลคุณี” วิชชুমองเห็นรูปร่างตัวอักษรชัดเจน แม้อ่านผ่านเพียงปราดๆ อ่านครั้งแรกจับความผิดแต่สมองส่วนพิเศษยังเก็บภาพอักษรจารึกไว้ชัดเจน “บุรพผลคุณี ไซ้แล้วพระเจ้าข้า”

กองธงเสือด้าทั้งสี่ได้แต่มองหน้ากันไปมาเหอหრა มีแต่วิชชุทำคอดีดคอดทำท่าจะจมหายลงไปใ้ในภูเขาตัวเลขอีกคน กระทั่งเลยเที่ยงคืน กองธงเสือด้าทั้งสี่ต่างพุบหลับกันไปหมดสิ้น แต่เสียงถกเถียงระหว่างเพื่อนกับองค์ยุวกษัตริย์ผู้เชี่ยวชาญกาลเวลายังดังอยู่แว่วๆ

...

ขบวนแห่งองค์ยุวกษัตริย์และอนุชานำอาคันตุกะต่างกาลเข้าเฝ้าเพื่อกราบทูลลา กองธงเสือด้าทั้งสี่กราบลาแทบพระบาท พระมหาเทวียื่นพระหัตถ์ลูบหัวเด็กชายทั้งสี่ที่ทรงรักเหมือนลูก ทรงอวยชัยให้พร เสร็จสิ้นคำพรอาคันตุกะต่างกาลต่างลูบเกล้าเอาชัย...

...กลับออกมาขึ้นข้าง จุดตัดแห่งกาลจักรและภุมิสถานใกล้มาถึง ผ่านการคิดคำนวณโดยละเอียดจากคุณวรมัน เวลาไม่คลาดเคลื่อนแม้สักส่วนเสี้ยวสังขยาปลายบาท ภุมิสถานไม่ผิดเพี้ยนแม้สักเศษเสี้ยวองศาพิลิปดา...

(หุบเขากินคน.2549: 346-347)

อัชฌา เด็กชายผู้มีกำเนิดลึกลับ โดยมีหลวงตาเป็นผู้เลี้ยงดู อัชฌาจึงเป็นเด็กชายที่มีบุคลิกสงบ ส่ารวม และสามารถนั่งวิปัสสนากรรมฐานได้ดีกว่าเด็กชายที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน อีกทั้งยังสามารถสวดมนต์บทต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วแม่นยำเนื่องจากการได้รับการสั่งสอนและฝึกฝนจากหลวงตา ดังนี้

อัชฌายังคงนั่งนิ่งๆ เขาเองเป็นเด็กวัด พ่อแม่จะเป็นใครก็ไม่รู้ หลวงปู่พามาแต่ป่าลึกตั้งแต่ยังเล็กๆ เล็กมาก ราวสองสามขวบเท่านั้น หลวงปู่เป็นพระฤๅษี เป็นพระนักวิปัสสนากรรมฐานที่เล่าลือกันว่า ท่านสำเร็จคุณวิชาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ท่านเฝ้าพร่ำสอนให้เขานั่งทำสมาธิทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่าสามชั่วโมงจนติดเป็นนิสัย...อัชฌาไม่ใช่คนเด่นของโรงเรียนเป็นคนเงียบๆ เฉยๆ แต่เค้าหน้าการวางตัวและความข่มขืนที่เหมือนแผ่ออกมา กลับทำให้เพื่อนๆ ให้ความเกรงใจแก่เขาอยู่ในที่...

(หุบเขากินคน.2549: 9)

การเดินทางข้ามเวลามาทำให้อำนาจจิตที่เกิดจากการปฏิบัติสมาธิกรรมฐานนั้นกล้าแข็ง บทสวดมนต์กลับทรงพลานุภาพ สามารถช่วยปกป้องและรักษาเพื่อนให้พ้นจากภัยอันตรายได้ เช่น ตอนที่อัชฌาแม่เมตตาให้งูยักษ์ เพื่อช่วยวิद्याหรือหมู่อ้วนที่กำลังถูกงูยักษ์กัดลิ้นกิน ดังนี้

อัชฌา ยืนนิ่งอยู่ชั่วครู่ สูดอัดเอาพลังแห่งจักรวาลเข้าไปเต็มปอด รำลึกคุณพระศรีรัตนตรัยแล้วรวบรวมดวงจิตเป็นดวงกระจ่าง อย่างก้าวเข้าไปหาเยือกเย็น เปี่ยมจิตเมตตาปราศจิตคิดร้ายใดๆ

...สัพเพ สัตตา อเวรา โหนตุ...

บทสวดท่องแผ่เมตตาทั้งวานขึ้น ทุ่มลึก อ่อนโยน แก้วเสียงแจ่มใส มือหนึ่งพนมระหว่างอก อีกมือเอื้อมแตะปลายจมูกชี้ดเอ็นของสัตว์โลกดีกดำบรรพ์

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง เมตตัง เอรापเถหิ เม

บทสวดแผ่เมตตาแก่ผู้สกุลต่างๆ ดังอยู่เสมอเสมอ...

...หมอกขาวเรืองรองเริ่มเปล่งประกายขึ้น ชาวจนสุกใส จนกลายเป็นดวงสว่างเย็นตา ลำแขนที่ทอดแตะส่วนหัวงูยักษ์เป็นเหมือนสะพานส่งทอดกระแสคลื่นแห่งความเมตตา อภัย และไม่เบียดเบียนเข้าสู่สัตว์โบราณหลงยุค...มือที่พนมเอื้อมออกไปจับต้นแขนของร่างอ้วนที่ถูกกลืนคาปากดึงออกมาช้าๆ ช้าๆ พญางูคล้ายยอมรับโดยไม่ขัดขืน คล้ายร่วมแรงร่วมมือโดยเต็มใจ ค่อยๆ ขยอกคายร่างอ้วนเหมือนหมู

ออกมา พอคายหมดก็กระดกถอย เลื้อยอ้อมรอบร่างชาวเรือที่ยังปักหลักนั่งนิ่ง ขดรอบสองสามชั้นแล้ว คลายขนดเลื้อยเลี้ยวกลับไป

(หุบเขากินคน.2549:263-264)

บุญชู เด็กชายชาวป่า ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องการใช้ชีวิตในป่า เนื่องจากครอบครัวของเขาเป็นพรานป่าผู้ยิ่งใหญ่ ดังนี้

...บุญชูมาจากหมู่บ้านในหุบเขาไกลโพ้น สืบเชื้อสายมาจากพรานยิ่งใหญ่ชาววยหลายชั่วรุ่น ตั้งแต่ก่อนทวด ทวด ปู่ ตลอดจนถึงพ่อ ต่างเป็นหัวหน้าหมู่บ้าน พร้อมกับเป็นพรานคล้องช้างผู้ยิ่งใหญ่ เพื่อนเรียกเขาว่า ไอ้ส่วย เพื่อนๆ เข้าใจว่าเขาเป็นชาวส่วยซึ่งแปลว่าชี้ช้า...เด็กชายชาวป่าเพิ่งเข้าโรงเรียนนี้เมื่อ ป.ห้านี้เอง แต่ก่อนเขาเองก็เรียนที่โรงเรียนในดงไกลโพ้น ครูที่โรงเรียนเดิมย้ายมาประจำที่นี่ พ่อเลยฝากเขามากับครู ตั้งแต่เริ่มเรียนก็เริ่มอึดอัด ที่นี้ไม่เหมือนโรงเรียนในไพรลี้ก เขาเองกลายเป็นตัวตลกเป็นคนเป็นทีน ไม่เข้าท่าเข้าทาง การดูถูกเหยียดหยามแม้ไม่ชัดแจ้ง แต่ลึๆ แล้วเขารู้ดีว่าเพื่อนร่วมชั้นหลายคนรังเกียจเขา...

(หุบเขากินคน.2549: 13)

ถึงแม้มิตรภาพระหว่างบุญชูและเพื่อนๆ จะเริ่มต้นไม่ดีนัก ด้วยความเป็นมาที่แตกต่าง แต่เมื่อได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ความรู้ ความสามารถพิเศษเกี่ยวกับป่าของบุญชูที่ได้เรียนรู้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ สามารถช่วยเพื่อนๆ และคนอื่นให้รอดพ้นอันตรายจากป่าได้หลายครั้ง ความสามารถดังกล่าวจึงช่วยให้มิตรภาพระหว่างเพื่อนพัฒนาขึ้นจนกลายเป็นความผูกพัน เช่น ตอนที่บุญชูใช้สมุนไพรป้องกันความหนาวเหน็บให้แก่เพื่อนๆ ดังนี้

อย่างดีก หนาวเหน็บจนเกินจะคู่ตัวนอนในถ้ำหินต่อไปได้ ต่างลุกมานั่งล้อมกองไฟกันหมด เว้นแต่วาศิกราชครูดาเผ่ายังนอนขดงอหลับสบายด้วยได้หัวเกล้าเข้าไปซบเคียวกับความหนาว

...

“เราจะปลุกตาเผ่า” บดินทร์อดรนทนไม่ได้ “หรือไม่กี่ขโมยหัวเกล้ามันซะเลย”

“ไม่จำเป็นต้องขโมยหัวเกล้าตาเผ่า” ดวงดาวแห่งพรานไพรพูดเรียบๆ “เรามีวามแสงอาทิตย์”

“นายมีอะไรดีๆ ซ่อนไว้เยอะนะ” วิชชุกกล่าวกับเพื่อนชาวส่วยสีหน้าชื่นชม “คงไม่สายเกินไป ถ้าเราจะขอโทษนายตอนนี้ แรกพบนาย เรารังเกียจชาวป่าเช่ช่าอย่างนาย”

บุญชูไม่เอ่ยปาก ล้วงย่ามหยิบเอาหัวว่นกลมแบนมีรากงอกรอบทิศออกมา มีดใหญ่ เทอะทะหันผ่านฉับๆ ชัดเจน ทำลึบกว่าแว่นเท่าจำนวนคนเป็นชิ้นเล็กๆ เท่าๆ กันบดินทร์คว้าใส่ปากก่อนอมไว้ลึกครู่ตามคำบอกของเพื่อน จ้องมองมือไม้คล่องแคล่วชัดเจนด้วยความยกย่อง ไม่เพียงแต่วิชชุก

เขาเองก็ต้องขอโทษเพื่อนด้วย อยู่ในเมือง ชาวป่าดูโง่เง่ามั่งง่าม แต่อยู่ในป่า ชาวเมืองอย่างเขาเองกลับ
ต้องฟังฟังชาวป่าเสียแล้ว...

(หุบเขากินคน.2549: 223-224)

บดินทร์ เด็กชายที่มีความเป็นผู้นำ ร่างกายแข็งแรง มีทักษะทางด้านกีฬาและการ
ต่อสู้ด้วยพลองเป็นอย่างดี ดังนี้

บดินทร์เก่งพลอง เคยเป็นแชมป์พลองลูกเสือติดกันถึงสองปีซ้อน เป็นนักกีฬาดีเด่นของอำเภอ
เป็นกัปตันทีมฟุตบอลระดับเสือสามารถ วิชาซึ่งพยายามจะฝึกพลองแต่ก็ไปไม่รอด เล่นฟุตบอลก็ติดแต่
ลูกทีมระดับตัวสำรองเท่านั้น สิ่งหนึ่งที่วิชาเหนือกว่าตลอดก็คือผลการเรียน บดินทร์เองก็เหมือนจะ
อัจฉราในขั้นนี้ของวิชา

(หุบเขากินคน.2549: 13-14)

ด้วยความสามารถพิเศษด้านการกีฬา โดยเฉพาะด้านพลองและมีบุคลิกความเป็น
ผู้นำของบดินทร์ เมื่อเดินทางข้ามเวลาไป บดินทร์จึงได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำทัพฝ่ายคุณวรมันเข้า
สู้รบกับรุทรวรมันผู้โหดร้าย และสามารถปราบรุทรวรมันได้ด้วยเพลงพลองนั่นเอง ดังนี้

...รุทรวรมันตกเป็นฝ่ายรับอีกครั้ง สองศึกหน้าหลังบาดเบียดเข้าขยี้จนล้าละล้า บดินทร์คุม
พลองโผนเข้ารุมรุทรวรมัน จอมโหดแม้ตกใจพรั่นพรึงแต่ยังยืนหยัดกัดฟันรับสองต่อหนึ่ง แม้เชิงดาบจะ
จัดเจนจนเพียงใด แต่สองซึ่งรุกรุมกระหนาบหน้าหลังก็เรื่องฝีมือเหลือกำลัง เชิงดาบของสังกรมันพอ
อ่านออก แต่เชิงพลองโผนพุ่งขึ้นข้างบนม้วนพลิกเรียดินกวาดกระหน่ำอย่างนั้นมันไม่เคยได้พบเห็น คาค
เดาไม่ถูกมือไม้จึงปะปะป่นปวน ในที่สุดก็ถูกพลองหวดกระหน่ำไหลซววจนทรุดห้อย

รุทรวรมันล้มลงแล้ว พ่ายแพ้โดยสิ้นเชิง...

(หุบเขากินคน.2549:188-189)

วิทยา เด็กชายรูปร่างอ้วน มีนิสัยเกียจคร้าน สติปัญญาค่อนข้างแย่ แต่มี
พลังกำลังมหาศาล ดังนี้

...หมู่อ้วนของเพื่อนๆ เป็นถึงแชมป์ทุ่มน้ำหนักรุ่นอายุไม่เกินสิบห้าและไม่เกินสิบแปดปีถึง
สองรุ่น เรียวแรงมากเหมือนควาย เพื่อนๆ เลยเรียกว่าควายโง่...

หมู่อ้วนชอบตกข้าชั้นหลายครั้ง จนอายุจะเต็มสิบห้าอยู่แล้วยังไม่จบ ป.หก ทางโรงเรียนเอง
ไม่ขัดข้องหากพ่อแม่หมู่อ้วนจะให้ลูกชายออกจากโรงเรียน แต่พ่อแม่หมู่อ้วนเห็นว่า ถึงลูกชายจะสมองที่บีบ

จนเกือบจะกลายเป็นคนปัญญาอ่อนแต่อย่างน้อยการได้อยู่กับกลุ่มเพื่อนที่โรงเรียนก็น่าจะดีกว่าจะเจ้าเหงา
อยู่คนเดียวที่บ้าน หมู่อ้วนติตวิชชุแจ พ่อแม่ของเด็กทั้งคู่ก็สนิทสนมกันมากด้วย

(หุบเขากินคน.2549: 14-15)

ถึงแม้จะด้อยสติปัญญา เกียจคร้าน แต่ก็มีพลังกำลังเป็นอาวุธที่มีพลังทำลายล้าง
ได้มากมาย หมู่อ้วนจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ฝ่ายของตนเองได้รับชัยชนะเหนือความพราหมณ์
ด้วยการทำลายแทนพิธีศักดิ์สิทธิ์ด้วยพลังกำลังที่มี ดังนี้

...หมู่อ้วนอยู่บนแท่น วาศิกเงื้อดาบจ้วงฟัน มันคงรีบร้อนเกินไป ดาบใหญ่ไปติดที่แขนทศ
หมู่อ้วนออกแรงผลักครั้งสุดท้าย เสียงครางครืนสนั่นหวั่นไหว วามพราหมณ์กรี๊ดร้องราวหัวใจแหลกสลาย
ทศดาบพุ่งครืนลงมา หินหนักร่วงร้อยกิโลกรัมขาดหักกระจัดกระจาย พราหมณ์มีร้ายแผ่ร่องซ้ำอีก พร้อมมี
เลือดพุ่งออกจากปากเป็นลำยาว มันตะเกียกตะกายยื่นโงนเงน

ส่วนหัวของทศดาบกระเด็นมาปะทะอกมันปลิวกระเด็น เลือดทะลักออกทั่วทวารทั้งเจ็ดบนใบหน้า.

(หุบเขากินคน.2549: 319)

จากฝัน...สู่นิรันดร

ตรัย ชายหนุ่มลูกคหบดีค้าขายเครื่องประดับอัญมณีขนาดใหญ่ ได้รับการศึกษา
จากต่างประเทศและมีพรสวรรค์ทางด้านวาดภาพ รักรงานศิลปะ และชอบสะสมของเก่า ดังนี้

...หรืออาจเป็นความผิดของพ่อเขา ส่งลูกชายไปเรียนต่างประเทศตั้งแต่อายุสิบสอง ถึงให้
กลับมาเยี่ยมบ้านทุกปีก็เถอะ ตรัยไปอยู่กับญาติที่ฮ่องกงในตอนแรกแล้วก็ไปเรียนต่อที่แคนาดา แล้วข้าม
ไปฝึกงานในยุโรปหลายประเทศ ก่อนจะมาสำเร็จปริญญาตรีทางบริหารธุรกิจที่สหรัฐอเมริกา ก่อนหน้านั้น
เขาไปเรียนการออกแบบเพชรพลอยมาแล้วหลายแห่งในยุโรป

...

ตรัยกลับชอบทำงานอะไรเงี้ยๆ ถึงพบปะติดต่อกับผู้คนได้เขาก็เนือยๆ ไม่สนใจเท่าไร
ชอบเอาเวลาว่างไปดูโน่นดูนี่เช่นไปตามร้านขายของเก่า หรือไปตามพิพิธภัณฑ์ทั้งของรัฐบาลและเอกชน
เพื่อดูเครื่องประดับและลวดลายศิลปะแบบโบราณเอาไว้เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบเครื่องประดับ

ตรัยมีฝีมืออีกอย่างคือ การวาดภาพเหมือน แต่ไม่มีใครสนับสนุน...

(จากฝันสู่นิรันดร.2549: 16)

ความรู้ ความสามารถ และพรสวรรค์ของตรัยที่ถูกมองว่าไร้ความสำคัญในสายตาของ
ผู้เป็นแม่ แต่เมื่อตรัยได้เดินทางข้ามเวลา ความรู้และความสามารถทั้งหมดของเขากลับมี
ประโยชน์อย่างมากมายในเวลาอดีต เนื่องจากตรัยได้ใช้ฝีมือด้านการวาดภาพเหมือนในการเชื่อม

ความสัมพันธ์กับการเกิดจนได้ภาพวาดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ตรัยได้เดินทางข้ามเวลา และใช้ความสามารถในการออกแบบเครื่องประดับช่วยเม่งซังหรือกังของตรัยในการออกแบบเครื่องประดับให้การเกิด และใช้เป็นอาชีพเลี้ยงดูตนเองและการเกิดในตอนท้ายเรื่อง เช่นในตอนท้ายของเรื่องที่เกิดตัดสินใจกลับบ้านจากเพื่อใช้ชีวิตร่วมกับตรัย ตรัยจึงพาการเกิดไปอาศัยที่บ้านสวนและขอทำงานออกแบบเครื่องประดับอยู่กับบ้านช่างทองที่เคยรู้จักเมื่อครั้งช่วยเม่งซังทำงาน เมื่อตรัยได้ทำงานกับนายบุญมากก็ได้ค่าตอบแทนนำมาเลี้ยงดูการเกิด ด้วยฝีมือและความชำนาญของตรัย ทำให้ได้ค่าตอบแทนที่ถือว่าสูงสำหรับค่าครองชีพในสมัยนั้น แต่กลับเทียบไม่ได้เลยกับอาชีพเดียวกันในเวลาที่เขาจากมา ดังนี้

...พลอยแขกที่ได้มาสวยงาม แต่ฝีมือเจียรระในคอนข้างหยาบ ตรัยหวนนึกถึงพลอยที่เขาคัดเลือกมากับมือสมัยอยู่บริษัท เครื่องไม้เครื่องมือในสมัยเขาล้วนมีถึยบละเอียดลออ ไม่ใช่เครื่องมือหยาบๆ อย่างของนายบุญมาก มันทำให้เขาเงอะงะอยู่หลายครั้งเมื่อต้องดูพลอยด้วยแว่นขยายล้ำสมัย หรือไม่กี่ใช้น้ำกรดลองทอง ทุกอย่างชวนให้ซัดใจไปหมด

...

ช่างอีกคนตะโกนล้อเลียนมาจากวงซึ่งกำลังทำงานอยู่ว่า
 “ค่าแรงวันละหลายสตางค์ เดือนหนึ่งก็หลายตำลึง ต้องเอาตุ้มฝังดินไว้ละมังพ่อตรัย”
 ตรัยอยากจะหัวเราะออกมาดังๆ เงินไม่กี่บาทต่อเดือน...ซ็อก้วยเดียวได้สักขามหนึ่งละมังในสมัยของเขา หรือถ้าเป็นก้วยเดียวตามศูนย์การค้าก็อาจจะซื้อได้ไม่ถึงหนึ่งขาม ความแตกต่างระหว่างสองยุคเกือบจะทำให้เป็นบ้าไปง่างๆ หากว่ายังใจไม่ทัน มาบัดนี้ไม่ว่าอะไรก็ขาดแคลนไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง...

(จากฝันสู...นิรันดร.2549: 505)

อดีต

ศิริโรตม์ ถึงแม้จะขาดความสนใจในเรื่องของประวัติศาสตร์ แต่เมื่อเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ที่บ้านเมืองประสบกับภัยสงคราม ศิริโรตม์ได้ประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่เขาเคยได้รับผ่านสื่อ และการเรียนรู้ในเวลาปัจจุบันในฐานะผู้ที่มาจากสังคมที่เจริญรุ่งเรืองกว่าในทุกๆ ด้านให้เป็นประโยชน์ต่อชาวค่ายบางระจันและการทำสงครามกับพม่าได้ไม่ว่าจะเป็นความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามหลักสุขอนามัยสมัยใหม่ และการผลิตระเบิดจากดินปืนตามที่เคยได้ชมภาพยนตร์ ซึ่งพระอาจารย์ธรรมโชติได้ยังเห็นคุณประโยชน์ดังกล่าวจากตัวศิริโรตม์ ดังนี้

...“เจ้าศรีมันรู้กลศึก”

‘เจ้าศรี’ สะดุ้งเกือบหลุดปาก “หา!” หากยังไว้ทัน สบตาอาจารย์ที่มองเขม็ง

“เอวาระ รู้ก็รู้” ศิโรตม์ต้องปลง
 “ประสบการณ์คือความรู้” เสียงอาจารย์ดูจู้ความคิด “คนรู้มากเห็นมากย่อมนำสิ่งรู้เห็นมา
 ใช้ได้ ถ้ารู้จักใช้”
 เรื่องอื่นยังพอรับ แต่การรบไม่เคยมีประสบการณ์ จะเอาอะไรมาใช้
 “สติกับปัญญาเป็นสิ่งคู่กัน มีสติพินิจเมื่อใด ปัญญาจะตามมา”
 (อติตา.2547: 283-284)

ศิโรตม์ใช้ความรู้เรื่องการปฐมพยาบาลและการดูแลคนไข้ตามหลักสูตรอนามัยใน
 ยุคปัจจุบัน จนคนไข้รอดชีวิต ดังนี้

ศิโรตม์...ตามไปใกล้จึงจำได้ คนเจ็บหนักคือคนแขนขาด ที่บัดนี้บาดแผลมีอะไรพอกพูนอยู่
 ภายใต้วงมือ

“เสียเลือด ซ็อค...” ศิโรตม์พอจะรู้บ้าง เจ้าตัวยื่นมือไปคลำหัวใจที่เต้นอ่อนแทบจับไม่ได้
 “ปี่ม”

แต่บนแคร่นี้ขึ้นปี่มหัวใจคงพัง “เอาคนเจ็บออกไป” เขาเริ่มสั่งการ “ปูผ้าบนดินก็ได้ ห้ามออกไป
 วางจะปี่มหัวใจ” ใครจะฟังเข้าใจหรือไม่ช่างประไร

“เอาออกไปถูกลมเดี๋ยวจะพ่นกินตาย”

ไอ้ตะพ้าน...มันอะไรเขาไม่รู้ หากชีวิตของคนตรงหน้าสำคัญกว่า ศิโรตม์...เหลือยมองอาจารย์

“ศรีมันเป็นหมอ” เขาได้รับปริญญาแพทย์ทันทีทันใด “แบบใหม่”

ถ้าไม่ใช่อาจารย์บอกจะเป็นหมอบแบบใหม่แบบเก่าคงไม่มีใครเชื่อ

...

“วางบนผ้า!”

ศิโรตม์ไม่ฟังเสียงทักท้วง “เอามานอนกลางดินได้ยังไง?”

หน้าคนเจ็บเขียว ศิโรตม์คุกเข่าลงแนบหูกับส่วนอก คุณพระคุณเจ้าช่วย! เขาปี่มหัวใจรวดเร็ว

“เฮ้ย! มันจะฆ่าไอ้ก้านหรือวะ?”

เสียงตะโกนลั่นทั้งตึกใจ ทั้งโกรธแค้น “ก้านเจ้าแทนไว้!” คนมีหนวดแหละสิ่ง

ศิโรตม์ไม่เงยมองด้วยซ้ำ “ไอ้ก้านมันสิ้นลมแล้ว ถ้าไอ้นี้จะทำให้รอดได้ก็ลอง”

หน้าต่างที่ปิดมีรอยขยับ เสียงแม่กาหลงเอะอะดัง

“คืนสติแล้ว!”

“ยังไว้ใจไม่ได้” ศิโรตม์เงยหน้า มองหาเมื่องใจ

“เมื่องใจ...มาปี่ม...เฮ้อ...ทำแบบนี้”

คนถูกเรียกมันใจในวิชาเวทดา จึงคุกเข่าอีกด้านของคนเจ็บ

“ทำอย่างนั้นนะ แรงๆ เป็นจังหวะ อย่ากลัวเจ็บ”

ศิโรตม์ละมือให้เมื่องใจวางมือลง เขาช่วยยกดสอน 2-3 ครั้ง

“เฮา...ทำแรงๆ”

จากนั้นก็บีบปากคนเจ็บให้อ้า ท่ามกลางเสียงพึมพำ และเมื่อเขาประกบปากพนมตามจังหวะ
บีบหัวใจ เสียงก็อื้ออึ้ง

“บัดสีบัดเกลิงเว้ย!”

นาน...ราวชั่วกัลป์ ศิโรตม์รู้ถึงเหตุที่ไหลร่วนน้ำ

“ไต่ก้านลืมตาแล้ว”

...

ศิโรตม์หันไปทางอาจารย์ที่มองมาสงบนิ่งราววัด ‘สติ ปัญญา ประสบการณ์’ อันกล่าวแล้วว่าได้นำติดตัว
มา

“กระผม...” ทุกคำพูดต้องตั้งสติให้ดี “จะดูแลคนนี่เองขอรับอาจารย์”

“มันเป่าของมันขึ้นมา ให้มันไป” อาจารย์ตัดสิน...

(อดีตา.2547: 286-291)

ศิโรตม์คิดประดิษฐ์ระเบิดตามที่เคยดูจากภาพยนตร์ เพื่อใช้โจมตีค่ายพม่า ดังนี้

...ศิโรตม์เริ่มเชื่อมั่นในตนเอง...ในหน้าที่เคยดูมา เขาก็ทำกันยั้งตั้งแต่...สิ่งที่ขาดคืออุปกรณ์
ระเบิดไฟ!

“กระผมจะระเบิดคลังปืนมันขอรับ เรายังไม่มีปืน มันมีปืนแต่ก็ต้องไม่มีดินปืน”

“ใช่แล้ว!” คราวนี้มีมือตบพื้นบึงใหญ่ จนเรือนโยก “เจ้าว่ามาจะต้องกระทำอย่างไรบ้าง”

...

ศิโรตม์ค่อยขยายความคิดและที่สรุปคือ “สายชนวนต้องล่ามยาว ไฟต้องแล่นเร็วไปกระทบดิน
ปืนที่อัดในกระบอกให้แน่นจะได้ระเบิด ถ้าชนวนแล่นช้ามันจะดับทัน”

หากเมื่ออธิบายจบแล้ว ก็ยังเงิบกันอยู่ ศิโรตม์มองคนโน้นคนนี้กระสับกระส่าย

“ใช้บอกไม้ไผ่เล็กไป” ทำยสุดผู้มีอาวุโสสุดเอ่ยซ้ำๆ “ต้องหม้อคะนน”

(อดีตา.2547: 397-398)

จากความคิดของศิโรตม์ชาวบ้านได้ช่วยกันผลิตระเบิดจากหม้อคะนน และทดสอบ
ระเบิดภายในค่าย เมื่อพบว่าใช้การได้จริง ศิโรตม์และเมืองใจจึงนำชาวบ้านกลุ่มหนึ่งออกไปลอบวาง
ระเบิดค่ายพม่าจนเป็นผลสำเร็จ ดังนี้

เมืองใจรับท่อนฟืน วิ่งผ่านไปพร้อมบอก “ถอย!” การจ่อจุดทำจนใกล้เพื่อให้ได้ผล

บี้ม! ระเบิดลูกแรกดังสะใจ!

เขารวบสายชนวนที่เหลือรอเมืองใจจ่อด้วยกัน ประกายไฟวิ่งสวยงาม

“เฮ้ย! เฝื่อน!” เขาบอกคูหนู

...

เสียงบีบครั้งที่สอง ทำให้ศิโรตม์หัวเราะลั่น เสียงเอะอะกวดตามหลัง เจ้าจันตะโกนเอ็ด

“มัวแต่หัวเราะ! เดียวหัวหลุด”

...

“สำเร็จแล้วโว้ย!” ศิโรตม์เดินแรงเดินกา อย่างน้อยค่ายก็ปลอดภัยชั่วคราว ทางพะม่ามีปืนแต่ขาดดินปืน ไทยยังพอมีดินปืน...บ้าง แต่ขาดปืนมันจะได้พอกลัวเกลี้ยกัน

(อติตา.2547: 440-441)

บ่วงบรรจถรณ์

แพรวนวล ถึงแม้แพรวนวลจะใช้ชีวิตห่างไกลจากเสียงรายถิ่นกำเนิด จึงทำให้ขาดความรู้ความทรงจำต่างๆ เกี่ยวกับดินแดนทางเหนือรวมทั้งเชียงตุงด้วย แต่กิริตี ชนาได้กำหนดให้แพรวนวลเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศสาขากฎหมายระหว่างประเทศ และเดินทางกลับมาประกอบอาชีพด้านกฎหมายและองค์การการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งความรู้ ความสามารถของแพรวนวลในด้านดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อแพรวนวลในการเดินทางข้ามเวลามาก เนื่องจากเมื่อแพรวนวลเดินทางข้ามเวลาสู่เชียงตุงในช่วงสงครามโลก ได้พบกับจายหลาวเปิงชายหนุ่มผู้มีเชื้อสายเจ้านายเชียงตุงทำงานเพื่อเรียกร้องเอกราชให้กับรัฐของตนที่ขึ้นอยู่กับพม่า เมื่อแพรวนวลตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในอดีตในฐานะภรรยาของจายหลาวเปิง จึงได้ติดตามช่วยงานด้านการเมืองของจายหลาวเปิงในรัฐสภาพม่าโดยตลอด จนกระทั่งถูกสังหารเสียชีวิตพร้อมกันในวันรัฐสภานั้นเอง

นวนิยายกล่าวถึงการศึกษาและการประกอบอาชีพของแพรวนวลก่อนการเดินทางข้ามเวลา

...ตั้งแต่พอกับแม่เล็กกัน แพรวนวลอยู่กับแม่ซึ่งพาหล่อนกลับไปหาตายายที่กรุงเทพฯ หล่อนขาดการติดต่อกับบิดาโดยปริยาย โชคดีที่ตายายเป็นคนมีฐานะระดับเศรษฐี แพรวนวลจึงได้ไปเรียนต่อที่อเมริกา หล่อนพบกับเขตต์ที่มหาวิทยาลัย เขาเป็นรุ่นพี่ เขาเรียนการโรงแรม ในขณะที่หล่อนเรียนกฎหมายระหว่างประเทศ...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 3)

เมื่อเดินทางกลับเมืองไทยแพรวนวลได้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสาขาที่ตนเองได้ศึกษามา ดังนี้

แพรวนวลมิได้มีความสุขกับงานประจำของหล่อนนัก งานด้านกฎหมายขององค์การการค้าระหว่างประเทศที่หล่อนทำอยู่มีแต่ความเครียดและชั้นเชิงของการใช้กฎหมายมาดับเหลี่ยมมุมกัน หล่อนไม่มีแม้แต่เพื่อนสนิทที่หล่อนจะปรับทุกข์ด้วยได้...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 5)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าแพรวนวลมีความรู้ และประสบการณ์ในด้านกฎหมายระหว่างประเทศเป็นอย่างดี ดังนั้นแพรวนวลจึงเหมาะสมที่จะช่วยงานนายพลเวียงผู้เป็นสามีด้านการเมืองในการเรียกร้องเอกราชให้แก่รัฐเสียดงจากรัฐบาลพม่า ซึ่งเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้และชั้นเชิงทางกฎหมายระหว่างประเทศของแพรวนวลอย่างแน่นอน ดังที่ตัวละครตองจิวได้เล่าถึงแพรวนวลพี่สะใภ้และพี่ชายของตนที่ต้องเสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาพม่าให้เขตต์ฟัง ดังนี้

“ฉันจำได้ไม่มีวันลืม วันที่ 19 มิถุนายน 1947 ขณะที่อุ๋องซานซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรียพม่า และคณะรัฐมนตรีกับสมาชิกรัฐสภากำลังประชุมในรัฐสภาที่ย่างกุ้ง มีทหารกลุ่มใหญ่ใช้ปืนกลเป็นอาวุธบุกเข้าไปยิงทุกคนที่อยู่ในหอประชุม ฉันฟังข่าวจากสำนักข่าวอังกฤษ ได้รู้ในทันทีว่าอุ๋องซานกับคณะรัฐมนตรีและสมาชิกรัฐสภาตายหมด

...

เจ้านางตองจิวน้ำตาไหลริน เขตต์สบตากับธีรภาพแล้วเอ่ยขึ้นว่า

“ท่านพักเถอะครับ เราต้องขอโทษที่ทำให้ท่านร้องไห้”

“ไม่เป็นไร ขอให้ฉันได้เล่าเถอะ ฉันภูมิใจที่พี่ชายของฉันอุทิศชีวิตให้กับชาติของเรา” เจ้านางยกมือที่เหยียดขึ้นปาดน้ำตา “คนที่อยู่ในเหตุการณ์และรอดตายเพียงไม่กี่คนเล่าว่า พี่ชายของฉันกระโดดเข้าบังกระสุนโดยโอบกอดผู้หญิงที่เขารักไว้ เธอเป็นผู้หญิงคนเดียวที่เข้าไปในรัฐสภาทุกครั้งกับสามี พี่ชายของฉันเป็นสมาชิกรัฐสภาด้วย กระสุนปืนกลเพียงนัดเดียวทะลุหัวใจของคนสองคนที่รักกันมากและตายพร้อมกัน”...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 702-703)

บารมีพระแม่ปกป้องปกปักรักษา

ปวินท์ เป็นตัวละครเอกหนึ่งในสองในนวนิยายเรื่องบารมีพระแม่ปกป้องปกปักรักษาที่เดินทางข้ามเวลา ปวินท์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่กรุงศรีอยุธยาในอดีตพร้อมกับพัทธาหญิงสาวนักเรียนนอกที่ขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ แต่ปวินท์แตกต่างจากพัทธาตรงที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์ไทยอย่างมาก เนื่องจากปวินท์จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและกำลังศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ และความเชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์ของปวินท์ทำให้เกิดเหตุการณ์สำคัญในโครงเรื่อง เมื่อทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลาไป เนื่องจากปวินท์และพัทธาต้องการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์และปกป้องสมเด็จพระสุริโยทัยจากการสิ้นพระชนม์กลางศึก ปวินท์จึงตัดสินใจเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลสมเด็จพระสุริโยทัยถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับพระองค์และกรุงศรีอยุธยาทั้งหมด ด้วยหวังว่าพระองค์จะทรงเปลี่ยนพระทัย

นวนิยายกล่าวถึงการศึกษาและความเชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ของปวินท์ ดังนี้

...ปวินท์เองก็ใจหาย เพิ่งตระหนักถึงความโศกสลดอย่างแรงกล้าที่เข้าเกาะกุมหัวใจทุกคนใน
 นั้น เรื่องราวเหล่านี้เมื่อกลายเป็นสิ่งที่ล่วงเลยมาแล้วในวันวาน อาจจะไม่มียุทธศาสตร์ของผู้ฟังเท่าใด
 เขาเองแม้ศึกษาประวัติศาสตร์มาโดยตรงตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาโท ก็มุ่งไปทางด้าน
 ค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและหลักฐานต่างๆ ในอดีตเสียมากกว่าจะคำนึงถึงผลกระทบทางจิตใจ...

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 137-138)

ปวินท์รวบรวมความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยา เมื่อได้เฝ้ากราบบังคมทูลต่อ
 สมเด็จพระสุริโยทัย ดังนี้

...ความหวังสว่างรำไรขึ้นในใจชายหนุ่มทันที อย่างน้อย มือของชะตากรรมที่ตรึงเรื่องออกศึก
 ของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิเอาไว้ ก็ยังผ่อนคลายช่องโหว่ให้เขาทูลนางพญาจนได้ หากทรงทราบ
 15 ปีหลังจากนี้ กรุงศรีอยุธยาจะต้องตกอยู่ในห้วงมหันตภัยของการสูญเสียดิสรภาพ ก็อาจจะถึง
 พระทัย หากทางรักษาพระชนม์ชีพไว้อย่างสุดพระปรีชาสามารถเพื่อจะได้ขจัดเหตุร้ายให้พ้นไป

ปวินท์รวบรวมกำลังใจรำลึกถึงครูบาอาจารย์และจอมปราชญ์ราชบัณฑิตผู้รวบรวมชำระพระราช
 พงศาวดารและตำราประวัติศาสตร์ทั้งหมด ขอให้เขาเรียบเรียงเรื่องราวทั้งหลายให้ถูกต้องแม่นยำ และ
 ขอให้ทรงเข้าพระทัยทุกคำที่เขากราบบังคมทูลด้วย...

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 132)

นิราศสองภพ

บัวบุษยา หญิงสาวชาวไทยที่ต้องได้รับการศึกษาตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน จึงมี
 ความทรงจำที่เกี่ยวกับเนื้อหาตอนสำคัญของประวัติศาสตร์ไทยช่วงเสียกรุงศรีอยุธยาอยู่บ้าง จึงได้ใช้
 ความรู้ที่มีติดตัวอยู่เพียงเล็กน้อยนั้นแทรกแซงประวัติศาสตร์ เพราะต้องการให้เขียนคนรักปลอดภัย
 และรอดชีวิตจากภัยสงคราม โดยการบอกให้เขียนกลับคืนสู่กองทัพของพระยาตาก เนื่องจาก
 บัวบุษยารู้ว่าพระเจ้าตากจะสามารถตีกู้เอกราชคืนจากพม่าได้สำเร็จ ระหว่างการพยายามเกลี้ยกล่อม
 เขียน บัวบุษยาจึงได้แผลงเล่าเหตุการณ์ตอนที่พระเจ้าตากสินจะถูกเจ้าเมืองจันทบูรออกอุบายหมาย
 จะลอบปลงพระชนม์ เมื่อเขียนนำความไปกราบบังคมทูลพระเจ้าตากสิน พระองค์จึงไม่ได้เสด็จไป
 เมืองจันทบูรตามกลอุบาย จึงไม่ได้รับอันตรายใดๆ และเป็นเหตุให้พระเจ้าตากสินใช้กำลังบุกตี
 เมืองจันทบูรจนแตกพ่าย ดังนี้

บัวบุษยากลุ้มใจ “ฉันรู้ แต่พวกนายควรจะไปขอโทษท่าน นายทำเพื่อครอบครัว ท่านน่าจะ
 เข้าใจ”

“เยี่ยงไรซำก็ทำผิดอาญาทัณฑ์”

หากหญิงสาวยังยืนยัน “ฉันจะช่วยพูดให้ ฉันรู้ว่าท่านจะตีจันทบูรได้ แต่ก่อนหน้านั้น ท่านจะถูกเจ้าเมืองจันทบูรหลอกไปซ้ำ ประวัติศาสตร์เขาเขียนไว้ว่าเจ้าเมืองจันทบูรสมคบกับขุนรามหมื่นช่อง”

“ขุนรามหมื่นช่องเป็นผู้ใด เจ้ารู้จักด้วยรี” เทียนไม่เคยเชื่อ

“ไม่รู้ ตอนเรียนก็ท่องจำมา พวกนั้นปรึกษากันว่า จะแกล้งส่งพระสงฆ์รูปมาเป็นทูตเชิญพระองค์ให้เสด็จไปประทับยังจันทบูร แล้วจะลอบโจมตีระหว่างที่กองทัพของพระองค์ข้ามลำน้ำ”

“ที่ใด” เทียนได้ยืนยันว่าพระเจ้าตากที่ตนเคารพกำลังตกอยู่ในอันตรายก็สนใจ

“จำไม่ได้ แต่ฉันพูดจริงนะ นายต้องไปห้ามพระองค์ไม่ให้เข้าไปในเมืองจันทบูร แต่เดี๋ยวก่อน...” หล่อนเริ่มนึกถึงความควรไม่ควรขึ้นมาได้ “ฉันไม่ควรยุ่งกับประวัติศาสตร์ นายไม่ต้องฟังฉันหรอก พระองค์ไม่เป็นไรหรอก”

บัวบุษยารีบกลบเกลื่อน แต่สายไปเสียแล้ว..

(นิราศสองภพ.2545: 368)

จากข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของบัวบุษยา ทำให้เทียนรีบเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเรื่องดังกล่าวให้พระเจ้าตากสินทรงทราบ เป็นเหตุให้พระเจ้าตากสินไม่ข้ามแม่น้ำสู่เมืองจันทบูร เหตุการณ์ทุกอย่างจึงดำเนินต่อไปตามรอยประวัติศาสตร์ที่บัวบุษยาเคยเรียนรู้อามาทุกประการ ดังนี้

เทียนรีบรายงาน “ขอทรงอย่ายกทัพข้ามน้ำไปพระเจ้าคะ พวกมันจักลอบโจมตีขณะทัพกำลังข้ามลำน้ำ เป็นกลลวงของเจ้าเมืองจันทบูรสมคบกับขุนรามหมื่นช่องที่ส่งพระสงฆ์รูปมาเป็นทูตเชิญให้ทรงเคลื่อนทัพได้ตั้งทางด้านใต้ของจันทบูร”

พระเชียงเงินไม่เชื่อ แต่พระเจ้าตากแปลกใจ

“มันมิได้เห็นพระสงฆ์รูป หากมันกล่าวเท็จ เหตุใดมันจึงรู้”

“มีเรื่องนี่มาได้ยังไง” ขุนพิพิธวาทีถาม

บัวบุษยาริ๊งออกมาจากที่ซ่อน ทุกคนรีบตามหล่อนมาด้วย

เทียนกราบทูล “กระผมมิสมควรพูดถึงผู้สงฆ์ แต่ขอสาบานว่าเป็นจริงดังกระผมพูด”

ทหารกองหน้านำตัวทหารจันทบูรนายหนึ่งเข้ามาหาพระเจ้าตาก

“ไฉนผู้นี้เป็นข้าเจ้าเมืองจันทบูรที่มิเห็นด้วยกับขุนรามหมื่นช่อง มันมาห้ามมิให้ข้ามน้ำไป”

พระเจ้าตากเชื่อที่เทียนพูด จึงหันไปสั่งทหารเอก “บุญมี เอ็งไปหยุดทหารกองหน้า มิให้ข้ามลำน้ำบัดเดี๋ยวนี”

(นิราศสองภพ.2545: 370)

รัตตมณี

แดเนียล ชายหนุ่มลูกครึ่งไทย-อเมริกัน ถึงแม้จะเจริญเติบโตและใช้ชีวิตอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา และมีเพียงพ่อชาวอเมริกันคอยอบรมเลี้ยงดู แต่แดเนียลก็ยังพยายามเรียนรู้

ทุกอย่างเกี่ยวกับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศบ้านเกิดเมืองนอนของแม่ที่หายตัวไปจนสามารถพูดภาษาไทยและเข้าใจวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี โดยการศึกษาจากวัดไทยในอเมริกาและจากมหาวิทยาลัย เช่นตอนที่แดเนียลเล่าประวัติชีวิตและเหตุผลที่เดินทางมาประเทศไทยให้กับเพื่อนชาวไทย ดังนี้

การศึกษาเรื่องเมืองไทยจากวัดไทยในเมืองที่เขาอยู่ทำให้แดเนียลเชื่อว่าเรื่องของพ่อไม่ใช่เรื่องปกติ คนไทยทั่วไปจะไม่ใจร้ายตัดสัมพันธ์ไปได้โดยไม่มีการรอรอยขนาดนั้น แม่ของเขาต้องมีเหตุผลบางอย่าง จึงไม่ติดต่อพ่อกลับมาเลยเขาอยาการู้เหตุผลนั้น

....

“บางครั้งพ่อก็คิดว่าแม่ตายไปแล้ว บางครั้งก็คิดว่าแม่แต่งงานใหม่ แต่บางครั้งพ่อก็บอกว่าแม่ถูกกักขัง ถูกกีดกันจากครอบครัวคนไทยของเธอ ซึ่งไม่ยอมรับคนต่างชาติอย่างพ่อ พ่อไม่เข้าใจเลยว่าพ่อทำอะไรผิด...พ่อผมจมอยู่กับความสูญเสีย ขาดความมั่นใจในความรักต่างๆ ที่พ่อบูชาความรักอย่างเหลือเกิน...ผมอยากเจอแม่ อยากฟังเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงๆ ผมพยายามเรียนรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับแม่ ไม่ว่าจะวัฒนธรรมหรือภาษา เพื่อที่จะเข้าใจความคิดของทั้งพ่อและแม่...ผมคิดว่าผมเกิดจากความรัก ผมไม่เชื่อว่าคนที่นี่จะเลวร้ายทำลายผู้คนเหมือนที่พ่อเขียนไว้” แดเนียลอดหยอดทำไม่ได้ว่า “อย่างน้อย...เพื่อนทางอินเทอร์เน็ตของผมก็ใจดีมาก”

(รัตตมณี.2546:13)

แดเนียลจึงได้เดินทางมาประเทศไทยเพื่อตามหาร่องรอยของแม่ที่หายไป โดยได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนชาวไทยที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต ระหว่างการเดินทางตามหาแม่นั้น แดเนียล พิมพัชร์ และอิสราได้เดินทางข้ามเวลาโดยบังเอิญสู่สมัยรัชกาลที่ 5 ภายในบ้านของหลวงพิจิตรธรรมการ ซึ่งในขณะนั้นได้เกิดคดีความดาบประจำตระกูลของขุนนางผู้ใหญ่สูญหายไป โดยสงสัยกันว่าพ่อค้าชาวต่างชาติเป็นผู้บงการ หลวงพิจิตรธรรมการเคารพนับถือพระยาพิทักษ์เขตขันธุ์ จึงไม่ยอมยกให้พระยาพิทักษ์เขตขันธุ์เข้าใจผิดว่าคนแปลกหน้าที่อยู่ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ในเรือนมีส่วนเกี่ยวข้องกับดัวย จึงให้ความช่วยเหลือโดยวางแผนให้แดเนียลซึ่งเป็นชาวต่างชาติปลอมตัวเป็นพ่อค้าชาวต่างชาติและเข้าไปสนิทสนมกับมิสเตอร์ไวท์ เพื่อสืบหาดาบพิทักษ์พลไกรให้ได้คืนมาโดยละม่อม ในเหตุการณ์ครั้งนี้หากแดเนียลไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยจนเข้าใจเป็นอย่างดี การเดินทางย้อนยุคและต้องร่วมทำงานสำคัญกับชาวไทยในอดีตเช่นนี้คงเป็นเรื่องยาก แต่เพราะแดเนียลคุ้นเคยกับความเป็นไทย จึงยินดีที่จะร่วมปฏิบัติการดังกล่าว ดังนี้

...“กระผมยินดีทำงานชิ้นนี้ให้ท่านขอรับ” แดเนียลรับปากกับท่านเจ้าคุณที่จะช่วยสืบหาดาบประจำตระกูลของท่านตามที่ท่านสงสัยว่าผู้อยู่เบื้องหลัง คือ มิสเตอร์ไวท์แห่งบริษัทการค้าตะวันออก

...

“กระผมไม่อยากจะให้ชาวสยามคิดว่าคนตะวันตกเป็นผู้ร้ายหมดทุกคน หากมิสเตอร์ไวท์เป็นคนร้ายจริง กระผมอยากให้เขาถูกลงโทษ แต่หากเขาไม่ได้ทำผิด กระผมก็อยากจะพิสูจน์ให้ทุกคนรู้ความจริง” แดเนี่ยลประกาศจุดยืนของตนอย่างชัดเจน

(รัตตมณี.2546: 97-98)

สาวหลงยุค

พลอยบุษย์ เดินทางข้ามกาลเวลาสู่สมัยรัชกาลที่ 6 และสวมบทบาทเป็นบุษราคัมที่กำลังเผชิญปัญหาชีวิตสมรสอันล้มเหลว เนื่องจากต้องแต่งงานเพราะความเห็นชอบของผู้ใหญ่ทั้งที่มีคนรักอยู่ก่อนแล้ว ก่อนที่พลอยบุษย์จะเดินทางข้ามเวลามานุษราคัมได้ถูกสามีทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจ เมื่อพลอยบุษย์ข้ามเวลามาจึงต้องตัดสินใจแก้ปัญหาดังกล่าวแทน พลอยบุษย์ซึ่งเป็นหญิงสาวที่เกิดและเติบโตในสังคมที่ชนบจาวรีตแบบไทยเจือจางไปมาก เพราะได้รับอิทธิพลตะวันตก ผู้หญิงมีอิสระทางความคิดและมีสถานะทางสังคมทัดเทียมกับชาย จึงได้แสดงพฤติกรรมต่างๆ ไปตามที่ได้ถูกหล่อหลอมจากสังคมที่จากมา ทั้งกิริยาและความคิดจึงกล้าหาญผิดกับกุลสตรีอย่างบุษราคัม

พลอยบุษย์คิดจะหย่าขาดกับหลวงวราญอริพ่าย ทั้งที่การกระทำดังกล่าวถือเป็นเรื่องเสื่อมเสียชื่อเสียงอย่างมากในสมัยนั้น ปรากฏในตอนที่พลอยบุษย์สนทนากับคุณประดับยายของบุษราคัมเกี่ยวกับพฤติกรรมและการตัดสินใจของตนเองที่ต้องทำแทนบุษราคัม ดังนี้

“คุณยายไม่ว่าดิฉันหรือคะ ที่ทำให้เรื่องยุ่งยากอย่างนี้” พลอยบุษย์เหลือบสายตามองผู้สูงวัยกว่า

คุณประดับส่ายหน้าเล็กน้อย พร้อมทั้งส่งยิ้มอ่อนโยนให้

“ฉันไม่เห็นว่าคุณจะทำอะไรให้หลานของคุณเสียหายสักนิด ตรงกันข้ามฉันรู้สึกว่าคุณตัดสินใจทุกเรื่องด้วยความมีสติ และกล้าหาญ ฉันเชื่อว่า หากบุษราคัมยังอยู่ อาจจะทำไม่ได้อย่างที่เธอทำ แม่บุษย์...เธอคิดและทำอย่างที่คุณเห็นควรเถิด จงทำใจว่าคุณคือบุษราคัม และจงเลือกทำอย่างที่เหมาะสมแก่ใจของเธอ...”

“แม้ว่าดิฉันเลือกที่จะเลิกร้างกันไปกับคุณหลวงวราญอริพ่าย อย่างนั้นหรือคะ?” พลอยบุษย์ถามย้ำ

หลายวันที่ผ่านมา ที่หล่อนสวมวิญญาณเป็นบุษราคัม พลอยบุษย์เรียนรู้ว่าในยุคนี้ การที่สตรีผู้หนึ่งจะถูกขืนมาเลิกร้างกับสามี เพียงเพราะสามีนั้นไปมีภรรยาใหม่ เป็นเรื่องใหญ่โต และแปลกประหลาด ผิดผู้ผิดคน เพราะการที่สามีจะมีภรรยาหลายคน ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาตามาก ไม่เคยมีภรรยาเอกคนไหนลุกขึ้นมาโวยวายหรือเลิกร้างสามีด้วยสาเหตุนี้ หากบุษราคัมจะเลิกร้างกับสามีไปจริง ก็คงเป็นเรื่องอื้อฉาวไปทั้งพระนคร

“แล้วคุณยาย ไม่อายชาวบ้านเขาตลกหรือคะ?” พลอยบุษย์ประหลาดใจกับคำตอบของผู้สูงวัย
ไม่ใช่น้อย

“ทำไมฉันต้องอาย สามีหล่อนเนี่ย ไม่ใช่สามีฉันสักนิด หากมีคนต้องอายก็น่าจะเป็นตัวหล่อน
มากกว่า”...

(สาวหลงยุค.2547: 256-257)

นอกจากนี้ความสามารถด้านภาษาเยอรมันของพลอยบุษย์ที่ได้เรียนเมื่อครั้งอยู่ใน
ยุคปัจจุบันยังได้ใช้ประโยชน์ในการช่วยชีวิตเด็กชายที่ถูกพ่อเลี้ยงทำร้ายอาการสาหัสได้ เมื่อพลอย
บุษย์เดินทางไปขอยาจากหมอมิชชันนารีซึ่งบังเอิญเป็นชาวเยอรมันพอดี และการที่พลอยบุษย์พูด
ภาษาเยอรมันนั้น กลับเป็นจุดสังเกตให้หลวงนิติธรรมพินิจมั่นใจทันทีว่าพลอยบุษย์ไม่ใช่บุษราคัมและ
ได้สารภาพรักในเวลาต่อมา ดังนี้

...แล้วชายหนุ่มก็ต้องถอนใจอย่างโล่งอก เมื่อหญิงสาวที่เพิ่งตามหลังเขาขึ้นมา นั้น พูดด้วยเสียง
แจ่มๆ เป็นภาษาเยอรมัน อธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้ทั้งเขาและหล่อนต้องมารบกวหมอบในยามวิกาลเช่นนี้

พลอยบุษย์เองก็เพิ่งจะเห็นประโยชน์ของภาษาเยอรมัน ที่อาจารย์เฝ้าเคี่ยวเข็ญหล่อนจนแทบ
ตายกันไปข้างหนึ่งเอาในตอนนี้ ตอนเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยหล่อนเลือกเรียนภาษาเยอรมัน แทนที่จะเป็น
ฝรั่งเศสหรือสเปนเหมือนคนอื่นเพราะว่าตอนเรียนมัธยมปลายนั้นหล่อนเลือกเรียนสายศิลป์-ภาษาเยอรมัน
พลอยบุษย์จึงเลือกเรียนภาษาเยอรมันต่อในระดับมหาวิทยาลัย แม้ว่าดูแล้วในชีวิตของหล่อน จะไม่มี
โอกาสได้ไปประเทศเยอรมันนี่ก็ตามที...

(สาวหลงยุค.2547: 335)

จากข้อมูลและการนำเสนอตัวอย่างประกอบ สรุปได้ว่าตัวละครเอกที่เดินทางข้าม
เวลาส่วนมากจะขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ จึงไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ในช่วงเวลาที่เดินทาง
ข้ามเวลาในฐานะผู้ที่ล่วงรู้อนาคต แต่เป็นเพียงผู้ที่มีความรู้ ความสามารถพิเศษหรือคุณลักษณะ
พิเศษบางประการ ที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่ได้เดินทางข้ามเวลาไป ตัวละครจึงใช้ความสามารถของ
ตนแก้ไขปัญหา หรือดำเนินชีวิตต่อไปในช่วงเวลาที่ได้เดินทางข้ามเวลาไป เช่น เด็กชายทั้ง 5 คนที่มี
ความสามารถพิเศษกันคนละด้าน เมื่อเดินทางข้ามเวลาไปผจญภัยกับสถานการณ์แปลกประหลาด
พวกเขาจึงสามัคคีร่วมมือร่วมพลังฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนผ่านพ้นไปด้วยดีได้สำเร็จ เป็นต้น

4) ทักษะชีวิตที่มีต่ออดีตของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต

ทวิภพ

มณีจันทร์ เมื่อมณีจันทร์ได้ใช้ชีวิตอยู่ในช่วงเวลาอดีตอยู่ระยะหนึ่ง จึงได้สัมผัสกับ
วิถีชีวิตที่สงบ เรียบง่าย ไม่ต้องเร่งรีบ เร้าร้อนเหมือนในยุคสมัยปัจจุบันที่ได้เดินทางข้ามเวลาจากมา
ดังนี้

เสียงฝีเท้ากระทบพื้น เป็นอย่างเดียวกับที่หมายถึง 'ความมีชีวิต' หากความเคลื่อนไหวจะเงียบสักหน่อย มณีจันทร์จะยังคิดว่าตนฝันอยู่นั่นเอง ไกลออกไป...มีเสียงขลุ่ยผิวผุย ท่วงทำนองวังเวงอ่อนหวาน

ในภพของเธอ...ความหวานเช่นนี้หายไปไหน?

ความเร่งรัดของเศรษฐกิจ ความเจริญหรือความเสื่อมของคนกันแน่ จนแม้แต่ดนตรี...มีแต่เร่งเร้าให้รีบ...รีบ...รีบ รีบไปสู่จุดหมายปลายทาง ซึ่งก็คือ

ความตาย!

เธอย้อนนับมาสู่โลกของคนตายหรือไหน คนที่มีชีวิตล่วงมาแล้วนับร้อยปี คนที่ในยุคของเธอเห็นแต่รูป...

แต่คนเหล่านี้อบอุ่น มีชีวิตชีวา

(ทวิภพ.2545:514)

จากฝัน...สู่นิรันดร

ตรัย ชายหนุ่มที่จากสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความเจริญทางวัตถุ ความหรูหราฟุ่มเฟือย ที่คนปัจจุบันนิยมสภาพสังคมเหล่านั้นว่าเป็นสังคมแห่งความสุข ความเจริญ แต่สำหรับตรัยเมื่อได้เดินทางข้ามเวลามาสัมผัสกับชีวิตผู้คน ความเป็นอยู่ในอดีต กลับได้พบว่าความสุขสงบร่มเย็นอย่างแท้จริงนั้นเป็นอย่างไร ดังนี้

เรือพายลำหนึ่งแล่นผ่านไปช้าๆ สวนทางกับเรือจ้างอีกสองสามลำ ชีวิตที่ไหลล่องขึ้นลงเหล่านี้ เป็นไปอย่างเนิบเนื่อยตามสบายไม่รีบร้อน เห็นเข้าก็รู้ว่าผู้คนในสมัยนี้อยู่กันโดยไม่ต้องดิ้นรนกระหืดกระหอบมากอย่างที่คนในยุคหลัง

จริงอยู่ ความเป็นอยู่เรียกว่าห่างไกลความฟุ่มเฟือย ถ้านับว่าความหรูหราคือความเจริญ แต่ความร่วมมือเป็นสุขต่างหากที่มีมากจนกระทั่งชายหนุ่มเพิ่งเข้าใจคำว่า 'อยู่เย็น' และ 'เป็นสุข' อย่างแจ่มชัด ไม่ใช่ 'ความอบอุ่น' อย่างที่คนสมัยเขาเรียกกัน

สมัยปัจจุบันนั้นอบอุ่นจริงๆ นะแหละ อบอุ่นเสียจนกระทั่งร้อนไปหมดอย่างไรกันเล่า

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 250-251)

อดีต

ศิโรตม์ ชายหนุ่มที่เริ่มผูกพันกับวิถีความเป็นอยู่ในช่วงเวลาอดีตที่ได้เดินทางข้ามเวลามา วิถีชีวิตที่ผู้คนผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ วิถีชีวิตที่เรียบง่ายแต่งดงามละเอียดอ่อน ต่างจากเวลาปัจจุบันที่ได้เดินทางจากมาที่เต็มไปด้วยวัตถุ จักรกล เครื่องปรุงแต่งมากมายที่อาจอำนวยความสะดวกวกลสบาย แต่ไม่ได้ทำให้ชีวิตได้พบกับความสุขสงบอย่างแท้จริง ดังนี้

ศิโรตม์เดินไปทางสระบัว ทอดลงนั่งกับดินโดยไม่ต้องสนว่าจะเปียกหรือไม่ ถ้าลุกขึ้นแค่เอามือปิดๆ ก็พอ บัดนี้แม้แต่การเดินย่ำกับดินโดยไม่สวมรองเท้าก็ 'พอไหว' พื้นดินส่วนใหญ่คลุมด้วยหญ้าทำให้ชุ่มชื้น

คนที่นี่เรียกดินเป็นปกติไม่เห็นหยาบตรงไหน

มีอ...ดิน...กินก็กิน 'ไม่ต้อง 'ทาน'

น้ำในสระเป็นประกาย ยามเช้าบัวผันจะเป็นสีอ่อนก่อน ยามสายสีจะจัดขึ้นเมื่อ 'มาอยู่ที่นี้' เขาเริ่มสังเกตดอกไม้แม่แมงกูดที่บินหู่ การไม่มีเครื่องยนต์ทำให้โลกสงบไม่อีกทีก็ เขาเพิ่งเข้าใจปรัชญา...เคยได้ยินเสียงแห่งความเจียบไหม? ... ความสุข ศานติ ที่ต่อไปจะร้างรา

...ไอ้เสียดายแสนสุดเสียดายนัก

ไอ้ลึกลับไยลึกลับหนีหาย

ไอ้ถึงคราววายวอดต้องวอดวาย

ไอ้มีได้รู้ซึ่ง ซึ่งรู้เลย...

(อติตา.2547:404)

บ่วงบรรจถรณ์

แพรวนวล มีทัศนคติต่อการเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตว่าเป็นเรื่องที่ดี และมีความต้องการจะใช้ชีวิตอยู่ในภพอดีตตลอดไป เพราะวิถีชีวิตผู้คนในอดีตที่ได้สัมผัสนั้นเรียบง่าย ไม่ต้องเร่งรีบ แข่งชิงแข่งขันเพื่อทรัพย์สินเงินทองเหมือนในยุคสมัยปัจจุบันที่ได้เดินทางจากมา ดังนี้

จะมีใครสักกี่คนในโลกนี้ที่โชคดีอย่างเรา แพรวนวลคิด ใครหนอจะได้กลับมาสัมผัสชีวิตของกาลเวลาที่ผ่านไปแล้วนับครั้งศตวรรษ

ความอิมเมมปีดิที่แผ่ซ่านในใจเมื่อหลอนคิดถึงความสุขของตอน ทำให้แพรวนวลสามารถตอบคำถามที่มีให้กับตนเองได้ว่า หากหลอนต้องเลือกระหว่างอดีตที่หลอนกำลังใช้ชีวิตอยู่ในขณะนี้ กับปัจจุบันของชีวิตที่หลอนถือกำเนิดขึ้นมา เลือกเพียงอย่างหนึ่งอย่างเดียวกว่าหนึ่งภพเดียว

หลอนจะเลือกที่นี่ กาลเวลาแห่งอดีต ชีวิตที่ไม่ต้องรีบเร่งกับการต่อสู้เพื่อทรัพย์สินเงินทอง และความสะดวกสบายที่แลกได้ด้วยเงินตราเท่านั้น

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:457)

บารมีพระแม่ป๊องปกพื้นธรณิน

ปวินท์ นักศึกษาปริญญาโทด้านประวัติศาสตร์ ถึงแม้จะเชี่ยวชาญหรือสนใจประวัติศาสตร์เพียงใด แต่หากไม่ได้มีโอกาสเดินทางข้ามเวลามาใช้ชีวิตอยู่ในอดีตจริงๆ คงไม่ได้สัมผัสถึงความงดงามของวิถีชีวิตผู้คนในอดีต ที่ผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติที่สะอาดบริสุทธิ์สงบ

เรียบง่าย สวยงาม เป็นสังคมในอุดมคติที่ปวิวิทคิดว่าไม่มีจิตรกรคนใดจะสามารถใช้จินตนาการถ่ายทอดภาพชีวิตที่เปี่ยมไปด้วยความสุขสงบเหล่านี้ได้ เช่น ตอนที่ปวิวิทพายเรือไปตามลำน้ำเจ้าพระยาตามลำพัง จึงทำให้เห็นและได้สัมผัสวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกรุงศรีอยุธยาตอนต้นดังนี้

ในยามสายแดดจัด ลำคลองว่างวายจากผู้คน มีแต่ผู้คนชุมนุมสาละวนทำอะไรกันอยู่คึกคักบนตลิ่ง ใกล้ตัวบ้านเรือน มองไม่เห็นถนนเพราะคนเหล่านั้นหลบไอแดดเข้าไปอยู่ในเงาร่ม มีแต่ลูกเด็กเล็กแดงกระโดดน้ำกันอยู่ตามท่าน้ำ ลมแรงกลางน้ำทำให้ไม่ได้ยินสรรพสำเนียงใดนอกจากแรงลม ความเงียบสงบของสถานที่ทำให้ชายหนุ่มรู้สึกราวกับตกอยู่ในฉากภาพเขียน แต่ก็เห็นภาพเขียนที่งามและให้กลิ่นอายของโลกอดีตอย่างแจ่มชัดเกินกว่าจิตรกรใดจะจำลองลงบนผนังโบสถ์ได้

(บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน.2547:96)

สาวหลงยุค

พลอยบุษย์ หญิงสาวที่เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ.2546 จากสังคมเมืองหลวงที่เต็มไปด้วยความเร่งรีบวุ่นวายและมลพิษตามท้องถนน ผู้คนหลงลืมกิริยา มารยาทและขนบธรรมเนียมอันดีงาม สู่สังคมเมืองหลวงในปี พ.ศ.2464 ที่อากาศยังสะอาดบริสุทธิ์ วิถีชีวิตของผู้คนยังเรียบง่ายงดงามด้วยผู้คนที่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามอยู่ไม่เสื่อมคลาย สภาพสังคมที่งดงามที่พลอยบุษย์มีโอกาสได้เดินทางข้ามเวลามาใช้ชีวิตอยู่จึงเป็นวิถีชีวิตที่เหมือนความฝันของพลอยบุษย์ดังนี้

สายลมเย็นยามเช้ามีดี ไชยผ่านหน้าต่างเข้ามาได้ผิวกายอ่อนละมุนของหล่อน พร้อมกับที่แสงแดดอ่อนโยน ทอลอดม่านผ้าป่านสีฟ้าฉลุลายดอกไม้สวยงาม ตกกระทบพื้นห้องที่ลงน้ำมันเอาไว้นจนสีเข้ม

หญิงสาวที่นอนอยู่บนเตียงตัวใหญ่ พลิกกายกลับไปกลับมา ด้วยความซุซสบาย ก่อนจะลืมตาขึ้นมา พร้อมกับกะพริบตาถี่ๆ เพื่อขับไล่ความง่วงงุนออกไป

กลิ่นดอกไม้หอมอ่อนจากสวนของยาย เจือมากับกระแสมลม กลิ่นของมันหอมหวานจนหล่อนอดไม่ได้ที่จะสูดหายใจเข้าไปเสียนเต็มปอด

อากาศบริสุทธิ์และสะอาดจนรู้สึกได้นั่นเอง ที่เป็นเครื่องบอกว่า หล่อนยังอยู่ที่เก่า...หล่อนยังอยู่ในอดีตปีพ.ศ.2464 ไม่ได้ตื่นนอนและกลับมาอยู่ในยุคสมัยของหล่อน

...

หล่อนยกมือไหว้คุณประดับ ด้วยท่วงทีนอบน้อมนุ่มนวล อย่างที่หล่อนไม่เคยทำมาก่อน

พลอยบุษย์นี้กระหลาดใจในตนเองขึ้นมาคราครั้น เมื่อรู้สึกว่าการกระทำดังกล่าวได้กลายเป็นธรรมชาติ เหมือนกับว่าหล่อนเคยชินกับการไหว้เช่นนั้นมาตลอดชีวิต ทั้งๆ ที่คนในยุคของหล่อนไม่ค่อยยกมือไหว้ พร้อมกับก้มศีรษะลงอย่างนอบน้อมกันอีกแล้ว

ผู้คนในยุคที่เร่งรีบไปเสียทุกเรื่อง จะยกมือขึ้นไหว้ผลูป แล้วก็ยกลงทันทีจนบางครั้งคนที่ถูกไหว้ ยังไม่ทันได้รับไหว้เสียด้วยซ้ำ ยิ่งไปกว่านั้น เพื่อนของหล่อนบางคน คงลืมไปเสียแล้วว่าการไหว้นั้นทำอย่างไร เพราะเวลาที่พวกหล่อนอยากทำความเคารพใคร ก็เพียงแต่ผงกศีรษะให้ เหมือนกับเวลาที่กึ่งกา เกาะตันไม้แล้วชอบผงกหัวหงิกหงัก

(สาวหลงยุค.2547:186-187)

ส่วนริยะในต่างเวลา เป็นตัวละครเอกเพียงตัวละครเดียวที่เดินทางข้ามเวลาจากอนาคตสู่ปัจจุบัน เพื่อนำวัตถุที่เรียกว่าเกิลด์ชจิกลับอนาคตเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ริยะเป็นชายหนุ่มธรรมดาที่ได้รับการฝึกฝนด้านพลังจิต และถูกส่งตัวสู่ปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีอนาคต ดังนั้นการเดินทางข้ามเวลาของริยะจึงค่อนข้างจะแตกต่างจากตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาอื่นๆ คือ ริยะสามารถกำหนดวัน เวลา ที่จะเดินทางข้ามเวลาได้ล่วงหน้า จึงทำให้ริยะมีโอกาสได้เตรียมตัว เพื่อจะเดินทางข้ามเวลาจากอนาคตสู่ปัจจุบันหรืออดีตของตนมาอย่างดี ริยะจึงสามารถใช้ชีวิตในโลก ต่างเวลาได้อย่างกลมกลืน และมีทัศนคติที่ดีต่อโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากยุคอนาคตที่ริยะจากมาทุกอย่างล้วนเสื่อมโทรมจนยากจะเยียวยาโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต่างเวลา

ริยะ ความเป็นมาของริยะ จากบทสนทนาแนะนำตนเองต่อมิริน ดังนี้

ริยะหัวเราะเบาๆ “ผมเป็นมนุษย์เหมือนกับคุณนี่แหละ มีเลือดเนื้อ มีอวัยวะทุกส่วนเหมือนกัน แต่ต่างกันนิดเดียวตรงที่ผมเกิดที่หลังคุณเกือบร้อยปี”

(ต่างเวลา.2542:56)

ริยะมีความรู้เกี่ยวกับช่วงเวลาที่จะเดินทางข้ามเวลาอย่างดี เนื่องจากได้ศึกษาข้อมูลต่างๆ มาเป็นอย่างดี

“ผมถูกเก็บตัวอยู่เป็นปี ศึกษาข้อมูลรูปถ่ายของสมัยนี้อย่างละเอียดเท่าที่เราจะหาได้ พยายามฝึกพูด เรียนรู้ความเป็นอยู่ของคนที่นี่อย่างชัดเจน เพื่อให้จิตใจซึมซับยุคสมัยนี้ให้ชินใจและจะได้ไม่รู้สึกแปลกแยกเมื่อมาถึง ผมมาโดยเครื่องประจุพลังงาน ซึ่งมันเพิ่มพลังงานให้ผมและผลานกับพลังจิตส่งผมมายังอดีต”

(ต่างเวลา.2542:58)

ทัศนคติของริยะต่อสภาพแวดล้อมและสังคมชนบทปัจจุบัน ริยะชื่นชมในความงามของธรรมชาติ กับความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายกับอาชีพเกษตรกร ซึ่งภาพดังกล่าวไม่มีหลงเหลืออีกแล้วในยุคสมัยอีกร้อยปีที่ริยะจากมา เช่น ตอนทีริยะเดินเล่นพร้อมกับตาของมิริ ดังนี้

ชายสองวัยเดินไปพร้อมๆ กันด้วยท่าทางกระฉับกระเฉง ริยะสูดลมหายใจเข้าเต็มปอด มองธรรมชาติรอบตัวอย่างชื่นชม

ถัดจากบ้านหลังใหญ่ของคุณตา เป็นบ้านหลังเล็กๆ กระจัดกระจายอยู่เต็มไปหมด ที่นี่เป็นหมู่บ้านแห่งหนึ่งอยู่ห่างจากตัวจังหวัดพิจิตร ชาวบ้านทำนา ทำสวน ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลัก สองข้างทางที่ชายชรานำริยะเดินไปเป็นทุ่งนากว้างจรดกับทิวเขาที่เห็นอยู่ลิบๆ ต้นกล้าอ่อนๆ กำลังชูยอดสีเขียวสด นาแปลงที่ยังไม่ได้ลงกล้าก็มีความเขียวเป็นทางยาว

ริยะอยากจะหยุดยืนดูนานๆ อยากจะสัมผัสกับปลายยอดของข้าวกล้า แต่ผู้ชราจะคุ้นเคยกับภาพเหล่านี้แล้วจึงเดินต่อไปเรื่อยๆ ผ่านจากทุ่งนา ก็เป็นเรือกวสว มีผลไม้ไม่กี่ชนิดที่ชาวบ้านแถวนี้นิยมปลูก ทางเดินลูกรังนั้นพาชายสองวัยเลียบสวนหลายๆ แห่ง ก่อนจะวกกลับไปยังหมู่บ้าน

(ต่างเวลา.2542:64)

1.1.2 ตัวละครปฏิบัติที่เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครฝ่ายปฏิบัติที่เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ ตรัง วาม และนารา ในต่างเวลา จำซัซ ใน 2309 *ย้อนรบทพรัก*

ตัวละครกลุ่มนี้ได้เดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยเดียวกับตัวละครเอกสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง ด้วยวิธีการเดียวกัน แต่มีแนวคิดและอุดมการณ์ที่แตกต่างไปจากตัวละครเอก ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นภายในโครงเรื่อง และมักจบชีวิตลงในตอนท้ายเรื่อง ดังนี้

ต่างเวลา

ตรัง วาม และนารา เป็นพี่น้องที่เติบโตภายในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่เต็มไปด้วยการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อเอาชีวิตรอด ทั้งสามจึงมีจิตใจแข็งกระด้างแต่มีพลังจิตเหนือคนทั่วไป จึงได้รับคัดเลือกให้เข้าฝึกฝนพลังจิตด้วยวิธีการทารุณ เพื่อทำงานจารกรรมให้กับรัฐบาล การเดินทางข้ามเวลาจากเมืองไทยในอนาคตอีกเกือบหนึ่งร้อยปีสู่ปัจจุบันของพวกเขาเพื่อตามหาและแย่งชิงเกล็ดขี้กับริยะซึ่งเป็นคนจากสถาบันพลังจิตที่มีชาวต่างชาติให้การสนับสนุนอยู่ ความขัดแย้งจึงเริ่มต้นขึ้น และทั้งสามก็เสียชีวิตลงระหว่างปฏิบัติงานสำคัญตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั่นเอง

บุคลิกลักษณะของตรัง วาม และนาราที่มีใบหน้าเย็นชา ดังนี้

ผมชื่อตรัง” เสียงตอบห้วนๆ แห่งๆ ไร้ความรู้สึก “นั่นน้องชายผม วามและน้องสาวนารา”

นั่นเป็นคำพูดมากที่สุดแล้วสำหรับเขา หมอพยายามจะซักถามถึงที่อยู่ และบุคคลใกล้ชิด แต่กิริยานิ่งสงบ ใบหน้าที่กระด้างเย็นชาคล้ายแผ่นศิลานั้น ก็เป็นเหมือนกำแพงใหญ่ที่ปิดกั้นตนเองกับโลกภายนอก พวกเขาจะบอกในสิ่งที่ต้องการบอกเท่านั้น...

(ต่างเวลา.2542:81)

ตรัง วามและนารา มีปัญหากับการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในมิติเวลา ปัจจุบัน ทำให้ภารกิจในการตามหาเกล็ดขี้ล่าช้า ดังนี้

ในห้องเช่า ความร้อนอบอ้าวยังคงครอบคลุมแม้จะมีพัดลมช่วยเป่าแต่ก็ไม่ได้เพิ่มความเย็นให้สักเท่าใดนัก เสียงจกแจกจกแจกของผู้คนบริเวณใกล้เคียงดังมาไม่ขาดสาย ตรัง, วาม, นารานั่งขัดสมาธิล้อมรอบเป็นวงกลม พยายามสงบจิตใจไม่ให้วุ่นวายกับสิ่งรอบตัว

...

ตรังมองน้องทั้งสองอย่างเข้าใจ เหตุผลที่พวกเขาไม่เจอบ้านของมิรินก็เพราะสภาพอากาศที่ร้อน ทำให้เดินหาไม่เท่าไรก็เหนื่อย ไม่มีเวลาสำรวจที่ละบ้าน นอกจากความร้อนของเปลวแดดแล้ว อากาศเสียตามริมถนนที่พวกเขาต้องสุดดมเข้าไปทำให้สมองมึนงง ร่างกายปรับสภาพไม่ทัน แม้ว่าสมัยเขาโลกจะเต็มไปด้วยมลพิษ แต่พวกเขาอยู่แต่ในสถานที่ๆ มีการปรับอุณหภูมิจึงโดนมลพิษน้อยเมื่อเทียบกับคนปัจจุบัน

(ต่างเวลา.2542:205)

สุดท้ายก่อนที่ภารกิจตามหาเกล็ดขี้จะสำเร็จตรัง วาม และนาราต้องเสียชีวิตลงเนื่องจากพลังของธรรมชาติที่ปกป้องเกล็ดขี้ ดังนี้

“ตรัง, วาม และนารายืนหันหลังชนกัน มือทั้งสามคู่ประสานกันแน่นหนา ที่ริมฝีปากของแต่ละคนมีรอยยิ้มอย่างอ่อนโยน เมตตาประดับอยู่...รอยยิ้มที่พวกเขาทำหายไปนานแสนนาน...

เป็นรอยยิ้มครั้งสุดท้ายที่มาพร้อมกับการจากไปของลมหายใจ

(ต่างเวลา.2542: 379)

2309 ย้อนรบทพริก

จำเอนกชัชววรรณ เป็นทหารประจำกองของร้อยเอกพัฒน์ พิณิจ ที่พลัดหลงเดินทางข้ามเวลาสู่กรุงศรีอยุธยาใน พ.ศ.2309 พร้อมกับอาวุธสมัยใหม่ เมื่อทุกคนเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคที่ไทยกำลังทำศึกอยู่กับพม่า ภายในกองกำลังจากอนาคตจึงเกิดความขัดแย้งขึ้น เมื่อทหารได้บังคับบัญชาของร้อยเอกพัฒน์ส่วนหนึ่งนำโดยจำเอนกชัชววรรณจะนำกำลังและอาวุธสมัยใหม่เข้าสู่รบกับทหารพม่าโบราณ เพราะต้องการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์และความเป็นใหญ่ แต่ร้อยเอกพัฒน์และทหารอีกกลุ่มหนึ่งกลับเห็นว่าไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความขัดแย้งที่ความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ จนทหารทั้งสองฝ่ายสังหารกันเอง ทั้งนี้เพราะลักษณะนิสัยมักใหญ่ใฝ่สูง ละโมภ และเบาปัญญาของจำเอนกชัชววรรณเป็นเหตุสำคัญในเหตุการณ์สังหารกันของทหารไทยจากอนาคต จนเสียชีวิตด้วยกันเกือบทั้งหมดรวมทั้งจำเอนกชัชววรรณด้วย

ลักษณะนิสัยและการปรากฏตัวของจำเอนกชัชววรรณ ดังนี้

“เรียกผมว่าจ่าชัช” แนะนำตัวเองอย่างโอ้อวด “ชื่อจริงของผมคือจ่าเอกชัชววรรณ”

พินิตประเมินผู้ที่เขาสนทนาด้วย คนประเภทนี้จะไม่ทำอะไรที่ไม่มีความหมายกับตนเอง และทุกสิ่งทุกอย่างที่ที่จะต้องมีส่วนร่วมอยู่ด้วยไม่มากก็น้อยเสมอไป...

(2309 ย้อนรบทพรัก.2547: 120)

นอกจากลักษณะนิสัยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนของจ่าชัชข้างต้น จ่าชัชยังเป็นคนมักใหญ่ใฝ่สูง ละโมบ และเบาปัญญาทำให้จ่าชัชคิดตั้งตนเป็นใหญ่ในช่วงเวลาอดีตที่ตนได้เดินทางข้ามเวลาไป ตามคำยุยงของหัวหน้าหมู่แสนไกรทหารไทยโบราณจอมเจ้าเล่ห์ ถึงขั้นคิดสังหารพวกคนที่ขัดขวาง ลักษณะนิสัยดังกล่าวปรากฏชัดในบทสนทนาระหว่างจ่าชัชกับหัวหน้าหมู่แสนไกรต่อไปนี้

“เอ...” จ่าชัชสงสัย “นี่จะให้ข้ารบกับพม่าหรือรบกับไทยกันแน่วะ”

“รบกับข้าพม่าก่อน เมื่อทัพพม่าล่าไปแล้วจึงหันเข้ากรุงศรีฯ”

“ไปทำไม”

หัวหน้าหมู่แสนไกรยิ้มเจ้าเล่ห์แล้วตอบ

“พวกท่านข้ามเวลาแห่งยุคสมัยมาได้ย่อมเป็นผู้มีบุญ และมีแต่ผู้มีบุญญาธิการเท่านั้นที่สมควรต่อเสวตฉัตร!”

จ่าชัชกับพวกตาโต นี่เป็นแนวความคิดที่ไม่เคยคิดกันมาก่อน แต่ก็เชื่อว่าสามารถทำได้ ถ้าหากจะทำ โดยเฉพาะเมื่อได้รับความร่วมมือจากคนในยุคโบราณนี้พอสมควร

เข้ายึดกรุงศรีอยุธยา แล้วตั้งตัวเป็นกษัตริย์เสียเอง!

ปัญหาที่พวกมันเห็นเด่นชัดมีอยู่ประการเดียวเท่านั้น และจ่าชัชก็ไม่ริรอที่จะพูดออกมา

“เราวางแผนกันดีกว่าว่าจะฆ่าหมวดพัฒน์กันอย่างไร”

(2309 ย้อนรบทพรัก.2547: 326)

จากลักษณะนิสัยดังกล่าวของจ่าชัชก่อให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงและขยายวงกว้างขึ้น จนกระทั่งเกิดการปะทะกันอย่างรุนแรงระหว่างกลุ่มของร้อยเอกพัฒน์และกลุ่มของจ่าชัช เป็นเหตุให้เกิดการล้มตายลงมากมาย รวมทั้งตัวจ่าชัชผู้เบาปัญญา โลมมากและมักใหญ่ใฝ่สูงด้วย ดังนี้

“ไอนรัก!” หมวดพัฒน์ฮึดฮัด

ในจังหวะนั้นจ่าชัชกำลังสนใจอยู่กับหมวดพัฒน์ ไม่ทันสนใจกับอีกคนหนึ่งที่ยังอยู่ในรถถัง นี่ไม่ถึงด้วยว่าเด็กคนนั้นจะใช้ปืนเป็น และปืนก็ยังอยู่ในรถถังอีกตั้งหลายกระบอก

เพราะฉะนั้นเมื่อเหยี่ยวมาเห็นปากกระบอกปืนกลวงโบ๋จ้องขึ้นมาทางตนก็ส่ายไปเสียแล้ว

“ปังๆๆ”

เมื่อถึงแล้วคนยิงก็ต้องทิ้งปืนยกสองมือขึ้นปิดหู เพราะว่าการยิงในที่แคบอย่างนั้นทำให้เกิดเสียงสะท้อนไปมาจนแก้วหูอาจจะแตกได้ง่ายๆ ส่วนคนถูกยิงไม่มีปัญหา กระสุนทั้งชุดทุกเม็ดเจาะเข้าเต็มใบหน้าของจ่าชัชจอมทรยศเต็มๆ...

(2309 ย้อนรบทพรัก.2547:737)

1.1.3 ตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ คุณวรมันในหุบเขากินคน ดร.กฤษณะ-ราม ในจากฝัน...สู่วันนคร สัมฉุน ในเรือนมยุรา พระอาจารย์ธรรมโชติในอดีต ธาร ในต่างเวลา กิ่งแก้วในบ่วงบรรจถรณ์ และเมตตาในสาวหลงยุค

สำหรับตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลาดังกล่าวมีบทบาทต่างๆ กัน โดยตัวละครกลุ่มนี้จะเดินทางข้ามเวลาด้วยวิธีการเดียวกับตัวละครเอกเช่นกัน แต่โดยส่วนมากจะเป็นการเดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นก่อนตัวละครเอก ตัวละครกลุ่มนี้มีบทบาทที่แตกต่างกันไป บางตัวละครมีหน้าที่ช่วยเพิ่มอรรถรสและสีสันให้กับนวนิยาย เช่น สัมฉุน เด็กชายผมจุกที่เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันพร้อมนกยูงนายสาว มีอุปนิสัยร่าเริง ฉลาดหลักแหลม รู้วิชามายากลมนตร์โบราณอยู่บ้าง มีหน้าที่คอยดูแล ช่วยเหลือนกยูงนายสาว เป็นต้น แต่ตัวละครประกอบที่มีบทบาทสำคัญมีผลต่อโครงเรื่องและพฤติกรรมของตัวละครเอก ได้แก่ คุณวรมัน ดร.กฤษณะราม พระอาจารย์ธรรมโชติ ธาร และกิ่งแก้ว ซึ่งตัวละครกลุ่มนี้ผู้เขียนมักสร้างให้มีความรู้ความสามารถพิเศษสามารถเดินทางข้ามเวลาได้ตามความต้องการ หรือล่วงรู้กลไกของการเดินทางข้ามเวลาและมีส่วนรู้เห็น ช่วยเหลือ หรือชักนำให้ตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลา ดังจะนำเสนอรายละเอียดต่อไปนี้

1) บุคลิกลักษณะและความเป็นมาของตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลา หุบเขากินคน

คุณวรมัน เป็นราชโอรสของพระเจ้าชัวยวรมันกับพระมเหสีกุลประภาวดี มีสิทธิในการครองราชย์บัลลังก์ต่อจากพระบิดา แต่ถูกฝ่ายรุกรวรมันที่ต้องการราชบัลลังก์จับตัวไปคุมขังด้วยเวทมนต์เพื่อจะยึดครองราชย์บัลลังก์แทน มีเพียงดวงดาวทั้งห้าแห่งอูตรทิศเท่านั้นที่จะช่วยแก้ไขคำสาปได้ โดยมาลา คำจันทร์ได้บรรยายรูปร่างลักษณะของคุณวรมันเมื่อต้องคำสาปหลับใหลอยู่ภายใต้มนตร์ตรา ดังนี้

ร่างยาวเหยียดของคุณวรมันยังถูกคงถูกครอบงำได้ใจแก้วผลึกแน่นิ่งไม่ดิ้นไหว แต่กล้ามเนื้อบนใบหน้าคล้ายคลายตัวจนสงบราบเรียบ จากรูปร่าง คะเนศอายุสังขารคงไม่เกินสิบเจ็ดปี ยังเด็ก

ยังอ่อนเยาว์อยู่นัก วัลย์สิบลีเจ็ดหนุ่มแน่นน่าจะเป็นช่วงวัยของความสดใสรุ่งเรือง แต่พระองค์กลับตรมทุกข์ ถูกกักขังจองจำตรึงติดแท่นหิน นานชั่วเดือน ชั่วปี และอาจนานานตลอดกาล หากแก้ไขไม่ทัน

(หุบเขากินคน.2549:323)

จากฝัน...สู่นิรันดร

ดร.กฤษณะราม เป็นนักวิทยาศาสตร์ชาวอินเดียที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสะกดจิตและการเดินทางข้ามเวลา ผู้ฝึกสอนตรียให้สามารถเดินทางข้ามเวลาได้ โดยแก้วเก้าได้บรรยายลักษณะของดร.กฤษณะรามไว้ ดังนี้

“ตรีย นี่ดร.กฤษณะ เพื่อนของผม”

สุภาพบุรุษชาวอินเดียยกมือขึ้นพนมไว้ระหว่างอกแบบการเคารพของชนชาติเขา ดร.กฤษณะคงมีวัยไม่ต่ำกว่าหกสิบปี แต่ว่าเรือนร่างสูงใหญ่ยังคงผึ่งผาย มีสง่าในสูทสีเทา หลังยืดตรงราวกับใช้ชีวิตในวงการกีฬา มากกว่านักวิทยาศาสตร์ผู้กุ่มๆ เงยๆ อยู่ในห้องทดลองมาหลายสิบปี ดวงหน้าได้ผ้าโพกศีรษะประดับด้วยหนวดเคราดำเป็นมันหากขริบเล็มไว้เป็นระเบียบ ไม่มีอะไรสะดุดตาไปกว่าชาวชมพูทวีปคนอื่นๆ ที่ตรียเคยพบ ยกเว้นแต่ดวงตาใหญ่กลมมีแววลึกกราวกับหุบเหวที่หยั่งไม่ถึงพร้อมกันนั้นดวงตาคู่นั้นก็ดูมีอำนาจอย่างประหลาดแฝงอยู่ในความเป็นมิตร...

(จากฝันสู่นิรันดร.2549: 55-56)

อดีต

พระอาจารย์ธรรมโชติ ในนวนิยายเรื่องอดีตตาลุฉะครพระอาจารย์ธรรมโชตินั้นมีบทบาทสำคัญ คือ เป็นตัวละครที่ล่วงรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตัวละครเมืองใจและศิโรตม์ล่วงหน้า จึงคอยดูแลช่วยเหลือตัวละครทั้งสองระหว่างที่เดินทางข้ามเวลา โดยตัวละครสามารถกำหนดการเดินทางข้ามเวลาได้ตามความประสงค์ของตนเอง ซึ่งทมนันตีอ้างถึงความเป็นมาของพระเถระผู้นี้จากพงศาวดาร ดังตอนที่ปานทิพย์แม่ของศิโรตม์พลิกอ่านพงศาวดาร เพื่อหาทางแก้ไขประวัติศาสตร์ เนื่องจากได้รับรู้การเดินทางข้ามเวลาของเมืองใจ จึงมองเห็นความเป็นไปได้ที่จะแก้ไขประวัติศาสตร์ คือแก้ไขให้อยุธยาไม่ต้องเสียกรุงแก่พม่า แต่กลับพบข้อความที่กล่าวถึงพระอาจารย์ธรรมโชติ ที่เธอพิจารณาด้วยเหตุผลแล้วว่าเป็นพระอาจารย์รูปเดียวกันที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบันของเมืองใจ ดังนี้

เธอเลิกละเหตุผลต่อการ ‘มา’ของเมืองใจ เธอเลิกสงสัยว่า อดีต ปัจจุบัน มาบรรจบกันอย่างไร ถ้า พ.ศ. 2310 ‘ไม่เสียกรุง’ ต่างหากสำคัญยิ่ง...

...การพลิกพงศาวดารอ่านอย่างพินิจพิจารณาทุกถ้อยกระถางความ เป็นการค้นหารอยโหว่แห่งประวัติศาสตร์ เธอแทบจะไม่พบ...ยกเว้น...ตอนที่พบคนอ่านมือสั้นระริก

...ครั้นถึงวันจันทร์ เดือนแปด แรมสองค่ำ ปีจอ พ.ศ. 2309 พม่ายกกองทัพเข้าตีค่ายบางระจัน แตก “ที่เหลือตายหนีพม่าไปได้บ้าง พม่าจับเอาไปเป็นเชลยบ้าง แต่พระอาจารย์ธรรมโชตินั้นเลยหายสาบสูญไป จะถึงมรณภาพในเวลาเสียค่ายพม่า หรือหนีรอดไปได้หาปรากฏไม่”...

ที่ว่า ‘อาจารย์’ ที่ปรากฏ อาจารย์ที่ฝากฝัง ‘ลูกศิษย์’ ฉายา คือ วิจิตรธรรมโชติ! พ้องกันอย่างประหลาด โดยเฉพาะอาจารย์กับเมืองใจต่างรู้จักกัน

เมืองใจไม่ได้เดินทางมาผู้เดียว

อาจารย์ธรรมโชติกี่ ‘มา’ ด้วย...

(อติตา.2547: 155-156)

ต่างเวลา

ธาร ชายหนุ่มที่เดินทางข้ามเวลาจากอนาคตสู่ปัจจุบันเพื่อตามหาเกล็ดขจิกกลับไปแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในอดีต แต่ไม่สามารถนำกลับสู่โลกอนาคตได้ จึงได้ถ่ายทอดพลังงานให้แก่มิรินเพื่อเป็นหนทางเชื่อมโยงผู้คนของโลกอนาคตที่จะเดินทางตามมา ความสัมพันธ์ระหว่างมิรินและธารทำให้มิรินฝันเห็นชายหนุ่มผู้นี้เสมอมา ดังนี้

มิรินยืนนั่งราวถูกยึดขาไว้ ใบหน้าที่เห็นมิใช่อัปลักษณ์ น่าสะพรึงกลัวจนต้องตกใจ แต่ที่มิรินยืนชะงักอยู่เช่นนั้นเพราะใบหน้าที่เห็น ตรงข้ามกับความอัปปลักษณ์อย่างสิ้นเชิง

เป็นใบหน้าทั้งงดงามจนไม่มีที่ติ โครงหน้าสวยราวกับรูปปั้น จมูกโด่งเป็นสันไร้อรอยตำหนิริมฝีปากเรียบบางราวสตรีเพศ ผิวขาวล่อเกลี้ยงเกลาคงผู้หญิงหลายคนต้องอิจฉา และสุดท้ายดวงตากลมโตคมเข้มรับกับคิ้วบางได้รูป

(ต่างเวลา.2542:20)

บ่วงบรรจถรณ์

กิงแก้ว เป็นภรรยาคนแรกของนายต่วนผู้เป็นพ่อของแพรวนวล กิงแก้วเสียชีวิตลงอย่างลึกลับบนเตียงโบราณก่อนแพรวนวลจะเกิด จนเมื่อแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาโดยการขึ้นไปนอนบนเตียงจึงได้รู้ว่ากิงแก้วได้เดินทางข้ามเวลาไปใช้ชีวิตอยู่ที่เชียงใหม่ในอดีตจนเสียชีวิตไป โดยแพรวนวลได้พบรูปภาพของกิงแก้วและจดหมายที่กิงแก้วเขียนเล่าเรื่องราวความเป็นมาของตนเอง รวมทั้งความอัศจรรย์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ภาพถ่ายขนาดใหญ่ในกรอบไม้กว้างยาวไม่ต่ำกว่าสองฟุตซึ่งแขวนบนผนังไม้ในห้องรับแขกบ้านของซานแปง เป็นภาพถ่ายขาวดำของสตรีซึ่งยังมีเค้าของความงามอย่างมาก นัยน์ตาของเจ้าของภาพซึ่งจ้องลงมายังแพรนวนซึ่งแขวนมองภาพนั้น ทำให้หญิงสาวรู้สึกเย็นยะเยือก

“แม่บอกว่ายายถ่ายภาพนี้ตอนที่ยายอายุสี่สิบสามแล้ว อีกสองปีต่อมายายก็ตาย” ซานแปงยืนกอดอกอยู่ข้างตัวหล่อน อีกข้างคือหลาวเปิง

ไม่เป็นปริศนาอีกแล้วสำหรับแพรนวน คุณกิ่งแก้ว ภรรยาคนแรกของนายต่วน พ่อของหล่อนกับยายกิ่งแก้วผู้เป็นแม่ของนางปอสา คือคนคนเดียวกัน ช่วงยี่สิบปีที่แตกต่างระหว่างภาพถ่ายทั้งสองไม่ได้ทำให้ความงามของเจ้าของภาพลดน้อยหรือเปลี่ยนแปลงไปมากนัก

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:275)

2) ความรู้ความสามารถพิเศษสามารถเดินทางข้ามเวลาได้ตามความต้องการหรือล่วงรู้กาลไกลของการเดินทางข้ามเวลา

หุบเขากินคน

คุณวรมัน องครักษ์ทนายทแห่งอาณาจักรขอมโบราณ ถูกฝ่ายตรงข้ามปองร้ายหมายชีวิตตั้งแต่เยาว์วัย จึงมีความจำเป็นต้องเรียนการถอดจิตเดินทางข้ามเวลาไปยังมิติเวลาสถานที่ต่างๆ จากคัมภีร์กาลจักรและภูมิสถาน เพื่อค้นหาดวงดาวทั้งห้าตามคำทำนายโบราณที่จะสามารถจะช่วยให้ตนเองและอาณาจักรรอดภัยพิบัติได้ ซึ่งดวงดาวทั้งห้าก็คืออัสมา วิชชุ บดินทร์ บุญชู และวิทยา นั่นเอง ดังนี้

“ข้าดีใจที่เจ้าไม่ละโมภ เจ้าข้ามเวลาเข้ามา หากเอาอะไรติดกลับไปจะไม่มีทางเข้าสู่ภพกาลของเจ้าได้เด็ดขาด กาลจักรและภูมิสถานเป็นศาสตร์หวงแหนตกทอดเฉพาะภายในราชวงศ์ ถึงกระนั้นก็เชื่อว่าพระเจ้าวรมันทุกพระองค์จะสามารถเรียนรู้ได้ ข้าเองเชื่อว่าสติปัญญาจะเหนือกว่าพระเจ้าวรมันองค์อื่น เพียงแต่ข้าต้องพึ่งคัมภีร์นี้จึงจะเอาตัวรอดได้ คำพยากรณ์มีมานาน ดาวคว้นปรากฏ เมฆหมอกคลุมเมืองวยาธปุระจะล่มจม ข้าเองถูกนางอัคนียาของล้างจวงผลาญมาแต่เด็กๆ มีแต่คัมภีร์กาลจักรและภูมิสถานเท่านั้นที่จะช่วยข้าได้ ข้าจึงทุ่มเทศึกษามาทั้งชีวิต ข้าท่องไปในอดีต ข้าเที่ยวไปในอนาคตเพื่อค้นหาว่าดวงดาวทั้งห้า กระทั่งพบพวกเจ้า...”

ทรงจับพระสุธารสแล้วตรัสอีก

“ข้ารู้ ข้าเข้าใจ พวกเจ้าร้อนใจอยากกลับภพภูมิของพวกเจ้า ข้าเองชักนำพวกเจ้าเข้ามา ข้าต้องส่งพวกเจ้ากลับให้ได้ พวกเจ้าเชื่อใจข้าเถิด...”

(หุบเขากินคน.2549:342)

จากฝัน...สู่นิรันดร

ดร.กฤษณะราม เป็นนักวิทยาศาสตร์ที่เชี่ยวชาญการสะกดจิต โดยดร.กฤษณะรามมีความเชื่อที่ว่าจิตมนุษย์สามารถเดินทางได้เร็วกว่าแสง จึงสามารถเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้

ด้วยความเชื่อดังกล่าวตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์คือทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่เชื่อว่ามนุษย์สามารถเดินทางย้อนเวลาได้ถ้าสามารถเดินทางได้เร็วกว่าแสง ดร.กฤษณะรามจึงได้พยายามทดลองการเดินทางข้ามเวลาโดยนำการสะกดจิตผสมผสานเข้ากับการเดินทางย้อนเวลา โดยมีตรัยเป็นหนึ่งในอาสาสมัครเข้าร่วมการทดลอง แต่เมื่อตรัยฝ่าฝืนกฎการทดลอง โดยเดินทางข้ามเวลาตามลำพังและหายไปจากกาลเวลาปัจจุบันเป็นเวลานาน ดร.กฤษณะรามจึงต้องเดินทางจากประเทศอินเดีย เพื่อตามตรัยกลับสู่ปัจจุบันด้วยตนเอง เพราะหวังเกรงว่าจะเกิดเรื่องร้ายแรงเช่นเดียวกับอาสาสมัครชาวอินเดียที่เขาไม่สามารถนำตัวกลับสู่ปัจจุบันได้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาของดร.กฤษณะรามปรากฏในบทสนทนาต่อไปนี้

“สาเหตุที่ผมถูกปล่อยตัวให้ออกนอกประเทศได้เพราะอาสาสมัครที่หายตัวไปปรากฏตัวขึ้นแล้ว เขาปฏิเสธว่าผมไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการหายตัวของเขา แล้วเขาก็แค่ไปพักผ่อนในชนบทหนีปัญหาส่วนตัว”

“โล่งอกไปที” ดร.โพยมเอื้อมมือไปเขย่ามืออีกฝ่ายแรงๆ อย่างบีบิต

อีกฝ่ายเพียงแต่ยิ้มขำๆ เห็นไรฟิงขาวแวบหนึ่งกลางกลุ่มหมวดเครา

“ยัง เพราะมีคนเดียวเท่านั้นกลับมา อีกคนหนึ่งยัง...แต่ก็ทำให้ตำรวจเขาเชื่อได้มากกว่าผมไม่เกี่ยวข้องด้วย ข้อนี้แหละโปรเฟสเซอร์ที่รัก ผมจึงต้องเดินทางมาที่นี่โดยเร็วที่สุดเท่าที่สังหารจะอำนวย”

“แล้วเกิดอะไรขึ้นล่ะ” เจ้าของบ้านซักทันควัน

จักรเองก็หู่ผึ่งทีเดียว

“ผมตามเขากลับมาได้เพียงคนเดียว” เป็นคำตอบสั้นๆ

“ตามกลับมา...”ดร.โพยมเบิกตากว้างขึ้นอีก ลดเสียงต่ำลง “คุณพระช่วย! คุณหมายความว่าไปตามกลับมาจากอดีตอย่างนั้นหรือ”

“ถูกแล้ว”

“แปลว่า...คุณกลับไปเอง”

ดร.กฤษณะยกมือขึ้นแตะรีวรอยบนดวงหน้า แล้วปลายนิ้วก็ลูบรอยย่นที่หน้าผากด้วยท่าที่เห็น่อยอ่อน

“มันต้องใช้พลังอย่างมหาศาลทีเดียวสำหรับคนอย่างผม...คนซึ่งไม่มีอะไรผูกพันกับอดีต แล้วก็แก่งอมนเต็มที เห็นไหมผมแก่งตั้งยี่สิบปีได้ละมั้งทั้งร่างกายและจิตใจ คนหนึ่งยอมกลับมากับผม เขาปรับตัวเข้ากับอดีตไม่ได้ ส่วนอีกคนหนึ่งกลับมาไม่ได้ ผมพยายามช่วยแต่ไม่สำเร็จ...เส้นแบ่งเวลานั้นมองไม่เห็นก็จริงแต่มันก็เหมือนกำแพงเมืองจีน ข้ามกลับมาอยากเหลือทนผมเกือบจะเอาชีวิตไม่รอด”

...

“แต่ผมก็ยังคงพยายามอีกครั้ง...เอาพ่อหนุ่มของคุณกลับมา เขายังติดอยู่ในนั้น โอกาสเหลือน้อยเต็มที”

(จากฝัน...สุนิรันดร.2549:340-341)

จากตัวอย่างบทสนทนาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าดร.กฤษณะวราไม่ได้เชี่ยวชาญการเดินทางข้ามเวลาด้วยการสะกดจิตเฉพาะทางทฤษฎีเท่านั้น แต่สามารถกำหนดจิตเดินทางข้ามเวลาไปช่วยเหลืออาสาสมัครทั้งสองจากมิติเวลาอดีตด้วยตนเอง ดร.กฤษณะวราจึงเป็นตัวละครประกอบสำคัญที่ชักนำให้เกิดการเดินทางข้ามเวลาของต้อย

อดีต

พระอาจารย์ธรรมโชติ เป็นพระสายวิปัสสนากรรมฐานเพียรปฏิบัติจนได้ญาณพิเศษต่างๆ เช่น สามารถล่วงรู้จิตใจมนุษย์ สามารถล่วงรู้เหตุการณ์ล่วงหน้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นผู้แตกฉานในทางธรรม พระอาจารย์ธรรมโชติจึงมีลักษณะเหนือธรรมชาติวิสัย สามารถกำหนดจิตเดินทางข้ามเวลาได้และล่วงรู้เหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นระหว่างศิโรตม์และเมืองใจ ดังนี้

เมื่อใด ‘อวยาก’ พบอาจารย์ และอาจารย์ ‘ยอม’ ให้พบ พอเลียวลอดพุ่มไม้อาจารย์ก็นั่งคอยอย่างสงบ ส้ารวมบนแคร่ไม้ไผ่ ศิโรตม์รู้จักกราบเบญจางคประดิษฐ์ลงกับดินงดงาม

“เคยเห็นใครไม่ตายบ้าง?” พอเริ่มคำถามก็ใจดำ

ศิโรตม์นั่งประสานมือไว้บนตัก เลียนท่าที่เจ้าคุณหมื่นทำเป็นนิตย์

“ไม่มีขอรับ แต่ขอให้...”

เขายังขอล้มบพระโยค ก็ถูกย่อน “เจ้าขอกรรมะได้หรือกรรมผู้ใดต้องเป็นเช่นนั้น แคปลุกข้าวเจ้ายังเป็นข้าวเหนียวมิได้ทั้งๆ ละม้ายกัน”

“แล้วที่อาจารย์พามาจะมีประโยชน์อันใด?”

“กรรมะต่างหากพาเจ้ามา กรรมะรุนแรงแห่งจิตสุดท้ายของเจ้าเป็นอธิษฐานด้วยสัจจะ ชักนำให้เจ้าหมุนวนกลับมาพบภาพในอดีต”

ประโยคสั้นของอาจารย์แจ่มชัด ‘เหตุการณ์’ ในอดีตผ่านพ้นไปแล้ว แต่เขาหมุนคืนมาได้พบเห็นด้วยแรงอธิษฐาน

...

“ไม่มีความสว่างใดในโลก เสมอด้วยปัญญา ไม่มีความงอกงามใดในโลกดีเท่าปัญญา แผละไม่มีคมแห่งสิ่งใดในโลกคมเท่าคมปัญญา ตรองเอาเอง” ผู้เป็นอาจารย์ลุกจากแคร่ ชายหนุ่มกราบลง

“จำไว้ยางเหนียวแห่งตัมหาไม่มีอะไรตัดขาด นอกเสียจากคมปัญญา”

คราวนี้ศิโรตม์ได้เห็น อาจารย์เดินห่างแล้วค่อยละลายคล้ายหมอก หากเป็นครั้งก่อนๆ เจ้าตัวอาจตื่นตื่นปีติที่ได้เห็นอัศจรรย์ แต่ขณะนี้ศิโรตม์กลับมอง...ปรกติ...สิ่งที่เขาเคยใคร่รู้ว่าอาจารย์ผ่าน ‘มิติ’ ต่างๆ อย่างไรเขาก็ได้รู้แล้ว ‘ภาพ’ ของอาจารย์ อาจเป็นภาพมายา อาจารย์ก็อาจคงสัจจาธิษฐานไว้ด้วยความรัก ห่วงใยอันล้นพ้นประมาณ

(อดีต.2547:585-586)

ต่างเวลา

ธาร เป็นชายหนุ่มที่เดินทางมาจากอนาคต มีพลังจิตแข็งแกร่งจนได้รับเลือกให้ทำภารกิจสำคัญในการตามหาเกล็ดขจี และกลายเป็นตัวละครที่เชื่อมโยงบุคคลและเรื่องราวจากอนาคตและปัจจุบันเข้าด้วยกัน ความสามารถพิเศษของธารที่ทำให้ได้รับคัดเลือกเข้าทดลองการเดินทางข้ามเวลาปรากฏตามคำบอกเล่าของริยะ ดังนี้

“พวกเขาพยายามพัฒนาการใช้พลังจิตอย่างกว้างขวาง ในหลายๆ ด้าน แต่น่าเสียดายการใช้พลังจิตมีข้อจำกัด ไม่สามารถใช้งานได้เต็มที่ เมื่อใช้พลังจิตแต่ละครั้งก็จะสูญเสียพลังงานในร่างกายไปมากและไม่ใช่ว่าทุกคนสามารถฝึกพลังจิตได้เหมือนกัน มีคนจำนวนน้อยมากที่จะฝึกฝนให้ใช้พลังนี้ได้เต็มที่ แต่ก็มีบุคคลที่สามารถฝึกพลังจิตได้จนมีพลังงานสูงสุดนั่นคือ ‘ธาร’ แม้สีหน้าของมิรินจะเรียบ แต่จิตใจกำลังตื่นเต้น “ไม่มีใครรู้ว่าพลังจิตของธารมีมากแค่ไหน ทางฝ่ายรัฐบาลต้องการให้ธารไปทำงานด้วย แต่เขากลับสมัครใจอยู่กับสถาบันพลังจิต โดยทำงานด้านการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการย้อนเวลา”

(ต่างเวลา.2542:98)

บ่วงบรรจถรณ์

กิงแก้ว เป็นตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลาย้อนอดีตสู่เชียงตุงเช่นเดียวกับแพรวนวล ต่างกันตรงที่กิงแก้วได้เดินทางข้ามเวลาได้ก่อนที่เหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับแพรวนวล กิงแก้วจึงเป็นตัวละครที่มีส่วนสำคัญในการช่วยดำเนินเรื่อง เนื่องจากกิงแก้วได้เขียนจดหมายเล่าเรื่องอัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับตนเองโดยละเอียด รวมทั้งประวัติความเป็นมาของเตียงอาถรรพณ์ ช่วยให้ฉายหลาวเปิงเข้าใจและเชื่อในการเดินทางข้ามเวลาของแพรวนวล แพรวนวลจึงได้รู้เรื่องราวต่างๆ โดยสรุปตามความเข้าใจของแพรวนวลหลังจากที่ได้อ่านจดหมายของกิงแก้ว ดังนี้

...คุณกิงแก้วเขียนจดหมายนี้โดยหวังจะให้เจ้ก๊อนแก้วอินแถลงหรือเจ้ากองไทได้อ่าน แต่กาลเวลาล่วงเลยมาจนกระทั่งทั้งสองพ้นจากภพนี้ไปแล้ว

จดหมายมิได้คลี่คลายความลึกลับของเตียงนอนนี้เลย

คุณกิงแก้วเดินทางผ่านกาลเวลากลับสู่ออดีตได้เพราะนอนบนเตียงนี้ แต่เธอไม่สามารถหวนคืนไปสู่กาลเวลาของเธอได้เพราะไม่มีใครปลุก

และเมื่อนอนเจ็ดคืนเจ็ดวัน แม้จะมีคนปลุก เธอก็กลับไปไม่ได้อีกแล้ว...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:298)

จากข้อมูลตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลาที่นำเสนอข้างต้น สรุปได้ว่าผู้เขียนมักสร้างให้ตัวละครกลุ่มนี้มีความรู้ ความสามารถพิเศษเหนือบุคคลธรรมดาทั่วไป สามารถเดินทางข้ามเวลาได้ตามต้องการ หรือล่วงรู้ถึงกลไกหรือเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเดินข้ามเวลาเป็นอย่างไร จึงเป็นตัวละครที่มีประโยชน์ในการช่วยดำเนินเรื่องและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวละคร กล่าวคือ พระอาจารย์ธรรมโชติ ธารและกิ่งแก้วตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาก่อนตัวละครเอก จึงเป็นตัวละครที่ช่วยให้ความกระฉับกระเฉงแก่ตัวละครเอกเกี่ยวกับเงื่อนไขและเหตุผลของการเดินทางข้ามเวลา ส่วนคุณวรมันและดร.กฤษณะรามเป็นตัวละครที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวละครเอกและมีความสำคัญต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในโครงเรื่อง กล่าวคือ ตัวละครทั้งสองเป็นตัวละครที่ชักนำให้เกิดการเดินทางข้ามเวลาขึ้น โดยคุณวรมันได้ชักนำให้อัชฌา วิชชุ บดินทร์ บุญชู และวิทยาได้เดินทางข้ามเวลาไปเพื่อช่วยเหลือตนเองให้รอดพ้นจากตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ ส่วนดร.กฤษณะรามเป็นผู้สอนให้ตรัยได้เดินทางข้ามเวลาจนได้พบและรักกับการะเกดจนเกิดปมปัญหาที่ตัวละครต้องแก้ไขต่อไป

1.2 ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา หมายถึง ตัวละครที่มีบทบาทในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นอนาคต ปัจจุบัน หรืออดีต ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มศึกษาตามความสำคัญของบทบาทตัวละคร ดังนี้

1.2.1 ตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ หลวงอัครเทพวรากรในทวิภพ การะเกด ในจากฝันสู่...นิรันดร พระนาย ในเรือนมยุรา มิริน ในต่างเวลา จายหลาวเปิง ในบ่วงบรรจถรณ์ เทียน ในนิราศสองภพ ทับทิม ในรัตตมณี หลวงนิติธรรมพินิจและนายแพทย์บุญญนิตย์ ใน สาวหลงยุค ตัวละครในกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาโดยตรง คือ เมื่อตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจะได้พบตัวละครกลุ่มนี้ และตัวละครทั้งสองฝ่ายจะร่วมฝ่าฟันอุปสรรค ความขัดแย้งต่างๆ ด้วยกัน จนทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน จนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาไม่ต้องการเดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยของตนอีกเลย ผู้เขียนสร้างตัวละครในกลุ่มนี้โดยให้ความสำคัญกับบุคลิกลักษณะ ความรู้ความสามารถที่มีเหนือกว่าคนร่วมสมัย เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี จึงได้รับการศึกษาสูงโดยเฉพาะความรู้ทางภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1) บุคลิกลักษณะของตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาในอดีต

ทวิภาพ

หลวงอัครเทวารากร ขุนนางหนุ่มสมัยรัชกาลที่ 5 มีรูปร่างหน้าตาสง่างาม แม้แต่ มณีจันทร์หญิงสาวสมัยใหม่ที่ไม่เคยใส่ใจผู้ชายคนใด ยังลุ่มหลงในความสง่างามของขุนนางหนุ่มผู้นี้ เพียงแค่ได้เห็นภาพถ่ายเท่านั้น ดังนี้

มณีจันทร์ค่อยๆ วางภาพนั้นลงบนผ้าปักมือเหนือเปียโน ตายังจับจ้องมองราวกับได้พบคนที่ เคยรู้จักแล้วเห็นห่างไปไกลเสียช้านาน

เจ้าคุณหนุ่มในภาพก็ดูเหมือนจะแย้มยิ้ม

หญิงสาวมองโน้ตเพลง หากหัวใจลองลอยไปไกล...ก็ปีมาแล้วที่บุคคลผู้นี้มีชีวิตอยู่ ชีวิตและ ผลงานเป็นอย่างไร ครอบครัว...บุตร ภรรยา

ความใคร่รู้ผุดพลุ่งขึ้นอย่างรุนแรง!

ดูเถอะ...รอยยิ้มพริ้มพราย ดวงเนตรกว้างใหญ่รับขนง เกศาบปลายอนงามทรง ทรวงทรง สวรรค์ไม่ขัดตา...น่าขันสตรีผู้ไม่เคยใส่ใจบุรุษใด กลับ...เพียงแคสบตาบุรุษจากอดีต

ความพันผูกได้เริ่มแน่นหนา

(ทวิภาพ.2545:30)

จากฝัน...สู่นิรันดร

การะเกด หญิงสาวผู้เพียบพร้อมทั้งรูปร่างหน้าตา ความรู้ ฐานะทางเศรษฐกิจและ สังคม มีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งความสวยงามของการะเกดนั้น ทำให้ตรัยซึ่งมีชีวิตอยู่คนละ กาลเวลาถึงกับหลงใหลแค่เพียงได้เห็นรูปภาพของหญิงสาวเท่านั้น ดังนี้

และท้ายสุด...ภาพหนึ่งผ่านเข้ามาในความคิดคำนึง

สาวน้อยผู้มีสีหน้าละมุนละไม นัยน์ตาใหญ่ยาวกระทบแสงเป็นจุดสว่างในแก้วตาเหมือนแก้วสี นิล ริมฝีปากหยักราวกลีบดอกไม้ ลำคอระหงเช่นเดียวกับช่วงแขนและน่องเรียว หล่อนอายุเท่าไรนะ สิบ เก้าหรือยี่สิบ...คงไม่เกินกว่านั้น

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 52)

บ่วงบรรจถรณ์

จายหลาวเปิง ชายหนุ่มราชินิกุลเชียงตุงที่มีชีวิตอยู่ในอดีต มีรูปร่างหน้าตาคมเข้ม ผิวพรรณสะอาดตา ดังที่กิริตี ชนา ได้บรรยายถึงหน้าตาของจายหลาวเปิงผ่านสายตาของแพรวนวล ดังนี้

แต่เมื่อลืมน้ำตาขึ้น เขาก็ยังยืนอยู่เบื้องหน้า ผ้ารัดศีรษะสีน้ำตาลอ่อนหรือสีไข่ไก่ที่คาดรัดแบบที่ หล่อนเคยเห็นในรูปภาพชาวไทยใหญ่หรือชาวพม่าดูเป็นสีเดียวกับผิวสะอาดตา แม้ในความมืดมัวของ ราตรี นัยน์ตาคมกริบล้อมด้วยแสงขนตาอันระยับได้แสงแวววับที่จ้องมองหล่อนอยู่นี้เต็มไปด้วยความ พิศวงสงสัย หากมิได้มีความไม่ไว้วางใจหรือดูร้ายในสายตานั้นเลย

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:48)

รัตตมณี

ทับทิม หญิงสาวถูกข้าราชการชั้นสูงสมัยรัชกาลที่ 5 หน้าตาสวย กิริยามารยาท สง่างาม จนแดนเนียบชายหนุ่มลูกครึ่งเชื้อสายไทย-อเมริกันที่เดินทางข้ามเวลาจากพ.ศ.2546ตกหลุมรัก เพียงแค่แรกเห็น โดยวารลีนีได้บรรยายลักษณะรูปร่างหน้าตาของทับทิมไว้ดังนี้

ม้าสีขาวย้ายรถแล่นตามถนนตรงมาจากภูเขาทอง บนรถคันนั้นมีหญิงสาวสวยสง่า ทำให้เขานึกถึง ซินเดอเรลล่าเจ้าหญิงในเทพนิยาย เธอผู้นั้นใส่เสื้อลูกไม้แขนพองอย่างที่เรียกกันว่าแขนหมูแฮม พาดไหล่ด้วยสายสะพายสีสด นุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่ถุงน่อง รองเท้า มีความเป็นไทยประสมประสานกับ ลักษณะของตะวันตกอย่างลงตัว ผมสั้นที่หวีเปิดไปทั้งหมดเผยให้เห็นหน้าได้รูปผ่องนวลกระจ่าง

(รัตตมณี.2546:73)

สาวหลงยุค

หลวงนิติธรรมพินิจ หรือคุณเอื้อข้าราชการหนุ่มนักเรียนนอกสมัยรัชกาลที่ 6 หน้าตาคมเข้ม ท่วงทีอาจหาญสง่างาม ดังนี้

“คุณเอื้อ...”

พลอยบุษย์มองเห็นหน้าของบุรุษ ผู้ซึ่งก้าวเข้ามาในห้องทำแผลด้วยท่วงทีอาจหาญ ได้ถนัดตา

...

รูปร่างสูงใหญ่ในชุดเสื้อกางเกงสีน้ำตาลเข้ม มีลายในตัวเนื้อผ้า ตัดแบบเสื้อสูทในยุคปัจจุบัน ภายใต้ออกตัวใหญ่นั้น ชายหนุ่มสวมเสื้อกั๊กสีน้ำตาลที่อ่อนกว่าเสื้อตัวนอกเอาไว้ด้วย และที่สะโพก แข็งแรง มีสายทองของนาฬิกาพกห้อยออกมาให้เห็น

ใบหน้าคมสันของเขาดูสะอาด อมชมพูเรื่อๆ อย่างคนที่เพิ่งมาจากเมืองหนาว บริเวณแก้มสองข้างและเหนือริมฝีปาก มีหนวดและเคราเขียวจาง ดวงตาคมเข้มที่มองมายังหล่อน มีแววอบอุ่นและ ห่วงใยอยู่ในนั้นอย่างเต็มเปี่ยมจนพลอยบุษย์รู้สึกได้

(สาวหลงยุค.2547:97)

2) ฐานะทางสังคมและความรู้ความสามารถของตัวละครเอกในอดีตที่เหนือกว่าคนร่วมสมัย

ทวิภพ

คุณหลวงอัครเทพวรากร ขุนนางหนุ่มสมัยรัชกาลที่ 5 ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศตั้งแต่ยังเยาว์วัย และกลับมารับราชการในกรมท่า ฝ่ายการต่างประเทศ เป็นข้าราชการสำคัญคนหนึ่งในการเจรจาแก้ไขวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาต่างประเทศ ดังนี้

“ไม่รู้ซิคะ ฉันทบอไม่ได้ว่ามาอย่างไร แล้วถ้าจะอยู่ อยู่อย่างไร...คำตอบอาจจะมีในวันหน้า แต่ไม่ใช่วันนี้...คุณเคยบอกฉันว่าทำงานกรมอะไรคะ?”

“กรมท่า”

“มิน่า นุ่งผ้าสีน้ำเงินเรียกสีกรมท่า”

“กรมนี้แยกงานออกเป็นสองส่วน คือต่างประเทศกับคลัง”

“คุณอยู่ต่างประเทศซิคะ?”

เขาผงกศีรษะนิดๆ “ขณะนี้ทำหน้าที่ล่ามให้เจ้าคุณท่าน”

(ทวิภพ.2545:464)

นอกจากความรู้ความสามารถที่ได้ไปศึกษาเล่าเรียนในต่างประเทศจะทำให้หลวงอัครเทพวรากรได้ทำงานอยู่ในหน่วยงานสำคัญเจรจากับต่างประเทศแล้ว การศึกษาและใช้ชีวิตอยู่ในดินแดนตะวันตกมีส่วนหล่อหลอมให้หลวงอัครเทพวรากรมีความคิดอ่าน และรสนิยมบางประการแตกต่างไปจากชายหนุ่มร่วมสมัย เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้หญิงว่าไม่ควรจะเป็นเพียงแต่ผู้ตามแต่ควรจะเป็นเสมือนเพื่อนคู่คิดด้วยเมื่อยามผู้ชายประสบปัญหาต่างๆ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่แตกต่างในยุคสมัยที่ผู้ชายยังคงเป็นผู้นำในสังคม หลวงอัครเทพวรากรจึงนิยมชมชอบในบุคลิกที่แตกต่างไปจากหญิงสาวยุคโบราณอย่างมณีจันทร์ ดังนี้

ความงาม ความคล่องแคล่ว สติปัญญา ดูกลมกลืนไปกับความสง่าที่คุณหลวงเคยชินมาในต่างบ้านต่างเมือง ความเสี้ยมหมิ่นแบบ ‘กุลสตรี’ อาจจะต้องอยู่หรือ หากคุณหลวงก็ซัดตา รำคาญใจ เพราะผู้หญิงมักทำทำเป็น ‘ผู้ตาม’ เสี้ยมหมิ่น ยามหนักใจใครเล่าจะช่วยให้ ผิดกับแม่มณี ดูๆไปเจ้าหล่อน ออกจะล้ำเส้นสาวต่างประเทศเสียด้วยซ้ำ

(ทวิภพ.2545:421)

จากฝัน...สู่นิรันดร

การะเกด บุตรสาวเจ้าคุณอดีตผู้เพียบพร้อมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีชีวิตอยู่ในสมัยรัชกาลที่ 6 มีความรู้แตกฉานด้านภาษาต่างประเทศ เนื่องจากต้องติดตามบิดาที่เป็นเอกอัครราชทูตอยู่ต่างแดน การะเกดจึงได้รับการศึกษาจากประเทศตะวันตกตั้งแต่วัยเยาว์วัย การะเกดจึงมีคุณสมบัติแตกต่างจากหญิงสาวทั่วไปในยุคสมัยเดียวกัน ดังที่ คุณสายหยุดหญิงชราที่เคยมีชีวิตร่วมสมัยกับการะเกดได้เล่าถึงความประทับใจที่มีต่อหญิงสาวให้ตรัยฟัง ความว่า

“พูดถึงการะเกดครับ”

สตรีชราชะงักมองภาพแล้วชี้ให้ดูภาพหญิงสาวในเสื้อลูกไม้แขนพองตรงไหล่ แล้วมีระบายอยู่ได้ศอก สะพายแพรเฉียงบ่า เธอนั่งตัวตรงอยู่บนเก้าอี้เท้าแขน เท้าวางเหลื่อมกันเล็กน้อยอย่างสวยงาม

“รูปนี้ดูเหมือนจะถ่ายหลังจากกลับมาถึงเมืองไทยไม่นานนัก เห็นไหม เธอเกล้าผมแบบฝรั่ง ไม่ได้ตัดผมทรงดอกกระพุ่มอย่างคนไทย”

“ท่านหมายความว่าเธอเคยไปเมืองนอกมาหรือครับ” ตรัยถามอย่างทึ่ง

“ไปอยู่ตั้งแต่เล็ก ๆ เจ้าคุณพ่อของเธอเป็นทูต...ชื่อพระยาอดีต ท่านประจำอยู่หลายประเทศ อังกฤษก็เคยไปอยู่”

“ถ้าอย่างนั้น คุณการะเกดก็ต้องมีความรู้ภาษาฝรั่งดีมากนะซีครับ” ตรัยรู้สึกที่มากขึ้น เขาไม่นึกมาก่อนเลยว่าสตรีสาวสวยผู้นี้จะมีคุณสมบัติแตกต่างไปจากหญิงไทยโบราณที่รู้จักเพียงกับข้าวและการเย็บปักถักร้อย

“แหม ก็พูดได้เหมือนแหม่มคนหนึ่งละคุณ” คุณสายหยุดยิ้มๆ “แต่ภาษาไทยเธอก็พูดคล่องเท่าคนไทยคนหนึ่ง คุณหญิงกลืนแก้ว...คุณแม่ของเธอน่าจะกวัดขັນนัก ทั้งพูดทั้งเขียนต้องให้เก่ง ไม่งั้นเดี๋ยวกลับมาเมืองไทยจะเข้ากับญาติพี่น้องไม่ได้”

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 73)

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการะเกดมีความแตกฉานในภาษาต่างประเทศ ดังนั้นเมื่อตรัยได้ต้องการพบและทำความรู้จักกับการะเกดให้มากขึ้นเมื่อเดินทางข้ามเวลาไปได้ ตรัยจึงใช้วิธีการเขียนเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและข้อความนัดพบเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งทุกอย่างเป็นไปตามความคาดหวัง นอกจากนี้ความแตกฉานในภาษาต่างประเทศยังช่วยเปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาของการะเกด เนื่องจากการะเกดได้อ่านนวนิยายต่างประเทศเรื่อง The Time Machine ของ เอช.จี.เวลล์ การะเกดจึงไม่เชื่อคำพูดของตรัยโดยง่าย ดังนี้

“เธอเคยอ่านนิยายของ เอช.จี.เวลล์ หรือเปล่า”

การเรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศช่วยให้ตรัยมีพื้นความรู้ทางวรรณคดีอังกฤษอยู่บ้าง เขาจึงตอบว่า

“ผมทราบว่าเขาเป็นนักเขียนนิยายวิทยาศาสตร์ แต่ผมไม่เคยอ่าน...อ้อ ถ้าจำไม่ผิด ผมเคยดูทีวีเรื่องอะไรจำไม่ได้แล้ว เกี่ยวกับสงครามล้างโลก...ถามทำไมครับ”

“ฉันเคยอ่านนิยายเรื่อง The Time Machine หนังสือเล่มนี้อยู่ในห้องสมุดคุณพ่อ” การะเกดยังคงจับตาดูอยู่ที่ใบหน้าคมสันของอีกฝ่ายหนึ่ง “เอช.จี. เวลส์ พูดถึงการเดินทางไปกับเครื่องมืออย่างหนึ่ง...เหมือนรถ แต่ว่ามันไปในอดีตกับอนาคตได้”

“โทมัสแมชชีน” ตรัยทวนคำพร้อมกับหัวเราะ “อ้อ! ยานเวลา คุณคิดว่าผมมากับยานเวลาหรือครับ”

“ฉันสงสัยว่า...ถ้าเธอสร้างเรื่องหลอกผู้คน ทำไมถึงเลือกที่เหลือเชื่อ ทำไมไม่เลือกเรื่องที่คนเชื่อได้ง่าย...”

(จากฝันสู...นิรันดร.2549: 314-315)

บ่วงบรรจถรณ์

ฉายหลาวเปิง เป็นผู้ที่มีเชื้อสายของราชินิกุลเชียงตุง จึงมีฐานะทางสังคมสูงส่งได้รับการยกย่องนับถือจากชาวเชียงตุง โดยกวีรตี ชนาได้แนะนำภูมิหลังของฉายหลาวเปิงผ่านบทสนทนาของนางคำเอี้ยแม่บ้านของครูบุญสิงห์ศึกษาธิการไทยที่เดินทางไปรับราชการที่เชียงตุงและเป็นครูผู้สอนภาษาไทยให้กับฉายหลาวเปิงกับแพรนวนล ดังนี้

“ป่ารู้จักหลาวเปิงนานหรือยัง”

“ตั้งแต่มาอยู่ใหม่ๆ ละเจ้า ฉายหลาวเปิงเอาคนมาช่วยขนของเข้าบ้านและก็มาเป็นศิษย์เรียนภาษาไทยกับนายบุญสิงห์ สนิทสนมกันมาก นายบุญสิงห์อีกเหมือนลูกนะเจ้า นายเคยถามว่า ถ้านายกลับไปเมืองไทยจะไปอยู่ด้วยกันไหม ฉายหลาวเปิงบ่ต้องการไปไหน เขายังบ้านเมืองของเขา”

นางคำเอี้ยเหลือบมองคู่สนทนาและสังเกตเห็นความสนใจที่แพรนวนลมีต่อหลาวเปิง

“ฉายหลาวเปิงงามนะเจ้า งามใจงามกาย มีคนเล่ากันว่า ถ้าจะนับกันจริงๆ แล้ว หลาวเปิงก็ต้องเป็นเจ้าฟ้าเหมือนกัน เพราะพ่อของหลาวเปิงเป็นเจ้าฟ้าองค์หนึ่งของเชียงตุง และได้เป็นรัชทายาทของสี่ปู่ เจ้าพ่อของหลาวเปิงได้รับมรดกและมีพินัยกรรมทุกอย่างเป็นรัชทายาท แต่คืนวันหนึ่งพวกญาติพี่น้องคุยกัณอยู่หน้าเตาผิงและพูดถึงพินัยกรรมนั้น มีคนหนึ่งส่งพินัยกรรมให้เจ้าฟ้าพ่อของหลาวเปิง ขณะนั้นท่านยังเล็ก บ่รู้เรื่อง ก็ปาแผ่นพินัยกรรมเข้ากองไฟเตาผิง เมื่อหลาวเปิงเกิดเขาจึงบ่ได้เป็นเจ้าฟ้า”

“แต่ที่ฉันเห็น คนในเชียงตุงก็ให้เกียรติเคารพหลาวเปิงเมื่อเดินตามทางจากหอคำ ผ่านใครเขาก็ก้มให้ บางคนก็ยกมือไหว้”

“คนเชียงตุงทั้งเมืองอีกเขามากนะเจ้า”...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:131-132)

นิราศสองภพ

เทียน เป็นลูกชายคนโตของมหาเศรษฐีชาวจีนผู้เข้ามาค้าขายในประเทศไทยจนร่ำรวยชื่อว่าเจ้าสัวไห่ ได้เข้ารับราชการทหารเนื่องจากไม่ต้องการให้ใครมาดูถูกเหยียดหยามว่าเป็นผู้มีเชื้อสายจีนและหลงรักแม่หญิงเวโร นอกจากจะร่ำรวยแล้วเทียนยังมีความสามารถในการรบ โดยเฉพาะหลังจากที่เทียนเข้าใจว่าแม่หญิงคนรักต้องเสียชีวิตลงเพราะพม่าเข้าศึก เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เทียนเจ็บแค้นและออกต่อสู้กับทหารพม่าตามลำพัง ความสามารถของเทียนเป็นที่ครั่นคร้ามแก่ทหารพม่า จนได้สมญาว่าองคูลิมาลและได้รับการเลื่อนตำแหน่งในการรับราชการทหาร ดังนี้

“เมื่อรู้ว่าแม่หญิงเวโรตายด้วยน้ำมือพวกพม่า พี่เทียนก็เกลียดชังพวกมันเข้ากระดูกดำ พี่เทียนเปลี่ยนไปเป็นคนละคน รอนแรมอยู่นอกเมือง เทียวไล่ฆ่าพวกทหารพม่า ปะพวกมันที่ได้ก็ฆ่าตายเสียสิ้น เป็นที่ครั่นคร้ามแก่ทหารพม่า จนได้สมญาว่าองคูลิมาล”

“เพลาล่วงไปเดือนเศษ พี่เทียนก็กลับมา...คราแรกที่พี่เทียนกลับบ้าน พี่เทียนเปลี่ยนไปมาก ปลอยตัวเองจนโทมร เขากลับมาพร้อมกับศิระะทหารที่ฆ่าได้...กลับมาครานั้น พี่เทียนได้กินศึกดินาหมื่น และได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหมู่สอดแนม...

(นิราศสองภพ. 2545: 80)

รัตตมณี

ทับทิม เป็นบุตรสาวของพระยาพิทักษ์เขตต์ชนธ์ มีการศึกษาแตกต่างจากหญิงสาวส่วนใหญ่ในยุคสมัยเดียวกัน เนื่องจากผู้เป็นบิดาเป็นผู้มองการไกลเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงให้โอกาสให้ลูกสาวได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับลูกชาย และได้มอบหมายภาระหน้าที่ให้ช่วยเหลืองานสำคัญของผู้เป็นบิดา จึงทำให้ทับทิมมีโอกาสได้พบและใกล้ชิดกับแดเนียล ดังนี้

แม้พระยาพิทักษ์เขตต์ชนธ์จะเป็นคนเก่าคนแก่แต่ท่านก็เป็นคนหัวสมัยใหม่ ท่านพอใจกับการศึกษาแบบตะวันตกและไม่เคยคิดที่จะกีดกันลูกสาวไม่ให้เล่าเรียน ด้วยท่านเห็นคุณค่าของการศึกษาที่ทำให้ลูกชายของท่านทั้งสามคนที่เกิดจากคุณหญิงได้ดิบได้ดี มีตำแหน่งใหญ่โต เป็นกำลังสำคัญของบ้านเมืองในการพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการต่อต้านลัทธิล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก สำหรับลูกสาวคนเดียว คือทับทิมนั้นเป็นคนที่สนใจการเล่าเรียนมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งสอนทับทิมก็ยิ่งจดจำ ยิ่งเข้าใจ จากความตั้งใจเดิมที่ให้ทับทิมศึกษาพอรู้กลายเป็นศึกษาเพื่อช่วยท่านทำงาน ทับทิมสนใจเรื่องงานเอกสาร ทั้งการจัดเก็บ จดระเบียบ และการอ่าน เธออ่านทุกอย่าง ทั้งที่เป็นงานและหนังสืออ่านเล่น จำพวกโคลงกลอน เลยไปถึงหนังสือพิมพ์และนิยายตามแต่ที่เจิมพ์กันออกมา วันนีเมื่อท่านมีงานสำคัญอยู่ที่กรมท่า ท่านจึงได้มอบหมายรายละเอียดต่างๆ ไว้กับทับทิมเพื่ออธิบายให้แดเนียลฟัง

(รัตตมณี.2546:128-129)

สาวหลงยุค

หลงนิติธรรมพินิจ หรือเอื้อ ข้าราชการหนุ่มที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงให้เดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ หลงนิติธรรมพินิจจึงมีบุคลิกลักษณะแตกต่างจากผู้ชายทั่วไปในยุคสมัยเดียวกัน ดังนี้

...เอื้อ...

ชื่อนี้คุ้นหูหล่อนเหลือเกิน

พลอยบุษย์พยายามทบทวนว่า หล่อนเคยเห็นชื่อนี้ในบันทึกของบุษราคมหรือไม่ สักพักหนึ่งก็นึกออกว่า ผู้ชายที่ชื่อเอื้อนี้เอง ที่เป็นคนรักเก่าของบุษราคม และได้รับทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาวิชากฎหมายต่อที่ประเทศอังกฤษ...

...

นอกจากหน้าตาจะดี คุณหลงที่มีราชทินนามว่านิตยะอะไรีดยาวคนนี้ ยังมีฟันขาวสะอาด แข็งแรงอีกด้วย ถ้าจำไม่ผิด แม่บุษราคมเขียนเล่าว่า คุณหลงไปเรียนต่อที่อังกฤษ ก็คงจะรับเอาวัฒนธรรมการกินอยู่อย่างชาติตะวันตกมาบ้างละมัง จึงไม่กินหมากอย่างผู้ชายคนอื่น กับยังดูแลตนเองให้สะอาดตาได้ถึงเพียงนี้

(สาวหลงยุค.2547:96,99)

จากข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาของหลงนิติธรรมพินิจแสดงให้เห็นว่าหลงนิติธรรมพินิจเป็นผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ทำให้ล่วงรู้ความจริงว่าพลอยบุษย์เป็นคนละคนกับบุษราคมคนรักเก่าของตน นอกจากนี้การได้รับการศึกษาจากประเทศตะวันตกทำให้หลงนิติธรรมพินิจมีโอกาสได้อ่านนวนิยายวิทยาศาสตร์เรื่อง The Time Machine ของ เอช.จี.เวลล์ ทำให้หลงนิติธรรมพินิจมีโลกทัศน์เกี่ยวกับการปรากฏตัวของพลอยบุษย์ที่ล้ำสมัยกว่าบุคคลร่วมสมัย เมื่อพลอยบุษย์สารภาพว่าเดินทางข้ามเวลามาจากอนาคต ดังนี้

“เธอนั่งยานเวลามาอย่างนั้นหรือ?”

คำถามของชายหนุ่ม ทำให้หล่อนหัวเราะคิกออกมากด้วยความขบขัน แต่กระนั้นก็รู้สึกแปลกใจไม่ใช่น้อย ที่คุณหลงหนุ่มในสมัยรัชกาลที่ ๖ จะรู้จักคำว่า The Time Machine หรือยานเวลา...

“ไม่ใช่ค่ะ” หล่อนตอบสั้นๆ

“แล้วเธอเดินทางจากเวลาของเธอ มาที่นี่ได้อย่างไร?”

“ฉันบอกแล้วไงคะ ว่าไม่รู้” พลอยบุษย์กระแทกกายนั่งลงบนเก้าอี้ใกล้กับเตียงนอนของเด็กชายบุญ “ฉันตื่นขึ้นมาวันหนึ่ง แล้วก็...ก็มาอยู่ที่นี้ละ...”

“ตอนเรียนอยู่ที่อังกฤษ ฉันเคยอ่านหนังสือเล่มหนึ่งของนักเขียนฝรั่ง ชื่อ H.G. Wells เรื่องยานเวลา หรือ The Time Machine...หนังสือเล่มนั้นเขียนเป็นนิยายพาฝัน เล่าถึงชายหนุ่มคนหนึ่ง

เดินทางกลับไปสู่อดีตได้ โดยใช้เวลา...” หลวงนิติธรรมพินิจชมวดคิ้วมุ่น หน้าตาของเขาเหมือนกับ
เป็นเพียงเด็กชายแก่นๆ สักคน มากกว่าจะเป็นชายหนุ่มนักกฎหมายที่ดูสง่างามและภูมิฐาน

(สาวหลงยุค.2547:415-416)

จากข้อมูลตัวอย่างของตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่นำเสนอข้างต้น สรุปได้ว่าผู้เขียนมักสร้างตัวละครเอกกลุ่มนี้ให้มีความสมบูรณ์แบบทั้งรูปร่างหน้าตา การศึกษาที่เหมาะสมกับฐานะทางสังคมชั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้คู่ควรกับตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลามาพบ ซึ่งมักเดินทางมาจากอนาคต กล่าวคือการปรากฏตัวของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาเป็นเรื่องเหนือวิสัยโดยเฉพาะกับในทัศนะของบุคคลในอดีต ดังนั้นการให้ตัวละครมีการศึกษา มีความเฉลียวฉลาด ย่อมทำให้การยอมรับการเดินทางข้ามเวลาของอีกฝ่ายหนึ่งง่ายขึ้น อีกทั้งการศึกษายังช่วยลดช่องว่างระหว่างห้วงเวลาของตัวละครได้ด้วย เมื่อตัวละครตัวหนึ่งมาจากอนาคตจะรักตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีชีวิตอยู่ในอดีต ทัศนคติ ความคิด พื้นฐานของตัวละครย่อมเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องสร้างขึ้นให้ทัดเทียมกัน ส่วนรูปร่างหน้าตาที่สวยงามย่อมเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งหลงรักจนไม่ต้องการจะเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยของตนอีกเลย ดังนั้นตัวละครกลุ่มนี้จึงเป็นตัวละครสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในโครงเรื่อง

1.2 ตัวละครฝ่ายปฏิบัติที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครฝ่ายปฏิบัติที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ ความพราหมณ์ในหุบเขากินคน ฟ้าฟั้น สุพิณชาในเรือนมยุรา อูซอ ในบ่วงบรรจถรณ์ หลวงเชิดในนิราศสองภพ นายร้อยโทหลวงราญอรพิมายและอารัมใน สาวหลงยุค

ตัวละครปฏิบัติที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา โดยมากเป็นตัวละครที่มีความขัดแย้งโดยตรงกับตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาเมื่อตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาได้เดินทางข้ามเวลามาจึงได้เข้าไปมีส่วนร่วมรู้เห็นหรือแก้ไขความขัดแย้งนั้น เช่น ความขัดแย้งระหว่างหลวงเชิดและเทียนที่เกิดขึ้นก่อนบัวบุษยาจะเดินทางข้ามเวลาไป ซึ่งเกิดขึ้นจากความริษยาที่มีต่อเทียน หลวงเชิดจึงคอยทำร้ายเทียนและครอบครัวยุติด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งบัวบุษยาที่เดินทางข้ามเวลาไปและเป็นคนรักของเทียนด้วย ความขัดแย้งระหว่างคนทั้งสองยุติลงได้เมื่อหลวงเชิดเสียชีวิตลง เป็นต้น

นอกจากนี้ตัวละครปฏิบัติที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาโดยมากเป็นตัวละครที่ไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆ ตลอดจนจบเรื่อง ซึ่งมักจบลงพร้อมๆ กับการตายของตัวละครกลุ่มนี้ ดังจะยกตัวอย่างตัวละครความพราหมณ์ในหุบเขากินคน อูซอ ในบ่วงบรรจถรณ์ หลวงเชิดในนิราศสองภพ และนายร้อยโทหลวงราญอรพิมายใน สาวหลงยุค ดังนี้

หุบเขากินคน

วามพราหมณ์ พ่อมดร้ายนับถือบูชาทูรคาร์ร่วมกับบรูทรวรมันใช้ไสยศาสตร์กักขังเจ้าชายคุณวรมันรัชทายาทไว้ในหุบเขากินคน เป็นสาเหตุให้อัฒชา วิชชุ บดินทร์ บุญชู และวิทยาเดินทางข้ามเวลามาช่วยเหลือ ซึ่งมาลา คำจันทร์ ได้บรรยายลักษณะทางกายภาพของวามพราหมณ์ที่แสดงถึงลักษณะนิสัยอันชั่วร้าย ดังนี้

“วามพราหมณ์”

“ข้าเอง เหาๆ ข้าเตือนแล้ว แต่พวกเจ้าไม่ฟัง พวกเจ้าต้องตาย หุบเขากินคนเข้ามาได้ แต่ไม่เคยมีใครออกไปได้”

“สู่มเสียน้ำมันทั้งแหบพม่า ทั้งตุ๋นยามเหมือนเสียน้ำมันกอลงหนึ่งหยอน เรือนร่างมันผอมกรังเหมือนไม่เคยแตะต้องอาหารหน้าตาโดยรวมเหมือนนกเหยี่ยวผสมเหยี่ยวผสมลิงแก่ๆ มือถือไม้เท้าหงิกงอเหมือนงูบิดเหมือนภาพปรากฏในคืนแรกที่พักแรมไม่มีผิด...ดวงตามันชั่วร้ายเข้มกล้าเป็นสีเขียวปิด เขียวยิ่งกว่าดวงตาปีศาจของศิขรอันบลิบเท่า เขียวเข้มราวคันเอาสีเขียวทั้งโลกมารวมไว้ในดวงตามัน เพียงสบตาก็เหมือนเลือดเนื้อและวิญญาณถูกดูดกลืนเข้าสู่ดวงตาคู่นั้น

(หุบเขากินคน.2549:292)

ถึงแม้วามพราหมณ์จะมีเวทมนต์เก่งกาจเพียงใด แต่สุดท้ายต้องพ่ายแพ้แก่พลังความสามัคคีและความดี วามพราหมณ์จบชีวิตลงเหลือไว้เพียงโครงกระดูก

บ่วงบรรจถรณ์

อุซอ บุตรชายผู้มีอำนาจคนหนึ่งของประเทศพม่า รูปร่างหน้าตาคมเข้มเนื่องจากมีเชื้อสายของชาวตะวันตกปะปนกับตะวันออก แต่มีลักษณะนิสัยเจ้าชู้ ร้ายกาจ ดังที่กวีตี ชนาได้บรรยายถึงลักษณะรูปร่างหน้าตาและลักษณะนิสัยผ่านห้วงความคิดของเจ้านางเรื่องระยับหญิงสาวผู้สูงศักดิ์ที่อุซอเคยขอหมั้นหมายแต่เจ้านางเรื่องระยับได้ปฏิเสธเนื่องจากลวงรู้จักนิสัยของอุซอเป็นอย่างดี ดังนี้

หล่อนไม่คิดว่าอุซอเสียใจมากมาอย่างใด หล่อนรู้ว่าเขามีได้รักหล่อน แต่หลงไหลใฝ่ฝันในความเป็นสตรีผู้มีชาติตระกูลสูงศักดิ์ของหล่อนมากกว่า อันที่จริง แม้ว่าอุซอจะมีโช้ผู้มีเลือดสีน้ำเงินแต่บิดาของเขาก็มีอำนาจด้วยตำแหน่งสูง และอุซอก็ก่เดินตามรอยเท้าบิดา รูปร่างหน้าตาก็เห็นชัดว่าเลือดตะวันตกของบิดากับเลือดตะวันออกของมารดาชาวไทยเงินผสมกันอย่างสมบูรณ์งดงาม หากหล่อนไม่เคยได้ยินกิตติศัพท์เล่าลือเรื่องความเจ้าชู้และร้ายกาจที่เขามีต่อสตรีที่ตกเป็นภรรยาของเขาแล้ว หล่อนอาจจะเป็นผู้หญิงอีกคนซึ่งจะลุ่มหลงเสน่ห์ของอุซอจนต้องทอดกายทอดใจให้เขา

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:371-372)

เนื่องจากความเจ้าชู้ของอุซอตนเองเป็นชนวนให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในโครงเรื่อง เนื่องจากอุซอเกิดหลงรักเจ้านางตองวีวซึ่งเป็นน้องสาวของจายหลาวเปิง เจ้านางตองวีวจึงรีบแต่งงานกับชานแปงคนรักเพื่อหนีให้พ้นจากอุซอ แต่ระหว่างเตรียมพิธีแต่งงานอุซอมีโอกาสได้พบกับแพรวนวล อุซอจึงเปลี่ยนเป้าหมายคิดจะชิงตัวแพรวนวลแทนจึงเกิดเหตุซุลมุนในพิธีแต่งงานขึ้น แต่สุดท้ายแผนการทั้งหมดก็ล้มเหลว อุซอต้องเสียชีวิตลงเพราะความร้ายกาจของตนเอง เนื่องจากต้องการตามไปทำร้ายพวกของเจ้าตองวีวที่หนีขึ้นแพข้ามแม่น้ำ เมื่ออุซอติดตามมาปรากฏว่าแพของอุซอประสบอุบัติเหตุจมลงกลางลำน้ำนั่นเอง

นิราศสองภพ

หลวงเชิด บุตรชายพระยาพลเทพ คอยอภิเษกวิชาเยียน เป็นเหตุให้หลวงเชิดกระทำทุกวิถีทางเพื่อทำลายชีวิตและครอบครัวของเยียน ดังที่หลวงเชิดได้เปิดเผยการกระทำชั่วร้ายของตนเองให้เยียนรู้ เพื่อยั่วยุให้เยียนโกรธแค้นก่อนที่จะลงมือทำร้ายเยียนตามแผนการของตนเองต่อไป ดังนี้

“เจ้ารู้หรือไม่ว่าเหตุใดข้าจึงจ้องเวรเจ้านัก เป็นเพราะว่าข้ารักเจ้าเยี่ยงพี่ชาย ยิ่งข้ามารู้จากปากพ่อว่าเจ้าเป็นพี่ชายจริงๆ ข้ายิ่งยินดีนัก!”

เยียนตอบด้วยความเกลียดชัง “ข้ามิได้เป็นพี่ชายเจ้า ข้ามิมีวันมีน้องชายเยี่ยงเจ้า แลเป็นลูกชายคนชายชาติเยี่ยงพ่อเจ้า!”

หลวงเชิดโกรธที่เยียนบังอาจว่าถึงพ่อที่ตายไปต่อหน้าต่อตาอย่างอนาถ “เจ้าไร้สัญชาติเยี่ยงเจ้า รู้จักรักชาติเหมือนกันรึ ข้าอยากจักให้พ่อมาได้ยินเจ้าพูดถึงท่านเสียจริง ดูสิว่าท่านจักยินดีเพียงใด ที่ใช้คนที่ท่านรักท่านเทิดทูนมันรังเกียจเหยียดหยามท่านถึงเพียงนี้ สมควรที่ลูกชายที่ท่านซังเยี่ยงข้าจักทดแทนบุญคุณของท่านด้วยการสับเจ้าให้ละและโยนให้หมู่มากาโก่มันจิกทะกิน ยัง...ยังไม่สมแก่แค้นของข้าดอก ข้าจักบอกเจ้าให้ไอ้เยียน อีไรเหญิงหลายใจเมียเจ้านะ มันมิได้ถูกพวกข้าศึกข่มขืนฆ่าดอกเป็นข้าเอง!”

เยียนตกตะลึง! ความโกรธเกลียด เคียดแค้น ชิงชัง ประดังประเดจนอยากจะฉีกทิ้งเจ้าหลวงเชิดออกเป็นชิ้นๆ

หลวงเชิดเห็นเยียนโกรธจนตัวสั่น แววตาที่จ้องมองเขาเต็มไปด้วยความเคียดแค้นแสนสาหัส และอึดอัดใจที่ทำอะไรหลวงเชิดไม่ได้เพราะถูกมัด หลวงเชิดยิ่งสะใจ

“ข้านี้แหละที่ข่มขืนอีไรเมียเจ้า เสียตายที่ยังมีทันหน้าใจมันก็ขาดใจตายเสียก่อน”

(นิราศสองภพ.2545:318-319)

หลวงเชิดคิดร้ายกับเยียนจนวาระสุดท้ายของชีวิต โดยลอบทำร้ายเยียนหลังจากต่อสู้กับเยียนจนบาดเจ็บสาหัสแต่เยียนกลับไม่ได้สังหารหลวงเชิด เมื่อเยียนหันหลังให้หลวงเชิดจึงคิด

จะสังหารเทียนจากด้านหลัง แต่ไม่สำเร็จเพราะเสียงเพื่อนสนิทของเทียนช่วยเอาไว้ทันพร้อมกับสังหารหลวงเข็ด

สาวหลงยุค

นายร้อยโทหลวงราญอริพาย ข้าราชการหนุ่ม หน้าตาคมเข้ม ท่วงทีอาญาสามีของบุษราคัม แต่มีลักษณะนิสัยหยาบกระด้าง ดูร้าย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและเจ้าชู้ ตามที่พงศกรได้บรรยายลักษณะรูปร่างหน้าตาและนิสัยที่แท้จริงของหลวงราญอริพายผ่านความคิดของเลียบชู้รักคนหนึ่งของหลวงราญอริพายที่ได้เห็นความดูร้ายของชายหนุ่ม เมื่อหลวงราญอริพายลงมือทำร้ายร่างกายระเบียบภรรยาอีกคนหนึ่งซึ่งกำลังตั้งครรภ์อย่างไม่ยั้งมือ เมื่อระเบียบเข้ามาอาละวาดเนื่องจากจับได้ว่าทั้งสองคนลักลอบได้เสียกัน ดังนี้

ระเบียบอาละวาดรุนแรง จนทำให้หลวงราญอริพายเกิดความโมโห...และเมื่อความโมโหเข้าครอบงำจิตใจ โทสะจริตนั้นสามารถเปลี่ยนชายหนุ่มผู้สง่างามไปเป็นปีศาจร้ายได้ในชั่วพริบตา...

เลียบไม่ชอบระเบียบ แต่หล่อนก็ทนให้เพื่อนถูกชกต่อยราวกับเป็นหุ่นไม้ได้ โดยเฉพาะเมื่อผู้ที่ทำร้ายระเบียบนั้น เป็นผู้ชายที่ได้ชื่อว่าเป็นสามีเสียด้วย...

แม้หล่อนจะเป็นลูกชาวไร่ชาวนา พ่อแม่ไม่ใช่คนบางกอก แต่พี่น้องผู้ชายของหล่อนก็ไม่เคยทำร้ายผู้หญิง...

หล่อนพอจะมองเห็นขึ้นมาว่าแล้ววว่า เหตุใดบุษราคัมจึงไม่ยอมกลับไปอยู่ด้วยกับผู้ชายคนนี้...

เลียบจึงได้แต่ร้องห้าม กับพยายามเหนี่ยวรั้งชายหนุ่มเอาไว้ เมื่อหลวงราญอริพายทั้งตะและต้อยจนระเบียบทรุดลงไปกองกับพื้น...หล่อนไม่กล้าจะเอาตัวไปขวางกลาง ด้วยรู้สึกว่ายายหนุ่มอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากระเบียบ มาทำร้ายหล่อนแทน

(สาวหลงยุค.2547: 470)

ความทารุณ โหดร้ายของหลวงราญอริพายเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนเองต้องเสียชีวิตลงเนื่องจากระเบียบต้องการป้องกันตัวเมื่อเธอถูกทำร้ายจนอาการสาหัส ระเบียบตกเลือดและแท้งลูก แต่หลวงราญอริพายกลับไม่ยอมรับว่าเป็นลูกของตนเอง กลับตรงเข้าหาระเบียบที่อาการสาหัสอยู่ระเบียบจึงใช้มีดปอกผลไม้ที่คว่ำได้ในขณะนั้นแทงหลวงราญอริพายที่กำลังโน้มตัวเข้าหาอย่างสุดแรง จนหลวงราญอริพายเสียชีวิตลง

1.2.3 ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาในนวนิยายทั้ง 12 เรื่องนั้นมีจำนวนมาก แต่มีตัวละครจำนวนหนึ่งที่มีบทบาทต่อโครงเรื่องและมีลักษณะร่วมบางประการที่สามารถจัดแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ดังนี้

1.2.3.1 ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์

ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คือ ตัวละครที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์โดยเฉพาะทางด้านจิตวิทยา มีหน้าที่คอยอธิบาย สันนิษฐานให้ข้อสังเกตถึงวิธีการ หรือปรากฏการณ์การเดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอก หรือพยายามอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเอกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมด้วยทฤษฎีทางจิตวิทยา ตัวละครกลุ่มนี้ได้แก่ ดร.ตรองใน *ทวิภพ* ดร.โพยมใน *จากฝันสู่...นิรันดร* นายแพทย์ภาคใน *บ่วงบรรจถรณ์* สมพลใน *นิราศสองภพ* และดร.ภรต ในนวนิยายเรื่อง *สาวหลงยุค*

ทวิภพ

ดร. ตรอง เป็นนักวิทยาศาสตร์ และเป็นเพื่อนชายคนสนิทของมณีจันทร์ โดยมณีจันทร์เลือกที่จะเล่าเรื่องราวแปลกประหลาดที่เกิดขึ้นกับตนเองให้กับดร.ตรองฟัง และขอคำปรึกษาถึงความเป็นไปได้ในทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งดร.ตรองก็พยายามจะให้ความกระจ่างแก่หญิงสาวถึงทฤษฎีและความเป็นไปได้ของการเดินทางข้ามเวลาในปัจจุบัน ดังนี้

มณีจันทร์มองตาชื่อคูน้อยอย่างเคร่งขรึม ก่อนจะบอกซ้ำๆ

“เราถอยเวลากลับไปได้”

ตรองเสียวริมฝีปาก ทำท่าคล้ายจะหัวเราะ หากไม่กล้าหัวเราะ

“หล่อนไปเอาไทม์แมชชีนมาจากไหน?”

“กระจกในห้องเรา...”

หญิงสาวชะงักหน้าออกมาบ้าง จนหน้าใกล้หน้ากัน

“ตรอง...เราอยากบอกตัว สัญญาณจะไม่บอกใครเพราะ...เรากลัว...” ร่างหญิงสาวสะท้อนคิดๆ “สักวันเราจะกลับมาไม่ได้ หรือสักวันระหว่างการเดินทางจะหายไป ซึ่งเราไม่รู้ว่าจะต้องไปไหน ตรอง...เชื่อไหม...ระหว่างอากาศมีภพต่างๆ เหลื่อมซ้อนกันมากมายเพียงแต่เราไม่เห็นเท่านั้น”

“เมณี...เราคงต้องพูดกันนาน...”

“เรารู้...ตรอง...” เธอบอกเสียงต่ำ

“ตัวเท่านั้นที่เข้าใจ”

“เราคงต้องเริ่มเล่ากันตั้งแต่ต้นแหละเมณี แล้ววินิจัยว่าอะไรเป็นความจริง อะไรเป็นภาพลวงตา”

มณีจันทร์เริ่มต้นเล่าซ้ำๆ ทุกขั้นตอนเท่าที่จดจำได้

“ภพนั้นมีจริงนะตรอง ไม่ใช่เพื่อฝัน บอกเราที่เราควรทำอย่างไร เราจะอยู่ในโลกนั้นได้ไหม แต่เขามาไม่ได้ เราเคยเห็นแล้ว ไม่มีมีแรงอะไรปิดเขากระเด็นเลย!”

สีหน้าหญิงสาวอ่อนวอน เป็นทุกข์ ขณะที่คนฟังยังไต่ตรองสุขุม

“เมณี...เชื่อไหมว่าความทรงจำของคนเหมือนเทพ ในรอยหยักของเส้นสมอง แต่ละเส้นคือเทพที่อัดลงไว้ทั้งสิ้นเทพความทรงจำในเรื่องนี้ของตัว อาจถูกอัดไว้...จะเรียกว่าอะไรก็ตามที่ หรืออาจเป็น

กรรมพันธุ์ วันหนึ่งเทพเรื่องนี้ถูกเปิดย่อน ใต้แต่ความทรงจำที่เรียกว่าระลึกได้...หรือระลึกชาติได้ก็เข้า...”
เขาทำข่มเสียวใจบ้า

“หากเทพนั้นกลายเป็นวีดีโอเทพ ฉายภาพในสมองเหมือนเวลาเราหลับแล้วฝัน มันใจว่าเรา
ไปอยู่ ณ ที่นั้นจริงๆ” เขาตบหลังมืออย่างเออใจ

(ทวิภพ.2545: 356-357)

จากฝัน...สู่นิรันดร

ดร.ไพยม เป็นนักวิทยาศาสตร์อาวุโสอายุประมาณ 80 ปี เป็นน้องชายของคุณเชื้อ
คู่มั่นของกาละเกด ดร.ไพยมจบการศึกษาปริญญาเอกทางด้านนิวเคลียร์ฟิสิกส์จากสหรัฐอเมริกา
ดังนี้

ดร.ไพยม จินตทัต ปริญญาเอกทางด้านนิวเคลียร์ฟิสิกส์จากสหรัฐอเมริกาเมื่อหลายสิบปี
มาแล้ว เป็นหนึ่งในบรรดา ‘ดอกเตอร์’ รุ่นแรกของประเทศไทยสมัยไทยยังมีคนได้ปริญญาเอกเดินกันอยู่
ไม่กี่คน ชื่อเสียงของเขาออกจะเจียบเจียบสำหรับสังคมภายนอก เมื่อหลังเกษียณอายุราชการแล้ว
ดร.ไพยมก็เดินทางไปสหรัฐอเมริกา ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษอยู่ที่สถาบันวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย
พรินซ์ตันในรัฐนิวเจอร์ซีย์

(จากฝันสู่นิรันดร.2549:19)

ดร.ไพยมเคยทำงานกับอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ผู้คิดค้นทฤษฎีสัมพัทธภาพ จึงมีความรู้
เรื่องมิติเวลาเป็นอย่างดี เห็นได้จากการอธิบายเรื่องมิติเวลาว่าเวลาสามารถเดินเร็วหรือช้าก็ได้ตาม
ทฤษฎีของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เป็นถ้อยคำง่ายๆ ให้ตรัยฟัง ดังนี้

“ฉันผมจะย่อเรื่องหน่อยก็แล้วกัน คือความคิดดั้งเดิมของมนุษย์ เวลานี้ น่าจะเป็นคล้ายๆ
สายน้ำไหลไหลละ อย่างที่เขาพูดกันว่า ‘เวลาและวาริไม่คอยใคร’...”แต่ตามความคิดใหม่ เวลาที่ล่องผ่าน
ไปนั้นเป็นความรู้สึกทางจิตใจของมนุษย์เท่านั้นเอง เวลามันเดินช้าก็ได้เร็วก็ได้ ขึ้นอยู่กับอะไรอีกหลาย
อย่าง

...

“จากทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์เป็นจุดเริ่มแรก ผมยังไม่ได้บอกคุณใช่ไหมว่าผมเคย
ทำงานกับท่าน อย่างพูดให้ก็ยังงั้นเลย เขาเป็นว่าผมเคยไปฝึกงานเป็นลูกศิษย์ก้นกุฎิของชวาร์ทไอน์สไตน์คน
นี้ก็แล้วกัน”

(จากฝันสู่นิรันดร.2549: 34)

นอกจากนี้ ดร. โปยมยังอธิบายเพิ่มเติมต่อไปว่า กระแสจิตของมนุษย์นั้นสามารถเดินทางได้เร็วกว่าแสง หากมนุษย์ฝึกสมาธิเพ่งกระแสจิตจนชำนาญแล้ว ก็จะสามารถเดินทางข้ามเวลาไปสู่อดีตได้สำเร็จ ความว่า

“ก็อย่างที่ผมบอกเล่าแต่แรกไงเล่า ถ้าเราเดินทางได้เร็วเท่าแสง เวลาในตัวของเรา ก็จะเป็นศูนย์ และถ้าเราเดินทางได้เร็วกว่าแสง เราก็จะเดินทางย้อนกลับไปในอดีตได้”

(จากฝันสู่...นิรันดร.2549: 36)

จากคำอธิบายของ ดร. โปยม ทำให้ตรัสสนใจเกี่ยวกับเรื่องการเดินทางข้ามเวลาด้วยกระแสจิต ดร. โปยมจึงแนะนำให้ตรัสรู้จักกับ ดร. กฤษณะวราญ นักวิทยาศาสตร์ชาวอินเดียที่กำลังศึกษาทดลองเรื่องการเดินทางข้ามเวลาด้วยกระแสจิต ตรัสจึงได้อาสาเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการทดลองนี้ จนได้เดินทางข้ามกาลเวลาไปพบกับภาวะเกิด โดยตลอดระยะเวลาในการทดลองช่วงแรกๆ ดร. โปยมจะคอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ดร. กฤษณะและตรัสเสมอ

บ่วงบรรจถรณ์

นายแพทย์ภาค จิตแพทย์พี่ชายของเขตต์สามีของแพรวนวล มีบทบาทในการพยายามแก้ไขปัญหาชีวิตคู่ระหว่างเขตต์และแพรวนวล โดยพยายามใช้วิถีทางจิตวิทยา รักษาอาการเจ้าชู้ของน้องชายตนเอง ดังนี้

‘ผมจะไปหาพี่ภาค ให้พี่ภาครักษา ผมเคยไปมาแล้ว แต่พี่ภาคบอกว่าพรต้องไปด้วย’

พี่ชายของเขาเป็นจิตแพทย์ ภาคอายุมากกว่าเขตต์เกือบสิบปี เป็นจิตแพทย์ที่มีชื่อเสียงมาก

คนหนึ่ง

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:30)

เมื่อแพรวนวลเดินทางข้ามเวลาได้ และใช้ชีวิตอยู่ในอดีตนานขึ้น จึงเกิดความผิดปกติในเวลาปัจจุบันที่คนใกล้ชิดสังเกตเห็นได้ คือแพรวนวลมักใช้เวลาในการนอนหลับเป็นเวลานาน พฤติกรรมแปลกประหลาดของแพรวนวล ทำให้ภาควินิจฉัยจากประสบการณ์วิชาชีพบว่าแพรวนวลกำลังป่วยทางจิตที่เกิดจากความเสียใจและผิดหวังในชีวิตรัก ดังนี้

ภาคขมวดคิ้ว เหตุการณ์เช่นนี้มีได้แปลกนักกับประสบการณ์การศึกษาค้นคว้าและการรักษาทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นงานที่เขาพบอยู่ทุกวัน แต่เขาคิดไม่ถึงว่าความผิดหวังเสียใจของหล่อนจะทำให้แพรวนวลเปลี่ยนแปลงถึงเพียงนี้

“คนบางคนพยายามหนีความกดดันใจโดยหาสิ่งอื่นเข้ามาทำให้ไม่ต้องคิดถึงเรื่องทุกข์
บางคนกินเหล้าเมายา บางคนเที่ยวเตร่เฮฮาไปกับเพื่อนฝูง บางคนก็จะนั่งร้องไห้ แต่บางคนก็จะหาทางออก
โดยการนอนหลับ แต่ที่หวังว่ายายแพรเธอคงไม่ใช้นานนอนหลับนะ เพราะถ้าใช้มากๆ เกิดติดขึ้นมาแล้วจะ
ลำบาก

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 409)

พฤติกรรมแปลกประหลาดหลายอย่างของแพรนวลแสดงอาการมากขึ้นทุกวัน จนทำให้ภาคต้องเตรียมการรักษาแพรนวลอย่างจริงจัง และในฐานะจิตแพทย์ภาคจึงสั่งให้ทุกคนเฝ้าสังเกต
อาการและดูแลอย่างใกล้ชิด โดยที่ตนเองจะได้ลงไปเตรียมการรักษาต่อที่กรุงเทพฯ แต่การรักษา
อย่างเป็นทางการยังไม่ทันได้เริ่มต้นขึ้น ก็เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทระหว่างเขตต์และแพรนวล ทำให้
เกิดเพลิงลุกไหม้เตี้ยงไม้โบราณพร้อมกับแพรนวล แพรนวลจึงจบชีวิตลงในกองเพลิงท่ามกลางความ
เข้าใจผิดว่าเธอฆ่าตัวตายเพราะผิดหวังในชีวิตรัก มีเพียงเขตต์เท่านั้นที่ได้พบหลักฐานยืนยันว่าการ
เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตของแพรนวลเกิดขึ้นจริงในตอนจบเรื่อง

นิราศสองภพ

สมพล เป็นนักวิทยาศาสตร์สาขาฟิสิกส์ซึ่งเป็นเพื่อนของทุติยะชายหนุ่มที่หลงรัก
บัวบุษยาหลังจากที่บัวบุษยาเดินทางข้ามเวลากลับจากอดีต ทุติยะแนะนำให้บัวบุษยารู้จักกับสมพล
เนื่องจากต้องการให้สมพลอธิบายถึงหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาว่าเป็น
เพียงทฤษฎีเท่านั้น ยังไม่มีใครสามารถเดินทางข้ามเวลาได้จริง ด้วยหวังว่าบัวบุษยาจะยุติความคิด
เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาเพื่อตามหาเทียน ดังนี้

สมพล...เป็นนักฟิสิกส์เลื่องลือชื่อฝีมือดีคนหนึ่งของเมืองไทย บัวบุษยาทำหน้าที่เหลอหลาเมื่อ
ทุติยะแนะนำเพื่อนชายของเขาให้รู้จัก

...

บัวบุษยามองหน้าสมพล...เพื่อนชายของทุติยะ ฝ่ายนั้นมีบุคลิกท่าทางภูมิฐาน น่าเชื่อถือ
สมกับอาชีพที่ทำอยู่

“คืออย่างนี้ครับ” ฝ่ายนั้นเริ่มต้น “ทุติยะเล่าให้ผมฟังว่า...คุณได้เดินข้ามผ่านกาลเวลากลับไปสู่
อดีตกาลได้โดยผ่านทางน้ำ”

บัวบุษยาพยักหน้ารับ ยังจับไม่ได้ว่าชายตรงหน้าคิดจะพูดอะไรกับหล่อนต่อ

“คุณคงพอจะทราบว่...นักวิทยาศาสตร์ทุกแขนงได้พยายามศึกษาเรื่องการเดินทางข้ามเวลานี้
กันมานานักต่อนักแล้ว ถึงขั้นมีการทดลองทำเครื่องไทม์แมชชีนกัน...”

“แล้วได้ผลไหมคะ” หญิงสาวร้อรอนถาม

สมพลส่ายหน้า กิริยานั้นทำให้หัวใจของบัวบุษยาห่อเหี่ยว

“มันยังเป็นแค่ทฤษฎีครับ เพราะในความเป็นจริง...ยังไม่มีการยืนยันหรือพิสูจน์ที่แน่นอนว่ามี การเดินทางข้ามผ่านกาลเวลาได้จริงๆ”

เพื่อนนักฟิสิกส์ของทุติยะจะพูดอะไรต่อไปอีกนั้นหุจันไม่ได้ยินเสียแล้ว ด้วยจิตใจห่อเหี่ยว ร่างกายเหมือนจะหมดกำลังวังชาไปเสียเฉยๆ

(นิราศสองภพ.2545:408)

สาวหลงยุค

ดร.ภรต นักวิทยาศาสตร์เพื่อนของนายแพทย์บุญญนิตย์ มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมิติเวลา นายแพทย์บุญญนิตย์จึงได้เข้าไปปรึกษาและ ขอความช่วยเหลือจากดร.ภรต เรื่องของบุษราคัมที่เดินทางข้ามเวลามา ดังที่พงศกรได้บรรยาย แนะนำดร.ภรต ความว่า

เขากับภรตเป็นเพื่อนนักเรียนกันมาตั้งแต่ชั้นประถม จนจบชั้นมัธยมปลาย จึงได้แยกย้าย กันไปเรียนต่อในสาขาที่ตนถนัด เขาเรียนแพทย์ ในขณะที่ภรตเรียนวิทยาศาสตร์ และได้ทุนรัฐบาลไป เรียนต่อที่อเมริกา จบปริญญาเอกกลับมาเป็นนักฟิสิกส์ใหญ่อยู่ที่สถาบันวิทยาศาสตร์แห่งหนึ่ง

(สาวหลงยุค.2547: 174)

เมื่อดร.ภรต ได้ฟังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุษราคัมจากนายแพทย์บุญญนิตย์โดย ละเอียดย ดร.ภรตจึงอธิบายถึงเรื่องมิติเวลาให้นายแพทย์บุญญนิตย์ฟัง ดังนี้

“เวลาก็เป็นมิติอีกอย่างหนึ่ง นอกเหนือไปจากมิติความกว้าง ยาว และลึก ตามแบบที่เรา รู้ และสัมผัสได้ นายรู้สึกใช่ไหมว่า มีเวลา...แต่เราจับต้องเวลา และสัมผัสสิ่งที่เรียกว่าเวลาไม่ได้...”

(สาวหลงยุค.2547: 176)

นอกจากนี้ดร.ภรตยังสร้างเครื่องวัดคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าขึ้นมา โดยดร.ภรต เชื่อว่าการ เปลี่ยนแปลงของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าของโลก มีผลต่อมิติเวลาและการหายไปของวัตถุอย่างลึกลับ เช่นเดียวกับการเดินทางข้ามเวลาสลัปที่กันของหญิงสาวทั้งสองคน ดังนี้

“แล้วมันเกี่ยวอะไร กับการที่พี่สาวของจัน หรือว่ายายของจันหายตัวไปด้วยละคะ คุณด็อก?” พุทธชาติยังคงไม่เข้าใจ

“เมื่อสนามแม่เหล็กของโลก มีความเปลี่ยนแปลง...สสาร หรือวัตถุที่อยู่ในบริเวณของสนามนั้น ก็จะได้รับผลกระทบไปด้วย” ดร.ภรตพยายามอธิบาย ให้ฟังดูง่ายที่สุดสำหรับผู้ที่ไม่ได้ร่ำเรียนมาทาง ฟิสิกส์อย่างเขา จะสามารถเข้าใจได้

“นั่นคือ มิติต่างๆ ที่อยู่
ในบริเวณนั้นอาจเกิดมีช่องว่าง...และตอนนั้นเอง...ที่คุณคนนี่” ภรตหัน
ไปทางบุษราคัม ซึ่งอยู่บนเตียงของยาย “หลุดออกมาจากเวลาของเธอ...”

(สาวหลงยุค.2547: 222)

จากข้อมูลตัวอย่างข้างต้นที่แสดงให้เห็นว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือทาง
การแพทย์ของตัวละครกลุ่มนี้มีประโยชน์ต่อนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ในด้านการช่วย
สร้างความสมจริงให้แก่นวนิยายประเภทนี้ กล่าวคือเมื่อมีการเดินทางข้ามเวลาเกิดขึ้นในโครงเรื่องซึ่ง
เป็นเรื่องเหนือวิสัย ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องอ้างหรือสร้างข้อมูลใดๆ ก็ตามที่สามารถทำให้ผู้อ่านเชื่อว่า
การเดินทางข้ามเวลาได้เกิดขึ้นกับตัวละครเอกแล้ว ถึงแม้จะไม่ถูกต้องตามหลักการทางวิทยาศาสตร์
ก็ตาม

1.2.3.2 ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชีวิตร่วมสมัยกับตัว ละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา

ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอกที่เดินทาง
ข้ามเวลา คือ ตัวละครที่มีชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอก ทั้งในเวลาปัจจุบัน และในเวลา
ที่ตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาไป ตัวละครกลุ่มนี้จะมีโอกาสได้พูดคุยหรือสัมผัสกับตัวละครเอก
ในขณะที่เดินทางข้ามเวลาไป และสามารถจดจำหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครเอกได้ และมักมีบทบาทเมื่อเข้าสู่วัยชรา
แล้วคอยถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตเมื่อครั้งได้มีชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอกที่ได้เดินทางข้ามเวลาไป
ตัวละครที่น่าเสนอในกลุ่มนี้ได้แก่ คุณย่าของกุลวรางค์ ใน*ทวิภพ* สายสนมใน*จากฝัน...สู่วันนคร*
เจ้านางตองริ้ว ใน*บ่วงบรรจถรณ์*

ทวิภพ

คุณย่าของกุลวรางค์ เพื่อนสนิทของมณีจันทร์ รู้จักคุ้นเคยกับเจ้าคุณวิศาลคดี
ข้าราชการไทยที่มีส่วนร่วมเจรจาต่อรองกับฝรั่งเศสร่วมกับหลวงอัครเทพวรากรในกรณีพิพาท ร.ศ.112
คุณย่าของกุลวรางค์จึงได้รับรู้เรื่องราวของหลวงอัครเทพวรากรและมณีจันทร์ในฐานะคุณหญิงมณี
เมื่อหลวงอัครเทพวรากรได้เป็นเอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกาเป็นคนแรก ซึ่งแก้วแก้วได้
บรรยายลักษณะของหญิงชราคุณย่าของกุลวรางค์ ดังนี้

สตรีชราจนหลังค่อม หากสะอาดสะอาดอันอยู่ในชุดผ้าพื้นสีน้ำเงิน เสื้อผ้าปานขาว คอแหลม
แขนแคศอก นั่งอยู่บนพรมสีเหลี่ยมขนนุ่ม สาละวณกับผ้าเช็ดหน้าอันพับเป็นรูปสัตว์ต่างๆ ที่สำเร็จแล้ว
วางอยู่ในถาดเงินรูปไข่ ...

(ทวิภพ.2545:635)

คุณย่าของกุลวรางค์จึงเป็นตัวละครที่ช่วยเชื่อมโยงมณีจันทร์ในยุคปัจจุบันสู่อดีต โดยการเล่าเรื่องวิกฤตการณ์ร.ศ.112 ให้มณีจันทร์ฟัง และถ่ายทอดเรื่องราวการแต่งงานระหว่าง เจ้าคุณอัศวเทพวรากรและคุณหญิงมณีให้แก่คุณมาลิดาผู้เป็นแม่ให้ได้รับรู้เรื่องราวของลูกสาวที่จากไป ใช้ชีวิตอยู่อีกกาลเวลาหนึ่ง ดังนี้

“ท่านกรุณาเล่า...ประวัติหน่อยซีเจ้าคะ”

“เขาว่ากันว่าเป็นหลานสาวคุณหญิงแสร้ท่าน แต่หลานทางไหนไปยังไม่มายังไง เรารุ่นเด็กฟังไม่ ศัพท์ เพราะ...ผู้ใหญ่เขาไม่พูดกัน คุณหญิงแสร้ท่านคนลือ ใครเลยไม่กล้าซักใช้ท่าน ท่านรับหลานสาว มาร่วมเรือนนะ ตอนเป็นสาวแล้ว คงหมายให้แต่งงานกับลูกชายท่าน ที่แรกคุณประยองลูกคุณหญิงสรเดช ก็ ลือกันมาที่แล้วว่า จะตุนาหงั้นกัน...”

ผู้มากด้วยวัยมีความสุขยิ่งที่จะได้เท่าความถึงความหลัง

“เมื่อนุ่มๆ เจ้าคุณท่านรูปงาม เขาเรียกกันเจ้าคุณอุณรุฑ”

“คุณมาลิดานิ่ง หากยอมรับ...บุรุษนั้น ‘รูปงาม’ จริงๆ ...ถ้าหากที่ ‘เห็น’ มิใช่ภาพฝัน

“แม่ประยองเขาเสียใจจะเป็นจะตาย ตอนรู้ว่าเจ้าคุณ...ตอนนั้นยังเป็นคุณหลวงจะแต่งงานกับ คุณหญิงมณี”

“แต่งงานหรือเจ้าคะ?” คำถามราวกระซิบ

“โธ้ย...ทำกันใหญ่โต...”

...

คุณมาลิดาน้ำตาคลอ

“เสด็จในกรมทรงเป็นเจ้าภาพ เพราะท่านกำกับกรมท่า” ผู้เล่าดูเหมือนจะเอบอ้มกับความ ทรงจำ

“เรื่องมันจะพันพัวยังไม่รู้ เพราะยังเด็กมาก รู้แต่ว่าทางเจ้าคุณวิศาลคดี ท่านรับเป็นแม่งาน ทางฝ่ายหญิง เจ้านายเสด็จหลายพระองค์ ไม่รวมขุนนางขุนนางทั้งนั้นแหละ ไปกันหมด”

(ทวีภพ.2545: 637-638)

จากฝัน...สู่นิรันดร

สายสนม เป็นหลานของคุณหญิงสวาทแม่เลี้ยงของการะเกด อาศัยอยู่ภายในบ้าน หลังเดียวกับการะเกดในฐานะลูกเลี้ยงของเจ้าคุณอติทูต ซึ่งแก้วแก้วได้แนะนำสายสนมผ่าน บทสนทนาระหว่างตรัยกับสายหยุด ดังนี้

“ผมไม่ทราบว่าคุณหญิงสวาทมีลูกเลี้ยงด้วย”

“มีซี หลานสาวของเธอเอง...ลูกพี่ลูกน้องของยาย” มารดาของคุณหญิงสระขวัญรัตนวัดเสียง ขึ้นมาหน่อยๆ คล้ายกับเธอก็ไม่สู้จะขบถาติผู้นี้นัก “พูดก็พูดเถอะ คุณหญิงสวาทนะ อยากรจะมีลูก กับเจ้าคุณ เพราะตอนเธอแต่งงานเธอก็ยังไม่แก่เฒ่า ยังสาวอยู่ รอเท่าไรก็ไม่มีลูก เธอเลยไปขอแม่สาย

สนมคนนี้แหละมาเป็นลูกบุญธรรม เพื่อจะมีลูกอีกจามาเกิดในท้องยังงีงเล่า แต่ก็ไม่มีลูกจนแล้วจนรอด
แม่สายสนมเลยสบายไป ได้มรดกจากคุณหญิงสวาทไปคนเดียว...

(จากฝัน...สุนิรันดร.2549: 78)

สายสนมอาศัยอยู่ภายในบ้านหลังเดียวกับการะเกด จึงได้รับรู้เหตุการณ์ตอนที่ตรัย
เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตและได้เข้าพบเจ้าคุณอดิทูต เพื่อเปิดเผยความความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับ
การะเกด เป็นเหตุให้เจ้าคุณอดิทูตโมโหและขับไล่ตรัยออกจากบ้านไป สายสนมจึงเป็นคนเดียวที่ได้
เห็นเหตุการณ์ที่ทำให้การะเกดหายไปจากบ้านของเจ้าคุณอดิทูต และมีชีวิตยืนยาวจนได้พบกับตรัย
อีกครั้งในเวลาปัจจุบัน ดังนี้

ตรัยเหลือบมองเด็กสาวคนนั้น นั่นนะหรือคุณสายสนมเมื่อยังสาว...ตอนแรกเขาไม่ทัน
สังเกต เธอกำลังจ้องเขาอย่างเอาเป็นเอาตายทีเดียว

ความทรงจำกลับคืนมาเหมือนสายฟ้าแลบสว่างวาบ

คุณสายสนมจำเขาได้...ผู้ชายคนที่เดินเข้ามาในบ้านเจ้าคุณอดิทูตเมื่อสมัยเธอยังสาว แล้ว
เจ้าคุณไล่เขาออกจากบ้านเนื่องจากไม่รู้จั๊กที่ต่ำที่สูง เมื่อคุณสายสนมล่วงเข้าสู่วัยชรา ความทรงจำ
บางส่วนย้อนกลับไปฝังแน่นอยู่ในอดีต ขณะที่บางส่วนก็หลงลืมลบเลือน เธอจึงจำเขาได้แม่นยำเหมือนกับ
คนแก่อีกหลายคนจำเหตุการณ์เล็กๆน้อยๆ ได้แม่นยำ แม้ว่าเกิดขึ้นหลายสิบปีมาแล้ว พร้อมกันนั้นก็ลืม
เหตุการณ์เมื่อวันวานหรือว่าห้าปีที่ก่อนเสียสนิท

(จากฝัน...สุนิรันดร.2549: 449)

บ่วงบรรจถรณ์

เจ้านางตองริ้ว เป็นพี่น้องต่างบิดากับฉายหลาวเปิง เจ้านางตองริ้วได้ใกล้ชิดสนิท
สนมกับแพรวนวลเมื่อแพรวนวลเดินทางข้ามเวลามาในช่วงที่ตองริ้วกำลังจะจัดพิธีแต่งงานกับชานแปง
เพื่อหนีการคุกคามของอูซอผู้มีอิทธิพลในประเทศพม่าที่หลงรักตองริ้วเช่นกัน ตองริ้วจึงขอให้แพรวนวล
อยู่ร่วมพิธีด้วยในฐานะของเพื่อนเจ้าสาว เมื่องานแต่งงานสิ้นสุดตองริ้วและชานแปงได้ไปตั้งครอบครัว
ที่ประเทศอังกฤษ และกลับมาเยือนประเทศไทยเมื่อเข้าสู่วัยชราและได้พบกับเขตต์ โดยกิริติ ชนาได้
บรรยายรูปร่างลักษณะของเจ้านางตองริ้วในวัยชราผ่านสายตาของเขตต์ ดังนี้

อายุเจ็ดสิบสาม แต่ลักษณะท่าทางการเดินเห็นผึ่งผายแต่หนุ่มเวลานั้น ลดวัยของเจ้านางตองริ้ว
ลงได้มาก เรือนผมที่มีเส้นผมสีดำสลบขาวมุ่นมัดไว้ที่ทำทยอย เสียบปิ่นทองเล็กๆ ซ้อนสานกันไว้ทั้งสอง
ด้าน เจ้านางสวมเสื้อคอป้ายสีครีม เขียนขอบคอและปลายแขนกับชายเอดด้วยสีน้ำเงิน ซึ่งเป็นสีของจีน
ซึ่งถักทอด้วยไหมยกลายทองงดงาม

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:695)

เมื่อตองรีวได้เดินทางมาเมืองไทย ทำให้รีวพบกับเซตต์ได้มีโอกาสนัดสัมภาษณ์เจ้านางตองรีวเรื่องการเมืองในพม่าและเรื่องราวเกี่ยวกับวันแต่งงานของเธอที่ถูกเล่าสืบต่อกันมาว่าเจ้าบ่าวถูกยิง บพสนทนาและการพบกันครั้งนี้เองที่ทำให้เซตต์ต้องยอมรับความจริงว่าแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาและมีคนรักใหม่ที่ชื่อจายหลาวเปิงจริง ดังข้อความตอนหนึ่งที่ว่า

“เจ้านางครับ ผู้หญิงไทยที่เป็นคนรักของพี่ชายเจ้านางชื่ออะไรครับ”

เจ้านางตองรีวยังมีได้เอ่ยชื่อของผู้หญิงคนนั้นเลยตั้งแต่เล่าเรื่องของเหตุการณ์ทั้งหมด

“ไม่ใช่เป็นเพียงคนรัก แต่เป็นภรรยาด้วย ชื่อของเธอสวยงามเหมือนกับตัวเธอ...แพรวนวล...

เธอชื่อแพรวนวล”

...

เขาสูดหายใจถี่ลึกติดต่อกันเหมือนเหนื่อยหอบ กำมือทั้งสองที่ขึ้นด้วยเหงื่ออย่างทันทีทันใดไว้แน่น หันกลับมายังโต๊ะรับแขก แล้วก้าวเดินไปหยิบซองกำมะหยี่สีแดงนั้นขึ้นมา เปิดซองดึงแผ่นกระดาษซึ่งเป็นภาพถ่ายเพียงแผ่นเดียวในซองนั้นออกมา

แพรวนวล...ภาพถ่ายของแพรวนวลแต่งกายด้วยชุดไทยเขิน ยืนเคียงข้างชายหนุ่มหน้าคมเข้มในชุดที่ดูคล้ายการแต่งกายของพม่า เขาพันผ้าคาดเขย่นผมสีเข้มเช่นเดียวกับกางเกง เสื้อเป็นเสื้อแขนยาวคอป้ายสีอ่อน

ชายผู้นี้คือพี่ชายของเจ้านางตองรีว...หลาวเปิง...เขามีตัวตนจริงๆ...แพรวนวลไม่ได้เป็นบ้าหล่อนไม่ได้โกหก

(บ่วงบรรจถรณ์.2549:707)

จากตัวอย่างที่นำเสนอเกี่ยวกับตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาแสดงให้เห็นว่า ตัวละครกลุ่มนี้มีความสำคัญในการช่วยดำเนินเรื่องคือช่วยคลี่คลายปมปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกที่ได้เดินทางข้ามเวลา เนื่องจากตัวละครกลุ่มนี้จะมีชีวิตอยู่ร่วมในขณะเวลาที่ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาในขณะนั้นด้วย ความทรงจำเกี่ยวกับเหตุการณ์ในระหว่างนั้นที่ถูกถ่ายทอดของตัวละครกลุ่มนี้ จึงเปรียบเสมือนกุญแจสำคัญในการไขปริศนาของช่วงเวลาที่ผ่านมาไประหว่างอดีตและปัจจุบัน

1.2.3.3 ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่เป็นพระภิกษุ

ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ คือ พระภิกษุผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย สงบ สำนวน สามารถกำหนดรู้การเดินทางข้ามเวลาด้วยจิตที่ได้จากการทำวิปัสสนากรรมฐาน และอธิบายปรากฏการณ์อัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอกด้วยหลักกรรม

ตัวละครกลุ่มนี้ได้แก่ หลวงปู่ของอัชฌมาในหุบเขากินคน พระภิกษุชราในต่างเวลา พระภิกษุในรัตตมณี พระภิกษุชราในสาวหลงยุค และพระมหานาค ในบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน ดังนี้

หุบเขากินคน

หลวงปู่ของอัชฌมา เป็นพระฤๅษีผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย เชี่ยวชาญในพุทธมนตร์และการวิปัสสนากรรมฐาน เห็นได้จากการปฏิบัติตนของอัชฌมาที่ได้จากการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูของหลวงปู่ ดังนี้

อัชฌมายังคงนั่งนิ่งๆ เขาเองเป็นเด็กวัด พ่อแม่จะเป็นใครก็ไม่รู้ หลวงปู่พามาแต่ป่าลึกตั้งแต่ยังเล็กๆ เล็กมาก รวบรวมสามชวบเท่านั้น หลวงปู่เป็นพระฤๅษี เป็นพระนักวิปัสสนากรรมฐานที่เล่าลือกันว่า ทำสำเร็จคุณวิชาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ท่านเฝ้าพร่ำสอนให้เขานั่งทำสมาธิทุกวัน วันละไม่ต่ำกว่าสามชั่วโมงจนติดเป็นนิสัย

(หุบเขากินคน.2549: 9)

หลวงปู่จึงเป็นผู้เดียวที่ล่วงรู้ความเป็นมาของอัชฌมา รวมทั้งล่วงรู้ถึงอนาคตและการเดินทางข้ามเวลาของอัชฌมาด้วย สังเกตได้จากคำพูดของหลวงปู่ในนิมิตของอัชฌมาที่กำลังตกลงสู่เหวลึกในดินแดนขอมโบราณที่ได้เดินทางข้ามเวลามา ดังนี้

...ลูกเอ๊ย เจ้ามาจากหมอกควัน แล้วเจ้าก็ต้องกลับสู่หมอกควัน...

ใบหน้าของหลวงปู่ปรากฏในสายน้ำ ดูพร่าไหวแต่ไม่บิดเบี้ยว สายตาหลวงปู่ในภาพนิมิตเปี่ยมแววอันเอื้อ หลวงปู่เฝ้าพร่ำสอนพุ่มพัก ซี่แนะแนวทาง หลวงปู่เป็นทั้งพ่อและแม่ให้แก่เด็กกำพร้าคนหนึ่งที่ท่านบังเอิญพบในป่าลึก...

(หุบเขากินคน.2549: 256)

ต่างเวลา

พระภิกษุชรา เป็นพระนักปฏิบัติธรรมในสำนักสงฆ์แห่งหนึ่ง ซึ่งธารหนึ่งในตัวละครสำคัญได้เดินทางข้ามเวลามา ศรัทธาและเคารพอย่างสูง จากวัตรปฏิบัติและพระธรรมที่ท่านโปรดเทศนาสั่งสอน พระภิกษุรูปนี้จึงล่วงรู้ถึงการมาและจุดประสงค์ของกลุ่มคนจากอนาคตที่ต้องการเอาชนะกฎความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ท่านจึงได้เทศนาสั่งสอนไว้ดังนี้

มิรินเงยหน้ามองพระภิกษุชรา พบกับดวงตาใส กระจ่างไร้รอยขุนมัว ใบหน้าที่เหี่ยวย่นตามอายุดูจะผุดผ่องและมีราศีอย่างประหลาด แต่มิรินก็รู้ว่า ภายในตัวท่านมีขุมพลังงานมหาศาลซ่อนอยู่นัยน์ตาของท่านมองมิรินเหมือนกับจะแลทะลุเข้าไปถึงก้นบึ้งของความคิด ก่อนจะพูดออกมาเนิบๆ

“ทุกสิ่งในโลกล้วนไม่คงทน มันเปลี่ยนแปลงตัวมันเองไปเรื่อยๆ นั่นแหละ อย่าเอาตัวเราไปผูกพันกับมันนักเลย ปาไม้ ทุ่งนา ชุนเขา มันก็ตกอยู่ในกฎของความเสื่อมด้วยกันทั้งนั้น เมื่อถึงเวลาของมันจะแปรเปลี่ยนไป มันก็ยอมเปลี่ยนไป จะเหนียวรั้งมันอย่างไรได้ แม้แต่พลังงานบางอย่างถึงจะมีอำนาจมหาดล แต่มันก็ยังมีโอกาสลดลงและหมดไป ใย่ต้องไปยึดติดกับมัน ที่สุดมันก็คือความว่าง”...

(ต่างเวลา.2542: 313-314)

รัตตมณี

พระภิกษุ ในนวนิยายเรื่องรัตตมณี เป็นพระภิกษุที่ครอบครัวอิสราและพิมพ์พัทธ์ร่วมกัน นิมนต์มาในงานทำบุญบ้าน หลังจากที่มีการหายตัวไปอย่างลึกลับของแดเนี่ยล อิสรา และพิมพ์พัทธ์ ซึ่งหลังจากการทำบุญแล้วทั้งสามจึงได้เดินทางข้ามเวลาสู่จุดเดิมที่พวกเขาจากไป โดยพระภิกษุล่วงรู้การเดินทางข้ามเวลาดังกล่าว ดังจะเห็นได้ตอนบทสนทนาของท่านที่มีต่อนำชัย ก่อนที่พวกแดเนี่ยลจะเดินทางข้ามเวลากลับมา ดังนี้

...หลวงพ่อบังนำชัยเปิดประตูห้องพระ แล้วท่านก็ก้าวนำเข้าไป ท่านกวาดสายตาไปรอบๆ ก่อนจะประพรมน้ำมนต์อย่างช้าๆ พลังขมขมิบสวดมนต์ไปด้วย หลวงพ่อยืนสำรวจมอยู่หน้าที่พระนาคเป็นพิเศษ จนนำชัยรู้สึกแปลกใจ ทันใดนั้นเอง แสงสีขาวก็สว่างวาบขึ้น ทำให้เขานึกว่าไฟซึ่งประดับที่พระเกศ ลัดวงจรขึ้นมา “ไฟช็อตครับ...หลวงพ่อ รอดเดี่ยวนะครับ ผมจะ...” นำชัยพูดพลางทำท่าทางจะวางบาตร น้ำมนต์ไปดูสายไฟหลังพระ

“ไม่ต้องห rokok ยืนตรงนี้แหละ ไม่ต้องไปไหนทั้งนั้น” หลวงพ่อบังห้ามด้วยเสียงสงบนิ่ง

นำชัยมองหลวงพ่อบังอย่างแปลกใจ ทันใดนั้น แสงขาวสว่างจ้าก็ปรากฏขึ้นกลางห้อง แล้วก็ค่อยๆ หริ่แสงลงร่างสามร่างปรากฏอยู่แทนที่ ทั้งสามยืนนิ่งถือพัดตกตะลึงกันอยู่ นั่นเพื่อนทั้งสามของเขาเอง...

(รัตตมณี.2546: 259)

นอกจากนี้ยังได้แสดงธรรมชาติตอบคำถามของอิสราถึงเหตุการณ์แปลกประหลาดมหัศจรรย์ที่พวกเขาได้ประสบมา ดังนี้

“แล้วสิ่งที่เราไปเจอมาล่ะครับ มันคืออะไร ความจริง หรือความฝัน” อิสราถามต่ออย่างสงสัย หลวงพ่อชายตามองมาอย่างเมตตาาก่อนจะตอบ “ภาพที่เราเห็น สิ่งที่เรารู้สัมผัส เป็นมายาทั้งสิ้น เพราะมันไม่ยั่งยืน หนึ่งสถานที่ หนึ่งเวลา ชีวิตย่อมแตกต่างกันไป ในห้องนี้อาตมาารู้สึกถึงกระแสของกรรมที่ยังเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างไม่สิ้นสุด มีทั้งความสงบ ความทรามาน”

(รัตตมณี.2546: 260)

สาวหลงยุค

พระภิกษุชรา เป็นพระภิกษุที่พลอยบุษย์นิมนต์ท่านเพื่อทำบุญใส่บาตร เมื่อใส่บาตรพระภิกษุชรารูปนั้นก็ปรารภกับพลอยบุษย์เรื่องกรรม แสดงถึงการล่วงรู้เหตุการณ์มหัศจรรย์การเดินทางข้ามเวลาที่กำลังจะเกิดขึ้นกับพลอยบุษย์ ดังนี้

ก่อนจะเดินจากไปตามถนนที่ยังว่างเปล่า ปราศจากรถราที่แน่นขนัด ท่านกล่าวกับหล่อนเสียงแผ่วเบา และนุ่มนวลว่า

“สัตว์โลก...ย่อมเป็นไปตามกรรม...จงทำดีไว้เถิดโยม...”

พลอยบุษย์เงยหน้าขึ้นมอง จึงได้เห็นพระภิกษุรูปนั้นชราภาพมากแล้ว อายุอาณานามไม่น่าจะต่ำกว่าแปดสิบ หากการเดินทางของท่านยังคงแคล้วคลาดกระฉับกระเฉง สายตาของท่านที่มองมาอย่างหล่อนเปี่ยมไปด้วยความเมตตา ในขณะที่เดียวกันก็มีแววประหลาด ที่พลอยบุษย์ไม่สามารถบอกได้ว่ามันหมายความว่าอย่างไร...

(สาวหลงยุค.2547: 39-40)

บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน

พระมหานาค เป็นพระภิกษุที่ล่วงรู้ถึงการเดินทางข้ามเวลาและสาเหตุของการเดินทางข้ามเวลาของปวินท์และพัตราด้วยอำนาจจิตที่เกิดจากการปฏิบัติสมาธิ ดังนี้

พระภิกษุ ซึ่งปวินท์เพิ่งรู้ว่าชาวบ้านเรียกท่านว่า ‘มหานาค’ ทอดสายตามองคนทั้งสองอีกครั้ง แต่คราวนี้มิได้มีแววประหลาดใจอีก ท่านตอบด้วยเสียงสำรวม

“เห็นที่ว่าประสกลี้กาคู่นี้จักมาจากอีกกาลหนึ่ง โยมช่วง เป็นที่ใดเวลาใด อาตมากำหนดมิได้ซัดนัก พลัดหลงมา เมื่อถึงเวลา โยมทั้งสองคงจักกลับได้เอง”

(บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน.2547: 95)

นอกจากล่วงรู้ถึงความเป็นมาของปวินท์และพัตราแล้ว พระมหานาคยังช่วยให้ปวินท์ได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลประวัติศาสตร์อยุธยาทั้งหมด ด้วยหวังจะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ให้ทรงดำรงพระชนม์ชีพต่อไป แต่ความพยายามนั้นไร้ผล โดยพระมหานาคได้แสดงธรรมเทศนาให้บุคคลทั้งสองเข้าใจเรื่องหลักกรรม ดังนี้

“ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปตามกรรม...ฉันได้แก่การกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะในอดีตกาล ฤๅปัจจุบันกาล ผู้ไม่ประมาทจะทำตนให้พร้อมเสมอ โยมทั้งสองเป็นผู้ประพฤติดี ประพฤติชอบแล้ว ขอให้กลับไปด้วยดีเถิด อย่าได้เสียอกเสียใจต่อสิ่งใดเลย สิ่งเหล่านี้อยู่นอกวิสัยที่โยมจักแก้ไขได้”

(บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน.2547: 210)

ตัวละครในกลุ่มนี้ถึงแม้จะไม่มีบทบาทในเรื่องมากนัก แต่มีความสำคัญต่อนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในแง่การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลา ซึ่งผู้เขียนมักนำเรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนามาอธิบายการกระทำของตัวละครเอกที่ไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งใดได้ แม้จะเดินทางข้ามเวลาได้ก็ตาม

1.2.3.4 ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาและมีชื่อปรากฏในประวัติศาสตร์

ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชื่อปรากฏในประวัติศาสตร์ คือ ตัวละครที่เชื่อว่าเป็นบุคคลสำคัญที่เคยมีชีวิตอยู่จริงในประวัติศาสตร์ โดยมักมีบทบาทอยู่ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต โดยตัวละครกลุ่มดังกล่าวจะปรากฏนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาสองลักษณะ คือ มีบทบาทได้รับความช่วยเหลือหรือได้ช่วยเหลือตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาไป ตัวละครที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รุทรวรมัน ใน *หุบเขากินคน* สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ใน *นิราศสองภพ* ชาวบ้านบางระจัน ใน *อดีตตา* *ครุบุญสิงห์ในบ่วงบรรจถรณ์* สมเด็จพระสุริโยทัย ใน *บารมีพระแม่ป๋องปกพันธรณิน* ส่วนอีกลักษณะหนึ่ง คือไม่ได้มีบทบาทใดในโครงเรื่องแต่ถูกอ้างถึงเพียงชื่อว่ามี ความเกี่ยวข้องกับตัวละครตัวใดตัวหนึ่งในเนื้อเรื่อง ได้แก่ เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์ ใน *เรือนมยุรา* เหล่าเจ้าฟ้าเมืองเชียงตุงใน *บ่วงบรรจถรณ์* พระสุจริตสุดา และพระวรวงศ์ัญญาประธานใน *สาวหลงยุค* ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอรายละเอียดเฉพาะตัวละครที่มีบทบาทในโครงเรื่องเรื่องเท่านั้น ดังนี้

หุบเขากินคน

รุทรวรมัน นวนิยายเรื่องหุบเขากินคน กลุ่มตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาสู่ราชอาณาจักรพูนันในปี พ.ศ.1057 และเข้าไปมีบทบาทร่วมอยู่ในประวัติศาสตร์นั้น โดย มาลา คำจันทร์ ได้อาศัยข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของราชอาณาจักรพูนันในช่วงสิ้นแผ่นดินพระเจ้าชัยวรมัน มาวางเป็นโครงเรื่องจินตนิยายเรื่องนี้ สรุปความได้ว่า เมื่อพระเจ้าชัยวรมันสวรรคตลงในปี พ.ศ. 1057 ได้เกิดการแย่งชิงราชสมบัติผลปรากฏว่าพระโอรสองค์โตคือ รุทรวรมัน ซึ่งประสูติจากมเหสีรองได้ชัยชนะต่อโอรสองค์เล็กที่มีสิทธิ์ได้ราชสมบัติ พระราชโอรสองค์เล็กชื่อว่าเป็น คุณวรมัน ซึ่งประสูติจากพระมเหสีกุลประภาวดี ซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับบันทึกทางประวัติศาสตร์แห่งอาณาจักรพูนัน ดังข้อความตอนหนึ่งที่ สุภัทรดิศ ดิศกุล นักวิชาการประวัติศาสตร์ได้ศึกษาเรียบเรียงประวัติศาสตร์อาณาจักรพูนันและทวารวดีไว้ดังนี้ “...พระมารดาของเจ้าชายคุณวรมันก็คงเป็นพระนางกุลประภาวดี มเหสีของพระเจ้าชัยวรมัน และเจ้าชายเองก็คงเป็นโอรสของพระเจ้าชัยวรมันที่ถูกแย่งราชสมบัติไปเมื่อพระราชบิดาสิ้นพระชนม์ลงใน พ.ศ.1057 และถูกพระเชษฐาอันเกิดแต่สนม

ทรงพระนามว่าเลียวโกปาโม (Liu-t'o-pa-mo คือรุทรอวมัน) ปลงพระชนม์เสีย ตามจดหมายเหตุจีนสมัยราชวงศ์เหลียงได้กล่าวไว้... (สุภัทโรตติส ดิศกุล. 2549:18)

จากข้อมูลประวัติศาสตร์ข้างต้นพระนามของพระเจ้าชัยวรมัน พระมหากษัตริย์กัมพูชา วดี เจ้าชายคุณวรมัน และเจ้าชายรุทรอวมัน จึงปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องนี้ โดย มาลา คำจันทร์ วางบทบาทให้รุทรอวมันเป็นตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์แย่งชิงบัลลังก์จากคุณวรมัน โดยเจ้าชายคุณวรมัน ได้ถอดจิตเดินทางข้ามเวลาตามหาและชักนำเด็กชายทั้ง 5 แห่งยุคปัจจุบันให้เดินทางข้ามกาลเวลาไปช่วยฝ่ายตนเองให้กลับขึ้นครองราชย์ได้สำเร็จ ผู้วิจัยจึงนำเสนอบทบาทของรุทรอวมันในฐานะเป็นตัวละครในประวัติศาสตร์ที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา โดยมาลา คำจันทร์ ได้กล่าวถึงความจำเป็นของตัวละครรุทรอวมันผ่านบทสนทนาระหว่างราชครูเฒ่าและวิชชูดังนี้

“...รุทรอวมันเป็นแต่เพียงลูกนางสนมไม่มีสิทธิ์ในแผ่นดิน แต่มันเป็นคนโหด กระจายอำนาจนางอัคนิยาแม่มันเองก็ทะเลาะทะยาน...”

(หุบเขากินคน.2549:110)

และได้บรรยายรูปร่างลักษณะหน้าตาของรุทรอวมันไว้ในตอนที่เจ้าชายคุณวรมันพิจารณาโทษรุทรอวมันหลังจากชิงบัลลังก์คืนได้สำเร็จด้วยความช่วยเหลือของเด็กชายทั้ง 5 ดังนี้

...รุทรอวมันคนโหดถูกพาออกมาแล้ว สูงใหญ่ บึกบึนอายุเพียงยี่สิบเศษๆ แต่คำหน้าเหี้ยมโหดเหมือนถูกย้อมด้วยคราบโคลนชั่วร้ายมานับหกสิบปี ความตายกรายมาถึงหนังหัว แต่มันจะยอมคุกเขาลงก็หาไม่...

(หุบเขากินคน.2549:336)

ในการพิจารณาโทษในครั้งนี้เจ้าชายคุณวรมันได้มีพระบรมราชโองการให้ปล่อยตัวรุทรอวมันไป ทำให้วิชชูด็กชวยผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและเชี่ยวชาญประวัติศาสตร์อาณาจักรฟูนันคัดค้าน เนื่องจากตามประวัติศาสตร์ระบุว่ารุทรอวมันจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินอาณาจักรฟูนันเป็นองค์สุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ดังที่ สุภัทโรตติส ดิศกุล ได้ศึกษาไว้ว่า “...พระเจ้ารุทรอวมันผู้ทรงส่งราชทูตเข้าไปยังประเทศจีนหลายครั้ง ระหว่างพ.ศ.1060-1082 ทรงเป็นพระราชองค์สุดท้ายแห่งอาณาจักรฟูนัน” (สุภัทโรตติส ดิศกุล. 2549:19) นั่นหมายถึงจะเกิดการแย่งชิงบัลลังก์ขึ้นอีกและรุทรอวมันจะเป็นฝ่ายได้รับชัยชนะ แต่คำคัดค้านของผู้มาจากอนาคตไร้ผล ดังนี้

“เจ้าน้องชายแห่งข้า” พระวรพัตร์อ่อนโยนหันมาทางวิชชุ รอยพระสรวลแย้มเล็กน้อยที่มุมพระโอษฐ์ “เจ้าผู้มีบุญคุณต่อข้า ข้าเข้าใจดี เจ้าหวังดีต่อข้า แต่ชั่วดีอย่างไรภูทรวงมันก็พอเดียวกับข้า แม่ข้าเองก็ขอร้องไว้ให้เห็นแก่พ่อผู้ล่วงลับ เจ้าน้องชายแห่งข้า ชีวิตคนล่วงลับเพราะข้าก็มากแล้ว ข้าไม่ปรารถนาให้บาปเบียดเบียนมือมากกว่านี้ ค่าเดือนของเจ้าข้ารับไว้ แต่ข้าทำตามเจ้าไม่ได้”

“พระองค์ผิดพลาด ผิดพลาดใหญ่หลวงแล้ว คุณวรมัน”

(หุบเขากินคน.2549:337)

อดีต

ชาวบ้านบางระจัน ตามบันทึกที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา (2548: 142-146) ได้กล่าวถึงชาวบ้านบางระจันไว้สรุปความได้ดังนี้ ชาวบ้านบางระจัน เป็นคนไทยกลุ่มหนึ่งที่ได้รวบรวมสมัครพรรคพวกมารวมกลุ่มกันที่บ้านบางระจัน แขวงเมืองวิเศษไชยชาญ ตั้งเป็นค่ายไว้คอยต่อสู้พม่า ผู้นำชาวบ้านค่ายบางระจันที่สำคัญได้แก่ ชุนสรรค์ พันเรื่องกำนัน นายทองเหม็น นายจันหนวดเขี้ยว นายทองแสงใหญ่ นายแท่น นายโชติ นายอิน นายเมือง นายดอก และนายทองแก้ว ผู้นำเหล่านี้และชาวบ้านค่ายบางระจันได้รวมใจกันต่อสู้กับพม่าถึง 8 ครั้ง ในเวลา 5 เดือน อย่างองอาจกล้าหาญ แต่ในที่สุด ค่ายบางระจันก็แตก เมื่อวันจันทร์ แรม 2 ค่ำ เดือน 8 ปีจอ อัฐศก ตรงกับพ.ศ.2310 ซึ่งในนวนิยายหมยยันตีให้ศิริโรตม์ตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาสู่ค่ายบางระจันก่อนจะพ่ายแพ้แก่พม่า ศิริโรตม์จึงได้พบปะพูดคุยกับเหล่าวีรชนที่เคยได้ยินแต่ชื่อ การได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับชาวบ้านบางระจันในเวลาบ้านเมืองประสบภัยสงครามเช่นนี้ ทำให้ศิริโรตม์ตัดสินใจจะช่วยเหลือชาวบ้านบางระจันด้านทัพพม่าอย่างสุดกำลังความสามารถ แม้จะรู้ว่าอย่างไรค่ายบางระจันต้องแตกพ่ายแก่พม่าก็ตาม ดังนี้

ยาม ‘อาน’ ประวัติศาสตร์มิได้ให้ความรู้เช่นยาม ‘อยู่ใน’ ประวัติศาสตร์ ข้อสำคัญศิริโรตม์ ‘รู้’ ว่าอะไรจะเกิดต่อไป ชายหนุ่มคว้าแขนคนยืนใกล้กำไว้แน่น สะท้านตื่นตัน

“อย่าเป็นอะไรนะเมืองใจ”

วีรชน! ศิริโรตม์ทวนเพลงที่จำแม่นหัวใจ...นายแท่น นายดอก นายอิน นายเมือง...!

โอ! เมืองใจ!

ศิริโรตม์สูดจุมูกคัลบคล้ายจะเป็นหวัดขึ้นมาทันควัน

“ตอนเช้าๆ ที่นี่เย็นนะ”

คนพูดต้องเปลี่ยนเรื่อง...เหอหน้า! ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดต้องลองสู้จนสุดฤทธิ์เสียก่อน...

(อดีต.2547: 334)

ศิริโรตม์ร่วมรบกับชาวบ้านบางระจันจนวันสุดท้าย เมื่อค่ายบางระจันแตกศิริโรตม์ได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันโดยไม่รู้ตัว เมื่อกลับคืนสู่ยุคสมัยของตนเองศิริโรตม์ได้แต่เศร้าสะเทือนใจกับชะตากรรมของวีรชนค่ายบางระจัน ดังนี้

ฟ้าขาวหัวโขนไม้แม่โขงไม่กระดิกฝนจ้ำทำให้กิ่งไม้ค้อมอุ้มน้ำราวต้นไม้ทุกต้นหลุบใบ อาดูร...
ศิริโรตม์ ทรดลงคุกเข้า มือหนึ่งยันพื้น แหงนหน้า...

...นายแท่น นายดอก นายอิน นายเมือง ขุนสรรค์ พันเรื่อง นายทองแดงใหญ่ นายโชติ นายทองเหม็น

ท่านผู้นี้ล้วนเป็น ผู้กล้าหาญชาญชัย
นายจันหนวดเขี้ยว กับนายทองแก้ว...

ศิริโรตม์ ครางจากอก “โอ! โอ!”

เขา ‘รู้จัก’ ทุกชื่อนั้น...จันกะพ้อ กาหลง เจ้าเผือก เจ้าก้าน...! ชื่อผู้คนไหลผ่านความทรงจำ
ทั้งรอยยิ้ม ยิ้ม น้ำเสียง...

...

ชายหนุ่มทรด ชบหน้ากับพื้นอาดูรโดยโหยให้...ต่อหน้าเหล่า ‘วีรชน’ ที่ดูเหมือนจะมอดมิง...

(อดีต๓.2547: 618-619)

บ่วงบรรจถรณ์

ครูบุญสิงห์ นวนิยายเรื่องบ่วงบรรจถรณ์เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ใช้หนังสือเที่ยวเมืองเชียงตุงและแคว้นสวระวิน ของ บ.บุญคำ เป็นแนวทางหลักในการดำเนินเรื่อง โดยเฉพาะช่วงเวลา สถานที่ และผู้คน ซึ่ง บ.บุญคำ เป็นชื่อนามปากกาของนายบุญสิงห์ บุญคำ อดีตศึกษาธิการไทยประจำรัฐไทยเดิม (เชียงตุง) ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ตัวละครครูบุญสิงห์จึงเป็นตัวละครที่มีตัวตนอยู่จริงและเสียชีวิตลงในปี พ.ศ. 2515 ซึ่งประวัติในการปฏิบัติราชการของนายบุญสิงห์นั้นปรากฏหลักฐานยืนยันจากคำไว้อาลัยของจอมพลผิน ชุณหะวัณที่เขียนไว้ในหนังสือที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพนายบุญสิงห์ บุญคำ เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม ซึ่งกীরตี ชนาได้นำมาแสดงไว้ในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงของนวนิยายดังนี้

...นายบุญสิงห์ บุญคำ ผู้นี้ได้ร่วมราชการสำคัญของประเทศชาติเป็นพิเศษกับข้าพเจ้ามาเมื่อครั้งสงครามมหาบูรพาเอเซีย ... เมื่อเข้าตีและยึดนครเชียงตุงได้แล้ว แม้ทัพสนามของประเทศไทยสั่งให้ข้าพเจ้าเป็นข้าหลวงใหญ่ (โดยเปลี่ยนชื่อนครเชียงตุงเป็นสหรััฐไทยเดิม) และในเวลาเดียวกัน ทางราชการได้สั่งและแต่งตั้งให้นายบุญสิงห์ บุญคำเป็นศึกษาธิการประจำสหรััฐไทยเดิม การปฏิบัติหน้าที่ในราชการคราวนี้นับว่านายบุญสิงห์ บุญคำ ได้รับความลำบากตรากตรำและฝ่าอันตรายเป็นอย่างยิ่ง

เพราะอยู่ในเขตชัยสมรภูมิ ย่อมจะได้รับอันตราย...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 609)

โดยกীরดี ชนาคำให้ครูบุญสิงห์เป็นตัวละครสำคัญที่มีบทบาทในการช่วยเหลือในพิธีสมรสของเจ้านางตองรี้วที่แพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาเข้าไปมีส่วนร่วมให้ผ่านพ้นไปด้วยดี ในฐานะศึกษานิเทศก์ชาวไทยที่ไปปฏิบัติราชการอยู่ที่เชียงตุงเช่นเดียวกับในประวัติชีวิตจริง ซึ่งกীরดี ชนาคำได้บรรยายลักษณะของนายบุญสิงห์ไว้ในตอนที่ฉายหลาวเปิงแนะนำให้อู้จู้กับแพรวนวล ดังนี้

ครูบุญสิงห์เป็นชายวัยกลางคน รูปร่างสันทัด แต่งกายด้วยชุดข้าราชการสีน้ำตาล ใบหน้าอ้อมเหลิบนั้นมีรอยยิ้มของความเป็นคนอารมณ์ดี...

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 176)

ครูบุญสิงห์และฉายหลาวเปิงมีความสนิทสนมกันมาก ฉายหลาวเปิงจึงเข้าขอความช่วยเหลือเรื่องของกองกำลังคุ้มกันจากทหารไทยในวันแต่งงานของเจ้านางตองรี้ว ซึ่งครูบุญสิงห์ยินดีให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

... “และวันนี้ผมจะมาขอรบกวณพอบุญสิงห์ด้วย มีเรื่องที่ต้องขอกำลังทหารไทย ซึ่งผมคิดว่าพอบุญสิงห์คงจะกรุณาช่วยได้”

“เรื่องอะไรล่ะ ถ้าไม่เหลือปากว่าแรงก็ไม่มีปัญหาหรอกนะหลาวเปิง”

แพรวนวลสัมผัสได้ถึงความอ่อนโยนที่บุรุษสูงวัยมีต่อหลาวเปิงและชานแปง คำพูดของเขานุ่มนวล และสายตาที่มองชายหนุ่มทั้งสองก็เปี่ยมด้วยความเมตตา

...

แพรวนวลนั่งฟังชายทั้งสามปรึกษากันอย่างเคร่งเครียด หลอนมิได้ออกความเห็นใดๆ เพราะไม่มีใครถามความคิดเห็นของหลอนเลย

ครูบุญสิงห์รับปากที่จะพูดขอกำลังทหารจากผู้บังคับบัญชาการกองทหารไทย และสั่งหลาวเปิงกับชานแปงให้แจ้งข่าวคืบหน้าเกี่ยวกับอุซอ

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 177-178)

ครูบุญสิงห์จึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้งานแต่งงานของตองรี้วผ่านพ้นไป แม้จะเกิดเหตุการณ์ซุลมุนอยู่บ้าง จากนั้นไม่นานครูบุญสิงห์ได้เดินทางกลับเมืองไทยและใช้ชีวิตบั้นปลายเขียนหนังสือเกี่ยวกับเมืองเชียงตุง ซึ่ง กীরดี ชนาคำ ใช้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินเรื่อง โดย กীরดี ชนาคำ

ได้ให้อาจารย์อัปสรซึ่งเป็นบุตรของครูบุญสิงห์เป็นผู้เล่าเรื่องบ้านปลายชีวิตของครูบุญสิงห์ให้แก่ แพรนวลฟัง ดังนี้

“คุณพ่อของครูท่านรักเชียงตุงมาก เมื่อท่านกลับมาเมืองไทยก็เขียนหนังสือเรื่องของเชียงตุง หนังสือนั้นพิมพ์เมื่อปี 2499 พออีกสิบปีท่านก็เสียชีวิต ท่านเสียชีวิตเมื่อปี 2515 อายุ 71 ระยะเวลาสองปี ช่วงสงครามโลกที่ท่านไปอยู่ที่เชียงตุง ท่านได้ไปปรับระบบการศึกษาของที่นี่ให้เหมือนกับของไทย ตอน นั้นคนเชียงตุงได้เรียนภาษาไทยกันด้วย”

(บ่วงบรรจถรณ์ 2545: 614)

บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน

สมเด็จพระสุริโยทัย นวนิยายเรื่องบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่แก้วแก้วได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของสมเด็จพระสุริโยทัยและกรุงศรีอยุธยาตอนต้น แล้วนำเสนอข้อมูลอันทรงคุณค่านั้นในรูปแบบของจินตนิยาย โดยแก้วแก้วได้ให้ตัวละครเอกปวินท์และพัตราได้เดินทางข้ามเวลาไป ด้วยความหวังจะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ทั้งสองได้เฝ้าชมพระบารมีอย่างใกล้ชิด และปวินท์ได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยาและพระชะตากรรมของพระองค์ให้ทรงทราบ แต่ด้วยพระอัจฉริยภาพ ความรักที่มีต่อแผ่นดินและความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว พระองค์ยังคงโดยเสด็จพระสวามีออกศึกและสละชีพพระองค์เองเพื่อปกป้องพระสวามีและแผ่นดินดั้งเดิมเหมือนที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ ดังที่ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2544: 41) นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ ได้กล่าวถึงพระราชประวัติของสมเด็จพระสุริโยทัย ดังนี้ พระสุริโยทัย ทรงเป็นพระมเหสีของพระมหาจักรพรรดิ กษัตริย์องค์ที่ 16 แห่งอยุธยา ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นวีรสตรีในการเขียนประวัติศาสตร์กฤตยัตินิยม มีความกล้าหาญและความเสียสละเพื่อป้องกันพระสวามีและประเทศจากการรุกรานของต่างชาติ

ถึงแม้จะมีบันทึกทางประวัติศาสตร์กล่าวถึงวีรสตรีพระองค์นี้อยู่บ้าง แต่ไม่ละเอียดเท่าใดนัก เนื่องจากสังคมไทยไม่นิยมเขียนบันทึก แก้วแก้วใช้จินตนาการบรรยายถึง พระสิริโฉมสมเด็จพระสุริโยทัยผ่านสายตาของพัตรา เมื่อได้ลอบเข้าเขตพระราชฐานและได้เข้าเฝ้าใกล้ชิดโดยบังเอิญ ดังนี้

พัตราตะลึงมอง ไม่ใช่แต่การแต่งกายเท่านั้นหรอกที่ตรึงสายตา หากแต่เป็นความงามของดวงหน้าและทรวดทรง แม้ว่ามีไซ้สวมน้อย บอกตัวเองว่า..เกิดมายังไม่เคยเห็นผู้หญิงคนไหนงามเท่านี้มาก่อน งามวัย งามผิวเหลืองอ่อนผุดผาด และดวงหน้าที่งามเย็นตาราวกับฉายจับด้วยแสงจันทร์วันเพ็ญ

พัตราเคยเห็นผู้หญิงสวยมาแล้วทั่วโลก แต่ไม่มีใครที่งามซ้ำแบบกับสตรีบนวอซอฟ้าผู้นี้ เป็นความงามที่เหนือกว่าความสวย ระคนด้วยความผุดผ่อง และสง่าราศีอย่างที่หล่อนเองไม่เคยเห็นมาก่อนในตัวผู้หญิงคนใด

หญิงสาวเกิดความเข้าใจขึ้นมาทันทีโดยไม่ต้องมีใครบอก ว่าที่เขาเรียกว่า ‘งามอย่างนาง กษัตริย์’ เป็นอย่างไรเอง

(บารมีพระแม่บ็องปกพื้นธรณิน.2547: 87-88)

นอกจากพระสิริโฉมที่งดงามอย่างนางกษัตริย์ตามที่แก้วแก้วได้จินตนาการไว้แล้ว สมเด็จพระสุริโยทัยยังทรงพระปรีชาสามารถ เฉลียวฉลาด ดังจะเห็นได้จากการมีรับสั่งถึงการตัดสินพระทัยครั้งสุดท้ายก่อนออกศึก ทั้งที่ทรงทราบพระชะตากรรมจากการเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลของ ปวินท์แล้วก็ตาม โดยทรงรับสั่งถึงเหตุผลที่ยังคงต้องออกศึกและสละพระชนม์ชีพ ดังนี้

“ข้าให้เจ้าเข้ามาพบข้า เพื่อให้เจ้านำความไปบอกชายผู้มากับเจ้า...เจ้าทั้งสองเป็นอาคันตุกะจากแดนไกล...ถึงไม่ได้ไกลด้วยระยะทาง ก็ไกลด้วยวันเวลา...เกินกว่าข้าจะคำนึงถึงได้ เจ้าผู้ชายขอมให้ข้าออกศึก ด้วยเกรงว่าข้าจะต้องดับสูญมิได้กลับคืนเมือง ก่อผลร้ายนักหนาแก่กรุงศรีอยุธยา...”

...

...แต่ถ้าหากว่าสูญเสียหูลกระหม่อมไปในการศึกษาเสียแต่แรก อย่าวว่าแต่เราแม่ลูกเท่านั้นที่กลายเป็นเชลย แม้แต่พี่เขยของเจ้าที่ยกทัพมาช่วยจากเมืองสองแคว ก็ยอมไม่อาจสู้ศึกหงสาวดีที่ยึดกรุงศรีอยุธยาไว้ในเงื้อมมือแล้ว เขายอมทวงชีวิตแม่ ชีวิตลูกๆทุกคนของแม่ ที่ตกเป็นลูกไก่ในกำมือของพญาหงสาวดีอยู่แล้ว พญาม่านจักบีบเราก็ตาย จักคลายเราก็รอด เมื่อพี่เขยเจ้าเขาจำต้องยอมศิโรราบต่อข้าศึก เราทุกคนก็จักถูกจับตัวไปเป็นเชลย ณ เมืองหงสาวดี มิฉะนั้น หากพี่เขยเจ้าฮึดสู้ไม่คิดแก่ชีวิตยอมประลัยลาญลงในกลางศึกเพื่อไว้ช่วยยอมตายดีกว่าพ่ายแพ้ ไม่ว่าจะประการใดหนึ่งในสองนี้ แม่ใหญ่ก็จักเป็นม่าย มิทันมีลูกชายไว้กอบกู้แผ่นดินคืนมา แล้วอยุธยาจักเหลืออยู่ ณ ที่ใด ย่อมกลายเป็นเมืองในขอบเขตชนบทสีมาของหงสาวดี นานเข้า ก็กลืนหายกลายเป็นแผ่นดินเดียวกันไป ดังสุโขทัยกลายเป็นแผ่นดินเดียวกับอยุธยาแล้ว”

ความอัศจรรย์ใจของพัทธามีมาก จนทำให้หล่อนลืมหูลืมตา เงยหน้าขึ้นมองนางพญาแห่งกรุงศรีอยุธยาด้วยความตื่นตะลึง

เหตุผลทั้งหมดนี้ รอบคอบ รัดกุม และกว้างไกล เกินกว่าพัทธาจะหาคำใดมาขัดแย้งได้ แม้ ปวินท์เองก็เกิด หล่อนรู้จักเขาดีพอจะบอกได้ว่า...แม้แต่นักศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ที่หายใจเข้าออกเป็นเรื่องในอดีตทุกแห่งทุกมุมอย่างละเอียดเช่นเขา ก็ไม่มีคำใดจะมาก้านได้เช่นกัน แต่ผลสรุปทั้งหมดนำไปสู่สิ่งเดียวกัน...

(บารมีพระแม่บ็องปกพื้นธรณิน.2547:180,182)

เมื่อพระองค์ตัดสินพระทัยออกศึก ทุกอย่างจึงดำเนินไปตามบันทึกประวัติศาสตร์ ไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนแปลง พระองค์ยังคงได้รับการเทิดทูนสดุดีในฐานะวีรสตรีที่รบเท่าทุกวันนี้ ดังปรากฏในข้อความบันทึกประวัติศาสตร์ที่แก้วแก้วได้ยกมาประกอบตอนท้ายของนวนิยาย ความว่า

ชายหนุ่มไม่ได้สนใจเรื่องอาหารกลางวัน พอออกจากห้องนอนได้ก็ตรงแนวเข้าไปในห้องทำงาน เปิดตู้หนังสือค้นหนังสือประวัติศาสตร์ออกมาอ่านได้ ‘ประชุมปาฐกถา’ ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ก็ทบทวนข้อความในนั้นเหมือนจะให้แน่ใจแก่สายตาอีกครั้งหนึ่ง

ทุกสิ่งทุกอย่างบนแผ่นกระดาษยังคงเหมือนเดิม ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากสิ่งที่เขาได้เรียนมา “เมื่อกองทัพพม่าเลิกไปแล้ว สมเด็จพระมหาจักรพรรดิให้สร้างพระเมรุมาศพระราชทานเพลิงศพพระสุริโยทัย พระอัครมเหสี ที่บริเวณสวนหลวง แล้วสร้างพระสถูปบรรจุพระอัฐิธาตุไว้เป็นที่ระลึก พระเกียรติยศของสมเด็จพระสุริโยทัย ซึ่งยอมสละพระชนม์ชีพด้วยความจงรักภักดีพระราชสวามี ก็ปรากฏแพร่หลายไปจนนานาประเทศใกล้เคียง และเป็นที่น่าถือกันสืบมาว่าเป็นยอดนารีไทยพระองค์หนึ่ง แม้ในบัดนี้ เมื่อผู้ใดได้ไปเห็นพระสถูปนั้น ก็ยังต้องชมสมเด็จพระสุริโยทัยผู้มีผู้สิ้น”

(บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน.2547: 213-214)

นิราศสองภพ

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เป็นพระมหากษัตริย์ไทย ผู้กอบกู้เอกราชไทยจากพม่าเมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง ซึ่งมูลนิธิอนุรักษโบราณสถานในพระราชวังเดิมกองทัพเรือได้เรียบเรียงพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินตามพระราชพงศาวดารความตอนหนึ่งว่า

หลังฤดูมรสุมในเดือนตุลาคม พุทธศักราช 2310 พระยาตากได้ยกกองทัพเรือออกจากจันทบุรีล่องมา ตามฝั่งทะเลในอ่าวไทย จนถึงปากแม่น้ำเจ้าพระยา และได้ต่อสู้จนยึดกรุงธนบุรีคืนจากพม่าได้ ต่อจากนั้น ได้ยกกองทัพเรือต่อไปถึงกรุงศรีอยุธยา เข้าโจมตีค่ายโพธิ์สามต้น เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2310 และสามารถกอบกู้เอกราชให้ชาติไทยได้เป็นผลสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 7 เดือนนับตั้งแต่เสียกรุงศรีอยุธยา ให้กับพม่า หลังจากนั้น ได้ทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นราชธานี เนื่องจากทรงเห็นว่ามิชัษฎุมิติ ประกอบกับ กรุงศรีอยุธยาเสียหายหนัก จนยากแก่การบูรณะ ให้เหมือนเดิม ต่อมาในปีพุทธศักราช 2311 ได้ทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระนามว่า "สมเด็จพระบรมราชาที่ 4" แต่ประชาชนนิยมเรียกว่า "พระเจ้าตากสิน" ในรัชสมัยของพระองค์ได้มีการทำศึกสงครามอยู่เกือบตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อรวบรวมแผ่นดิน ให้เป็นปึกแผ่น และขับไล่พม่าออกจากราชอาณาจักร

(มูลนิธิอนุรักษโบราณสถานในพระราชวังเดิมกองทัพเรือ. 2546: ออนไลน์)

บัวบุษยาได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตในช่วงก่อนกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงครั้งที่ 2 จนกระทั่งถึงเวลาที่สมเด็จพระเจ้าตากสินกำลังรวบรวมกำลังพลเพื่อกอบกู้เอกราชคืน บัวบุษยาจึงได้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ที่มีส่วนช่วยให้สมเด็จพระเจ้าตากสินรอดพ้นจากการลอบทำร้ายของเจ้าเมืองจันทบุรี โดยบัวบุษยาได้บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ตอนที่พระยาจันทบุรีออกอุบายลวงพระเจ้าตากสินเข้าเมืองเพื่อลอบทำร้ายให้แก่เทียนฟัง เทียนจึงนำความไปกราบบังคมทูลแก่

พระเจ้าตากสิน พระเจ้าตากสินทรงเชื่อในคำเตือนนั้น จึงเปลี่ยนพระทัยไม่เข้าเมืองจันทบูรและตัดสินพระทัยยกทัพไปตีเมืองจันทบูรจนแตกพ่าย ดั่งข้อความที่บัวบุษยาสนทนากับเทียนดังนี้

“ไม่รู้ตอนเรียนท่องจำมา พวกนั้นปรึกษากันว่าจะแก้มส่งพระสงฆ์รูปมาเป็นทูตเชิญพระองค์ให้เสด็จไปประทับยังจันทบูรแล้วจะลอบโจมตีระหว่างที่กองทัพของพระองค์ข้ามลำน้ำ”

“ที่ใด” เทียนได้ยืนยันว่าพระเจ้าตากที่ตนเคารพกำลังตกอยู่ในอันตรายก็สนใจ

“จำไม่ได้ แต่ฉันพูดจริงนะ นายต้องไปห้ามพระองค์ไม่ให้เข้าไปในเมืองจันทบูร แต่เดี๋ยวก่อน...” หล่อนเริ่มนึกถึงความควรไม่ควรขึ้นมาได้ “ฉันไม่ควรยุ่งกับประวัติศาสตร์ นายไม่ต้องฟังฉันหรือก พระองค์ไม่เป็นไรหรอก”

บัวบุษยารับเปลี่ยนเรื่องกลบเกลื่อน แต่สายไปเสียแล้ว...

(นิราศสองภพ.2545: 368)

เทียนเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเตือนพระเจ้าตากสินตามที่ได้รู้มาจากบัวบุษยา ดังนี้

เทียนรับรายงาน “ขอทรงอย่ายกทัพข้ามน้ำไปพระเจ้าค่ะ พวกมันจักลอบโจมตีขณะที่กำลังข้ามน้ำ เป็นกลลวงของเจ้าเมืองจันทบูรสมคบกับขุนรามหมื่นช่องที่ส่งพระสงฆ์มาเป็นทูตทูลเชิญให้ทรงเคลื่อนทัพไปตั้งทางด้านใต้ของจันทบูร”

...

พระเจ้าตากเชื่อที่เทียนพูด จึงหันไปสั่งทหารเอก “บุญมี เอ็งไปหยุดทหารกองหน้า มิให้ข้ามลำน้ำบัดเดี๋ยวนี้...”

(นิราศสองภพ.2545: 370)

จากการศึกษานวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องพบว่า มีตัวละครประกอบที่ ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาและมีชื่อปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์อยู่ถึง 8 เรื่อง ทั้งในลักษณะที่มีบทบาทในโครงเรื่องและเป็นเพียงการถูกอ้างถึงดังที่นำเสนอในข้างต้น จึงสรุปได้ว่าตัวละครประกอบกลุ่มนี้มีความสำคัญต่อนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในแง่ของความสมจริง กล่าวคือ ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามหรือเชื่อว่าตัวละครเอกสามารถเดินทางข้ามเวลาได้จริง ซึ่งนอกจากจะอาศัยบริบทจากสถานที่และเวลาแล้ว บุคคลสำคัญที่มีชื่อในประวัติศาสตร์ก็เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสร้างความสมจริงและเพิ่มคุณค่าให้กับนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

2. บทสนทนา

บทสนทนา คือ คำพูดของตัวละครที่ใช้โต้ตอบกันในเรื่อง ความคิดหรือการรำพันของตัวละครในเรื่อง บทสนทนาเป็นส่วนประกอบสำคัญของนวนิยาย เนื่องจากช่วยให้การดำเนินเรื่องของนวนิยายมีความสมจริง คือ ตัวละครมีการพูดจาเหมือนชีวิตจริงโดยทั่วไปของมนุษย์ ดังนั้นผู้เขียนนวนิยายต้องสร้างให้บทสนทนาเหมาะสมกับเนื้อเรื่องไม่ว่าจะเป็นยุคสมัย สถานที่ที่เป็นฉากของนวนิยายและฐานะหรือสถานภาพของตัวละคร นอกจากสร้างความสมจริงแก่นวนิยายแล้ว บทสนทนายังช่วยปูพื้นฐานและเปิดเผยนิสัยตลอดจนแนวคิดของตัวละคร และช่วยสร้างอารมณ์ที่หลากหลายให้แก่นวนิยาย เช่น อารมณ์ขัน หรือโศกเศร้า เป็นต้น

บทสนทนาในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา นอกจากจะช่วยปูพื้นฐานและเปิดเผยนิสัยตลอดจนแนวคิดของตัวละครดังที่ปรากฏแล้วในหัวข้อการวิเคราะห์ตัวละคร บทสนทนายังมีบทบาทหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

2.1 บทสนทนาทำหน้าที่สร้างความสมจริงให้แก่นวนิยาย

2.2 บทสนทนาทำหน้าที่ช่วยถ่ายทอดข้อมูลความรู้เชิงประวัติศาสตร์

2.1 บทสนทนาทำหน้าที่สร้างความสมจริงให้แก่นวนิยาย

ถึงแม้นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะจัดเป็นจินตนิยาย ที่โครงเรื่องถูกสร้างขึ้นตามจินตนาการของผู้เขียนเป็นหลัก แต่ผู้เขียนไม่ได้ละทิ้งศิลปะแห่งการประพันธ์ที่ว่าด้วยการจำลองชีวิตมนุษย์ ดังนั้นบทสนทนาของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องจึงทำหน้าที่ช่วยสร้างความสมจริงให้แก่นวนิยายได้เป็นอย่างดี โดยผู้เขียนได้คำนึงถึงลักษณะนิสัยฐานะของตัวละคร ตลอดจนสภาพสังคม โดยเฉพาะยุคสมัยที่ปรากฏในนวนิยายด้วย เนื่องจากนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลาจะยุคสมัยหนึ่งสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง ลักษณะดังกล่าวทำให้ตัวละครต้องอาศัยอยู่ภายใต้บริบทของสังคมสองยุคสมัยที่มีความแตกต่างกันเกือบทุกประการ รวมทั้งภาษาที่ใช้ในการสนทนาที่มีการวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาด้วย ดังนั้นบทสนทนาที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงต้องมีบทสนทนายาระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลากับตัวละครในอดีต ซึ่งผู้เขียนต้องคำนึงถึงความสมจริงที่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลต่างยุคสมัยเจอเจอโต้ตอบกัน โดยความสมจริงที่ผู้เขียนนวนิยายคำนึงถึงได้แก่ความสมจริงด้านสถานภาพทางสังคมของตัวละคร และปัญหาการสื่อสารที่เกิดจากการใช้ภาษาที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลสองยุคสมัย ซึ่งทำให้เกิด ความประหลาดใจ ความไม่เข้าใจ และความตลกขบขัน ดังนี้

2.1.1 ความสมจริงด้านสถานภาพทางสังคมของตัวละคร

การที่ตัวละครจะเดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยหนึ่งสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง ตัวละครต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมจารีตวัจนธรรมต่างๆ ตลอดจนการใช้ภาษา แต่ถึงอย่างไรความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็ยังคงเป็นการเปลี่ยนแปลงบนรากฐานของวัฒนธรรมไทยอยู่นั่นเอง โดยเฉพาะในด้านการใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่มีการแบ่งระดับชั้นตามสถานภาพทางสังคมของบุคคล เช่น พระราชวงศ์กับสามัญชน ผู้ใหญ่กับผู้ย่อย เป็นต้น ผู้เขียนจึงต้องคำนึงถึงฐานะและสภาพสังคมของตัวละครในขณะนั้น ดังจะยกตัวอย่างบทสนทนาจากนวนิยายเรื่องบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน ในตอนปวินท์เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลสมเด็จพระสุริโยทัยและพระบรมดิลกพระราชธิดาเรื่องอนาคตของอยุธยา บทสนทนาในตอนนี้ได้แสดงให้เห็นการสร้างบทสนทนาที่เหมาะสมกับฐานะและสภาพสังคม ดังนี้

พระบรมดิลกตรัสถามอย่างไม่อาจจะอดกลั้นได้อีกต่อไป

“ทูลกระหม่อมพ่อและพี่รามได้เสด็จกลับมาอยุธยาทำไม จงเล่าให้เราฟังตามตรงเถิด อย่าปิดบัง”

“พระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ในหงสาวดีสักระยะหนึ่ง ข้าพระพุทธเจ้าไม่ทราบว่ามันนานสักเท่าใด ทรงผนวช แล้วเสด็จกลับมายังอยุธยาอีกครั้งหนึ่ง พระเจ้าข้า ส่วนพระราชโอรสผู้ทรงพระนามว่าพระราเมศวรนั้น หลังจากเสด็จไปประทับอยู่ในเมืองพม่าแล้ว พงศาวดารไม่ได้กล่าวถึงอีก ไม่ได้ปรากฏว่าเสด็จกลับมาอยุธยาหรือประทับอยู่ที่นั่นตลอดพระชนม์ชีพ”

“เป็นตายร้ายดีเช่นใดไม่มีผู้ใดรู้” พระบรมดิลกทรงต่อให้ด้วยพระสุรเสียงรำพึงก่อนจะหันไปทางพระราชมารดาอย่างวิงวอน พระโอรสผู้สิ้นระริก “สมเด็จพระแม่เพคะ... ลูกขอว่า...”

นางพญายกพระหัตถ์ปิดพระโอรสผู้บ่างามนั้นไว้

“แม่เล็ก จงสงบสติอารมณ์ไว้ ขอแม่ซักถามชายผู้นี้ก่อนเกิด... เจ้าจงเล่าต่อไปอย่าได้เกรงกลัว ข้า ครั้งนี้คือชะตากรรมเลวร้ายที่สุดของราชอาณาจักรแล้วฤาไร ยังจักมีครั้งใดเลวร้ายกว่านี้อีกฤาไม่”

ปวินท์กลินน้ำลายลงคอกอย่างฝืดฝืนเต็มที

“พระอาญาไม่พ้นเกล้าพันทูลกระหม่อม ครั้งที่เลวร้ายกว่านี้ยังมีอีก พระเจ้าข้า”

“จงเล่าเถิด”

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547:135)

บทสนทนาในข้างต้นเป็นบทสนทนายาระหว่างสมเด็จพระสุริโยทัย พระบรมดิลกและปวินท์ ทั้งสามคนมีฐานะทางสังคมที่แตกต่างกัน แก้วเก้าจึงคำนึงถึงการสร้างความสมจริงให้แก่บทสนทนา โดยกำหนดให้ปวินท์ซึ่งเป็นสามัญชนจากอนาคตใช้คำราชาศัพท์กับสมเด็จพระสุริโยทัยและพระบรมดิลก ทั้งสองพระองค์ดำรงพระอิสริยยศพระราชินีและพระราชธิดาในสมเด็จพระมหา-

จักรพรรดิภคิษัตริย์อยุธยา ในขณะที่เดียวกันบทสนทนาระหว่างสมเด็จพระสุริโยทัยที่มีต่อพระบรมดิลก พระราชธิดานั้นได้แสดงความใกล้ชิดผูกพันของแม่กับลูก บทสนทนาที่นี้จึงถือได้ว่าเป็นบทสนทนาที่มีความสมจริง และช่วยให้นวนิยายมีความสมจริงมากขึ้นนั่นเอง

2.1.2 ความสมจริงด้านปัญหาการสื่อสารที่เกิดจากการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ระหว่างบุคคลสองยุคสมัย

บทสนทนายระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลากับตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่สร้างความประหลาดใจและตลกขบขันให้เกิดขึ้นแก่คู่สนทนา คือ การสนทนาโต้ตอบของตัวละครที่มีวิถีชีวิตต่างยุคสมัยกัน เมื่อพบและมีการพูดจาโต้ตอบกัน ต่างฝ่ายย่อมใช้สำนวนภาษาในแบบที่ตนเองคุ้นชินเสมอ ดังนั้นการเจรจาโต้ตอบกันระหว่างบุคคลที่มีวิถีชีวิตต่างยุคสมัยย่อมสร้างความประหลาดใจหรือความตระหนกแก่คู่สนทนาอย่างแน่นอน ยกตัวอย่างเช่นบทสนทนาในนวนิยายเรื่อง *สาวหลงยุค* เป็นการสนทนายกันระหว่างบุษราคัมหญิงสาวผู้เดินทางข้ามเวลาจากอดีตปี พ.ศ. 2464 กับพุทธชาตหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในปี พ.ศ.2546 ที่เข้าใจว่าหญิงสาวที่ตนสนทนาด้วยคือพี่สาวของตนเอง ดังนี้

“วันที่ 30 ตุลาคม ร.ศ.140 ปีที่ 11 แผ่นดินในหลวงพระองค์ที่หก...”

“เฮ้ย บุษย์...” เสียงของผู้เป็นน้องสาวสิ้นเครือ “เจ้...ฉันไม่เล่นด้วยนะพูดอะไรแปลกๆ แบบนั้น ฉันกลัวนะเจ้...รอสง รอศอ อะไรกัน...”

ตายละวา...หรือพี่ฉันจะมีเข้า เลยพูดเหมือนกับเป็นคนโบราณอย่างนั้น ยิงบ้านของยาย เป็นบ้านเก่าอายุเป็นร้อยปีแบบนี้ด้วย...

ถึงจะเป็นพยาบาล เคยชินกับคนเจ็บ คนตาย มานักต่อนัก แต่หล่อนก็กลัวผีเหมือนกันนี่นา...ก็ผีกับคนตายไม่ใช่เรื่องเดียวกันเสียหน่อย

“จะให้ถูกฉันก็ต้องว่า พระพุทธศักราช 2464 อย่างไรเล่า...”

“พุทธศักราช 2464”

พุทธชาตทวนคำตอบของอีกฝ่าย พร้อมทำท่าเหมือนอยากเป็นลมขึ้นมา

“เจ้...นี่มัน พ.ศ.2546 นะ...แล้วก็ไม่ใช่สมัยรัชกาลที่หกด้วย...”

(สาวหลงยุค.2547: 120-121)

นอกจากสร้างความรู้สึกประหลาดใจแก่คู่สนทนาแล้ว ความแตกต่างของการใช้ภาษายังทำให้เกิดความตลกขบขันแก่คู่สนทนาในนวนิยายและต่อตัวผู้อ่านด้วย ดังเช่นบทสนทนา

ในนวนิยายเรื่องทวิภพ ระหว่างมณีจันทร์หญิงสาวที่เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาลที่ 5 กับม้วนป่าวคนสนิทที่ได้รับหน้าที่ให้ดูแลมณีจันทร์ ดังนี้

“ม้วน”

เธอรื้อถาม ในขณะที่อีกฝ่ายคงจะไปปลุกปล้ำไขกุญแจดอกโตที่ตัวเองใส่ไว้แหละ

“เพื่อนแปลว่าอะไร?”

“ถามทำไมเจ้าคะ?” เสียงแม่ม้วนพะอืดพะอม

“ก็ท่านของแม่ม้วนให้ฉันมาถาม” มณีจันทร์พยักพืดไปทางคนให้ถาม

“ออกนี่เป็นแตก ไปถามท่านทำไม?”

“อ้าว จังให้ถามใคร?”

แปลก...คำถามธรรมดาๆ หากดูจะไม่ชอบมาพากลเสียแล้ว เพราะทำท่าอึ้งอึ้งเหลือเกิน

เป็นแถว

“ทำไมพูดไม่ได้?”

“มันไม่งาม...” เริ่มต้นของแม่ม้วนต้องลงรอยนี้

“ผู้หญิงกับผู้หญิง...บางคนเขาเล่นเพื่อน เป็น...เพื่อนพี่เพื่อนน้องกัน” มณีจันทร์ต้องค่อยๆ

ลำดับความอยู่ลึกครู่

“อ้อ...เลสเบี้ยน!”

ใครจะนึกโรคนี้มีอยู่ในภพนี้

“อะไรเจ้าคะ?”

มณีจันทร์เกือบหัวเราะ หากเม้มริมฝีปากตามที่ถูกสอนไว้ทัน

“แล้วถ้า...ผู้หญิงกับผู้ชายรักกันล่ะ?”

หน้าดำๆ ของแม่ม้วนไม่แดง หากเกือบเป็นเขียวแทน

“ถามอะไรก็ไม่รู้!”

“ก็อยากรู้ถึงถาม”

แม่ม้วนรู้มานานแล้วว่า คุณมณีเธอซอกแซก คำถามบางคำถามน่าอาย แต่หน้าใสบอกถึง

ความไม่รู้และใคร่รู้จริงๆ

“เขาเรียก...ซิ่นแซ่...แต่ตอนนี้เขาเรียกแฟน”

“แฟน...อ้อแฟน ม้วนทันสมัยนี่นา”

“แม่ม้วนไม่เข้าใจ แต่อยากยุติเรื่องให้เร็วที่สุด ฉะนั้นเมื่อได้ยินเสียงหัวเราะ เหยปากเรียก

“แม่มณี...”

เจ้าหล่อนถึงถอนใจ โลงอกอยู่ครามครัน...

บทสนทนาดังกล่าวเป็นบทสนทาระหว่างตัวละครที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันโดยเฉพาะภาษาทำให้เกิดความสนุกสนานและตลกขบขันให้แก่บทสนทนาดังกล่าวได้ ซึ่งบทสนทาระหว่างตัวละครต่างยุคสมัยที่ปรากฏเสมอในนวนิยายที่น่าเสนาอารมณ์เดินทางข้ามเวลานี้ช่วยสร้างสีสันให้แก่นวนิยายประเภทนี้ได้เป็นอย่างดี

บทสนทาระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลากับตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่สร้างความงุนงงระหว่างคู่สนทนาที่อยู่ต่างยุคกัน นอกจากตัวอย่างบทสนทนาของบุคคลต่างยุคสมัยที่สร้างความแปลกใจ หรือตื่นตระหนกและความตลกขบขันแก่ฝ่ายตรงข้ามแล้ว บทสนทนาที่ต่างยุคต่างเวลาอาจสร้างความไม่เข้าใจให้แก่ตัวละครที่มาจากต่างมิติเวลาด้วย ดังจะยกตัวอย่าง จากนวนิยายเรื่อง*อดีต* เมืองใจเป็นผู้เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสมัยอยุธยาตอนปลายสู่กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ดังนั้นภาษาพูดในแบบที่เมืองใจเคยได้ยินและใช้อยู่เป็นประจำจึงแตกต่างกับการใช้ภาษาในยุคสมัยของศิริโรตม์โดยสิ้นเชิง บทสนทนาของศิริโรตม์และศิริสที่กล่าวถึงเรื่องราวทั่วไปทำให้เมืองใจผู้เดินทางมาจากอีกกาลเวลารู้สึกแปลกใจและไม่เข้าใจความหมายของภาษาไทยบางประโยคที่วิวัฒน์จากยุคสมัยของตนเองมามากกว่าสองร้อยปี ดังนี้

...เสียงท่านศรีกับท่านรดคุยกัน ก็ภาษาสยามหากทำไม่ไม่เข้าใจ เสียงแหลมๆ คล้ายเป่าไม้ซาง ก็ไม่ใช่เสียงเปอร์ดร้องก็ไม่เชิงเพราะต้องไม่มีเปรดบนสวรรค์ ดังอยู่ไกลๆ

“เชื่อเลย มีตำรวจตรงไหน รดติดตรงนั้น” ท่านศรีบ่น

“เพราะรดติดมั้ง ตำรวจถึงมา” ท่านองค์เด็กที่คงชื่อว่ารอดว่ายังงั้นหากท่านศรีหัวเราะ “ไฟเขียวไฟแดง คุมด้วยคอมพิวเตอร์นะแก วิศวะจรรยาเขาคำนวณไว้แล้วว่ารอดจะโผล่อย่างไร พอปิดไฟใช้คนคุมแทน แต่ละจุดมันจะประสานกันได้อย่างไร”

“ตำรวจ...คือพระตำรวจหลวง จะมาทำหน้าที่อะไรบนสวรรค์ เมืองใจหลับตาฟัง

“จะไปสนามร.ด. ก่อน หรือกลาโหมก่อน?”

ประโยคนี้ของท่านศรี เข้าใจแค่คำว่า...กลาโหม...บนสวรรค์มีฝ่ายทหาร...ท่านศรี...กับเทวดาองค์อื่นๆ ที่พบมา น่าจะอยู่ฝ่ายพลเรือนอย่างที่คิดไว้แต่แรก...

(อดีต.2545: 170-171)

แต่ด้วยธรรมชาติของทุกสรรพสิ่งย่อมมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับการใช้ภาษา เมื่อเกิดการเดินทางข้ามเวลาขึ้นในระยะแรกความต่างของภาษาที่เกิดขึ้นจากช่องว่างระหว่างเวลาย่อมสร้างปัญหาการสื่อสารระหว่างตัวละครที่มีชีวิตต่างเวลากันในระยะหนึ่ง แต่เมื่อเวลาผ่านไปตัวละครย่อมเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งการใช้ภาษาตามยุคสมัย

ด้วย ดังจะยกตัวอย่างบทสนทนาในนวนิยายเรื่องเรือนมยุรา ซึ่งเป็นบทสนทนาของสัมชุนเด็กชายชาวอยุธยาสมัยโบราณที่พักอาศัยอยู่กับคุณย่าของพระนายในสังคมสมัยใหม่ได้ระยะหนึ่ง ดังนี้

“สัมชุน” คุณย่าเรียกหาผู้ช่วย “บอกแม่หนูคนนี่ซี่ ย่าไม่ทำอันตรายเขาหรอก นี่บ้านย่า เขาพักอาศัยได้”

เจ้าสัมชุนพูดภาษาไทยสมัยใหม่ได้คล่องพอสมควรแล้วตอนนั้น

“ครับ คุณย่า”

ตอนนี้ ไม่เผลพูด ‘กู’ ออกมาอีกแล้ว เพราะถูกจ้ำจี้จ้ำไชให้ใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

“แม่นายเจ้าขา คนบ้านนี้เขาดีเจ้าข้า เขาไม่ทำร้ายสัมชุนเลย ให้ข้าวกิน ให้เสื้อผ้าด้วยเจ้าข้า”

(เรือนมยุรา.2548: 334-335)

2.2 บทสนทนาทำหน้าที่ช่วยถ่ายทอดข้อมูลความรู้เชิงประวัติศาสตร์

บทสนทนาในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจากจะทำหน้าที่ต่างๆ ดังที่นำเสนอมาแล้ว ยังทำหน้าที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในช่วงที่ตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลาไปด้วย โดยเฉพาะในโครงเรื่องที่ตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต เนื่องจากผู้เขียนมักอาศัยข้อมูลจริงทางประวัติศาสตร์มาผูกเป็นโครงเรื่องจินตนิยาย นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงปรากฏบทสนทนาที่ทำหน้าที่ช่วยถ่ายทอดข้อมูลความรู้เชิงประวัติศาสตร์อยู่ถึง 10 เรื่อง ได้แก่ ทวิภพ หุบเขากินคน เรือนมยุรา อตีตา บ่วงบรรจถรณ์ บารมีพระแม่ป๋อง ปกพื้นธรณิน นิราศสองภพ รัตตมณี สาวหลงยุค และ 2309 ย้อนรบภพรัก ซึ่งนวนิยายแต่ละเรื่องจะนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์แตกต่างกันตามยุคสมัยที่ตัวละครเดินทางได้เดินข้ามเวลาไป โดยข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏผ่านบทสนทนานั้นจะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และกลวิธีการประพันธ์ของผู้เขียน ซึ่งในที่นี้จะยกตัวอย่างจากนวนิยายจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ ทวิภพ หุบเขากินคน บ่วงบรรจถรณ์ บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน และสาวหลงยุค

ทวิภพ

บทสนทนาที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องทวิภพเป็นบทสนทนาในตอนที่มีณจันทร์ขอร้องให้หลวงอัครเทพวรากรเล่าความเป็นมาของวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 อันเป็นเหตุให้ไทยต้องเสียดินแดนส่วนหนึ่งให้แก่ฝรั่งเศส ดังนี้

...”เล่าให้ฟังหน่อยได้ไหมคะเหตุการณ์ทั้งหมดเริ่มเมื่อไหร่ อย่างไร ขณะนี้เรื่องไปถึงไหน?”

...

“หล่อนรู้ไหม ไทยเคยตีเวียงจันทน์ได้?”

“คะ เคยกวาดต้อนเจ้าอนุเวียงจันทน์ลงมา คุณพ่อเล่าว่าเอามาใส่กรงเหล็ก มีนางห้ามเอา พัดกาบหมากมัดปรนนิบัติ ให้คนไทยมาดูแล เลยกะระเลียดเลย” ตอนนี่เล่าได้ เพราะตอนฟังว่าสนุกดี

“นั่นละปีพอสอง สองพันสามร้อยหกสิบเก้า ไทยเลยบาดหมางกันใจกับญวน เพราะ เวียงจันทน์เคยขึ้นกับญวน”

“ก็น่าจะยำญวนกินเสียให้หมด”

“ต่อมาไทยไปช่วยเขมรรบกับญวน ตีญวนแตกพ่ายไป”

“แต่ราวปีพอสอง สองพันสี่ร้อยสี่ ญวนตกเป็นเมืองขึ้นฝรั่งเศส แต่เขมรขอมาเป็นเมืองขึ้น ของไทย”

“พอปีพอสอง สองพันสี่ร้อยหก เขมรแอบไปทำสัญญาเป็นเมืองขึ้นฝรั่งเศส”

...

“ปัญหาโยงมาจากญวน...ไทยกับฝรั่งเศสเลยพิพาทกัน”

...

“เรามีสัญญากันเป็นครั้งแรก ประมาณปีพอสองสองพันสี่ร้อยสิบ ว่าเราต้องเสียเขมรส่วน นอกกับอีกหกเกาะ”

“ตรงไหนคะ เขมรส่วนนอก...พระตะบองหรือคะ?”

“ไม่ใช่ เสียมราชู พระตะบองเป็นของเรา เคยได้ยินไหมคำว่าเสียมคือสยาม...ชื่อเมืองยัง บอกเลยว่าเป็นของสยาม”

(ทวิภพ. 2545: 409-411)

หุบเขากินคน

บทสนทนาที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องหุบเขากินคนเป็นบทสนทนาตอนที่วิชชุเด็กชายที่มีความฉลาดหลักแหลม และชอบศึกษาประวัติศาสตร์เป็นคุณสมบัติพิเศษเล่าให้เพื่อนๆ ฟังถึง ประวัติศาสตร์อาณาจักรพูนันที่พวกเขาได้เดินทางย้อนเวลามา ดังนี้

“อาณาจักรพูนันเป็นคำที่นักประวัติศาสตร์เรียกตามเอกสารจีน มาจากคำว่าพนมแปลว่า ภูเขา ชาวพื้นเมืองเรียกชื่อดินแดนตัวเองว่า วยธปุระ แปลว่า เมืองนายพราน ตามชื่ออาชานีของ อาณาจักรวยธปุระ หรือพนม หรือพูนันปรากฏขึ้นตั้งแต่ราว พ.ศ.500 เศษๆ ตามคำที่นักโบราณคดีชุด ชากวัดพุดวัด เป็นอาณาจักรยิ่งใหญ่และกว้างใหญ่มาก...”

(หุบเขากินคน. 2549:113-114)

บ่วงบรรจถรณ์

บทสนทนาที่ปรากฏในบ่วงบรรจถรณ์เป็นบทสนทนาบอกเล่าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเมืองพม่าที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องประชาธิปไตยของเหล่าผู้นำชนเผ่าเล็กๆ จากพม่า โดย

คู่อองชานนายกรัฐมนตรียพม่าในขณะนั้นมีความประสงค์จะคืนเอกราชให้ แต่ฝ่ายทหารไม่ยินยอมจึงเกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงและทำให้เกิดการสังหารหมู่ขึ้นในรัฐสภาพม่าในปี ค.ศ.1947 ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวก๊อริตี ชนาได้กำหนดให้จายหลาวเปิงและแพรวนวลตกเป็นผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์การเมืองพม่าในครั้งนั้นด้วย เนื่องจากจายหลาวเปิงได้ถูกกำหนดให้มีบทบาทเป็นหนึ่งในผู้นำของชาวเชียงตุงที่เข้าเรียกร้องเอกราชจากพม่าด้วย ดังปรากฏประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาดังกล่าวตามคำบอกเล่าของเจ้านางตองวีวี่ที่เล่าให้เซตต์ฟิงดังนี้

“ฉันจำได้ไม่มีวันลืม วันที่ 19 มิถุนายน 1947 ขณะที่คู่อองชานซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรียพม่า และคณะรัฐมนตรีกับสมาชิกรัฐสภากำลังประชุมในรัฐสภาที่ย่างกุ้ง มีทหารกลุ่มใหญ่ใช้ปืนกลเป็นอาวุธบุกเข้าไปยิงทุกคนที่อยู่ในหอประชุม ฉันฟังข่าวจากสำนักข่าวอังกฤษ ได้รู้ทันทีว่าคู่อองชานกับรัฐมนตรีและสมาชิกรัฐสภาตายหมด...”

(ปางบรรจจรณ์.2545: 702)

บารมีพระแม่ป๋อง ปกพื้นธรณิน

บทสนทนาที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องบารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน ตอนทีปวินท์กราบบังคมทูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยาแต่สมเด็จพระสุริโยทัย ดังนี้

“เปล่า...เฮีย..มิได้ พระพุทธเจ้าข้า อยุธยาไม่ได้ตกเป็นประเทศราชของพม่าตลอดไปหรอก พระเจ้าข้า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกอบกู้อิสรภาพขึ้นมาได้ อยุธยา ก็เลยรอดกลับมาเป็นอาณาจักรไทยตามเดิม”

ทั้งนางพญาและพระราชธิดามีพระพักตร์บอกความฉงนพระทัยอย่างมาก เมื่อได้ยินพระนามนี้ พระบรมดิถีตรัสถามโดยเร็ว

“ผู้มีบุญผู้นั้นผู้ใด?”

“สมเด็จพระนเรศวร ทรงเป็นพระราชโอรสพระะวิสุทธิกษัตริ์และพระมหาธรรมราชา พระเจ้าข้า เมื่อเจริญพระชนมพรรษาเต็มที ทรงเป็นนักรบยิ่งใหญ่ ทรงกล้าประกาศอิสรภาพไม่ขึ้นกับพม่าอีกต่อไป พม่ายกทัพมาตีอีกหลายครั้งก็ไม่สำเร็จ กลับทรงกระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชาวะราชโอรส กษัตริ์พม่า อยุธยาจึงรอดจากการเป็นประเทศราช กลับเป็นไทได้อีกครั้งหนึ่ง พระเดชานุภาพแผ่ไปทั่วทุกทิศ”

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 138-139)

สาวหลงยุค

บทสนทนาที่ปรากฏในสาวหลงยุคเป็นบทสนทนาที่เล่าถึงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมากเป็นการ

บอกเล่าผ่านบทสนทนาระหว่างคุณระดับที่เล่าเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยของตนให้พลอยบุษย์ฟังหญิงสาวผู้มาจากอีกกาลเวลาหนึ่งฟัง เช่น ในตอนที่เล่าถึงประวัติความเป็นมาของพระร่วง โจรนฤทธิ์พระพุทธรูปประจำองค์ประปฐมเจดีย์จังหวัดนครปฐม ดังนี้

“พระร่วงโจรนฤทธิ์ไซ้ใหม่เจ้าคะคุณยาย”

...

“ไซ้แล้ว” คุณระดับตอบ สีหน้าสีตามีความสุข เมื่อได้เล่าเรื่องเก่าๆ “พระนามเต็มว่า ‘พระร่วงโจรนฤทธิ์ ศรีอินทราทิตย ธรรมโมภาส มหาวชิราวุธ ราชบุชนียบพิตร’ ที่มีพระนามเช่นนี้ เพราะองค์พระเป็นพระพุทธรูปโบราณ พระเจ้าอยู่หัวทรงไปพบเข้า คราวเสด็จประพาสเมืองเก่าศรีสัชชนาลัยสมัยที่ทรงเป็นพระบรมโอรสาธิราชในรัชกาลก่อน ตอนพระองค์ทรงไปพบเข้านั้นสภาพขององค์พระชำรุดมาก ยังคืออยู่เฉพาะพระเศียร พระหัตถ์และพระบาท จึงโปรดให้อัญเชิญลงมาที่บางกอก ต่อมาเมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์ จึงโปรดให้หล่อซ่อมแซม จนเสร็จสมบูรณ์ทั้งองค์ และอัญเชิญมาประดิษฐานที่พระเจดีย์ที่เราเห็นนี้แหละแม่บุษย์...”

(สาวหลงยุค.2547:261)

จากตัวอย่างเกี่ยวกับบทสนทนาที่กล่าวไปทั้งหมด จะเห็นได้ว่าบทสนทนาในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาที่ปรากฏให้เห็น มีลักษณะเฉพาะสำคัญประการหนึ่ง คือ ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาหนึ่งเรื่องมักประกอบด้วยบทสนทนาระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลากับตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา ซึ่งตัวละครทั้งสองฝ่ายจะมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกันในตอนแรก ต่อมาเมื่อตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาค้นพบกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปจึงปรับการใช้ภาษาของตนให้เข้ากับยุคสมัยนั้นๆ ได้ ซึ่งบทสนทนาที่มีลักษณะเฉพาะดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในแง่ความสมจริงของนวนิยายประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งบทสนทนายังทำหน้าที่บอกการเปลี่ยนไปของเวลาแก่ผู้อ่านด้วย คือ เมื่อการใช้ภาษาในบทสนทนาเปลี่ยนจากยุคสมัยหนึ่งสู่ยุคสมัยหนึ่ง ย่อมทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเวลาในเรื่องได้เปลี่ยนไปด้วย เสมือนผู้เขียนได้พาผู้อ่านข้ามเวลาไปด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้บทสนทนายังช่วยถ่ายทอดข้อมูลความรู้เชิงประวัติศาสตร์แก่ผู้อ่านด้วย เนื่องจากนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานิยมวางโครงเรื่องให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ประเทศได้เกิดเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ การถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับยุคสมัยที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาไปนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้อ่านและให้ผู้อ่านคล้อยตามจินตนาการของผู้เขียนและเชื่อว่าตัวละครได้เดินทางสู่ยุคอดีตได้จริง ดังนั้นบทสนทนาในนวนิยายข้ามเวลาจึงเป็นส่วนสำคัญในการเพิ่มคุณค่าแก่นวนิยายในแง่ของสารประโยชน์ควบคู่ไปพร้อมๆ กับให้อรรถรสความบันเทิงอารมณ์แก่ผู้อ่าน

บทที่ 5

ฉากและวิธีการเดินทางข้ามเวลา ในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543: 110) ได้ให้ความหมายของฉากว่า หมายถึง สถานที่ เวลา และ สภาพแวดล้อมทุกอย่างที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อบอกให้ผู้อ่านได้ทราบว่าตัวละครกำลังแสดงบทบาทในชีวิตของเขาในสิ่งแวดล้อมอย่างไร ฉากที่ตื่นนอกจากจะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและมีบทบาทต่อเรื่องแล้ว ยังต้องมีความสมจริงเช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ ของนวนิยายด้วย โดยผู้เขียนจะต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้ดูสมจริงมากที่สุด โดยคำนึงถึงลักษณะตัวละคร และช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ด้วย

ฉากเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาอย่างมาก เนื่องจากมีอิทธิพลต่อตัวละครเพราะเมื่อตัวละครเดินทางข้ามเวลาหมายถึงตัวละครจะต้องเปลี่ยนสถานที่ สภาพแวดล้อม เวลาอย่างกะทันหันก่อให้เกิดปมความขัดแย้งต่างๆ ส่งผลต่อการแสดงบทบาทของตัวละคร ซึ่งฉากในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ฉากการเดินทางข้ามเวลา
2. ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง

1. ฉากการเดินทางข้ามเวลา

นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจัดเป็นจินตนิยาย ที่ถูกสร้างขึ้นตามจินตนาการอันไร้ขีดจำกัดของผู้เขียน ดังนั้นวิธีการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครจึงไม่จำเป็นต้องยึดหลักทฤษฎีใดๆ แต่ต้องอาศัยศิลปะการประพันธ์เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามและเชื่อว่าการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครนั้นเกิดขึ้นจริง เมื่อศึกษานวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องพบว่าผู้เขียนนวนิยายกลุ่มนี้ได้กำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาด้วยวิธีการ 4 รูปแบบ อันนำไปสู่ฉากการเดินทางข้ามเวลา ดังนี้

- 1.1 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุประสงค์ของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อหรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา
- 1.2 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีสถานที่ทางธรรมชาติเป็นประตูแห่งมิติเวลา
- 1.3 การเดินทางข้ามเวลาโดยพลังจิตของมนุษย์
- 1.4 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีอำนาจเหนือธรรมชาตินำพาให้พลัดหลงข้ามมิติเวลา

1.1 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อ หรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา

การเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อหรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา หมายถึง ตัวละครต้องอาศัยวัตถุหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เป็นเสมือนสื่อกลางที่ทำให้เกิดการเดินทางข้ามเวลาหรือเป็นเสมือนประตูแห่งมิติเวลา เมื่อตัวละครได้สัมผัสแตะต้องหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับวัตถุนั้นๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา 6 เรื่อง ได้แก่ กระจกเงาในทวิภพ นกยูงสำริดใน เรือนมยุรา เครื่องประจุพลังงาน ในต่างเวลา เตียงโบราณในบ่วงบรรจถรณ์ พัดในรัตตมณี และโต๊ะไม้สักโบราณในสาวหลงยุค ดังนี้

ทวิภพ

กระจกเงา กระจกเงาในนวนิยายเรื่องทวิภพ ทำหน้าที่เสมือนประตูแห่งมิติเวลา ที่ตัวละครเอกมณีจันทร์สามารถเดินทางข้ามเวลากลับไปกลับมาระหว่างปัจจุบันกับอดีตได้ โดยเดินทางผ่านกระจกเงา ซึ่งมณีจันทร์ได้กระจกเงาบานดังกล่าวจากชายชราเจ้าของร้านขายของเก่าแห่งหนึ่ง โดยทมิยันตีได้บรรยายถึงลักษณะและความเป็นมาของกระจกเงา ดังนี้

กระจกเงาบานยาวในกรอบไม้ฉลุสลักลวดลายเก่าจนฝุ่นเขรอะ ลายบางส่วนหักวีน ตั้งอยู่ตรงมุมพอดี ภาพเธอเองประจันอยู่เต็มตัว

“กระจก...” เสียงดังมาจากหลังโต๊ะมุก

“สมัยรัชกาลที่ห้า”

ไม้ดำลวดลายเครือเถาอ่อนช้อย นกตัวน้อยเกาะจิก ดอกไม้แย้มบานดูคล้ายขม้ายตาระวังระไว มีบางส่วนของที่แตกหักน่าเสียดาย ข้อสำคัญกระจกเองราวลิเป็นทางยาวจากมุมลงมา

(ทวิภพ.2545 : 6)

เมื่อได้กระจกงามามณีจันทร์ได้นำไปตั้งไว้ในห้องนอน มณีจันทร์ได้เห็นภาพสะท้อนโบราณและได้เห็นเจ้าคุณอัศวรเทพรากจากกระจกบานร่าวนั้นบ่อยครั้ง ดังนี้

บานกระจกแห่งกาลเวลา!

กระจกที่ฉายภาพอดีตได้แวบวาบชั่วครั้งชั่วคราว ยังไม่ปะติดปะต่อ ไม่ชัดเจนเหมือนโทรทัศน์

เธอปรับคลื่นไม่ได้

เปิดไม่ได้ จูนภาพไม่ได้!

ทุกอย่างจะปรากฏโดยตัวของมันเอง แวบเดียวหาย พร่าเลือน ไร้เสียง! เด็กคนที่แม่บ้านกล่าวหาว่าขึ้นมานอนหลับจริงแท้ มันเห็นจริง!

มณีจันทร์ดูหน้าอย่างอิดโรย... เธอได้พบเจ้าคุณอัศวพรสวรรค์ยืนเด่นอยู่ต่อหน้า แยมเยื่อน มีชีวิตชีวาแล้วก็เลือนหายไปในวันตาเดียว!

พบแต่จับต้องมิได้!

(ทวิภพ.2545: 77)

มณีจันทร์ได้แต่สงสัยและพยายามหาคำอธิบายปรากฏการณ์ที่ตนเองประสบในข้างต้น แต่ยังไม่ได้คำตอบใดๆ กระจกบานร้าวนั้นได้ทำหน้าที่นำพามณีจันทร์เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัย รัชกาลที่ 5 ซึ่งหมยันตีได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลาครั้งแรกของมณีจันทร์ผ่านกระจกเงาไว้ ดังนี้

ละไอฝ้าแก้วเริ่มก่อตัวช้าๆ มณีจันทร์สะท้อนทั้งตัว อดีตกำลังหมุนกลับมา... เธอก้าวไปยืนหน้ากระจก หัวใจเต็มตื่น

ครั้งนี้มิใช่แค่ภาพ

หากทางเดินมีดยาวจุดลับๆ ปรากฏขึ้น

มณีจันทร์รู้สึกถึงแรงดึงดูดอันรุนแรง ดูจรวายืนอยู่หน้าทอลมขนาดยักษ์ เธอพยายามจะเกาะขอบ กระจกหากแว้งคว้าง ท้ายสุด...

ร่างทั้งร่างก็ปลิว เซหลุนๆ!

บรรยายภาครอบด้านปั่นป่วนด้วยกระแสลมรุนแรงมณีจันทร์กอดเข้า ชุกหัว ม้วนตัวให้กลมที่สุด ป้องกันหากจะมีการปะทะ หาก...นอกจากกระแสลมและแรงดึงดูดอันมหาศาล ก็มีสิ่งใดอีก

เธอลอยผ่านไปไทม์ทอกซ์อันมืดมิด

หญิงสาวหลับตา ฝ้าแต่สงสัยว่า อะไรเกิดขึ้น และเธอจะไปสู่ ณ ที่ใด...ท้ายสุดกระแสลมอันรุนแรง หวิดหวิวราวกับพายุร้ายกระหน่ำก็ค่อยเบาบางลง เธอรู้สึกเหมือนตัวเองหล่นลงที่ใดที่หนึ่งอย่างนุ่มนวล หญิงสาวยังหลับตาอยู่ในท่าเดิม ชั่วครู่จึงค่อยๆ คลายมือที่กอดเข้า ผงกศีรษะขึ้นช้าๆ

สิ่งแรกที่เธอเห็นคือ กระจกบานยาว!

มณีจันทร์ถอนใจยาว เกือบจะโล่งอก หาก...ภาพสะท้อนจากกระจกนั้นแยกไป

โต๊ะไม้ดำขาโค้งสลักลวดลายงดงามรองรับอ่าง และเหยือกสีชมพูปราศจากดอกไม้ที่เคยปักเต็ม ชุด ล้างหน้าชุดนั้นนะไซ้ ที่เธอเคยขอจากมารดาหาก...โต๊ะตัวนั้นมีไซ้!

...

อีกมุมหนึ่งคือภาพของตั่งมุกขนาดใหญ่ คงจะเป็นที่นอนหากมีผ้าแพรคลุมไว้ เบื้องบนวางหมอน ขวาน ภาพที่ปรากฏนั้นสลัวเพราะช่างเข้ายามเย็น

มณีจันทร์ยืนวาบ ตัวแข็งไสบัดดล

เธออยู่หน้ากระจก ที่มีไซ้ห้องของเธอ!

(ทวิภพ. 2545: 96-97)

มณีจันทร์เดินทางข้ามเวลาผ่านกระจกเงาบานร้าวกลับไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน โดยทุกครั้งที่มีการเดินทางข้ามเวลารอยร้าวของกระจกจะปริยาวมากขึ้นเรื่อยๆ พร้อมๆ กับความผูกพันกับอดีตของมณีจันทร์ที่มีเพิ่มขึ้นเช่นกัน จนเมื่อมณีจันทร์ได้ตัดสินใจสมรสกับหลวงอัครเทพรวรากรกระจกเงาบานร้าวจึงแตกสลายและหมดหน้าที่ประตู่แห่งมิติเวลา ดังนี้

เสียงกระจกแตกเปรี๊ยะปร่าง
คุณมาลิตา ลืมตาตื่น ลูกขึ้นนั่งตัวแข็ง กระจกบานยาวหลุด จากกรอบมากระจายอยู่บนพรม
เธอมองตะลึงปลาบแรกที่รู้สึก
ลูกน้อยกลับมาหาอีกมิได้แล้ว !

(ทวิภพ.2545: 678)

เรือนมยุรา

นกยูงสำริด ในนวนิยายเรื่องเรือนมยุรา เป็นวัตถุโบราณศักดิ์สิทธิ์ประจำตระกูลของนกยูงตัวละครเอก โดยพระยาเทพสงครามบิดาของนกยูงใช้ประกอบพิธีกรรมกำบังเรือนให้รอดพ้นจากสายตาข้าศึก ซึ่งมีความเป็นมาและคุณวิเศษดังที่หม่อมแสรเกล้าให้นกยูงฟัง ดังนี้

“แต่โบราณนั้น ต้นตระกูลพราหมณ์ของเราต้องเดินทัพไปเป็นประจำอัญเชิญกองกุธที่ไปด้วย ไม่ว่าจะข้ามเขาลงห้วยอย่างไรก็ต้องไปให้ทัน ท่านจึงบำเพ็ญตบะขอพรจากเหล่าเทพทั้งปวงให้ช่วยบรรเทาความเหน็ดเหนื่อยเดือดร้อนจากเดินทาง นกยูงตัวนี้ได้มาอย่างไรก็ไม่ทราบแน่ บางท่านเล่าว่าพระมุนีผู้เป็นใหญ่เหนือตระกูลมอบให้เป็นสมบัติตกทอดกันมา ถ้าหากว่าประกอบพิธีกรรมได้ถูกต้องแล้ว หากเดินทางไปทีใด หรืออยู่ ณ ที่ใดโมงยามจะผ่านไปเพียงน้อยนิด ผู้คนไม่รู้เหน็ดเหนื่อย ไม่หิวกระหาย ไม่แก่เฒ่า ดำรงตนได้ยั่งยืนเหมือนอยู่ในพรหมโลก”

...

“มีข้อห้ามข้อหนึ่งว่า ห้ามย่นโมงยามเกินกว่าหกเดือน หมายความว่าโมงยามของมนุษย์นั้นล่องไปห้าสิบปีโดยประมาณ ทั้งนี้เพราะว่าชีวิตมนุษย์จะหยุดอยู่ที่เพียงห้าสิบปี มิฉะนั้น เมื่อหมดกฤตยามนตร์นี้แล้ว มาพบปะผู้คนอีกครั้งก็จะกลายเป็นคนละยุคคนละสมัย ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูงเกือบจะล้มตายกันไปหมดสิ้นแล้วจะอยู่คนเดียวได้ฉันใด”

(เรือนมยุรา.2548: 97-98)

เมื่อนกยูงสำริดมีคุณวิเศษเช่นนี้ พระยาเทพสงครามจึงประกอบพิธีกรรมกำบังเรือนเพื่อปกป้องลูกสาวและบริวารบ่าวไพร่ให้รอดพ้นจากภัยสงคราม ดังที่แก้วแก้วได้บรรยายฉากการประกอบพิธีศักดิ์สิทธิ์ ดังนี้

พิธีกรรมที่เพิ่งผ่านมามีความแตกต่างไปจากคราวก่อน เพราะกระทำกันกลางบ้าน ปลูกโรงชั่วคราวบนนอกชาน กั้นผ้าสีด้าน พวกผู้หญิงต้องเข้าห้องปิดประตูหน้าต่างกันหมด แต่สังเกตว่ามีควันไฟโขมงคลุ้งไปทั้งบ้าน ควันนั้นเป็นสีดำมีติดกับควันทั่วไป เสียงอ่านโองการเป็นบทประหลาดไม่มีใครเคยได้ยินมาก่อน ฟังวังเวงเหมือนล่องลอยมาจากที่ไกลแสนไกล พร้อมกับเงาต่างๆ เคลื่อนไหววูบวาบแลลลอบไปเห็นจากรอยแตกของฝาบ้าน ก่อความขนพองสยองเกล้ายิ่งนัก

...

(เรือนมยุรา.2548: 77)

หลังจากพระยาเทพสงคราประกอบพิธีและจากเรือนไปออกศึก มิติเวลาในเรือนของนกยูงก็แตกต่างจากเวลาภายนอก ตามคุณวิเศษของนกยูงสำริดกล่าวคือ เวลาภายในเรือนมยุราดำเนินไปอย่างเชื่องช้าจนเกือบจะหยุดนิ่ง ในขณะที่เวลาและความเป็นไปของสรรพสิ่งต่างๆ ล่วงเลยผ่านไป ตามธรรมชาติ ดังที่นกยูงได้อธิบายการทำงานของนกยูงสำริด ดังนี้

...แผนทางรูปวงกลมของมันเมื่อประกบติดกับลำตัวแล้วจะสนิทแนบมองไม่เห็นรอยต่อแม้แต่รอย และมันสามารถหมุนขยับเขยื้อนไปได้เองเมื่อกาลเวลาคล้อยเคลื่อนไป และเมื่อนกยูงกลับจากข้างนอก หล่อนหมุนแผนทางกลับมาที่เดิม ทำให้เวลาเกือบจะหยุดนิ่งอยู่กับที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามโมงยามของโลกภายนอก

“แผนทางของนกยูงเขยื้อนได้สองประการเจ้าคะ” หล่อนอธิบายให้เขาฟัง “หากไม่มีใครออกไปจากบ้าน นกตัวนี้จะหมุนทางไปสักนิดหนึ่งเท่านั้น แพบมองไม่เห็น หากนกยูงออกจากบ้านไปเมื่อใด มันจะหมุนมากขึ้น เมื่อกลับมา ต้องกลับมาสวดคาถาให้แผนทางของมันนั้นกลับสู่ที่เดิม หากเช่นนั้น โมงยามในบ้านจะคล้อยเคลื่อนเหมือนนอกบ้าน”

“แล้วในบ้านนี้ เวลาต่างจากข้างนอกเท่าไรละจ๊ะ” จัตุถาม

“หนึ่งยามเท่ากับร้อยยามเจ้าคะ”

(เรือนมยุรา.2548: 509)

อย่างไรก็ตามเมื่อนกยูงได้ฝ่าฝืนกฎข้อห้ามของผู้เป็นบิดาสองประการได้แก่ เข้าไปในหอพระซึ่งเป็นที่ต้องห้ามของสตรี และลงจากเรือนด้วยความจำเป็นและลักษณะนิสัยกล้าหาญส่วนตัว การกระทำดังกล่าวมีผลให้เวทมนตร์เสื่อมลง จนกระทั่งเมื่อบุคคลภายนอกอย่างนรวิรุฬวล้าเข้ามาภายในตัวเรือน เวทมนต์และนกยูงสำริดจึงได้ถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง เวลาภายในและภายนอกเรือนจึงบรรจบกันตามปกติอีกครั้ง ดังที่แก้วแก้วได้บรรยายไว้ดังนี้

หล่อนไม่ได้ล่วงรู้เลยว่า ทันทิที่ร่างของวิรุฬวล้าพ้นประตูเรือน อาถรรพณ์ที่พระยาเทพสงครากระทำไว้...ก็ถึงกาลเสื่อมสูญลง ไม่ผิดอะไรกับเด็ดเส้นด้ายอันขาดเปื่อยเต็มที่แล้วให้ขาดสะบั้น

ภายในหอพระ นกยูงสำริดซึ่งตั้งประดิษฐานอยู่อย่างมั่นคงเป็นเวลานานับสองร้อยกว่าปีมนุษย์นับแต่ วันประกอบพิธี เกิดอาการสั่นสะเทือนอย่างรุนแรงเหมือนกับถูกจับเขย่า โฉนงนอนอยู่บนฐานเพียงคู่เดียว ก็ล้มฟาดลงมา ร่วงหลุดออกเป็นสองส่วนด้วยกัน

ส่วนลำตัวและส่วนแพนหางวงกลมเคยประกบเข้าด้วยกันอย่างสนิทด้วยกฤตยาคม มองไม่เห็น รอยต่อแม้ในยามมันขยับเขยื้อนหมุนแพนหาง บัดนี้แพนหางตกถึงลงจากแท่น ส่วนตัวนกยูงล้มลงบน แท่นเหมือนถูกผลักด้วยมือที่มองไม่เห็น

เวลากลางนอก และภายในบ้าน ถูกปรับเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน เรือนไทยซึ่งเร้นอยู่ในอีกมิติหนึ่งของ กาลเวลา ค่อยปรากฏสลับวางขึ้นเหมือนภาพเงาในกลุ่มหมอก

(เรือนมยุรา.2548: 428-429)

ต่างเวลา

เครื่องประจุพลังงาน เป็นเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกสร้างขึ้นในโลกอนาคตอีก กว่าหนึ่งร้อยปีข้างหน้าตามจินตนาการของชลนิลประสานกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีสัมพัทธภาพของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ดังที่ระยะได้อธิบายถึงความเป็นมาและการทำงานของเครื่องมือที่ ช่วยให้ตนเองได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ดังนี้

“ในทฤษฎีสัมพัทธภาพก็ได้บอกไว้ว่า วัตถุที่มีตัวตนจริงๆ จะไม่สามารถเคลื่อนที่ได้เร็วเท่าแสง เพราะฉะนั้นไม่ต้องพูดถึงเรื่องที่จะให้เร็วกว่าแสงเลย มีสมการชุดหนึ่งในทฤษฎีสัมพัทธภาพระบุว่า เมื่อใดก็ตามที่วัตถุเคลื่อนที่ด้วยความเร็วตามทางยาว เมื่อนั้นความยาวของวัตถุจะหดสั้นลง ฟังแล้วอาจไม่เชื่อ ถ้าจะให้ฟังดูง่ายๆ ก็คือ ถ้าปกติวัตถุชิ้นหนึ่งมีความยาวร้อยเมตร แต่เมื่อวัตถุนี้เริ่มเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว สูงมากๆ จนเกือบๆ เท่ากับแสง ความยาวของวัตถุชิ้นนี้ก็หดสั้นลงเรื่อยๆ และถ้าเคลื่อนที่ด้วยความเร็ว เท่าแสง วัตถุนั้นก็เลยกลายเป็นพลังงานไปหมด”

มีรินลูบหน้าด้วยความพิศวง “ แล้วพวกคุณมาทำกันยังไง?”

“คุณรู้มั๊ยว่ามีอะไรที่เดินทางได้เร็วที่สุดในจักรวาล?”

“ไม่ใช่แสงหรือคะ” มีรินตอบ

“ไม่ใช่” ริยะพูด “ในทางพุทธศาสนาก็เคยบอก สิ่งที่รวดเร็วและว่องไวที่สุดคือจิตคน

“ถ้าจั้น”

“ครับ! พวกผมมาด้วยพลังจิต แต่ก็ไม่ใช่เชิงที่กำหนดจิตปั๊บแล้วจะมาได้เลย ที่สถาบันพลังจิตมี เครื่องประจุพลังงานที่ช่วยเพิ่มพลังงานให้ผม ส่วนผมก็ใช้พลังงานนั้นผสมผสานกับพลังจิตเพื่อแยกเซลล์ต่างๆ ในตัวให้เป็นพลังงาน จากนั้นก็รวบรวมพลังงานทั้งหมดนั้นกำหนดให้มารวมกันที่นี้”

(ต่างเวลา. 2542: 59-60)

เครื่องประจุพลังงานจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ริยะได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต ซึ่งชวลินก็ได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตด้วยเครื่องประจุพลังงาน ดังนี้

“เครื่องประจุพลังงานเข้าที่หรือยัง?” เสียงถามราบเรียบ

“เรียบร้อยแล้วครับ”

“กระแสไฟฟ้า”

“พร้อมครับ”

“วงจรควบคุม”

“พร้อมครับ”

“เปิดเครื่อง” คำสั่งห้วนสั้น

“เปิดเครื่อง...เปิดเครื่อง” เสียงขานรับแทบจะพร้อมๆ กัน

ณ เบื้องล่าง ผืนน้ำที่เคยสงบราบเรียบกลับเกิดอาการปั่นป่วน ระลอกคลื่นวิ่งไล่ซัดกันเป็นวงกลมรอบๆ เกาะ จากระลอกเล็กๆ กลายเป็นระลอกที่ใหญ่ขึ้นๆ แต่ชายหนุ่มที่นั่งอยู่กลางเกาะกลับสงบนิ่งคล้ายท่อนศิลา ขาทั้งสองข้างไขว้ทับกัน มือปล่อยตามสบาย นัยน์ตาปิดสนิท ลมหายใจผ่อนเข้าออกเป็นจังหวะไม่ช้าไม่เร็ว

...

หมอกขาวหนาที่บดบังสถานที่แห่งนั้นจมนิด ยิ่งนานยิ่งหนาแน่นและหม่นวนจนเกิดกระแสเขียวกราก สีของหมอกเข้มข้นจนกลายเป็นสีเทาคล้ายเมฆฝนที่ทะมึนในฟากฟ้า

และแล้ว จุดสว่างสีเงินยวงก็ปรากฏขึ้นเป็นหย่อมเล็กๆ พร้อมกับเสียงครืนครางสลับกับเสียงเปรี้ยะๆราวกับสะเก็ดไฟที่กำลังแตกตัว จากนั้นหย่อมแห่งแสงสีเงินค่อยๆ กระจายตัวครอบคลุมบริเวณเมฆดำทั้งหมด คล้ายกับเส้นด้ายเล็กๆ ที่ถักทอเป็นตาข่ายแล้วทอดใส่ลำน้ำสีขุ่นคลั๊ก

...

เปรี้ยะ! เปรี้ยะ! เปรี้ยะ! เสียงดังลั่นคล้ายฟ้าจะถูกผ่าเป็นชิ้นๆ ตาข่ายสายฟ้าหายลงไปยังจุดกึ่งกลางของสระน้ำ

เมฆดำคลึ่หายกลายเป็นหมอกขาว แสงสีเงินยวงหายไปอย่างไร้ร่องรอย เวลาเคลื่อนผ่านหมอกขาวเผยตัวออกให้เห็นแผ่นน้ำราบใสราวกับกระจก และที่เกาะกลางสระน้ำก็ว่างเปล่าเหมือนว่าไม่เคยมีใครอยู่เลยเช่นนั้น

(ต่างเวลา. 2542: 11-12)

หลังจากที่ร่างกายของริยะได้เดินทางจากอนาคตแล้ว เมื่อถึงห้วงเวลาแห่งอดีตริยะได้ปรากฏต่อหน้ามิรินด้วยบรรยากาศที่แปลกประหลาดและปั่นป่วนเช่นเดียวกับบรรยากาศในอนาคตในตอนที่ผ่านมา ดังนี้

ครืน ครืน ครืน เสียงดังประหลาดคล้ายแผ่นฟ้าจะเลื่อนแยกออกจากกัน และแล้ว...

บนท้องฟ้าที่มีดสนิท...ปรากฏแสงสีเงินยวงขึ้นมา จุดหนึ่งและจุดสว่างนั้นก็ลากลงมาเป็นทาง หิงๆ งอๆ เสียงลั่นเปรี๊ยะๆ ดังราวฟ้าจะแยกเป็นส่วนๆ เส้นสีเงินยวงแผ่กระจายเข้าครอบคลุม ท้องฟ้า มีรินเบิกตากว้างด้วยความตระหนก

...

หลังจากตาข่ายฟ้าคลุมโลกแล้ว เส้นสีเงินยวงค่อยๆ พร่าเลือน โลกตกอยู่ในความมืดยิ่งกว่ามืด มีรินมองไม่เห็นแม้แต่มือของตนเอง ความหนาวเย็นแผ่จับหัวใจ เวลาผ่านไปเนิ่นนานเหลือเกิน ความ กัดคันต่างๆ กำลังบีบรัดเข้ารอบตัว

...อะไร...จะเกิดขึ้นต่อไป

จุดสว่างเล็กๆ เกิดขึ้นที่กึ่งกลางฟ้าแล้วจุดสว่างนั้นก็ขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ แสงสีขาวสว่างจนบาดตา พุ่งลงมาเป็นลำสู่เบื้องล่าง มีรินพยายามมองเข้าไปในจุดกึ่งกลางความสว่างนั้น แต่แล้วแสงสีขาวก็เพิ่มความสว่างเข้มข้นขึ้นอีก มันพร่าพร่างพร่าพรายออกไปจนสุดลูกหูลูกตา หญิงสาวหลับตาลงเมื่อรู้สึก ว่าไม่อาจทนทานต่อความเจิดจ้ามันได้

ลืมตาขึ้นอีกครั้งแสงสว่างสีขาวหายไปแล้ว รอบข้างเริ่มมีการเคลื่อนไหว ฝนลงเม็ดถี่ขึ้น เสียงกบ ร้องดังมาจากทุ่งนา มีรินมองรอบตัว พบว่าถนนที่ทอดยาวยังว่างเปล่า หล่อนสาวเท้าไปข้างหน้าอย่าง เลื่อนลอย ภาพในฝันกระจ่างชัด เธอกำลังเดินบนถนนโล่งว่างเพื่อจะได้พบชายแปลกหน้าหลังผ่านไป

...

(ต่างเวลา. 2542: 24)

เมื่อริยะได้เดินทางข้ามเวลาจากอนาคตสู่อดีตได้แล้ว จึงเริ่มต้นภารกิจที่ได้รับมอบหมาย คือการตามหาเกล็ดขจี แต่เมื่อได้เกล็ดขจีแล้วมีรินและริยะไม่สามารถจะกลับสู่มิติเวลาของตนเองได้ เนื่องจากการนำเกล็ดขจีออกจากที่ตั้งจึงทำให้ถ้าปิดลงไม่มีทางออก จนผู้พิทักษ์เกล็ดขจีได้ช่วยชี้ทาง ที่พอจะทำให้มีรินและริยะรอดชีวิต โดยการหาช่องว่างระหว่างมิติด้วยตนเองในขณะที่โลก ดวงจันทร์ และดวงอาทิตย์อยู่ในแนวเดียวกัน ซึ่งวิธีการนี้ทำให้ริยะและมีรินรอดชีวิตจากถ้า แต่กลับพลัดหลงข้าม เวลาสู่อดีตในสมัยรัชกาลที่ 5 และไม่ได้เดินทางกลับสู่มิติเวลาของตนเองอีกเลย เนื่องจากคนทั้งคู่ไม่มีพลังจิตและเครื่องประจุพลังงานจะพาตนเองเดินทางข้ามเวลาได้อีก ซึ่งชลนิลได้บรรยายฉากที่มีริน และริยะถูกดึงดูดให้เดินทางข้ามเวลาสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง ดังนี้

และแล้วจุดสีดำเล็กๆ ก็เกิดขึ้นใจกลางกระแสนั้น นัยน์ตาของสองหนุ่มสาวทอประกายสว่าง วาบ มือของริยะกอดมีรินแน่นก่อนจะหลับตาส่งกระแสน้ำไปตรงจุดดำนั้น

จุดดำเล็กๆ ส่งกระแสน้ำดุรุนแรง เกล็ดขจีหมุนวนแตกกระจายยังไม่อาจรวมตัวกันติด ร่าง ของหนุ่มสาวลอยเข้าหาจุดดำนั้นอย่างรวดเร็ว เกล็ดขจีชิ้นเล็กๆ ห้าหกชิ้นก็ถูกกระแสน้ำดูดทำให้หลุดตาม มีรินกับริยะไปด้วย

จุดสีดำหายไป...แสงสีขาวยังขาวโพลน เกิดดชจึกลายเป็นสีเขียวเข้มเช่นเดิม

(ต่างเวลา. 2542: 395-396)

มิรินได้บอกเล่าเรื่องราวของตนเองหลังเดินทางข้ามเวลาสู่มิติอื่นให้เกษราเพื่อนสนิทได้รับรู้ผ่านทางจดหมาย ดังนี้

ขณะนี้...ฉันกับริยะกำลังนั่งมองท้องทุ่งที่เหลืองอร่ามด้วยรวงข้าว ท่ามกลางไออุ่นของสายลมยามเริ่มลพิษ แต่ที่แคงนิกไม่ถึงคือ เป็นท้องทุ่งที่อยู่กลางเมืองกรุงเทพฯ...ใช่แล้วละ ฉันอยู่กรุงเทพฯ เมื่อราวๆ เกือบร้อยปีก่อน สมัยรัชกาลที่ห้า...

(ต่างเวลา. 2542: 401)

บ่วงบรรจถรณ์

เตียงไม้โบราณ เป็นวัตถุที่ทำหน้าที่ประคองแห่งมิติเวลานำพาแพรวนวล และบุคคลใดก็ตามที่ขึ้นไปนอนบนเตียงนั้นเดินทางข้ามเวลาหรือบันดาลให้เห็นภาพนิมิตต่างๆ เตียงไม้อาถรรพณ์ดังกล่าวมีความเป็นมาตามที่กิ่งแก้วหญิงสาวที่ได้เดินทางข้ามเวลาก่อนแพรวนวลได้เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเตียงผ่านจดหมายไว้ ดังนี้

จายปุ่นเป็นผู้คุมงานทำสวนลั่นทม จายปุ่นบอกดิฉันสืบกว่าปีหลังจากนั้นว่า เขาเองเป็นคนฝังไม้สักที่เหลือจากส่วนที่ช่างของราชวังนำไปสลักสร้างบัลลังก์เจ้าฟ้าเชียงตุง ไม้ชิ้นใหญ่ชิ้นหนึ่งที่เหลือ เจ้าฟ้าสั่งให้ทำแกะสลักหัวเตียงสำหรับเจ้ากองไท ราชบุตรที่ท่านจะยกราชสมบัติให้เป็นผู้สืบราชวงศ์ต่อจากท่าน

จายปุ่นบอกดิฉันว่า ไม้สักนั้นเป็นไม้จากต้นเดียว ขึ้นที่ท่าสบเต็ง สักต้นนั้นเป็นสักทอง เจริญเติบโตงดงามใกล้น้ำวนที่วนตาไก่อ้วจะตัดต้นไม้สักนี้มาใช้ได้ คนงานที่นั่งเรือไปถึงที่นั่นถูกน้ำวนตาไก่อ้วดูดเรือจมตายหลายสิบคน

...

อาถรรพณ์ของไม้สักต้นที่ใช้สลักทำหัวเตียงนอนนั้นแรงนักทั้งคุณกิ่งแก้วและตัวหล่อนจึงได้มาตื่นบนพื้นดินที่ไม้สักต้นนั้นถูกฝังไว้

(บ่วงบรรจถรณ์.2545: 293-295)

แพรวนวลพบเตียงไม้โบราณดังกล่าวที่ห้องเก็บของภายในบ้านของพ่อที่เชียงรายได้ซึ่งแพรวนวลรู้ในภายหลังว่าเป็นเตียงของจายหลาวเปิงที่ฝากนายต่วนพ่อของตนไว้ ด้วยความสวยงามของเตียงโบราณ แพรวนวลจึงนำเตียงนั้นมาต่อและใช้นอนอีกครั้ง การนอนบนเตียงนั้นจึงทำให้แพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาสู่เมืองเชียงตุงเมื่อห้าสิบกว่าปีก่อน ดังที่ กิรตี ชนา ได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลาของแพรวนวลไว้ดังนี้

เมื่อหล่อนเอนตัวลงนอนบนเตียงนั้น แพรนวลตั้งใจเพียงจะพักจากความเมื่อยล้าของการตั้งวางเตียงซึ่งต้องใช้เวลานานมาก เวลาผ่านไปเพียงสิบนาที หล่อนเริ่มง่วงงุน อย่างรุนแรง ง่วงเหมือนมีเมฆมาจากการตีเครื่องตองของเมฆอย่างหนัก ง่วงจนลุกไม่ขึ้น แม้แต่จะล้มตาก็ทำไม่ได้ แล้ววงค์ของหล่อนก็จมลงสู่ห้วงลึก ลึกดังหุบเหวที่มีด้าจมนองไม่เห็นสิ่งใด

ช่วงเวลานั้นผ่านไปอย่างเชื่องช้า

ความรู้สึกในจิตสำนึกของหล่อนมันแสนแปลก เหมือนดังว่าร่างของหล่อนถูกยกขึ้นด้วยแรงของกระแสลมอันทรงพลัง และหล่อนลงสู่ห้วงบรรยากาศว่างเปล่า ในท่วงท่าที่หล่อนยังนอนอยู่บนเตียง

หล่อนรู้สึกว่าร่างกายของหล่อนทั้งแขนขา มือเท้า และทุกสรรพสิ่งของสรรพางค์เบาบางดังกลีบดอกไม้ที่ต้องกระแสดลม

กระแสแห่งกาลที่พรั่งพรูพัดผ่านจนกลีบกำนดอกไม้เอนลู่หลุบร่วงห่อตัวลงเป็นกลุ่มเกลียว

เหมือนดังกาลเวลาที่ย้อนกลับ กลับไปสู่กาลที่ผ่านมาแล้ว แล้วหล่อนก็ตื่นขึ้นในความฝัน...

หล่อนนอนอยู่บนสนามหญ้าสีเขียว ริวเขียวของใบหญ้าที่ซ้อนกันจนหนาแน่นผ่านวมนั้นยังมีกลิ่นใบหญ้าตัดใหม่ ๆ กลิ่นอันสดสะอาดซึ่งหล่อนจำได้ดีทั้งยามนอนหลับและยามตื่น

นาสิกประสาทได้สัมผัสกับกลิ่นหนึ่ง กลิ่นชื่นหวานเศร้าย่อยที่หล่อนหลงใหลตั้งแต่เล็ก ตั้งแต่เริ่มรู้จักความแตกต่างอันสวยงามของดอกไม้... ดอกลิ้นทม

নয়น์ตาที่พรางพรางด้วยแสงแดดซึ่งทอดเป็นลำแสงทะลุผ่านกลุ่มกำนใบของต้นไม้ใหญ่เบื้องบนนั้นค่อยกระจ่างชัดขึ้น เมื่อแพรนวลเหลือบเหลือวแลมองไปรอบ ๆ สนามหญ้าที่หล่อนนอนอยู่นี้อยู่กลางสวนลิ้นทม ดอกสีขาวเกาะกลุ่มเป็นพวงช่อประปราย รวกับเงาภาพสะท้อนของปูยเมฆที่กระจายอยู่บนท้องฟ้าสีน้ำเงินใสสูงลิบถัดขึ้นไปเบื้องบน

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:16-17)

แพรนวลสามารถเดินทางกลับไปมาระหว่างเซียงรายในปัจจุบันกับเซียงตุ้งในอดีตได้ โดยการขึ้นนอนบนเตียงโบราณนั้นและตื่นบนเตียงหลังเดียวกันในห้องนอนของจายหลาวเปิง โดยการกลับจากอดีตสู่ปัจจุบันนั้นแพรนวลได้ให้เด็กชายแหลมเป็นคนคอยปลุกเรียกตนเองให้ตื่นตามเวลาที่ได้นัดหมายไว้ เพราะหากไม่มีการปลุกให้ตื่นเกินเจ็ดวันอาถรรพณ์ของเตียงจะทำให้แพรนวลไม่ได้กลับสู่เวลาของตนอีกเลย ดังนี้

แพรนวลรู้สึกง่วงงุนในฉบับพลัน ความรู้สึกเหมือนไม่ได้นอนหลับมาเนิ่นนาน และพร้อมจะจูบเข้าสู่วงค์อันลึกล้ำในไม่กี่วินาทีข้างหน้า

ในจิตสำนึกอันรีบหรีไถลจะดับวูบลงนั้น หญิงสาวนึกถึงเด็กชายแหลมทอง

...แหลมทองกำลังปลุกหล่อนอย่างแน่นนอน...

“แม่หญิงเป็นอะไร...เป็นลมหรือ...แม่หญิง...แม่หญิงแพรนวล...”

เสียงเรียกของลูชอแฝวอยู่ในม่านตาอันมืดมิด แต่ในความแผ่วเบานั้นก็ยังคงสะท้อนซ้ำแล้วซ้ำเล่า

เหมือนเสียงสะท้อนย้อนกลับไปมาร้อยพันหนต่อนื่องราวไม่มีวันสุดสิ้น

หล่อนลืมนอนก็พบแหลมทองนั่งอยู่ตรงที่เดิมของเขา

“แหลม ปลุกฉันนานไหม”

“ไม่นานครับ คุณแพร่ตื่นขึ้นเร็วกว่าคราวก่อน คุณแพร่ครับวันนี้มีเรื่องตั้งแต่เช้า ผมปลุกคุณแพร่ตอนสามโมงเช้าไม่ได้ เพราะว่าตอนสองโมงเช้าทางโรงพยาบาลโทรศัพท์มาตามบ้ำไปดูอาการยายผมเลยต้องไปเป็นเพื่อนบ้ำ เพิ่งกลับมาเมื่อก็เพราะยายเพิ่งรู้ตัว”

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:208-209)

แพรนวนวลผูกพันกับอดีตและรักจายหลาวเบิ่งมากขึ้นทุกวัน จนกระทั่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่แพรนวนวลทะเลาะกับเขตต์อย่างรุนแรงจนทำให้เกิดเพลิงไหม้บ้านและเตียงไม้โบราณนั้น แพรนวนวลจึงตัดสินใจกระโจนเข้าไปหาเตียงที่กำลังถูกเพลิงไหม้ โดยไม่สนใจอันตรายใดๆ จากนั้นแพรนวนวลได้หายไปกับกองเพลิงพร้อมๆ กับเตียงไม้อาถรรพณ์นั้นได้ถูกเผาทำลายลงอย่างสิ้นเชิง เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครโดยมีเตียงเป็นประมุขิตีเชื่อมกาลเวลาจึงยุติลง ดังนี้

แพรนวนวลนั่งซึ่งตะลึงงัน รูปทรงของสิ่งที่เป็นเหมือนดั่งกำแพงโปร่งด้านโนเบื้องหน้าเห็นได้ชัดว่าเป็นเตียงที่กำลังคุโพล่ง ไม้เสาเตียงและพนักหัวเตียงเป็นถ่านแดงฉาน มองเห็นรอยแตกร้าวของเนื้อไม้ที่กำลังจะพังโครมลงมาได้ในช่วงพริบตา

หากเตียงนี้สิ้นสูญ มอดไหม้กลายเป็นเถ้าถ่าน หล่อนจะไม่มีวันได้กลับไปพบหลาวเบิ่งอีก

...

เขตต์ตะโกนเรียกหล่อน แต่แพรนวนวลไม่ได้ยิน เสียงไม้หักแตกซึ่งดังจากเพดานหลังคาถล่มเสียงเรียกของเขา เสียงนั้นดังมากจนเขตต์ต้องหงนหน้าขึ้นไปมอง

ไม้ชื่อเพดานหลังคาท่อนใหญ่ที่อยู่เหนือหัว ปลายที่ติดกับเสาฝาห้องทั้งสองมอดไหม้จนดำเกรียม ด้านหนึ่งหักขาดลงค้างเติ่ง อีกด้านกำลังจะหลุดหล่นลงมา

ช่วงพริบตาที่เขาหันกลับมายังแพรนวนวล เขาตกตะลึงพริ้งเพริดเมื่อได้เห็นหล่อนโคมร่างลงบนเตียง และในพริบตานั่นสติสัมปชัญญะของเขาก็ดับวูบ

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:666,670)

รัตตมณี

พัต ที่เป็นสื่อกลางที่ทำให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตได้นั้น เป็นพัตแทนความรัก ความผูกพัน ของเดวิทที่มอบให้กับวิซซนี่แม่ของตัวละครเอกแดเนียล ซึ่งได้หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย พัตจึงตกเป็นของพิมพ์พัชรซึ่งมีศักดิ์เป็นหลาน ต่อมาเมื่อแดเนียลได้เดินทางจากต่างประเทศเพื่อตาม

หาแม่จึงได้พบกับพิมพ์พัชร์ อิศราพร้อมกับพัดเล่มดังกล่าวด้วย ซึ่งวรालินีได้บรรยายลักษณะของพัดเล่มดังกล่าวไว้ดังนี้

แม้ว่าอากาศจะไม่ได้ร้อนมากนัก แต่พิมพ์พัชร์ก็เห็นเป็นโอกาสที่จะได้อวดของเก่าชิ้นหนึ่งที่เธอติดมือมาด้วยจากบ้าน และคิดว่าสิ่งนี้จะทำให้เธอดูดีในสายตาของแดเนียล...พัดของเก่าที่เธอมั่นใจว่าเป็นของนำเข้ามาจากต่างประเทศมีอายุกว่ายี่สิบปี ซึ่งก้านไม้ที่มีกลิ่นหอมและบางราวกับกระดาษนั้นมีลวดลายฉลุจนโปร่งมองลอดออกไปได้ ส่วนที่เป็นผ้าเป็นเพียงแถบแคบๆ พาดยาวไปไม่เหมือนพัดที่เห็นกันทั่วไป

(รัตตมณี. 2546:15)

เมื่อพิมพ์พัชร์นำพัดเล่มดังกล่าวออกมาใช้ ความพิเศษของพัดได้แสดงให้เห็นแดเนียล พิมพ์พัชร์และอิสราได้เห็นภาพเหตุการณ์ในอดีตของวิซซนี ทำให้ทั้งสามเกิดความประหลาดใจอย่างมาก จนทำให้คนทั้งสามมาจับที่พัดพร้อมๆ กันเพื่อจะเพ่งมองภาพนั้นให้ชัดเจน แต่เหตุการณ์ไม่คาดฝันได้เกิดขึ้น เมื่อทั้งสามได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยรัชกาลที่ห้าภายในบ้านหลังเดิมนั่นเอง ซึ่งวราลินีได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครทั้งสาม ดังนี้

...พิมพ์พัชร์พูดพลางหยิบพัดออกมาคลี่ เพราะเธอจำได้ว่าครั้งแรกที่หยิบพัดออกมา แดเนียลก็ตะลึงมองมันอย่างไม่วางตา คราวนี้เธอจึงทำที่ขยับพัดให้บอกเบาๆ และทอดสายตาผ่านมันไปอย่างไม่ตั้งใจ ทันใดนั้นเองปรากฏภาพหญิงคนหนึ่งนั่งร้องไห้ชบอยู่ตรงหน้าที่พระ พิมพ์พัชร์ตกใจจนไม่อาจถอนสายตาออกจากพัดได้

แดเนียลก็ได้เห็นภาพนั้นเช่นกัน “พระเจ้า!” เขาอุทานอย่างแปลกใจพร้อมกับเอื้อมมือไปจับพัดเพื่อดูภาพนั้นให้ถนัดขึ้น อิศราซึ่งเดินชมตู้สังคโลกอยู่ หันมาเห็นกริยาของพิมพ์พัชร์และแดเนียลก็รีเข้ามามองดูด้วย และได้เห็นภาพนั้นไหวๆ อยู่หลังพัดเช่นกัน เขาต้องการมองภาพนั้นให้ชัดขึ้นจึงเอื้อมมือมาดึงพัดให้เลื่อนเข้าใกล้หน้าเขาอีกหน่อย

ทันใดนั้น ทั้งสามรู้สึกเหมือนกับตัวหมุนลอยไปท่ามกลางเมฆหมอกผ่านทะลุมวลอากาศที่หนาปานกระจกกันหลายชั้น เมื่อทุกอย่างสงบนิ่ง ทั้งสามมองหน้ากัน พวกเขายังอยู่ในห้องพระที่เดิม แต่ดูเหมือนข้าวของบางอย่างเปลี่ยนที่ไปไม่เหมือนที่เห็นเมื่อครู่ก่อนนี้ แม้แต่ผู้หญิงคนนั้นก็พลอยหายไปด้วย แดเนียลวิ่งตรงไปที่เขาเห็นผู้หญิงคนนั้นนั่งอยู่พยายามมองหาว่าเธอหายไปไหน

(รัตตมณี. 2546: 41)

ตัวละครทั้งสามได้เดินทางกลับไปมาระหว่างปัจจุบันและอดีตอีกถึง 3 ครั้งโดยทุกครั้งต้องเกิดเหตุการณ์ที่ทั้งสามต้องจับพัดเล่มดังกล่าวพร้อมๆ กัน จนการเดินทางข้ามเวลาครั้งสุดท้ายคือการเดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสามได้แย่งชิงเพื่อเป็นผู้ถือพัด โดยเฉพาะแดเนียลกับพิมพ์พัชร์การแย่งชิงดังกล่าวเป็นสาเหตุให้พัดขาดเสียหายโดยสิ้นเชิงหลังจาก

เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันแล้ว เมื่อพัดที่เป็นเสมือนสื่อกลางในการเดินทางข้ามเวลาเสียหายลงแล้ว การเดินทางข้ามเวลาจึงยุติลง ดังที่วราลินีได้บรรยายไว้ดังนี้

“ปล่อยเดี๋ยวนั้นนะ พัดของฉัน” ด้วยความระแวง พิมพพัชรจึงดึงพัดไว้อย่างแรง อิศรามองพัดด้วยความเป็นห่วง เขาร้องขึ้นว่า “เฮ้ย อย่าแย่งกันเดี๋ยวกัดขาดหมด” แล้วเขาก็พลอยเอื้อมมือเข้าไปประคองพัดไว้ด้วยอีกคนหนึ่ง

ทันใดนั้น แสงประกายสว่างวาบขึ้น พิมพพัชร อิศราและแดเนียลมองด้วยความแปลกใจ เพราะพวกเขายังไม่ขึ้นไปถึงห้องพระเลย ประกายที่สว่างวาบรุนแรงยิ่งนัก ตามด้วยแสงสีต่างๆ พุ่งออกจากพัดไปทุกทิศทุกทาง พระพิจิตรธรรมการยื่นมือต๊ะลิ่งพริ้งเพริด แล้วร่างสามร่างเบี่ยงหน้าท่านั้นก็หายวับไปกับตา

แดเนียล อิศรา และพิมพพัชรต่างรู้สึกว่าคุณเขายังยืนอยู่ที่เดิม แต่แล้วพระพิจิตรธรรมการกลับหายไปจากสายตาของพวกเขา รวมทั้งฝาผนังและรูปต่างๆ สิ่งของที่ประดับห้อง การรับรู้ได้ซึมเข้าสู่สมองของพิมพพัชร สิ่งรอบตัวนั้นเปลี่ยนเป็นสิ่งที่เธอคุ้นเคยนักหนา...นี่คือบ้านของเธอเอง

...

แดเนียลยังยืนอยู่ที่เดิม ความจริงค่อยๆ หลั่งไหลเข้ามาสู่ใจของเขาทีละน้อย บัดนี้ เขากลับมาอยู่ที่ ร.ศ.220 แล้ว ไม่ใช่เวลาที่มีคุณทับทิมอีกต่อไป แดเนียลยกพัดในมือขึ้นมาดู พิมพพัชรปล่อยมือจากพัดอย่างไม่สนใจดีอีกต่อไป บัดนี้ พัดเป็นของเขาแต่เพียงผู้เดียวแล้ว แดเนียลยกพัดขึ้นมาดูแต่พัดนั้นได้ขาดออกเป็นเสี่ยงๆ เสียแล้ว เหลือแต่เพียงหมุดติดก้านไม้ที่ยังยึดให้ก้านไม้นั้นยังคงรวมตัวอยู่ด้วยกัน แต่ส่วนที่เป็นฝ้ายีดปลายไม้อยู่ขาดวันลงเกือบหมด

เช่นเดียวกับความหวังของแดเนียลที่จะกลับไปรับหญิงที่เขารัก

(รัตตมณี. 2546: 533-534)

สาวหลงยุค

โต๊ะไม้สักโบราณ การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครในนวนิยายเรื่องสาวหลงยุคนั้นมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ ไม่ได้เกิดจากโต๊ะไม้สักเป็นหลักเพียงอย่างเดียวทั้งนี้ต้องอาศัยปรากฏการณ์ที่สนามแม่เหล็กโลกเปลี่ยนแปลง แรงอิทธิพลของหญิงสาวทั้งสองคน แต่อย่างไรก็ตามโต๊ะไม้ยังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญปรากฏร่วมอยู่ในฉากทุกครั้งที่ตัวละครได้เดินทางข้ามเวลา ซึ่งโต๊ะตัวดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

ที่หัวเตียงของยายมีโต๊ะไม้สักตัวใหญ่ ซึ่งยายเอาไว้ใช้วางข้าวของกระจุกกระจิกหลายอย่าง โต๊ะไม้ตัวนี้มีอายุนานขนาดไหน พลอยบุษย์ไม่อาจรู้ได้ เพราะตั้งแต่จำความได้หล่อนก็เห็นโต๊ะตัวนี้อยู่ในห้องนอนของยายแล้ว และหล่อนก็ไม่เคยถามยายเสียด้วยว่า ตาและยายได้มาจากไหน หล่อนเดาเอาว่าน่าจะเป็นของที่มีติดมากับบ้านซึ่งมีอยู่มาเป็นร้อยปี

(สาวหลงยุค. 2547: 33)

หลังจากที่พลอยบุษย์และบุษราคัมต้องประสบกับปัญหาต่างๆ และได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะเหมือนกัน ความเหนื่อยล้าทั้งกายและใจทำให้หญิงสาวทั้งสองคนที่อยู่ต่างยุคสมัยเผลอ พุบหลับไปบนโต๊ะไม้สักตัวดังกล่าวเช่นเดียวกัน ทั้งสองจึงได้เดินทางข้ามเวลาสลับยุคสมัยกันในตอนนั้น ดังที่พงศกรได้บรรยายจากการเดินทางข้ามเวลาของพลอยบุษย์ไว้ดังต่อไปนี้

หญิงสาวรู้สึกเหมือนละอองหมอกจากภายนอก ไหลหลังვნม่วนเข้ามาโอบล้อมกายของเธอเอาไว้ หากหน้าต่างที่หนักอึ้ง กับนิทรารมย์ที่เบาสบาย ทำให้หล่อนเกียจคร้านที่จะขยับกาย และเอนหลังนอนราบบนเตียงของยาย

พลอยบุษย์จะหลับไปนานเท่าใด ก็มีโอกาสจะล่องรู้ได้ เพราะคืนนี้ช่างเงียบสงบเสียจนหล่อนไม่ได้ยินเสียงใด

มารู้สึกตัวอีกที เมื่อใครคนหนึ่งกำลังเขย่าขาของหล่อนอยู่อย่างแรงร้อน

...

(สาวหลงยุค. 2547: 70)

เมื่อทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลาสลับยุคสมัยกัน ก็ได้เผชิญปัญหาชีวิตของอีกฝ่ายแต่ทั้งสองคนสามารถแก้ไขทุกอย่างให้ผ่านไปได้อย่างดี นอกจากนี้ต่างฝ่ายต่างได้พบกับชายคนรักในเวลา จนเมื่อประตูแห่งกาลเวลาเปิดอีกครั้ง หญิงสาวทั้งสองได้เผชิญหน้ากันขณะที่กำลังตื่นและต้องตัดสินใจเลือกว่าจะเดินทางข้ามรอยต่อแห่งเวลาที่เหลื่อมซ้อนกันสู่ยุคสมัยของตนหรือไม่ ซึ่งพงศกรได้บรรยายฉากที่หญิงสาวทั้งสองได้พบกัน ดังนี้

หญิงสาวทั้งสองเดินมาพบกันตรงกึ่งกลางของโต๊ะไม้ตัวใหญ่...ท่ามกลางตะเข็บรอยต่อของกาลเวลา และสายลมที่ทวีความแรงขึ้นราวกับพายุ...

เป็นครั้งแรก ที่พลอยบุษย์จับมือกับบุษราคัม...

เป็นครั้งแรก ที่หญิงสาวทั้งสองได้สัมผัสถึงความมีชีวิต และเลือดเนื้อของกันและกัน หลังจากที่ยุคไปเป็นอีกฝ่ายมาเนิ่นนาน...

และครั้งนี้อาจเป็นครั้งสุดท้าย ที่หล่อนทั้งสองจะได้พบกัน

เป็นครั้งแรกที่ พลอยบุษย์กับบุษราคัมสบตากันและกันอย่างใกล้ชิด...

...

ในช่วงวินาทีก่อนที่ช่องทางของมิติเวลาจะปิดสนิทลง...พลอยบุษย์และบุษราคัมสบตากันเป็นครั้งสุดท้าย และพยักหน้าให้แก่กัน ด้วยเข้าใจถึงความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งอย่างลึกซึ้ง เกินกว่าจะเอ่ยออกมาเป็นคำพูดได้...

สายลมกรรโชกอย่างรุนแรงนำความหนาวเย็นมาสู่อากาศโดยรอบ ละอองหมอกยังคงคลอเคลุ้งอยู่รอบด้าน จนหญิงสาวทั้งสองไม่สามารถมองเห็นกันได้อีก

พลอยบุษย์บีบมือของบุษราคัมจนแน่น ในขณะที่บุษราคัมก็บีบมือของพลอยบุษย์จนแน่นเช่นกัน เหมือนกับเป็นสัญญาณสุดท้าย ว่าหลอนทั้งสอง ได้ตัดสินใจเลือกทางชีวิตของตนเองเป็นที่เรียบร้อยแล้ว...

ทางที่หลอนทั้งสอง จะต้องอยู่กับมันไปจนชั่วชีวิต...จนชั่ววินิจนทร์...

(สาวหลงยุค. 2547: 511-513)

การเดินทางข้ามเวลาของเรื่องนี้ยุติลงเมื่อบุษราคัมและพลอยบุษย์ตัดสินใจเลือกที่จะอาศัยอยู่ในกาลเวลาที่ตนเองได้เดินทางข้ามเวลาไป และได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขกับคนรัก ส่วนโต๊ะไม้สักโบราณที่ทำให้พลอยบุษย์ได้พบและอ่านบันทึกเรียนรู้ชีวิตของบุษราคัม ได้เห็นภาพและได้ยินเสียงบุษราคัมกับหลวงราญอรพิมายทะเลาะวิวาทกันก่อนเดินทางข้ามเวลาจนกระทั่งทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลาสลับยุคสมัยกันนั้นผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงต่อไป

จากการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อ หรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา แสดงให้เห็นว่าวัตถุสิ่งของต่างๆ ข้างต้นมีหน้าที่ความสำคัญมากกว่าการเป็นเครื่องประกอบฉาก วัตถุสิ่งของเหล่านี้มีบทบาทอย่างยิ่งในฐานะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขของการเดินทางข้ามเวลา เช่น การเดินทางข้ามเวลาของมณีจันทร์ในนวนิยายเรื่องทวิภพนั้น การเดินทางทุกครั้งขึ้นอยู่กับประตูแห่งมิติเวลาคือกระจกจะเปิดโอกาสให้มณีจันทร์เดินทางข้ามเวลาเมื่อไหร่โดยตัวละครไม่สามารถกำหนดการเดินทางข้ามเวลานั้นได้ตามความต้องการหรือคาดหมายได้เลย เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบข้อสังเกตอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับความสำคัญของวัตถุที่เป็นสื่อแห่งมิติเวลาเหล่านี้คือ วัตถุเหล่านี้มักชำรุดเสียหายจนใช้การไม่ได้อีกต่อไปเมื่อการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครสิ้นสุดลง ซึ่งถือเป็นการจบเรื่องด้วยเช่นกัน และถึงแม้ว่าวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่เป็นสื่อหรือประตูแห่งมิติเวลาจะมีความหลากหลาย แต่เมื่อพิจารณาจะพบว่าส่วนใหญ่เป็นวัตถุสิ่งของธรรมดาที่สามารถพบเห็นและใช้กันทั่วไปในชีวิตประจำวันเกือบทั้งสิ้น ยกเว้นนกยูงสำริดและเครื่องประจุเวลา ทั้งนี้ผู้เขียนคงต้องการให้ผู้อ่านสนุกไปกับการใช้จินตนาการและความรู้สึกที่เรื่องเหนือวิสัยเช่นนี้เป็นเรื่องใกล้ตัว อาจเกิดขึ้นกับใครเมื่อไหร่ก็ได้ ซึ่งถือเป็นวิธีการโน้มน้าวใจผู้อ่านประการหนึ่งให้เชื่อในเรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการ

1.2 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีสถานที่ทางธรรมชาติเป็นประตูแห่งมิติเวลา

การเดินทางข้ามเวลาโดยมีสถานที่ทางธรรมชาติเป็นประตูแห่งมิติเวลา หมายถึงตัวละครได้เดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง โดยผ่านสถานที่ทางธรรมชาติ ซึ่งสถานที่ธรรมชาติที่เป็นประตูมิติเวลาปรากฏอยู่นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา 3 เรื่องได้แก่

เครื่องเขาลงในหุบเขากินคน แหล่งน้ำในนิราศสองภพ และถ้ำใน 2309 ย้อนรบทพรัก ดังจะนำเสนอรายละเอียดดังนี้

หุบเขากินคน

เครื่องเขาลง เป็นประตูแห่งมิติเวลาที่ทำให้เด็กชายทั้ง 5 แห่งกองธงเสือด้าเดินทางข้ามเวลาสู่อาณาจักรขอมโบราณ มีลักษณะเป็นถ้ำวัลย์มีอยู่ในป่าทึบ โดยมีตำนานเล่าสืบต่อกันมาเกี่ยวกับอำนาจลึกลับของเครื่องเขาลงที่ทำให้ผู้คนที่ข้ามผ่านสูญหายไปอย่างไร้ร่องรอย ดังที่ผู้เฒ่าคนหนึ่งได้เล่าตำนานความเป็นมาของเครื่องเขาลงให้เด็กๆ ฟังดังนี้

“แต่ก่อนแถวนี้เป็นป่าลึกดงหนา” เฒ่าอีกผู้หนึ่งให้ความรู้ “มากมีหมู่เสือหมีแรดช้าง สัตว์อยู่สร้างอ่างกินคนมากมาย แต่ก่อนปู่ย่าเล่าสืบกันมาว่ายังมีเครื่องเขาลง ผู้ใดข้ามเครื่องเขาลงจะหลงป่าหาทางออกไม่ได้ หายไปแล้วไม่ออกมาจนถึงวันนี้”

“พ่อเฒ่าครับ” วิชชุเป็นคนถาม “ทำไมถึงหาทางออกไม่ได้ครับ”

“เครื่องเขาลงมันทำให้หลง ลูกหลาน ผู้ใดข้ามเครื่องเขาลงก็จะหลง ใครไม่ข้ามก็ไม่หลง”

“รูปร่างมันเป็นอย่างไรครับ ใ้เครื่องเขาลงที่ว่านี้”

“ไม่มีผู้ใดบอกได้ดอก รู้กันแต่ว่ามันเป็นเครื่องเขาลงถ้ำวัลย์ มันจะออกที่ใด ลำต้นกิ่งใบเป็นอย่างไร ไม่มีใครรู้จัก คนเคยข้ามก็หลงหายไปหมดแล้ว คนยังอยู่ที่ไม่เคยเห็นมันบอกไม่ถูก ลูกหลาน”

(หุบเขากินคน. 2549: 10-11)

เด็กชายทั้ง 5 ได้เข้าร่วมกิจกรรมสะกดรอยซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเข้าค่ายพักแรม แต่ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มกองธงเสือด้าได้เดินทางข้ามเครื่องเขาลงซึ่งเป็นเสมือนประตูแห่งมิติเวลา โดยการชักนำของคุณวรมันเจ้าชายรัชทายาทขอมโบราณที่ต้องการความช่วยเหลือจากเด็กชายทั้ง 5 ตามคำพยากรณ์ ซึ่งมาลา คำจันทร์ ได้บรรยายถึงฉากการเดินทางข้ามเวลาผ่านเครื่องเขาลง ดังนี้

เหนือซุ้มจันเปี้ยกแผ่นหลัง เทียงตรง นาฬิการะบบตัวเลขของบดินทร์ขึ้นตัวเลข 12.00 นาฬิกา เรือนเหลี่ยมโค้งของวิชชุเข้มสันทับเข้มยาว ข้ามถ้ำวัลย์ทอดนอนบนทาง ต่างรู้สึกสะดุ้งแปลบปลาบเหมือนโดนไฟช็อต เสียวปรี๊ดไม่ถึงวินาทีก็หายไป

“ใครวะ” บดินทร์หันขวับ “ใครเอาเข็มแทงกู”

“ไม่มีใครสนใจ ด้วยว่าสิ่งที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นปรากฏอยู่ต่อหน้า เห็นป่าแปลกๆ ขึ้นเกลื่อนตาไปหมด สีสนับดูคาดสะอูดตา บางชนิดขึ้นเป็นดงกว้างไม่เว้นแม้แต่ทางเดิน รวกับว่าเส้นทางนี้ถูกทิ้งร้างมานาน ไม่มีรอยเท้าคนเหยียบย่ำเป็นปีๆ เห็นจึงแผ่เต็มจันแน่นไปหมด

(หุบเขากินคน. 2549: 22-23)

เมื่อเดินทางข้ามเวลาไปแล้ว เด็กชายทั้ง 5 ได้ร่วมมือกันช่วยเหลือเจ้าชายรัชทายาท จนสามารถกลับขึ้นครองราชย์ได้สำเร็จ เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจเด็กชายทั้ง 5 จึงร้องขอกลับกาลเวลาของตนต่อเจ้าชายคุณวรมันผู้นำพา เจ้าชายจึงคิดคำนวณตัวเลขตามคัมภีร์โบราณกาลจักรและภูมิสถาน ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ทำให้ผู้ศึกษาสามารถเดินทางท่องเที่ยวไปในกาลเวลาได้ไม่ว่าจะเป็น อนาคต ปัจจุบัน หรืออดีต การคิดคำนวณของคุณวรมันเสร็จสิ้นหลังจากคำขอร้องไม่นาน เด็กชายทั้ง 4 คนจึงได้เดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยของตน ยกเว้นอัชฌาที่ต้องการจะใช้ชีวิตอยู่ในอาณาจักรขอมโบราณตลอดไป ซึ่งมาลา คำจันทร์ได้บรรยายการเดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบันของกลุ่มเด็กชายไว้ ดังนี้

สี่เสียงเอ่ยขึ้น มือต่อมือผละจาก จุดแบ่งแยกแห่งเวลามาถึง กองธงเสือด่าทั้งสี่ยังมองเห็น เพื่อนและพี่เพื่อนอยู่ชัดเจน อัชฌาโบกมือให้ ทุกคนโบกตอบ หมอกเริ่มเคลื่อนกระจายขึ้นจากพื้นเบาบาง เบาจางแล้วค่อยหนาขึ้น พอหมอกจาง ร่างเพื่อนและพี่ของเพื่อนก็ไม่อยู่ตรงนั้นแล้ว

ลาก่อน...วยาธปุระลาก่อนภัทรวรมันและคุณวรมัน

ทุกคนหันหลังกลับ เข้มนาฬิกาและตัวเลขบนหน้าปัดเริ่มกระดิก ต่างง่วงเหงา ต่าง อ้าปาก หาวแล้วเอนตัวลงกับพื้นหิน

(หุบเขากินคน. 2549:350)

นิราศสองภพ

แหล่งน้ำ เป็นประตูแห่งมิติเวลาที่นำพาบัวบุษยาเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตและเป็นประตูให้กลับสู่ปัจจุบันเช่นกัน โดยการเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตเกิดขึ้นเมื่อบัวบุษยากระโดดลงน้ำเพื่อหนีเอาชีวิตรอดจากการถูกเซษฐาใช้อาวุธปืนยิง แต่เมื่อบัวบุษยาโผล่พ้นน้ำขึ้นมากลับพบว่าตนได้ตกอยู่สมรภูมิรบโบราณ จนในเวลาต่อมาจึงรู้ว่าตนได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตสมัยอยุธยาตอนปลายแล้ว ดังที่ สุภา-นวดิ ได้บรรยายฉากเหตุการณ์เดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นกับ บัวบุษยา ดังนี้

เซษฐาขึ้นนก เหนี่ยวไกปืน พร้อม ๆ กับเสียงดังเบรียง ฉันทกใจกระโจนลงสู่สายน้ำเชี่ยวกรากเบื้องล่าง ชันหุดตัวอย่างหวาดกลัวร่างกระทบกับผืนน้ำเสียงดัง

ตัวฉันจมดิ่งลงในน้ำลึกสุดประมาณ ฉันรีบตะเกียกตะกายดันตัวขึ้นไปบนผิวน้ำ ครั้งหนึ่งฉันเคยคิดว่าชีวิตนี้ไม่เหลือคุณค่าอะไรให้เสียตายอีกแล้ว นำข้าที่ตอนนี้ฉันกลับกลัวตาย

ฉันเหยียดขาหวังจะถีบตัวให้ลอยขึ้น แต่กลับรู้สึกถึงพื้นโคลนและ ๆ ลื่น ๆ ฉันยันตัวขึ้นสุดแรง แล้วก็พบว่าน้ำที่คิดว่าลึกล้นกลับตื้นแค่เอวเท่านั้น

ฉับพลันฉันได้ยินเสียงแก๊ง ๆ เหมือนกับเสียงดาบกระทบกันอย่างที่เคยได้ยินในหนังจีน ฉันหันไปมองต้นเสียง แล้วก็ต้องตกใจจนลุกชู

ชายร่างใหญ่คนหนึ่งกระโดดขึ้นไปบนเรือพายและกวัดแกว่งดาบในมือใส่ชายสามสี่คนบนเรือ นั้น ทั้งหมดอยู่ไม่ไกลจากฉันเท่าใดนัก ถึงขนาดที่ศีรษะของชายคนหนึ่งนั้นกระเด็นมาตกลงตรงผิวน้ำ เบื้องหน้าฉัน ฉันตกใจ กรีดร้องสุดเสียง

(นิราศสองภพ. 2545: 14 -15)

ในระยะแรกเมื่อรู้ตัวว่าได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีต บัณฑิตไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นอยู่ในยุคโบราณได้ โดยเฉพาะเมื่อรู้ว่าตนเองได้ข้ามเวลามาอยู่ในช่วงที่กรุงศรีอยุธยาจะเสียกรุงแก่พม่า ก็พยายามดิ้นรนให้เทียนพาตนเองไปสู่แหล่งน้ำเดิมที่พบตนเองในครั้งแรก เมื่อถึงแหล่งน้ำก็พยายามดำลงไปครั้งแล้วครั้งเล่าด้วยหวังจะได้กลับสู่ยุคสมัยของตนเอง แต่ความพยายามนั้นไร้ผล บัณฑิตจึงต้องใช้ชีวิตอยู่ในยุคอดีตต่อไป จนเกิดความรักความผูกพันกับเทียน แต่ไม่นานหลังจากฝ่าฟันอุปสรรคมากมาย บัณฑิตได้ติดตามเทียนไปบนเรือรบในกองทัพของพระเจ้าตากสิน เมื่อเรือรบได้ปะทะกับข้าศึกบัณฑิตก็เห็นเทียนถูกกระสุนปืนตกน้ำทะเลไป บัณฑิตจึงได้กระโดดลงน้ำทะเลตามเทียนด้วยความหวัง แต่การกลับสู่แหล่งน้ำครั้งนี้นักกลับทำให้บัณฑิตเดินทางกลับสู่ยุคปัจจุบันกลางสระว่ายน้ำใจกลางกรุงเทพมหานคร ซึ่งฐานวัดได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลาไว้ ดังนี้

ฉันรีบถลาออกไปดู ร่างของเทียนจมเงยหายไปในสายน้ำ ฉันสิ้นใจทั้งตัว รู้สึกเหมือนหัวใจจะหลุดออกจากตัวจมหายไปกับร่างของเทียน

เสียวินาทีนั้นฉันตัดสินใจโดดตาม ฉันต้องช่วยคนที่ฉันรักให้พ้นจากเงื้อมมือมัจจุราชให้ได้ แม้ว่าฉันต้องตายตามเขาไปก็ตาม

ร่างของบัณฑิตกระทบกับผิวน้ำเย็นเยียบ มันเย็นเสียจนหลอนเองก็ถึงไม่ถึง นัยน์ตาพร่ามัวไปชั่วขณะ หลอนรีบถีบตัวพุ่งร่างขึ้นเหนือน้ำเพื่อสูดอากาศอีกครั้ง หากเมื่อใบหน้าของหลอนโผล่พ้นระดับน้ำ บัณฑิตก็ต้องตะลึง...

สิ่งที่ปรากฏแก่สายตาของหญิงสาวเวลานั้นคือกระดานสปริงบอร์ดและกลุ่มหนุ่มสาวจำนวนหนึ่งในชุดว่ายน้ำสีฉูดฉาด!

...ฉันกลับมาโลกปัจจุบันอย่างกะทันหันเสียจนตั้งตัวไม่ติดเคยนึกว่าหากวันใดฉันสามารถกลับมายังกาลเวลาของฉันได้ ฉันก็คงจะดีใจเป็นที่สุด หากผิดพลาด...

ฉันรู้สึกผิดหวังอย่างแรง ฉันไม่ควรจะกลับมาเวลานี้ เวลาที่ฉันไม่รู้ว่าจะเทียนอยู่หรือตาย... ไม่ได้! ฉันจะต้องรีบกลับไป...กลับไปหาเทียน...ผู้ชายคนเดียวที่มีค่าที่สุดในชีวิตฉันเวลานี้

(นิราศสองภพ. 2545:391)

เมื่อเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคปัจจุบันบัณฑิตได้พยายามตามหาร่องรอยของเทียน และพยายามทุกวิถีทางเพื่อเดินทางข้ามเวลากลับไปหา จนสุดท้ายบัณฑิตได้หายตัวไปจาก

กาลเวลาปัจจุบันอย่างลึกลับ ซึ่งไม่ว่าทุติยะชายหนุ่มที่หลงรักบัวบุษยาจะตามหาอย่างไรก็ไม่พบ จะพบก็เพียงแต่ผ้าที่บัวบุษยาติดตัวไว้เสมอในสายน้ำ ดังนี้

ผมใจหายวูบ นี่รู้ขึ้นมาทันทีว่าบัวบุษยาจะอยู่ที่ไหนไม่ได้นอกจากสายน้ำนั่น หล่อนคง กำลังหาทางกลับไปหาชายคนที่เธอรักตามความเชื่อของเธอที่ว่า...สายน้ำคือประตูเปิดผ่านข้ามกาลเวลา ได้

ผมกระโดดตามโดยไม่ลังเลแม้สักนิด คำพูดคำว่ายาร่างของเธอแทบจะเป็นบ้า แต่ไม่มี วิแววเลยแม้แต่น้อย

ผมค้นหาเธออยู่ในน้ำอย่างนั้นจนแสงแดดหมดไปจากฟ้า จึงปีนขึ้นมาบนอณัมหมดเร็วแรง อยู่บนฝั่ง

ผมเก็บผ้าผืนนั้นของเธอขึ้นมาจากรน้ำ เอมากอดแนบอก...ทำเดียวกับที่เธอเคยทำ และผ้า ผืนนี้ จะเป็นสิ่งที่เตือนใจให้ผมคิดถึงเธอตลอดไป...

(นิราศสองภพ. 2545: 414)

2309 ย้อนรบทรัก

ถ้า ในนวนิยายเรื่อง 2309 ย้อนรบทรักทำหน้าที่เสมือนอุโมงค์เวลาที่ทำให้กอง ทหารเล็กๆ ของร้อยเอกพัฒน์เดินทางข้ามเวลาสู่เมืองไทยในอดีต พ.ศ.2309 ซึ่งกองทหารดังกล่าวได้ พบถ้ำนี้โดยบังเอิญขณะที่เกิดพายุฝนรุนแรง ร้อยเอกพัฒน์ผู้บังคับบัญชากองทหารจึงให้กำลังของตน มุ่งหน้าเข้าสู่ถ้ำเพื่อรอให้พายุนั้นสงบลง ทันทีที่กองกำลังได้เคลื่อนเข้าไปใกล้ถ้ำพันธุ์ พงศ์นาค ได้บรรยายถึงความรู้สึกของพินิตสี่อมวลชนที่ติดตามกองทหารเพื่อรายงานข่าวทหารที่มีต่อถ้ำ ดังนี้

พินิตมองไปทางวงดำทะมึนที่คล้ายกับจะเป็นปากถ้ำขนาดใหญ่ เขาเกิดความรู้สึกแปลกๆ ยาก ที่จะบรรยาย คล้ายกับว่าเขากำลังจะเดินทางไปสู่อีกโลกหนึ่งหรืออีกสถานที่หนึ่งที่ไม่มีใครรู้จัก มันให้ความ ประหลาดอยู่ลึกๆ คล้ายกับความระแวงที่รบกวนจิตใจอยู่ตลอดเวลา

ฟ้าแลบมาอีกแปลบ ทำให้เห็นวงดำนั้นชัดขึ้น ภายในใจของพินิตอดคิดไม่ได้ว่า นี่คือการบอก เส้นทางไปสู่ความลับดำมืดที่อยู่ตรงหน้าด้วยการบงการของอะไรสักอย่างที่มีอำนาจเร้นลับ นักข่าวหนุ่ม พยายามสลัดความคิดนั้นออกไปจากสมอง เพราะเขารู้สึกว่าเป็นความคิดที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร และ น่าจะเกิดจากความกลัวของเขาเอง

(ย้อนรบ ภพรัก.2547: 87)

กองทหารต้องพักค้างแรมในถ้ำแห่งนั้นโดยไม่สามารถติดต่อกับทหารหน่วยใดๆ ได้ จนถึงเวลาเช้าทุกคนต่างรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างเปลี่ยนแปลงไปไม่เหมือนเดิม เมื่อออกสำรวจบริเวณนอก ถ้ำและพบชาวบ้านจึงได้มั่นใจว่าพวกเขาได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตช่วงที่ไทยกำลังทำศึกใหญ่กับพม่า

ดังที่พันธู์ พงศ์นาคได้บรรยายความรู้สึกของกลุ่มทหารที่มีต่อบรรยากาศรอบข้าง ซึ่งแสดงว่าตัวละคร ได้เดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่งแล้ว ดังนี้

ยิ่งแสงสว่างมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งเกิดความพิศวงขึ้นกับกองทหารเล็กๆที่ติดอยู่ในถ้ำมากขึ้นเท่านั้น หลายสิ่งหลายอย่างผิดตา หลายสิ่งหลายอย่างผิดความรู้สึก และอีกหลายสิ่งหลายอย่างที่บรรยายไม่ได้ หากรู้แต่เพียงว่า มันไม่เหมือนเดิมบอวลอยู่ในความรู้สึกของทุกคนที่อยู่ในคูหาถ้ำ

(ย้อนรบ ภพรัก. 2545:131)

เมื่อรู้ว่าได้ข้ามเวลาสู่อดีตของกำลังของร้อยเอกพัฒน์ได้เกิดความขัดแย้งทางความคิด และแบ่งพรรคแบ่งพวกต่อสู้กันเองจนกำลังทหารที่เดินทางจากปัจจุบันเสียชีวิตเกือบทั้งหมด เหลือเพียงพินิตนักข่าวหนุ่มที่ได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันเพียงคนเดียว ส่วนร้อยเอกพัฒน์ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในอดีตต่อไป และได้กลายมาเป็นบรรพบุรุษของพินิตนั่นเอง โดยเหตุการณ์ที่ทำให้พินิตได้เดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบันคือ น้ำป่าได้พัดพาทุกสิ่งทุกอย่างภายในถ้ำนั้นรวมทั้งพินิตด้วย ทำให้พินิตเข้าใจว่าตนเองกำลังจะเสียชีวิตเพราะจมน้ำ แต่เมื่อได้สติก็พบว่าตนได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันแล้ว ซึ่ง พันธู์ พงศ์นาค ได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลา ดังนี้

มันเป็นความรู้สึกที่น่ากลัวอย่างสุดแสน น้ำทะเลลึกเข้ามาในปอดทำให้เกิดความรู้สึกอัดแน่น แสงสีเขียวแดงเหลืองฟ้าเงินและอีกสารพัดสีสว่างพรายอยู่ในมโนภาพโดยไม่สามารถจับได้ว่ามีรูปร่างที่แท้จริงเป็นอย่างไร เป็นเพียงแสงที่ไร้รูปทรงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ยามนั้นพินิตถามตัวเองว่า นี่หรือความตาย?

เขารู้ตัวว่าหมดสิทธิ์จะดิ้นรนต่อสู้กับมัน ดังนั้นจึงปล่อยให้ลอยไปกับแสงสีเหล่านั้น แล้วดูว่ามันจะเป็นอย่างไรต่อไป แสงสารพัดสีเริ่มพร่าเลือนทุกทีๆ จนในที่สุดมันก็ดับวับหายกลายเป็นความมืด

แล้วเขาก็ตื่นขึ้นมา...สิ่งแรกที่รับรู้คือความแปลกทางด้านสัมผัสและเพียงอึดใจต่อมาเขาก็รู้ว่ามันแปลกอย่างไร

...

พินิตไม่รู้ว่าเขาอยู่ที่ไหน แต่เขารู้ในสิ่งที่สำคัญกว่า คือเขารู้ว่าเขาอยู่ในเวลาอะไร

เขากลับมาอยู่ในเวลาปัจจุบันแล้ว!

(2309 ย้อนรบภพรัก.2547: 818-819)

หลังจากได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยทหารที่ออกตามหากองกำลังที่หายไป พินิตได้พักฟื้นในโรงพยาบาลและได้รับรู้ต่อมาว่าไม่มีใครสำรวจพบถ้ำดังกล่าว และไม่มีใครพบร่องรอยของ

กองทหารที่หายไปตามคำให้การของพินิต ทุกคนจึงสรุปว่าพินิตให้การเลอะเลือนเพราะเสียสติจากพิษของไข้ป่า

1.3 การเดินทางข้ามเวลาโดยพลังจิตของมนุษย์

การเดินทางข้ามเวลาโดยพลังจิตของมนุษย์ คือ การเดินทางข้ามเวลาที่ตัวละครสามารถนั่งสมาธิกำหนดจิตของตนเองให้สามารถเดินทางข้ามเวลากลับไปมาได้ระหว่างปัจจุบันและอดีตได้ด้วยตนเอง วิธีการเดินทางข้ามเวลาในรูปแบบนี้ปรากฏในนวนิยายเรื่องจากฝัน...สู่นิรันดร เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น ดังจะนำเสนอรายละเอียดดังนี้

แก้วแก้วได้นำทฤษฎีสัมพัทธภาพของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ มาอธิบายความเป็นไปได้ในการเดินทางข้ามเวลาของมนุษย์ที่ว่าหากมนุษย์เดินทางได้เร็วเท่ากับความเร็วของแสงคือ 186,000 ไมล์ต่อวินาที เวลาจะหยุดนิ่งเป็นศูนย์ แต่ถ้าเดินทางได้เร็วกว่าแสงมนุษย์ก็จะสามารถเดินทางย้อนกลับไปในอดีตได้ แก้วแก้วจึงใช้จินตนาการกำหนดให้กระแสจิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถเดินทางได้เร็วกว่าแสง ดังที่ ดร.โพยม อธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวให้ตรัยฟังดังนี้

“ก็อย่างที่ผมบอกเล่าแต่แรกไงเล่า ถ้าเราเดินทางได้เร็วเท่าแสง เวลาในตัวของเรา ก็จะเป็นศูนย์ และถ้าเราเดินทางได้เร็วกว่าแสง เราก็จะเดินทางย้อนกลับไปในอดีตได้”

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 36)

จากจินตนาการของแก้วแก้วที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ จึงทำให้เกิดฉากการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกคือตรัย เป็นการเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตเมื่อ 65 ปีที่ผ่านมา โดยการนั่งสมาธิตามคำแนะนำของ ดร.กฤษณะ นักวิทยาศาสตร์ชาวอินเดียผู้เชี่ยวชาญซึ่งในระยะแรกเป็นการเดินทางข้ามเวลาที่ไปได้แต่ดวงจิตเท่านั้น ดังต่อไปนี้

แสงสีพร่าพร่างเหมือนสายฟ้าวิ่งผ่านไปวาบเข้ามาในจิตแต่ตรัยก็สลัดออกไปอย่างไม่สนใจติดตามมาด้วยเสียงคำรนเหมือนฟ้าร้องแล้วสลายไปอีก ภาพทั้งหมดนี้จะหมายถึงอะไรก็ตามเขาไม่รู้ รู้แต่ว่าเขากำลังมุ่งหน้าไปยังที่ใดที่หนึ่งซึ่งอยู่นอกเหนือความเข้าใจของมนุษย์ทั่วไป

...

เวลาผ่านไป...ไม่รู้ว่าจะสักเท่าใด ความช้าเร็วของเวลาดูเหมือนจะเปลี่ยนไปได้อย่างประหลาด ไม่ตายตัวแน่นอนอย่างในโลกมนุษย์ ดวงจิตซึ่งเหลือความกระวนกระวายไว้บ้างๆ ค่อยสงบนิ่งแน่วอยู่กับจุดมุ่งหมายของตน

มีพลังจิตที่แข็งแกร่งกว่าคอยกำกับอยู่อย่างใกล้ชิด

แล้วตรัยก็เห็น...

เขามองเห็น แต่มิใช่ด้วยดวงตา เขารู้ว่านั่นตาเขายังหลับสนิทอยู่ แต่ภาพตรงหน้าก็ยังเห็นได้อยู่ดี แจ่มชัดแตกต่างไปจากความฝันตรงที่เป็นภาพสามมิติเห็นได้อย่างบริบูรณ์เหมือนมองเห็นด้วยตาเปล่า หากแต่ตอนแรกสีส้มมันยังมัวอยู่เหมือนแสงสว่างไม่เพียงพอ หรือมิฉะนั้นก็เป็นเวลาพลบค่ำ ขมุกขมัว

เขามองเห็นบ้านหลังนี้เอง...แต่ก็มีอะไรบางอย่างผิดปกติแปลกไปรายละเอียดบางอย่างไม่เหมือนกัน เมื่อสังเกตจึงเห็นว่ามันแวดล้อมด้วยสวนผลไม้หนาแน่นเต็มไปหมด ไม่มีบ้านคน ต้นไม้ใหญ่เกือบจะไม่มีที่สนามบริเวณจึงดูโล่งกว้างมีแต่ต้นไม้เล็ก ๆ ปลูกเอาไว้ประปราย ตัวบ้านเหมือนกับว่าเพิ่งสร้างเสร็จใหม่ ๆ ยังไม่เข้าที่เข้าทางดี

(จากฝัน...สุนิรันดร.2549: 101)

เมื่อพลังจิตของตรัยกล้าแข็งขึ้นตรัยก็สามารถเดินทางข้ามเวลาได้ทั้งร่างกาย แต่ในขณะเดียวกันแก้วแก้วได้จำกัดอิสรภาพของตัวละครด้วยการกำหนดให้การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเกิดขึ้นได้เฉพาะในสถานที่ที่ตัวละครเริ่มตั้งต้นสมาธิเท่านั้น อีกทั้งเมื่อเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตแล้วตัวละครไม่สามารถเดินทางออกจากสถานที่นั้นได้อย่างอิสระ เนื่องจากแก้วแก้วได้สร้างกำแพงแห่งกาลเวลาที่ตัวละครไม่อาจมองเห็นด้วยตา ช่วยจำกัดบริเวณตัวละครอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งเป็นการสร้างอุปสรรคแก่ตัวละครเอกอีกประการที่ทำให้ผู้อ่านต้องติดตามว่าตรัยจะเอาชนะอุปสรรคที่มองไม่เห็นนั้นได้หรือไม่ เช่นตอนที่เม่งซังพาตรัยออกจากบริเวณมูลินีซึ่งเป็นบ้านเก่าของสายหยุด ดังนี้

ร่างของตรัยปะทะเข้ากับกำแพงแก้ว...

นาทีแรกเขารู้สึกราวกับร่างจะแยกออกเป็นเสี่ยงๆ เหมือนถูกวัตถุคมหิม้าอัดร่างด้วยพลังมหาศาล จนร่างทั้งร่างย่อยยับลงตรงนั้น ความเจ็บปวดแสนสาหัสบังเกิดขึ้นเหมือนครั้งแรกของการเดินทางกลับมาสู่อดีต ชายหนุ่มกัดฟันกลั้นความเจ็บปวดเต็มที่ก่อนจะแผดเสียงร้องออกมา แต่เสียงทั้งหมดก็ติดขัดอยู่เพียงลำคอ

แต่เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นรวดเร็ว และจบลงอย่างรวดเร็วในพริบตาเดียว

เหมือนทารกหลุดจากครรภ์มารดาสู่โลกภายนอก

กำแพงแก้วแยกทางให้เขากรีดยกกายออกไปจนสำเร็จ ไม่มีใครเห็น ตรัยเองก็ไม่เห็น แต่เขารู้ว่ากำแพงนั้นแยกออกเปิดช่องให้เขาแล้วช่องหนึ่งด้วยแรงผลักดันจากใคร...หรืออะไร...เขาไม่อาจอธิบายได้

แรงผลักดันนั้นมหาศาลยิ่งกว่ามิติของสถานที่...มิติของกาลเวลา

ตรัยก้าวผ่านประตูบ้านออกมาจนสำเร็จ ดวงหน้าขาวซีด งอตัวด้วยความเจ็บปวด แต่ถึงอย่างไรเขาก็ผ่านออกมาจนสำเร็จ...

(จากฝัน...สุนิรันดร.2549: 231)

ในขณะที่ตรัยเดินทางข้ามเวลาสู่อดีต จักรนักสืบเอกชนได้ตั้งกล้องเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของตรัยด้วยภาพที่ได้จากกล้องอัตโนมัติ ซึ่งภาพถ่ายของจักรได้แสดงขั้นตอนการหายตัวไปจากเวลาปัจจุบันของตรัย ซึ่งถือเป็นการนำเสนอฉากการเดินทางข้ามเวลาในอีกแง่มุมหนึ่ง ดังนี้

กล้องถ่ายรูปร่างงานของมันเป็นอย่างเรียบง่าย ไม่มีขาดตกบกพร่องใดๆ

ทุกภาพในระยะแรกถ่ายเห็นชายหนุ่มนั่งขัดสมาธิ มือประสานวางทับกันบนตัก ดวงตาปิดสนิท ดวงหน้าสงบอย่างผู้เข้าสู่สมาธิ

ตัวเลขบันทึกเวลาโมฆะและวันเดือนปีติดอยู่ในภาพด้วย บอกให้รู้ว่าครั้งคืนแรกตรัยนั่งสมาธิไม่ไหวติง

จักรเปิดภาพไปเรื่อยๆ เห็นแต่ภาพซ้ำกัน

จนกระทั่งถึงเวลาค่อนคืน

ภาพก่อนภาพสุดท้ายบอกเวลาก่อนห้านาฬิกา มือที่เปิดดูภาพชะงักงันเมื่อสังเกตเห็นความผิดปกติในทันที

ร่างของชายหนุ่มพว้าเลือนเหมือนกล้องปรับศูนย์ไม่ได้ ทั้งที่เป็นกล้องอัตโนมัติ ซึ่งไม่มีปัญหาอย่างใดในการปรับศูนย์กลางของภาพ แต่ส่วนอื่นๆ ในห้องยังชัดเจนเหมือนเดิม फिल्मไวแสงทำหน้าที่ได้ดีราวกับอยู่ในแสงสว่างปกติ

ภาพของตรัยพว้าเห็นแต่เพียงแสงขาวรูปร่างคน

ภาพสุดท้าย เวลาห้านาฬิกาตรง

ในห้องนั้น ไม่มีร่างของตรัยอีกต่อไป เหลือแต่เตียงนอนว่างเปล่า...

(จากฝัน...สู่วันตร.2549: 232-233)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่าตัวละครสามารถเดินทางข้ามเวลากลับไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบันได้ตามความต้องการ และในเมื่อตัวละครสามารถกำหนดความต้องการของตนเองในการเดินทางข้ามเวลาได้ การเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายเรื่องจากฝัน...สู่วันตร. จึงยุติลงเมื่อตรัยตัดสินใจไม่เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตอีกเลย เนื่องจากความตายของการะเกด ตรัยเลือกเพียงเฝ้ามองการะเกดในความฝันยามค่ำคืนเท่านั้น ดังนี้

เมื่อมีเวลว่างโดยเฉพาะในตอนค่ำหรือยามดึกที่เงียบสงบ ตรัยมักจะใช้เวลาพักใหญ่เอนกายลงนอนแล้วกำหนดจิตตัวเองให้ดิ่งลงสู่ภวังค์

มันอาจจะเป็นแค่ความฝัน...เพราะถึงอย่างไรเขาก็ไม่ขอกลับไปประสบความจริงในอดีตอีกแล้ว

ตรัยหลับตาลง

...

เขามองเห็นห้องที่เขาอนอยู่ แต่ด้วยสภาพที่แตกต่างกันไปบ้างเพราะมันเป็นห้องเมื่อหกสิบห้าปีก่อนนั้น เจ้าของห้องนั่งอยู่หน้าโต๊ะเครื่องแป้ง เธอกำลังบรรจงแปรงผมดำมันยาวเป็นประกาย เลื่อมเลียบ่า ดวงหน้าสะท้อนเงาอยู่ในกระจกตรงหน้า เห็นความสดใสและความฝันในดวงตาดำระยับ

...

เธอเหลียวมามอง คล้ายกับกำลังรู้สึกว่าคุณใครคนหนึ่งจับตามองอยู่ทุกครั้ง เธอมองหาผู้ที่เฝ้ามองเธอ แต่เธอก็ไม่เคยเห็นตรัยเลยสักครั้งเดียว กาลเวลาขวางกั้นระหว่างการเกิดและตรัย...
ชั่วนิรันดร์

(จากฝัน...สู่นิรันดร์.2549: 558-559)

1.4 การเดินทางข้ามเวลาโดยมีอำนาจเหนือธรรมชาตินำพาให้พลัดหลงข้ามมิติเวลา

การเดินทางข้ามเวลาโดยมีอำนาจเหนือธรรมชาติบางอย่างนำพาให้พลัดหลงข้ามมิติเวลา คือ การที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีตโดยไม่รู้ตัว ซึ่งก่อนการเดินทางข้ามเวลามักเกิดสภาพอากาศผิดปกติมีพายุฟ้าฝนรุนแรงทำให้พลัดหลงกับตัวละครอื่นๆ เมื่อพายุฝนสงบลงตัวละครก็พบว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาแล้ว การเดินทางข้ามเวลาในลักษณะนี้ปรากฏในนวนิยาย 2 เรื่อง ได้แก่ การพลัดหลงข้ามเวลาของคีโรตม์ใน*อดีต* และการพลัดหลงข้ามเวลาของปวินท์และพัตราใน*บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน* ดังจะนำเสนอรายละเอียดดังนี้

อดีต

การพลัดหลงของคีโรตม์ เกิดขึ้นเมื่อครอบครัวของคีโรตม์และลติกาตั้งใจเดินทางไปส่งเมืองใจชายหนุ่มผู้เดินทางข้ามเวลาจากอดีต ที่บริเวณอนุสาวรีย์ชาวบ้านบางระจัน แต่ระหว่างการเดินทางกลับเกิดพายุฝนฟ้าคะนองทำให้มีกิ่งไม้ใหญ่หักขวางถนน คีโรตม์และเมืองใจจึงตัดสินใจลงจากรถเพื่อลากกิ่งไม้ให้พ้นทาง หลังจากนั้นทั้งสองจึงเดินไปทำความสะอาดร่างกายบางส่วนที่เปื้อนโคลน ซึ่งบริเวณนี้เองที่การเดินทางข้ามเวลาได้เกิดขึ้นโดยที่คีโรตม์และเมืองใจไม่คาดฝัน ดังที่ทมยันตีได้บรรยายจากการเดินทางข้ามเวลา ดังนี้

คีโรตม์ยืนงง ชั้นแรกอาการหมุนควงอยู่ใจกลางพายุหมุนรุนแรงทำให้ต้องหลับตา
ท้องไส้ปั่นป่วน หูแว่วเสียง...จำได้...มารดาตะโกนหา...ไม่ไกล ต่อมาเสียงศิริส...เจ้าตัวตะโกนตอบสุดเสียง

แม่! แม่!

ร่างยังหมุนคว้าง เสียงเริ่มไกลออกไป คราวนี้มีเสียงลติการ่วมด้วย คีโรตม์พยายามตะโกน
ตอบ ฝ่าพายุหมุน

แม่...แม่...

ท้ายสุดทุกอย่างก็สงบ ศิโรตม์ค่อยลืมตา วิงเวียน สระบัวยังอยู่ต่อหน้าหาก...ภูมิประเทศเปลี่ยนไป...ไม่ใช่ที่เย็นเมื่อครูนี่! สระบัว...แนวกอไผ่เขียวขจี...รั้วไม้ไผ่มันมาจากไหนเร็วเหลือเกิน!

...

“ค่ายบางระจัน!” เสียงตะโกนลั่น “เรากลับมาค่ายบางระจัน”

ก็ไฉนนะ...อนุสรณ์สถานบางระจันไง แต่...มันแปลกๆ ตา ทิวทัศน์คล้ายๆ จะเคยเห็น แต่ก็...ไม่ใช่ รั้วไผ่ตะกั่มไม่มี กอไผ่...มันผุดมาจากไหน...ศิโรตม์ยั้ง...คว้าง...ชักแน่ใจ...ไม่ใช่ที่เดิม...มันที่ไหน?

เมื่อใจหันท่วมมาบอกปากคอสนั่น “เราถึงเมืองมนุษย์แล้ว ค่ายบางระจันจริง”

(อดีต.2547: 251-252)

ศิโรตม์ต้องใช้ชีวิตอยู่ในค่ายบางระจันในอดีต ได้ช่วยชาวบ้านรบจนกระทั่งวันสุดท้ายที่ค่ายบางระจันแตก ในระหว่างการต่อสู้ศิโรตม์ได้รับบาดเจ็บและได้เดินทางข้ามเวลาสู่ปัจจุบันในขณะนั้นเอง โดยร่างกายของศิโรตม์ได้เดินทางข้ามเวลาพร้อมๆ กับภาพการสู้รบจริงๆ ของชาวบ้านบางระจันที่ปรากฏขึ้นต่อหน้าผู้คนที่เข้าชมการแสดงแสงสีเสียง ทมยันตีได้บรรยายฉากการเดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบันของศิโรตม์ไว้ ดังนี้

ละอองหมอกสีขาวปนฟ้าคลุมทั่วบริเวณ ภาพการสู้รบระงมทั่วทุกหนทุกแห่ง ด้านหน้า... ด้านข้าง...ด้านหลัง คนดูนั่งตัวแข็งประหนึ่งอยู่ท่ามกลางการสู้รบ
 ละออร้อนจากไฟ และควันไฟ เข้าจมูก
 กลิ่นคาวโลหิต...คละคลุ้ง...
 เสียงต่างๆ ปะปน...
 ไม่มีใครตอบได้ เป็นระยะชั่ววูบหรือ...นานแสนนาน...ใครคนหนึ่งจากหมอกควันเซกลาเข้าหาคนดู คนนั่งบนเก้าอี้อ้าแขนรับก้มลงมอง...
 “ศิโรตม์...โรตม์...!...โรตม์...!”

(อดีต.2547: 614)

การเดินทางข้ามเวลาของศิโรตม์ยุติลงเพียงเท่านี้ ศิโรตม์ได้เข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล เมื่อหายดีก็ได้กลับไปยังอนุสาวรีย์วีรชนบ้านบางระจันอีกครั้ง เพื่อระลึกถึงบรรพชนที่ตนเองเคยได้มีโอกาสได้เดินทางข้ามเวลาไปร่วมรบ ร่วมสู้ ได้เห็นความกล้าหาญ เสียสละ และสูญเสีย โดยที่ไม่อาจจะแก้ไขสิ่งใดได้

บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน

การพลัดหลงข้ามเวลา ในนวนิยายเรื่องบารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน เกิดขึ้นในลักษณะใกล้เคียงกับนวนิยายเรื่องอดีตาคือ ปวินท์และพัตราได้เดินทางไปสักการะพระบรมราชา-

นุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย และเกิดความคิดว่าเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ควรจะดีกว่านี้ถ้าสมเด็จพระสุริโยทัยไม่สิ้นพระชนม์ในศึกใหญ่ก่อนเสียกรุงครั้งที่ 1 ด้วยความคิดดังกล่าวเมื่อทั้งสองกำลังจะเดินทางกลับจากพระบรมราชานุสาวรีย์ได้เกิดพายุฝนรุนแรงและเมื่อพายุสงบลงทั้งสองจึงได้พบว่าตนเองได้เดินทางข้ามเวลาสู่กรุงศรีอยุธยาสมัยพระมหาจักรพรรดิก่อนสมเด็จพระสุริโยทัยจะสิ้นพระชนม์ ดังที่แก้วแก้วได้บรรยายฉากลมพายุที่ทำให้ตัวละครทั้งสองได้เดินทางข้ามเวลา ดังนี้

หล่อนไม่เคยเห็นเมฆที่โหนคำสนิทยิ่งกว่าถ่านหินแบบนี้มาก่อน มันหยุกโยยราวกับผ้าม่านหน้าเวทีละคร พายุพัดต้นไม้ข้างทางสะบัดโยนกิ่งก้านอย่างน่ากลัว เหมือนจะหักโค่นลงมาบนถนน เพียงพริบตาเดียว สายน้ำก็เทกระหน่ำลงมาจากฟากฟ้า ดูราวกับน้ำตกมากกว่าสายฝน บดบังภาพข้างทางจนหมดสิ้นมีแต่ความพร่ามัววางๆมองเห็นจากกระจกหน้า ที่ปิดน้ำฝนทำหน้าที่ของมันอยู่อย่างเต็มขีด กวาดน้ำออกไม่หยุดยั้ง

...

เวลาผ่านไป...สิบนาที่นับแต่ขึ้นรถ...ยี่สิบนาที่...หญิงสาวถอนหายใจอย่างโล่งอก เมื่อรู้สึกว่ามีม่านหน้าที่คลุมรถอยู่เริ่มคลี่ตัวออก เผยให้เห็นความโปร่งใสราวๆ ภายนอก มีต้นไม้เขียวชอุ่ม คุ่มหยาดน้ำจันทน์ม ระเบิดไปอยู่ข้างเส้นทาง

“ฝนเกือบหมดแล้วละ” ปวินท์บอกราวกับเดาใจหญิงสาวได้ว่าหล่อนอึดอัด “เราเกือบจะเข้าตัวเมืองแล้ว”

แล้วจู่ๆ ฝนก็เกือบจะขาดเม็ด เหลือเพียงละอองบางๆ ปลิวอยู่ในสายลม ภาพสองข้างทางเริ่มแจ่มชัดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

“เอ๊ะ นี่เราถึงไหนแล้วคะ พี่วินท์” พัตราออกปากถามด้วยความฉงนฉงาย เพราะรู้สึกว่าเป็นท้องถนนที่แปลกตา “ตัวเมืองตรงนี้ ด้านไหนของจังหวัดคะ แพนนี่ก็ไม่ออก”

คำถามนี้ตรงกับใจของชายหนุ่ม ออย่าว่าแต่หล่อนที่นึกไม่ออกเลย แม้แต่เขาเองผู้มาเยือนพระนครศรีอยุธยา นับครั้งไม่ถ้วน เกือบจะเรียกได้ว่าหลับตาเดินได้ทุกถนน ก็ยังอดพิศวงไม่ได้ว่า มุมนี้ของจังหวัดที่เคยเป็นพระนครเก่าแก่ของประเทศนั้นซ่อนเร้นอยู่ในส่วนใด เขาจึงงงงวย ไม่รู้สึกเลยว่าคุ้นตา

(บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน. 2547: 26 - 27)

เมื่อได้รู้ว่าได้เดินทางข้ามเวลาสู่ยุคเวลาประวัติศาสตร์ในช่วงที่ตนต้องการแก้ไข ปวินท์และพัตราจึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อแก้ไขไม่ให้สมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์ในที่รบ แต่ชะตากรรมไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้ปวินท์จะได้เข้าเฝ้ากราบบังคมทูลทุกอย่างแต่ก็ไม่อาจเปลี่ยนพระทัยได้ ด้วยทรมันเหตุผลที่ทรงพิจารณาแล้วอย่างถี่ถ้วนในการสละพระชนม์ชีพ การเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขอดีตจึงไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทั้งสองจึงยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นและเดินทางข้ามเวลากลับด้วยความช่วยเหลือของพระมหานาคอริยสงฆ์ในยุคดังกล่าว ซึ่งแก้วแก้วได้บรรยายการเดินทางข้ามเวลากลับสู่ปัจจุบันของทั้งสอง ดังนี้

เสียงบิดกัญแจรด ตามมาด้วยเสียงเครื่องยนต์ดังกระหึ่ม

เสียงแห่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ ลบเสียงธรรมชาติรอบกายออกไปจนหมด รวมทั้งเสียงสั่งอำลา
แว่วๆของลำพู ไอน้ำของเครื่องปรับอากาศพวยพุ่งออกมาเรียกบรรยากาศของปัจจุบันคืนมาอีกครั้ง
กลิ่นอายของอดีตก็ถดถอยห่างไปเหมือนหมอกในยามเช้าเมื่อดวงตะวันฉายส่อง

ปวินท์ถอยรถกลับไปตามทางเดิมอย่างรวดเร็ว สู่ถนนที่เขาเลี้ยวมาแต่แรก

ภาพสองข้างทางแปรเปลี่ยนไปจนเกือบไม่เหลือเค้าเดิม กำแพงวังเหลือแต่ซากปรักหักพังบางส่วน
ต้นไม้ที่เคยระย้าย้อย ก็กลับกลายเป็นไม้ขนาดกลางเพิ่งจะปลูกมาไม่กี่สิบปี ศาลาไม้ไผ่ที่อันตรธานไป
อย่างไร้ร่องรอย

ถนนลาดยางเข้ามาแทนที่ พร้อมด้วยเสาไฟฟ้า และแสงไฟสว่างจ้าจากข้างทาง บ้านเรือน
ของชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเริ่มปรากฏแก่สายตา สลับไปกับโบราณสถาน และสถานที่ราชการ
ร่องรอยของฝนที่เพิ่งขาดเมื่อยังคงทิ้งความชุ่มฉ่ำไว้ทั่วไป

นาฬิกาตัวเลขในรถบอกเวลาสามทุ่มครึ่งเศษ

ความเอะใจบางอย่างทำให้ปวินท์วนรถจอดข้างทาง กตสวิตซ์หน้าปัดนาฬิกาของเขาให้เรื่อง
แสงขึ้น แล้วกดเรียกวินท์ของวินท์

วันเดือนและปี บอกวันที่วันเดียวกับเขาและเพื่อนๆไปเยือนพระบรมราชานุสาวรีย์ เพียงแต่
ทิ้งเวลาห่างจากเมื่อออกเดินทางไปเกือบสี่ชั่วโมงเท่านั้น

เวลาหายไปสี่ชั่วโมง ไม่ใช่สี่วัน

(บารมีพระแม่บ็องปกพื้นธรณิน. 2547: 211-212)

เหตุการณ์การเดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นมีเพียงปวินท์เพียงคนเดียวที่จดจำได้ ส่วนพัตรา
ไม่หลงเหลือความทรงจำใดๆเกี่ยวกับเหตุการณ์อัศจรรย์ที่เกิดขึ้น ปวินท์จึงพาพัตราไปสักการะ
พระบรมราชานุสาวรีย์อีกครั้ง ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงสละพระชนม์ชีพพระองค์เองเพื่อ
รักษาผืนแผ่นดินให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง

จากการศึกษาจากการเดินทางข้ามเวลาที่ปรากฏในนวนิยายทั้ง 12 เรื่อง พบว่า ถึงแม้ฉาก
ในการเดินทางข้ามเวลาจะเกิดขึ้นด้วยรูปแบบวิธีการในการเดินทางข้ามเวลาที่แตกต่างกันดังที่นำเสนอ
แล้วในข้างต้น แต่องค์ประกอบของการเดินทางข้ามเวลาได้แก่สถานที่ บรรยากาศ และเวลา
กลับมีลักษณะร่วมกัน ดังนี้

ก. สถานที่ คือ สถานที่ที่เกิดการเดินทางข้ามเวลาของแต่ละคนเป็นสถานที่ถูกจำกัดด้วย
ขนาดของพื้นที่ หรือถูกล้อมรอบด้วยสิ่งปิดกั้น กล่าวคือ การเดินทางข้ามเวลามักเกิดขึ้นภายในห้อง
หรือสถานที่ที่มีอาณาเขตชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ในทวิภพการเดินทางข้ามเวลาเกิดขึ้นภายใน
ห้องนอนของมณีจันทร์และหลวงอัครเทพวรากร ในบ่วงบรรจถรณ์การเดินทางข้ามเวลาก็เกิดขึ้น

ภายในห้องนอนของแพรวนวลและจายหลาวเปิง และในจากฝัน...สู่นิรันดรตรัยจะต้องทำสมาธิเดินทางข้ามเวลาภายในสถานที่ที่ต้องการย้อนเวลาไปเท่านั้น เป็นต้น ซึ่งการหายตัวไปภายในสถานที่ปิดนั้นทำให้เกิดความแปลกใจแก่ตัวละครอื่นๆ เกิดเป็นปมปัญหาขึ้นระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาและตัวละครที่เกี่ยวข้องเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินเรื่องชวนติดตามแก่ผู้อ่าน

ข. บรรยากาศ คือ กลิ่น สี แสง เสียงและสัมผัส ที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ ในฉากที่เกิดการเดินทางข้ามเวลาผู้เขียนมักสร้างให้บรรยากาศรอบตัวละครปั่นป่วน เกิดลมพายุกรรโชก ฟ้าฝนคะนองรุนแรง หรือเกิดเมฆหมอกหนาที่บดบังนอกจากนี้ยังเกิดแสง สี หลากหลาย ดังที่ได้นำเสนอแล้วในข้างต้น และบรรยากาศต่างๆ เหล่านี้กลับเจียบสงบโดยสิ้นเชิงเมื่อตัวละครได้เดินทางข้ามเวลาสู่อีกกาลเวลาหนึ่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งบรรยากาศปั่นป่วนโกลาหลเหล่านี้ช่วยให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ตื่นเต้นคล้อยตามเชื่อว่าการเดินทางข้ามเวลาได้เกิดขึ้น และผู้อ่านย่อมต้องการรู้ต่อไปว่าหลังจากเกิดความเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศอย่างฉับพลันเช่นนี้แล้วตัวละครจะเป็นอย่างไรต่อไป การเดินทางข้ามเวลาจะสำเร็จหรือไม่ และเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร ตัวละครจะสามารถเดินทางข้ามเวลากลับสู่ยุคสมัยเดินได้อีกหรือไม่อย่างไร

ค. เวลา คือ การดำเนินไปของเวลาไม่ว่าจะเป็นนาที่ ชั่วโมง วัน เดือน ปี ระหว่างสองมิติเวลา กล่าวคือเมื่อมีการเดินทางข้ามเวลาเกิดขึ้นมิติเวลาในนวนิยายย่อมถูกแบ่งเป็น 2 ยุคสมัย จึงเกิดข้อควรศึกษาขึ้นว่าเวลาที่เป็นนาที่ ชั่วโมง วัน เดือน ปี ระหว่างสองมิติเวลาผู้เขียนจะให้ดำเนินไปอย่างไร เมื่อศึกษาแล้วพบนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีลักษณะของเวลาระหว่างมิติอยู่ 3 รูปแบบคือ เวลาเท่ากัน เวลาที่เหลื่อมล้ำ และเวลาที่หยุดนิ่ง ดังจะนำเสนอรายละเอียด ดังนี้

เวลาเท่ากัน การดำเนินไปของสองมิติเวลาดำเนินไปในลักษณะต่อเนื่องในระยะเวลาเท่าๆ กัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินเรื่องจะได้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน จากการศึกษาพบว่ามีนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาถึง 8 เรื่องได้แก่ *ทวิภพ จากฝัน...สู่นิรันดร* *อดีตตา ต่างเวลา* *นิราศสองภพ* *รัตตมณี* *สาวหลงยุค* และ *2309 ย้อนรภพรัก* ที่มีลักษณะการดำเนินไปของเวลาในแบบคู่ขนาน ยกตัวอย่างเช่น ในนวนิยายเรื่อง *จากฝัน..สู่นิรันดร* ตรัยเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตจนเวลาล่วงเลยไป 14 วัน เวลาในยุคปัจจุบันที่ตรัยจากมาผ่านไป 14 วันเท่าๆ กัน ดังนี้

ตอนที่ตรัยทบทวนถึงเวลาที่ตนเองจากปัจจุบันสู่อดีต

สิบสี่วันเข้าไปแล้วซี ไฮโซ ทำไมเขาจึงได้เฟลิดเฟลินถึงขนาดนี้ แล้วปานนี้ร่างกายที่นิ่งสมาธิอยู่ทางโน้นมิเหลือแต่ซากไปแล้วหรือ

...

ถึงเวลาที่เขาต้องกลับไปแล้ว

แต่ทำไม...ไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ตรัยพยายามสำรวจจิตใจเต็มที่ ครั้งก่อนๆ สัญญาณจากโลกปัจจุบันเรียกเราให้กลับไปได้รวดเร็ว เหมือนคนตื่นจากฝัน เพียงสะดุ้งตื่นเท่านั้นเอง แต่ทำไมคราวนี้ไม่มีอะไรเกิดขึ้น...โลกปัจจุบันไม่ได้เรียก กลับเลย

(จากฝัน...สู่วันตร.2549: 253-254)

ในขณะที่เดียวกันการหายไปเป็นเวลานานของตรัย เริ่มทำให้เกิดความวุ่นวาย เช่นเดียวกับความรู้สึกของจักรนักรบเอกชนที่สืบเรื่องของตรัยมาเป็นเวลาสองสัปดาห์เต็มเช่นกัน ดังนี้

'ทายาทเศรษฐีหายตัวลึกลับกลางกรุง ตำรวจพบเบาะแส-ขู่สาว-เรียกค่าไถ่'

จักรโยนเหรียญห้าบาทให้คนขายหนังสือพิมพ์ที่แผงอย่างรีบร้อน แล้วกระซอกหนังสือพิมพ์ฉบับที่ลงรูปถ่ายของชายหนุ่มอย่างเด่นชัดขึ้นมา เขาเกือบจะหาร้านกาแฟนั่งไม่ทันใจด้วยซ้ำเมื่อคลี่หนังสือพิมพ์ ออกอ่านอย่างใจจดใจจ่อ

จริงอย่างที่เขาคาดเอาไว้ บัดนี้การหายตัวของตรัย เพชรนาภา กลายเป็นข่าวใหญ่ขึ้นมาแล้ว หลังจากสืบหากันเจียบๆ แทบล้มประดาตายในหมู่คนใกล้ชิดโดยไม่เป็นผลมาสองสัปดาห์เต็ม

(จากฝัน...สู่วันตร.2549: 257)

เวลาเหลื่อมล้ำ นอกจากการดำเนินไปของเวลาในปัจจุบันและอดีตที่เป็นระยะเวลาเท่ากันแล้ว เวลาในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลายังมีอีกรูปแบบหนึ่งคือ ผู้เขียนกำหนดให้เวลาทั้งสองมิติเหลื่อมล้ำไม่เท่ากัน นวนิยายที่มีลักษณะการลำดับเวลาเช่นนี้มีจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ *เรือนมยุรา บ่วงบรรจถรณ์ และบารมีพระแม่ป້อง ปกพื้นธรณิน* กล่าวคือ *เรือนมยุรา* แก้วแก้วกำหนดให้เวลาภายในเรือนไทยผ่านไปอย่างเชื่องช้ากว่าภายนอก คือ เวลาภายในเรือนไทยผ่านไป 1 ชั่วโมงเท่ากับเวลาภายนอกผ่านไปถึง 100 ชั่วโมง ใน *บ่วงบรรจถรณ์* กীরติ ชนากำหนดให้เวลาในอดีตต่างกับเวลาปัจจุบันของตัวละคร 24 ชั่วโมง และใน *บารมีพระแม่ป້องปกพื้นธรณิน* แก้วแก้วกำหนดให้เวลาในอดีต 1 วันเท่ากับเวลาในปัจจุบัน 1 ชั่วโมง ดังจะนำเสนอตัวอย่างจากนวนิยายเรื่อง *เรือนมยุรา* เกี่ยวกับกลไกการดำเนินไปของเวลาตามคำบอกเล่าของนกยูง ดังนี้

“แผนทางของนกยูงเขี่ยอันได้สองประการเจ้าคะ” หล่อนอธิบายให้เขาฟัง “หากไม่มีใครออกไปจากบ้าน นกตัวนี้จะหมุนทางไปสักนิตหนึ่งเท่านั้น แขนมองไม่เห็น หากนกยูงออกจากบ้านไปเมื่อใด มันจะหมุนมากขึ้น เมื่อกลับมา ต้องกลับมาสดคาถาให้แผนทางของมันนั้นกลับสู่ที่เดิม หากเช่นนั้น ใญ่ยามในบ้านจะคล้อยเคลื่อนเหมือนนอกบ้าน”

“แล้วในบ้านนี้ เวลาต่างจากข้างนอกเท่าไรละจ๊ะ” จัตุถาม

“หนึ่งยามเท่ากับร้อยยามเจ้าคะ”

(เรื่อนมยุรา. 2548: 509)

ดังนั้นนกยูงและป่าวไพร่บนเรือนไทยจึงยังมีชีวิตยืนยาวจากสมัยอยุธยาเป็นราชธานี จนกระทั่งปัจจุบันนับเป็นเวลากว่าสองร้อยปี การเหลื่อมล้ำของเวลาเช่นนี้มีผลต่อการดำเนินเรื่องของนวนิยายโดยตรง เนื่องจากแก้วแก้วต้องการให้ความต่างของเวลาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งให้แก่ตัวละคร

เวลาหยุดนิ่ง ในนวนิยายเรื่อง *หุบเขากินคน* มาลา คำจันทร์ ได้กำหนดให้เวลาในยุคปัจจุบันของตัวละครหยุดนิ่ง มีเพียงเวลาในดินแดนขอมโบราณที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาไปเท่านั้นที่ยังดำเนินผ่านไปตามการรับรู้เรื่องเวลาของตัวละคร ซึ่งมาลา คำจันทร์ได้อธิบายกลไกของเวลาใน *หุบเขากินคน* ผ่านบทสนทนาของคุณวรมันผู้ชักนำเด็กชายทั้ง 5 ข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือตนเองในตอนท้ายของนวนิยาย ดังนี้

“เวลาล่วงเลยมาร่วมครึ่งปีแล้ว” บดินทร์กราบทูลเสียงอ่อยๆ “พอกับแม่คงเด็กร้อนน่าดูเลย”

“เวลาที่ล่วงไปคือเวลาของวายุรปุระ...” ถึงพวกเจ้าจะอยู่ที่นี้สักสิบปี เวลาของพวกเจ้าที่ข้างนอกก็ยังหยุดนิ่งอยู่ตำแหน่งเดิม มัชยทินะ... ข้าชักนำพวกเจ้ามาเมื่อตะวันตกเที่ยง เดือนที่สี่แห่งดาวฤกษ์เซษฐะ ข้าจะส่งพวกเจ้ากลับสู่วันเวลาเดิมไม่ให้เกิดคลาดเคลื่อนแม้เศษเสี้ยววินาที...

(หุบเขากินคน. 2549: 343)

2. ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง

ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง คือ มิติเวลาและสถานที่ที่ผู้เขียนกำหนดให้เป็นที่เกิดเหตุการณ์ในโครงเรื่อง ที่มีการนำเสนอสภาพแบบแผนการดำเนินชีวิต ชุมชน สังคม รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถบ่งบอกถึงยุคสมัยได้ไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต ซึ่งในการศึกษานวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่อง ผู้วิจัยจะจำแนกมิติเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในนวนิยายทั้ง 12 เรื่อง โดยใช้คำว่า “พุทธศักราช” เขียนย่อว่า พ.ศ. เป็นคำกำหนดอายุเวลา ซึ่ง สุทธิณี จันทรรัตน์ (2545-2547: 74) ได้อธิบายความเป็นมาของคำว่า “พุทธศักราช” สรุปความได้ดังนี้ คำว่า “พุทธศักราช” เกิดขึ้นหลังจากที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานลง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรีโปรดฯ ให้นำมาใช้บันทึกเกี่ยวกับเวลาเป็น พ.ศ. อย่างเป็นทางการจนถึงปัจจุบัน ในการศึกษาวิเคราะห์จึงใช้ พ.ศ. ในการระบุเวลาที่เกิดเหตุการณ์ใน นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ดังนั้นจะนำเสนอมิติเวลาของการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 14 แสดงข้อมูลการเดินทางข้ามมิติเวลาของตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา

ลำดับที่	ชื่อนวนิยาย	ชื่อตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา	มิติเวลา ก่อนที่ตัวละครจะเดินทางข้ามเวลา	มิติเวลาที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาไป
1.	ทวิภพ	มณีจันทร์	พ.ศ.2529	พ.ศ.2436
2.	หุบเขากินคน	เด็กชาย 5 คน	พ.ศ.2532	พ.ศ.1057
3.	จากฝัน...สู่วันจริง	ตริย	พ.ศ.2532	พ.ศ.2467
4.	เรือนมยุรา	นกยูง	พ.ศ.2310	พ.ศ.2537
5.	อดีตตา	เมืองใจ	พ.ศ.2308	พ.ศ.2535
		ศิริโรตม์	พ.ศ.2535	พ.ศ.2308
6.	ต่างเวลา	มิริน	ยุคปัจจุบันแต่ไม่ระบุ พ.ศ.	สมัยรัชกาลที่ 5 แต่ไม่ระบุ พ.ศ.
		ริยะ	อนาคตอีก100ปีแต่ไม่ระบุ พ.ศ.	สมัยปัจจุบันและสมัยรัชกาลที่ 5 แต่ไม่ระบุ พ.ศ.
7.	บ่วงบรรจถรณ์	แพรวนวล	พ.ศ.2541	พ.ศ.2487
8.	บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณีน	ปวินท์-พัตรา	พ.ศ.2541	พ.ศ.2091
9.	นิราศสองภพ	บัวบุษยา	พ.ศ.2540	พ.ศ.2309
10.	รัตตมณี	แดเนี่ยล	พ.ศ.2545	พ.ศ.2451
11.	สาวหลงยุค	บุษราคัม	พ.ศ.2464	พ.ศ.2546
		พลอยบุษย์	พ.ศ.2546	พ.ศ.2464
12.	2309 ย้อนรบภพรัก	ร้อยเอกพัฒน์	พ.ศ.2540	พ.ศ.2309

จากตารางที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับมิติเวลาของตัวละครที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่อง พบว่านวนิยายหนึ่งเรื่อง จะต้องมีฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องประกอบไปด้วยสองมิติเวลาสถานที่เป็นอย่างน้อย เช่น ฉากที่เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาอดีต และฉากที่

เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาปัจจุบัน เป็นต้น ดังนั้นหากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องจึงแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีต
- 2.2 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาปัจจุบัน
- 2.3 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอนาคต

2.1 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีต

ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีตคือ ฉากที่มีการนำเสนอสภาพแบบแผนการดำเนินชีวิต ชุมชน สังคม รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถบ่งบอกถึงยุคสมัยอดีต ซึ่งฉากดังกล่าวมักเป็นฉากที่ตัวละครจากมิติเวลาปัจจุบันเดินทางข้ามเวลาไป มีผลให้เหตุการณ์ของเรื่องดำเนินไปสู่ความขัดแย้งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งภายนอก เช่น ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปอย่างกะทันหัน หรือความขัดแย้งภายใน เช่น การได้พบชายหรือหญิงสาวคนรักที่มีชีวิตต่างมิติเวลา เป็นต้น อาทิ จากฝัน...สู่นิรันดร แก้วแก้วได้นำเสนอฉากสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตของชาวสวนชานเมืองกรุงเทพมหานครใน พ.ศ. 2467 ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นกับตรัยตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาไปจาก พ.ศ. 2532 ดังนี้

บ้านหลังนั้นอยู่ลึกเข้าไปในสวนจริงๆ เสียด้วย และสวนในสมัยนั้นก็เหมือนสวนที่ตรัยรู้จักในยุคเขา ชายหนุ่มอยากจะเรียกมันว่า 'ป่าทึบ' มากกว่าสวน เพราะรกเรือไปด้วยเถาวัลย์และต้นไม้หนาชนิดคละกั้นแน่นเหมือนไม่มีใครเดินเข้ามา แทบจะเรียกได้ว่าแสงแดดส่องไม่ถึงพื้นดินทีเดียว

เพียงป้ายคล้อย สวนก็เย็นครึ้มราวกับพลบค่ำ แลเห็นเรือนไทยหลังเล็กๆ หลังคามุงจากปลูกอยู่ใต้ต้นหมากสองต้น

บันไดห้าหกขั้นทอดสู่นอกชาน ไม่มีรั้วกันหรือบานประตูเพราะว่าไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย แต่ว่าเป็นที่สำหรับเก็บผลไม้ในสวนเมื่อถึงฤดูกาล ตอนนั้นไม่ได้ใช้อะไรก็ปิดเอาไว้เฉยๆ มองเห็นหยากไยเเมงมูมจับเกรอะกรังตามชายคา พื้นหนาที่เปียกด้วยฝน

เรือนเล็กหลังนี้มีห้องเพียงห้องเดียวโล่งๆ ไม่มีครัว ไม่มีห้องน้ำ หรือแม้แต่เครื่องเรือนเครื่องใช้ไม้สอยสักอย่าง มองดูเหมือนฉากเก่าๆ ที่ทิ้งเอาไว้ตามโรงถ่ายหนัง

ตรัยมองแล้วนิ่งอึ้ง พุดไม่ออก

...

ถ้าหากว่าอยู่ในสมัยของเขา ป่านนี้ตรัยคงพาเธอไปพักในโรงแรมชั้นหนึ่งแห่งใดแห่งหนึ่งโดยไม่ลำบากอะไรเลย อาจจะไม่ใช่ว่าในกรุงเทพฯ ซึ่งมีคนรู้จักเขามากมาย เขาอาจจะบึ่งรถไปชะอำหรือพัทยา หรือไม่ก็หัวหิน ที่พักล้วนสุขสบายไม่น้อยกว่าวิมานชั้นฟ้า เจ้าคุณอดิพุตต่อให้ในยุคของเขา ก็ไม่มีอำนาจอะไรจะเรียกลูกสาวกลับไปได้

เขาจะเนรมิตทุกอย่างให้หญิงสาวเท่าที่เงินบันดาลให้ได้ ไม่ใช่เฉพาะวัตถุบำรุงความสุขอย่าง ฟุ่มเฟือยเท่านั้นหรอก แม้แต่เกียรติยศหน้าตาถ้ามีเงินเสียอย่างการะเกดไม่น้อยหน้าผู้หญิงคนใดในสังคม ต่อให้พ่อของเธอตัดเป็นตัดตาย เธอก็ไม่กระทบกระเทือน

แต่...ทำไมชีวิตที่ตรัยวางแผนเอาไว้ดีแล้วจึงพลาด กลายเป็นความลำบากอย่างไม่คาดคิด?

(จากฝัน...สู่นิรันดร.2549: 473-474,476)

จากการบรรยายฉากบ้านสวนที่ตรัยพาการะเกดไปขออาศัยอยู่ เพื่อใช้ชีวิตคู่และหลบหนี เจ้าคุณอธิทูตบิดาของการะเกดแสดงให้เห็นว่า ฉากบ้านสวนในปี พ.ศ.2467 ที่รกร้าง ขาดเครื่องอำนวยความสะดวกใดๆ ได้สร้างความขัดแย้งขึ้นในใจของตรัยตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาจากปี พ.ศ. 2532 ตลอดเวลา เนื่องจากในมิติเวลาที่ตรัยเดินทางข้ามเวลามาจากมานั้น เป็นยุคสมัยที่บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองพร้อมด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ตัวของตรัยเองก็พร้อมพร้อมทุกอย่างทั้ง ทรัพย์สินเงินทองและฐานะทางสังคมระดับมหาเศรษฐีของเมืองไทย แต่เมื่อต้องข้ามเวลาไปโดยไม่สามารถนำทรัพย์สินสมบัติมาด้วยได้ และยังต้องหลบซ่อนดูแลการะเกดหญิงคนรักในสภาพแวดล้อม สังคม และวิถีชีวิตที่ไม่คุ้นเคย อุปสรรคเหล่านี้จึงสร้างความขัดแย้งภายนอกให้แก่ตรัย จนทำให้ตรัยนึกถึงความพร้อมด้วยเงินทองและความสะดวกสบายในมิติเวลาที่ตนเองเดินทางข้ามเวลามา

นอกจากสร้างความขัดแย้งแล้วฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องมิติเวลาในอดีตยังมีอิทธิพล ต่อความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาด้วย เช่น ในอดีต ศิโรตม์ชายหนุ่มที่เดินทางข้าม เวลาจากกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 สู่อุทยาน พ.ศ.2308 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เขาบ้านค่ายบางระจัน กำลังต้านศึกจากพม่าและกำลังจะพ่ายแพ้ เมื่อศิโรตม์ได้ใช้ชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกับชาวบ้าน สภาพแวดล้อม วิถีชีวิตยามบ้านเมืองมีศึกที่เต็มไปด้วยความแร้นแค้น และสูญเสีย ภาพเหตุการณ์ เหล่านี้หล่อหลอมให้ชายหนุ่มมีจิตใจอีกheim หัวหาญ ด้วยสำนึกรักแผ่นดินเกิด ยอมสละชีวิตได้เพื่อ ปกป้องแผ่นดินและเพื่อนร่วมชาติ ดังที่ทมยันตีได้บรรยายถึงบรรยากาศภายในค่ายบางระจันก่อนจะ แดกพ่ายผ่านสายตาของศิโรตม์ ดังนี้

ทับกระท่อมถูกรื้อถอน ครวกระจัดกระจายหม้อข้าวหม้อแกงถูกทุบพินาศอย่างนี้เองที่กองทัพ 'พระยาตาก' กระทำก่อนเข้าตีจันทบุรี หม้อข้าว หม้อแกง ดินเผาปั้นง่าย ยิ่งพลที่ใดจะซุดสระน้ำกิน ใช้ ดินถมรากค่าย และปั้นสรรพสิ่งเครื่องใช้ ค่ายใหญ่บางระจันที่เคยคึกคัก บัดนี้...วิเวกแห่งความสูญเสีย ปราศัย ปราศทุกหนทุกแห่ง ไบไม้ที่เคยสะบัดโรยราชาติ วิหคที่เคยระเบ็ง นฤพรษ์ เจียบเสียด ดวง หน้าผู้คนที่เคยแจ่มใส คร่ำครีดย มิใช่คร่ำครีดยด้วยทุกข์ แต่ล้วนแววมามุ่งร้าย

ชีวิตแลกชีวิต

ยามเดินเห็นพบกัน ที่เคยทักทาย ถามไถ่ กลับเจียบเสียง มีแต่ตาต่างมองลึกเข้าไปในดวงตา จารจดจำกันไว้ถึงวิญญาณที่เหลือละลั่นแนใจจะถมร้างไว้ ‘ตรงนี้’ ประกาศเจตนา แม้จะยึดได้แค่ แผ่นดินที่ร้างกุหาบไว้ มันก็ยังเป็นแผ่นดินของกู!

ศิโรตม์ ไม่เคยถามตนเองว่า “ตายที่นี้แล้วจะกลับบ้านได้หรือไม่?”

ไม่มีกระทั่งข้อสงสัย “ตายแล้วไปเกิดหรือเปล่า?”

เขาไม่นึกถึงอดีต อนาคต เขาคิดแต่ปัจจุบัน บัดนี้ ขณะนี้...มองไม่เห็นชัยชนะ หนทางที่ดีที่สุด ที่จะช่วยบางคนได้คือ สู้พลาง ถอยพลาง...

(อติตา. 2547: 596-597)

เมื่อฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีตมีความสำคัญต่อโครงเรื่องอย่างมาก ดังที่นำเสนอข้างต้น ผู้เขียนจึงให้ความสำคัญกับรายละเอียดต่างๆ ที่บ่งบอกถึงยุคสมัย ทั้ง สภาพแวดล้อม สภาพสังคม วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ทั้งนี้เพื่อสร้างความสมจริงให้แก่ นวนิยาย โนม่นาวให้ผู้อ่านคล้อยตามเชื่อว่าตัวละครได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตแล้ว อาทิ การบรรยายสภาพแวดล้อม วิธีชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2464 ในสาวหลงยุคผ่านสายตาและความรู้สึกของพลอยบุษย์หญิงสาวที่เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ. 2546 ดังนี้

โรงละครปรีดาลัยเป็นโรงละครของกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ตั้งอยู่บริเวณถนนแพ่งนรา บริเวณห้องชายตัวเป็นตึกแถวทางด้านหน้า ทางเข้าโรงละครอยู่ถัดห้องชายตัวเข้าไป มีบันไดหนึ่งชั้น ทอดจากถนนข้างหน้า เข้าสู่ห้องโถงกว้างใหญ่ พื้นปูด้วยกระเบื้องแผ่นสวยงาม

...

พลอยบุษย์เหลียวมองผู้คนรอบกาย แล้วหลงนึกไปว่า นี่น่าจะเป็นความฝันมากกว่าความจริง เพราะผู้คนที่ส่วนมากแล้วเป็นหนุ่มสาว ยืนเตร่อยู่บริเวณทางเข้าโรงละครนั้น หากเป็นชาย ก็จะสวมเสื้อราชประแตน นุ่งโจงกระเบน หรือที่แม่แหวนเรียกว่าผ้าม่วง มีส่วนน้อยเท่านั้น ที่จะแต่งกายด้วยเสื้อสูท แขนยาว กางเกงขายาวทรงกระบอก และผูกเน็คไทแบบฝรั่ง

ผู้หญิงเกือบทุกคน แต่งกายแบบเดียวกันกับหล่อน คือสวมผ้าลูกไม้ สีสังฆามตา มีความแตกต่างกันตรงแขน ที่บ้างก็ยาว บ้างก็สั้นเพียงศอก บางคนเป็นเสื้อแขนสั้นกุดแคไหล่ ผ้าซิ่นที่นุ่ง บางคนก็ยาวจรดข้อเท้า บางคนก็สั้นครึ่งน่อง ลวดลายเชิงชั้นสวยงาม เหมือนกับว่าทุกคนตั้งใจเลือกสวมเสื้อผ้าที่ดีที่สุด ใหม่ที่สุด เพื่อมาประกวดประชันกัน

เห็นแล้วทำให้พลอยบุษย์นึกไปถึงแหล่งรวมวัยรุ่นในสมัยนี้ ไม่ว่าจะเป็นเซ็นเตอร์พอยท์ สยามสแควร์ หรือตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ ทั่วกรุงเทพฯ ที่บรรดาผู้คน วัยรุ่นหนุ่มสาว นิยมแต่งกายตามแฟชั่นล่าสุด และมาเดินสวนกันไปมา เพื่อต้องการจะอวด และประกวดแข่งขันกันอยู่ในที่...

หากจะตัดเอาทรงผมของบรรดาผู้คนที่หน้าโรงละคร ที่แลดูโบราณ กับภาษาพูดที่เก่าและเขย ออกไป พลอยบุษย์คิดว่า นี่แทบจะไม่แตกต่างกับผู้คนในสมัยปัจจุบันแม้แต่น้อย

(สาวหลงยุค.2547: 143-144)

การบรรยายฉากหน้าโรงละครปรีดาลัยสะท้อนให้เห็นภาพวิถีชีวิตส่วนหนึ่งของวัยหนุ่มสาวชาวกรุงเทพมหานครสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นรัชสมัยของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับชาติตะวันตก สังคมในเวลานั้นจึงเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกอย่างกว้างขวาง วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนไทยจึงเริ่มเปลี่ยนไป ดังเช่นสถานบันเทิง และการแต่งกายที่ปรากฏในการบรรยายฉาก ทั้งโรงละครปรีดาลัยและการแต่งกายของชายที่เริ่มสวมสูทและนุ่งผ้าขึ้นของหญิงสาวล้วนเป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจริงในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทั้งสิ้น โดยโรงละครปรีดาลัยของกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์นั้นเป็นโรงละครที่เปิดแสดงละครร้อง ที่ได้รับแบบแผนการแสดงจากตะวันตก มีผลให้ชนบการแสดงละครรำดั้งเดิมถูกตัดรอนออกไปเพื่อให้เข้ายุคสมัย ส่วนการแต่งกายโดยเฉพาะการแต่งกายของสตรีด้วยผ้าขึ้นนั้น เป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ.2463 ให้ผู้หญิงไว้ผมยาวและนุ่งขึ้น จากข้อเท็จจริงแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนให้ความสำคัญคั่นคว้าข้อมูลของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ประกอบการสร้างฉากที่เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาอดีตอย่างจริงจัง ทั้งนี้มิใช่เพื่ออรรถรสความบันเทิงเท่านั้น แต่เพื่อความสมจริงของนวนิยายซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่วรรณกรรม

นอกจากนี้ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีตยังช่วยสะท้อนทัศนคติของผู้เขียนนวนิยายที่มีต่อสภาพสังคม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และสิ่งแวดล้อมในอดีตอีกด้วย โดยผู้เขียนนวนิยายกลุ่มนี้มักใช้จินตนาการบรรยายฉากมิติเวลาอดีตว่า เป็นสังคมที่สงบสุข ผู้คนมีมิตรไมตรี สิ่งแวดล้อมเต็มไปด้วยความสะอาดบริสุทธิ์อุดมสมบูรณ์ วิถีชีวิตผู้คนเรียบง่ายแต่ประณีตงดงามด้วยขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่สืบทอดกันมา ดังจะยกตัวอย่าง ตอนที่นกยูงนึกถึงภาพความงดงามในอดีตเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยารุ่งเรืองเป็นราชธานีของไทย จัดว่าเป็นฉากในจินตนาการของผู้เขียน โดยนำเสนอผ่านตัวละคร ดังนี้

รถแล่นไปเรื่อยๆ เมื่อข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาจะกลับมาที่ฝั่งวัดไชยวัฒนาราม นกยูงขอให้ชายหนุ่มจอดรถ ก้าวลงไปยืนบนทางเท้าของสะพาน ทอดสายตาเหม่อมองขึ้นไปทางทิศเหนือตามลำน้ำเจ้าพระยาสายลมแรงพัดชายสไปพลิวไสว

พระนายยืนเคียงหล่อน มองเห็นสาวน้อยทอดสายตาไปไกลเบื้องหน้า...ไม่ได้เห็นเรือที่แล่นขึ้นล่องหรือจอดลอยลำอยู่แถวนั้น หากแต่เป็นการมองไกล...สุดแสนไกล...ย้อนกลับเข้าไปในอดีต

เสียงหล่อนแผ่วเบา...บอกความโหยหาอาวรณ์

“ครั้งกระโน้น เมื่อน้ำน้ำ ผู้ดีชาวกรุงศรีอยุธยาเคยประชุมเล่นดอกสร้อยสักวารีนเริงบันเทิงใจนักหนา ต่างลงเรือพายวิหารพร้อมบ่าวไพร่ พร้อมโทนทับกับช้าง ล่องเรือไปตามลำน้ำ ลัดเลี้ยวเข้าท้อง

ทุ่งน้ำเปี่ยมนองสุดลูกหูลูกตา เมื่อมาปะหน้า ต่างก็เล่นสัควาแข่งประชันกัน ร้องโต้ตอบกันทั้งหญิงแลชาย เป็นที่ทรรษาถ้วนหน้ากัน”

ภาพอันงดงามผ่านเข้ามาในมโน... ถ้อยคำของนกยูงทำให้พระนายเกือบจะมองเห็น ‘เมื่อครั้ง บ้านเมืองดี’ รวากับประจักษ์อยู่ตรงหน้า

เขาเห็นความงามสงบของท้องทุ่งและแม่น้ำอันเปี่ยมล้นด้วยน้ำใสสะอาดไหลบ่าลงมาจากทางเหนือ สะท้อนเงาท้องฟ้าและหมู่เมฆราวกับมีแผ่นฟ้าอีกผืนหนึ่งซึ่งซ่อนอยู่บนแผ่นดินกรุงศรีอยุธยา เสียงโทนทับ กรับฉิ่งประสานกันเป็นจังหวะคลอเสียงโต้ตอบสัควาดอกสร้อยอันเพราะพริ้งเจียบแหลมด้วยไฉวนาร ผสม เสียงสรวลเสเร่เริงของหนุ่มสาว...

(เรือนมยุรา.2548: 506-507)

2.3 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาปัจจุบัน

ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาปัจจุบัน คือ ฉากที่มีการนำเสนอสภาพแบบแผนการดำเนินชีวิต ชุมชน สังคม รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถบ่งบอกถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งฉากประเภทนี้มักปรากฏในตอนเปิดเรื่องหรือในตอนที่ตัวละครได้เดินทางข้ามเวลากลับจากอดีต มีผลในการดำเนินเรื่องในแง่ของการแสดงถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงไปของเวลา แต่มีอิทธิพลต่อโครงเรื่องหรือพฤติกรรมตัวละครน้อยกว่าฉากที่เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาอดีต ดังจะยกตัวอย่างการบรรยายฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาปัจจุบันในนวนิยายเรื่อง *นิราศสองภพ* ซึ่งเป็นฉากที่แสดงให้เห็นตัวละครบัวบุษยาว่าตัวว่าได้เดินทางข้ามเวลาจากอดีต พ.ศ. 2309 สู่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2540 แล้ว ดังนี้

ความทรงจำเก่า ๆ กลับมาในสมองอีกครั้ง หลอนจำได้แล้วว่าถนนที่เธอกำลังวิ่งอยู่นี้คือถนน สุขุมวิท... ถนนสายเศรษฐกิจของเมืองหลวงยุคปัจจุบัน! ตึกตระหนางที่ตั้งอยู่ตรงหน้า คืออาคารเอ็มโพเรียม ... ศูนย์การค้าชั้นหรูที่เธอเคยมาเดินเล่นอยู่บ่อยครั้ง

บัวบุษยาหยุดพักเหนื่อยที่สวนสาธารณะใกล้ ๆ กันนั่นเอง หลอนร้องให้ออกมาโดยไม่สนใจใคร ใจนึกเป็นห่วงเทียนเป็นที่สุด แล้วเธอก็เหลือบไปเห็นสระน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อให้คนมานั่งพักผ่อนหย่อนใจกลางสวนแห่งนั้นเอง บัวบุษยาตัดสินใจจับปลัน

ฉันทกระโดดลงไปในสระน้ำแห่งนั้นอีกครั้ง ด้วยรู้ว่าสายน้ำเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้ฉันสามารถย้อนเวลากลับไปหาอดีต เพื่อไปหาเทียนยอตรักของฉันได้

(นิราศสองภพ.2545: 392)

การบรรยายถึงฉากที่เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาปัจจุบันในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของผู้เขียน ถือเป็นฉากที่มีความสมจริงสูงที่สุด เนื่องจากเป็นสภาพสิ่งแวดล้อม สังคม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เขียนเองมีชีวิตร่วมสมัยอยู่ด้วย ดังนั้นการสะท้อนทัศนะของผู้เขียนที่มีต่อ

สังคมของตนเองจึงเด่นชัดด้วยเช่นกัน โดยมักนำเสนอฉากที่เกิดเหตุการณ์ในมิติเวลาปัจจุบันให้เต็มไปด้วยความสะดักสะบายนด้วยวัตถุสิ่งของและเทคโนโลยี แต่สิ่งแวดล้อมกลับเสื่อมโทรมและมลภาวะต่างๆ สังคมเต็มไปด้วยความเร่งรีบ หล่อหลอมผู้คนให้มีจิตแข็งกระด้างหยาบช้า หลงลืมขนบธรรมเนียม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม เช่นการบรรยายฉากที่แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมในมิติเวลาปัจจุบันจากนวนิยายเรื่อง*สาวหลงยุค* ในฉากที่บุษราคัมนั่งอยู่ในรถ ท่ามกลางการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร พงศกรได้ใช้ฉากดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์แทนการบอกเวลาปัจจุบัน คือเมื่อผู้อ่านได้อ่านการบรรยายฉากดังกล่าวก็จะทราบได้ทันทีว่าบุษราคัมหญิงสาวที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีต พ.ศ. 2464 ได้ตัดสินใจใช้ชีวิตต่อไปในยุคปัจจุบัน พ.ศ.2546 ดังนี้

รถยนต์มากมายมุ่งหน้าสู่ถนนสายนั้น ทำให้การจราจรเริ่มติดขัด ยิ่งต่างคนต่างก็ต้องการจะไปได้เร็วที่สุด ทำให้เกิดการเลี้ยวปาดหน้าเพื่อแย่งเลนกัน ยิ่งทำให้แถวของรถที่ติดยาวอยู่แล้ว ติดยาวมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

หญิงสาวเหลียวมองดูผู้คน ที่นั่งอยู่หลังพวงมาลัยของรถแต่ละคัน ล้วนแล้วแต่มีหน้าตาอยู่ยี่ คิ้วขมวดหงุดหงิด

รถหลายคันบีบแตรดังลั่น เมื่อรถคันหัวแถวขับชะลอเพื่อหาที่จอดริมถนน

แสงแดดยามบ่าย แม้จะอ่อนแรงลงไปมากแล้ว หากในเมืองที่มีแต่แท่งคอนกรีต ความร้อนก็ยังคงระอุอยู่เหมือนกับห้องอบขนาดใหญ่ ยังดีที่เครื่องปรับอากาศในรถคันใหญ่ ทำงานอย่างไม่มีข้อบกพร่อง หล່อนจึงไม่รู้สึกร้อนจนเกินไปนัก

(สาวหลงยุค. 2547: 514)

นอกจากสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะและความเร่งร้อนดังที่นำเสนอในข้างต้นแล้ว ผู้เขียนยังนำเสนอสภาพของจิตใฝ่มนุษย์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อม เช่นใน นวนิยายเรื่อง*อดีตาทมยันตี*ได้บรรยายถึงฉากจำลองที่สกรปรกขุนชั้นด้วยสิ่งปฏิภูมและในแม่น้ำนั้นเปรียบเทียบกับจิตใจของมนุษย์โดยผ่านทัศนระของเมืองใจชายหนุ่มที่เดินทางข้ามเวลาจาก พ.ศ.2308 สู่ พ.ศ. 2535 ที่คิดว่ามิติเวลาปัจจุบันคือเมืองสวรรค์ ดังนี้

ศาลาริมน้ำที่เห็นแต่ไกลๆ สีขาวๆ แต่มีโซ่จตุรมุขอีกนั้นแหละ และเมื่อเดินใกล้เข้าไปสิ่งที่น่าสนใจก็คือตลิ่งก็แปลก ไม่ใช่ตลิ่งแบบริมน้ำเขาจะดินเว้าๆ แหว่งๆ แต่มีอะไรขาวๆ กันเป็นแนวยาว แม่น้ำเป็นสีน้ำตาลเข้มขุ่นคลัก มีข้าวของลอยฟ่อง ดูสกปรก

เรือ...หรือมิใช่ เพราะแม้จะรูปร่างละม้ายๆ เรือแต่ก็มีโซ่เรือแหวด เรือแจว เรือสำปั้น ไม่มีคนแจวคนพายแต่วิ่งได้รวดเร็วคงแบบเกวียนยนต์เสียละมั้ง หากที่ผิดหวังรุนแรงคือแม่น้ำ แม่น้ำอโยธยาก็นิยาม

ฤดูน้ำหลาก น้ำจะแดงขุ่นขึ้น ฤายามลำแดงเหตุเภทภัย ก็ที่ประหวั้นพริ่นพริ่งหนาวในอกซุบซิบ อ้ออั้งทั้ง
พระนคร

..ลุดักกราช 1126 ปีวอกฉก ถึง ณ เดือนแปด น้ำเหนือหลากลงมาเหมือนน้ำดินแดงอยู่สามวันก็
เป็นปกติ...

เหตุอาเพศแบบนี้มีมาตั้งแต่คักราช 1123 แล้ว ครั้งนั้น

...ลุดักกราช 1123 ปีมะเส็งตริศกถึง ณ เดือนแปด น้ำเหนือหลากลงมาเหมือนน้ำดินแดงอยู่สามวันก็
หายเป็นปกติ...

ยามได้น้ำแดงดังโลหิตหมายถึงศึกติดพระนครทุกที แล้วนี้เหตุไฉน 'แม่น้ำสวรรคค์ขุ่นขึ้น' ฤาลำแดง
อาเพศแห่งน้ำใจมนุษย์เพราะกล่าวกันว่า...

เวลานี้มนุษย์ที่บำญญนั้นน้อย ทำบาปมาก คนที่บำญญมีแค่ 3 ส่วน คนทำบาปมีตั้ง 7 ส่วน ด้วย
เหตุนี้มนุษย์จะถูกลงโทษ

จะเกิดซึ่งพายุใหญ่ อัคคีใหม่ทุกแห่งหน

น้ำหลากพาสัตว์จ่อมจม ผู้คนฆ่าฟันกันเอง

ฟ้าผ่าผู้ไร้สัจจัง อรพิษเพ่นพ่านให้เห็น

ข้าวยากหมากแพงดังแกล้งเป็น

โรคร้ายชานเข็นระบาดเนือง

ฤดูกาลจะเปลี่ยนแปลงหมด ฝนตกจะกลายเป็นฝนเหลือ

ยามหนาวจะร้อนระคายเคือง

ยามร้อนจะร้อนเหมือนโดนเพลิงกาฬ

คนดีจะหนีเข้าป่า คนป่าจะมาครองบ้าน

คนพาลจะครองศักดิ์ศฤงคาร

สงฆ์พาลจะพาศาสน์อนาสล...

ฟังแล้วยะเยือกเย็นทุกเส้นขนน้ำสวรรคค์ดำดูจน้ำใจมนุษย์

(อติตา. 2547: 133-134)

2.3 ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอนาคต

ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอนาคต คือ ฉากที่มีการนำเสนอสภาพแบบแผนการ
ดำเนินชีวิต ชุมชน สังคม รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งประดิษฐ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง
เป็นฉากที่ในจินตนาการของผู้เขียนที่นำเสนอผ่านตัวละคร โดยอาศัยโครงสร้างของสิ่งแวดล้อม
สภาพสังคม และวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันเป็นพื้นฐานในการสร้างโลกอนาคตในจินตนาการ ซึ่งฉาก
ดังกล่าวปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องต่างเวลาเพียงหนึ่งเรื่องเท่านั้น เนื่องจากนวนิยายเรื่องต่างเวลา
เป็นนวนิยายเรื่องเดียวที่มีการเดินทางจากอนาคตสู่ปัจจุบัน และเป็นเพียงฉากที่ระยะเล้าถึงสภาพ
สังคม สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตที่ได้เดินทางข้ามเวลาจากมาให้มีรินฟังเท่านั้น ดังนี้

“คนรุ่นผมเขาไม่ได้สัมผัสอากาศภายนอกแล้วละครับ เทคโนโลยีมันเจริญมาก แต่อากาศมันก็เสียมากคนต้องอยู่ในตึกในโดม ในสถานที่ที่มีเครื่องปรับอากาศ กรองอากาศ มีสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ก็อย่างว่าแหละครับ ถึงจะกรองอากาศเสียภายในอาคารได้ แต่อากาศเสียพวกนี้ก็ถูกทิ้งไว้ในอากาศภายนอกอยู่ดี สมัยผมจะไปไหนแต่ละที ก็มีชุดป้องกันสารพัด คุณจะไม่ได้เห็นใครมาเดินท่อน่องชมธรรมชาติหรอกครับ”

(ต่างเวลา.2542:102)

จากฉากที่ริยะเล่าถึงแสดงให้เห็นทัศนะของชลนิลว่าต้องการเตือนให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมก่อนที่จะเสื่อมโทรมจนไม่สามารถแก้ไขได้ในอนาคต

จากการศึกษาฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาแสดงให้เห็นว่าฉากในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาสามารถนำเสนอลักษณะเฉพาะของสภาพสังคมที่มีมิติเวลาในการสร้างความต่างของเวลาได้ คือ ผู้อ่านสามารถรับรู้ถึงการเปลี่ยนไปของเวลาในเรื่องว่าเป็นมิติเวลาอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตได้จากบริบทต่างๆ ของบทบรรยายฉาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ฉากในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากนวนิยายประเภทอื่นๆ เนื่องจากนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะนำเสนอฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องได้หลากหลายมิติเวลา ไม่จำกัดจำเพาะเพียงยุคสมัยใดยุคสมัยหนึ่ง นอกจากนี้ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องยังมีหน้าที่สำคัญอย่างมากต่อนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาคือ ทำให้เหตุการณ์ของเรื่องดำเนินไป มีหน้าที่ทางจิตวิทยา คือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง หล่อหลอมพฤติกรรมของตัวละครโดยเฉพาะฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีต อีกทั้งยังมีบทบาทหน้าที่ในการกระตุ้นเตือนผู้อ่านให้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบันที่เปลี่ยนไปในทางเสื่อม โดยผู้เขียนได้เสนอทัศนะดังกล่าวผ่านฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องไว้

บทที่ 6

แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

แนวคิด หมายถึง สาระสำคัญของเรื่องที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและต้องการสื่อมายังผู้อ่าน โดยการเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก หรือบทสนทนา เพื่อสื่อให้ผู้อ่านได้ทราบ โดยอาจแบ่งได้ 2 ประเภท คือ แนวคิดหลัก และแนวคิดรอง

ในการวิเคราะห์โครงเรื่องของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานั้น พบว่า นอกเหนือจากแนวคิดหลักที่ผู้เขียนใช้วางโครงเรื่อง สร้างตัวละคร สร้างฉาก รวมไปถึงกลวิธีการเล่าเรื่องแล้ว ยังมีแนวคิดรองที่มีเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนนวนิยายกลุ่มนี้จะใช้เวลาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งหรือปมปัญหาของเรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์แนวคิดในการศึกษาเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่

1. แนวคิดหลักของเรื่อง
2. แนวคิดรองเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลา

1. แนวคิดหลักของเรื่อง

จากการศึกษาแนวคิดหลักของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องสามารถแบ่งกลุ่มของแนวคิดหลักได้เป็น 4 กลุ่ม คือ แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความรัก แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคมปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการเทิดทูนวีรกรรมบรรพบุรุษ ปกป้องผืนแผ่นดินรักชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความสามัคคี ซึ่งการวิเคราะห์จะเรียงลำดับแต่ละแนวคิด โดยพิจารณานวนิยายทีละเรื่อง ดังนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความรัก

นวนิยายในกลุ่มนี้จะนำเสนอแนวคิดที่ว่า รักแท้จากใจบริสุทธิ์จะอยู่เหนืออุปสรรคใดๆ และกาลเวลาก็ไม่สามารถจะขวางกั้นความรักดังกล่าวได้ ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิดดังกล่าวโดยการวางโครงเรื่องให้ตัวละครเอกฝ่ายหญิง และฝ่ายชายอยู่ต่างมิติเวลายกกัน แต่อีกฝ่ายหนึ่งจะได้เดินทางข้ามมิติเวลามาพบและร่วมฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ด้วยกันจนเกิดความรักความผูกพันจนไม่อาจแยกจากกัน ถึงแม้ความต่างของมิติเวลาเป็นอุปสรรคขวางกั้นก็ตาม นวนิยายที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้แก่ *ทวิภพ จากฝัน...สู่นิรันดร บ่วงบรรจถรณ์ และรัตตมณี* ดังนี้

ทวิภพ แนวคิดหลัก คือ ความรักมีอำนาจเหนือสิ่งอื่นใด ความแตกต่างของกาลเวลาก็ไม่อาจขวางกั้นความรักได้ ดังจะเห็นได้จากความรักของมณีจันทร์และคุณหลวงอัครทพวรากร สองหนุ่มสาวที่มีชีวิตอยู่ในต่างมิติเวลายกกัน ที่ต่างเฝ้ารอถึงกันก่อนจะพบหน้า และเมื่อได้พบ

ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุข ทั้งสองจึงรักและผูกพันกันมากขึ้น จนกระทั่งเมื่อประตูแห่งกาลเวลาจะปิดลง มณีจันทร์จึงตัดสินใจจะทิ้งทุกอย่างในมิติเวลาของเธอ เพื่อใช้ชีวิตคู่กับคุณหลวงอัครเทพวรากรในอดีตตลอดไป เช่นในตอนท้ายของเรื่องหลังจากพิธีแต่งงานมณีจันทร์และหลวงอัครเทพวรากร มีโอกาสได้เข้าพบคุณมาลิดาพร้อมกันเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อขอพรและอำลา ซึ่งการกระทำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ามณีจันทร์ได้ตัดสินใจที่จะทิ้งทุกอย่าง เพื่อจะใช้ชีวิตคู่กับหลวงอัครเทพวรากรตลอดไป ดังนี้

ช่วงขณะนั้น ความฝันหรือความจริง?

หญิงสาวยกมือขึ้น แหวงงูกระหวัดรัดเกี่ยวกัน ตัวหนึ่งเป็นเพชร ตัวหนึ่งเป็นทับทิม ที่คุณมาลิดาใส่ประจำ แทบจะไม่เคยถอดอยู่ในนิ้วเธอ มณีจันทร์น้ำตาคลอ เงยขึ้นมองคนใกล้ขีด

“เห็นแม่แล้วใช่ไหมคะ เราได้ไปพบแม่จริงๆ ใช่ไหมคะ?”

ดวงหน้าคมสันอ่อนโยน ดวงตาฉายแววอ่อนหวานอย่างไม่เคยเป็น

“พี่สัญญาต่อหน้าท่านแล้ว จะไม่ยอมเสียสัญญา พี่จะรักแม่แม่ให้มากเท่ากับที่ท่านเคยรัก”

ประโยคต่อไปชัดเจนราวคำปฏิญาณ

“พี่สัญญา พี่จะมีเธอคนเดียว!”

เสียงกระจกแตกเปรี๊ยะปร่าง

คุณมาลิดาสะดุ้ง ลืมตาตื่น ลูกขึ้นนั่งตัวแข็ง กระจกบานยาวหลุด จากกรอบมากระจ่ายอยู่บนพรม เธอมองตะลึงปลาบแรกที่อยู่ลึก

ลูกน้อยกลับมาหาอีกมิได้แล้ว!

มือเธอกำสิ่งใดมั้น คุณมาลิดาค่อยๆ แบออก นาฬิกาสายยาวสำหรับห้อยคอ ตัวเรือนโลหะฝังเส้นทองลวดลายงดงามแบบเก่าเมื่ออกตสปริงเปิดฝา เสียงเพลงกรุ่นกริ่ง

บนฝา...หนุ่มน้อยคนที่เธอเห็นยิ้มอ่อนโยน

เธอยิ้มรับเป็นสุข บุรุษผู้นี้ได้เดินทางมาสัญญากับเธอด้วยตนเอง

“ฉันดีใจ” เธอกระซิบกับรูป

“เมณีสื่ออกคนไม่ผิด”

(ทวิภพ.2545:677-678)

จากฝันสู่...นิรันดร แนวคิดหลัก คือ รักแท้อยู่เหนือกาลเวลา ดังจะเห็นได้จากความรักระหว่างตริยและภาวะเกิด ทั้งสองยอมสละทุกอย่างและทำทุกทางเพื่อที่จะได้ครองรักกัน แม้ทั้งสองจะมีความต่างของเวลาเป็นอุปสรรคสำคัญ โดยตริยยอมสละทรัพย์สินสมบัติ ละจากความสะดวกสบายและวิถีชีวิตปกติในปัจจุบัน เดินทางข้ามเวลาจากมาเพื่อจะได้ใช้ชีวิตกับผู้หญิงที่ตนเองรักตลอดไป ส่วนภาวะเกิดเองยอมละทิ้งเกียรติยศชื่อเสียงและครอบครัวเพื่อที่จะได้อยู่กับตริยเช่นกัน

และถึงแม้ว่าตัวละครทั้งสองจะต้องมีอันพลัดพรากจากกันด้วยจำนวนต่อชะตากรรมแต่ความรักของทั้งคู่
คู่นั้นยังคงอยู่ต่อไป ยกตัวอย่างเช่น

“แต่เป็นตายอย่างไรก็ต้องกลับไปหาเธอ...กลับไปประกาศให้รู้ทั่วว่าตริมีได้หลอกวง มิได้
ทอดทิ้งให้เธอเผชิญชะตากรรมอยู่ตามลำพัง เขารักเธอด้วยความรักที่เกิดขึ้นได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น
กาลเวลาหรืออุปสรรคใดก็ตามมิได้ขวางกั้นทั้งสองจากกันได้เลย

เหมือนอย่างที่เกิดเหตุเคยพูดว่า

‘รักแท้ยอมไม่ผันแปรไปตามกาลเวลา ไม่ใช่ว่าผู้หญิงแก่ตัวลง หมดยศ หมดงาม ก็หมดรัก ความ
รักแท้จริงจะยืนยงไปชั่วกัลปาวสาน’

(จากฝัน...สุนทรนดร.2549: 432)

บ่วงบรรจถรณ์ แนวคิดหลัก คือ รักแท้อยู่เหนือกาลเวลาและอุปสรรคใดๆ ความ
รักสามารถทำให้บุคคลยอมสละได้ทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่ชีวิตของตนเอง จะเห็นได้จากความรักของคู่รัก
ต่างเวลาแพรวนวลและหลาวเปิง เมื่อแพรวนวลได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตและได้รักกับหลาวเปิง ความ
ต่างของเวลาเป็นอุปสรรคขัดขวางสำคัญ แต่แพรวนวลตัดสินใจเอาชนะอุปสรรคนั้นโดยไม่เกรงกลัว
แม้กระทั่งความตาย แพรวนวลตัดสินใจกระโจนสู่กองเพลิงที่กำลังลุกไหม้เพียงโบราณที่เป็นเสมือน
ประตูแห่งกาลเวลา เพียงเพื่อที่เธอจะได้ใช้ชีวิตคู่กับหลาวเปิงชายหนุ่มชาวเชียงตุงผู้มีชีวิตอยู่ในอดีต
กาล เช่น บทสนทนาระหว่างจายหลาวเปิงและแพรวนวล ก่อนที่แพรวนวลจะตัดสินใจกระโจนเข้า
กองเพลิงขณะไหม้ไหม้เพียงไม่โบราณ ดังนี้

“ผมข้ามเวลาไปหาแม่หญิงไม่ได้ แต่แม่หญิงมาหาผมได้”

หลาวเปิงห่างจากหล่อนไปเพียงไม่กี่ก้าว แต่เสียงของเขาเหมือนเสียงสะท้อนซึ่งดังออกมาจาก
อุโมงค์ลึก อุโมงค์ที่เป็นเส้นทางแห่งกาลเวลาระหว่างอดีตกับปัจจุบัน

“ผมรักแม่หญิง ชีวิตของผมจะอยู่เพื่อแม่หญิงเท่านั้น แต่หากว่าเราไม่มีบุญวาสนาที่จะอยู่
ด้วยกันด้วยความรัก ผมก็จะรอแม่หญิงต่อไปอีก ผมรู้ ผมแน่ใจความรักของเราจะนำพาเราให้ได้พบกัน
อีก ไม่ว่าจะต้องจากกันด้วยความตาย หรือต้องจากกันด้วยความเป็นจริงของกาลเวลา”

“แต่แพรวอยู่ไม่ได้ ถ้าไม่มีคุณ” บ่าทั้งสองข้างแพรวนวลสั่นด้วยแรงสะอื้น หล่อนรักหลาวเปิงมาก
เกินกว่าที่คิดว่าจะรักได้

หล่อนเชื่อแล้วว่าการสูญเสียความรักอาจทำให้ทรมานถึงกับขาดใจได้

(บ่วงบรรจถรณ์. 2545:667)

รัตตมณี แนวคิดหลัก คือ รักแท้อยู่เหนือกาลเวลาและอุปสรรคใดๆ ความรักดังกล่าวได้แก่ความรักระหว่างแดเนียลและทัปทิม ที่มีความต่างของเวลาเป็นอุปสรรคขัดขวางเช่นกัน เมื่อแดเนียลชายหนุ่มจากยุคปัจจุบันได้เดินทางข้ามเวลาและรักกับทัปทิมหญิงสาวที่มีชีวิตอยู่ในชนบทธรรมเนียนของอดีต แดเนียลและทัปทิมจึงต้องฝ่าฝืนอุปสรรคมากมาย แต่ด้วยความรักที่แท้จริงทำให้ทั้งสองได้ครองรักกัน เช่นข้อความในตอนจบเรื่อง ดังนี้

ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน ไม่ว่าอุปสรรคจะมากมายเพียงใด แต่รักคือประตูที่ส่องทางที่จะนำหัวใจรักสองดวงให้มาพบกันได้เสมอ

แดเนียลและรัตตมณีได้ประจักษ์ในความจริงข้อนี้เป็นอย่างดี

(รัตตมณี. 2546: 556)

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคมปัจจุบัน

นวนิยายข้ามเวลากลุ่มนี้จะนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในสังคมปัจจุบัน พร้อมชี้แนะแนวทางแก้ปัญหานั้นด้วย โดยผู้เขียนมีทัศนะต่อสังคมปัจจุบันที่กำลังประสบกับปัญหาด้านความเสื่อมโทรมทั้งทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมนุษย์มุ่งพัฒนาวัตถุ ยึดมั่นถือมั่นกับวัตถุเงินทอง อำนาจวาสนา จนละเลยในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ไม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว จนเกิดปัญหามลพิษมากมาย ผู้เขียนชี้แนะแนวทางแก้ปัญหโดยให้มนุษย์ลดการยึดมั่นในวัตถุ และหันมาร่วมใจสามัคคีให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น ผู้เขียนจะวางโครงเรื่องโดยให้ตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาเพื่อเผชิญและรับมือกับสภาพปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว นวนิยายที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้แก่ *เรือนมยุรา ต่างเวลา และ นิราศสองภพ*

เรือนมยุรา แนวคิดหลัก คือ สังคมปัจจุบันผู้คนตกเป็นทาสของวัตถุและเงินทอง ความโลภ ตัณหาราคะเข้าครอบงำจิตใจ จนเกือบลืมความดีงามที่สืบสานกันมาแต่ครั้งบรรพชน ดังจะเห็นได้จากเมื่อเวทมนตร์ที่ทำการอำพรางบ้านของนกยูงหญิงสาวที่เดิมมีชีวิตอยู่ในช่วงปลายสมัยอยุธยาเสื่อมลง นกยูงจึงจำเป็นต้องลงจากเรือนสู่สังคมภายนอกที่กาลเวลาได้เปลี่ยนไปจากยุคสมัยของเธอถึงสองร้อยกว่าปี นกยูงจึงต้องเผชิญกับกิเลส ความโลภของมนุษย์ปัจจุบันในรูปแบบต่างๆ นานา เพราะต้องการทรัพย์สมบัติและความเป็นอมตะจากเธอ ยกตัวอย่างเช่นแก้วแก้วได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเสื่อมทรามของมนุษย์ปัจจุบันผ่านบทสนทนาระหว่างนกยูงและพระนาย ดังนี้

“เหตุใดเจ้าคนเหล่านี้ จึงใคร่ได้ทรัพย์สินของนกยูงยิ่งนัก ใช้เล่ห์กลอุบายร้อยแปด หาได้คิดไม่
ว่าเหมือนโจรฉกฉกทรัพย์ผู้อื่น”

...

“เขาเรียกว่าความโลภ” ชายหนุ่มไม่รู้ว่าหาคำตอบใดได้นอกจากคำนี้ “คืออยากได้สิ่งที่ไม่ใช่ของ
ตัวเอง...เพราะสังคมสองร้อยปีหลังสมัยของนกยูง เป็นสมัยที่ใครสะสมเงินทองได้มาก ก็เป็นที่ยกย่องกัน
มากเท่านั้น ไม่ว่าจะด้วยสุจริตหรือทุจริต เป็นลักษณะสำคัญของสังคมวัตถุนิยม”

(เรือนมยุรา.2548:554)

ต่างเวลา แนวคิดหลัก คือ มนุษย์ควรตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติที่กำลังถูกคุกคามและทำลายด้วยน้ำมือมนุษย์ ควรหันมาปกป้องดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ควบคู่กับการพัฒนาทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี ก่อนที่ทุกอย่างจะเกินเยียวยาแก้ไข ดังจะเห็นได้จาก
ตัวละครกลุ่มหนึ่งได้เดินทางข้ามเวลาจากประเทศไทยในอนาคตเกือบหนึ่งร้อยปีข้างหน้า เพื่อมา
ค้นหาเกล็ดขี้ผึ้งของที่พวกเขาเชื่อว่าจะช่วยให้สิ่งแวดล้อมที่อยู่ในขั้นวิกฤตของพวกเขาดีขึ้นได้
แต่ภารกิจดังกล่าวก็ไม่ประสบความสำเร็จ ยกตัวอย่างเช่นชวลินได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านคำพูด
ของผู้พิทักษ์เกล็ดขี้ผึ้ง ดังนี้

“มนุษย์” น้ำเสียงเดิมที่ฟังแล้วแสงใจ “เป็นตัวก่อปัญหามากมาย สร้างปัญหาแก่ตนเอง และ
โลกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด พวกเจ้าใช้ทรัพยากรอย่างไม่ถนอม สิ่งที่มีค่าจึงหมดลงไปเรื่อยๆ หมดไปแม้แต่
อากาศบริสุทธิ์ที่ใช้อย่างใจ แล้วที่นี้พวกเจ้าจะเอาเกล็ดขี้ผึ้งไปสร้างอากาศใหม่ โลกใหม่ที่สะอาดบริสุทธิ์กัน
แต่พวกเจ้าลองคิดดูสิ หากเกล็ดขี้ผึ้งใช้หมดไปแล้ว อะไรจะเกิดขึ้น พวกเจ้าจะไปเอาอะไรมาใช้แทน
เกล็ดขี้ผึ้ง...???

สิ่งที่ใช้แก้ปัญหาของโลกจริงๆ ไม่ใช่เกล็ดขี้ผึ้ง แต่เป็น‘จิตสำนึก’ ของคน หากรู้จักใช้รู้จักถนอม
ไม่เห็นแก่ตัว ไม่สร้างปัญหาให้เลวร้ายลงไปอีก แล้วเหตุใดเราจะต้องตามมาแก้...

คน...มักชอบแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ โดยหาว่าไม่รู้ถ้าทำเช่นนี้ก็ต้องแก้กันไปไม่สิ้นสุด วงจร
อุบาทว์จะหมุนวนไป-มาอย่างหาที่สิ้นสุดไม่ได้...แต่ถ้าหาปัญหาให้ถึงต้นตอและแก้ไขมันอย่างจริงจัง
ทุกสิ่งก็จะจบ”

(ต่างเวลา. 2542: 392)

นิราศสองภพ แนวคิดหลัก คือ มนุษย์ไม่ควรยึดติด หลงใหลกับวัตถุ ทรัพย์สิน
เงินทองที่ไม่มีความจีรังยั่งยืน ไม่มีอำนาจใครใดไม่ล่มสลายหากคนในชาติขาดความรัก ความสามัคคี
และเมื่อต้องเผชิญกับวิกฤตใดเราต้องเข้มแข็ง ช่วยเหลือกัน และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เราก็
จะสามารถฝ่าฟันและเอาชนะวิกฤตที่เกิดขึ้นกับชีวิตและประเทศชาติได้ **ฐานวดี**นำเสนอแนวคิด

ดังกล่าวผ่านบัวบุษยาตัวละครที่มีชีวิตผกผันด้วยวิฤตเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน เดินทางข้ามเวลาสู่อุทยานในอดีตยามสังคมประสบกับภัยสงคราม และต้องล่มสลายลงเพราะคนอุทยานขาดความสามัคคี การเผชิญกับสภาพบ้านเมืองที่กำลังประสบปัญหาทั้งสองยุคสมัยของตัวละคร เป็นการเปรียบเทียบสภาพวิฤตที่บ้านเมืองกำลังประสบอยู่ เพื่อชี้แนะทางแก้ปัญหาแก่สังคมในปัจจุบัน เช่นความคิดของบัวบุษยาต้องการเตือนให้เหล่าขุนนางรู้ว่ากำลังจะเสียกรุงแต่ไม่มีใครเชื่อกลับเห็นเป็นเรื่องตลก เพราะมั่นใจในความมั่นคงของกำแพงเมืองกำลังที่ตนมี ซึ่งความคิดของบัวบุษยาที่ยกมานี้ฐานคติต้องการสื่อถึงความไม่จริงยั่งยืนของสิ่งใด โดยการเปรียบเทียบสภาพสังคมและผู้คนอุทยานก่อนการเสียกรุงที่ตกอยู่ในความประมาทไม่แตกต่างกับสภาพสังคมไทยก่อนจะเผชิญวิฤตเศรษฐกิจ ดังนี้

...ไม่มีใครเชื่อฉันเลย เรื่องจริงที่ฉันเล่ากลายเป็นเรื่องขบขันในหมู่ขุนนาง แต่ก็น่าเห็นใจ ใครบ้างจะยอมเชื่อเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เหมือนที่ฉันไม่เคยเชื่อว่าระบบเศรษฐกิจของไทยจะถูกทำลาย ไม่เคยเชื่อว่าบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ของพ่อ ที่มีรากฐานมั่นคง ทั้งฐานะมั่นคงของครอบครัวฉันจะล่มสลายภายในพริบตา ความหายนะไม่เคยเตือนใครล่วงหน้า แต่ฉันจะต้องเตือนใครสักคนให้เชื่อฉันให้ได้...

(นิราศสองภพ.2545:122)

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเทิดทูนวีรกรรมของบรรพบุรุษ ปลุกฝังความรักชาติ

นวนิยายกลุ่มนี้ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิดการเทิดทูนวีรกรรมของบรรพบุรุษและปลุกฝังสำนึกความรักชาติแก่ผู้อ่าน โดยให้ตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีต และร่วมเผชิญปัญหาและความยากลำบากกับตัวละครในที่มีชีวิตอยู่ในประวัติศาสตร์ เมื่อครั้งบ้านเมืองต้องเผชิญกับภัยสงครามและต้องสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ แต่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งใดได้ แต่ตัวละครเอกที่ได้เดินทางข้ามเวลาไปสู่ออดีตได้สำนึกถึงพระคุณบรรพบุรุษ การเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตทำให้รู้ซึ่งถึงความยากลำบากของบรรพชน จนเกิดสำนึกรักแผ่นดินขึ้นหลังจากเดินทางข้ามเวลาสู่ยุคสมัยของตน นวนิยายที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้แก่ *อดีตตา* และ *บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน* ดังนี้

อดีตตา แนวคิดหลัก คือ ความรักอันยิ่งใหญ่ของบรรพชนที่มีต่อแผ่นดินไทยที่ยอมสละแม้กระทั่งชีวิตเพื่อรักษาแผ่นดินไว้ไม่ให้ใครรุกราน ทมยันตีนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านศิโรตม์ตัวละครเอกที่ได้เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันไปใช้ชีวิตในอดีต ยามบ้านเมืองมีภัยสงครามและร่วมกับชาวบ้านบางระจันรบกับพม่าข้าศึก การได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ดังกล่าวทำให้ศิโรตม์ได้เห็นความรักชาติและการเสียสละของบรรพชน ที่ยอมสละได้แม้ชีวิตเพื่อปกป้องแผ่นดินเกิด ความสำนึกรักแผ่นดินจึงเกิดขึ้นภายในจิตใจของศิโรตม์ ดังนี้

อีกครั้งที่ศิโรตม์กลิ่นน้ำลาย หายใจไม่ออก...ยามกินยังเร่งร้อนละลนล่กใส่ปากใส่ท้องไม่ต้อง
ถามเรื่องรส ขอให้ข้าวตอกถึงท้องคลายหิวก็พอ แล้วก็จับดาบสู้รบใหม่...

ศิโรตม์คิดถึงโต๊ะอาหารยาว จัดงาม

อาหารหลากหลายเลิศรส คนปรนนิบัติพร้อมมูล

เขาแลกวาดแล้วก็บ่น “ว่า!”

ระหว่างรอคนตักประเคน จะอ่านหนังสือดูทีวียังได้ ละเลียดจมนอิมค่อยลูกไปซับริด เขายังมีเคย
พอใจสภาพที่เป็นอยู่ ยังพรั่ำรำพัน...ต้องการ...ต้องการ...ต้องการ...

เขาเคยก้มลงดูดินบ้างไหม?

นอกจากไม่เคย ‘ดูดิน’ ไม่เคยสำนึกคุณค่าของแผ่นดิน ยังไม่เคยรำลึกแม่แวม...แผ่นดินนี้ใคร
รักษาจนตกทอดให้ย่าผ่าน!

...สำนึกเตือนเกิดพล่าน หะฮึกหาญหะเหิมถม

เกิด ตาย ถ้วนทุกคน ไยเหยียดเยาะฉันใด?...

(อติตา. 2547: 275)

พระบารมีพระแม่ป๋องปกพันธรณิน แนวคิดหลัก คือ สดุดีและเทิดพระเกียรติ
สมเด็จพระสุริโยทัย วีรกษัตริย์ผู้ยอมสละพระชนม์ชีพเพื่อปกป้องแผ่นดินและประชาชนชาวสยาม
ดังจะเห็นได้จากบวิณฑ์และพัตราได้มีโอกาสเดินทางข้ามเวลาสู่กรุงศรีอยุธยาสมัยพระมหาธรรมราชา
ผู้มีพระสุริโยทัยเป็นพระมเหสี ตัวละครทั้งสองคิดจะเปลี่ยนแปลงหน้าประวัติศาสตร์สำคัญและ
ต้องการรักษาพระชนม์ชีพของสมเด็จพระสุริโยทัย ด้วยการเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลเรื่องราวที่กำลังจะ
เกิดขึ้นกับอยุธยาให้สมเด็จพระมเหสีทรงทราบ หมายถึงเปลี่ยนพระทัยไม่ให้ออกศึก แต่การกระทำ
ดังกล่าว ไร้ผล ด้วยพระปรีชาญาณอันสุขุมลุ่มลึกทำให้พระองค์ตัดสินใจพระทัยสละพระชนม์ชีพ
เช่นเดิม เพื่อรักษาแผ่นดินและพระบรมวงศานุวงศ์ให้เจริญสถาพรสืบไป แก้วแก้วจึงสรรเสริญการ
เสียสละอันยิ่งใหญ่และวีรกรรมอันกล้าหาญของขัตติยนารีผู้นี้ ผ่านบทสนทนาระหว่างพัตราหรือแพท
และบวิณฑ์ ดังนี้

“แพทรู้สึกว่าคุณเป็นคนที่ยิ่งใหญ่จริงๆ นะคะ ยิ่งใหญ่อย่างน่าอัศจรรย์ ต้องใช้คำว่า
A good monarch is kind, but a great one is devoted. พี่วินที่ว่ายังงั้นไหมคะ”

บวิณฑ์ทวนความหมายของประโยคนั้นซ้ำๆ อย่างใช้ความคิด

“กษัตริย์ที่ดีทรงพระเมตตาต่อพระราชอาณาจักร แต่พระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ทรงเสียสละ
อุทิศพระองค์เพื่อแผ่นดิน...ฟังดูดีนี่ แพทไปเอามาจากไหน”

(บารมีพระแม่ป๋องปกพันธรณิน.2547: 225-226)

1.4 แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของความสามัคคี

นวนิยายกลุ่มนี้ผู้เขียนจะนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าและความสามัคคี โดยกำหนดให้ตัวละครกลุ่มหนึ่งต้องเดินทางข้ามเวลาสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง เพื่อเผชิญกับปัญหาหรือความขัดแย้งที่ต้องอาศัยพลังแห่งความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเท่านั้นจึงจะสามารถแก้ปัญหาได้ นวนิยายที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าว ได้แก่ *หุบเขากินคน* และ *2309 ย้อนรบบพรัก*

หุบเขากินคน แนวคิดหลัก คือ ความสามัคคีคือพลังแห่งความสำเร็จ ไม่ว่าจะพบกับอุปสรรคใดหากมีความรัก ความสามัคคีย่อมสามารถฝ่าฟันและผ่านพ้นได้เสมอ ดังจะเห็นได้จากพลังแห่งความสามัคคีของเด็กชายทั้ง 5 คนที่เดินทางข้ามเวลาไปสู่อาณาจักรขอมโบราณ ที่ได้ร่วมกันใช้ความสามารถพิเศษที่มีในตัวแต่ละคนจนเกิดเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ต่อสู้กับเวทมนตร์และความโหดร้ายของตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ จนได้รับชัยชนะและสามารถช่วยเจ้าชายรัชทายาทขึ้นครองราชย์ได้สำเร็จ ซึ่งมาลา คำจันทร์ ได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวไว้ตอนต้นเรื่องผ่านคำพูดของครูผู้บังคับบัญชากองลูกเสือที่ให้โอวาทแก่เหล่าลูกเสือก่อนทำกิจกรรมสะกดรอย อันถือเป็นจุดเริ่มต้นของการผจญภัยข้ามมิติเวลาของกองธงเสือดำทั้ง 5 คน ดังนี้

“ทุกคนต้องช่วยเหลือกัน” ครูกำชับก่อนขึ้นรถ “จำคำขวัญของลูกเสือให้ขึ้นใจ พลัง สังฆัสสะสามัคคี ความสามัคคีเป็นบ่อเกิดแห่งพลัง ความสามัคคีมีที่ไหน ที่นั่นก็มีแต่ความเจริญ ความแตกแยกมีที่ไหน ที่นั่นก็มีแต่ความฉิบหาย...”

(หุบเขากินคน.2549: 21)

2309 ย้อนรบบพรัก แนวคิดหลัก คือ สามัคคีคือพลังและหนทางแห่งความสำเร็จ หากบุคคลกลุ่มใดขาดความสามัคคีย่อมนำมาซึ่งความล้มเหลว เช่นในนวนิยายถึงแม้ตัวละครจะสามารถนำอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงจากยุคปัจจุบันสู่ยุคอดีตได้ แต่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการต่อสู้ข้าศึกในยุคโบราณได้ เนื่องจากกลุ่มตัวละครเกิดความขัดแย้ง อิจฉา ริษยา ละโมบจนขาดความรักความสามัคคี ทำร้ายหักหลังกันเอง เป็นเหตุให้ต้องสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ใดๆ ดังที่พันธุ พงศ์นาคได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านคำพูดของประวัติหนึ่งในตัวละครประกอบที่ได้เดินทางข้ามเวลาสู่อดีตและกำลังเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่ม ดังนี้

พินิตถอนหายใจยาว ประวัติพูดออกมาตรงๆ

“เสียกรุงครั้งที่สองเกิดขึ้นเพราะไทยแตกความสามัคคี พุทธศักราชนี้เป็นพุทธศักราชของความแตกแยกหรืออย่างไร”

เป็นคำถามที่แม้แต่หวิดพัฒนาเองก็ตอบไม่ได้

มีแต่ฝ่ายของหวิดพัฒนาพวกเขาเท่านั้นที่คิดถึงความสามัคคี อีกฝ่ายหนึ่งไม่คิดด้วย แคมยังพยายามจะขึ้นครองความเป็นใหญ่ เพื่อควบคุมอาวุธสมัยใหม่เอาไว้ให้อยู่ในมือของฝ่ายตนให้ได้

(2309 ย้อนรบทพริก.2547: 343)

ส่วนนวนิยายเรื่อง *สาวหลงยุค* นั้น ไม่สามารถจัดกลุ่มแนวคิดทั้ง 4 กลุ่มข้างต้นได้ แต่อย่างไรก็ตามนวนิยายเรื่องดังกล่าวยังคงให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน โดยพงศกรนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกเช่นกัน

สาวหลงยุค พงศกรเสนอแนวคิดที่ว่า หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไป แต่สิ่งเดียวที่ไม่เคยเปลี่ยนคือ กิเลสตัณหาของมนุษย์ มีเพียงสิ่งเดียวที่เป็นอมตะที่มนุษย์จะใช้ยับยั้งและเผชิญหน้ากับกิเลสตัณหาได้ คือ พระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังจะเห็นได้จากความคิดของบุษราคัมหญิงสาวที่เดินทางข้ามเวลาจากอดีตที่ต้องมาเผชิญปัญหาในสภาพสังคมปัจจุบัน ดังนี้

... “คนเราก็อย่างนี้แหละเพ็ง...เมื่อฉันมาอยู่ที่นี้ ฉันจึงได้เรียนรู้ว่า ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด ไม่ว่าโลกจะเจริญสักแค่ไหน กิเลสและตัณหาของคน ไม่เคยจะเปลี่ยนแปลงไปเลย คนเราก็ยังเคลือบเอาไว้ด้วยความอยากได้ใคร่มี ความทะเยอทะยานเสมอมา เพียงแต่รูปแบบของกิเลสเปลี่ยนไปตามกาลเวลาเท่านั้น...คนสมัยของฉัน ก็มีกิเลสในแบบหนึ่ง คนในสมัยนี้ก็มีกิเลสในแบบของสมัยนี้...พระธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงใช้ได้กับทุกยุค ทุกสมัย ทุกกาลเวลา...”

(สาวหลงยุค.2547: 376)

2. แนวคิดรองเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลา

นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา เป็นนวนิยายที่จัดอยู่ในกลุ่มจินตนิยาย คือผูกเรื่องจากจินตนาการของผู้เขียนเป็นหลัก ดังนั้นการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครจึงไม่ได้ยึดกฎเกณฑ์ของศาสตร์ใดๆ แต่เมื่อมีการเดินทางข้ามเวลาได้ ประเด็นที่น่าสนใจสมควรนำมาศึกษาวิเคราะห์ได้แก่ประเด็นทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อการเดินทางข้ามเวลาดังกล่าว ว่าเมื่อเกิดมีการเดินทางข้ามเวลาขึ้นนั้นมนุษย์จะสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขอดีตหรืออนาคตได้หรือไม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่ได้รับ ความสนใจในวงวิชาวิทยาศาสตร์และปรัชญาอย่างกว้างขวาง การวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาจากนวนิยายทั้ง 12 เรื่อง สามารถแบ่งกลุ่มแนวคิดรองออกได้เป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดรองที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้

2.2 แนวคิดรองที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขได้

2.1 แนวคิดรองที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้

สำหรับแนวคิดที่ว่าอดีตแก้ไขไม่ได้สามารถแบ่งกลุ่มย่อยได้อีก 2 กลุ่ม คือ แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรม และแนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยไม่อ้างหลักพุทธธรรม

2.1.1 แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรม

นวนิยายที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรมนั้น หลักพุทธธรรมดังกล่าวได้แก่ กฎไตรลักษณ์และกฎแห่งกรรม ผู้เขียนแสดงทัศนะว่ามนุษย์ไม่สามารถแก้ไขได้ เปลี่ยนแปลงอดีตได้ เนื่องจากทุกสรรพสิ่งล้วนดำรงอยู่ตามกฎไตรลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต คือ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนต้องเปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อม ไม่มีสิ่งใดคงทนถาวร และดำเนินไปตามผลของการกระทำ คือ กรรม ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขได้ ทำได้เพียงบรรเทาผลแห่งการกระทำนั้นได้ด้วยการประกอบแต่กรรมดีในวาระปัจจุบัน ผู้เขียนจึงมักให้ตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลาไปเพื่อเผชิญกับปัญหาหรือความขัดแย้งในอดีต และพยายามแก้ไขปัญหานั้น แต่สุดท้ายต้องยอมจำนนต่อสิ่งที่เรียกว่าชะตากรรม นวนิยายที่ผู้เขียนนำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้แก่ *จากฝันสู่...นิรันดร เรือนมยุรา* *อดีตตา ต่างเวลา* *บารมีพระแม่ป้องปกพื้นธรณิน* และ*รัตตมณี* ดังนี้

จากฝันสู่นิรันดร แก้วแก้วเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่า อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขได้ด้วยน้ำมือมนุษย์ ทุกอย่างล้วนดำเนินไปชะตากรรมที่ถูกกำหนดไว้แล้ว จะเห็นได้จากตอนที่ตรัยพยายามนำทรัพย์สินเงินทองเดินทางข้ามมิติเวลาจากปัจจุบันสู่ออดีต ด้วยหวังจะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในอดีตเพื่อความสุขสบายกับภรรยา แต่ด้วยเงื่อนไขของแก้วแก้วที่มีทัศนะว่ามนุษย์ไม่อาจกำหนดชะตากรรมของตนเองได้ตามใจชอบ การกระทำของตัวละครดังกล่าวจึงไร้ผล ดังนี้

...ตรัยหยิบทองคำจากตู้ใส่ลงในกระเป๋าใบย่อมๆ ซึ่งถือมาด้วย อีกส่วนหนึ่งเป็นเพชรเจียรไนแล้วแต่ยังไม่ได้เข้าเรือนเช่นเดียวกับทับทิม มรกต และไพลินเป็นจำนวนมาก ชายหนุ่มเลือกเอาแต่เพชร รวบรวมใส่ไว้ในถุงกำมะหยี่ดำแล้วใส่ลงในกระเป๋าเอกสารอีกทีหนึ่ง...

...ถ้าหากกลับไปในอดีตพร้อมกับของเหล่านี้ได้ เขาจะไม่กลับมาสู่ปัจจุบันอีกเลย

...

เขาอาบน้ำ เปลี่ยนเสื้อผ้าป่านสีขาวและกางเกงแพรสีดำชุดที่ติดตัวมาจากอดีต แล้วลงนั่งทำสมาธิอยู่ในห้องซึ่งเคยเป็นห้องนอนของภรรยา

ถุงกำมะหยี่บรรจุเพชรเหน็บไว้ที่เอว ถุงบรรจุทองแท่งวางไว้บนตัก

...

นอกจากของมีค่าจะไม่ปรากฏแก่สัมผัสนี้แล้ว เมื่อก้มลงมองชายหนุ่มก็พลันนึกขึ้นได้ว่า เป็นความประมาทของเขาเอง...เขาเดินทางกลับจากปัจจุบันมาอดีตโดยไม่สามารถนำสิ่งใดติดตัวมาได้ อื่นนอกจากของที่ 'ติดตัว' จริงๆ ...

(จากฝัน...สู่วันนคร.2549:430-431,456)

เรือนมยุรา แก้วเก้าเสนอแนวคิดที่ว่า ทุกอย่างในโลกล้วนเป็นอนิจจัง ทุกสรรพสิ่งล้วนมีเกิดขึ้น คงอยู่ และดับไปตามกาลเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชะตากรรมของแต่ละบุคคลจะ กำหนดให้เป็นไป และนำเสนอแนวทางการดำรงชีวิตแก่ผู้อ่านให้ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด ซึ่งในเรื่องเรือนมยุราตัวละครได้เดินทางข้ามเวลาจากอดีตสู่ปัจจุบัน คือจากสมัยอยุธยาเป็นราชธานี เวลาผ่านไป จนกระทั่งอยุธยาล่มสลาย สู่ยุคสมัยที่กรุงเทพฯเป็นมหานคร ทำให้นกยูงได้เห็นภาพเมื่อครั้งอยุธยา รุ่งเรืองและล่มสลาย ภาพดังกล่าวที่นำเสนอผ่านตัวละครนกยูง คือแนวคิดที่ผู้แต่งต้องการนำเสนอ ต่อผู้อ่าน ดังจะเห็นได้จาก ตอนที่พระนายพานนกยูงกลับไปยังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำให้นกยูง เห็นภาพสิ่งปรักหักพังเป็นที่น่าสะเทือนใจ ดังนี้

...สิ่งที่เหลืออยู่ในสายตาของหญิงสาว ไม่ผิดอะไรกับป่าช้าของอาณาจักรอันเคยเป็น ความงามอันสูงสุด...ทุกสิ่งแม้จะบูรณะเอาไว้แล้ว แต่ก็สุดฝีมือ สุดความฝันของมนุษย์ที่จะจำลอง ออกมาให้ถึงรูปเดิมของกรุงแก้ว แม้เพียงครั้งเดียว...

“นกยูง...” พระนายพรากระซิบพลอบ บีบมือเย็นชืดนั้นไว้ราวกับจะถ่ายทอดความอบอุ่น ให้มากที่สุด “หักใจเสียบ้างเถิด ไม่มีอะไรที่ต้องกลัว...ของทุกอย่างมันเป็นอนิจจังอย่างนี้เอง”

...

“หากทุกอย่างเป็นอนิจจังแล้ว ไฉนนกยูงจึงไม่ตายดับไปพร้อมกับสรรพสิ่งดังที่เห็นนี้เล่า”

พระนายบีบมือหญิงสาวแน่นเข้า ใจหายวาบเมื่อได้ยินคำถามทอดอาลัย

“เพราะชะตากรรมของนกยูงยังไม่ถึงที่จะตายดับไปพร้อมกับคนอื่นๆ ในเมื่อรอดมาได้...ก็อย่าไปคิดถึงสิ่งที่แล้วมาแล้ว ทำปัจจุบันให้ถึงพร้อม อย่างที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ดีกว่า”

(เรือนมยุรา. 2548: 503-505)

อดีต ทมยันตีเสนอว่า เหตุการณ์ในอดีตไม่มีผู้ใดสามารถแก้ไขได้ เพราะ ทุกอย่างเป็นไปตามกฎของไตรลักษณ์อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา มนุษย์ดำรงและดำเนินชีวิตไปด้วยแรง แห่งกรรมที่ไม่มีผู้ใดสามารถแก้กรรมได้ แต่สามารถบรรเทาผลแห่งกรรมได้ ด้วยการกระทำปัจจุบันให้ ดีที่สุด เช่นในบทสนทนาตอนที่พระอาจารย์ธรรมโชติแห่งหมู่บ้านบางระจัน เทศนาสั่งสอนศิโรตม์ ตัวละครเอกที่ต้องการให้พระอาจารย์ปกป้องคุ้มครองให้ทุกคนในหมู่บ้านรอดพ้นจากภัยสงคราม ดังนี้

“กรรมะลูก เราทำอะไรเกินกรรมะไม่ได้”

“ไม่มีทางเลยหรืออาจารย์?”

“ผ่อนได้บ้างเท่านั้น”

“เมื่องใจ...เจ้าจัน...” ศิโรตม์ได้รอยชื่อวิงวอน

“เจ้ามันใจถามมิใช่ว่า ทุกพระวณะแห่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสังขะ”

“ขอรับ” คนตอบรับยังงงงัน

“เมื่อเช่นนั้นกฎแห่งไตรลักษณ์...อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ย่อมมิเปลี่ยนแปลง เจ้าจักขอได้
อย่างไร?”

...

“เกิด ดับในทุกสรรพสิ่งเป็นปรกติ ดับแล้วย่อมบังเกิดเสมอเจ้าจะให้เห็น วางเสีย รู้ในอดีต
ก็ทุกข์ รู้ในอนาคตก็ทุกข์ มองเฉพาะหน้า ทำหน้าที่เฉพาะหน้าให้ดีที่สุด นั่นละสุข...”

(อติตทา. 2547: 425)

ต่างเวลา ชลนิลเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเวลาไว้สองประเด็น คือ ประเด็นแรก เสนอว่าทุกอย่างในโลกล้วนเป็นอนิจจัง ตกอยู่ในความเสื่อมไม่มีใครสามารถเหนี่ยวรั้งหรือหยุดความเสื่อมตามกาลเวลาได้ไม่ว่าจะเป็ นแม่ น้ำ ป่าไม้ หรือขุนเขา ประเด็นที่สองเสนอว่ามนุษย์ไม่สามารถแก้ไขอดีตหรืออนาคตได้ เพราะทุกอย่างดำเนินไปตามวิบากกรรมภายใต้เงื่อนไขของกาลเวลาที่เกี่ยวเนื่องซับซ้อนกันเกิดเป็นสมดุ ลเกินอำนาจใดๆ ที่จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงได้ ดังจะเห็นได้จากตอนที่พระภิกษุรูปหนึ่งได้เทศนาให้ข้อคิดแก่มีรินตัวละครเอกเรื่องความเป็นอนิจจัง ดังนี้

... “ทุกสิ่งในโลกล้วนไม่คงทน มันเปลี่ยนแปลงตัวมันเองไปเรื่อยๆ นั่นแหละ อย่าเอาตัวเราไปผูกพันกับมันนักเลย ป่าไม้ ทุ่งนา ขุนเขา มันก็ตกอยู่ในกฎของความเสื่อมด้วยกันทั้งนั้น เมื่อถึงเวลาที่มันจะแปรเปลี่ยนไป มันก็ยอมเปลี่ยนไป จะเหนี่ยวรั้งมันอย่างไรได้...”

(ต่างเวลา. 2542: 313-314)

สำหรับแนวคิดที่ว่ามนุษย์ไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงอดีตหรืออนาคตได้ ปรากฏในบทสนทนาที่ผู้พิทักษ์ให้ข้อคิดแก่ริยะและมิริน เมื่อเข้าไปเอาเกล็ดขจี เพื่อนำไปแก้ปัญหาลิงแวดล้อมในอนาคต ดังนี้

... “เกล็ดขจีอยู่ที่นี้มาเนิ่นนานแล้ว หน้าทีของมันเป็นคือช่วยรักษาสมดุ ลระหว่างโลกและมิติ ไม่มีใครจะมาเอาเกล็ดขจีออกจากที่นี่ได้...เหมือนกับโลกที่แต่ละสมัยก็มีปัญหาของตน และต้องใช้ทรัพยากรที่ตนมีขณะนั้นแก้ไขปัญหของตน จะใช้ทรัพยากรจากยุคอื่นๆ มาแก้ไขไม่ได้

ลองคิดดูสิ...หากคนในปัจจุบันเอาอาวุธที่ทันสมัยไปช่วยคนในอดีตรบแล้วอะไรจะเกิดขึ้น?
เช่นกัน...ถ้าคนในอนาคตขาดแคลนสิ่งใดแล้วกลับมาขนจากยุคอดีตไปใช้...อะไรจะเกิดขึ้น? แน่نون...โลก
ย่อมเสียสมดุล...”

(ต่างเวลา.2542: 391)

บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน แก้วเก้าเสนอแนวคิดที่ว่า อดีตไม่สามารถ
แก้ไขได้ ทุกอย่างล้วนเป็นไปตามกรรม คือ ผลของการกระทำ ไม่มีผู้ใดจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขอำนาจ
แห่งชะตากรรมได้ ดังที่แก้วเก้านำเสนอแนวคิดโดยให้ตัวละครที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทาง
ประวัติศาสตร์ไทย ได้เดินทางข้ามเวลาไปเข้าเฝ้ากราบบังคมทูลสมเด็จพระสุริโยทัยถึงเภทภัยที่จะเกิด
ขึ้นกับพระองค์เองและอนาคตของราชอาณาจักรอย่างละเอียด แต่ด้วยอำนาจแห่งชะตากรรมที่ได้ถูก
ลิขิตไว้แล้ว จึงไม่มีผู้ใดแก้ไขสิ่งใดได้พระองค์ยังคงออกศึกและสิ้นพระชนม์ชีพในสนามรบเช่นเดิม
นอกจากนี้แก้วเก้ายังเสนอแนะให้ผู้อ่านดำรงชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท และทำทุกวันให้ดีที่สุด ดัง
จะเห็นได้จากตอนที่พระมหานาคได้เทศนาสั่งสอน ปวิวิทและพัศตราที่กำลังจะเดินทางข้ามเวลาสู่ยุค
ปัจจุบัน ด้วยความรู้สึกผิดหวังที่ไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ใดๆ ในอดีตได้ ดังนี้

... “ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปตามกรรม...อันได้แก่การกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะในอดีตกาล
ฤาปัจจุบันกาล ผู้ไม่ประมาทจะทำตนให้พร้อมเสมอ โยมทั้งสองเป็นผู้ประพฤติดี ประพฤติชอบแล้ว
ขอให้กลับไปด้วยดีเถิด อย่าได้เสียอกเสียใจต่อสิ่งใดเลย สิ่งเหล่านี้อยู่นอกวิสัยที่โยมจักแก้ไขได้”...

(บารมีพระแม่ป๋องปกพื้นธรณิน.2547: 210)

รัตตมณี วราลินีเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่า อดีตไม่สามารถแก้ไขได้
ทุกชีวิตล้วนมีกรรมเป็นของตนเอง โดยนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านคำเทศนาพระภิกษุที่เทศนา
อธิบายเหตุการณ์การข้ามเวลาที่เกิดขึ้นให้แก่อิสรา แดเนี่ยล และพิมพ์พัชรพิง ดังนี้

... “แล้วสิ่งที่เราไปเจอมาล่ะครับ มันคืออะไร ความจริง หรือความฝัน” อิสราถามต่ออย่าง
สงสัย

หลวงพ่อบอกตามองมาอย่างเมตตา ก่อนจะตอบ “ภาพที่เราเห็น สิ่งที่เราสัมผัส เป็น
มายาทั้งสิ้น เพราะมันไม่ยั่งยืน หนึ่งสถานที่ หนึ่งเวลา ชีวิตย่อมแตกต่างกันไป ในห้องนี้อาตมารู้สึกถึง
กระแสของกรรมที่ยังเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างไม่สิ้นสุด มีทั้งความสงบ ความทรมาน...

(รัตตมณี. 2546: 260)

2.1.2 แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยไม่อ้างหลักพุทธธรรม

ผู้เขียนนวนิยายในกลุ่มนี้มีแนวคิดที่ว่า ทุกมิติเวลาไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบันและอนาคตล้วนมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันทั้งหมด ดังนั้นการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ณ มิติเวลาใดเวลาหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่ออีกมิติเวลาหนึ่งอย่างแน่นอน และการกระทำใดๆ ของบุคคล ณ มิติเวลาหนึ่งย่อมกระทำไปอย่างดีที่สุดตามความเหมาะสมของบริบท ณ มิติเวลานั้นๆ เสมอ ผู้เขียนจึงมักวางโครงเรื่องให้ตัวละครเอกได้เดินทางข้ามเวลาไปเพื่อแก้ไขสถานการณ์บางอย่างในประวัติศาสตร์ แต่สุดท้ายตัวละครจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วได้ ดังนั้นตัวละครจึงมีบทบาทเป็นเพียงส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ ที่มีส่วนร่วมรับรู้และแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไปตามความสามารถของตนเอง ภายใต้เงื่อนไขของบริบทสังคมและเวลาในขณะนั้น และเลือกที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับอดีตเกินความจำเป็น เนื่องจากต้องการให้ทุกอย่างดำเนินต่อไปตามครรลองแห่งกาลเวลานวนิยายที่นำเสนอแนวคิดดังกล่าวได้แก่ *ทวิภพ* *หุบเขากินคน* *บ่วงบรรจถรณ์* *นิราศสองภพ* และ *2309 ย้อนรบภพรัก* ดังนี้

ทวิภพ ทมยันตีเสนอว่า มนุษย์ไม่อาจใช้อำนาจตัดตัดสินสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตได้ เพราะในทุกช่วงเวลามนุษย์ในสังคมนั้นๆ ย่อมตัดสินใจกระทำการต่างๆ อย่างดีที่สุดเท่าที่บริบทในสังคมจะเอื้ออำนวย โดยเฉพาะในเรื่องของการรักษาไว้ซึ่งอธิปไตยของแผ่นดินเกิด ดังจะเห็นได้จากในตอนต้นเรื่องมณีจันทร์ใช้ความรู้สึกของตนเองคิดว่า การแก้ไขวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 ควรจะทำได้ดีกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในประวัติศาสตร์ จนกระทั่งมณีจันทร์ได้เดินทางข้ามเวลาและกลายเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวจึงยอมรับว่า ทุกชีวิตในอดีตได้ทำทุกอย่างดีที่สุดแล้ว ดังที่ทมยันตีได้เสนอแนวคิดดังกล่าวผ่าน ข้อความบรรยายความรู้สึกของมณีจันทร์ เมื่อได้เดินทางข้ามเวลาและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ในวิกฤตการณ์ ร.ศ.112 ดังนี้

...เธอเพิ่งรู้...คนเหล่านั้นฉลาดล้ำ

เธอประเมิน 'คนยุคเก่า' ผิดไป 'ไม่เคยมีใครทอดทิ้งแผ่นดิน' 'ไม่เคยมีใครยอมเสียเปรียบมหาอำนาจง่าย ๆ' แต่...จะทำอย่างไรต่อแสนยานุภาพมหาศาล

เรื่อบต่างชาติลอยผยองให้เห็นเต็มตา!

ถ้า...ถ้าเพียงแต่มีอาวุธดีๆ...หากแล้วมณีจันทร์ก็หยุดก็...ในภพของเธอ กองทัพไม่มีแสนยาหรือเล่า หากทำไม่...ความเสียเปรียบยังคงอยู่

ความเสียเปรียบที่มีเสียแผ่นดิน หากก็เป็นการเสียอย่างอื่น

เธอเพิ่งเข้าใจ 'เหตุผล' ในแต่ละยุคแตกต่างกัน การจะนำเหตุผลที่เกิดในยุคหนึ่งไปประเมินอีกยุคหนึ่งหาได้ไม่...

(ทวิภพ. 2545: 514-515)

หุบเขากินคน มาลา คำจันทร์เสนอว่า ประวัติศาสตร์หรืออดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้ในเรื่องกลุ่มตัวละครเอกจะเดินทางจากยุคสมัยปัจจุบัน หรือจากอนาคตของอดีต และมีความรู้ทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับยุคสมัยที่เดินทางข้ามเวลาไปเป็นอย่างดี แต่ตัวละครเลือกที่จะไม่เปิดเผยประวัติศาสตร์แห่งอาณาจักรฟูนัน พ.ศ. 1100 ให้ใครล่วงรู้ เพราะไม่ต้องการละเมิดกฎเกณฑ์ของเวลาและประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นแล้ว โดย มาลา คำจันทร์ ได้เสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านบทบรรยายความคิดและบทสนทนาของตัวละครวิชชุ เด็กชายที่มีความรู้ทางประวัติศาสตร์ ที่เลือกจะไม่เปิดเผยเหตุการณ์เลวร้ายที่จะเกิดขึ้นกับอาณาจักรวยาปุระ ดังนี้

...วิชชุรีบลุดจากไป อีกลีสิบสามปี วยาปุระจะล่มสลายเพราะกองทัพอีสานปุระ ก่อนหน้านั้นล่ะ ก่อนถึงปี 1100 รุทรวรมันจะประหารคุณวรมันทิ้งแล้วขึ้นครองแผ่นดินเป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายของวยาปุระ

...

“แล้วคือนั่นล่ะ” บดินทร์ทำความเข้าใจไปถึงคันทวิชชุคาดคั้นอัสมาเรื่องครองแผ่นดิน “ทำไมนายต้องย้าสองหนสามหนว่า ถ้าคุณวรมันขึ้นครองแผ่นดินไม่ได้ มีอะไรหรืออะไร”

“นายอย่าถามเราตอนนี้ได้ไหม เราไม่อยากอายุสั้น ความลับของประวัติศาสตร์ พวกเรามาจากอนาคตของเหตุการณ์ที่ล่วงแล้ว เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นของที่นี่มาเปิดเผยมันไม่ดี พูดเป็นสำนวนหน่อยก็ว่าผีเนจนาของฟ้าดิน เราไม่ต้องการอย่างนั้น”

(หุบเขากินคน.2549:168,170)

บ่วงบรรจถรณ์ กิรติ ชนาเสนอแนวคิดว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอดีตไปแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ แต่อาจสามารถหลีกเลี่ยงเหตุการณ์รุนแรงให้บรรเทาลงได้ โดยนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านความคิดของตัวละครเอกแพรวนวล ดังนี้

...สิ่งที่ส่งหล่อนกลับมาสู่อดีตได้อย่างเอกอุอัศจรรย์เช่นนี้ ต้องการให้หล่อนได้เป็นพยานต่อการพิสูจน์สิ่งใดกันหรือ

หรือสิ่งนั้นผู้นั้นปรารถนาจะให้หล่อนเป็นผู้ไขกุญแจที่จะเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดไปแล้วในประวัติศาสตร์

ข้อนั้นเป็นไปไม่ได้อย่างแน่นอน ประวัติศาสตร์ล้วนแต่มีการบันทึก มีหลักฐาน ไม่มีวันจะเปลี่ยนแปลงอดีตได้

แต่...หากอดีตกลับกลายเป็นอนาคต แม้จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขไม่ได้ แต่ผู้รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็อาจเห็นยวรั้งหลีกเลี่ยงระยะแห่งเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เหตุการณ์ที่จะกลายเป็นอดีตไม่ใช่หรือ...”

(บ่วงบรรจถรณ์.2545:138)

นิราศสองภพ ฐานวดีเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาว่า อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ดังจะเห็นได้จากตอนที่ตัวละครเอกบัวบุษยาที่เดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตในช่วงที่กรุงศรีอยุธยา กำลังจะเสียกรุงครั้งที่ 2 บัวบุษยาจึงพยายามบอกเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นให้ชาวกรุงศรีอยุธยาได้ล่วงรู้ ด้วยหวังจะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ แต่ไม่มีใครเชื่อคำพูดของบัวบุษยา ความคิดจะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์จึงต้องยุติลง ดังนี้

...บรรดาขุนนางต่างนั่งฟังเรื่องราวจากบัวบุษยาอย่างสนใจ

“เล่าต่อซิพี่บัว ว่าข้าศึกมันทำอะไรเราอีก เล่าเลย เผาเมือง ลอกทองพระ แล้วอะไรอีก”

บัวบุษยารู้สึกอึดอัด ไม่เห็นประโยชน์ที่จะมาเล่าเรื่องที่เธอรู้ให้ขุนนางเหล่านี้ฟัง

เพราะคนเหล่านี้ไม่มีอำนาจพอที่จะเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ให้ชาวกรุงศรีอยุธยารอดพ้นจากความหายนะได้ ยิ่งกว่านั้นขุนนางพวกนี้จ้องมองเธอราวกับเธอเป็นตัวตลก ไม่เห็นว่าใครมีที่ท้าวว่าจะเชื่อเรื่องที่เธอพูดเลย

(นิราศสองภพ.2545:121)

2309 ย้อนรบภพรัก พันธุ์ พงศ์นาคเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่า อดีตหรือสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขได้ เนื่องจากอดีต ปัจจุบัน อนาคต ล้วนผูกพันเกี่ยวข้องกัน หากแก้ไขอดีตย่อมมีผลกระทบต่อปัจจุบันและอนาคตอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น ตัวละครในนวนิยาย ร้อยเอกพัฒน์เลือกที่จะไม่รบกับทหารพม่าในอดีต ทั้งที่มีอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงและทันสมัยกว่าข้ามเวลาไปด้วยก็ตาม เนื่องจากตัวละครกลัวผลกระทบที่จะมีต่ออนาคต โดยนำเสนอแนวคิดดังกล่าวผ่านบทสนทนาของพินิต ดังนี้

... “ถ้าไม่มีประวัติศาสตร์ก็ไม่มีปัจจุบัน ไม่มีอนาคต เพราะฉะนั้นถ้าเราเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ ก็เท่ากับเราเปลี่ยนแปลงปัจจุบันและอนาคต”...

(2309ย้อนรบภพรัก.2547: 241)

จากการศึกษาแนวคิดของนวนิยายที่จัดอยู่ในกลุ่มที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยไม่อ้างหลักพุทธธรรมนั้นพบว่า ผู้เขียนในกลุ่มนี้มักเชื่อว่าทุกมิติเวลาไม่ว่าจะเป็นอดีต ปัจจุบันหรืออนาคตล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันจนไม่อาจแยกออกจากกันได้ ดังนั้นการกระทำใดๆ ในมิติเวลาใดเวลาหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อถึงกันทั้งหมด โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอดีตย่อมจะส่งผลให้โลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปและอาจทำให้เกิดการโกลาหลประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเมื่อพิจารณาเนื้อหาของนวนิยายกลุ่มนี้จะพบว่าตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจะเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีตในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งล้วนแล้วแต่ได้มีการบันทึกไว้อย่างตายตัวแล้ว ดังนั้น

ตัวละครเอกจึงมักเลือกที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีตเกินความจำเป็นที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ได้แก่ *หุบเขากินคน บ่วงบรรจถรณ์ และ 2309 ย้อนรภพรัก* หรือหากพยายามจะแก้ไขอดีตในฐานะของผู้ล่วงรู้อนาคตก็จะพบกับอุปสรรคขัดขวางจนทำให้การแก้ไขอดีตของตัวละครนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ *ทวิภพ และนิราศสองภพ* ซึ่งความเชื่อดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาทางฟิสิกส์ที่เรียกว่า แนวทางประวัติศาสตร์คงที่ (Consistent histories approach) ของ สตีเฟน ฮอว์กิง นักวิทยาศาสตร์ด้านฟิสิกส์ดาราศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องว่าปราชญ์เรื่องที่สุดนับตั้งแต่ยุคของไอน์สไตน์ โดยสตีเฟน ฮอว์กิงได้กล่าวถึงแนวทางประวัติศาสตร์คงที่ (Consistent histories approach) ดังนี้ “...ถ้าหากกาล-อวกาศโค้งงอจนสามารถเดินทางข้ามเวลาได้ สิ่งที่เกิดขึ้นในกาล-อวกาศจะต้องสอดคล้องกับกฎทางฟิสิกส์ ตามแนวคิดนี้ เราไม่สามารถทำสิ่งใดที่ขัดแย้งกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ ถึงแม้เราจะสามารถเดินทางกลับไปในอดีตได้ แต่เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขอดีตได้ หมายความว่าเราไม่มีอิสระที่จะทำในสิ่งที่เราต้องการ...” (ฮอว์กิง, สตีเฟน. 2548: 170)

2.2 แนวคิดรองที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขได้

แนวคิดเรื่องการเดินทางข้ามเวลาที่เชื่อว่าอดีตสามารถแก้ไขได้นั้นปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่อง *สาวหลงยุค* โดยพงศกรไม่ได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวโดยตรง หากแต่ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจแนวคิดได้จากเนื้อหาของเรื่อง จากการที่ตัวละครเอกสองตัวละครเดินทางข้ามเวลาสลับยุคสมัยกันเพื่อให้ต่างฝ่ายต้องเผชิญและแก้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งปรากฏว่าตัวละครทั้งสองสามารถแก้ไขปมปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งได้สำเร็จ และจบลงอย่างมีความสุข ดังนี้

สาวหลงยุค เสนอแนวคิดว่า ทุกชีวิตล้วนมีอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินชีวิต ดังนั้นควรเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาด้วยสติ แก้ไขสิ่งต่างๆ ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ดังจะเห็นได้จากบุษราคัมและพลอยบุษย์หญิงสาวที่มีหน้าตาและชะตากรรมที่คล้ายคลึงกัน คือทั้งสองต้องประสบกับปัญหาชีวิตจนกระทั่งไม่ต้องการจะเผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดกับตน ชะตากรรมจึงกำหนดให้ทั้งสองเดินทางข้ามเวลาสลับกัน เพื่อให้ต่างฝ่ายต้องเผชิญและแก้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งจนลุล่วงไป การเดินทางข้ามเวลาจึงทำให้ตัวละครทั้งสองเข้าใจว่าทุกชีวิตล้วนมีปัญหาและต้องเผชิญกับปัญหาด้วยสติทุกอย่างก็จะผ่านพ้นลุล่วงได้ด้วยดี ดังที่พงศกรได้นำเสนอแนวคิดผ่านบทสนทนาระหว่างพลอยบุษย์และบุษราคัม ดังนี้

“หลายเดือนที่ผ่านมา ที่ฉันกลายเป็นเธอ ฉันได้เรียนรู้อะไรเยอะมาก” พลอยบุษย์
สารภาพ “อย่างน้อยฉันก็เรียนรู้ว่า ทุกชีวิต ต่างมีความยากในตัวของมัน ไม่มีประโยชน์จะหนีปัญหา

ด้วยการวิ่งหนีปัญหา เพราะอย่างไร ไม่นานเราก็จะเจอปัญหาใหม่อีก ฉันทนตัวเองไปเป็นเธอ ฉันก็ได้เจอ ปัญหาในรูปแบบของเธอ...”

“ยายบอกฉันเสมอว่า การแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ก็คือการเผชิญหน้ากับทุกปัญหาด้วยความมีสติ” บุรุษาคัมบอกกับหญิงสาวที่ยืนอยู่ตรงข้ามกับหล่อน ด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม เหมือนคุ้นเคยกันมาเป็นแรมปี

(สาวหลงยุค.2547:509)

จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาแสดงให้เห็นว่า นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะใช้ความต่างของมิติเวลาเป็นหลักในการนำเสนอแนวคิดต่อผู้อ่าน กล่าวคือ ผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยหนึ่งสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง เพื่อเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยมีเวลาเป็นสิ่งที่กำหนดเงื่อนไขของปมปัญหาดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความรัก ผู้เขียนจะกำหนดให้เวลาเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางความรักระหว่างชายหนุ่มหญิงสาวที่อยู่กันคนละมิติเวลา แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคมปัจจุบัน โดยแนวคิดนี้ผู้เขียนมักกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาอดีตหรืออนาคตสู่ปัจจุบันเพื่อเผชิญกับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในสภาพสังคมปัจจุบัน เนื่องจากผู้เขียนต้องการใช้ความต่างของเวลาสะท้อนสภาพแนวโน้มของปัญหาสังคมทั้งด้านสภาพแวดล้อมและจิตใจผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมลงทุกขณะ และอาจจะสายเกินการแก้ไข หากละเลยเช่นนี้ต่อไปในอนาคต แนวคิดเกี่ยวกับการเทิดทูนวีรกรรมบรรพบุรุษ ปลูกฝังสำนึกรักชาติ ในส่วนของแนวคิดนี้ผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีต เพื่อร่วมเผชิญความทุกข์ยากและความเสียสละของบรรพชนในอดีตด้วยตนเอง เมื่อยามบ้านเมืองทุกข์ยากด้วยภัยสงคราม และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความสามัคคี ผู้เขียนมักจะให้กลุ่มตัวละครต้องเดินทางข้ามเวลาไปเผชิญกับปัญหาในมิติเวลาอดีตที่มีเพียงความสามัคคีเท่านั้นที่จะฝ่าฟันปัญหาที่เกิดขึ้นได้

นอกจากแนวคิดหลักแล้วนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลายังมีแนวคิดรองที่น่าสนใจนำเสนอต่อผู้อ่าน คือแนวคิดเกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาไปแล้วตัวละครสามารถแก้ไขอดีตได้หรือไม่ ซึ่งเมื่อศึกษาแล้วพบว่านวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจำนวน 11 เรื่องจากนวนิยายที่ศึกษาทั้งหมด 12 เรื่องมีแนวคิดว่าอดีตไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้โดยส่วนมากเนื่องจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาว่าด้วยกฎไตรลักษณ์และกฎแห่งกรรมที่มีอิทธิพลต่อความคิดและวิถีชีวิตของนักเขียนที่นับถือพระพุทธศาสนา ส่วนนวนิยายที่มีแนวคิดอดีตสามารถแก้ไขได้นั้นมีเพียงหนึ่งเรื่องคือสาวหลงยุคมีแนวคิดว่าทุกชีวิตในทุกช่วงเวลาย่อมต้องประสบกับปัญหา สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้คือความกล้าที่จะเผชิญปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาด้วยสติและปัญญา ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาทั้งหมดจะไม่สามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ทาง

ประวัติศาสตร์ที่มีการบันทึกไว้แล้วได้เลย มีเพียงนวนิยายเรื่องสาวหลงยุคเท่านั้นที่ตัวละครเอกสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของบุคคลอื่นที่เกิดขึ้นในต่างมิติเวลาได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากบุคคลที่เดินทางข้ามเวลาดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องส่วนบุคคลเท่านั้น ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อประวัติศาสตร์หรือสังคมในด้านใดๆ ทั้งสิ้น กล่าวโดยสรุปคือนักเขียนนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของไทยมีแนวคิดร่วมกันว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นแล้วจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ถึงแม้จะสามารถเดินทางข้ามเวลาก็ตาม

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ผู้วิจัยได้คัดเลือกนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจำนวน 12 เรื่อง ได้แก่ *ทวิภพ* *หุบเขากินคน* *จากฝัน... สู่นิรันดร* *เรือนมยุรา* *อดีตา* *ต่างเวลา* *บ่วงบรรจถรณ์* *บารมีพระแม่ป๋องปกพันธรณิน* *นิราศสองภพ* *รัตตมณี* *สาวหลงยุค* และ *2309 ย้อนรบทพรัก* เพื่อศึกษาลักษณะเฉพาะและแนวคิดที่ปรากฏ โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบ 5 ประการ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนาฉาก และแนวคิด รวมทั้งกลวิธีการดำเนินเรื่อง ดังนี้

โครงเรื่องในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีทั้งโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง โดยผู้เขียนกำหนดให้เวลาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้งหรือปมปัญหาของเรื่อง ตัวละครจะต้องประกอบพฤติกรรมต่างๆ เพื่อพยายามแก้ปมปัญหานั้น ทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปมปัญหานั้นคลี่คลายลง ลักษณะดังกล่าวจึงทำให้นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีลักษณะเฉพาะ คือ ความขัดแย้งหรือปมปัญหาของโครงเรื่องจะเกิดขึ้นเมื่อตัวละครเอกเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่ง และการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกจะยุติลง เมื่อปมปัญหาหรือความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครคลี่คลายลงหรือนำไปสู่การคลี่คลายกลวิธีการดำเนินเรื่องของนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ ได้แก่ **จุดประสงค์ของการเดินทางข้ามเวลา การสร้างความสนใจใคร่รู้และการคลี่คลายปมปัญหา และเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง** ผลการศึกษาวิเคราะห์มีดังนี้ **จุดประสงค์ของการเดินทางข้ามเวลา** ผู้เขียนนวนิยายกลุ่มนี้ได้กำหนดจุดประสงค์หรือสาเหตุของการเดินทางข้ามเวลาของละครไว้ 4 กลุ่มคือ การเดินทางข้ามเวลาเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีตหรืออนาคต การเดินทางข้ามเวลาเพื่อช่วยเหลือบรรพบุรุษ การเดินทางข้ามเวลาเนื่องจากประสบปัญหารุนแรงหรือภัยคุกคามชีวิต การเดินทางข้ามเวลาเพื่อสืบหาความจริงบางประการ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 4 ประการนี้เป็นจุดเริ่มต้นของปมปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ ในโครงเรื่อง **การสร้างความสนใจใคร่รู้และการคลี่คลายปมปัญหา** การสร้างความสนใจใคร่รู้ในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ได้แก่ การใช้ลางบอกเหตุล่วงหน้า โดยผู้เขียนนิยมใช้ความฝัน คำพยากรณ์และนิมิตช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่ากำลังจะเกิดเหตุการณ์เหนือวิสัยขึ้นกับตัวละคร การคลี่คลายปมปัญหา ผู้เขียนนิยมใช้จดหมายและบันทึก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินเรื่องและคลี่คลายปมปัญหา ซึ่งทำให้เกิด

ลักษณะเฉพาะคือมีผู้ส่งสารและผู้รับสารที่อยู่คนละมิติเวลา และไม่เคร่งครัดรูปแบบของจดหมาย การเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องมี 3 ประเภทได้แก่ เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องตามปฏิทิน เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องแบบเล่าย้อนหลัง และเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องโดยเล่าเหตุการณ์ต่างสถานที่สลับกันไปมาแต่มีเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยตลอด ซึ่งการลำดับเหตุการณ์แบบเล่าต่างสถานที่สลับกันไปมาเป็นวิธีที่ผู้เขียนนิยมใช้มากที่สุด

ตัวละครและบทสนทนาในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ **ตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา** และ **ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา** ซึ่งแต่ละกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามความสำคัญของบทบาท ได้แก่ ตัวละครเอก ตัวละครปฏิปักษ์ และตัวละครประกอบ ซึ่งตัวละครในแต่ละกลุ่มปรากฏลักษณะเฉพาะดังนี้ ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา จากอดีตสู่ปัจจุบัน มักมีรูปร่างหน้าตาสวยงาม และมีลักษณะพิเศษโดดเด่นกว่าบุคคลร่วมสมัย เป็นชนชั้นสูง มีการศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว มีจิตใจดีงามจึงทำให้มีทัศนคติในแง่ลบกับสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปในทางเสื่อมนับจากยุคสมัยอดีตที่ตัวละครเดินทางจากมา ตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต ผู้เขียนมักสร้างตัวละครกลุ่มนี้ให้มีบุคลิกปราดเปรียวคล่องแคล่วแต่กลับแฝงไว้ด้วยความงดงามแบบโบราณ มักจะขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ แต่มีความรู้ ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อสถานการณ์ในยุคสมัยที่ได้เดินทางข้ามเวลาไป และมีทัศนคติที่ดีต่ออดีต ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ที่เดินทางข้ามเวลา ตัวละครในกลุ่มนี้ได้เดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยเดียวกับตัวละครเอกด้วยวิธีการเดียวกัน แต่มีแนวคิดและอุดมการณ์ที่แตกต่างไปจากตัวละครเอก และเสียชีวิตในตอนจบเรื่อง ส่วนตัวละครประกอบที่เดินทางข้ามเวลา จะเดินทางข้ามเวลาด้วยวิธีการเดียวกับตัวละครเอก แต่โดยส่วนมากจะเป็นการเดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นก่อนตัวละครเอก โดยผู้เขียนมักสร้างให้ตัวละครกลุ่มนี้มีความรู้ ความสามารถพิเศษสามารถเดินทางข้ามเวลาได้ตามความต้องการ หรือล่วงรู้กลไกของการเดินทางข้ามเวลา และมีส่วนชักนำ ู้เห็น และช่วยเหลือตัวละครเอกในการเดินทางข้ามเวลา สำหรับตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา ได้แก่ ตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา ผู้เขียนยังคงให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพและความรู้ความสามารถที่มีเหนือกว่าบุคคลร่วมสมัย เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี จึงได้รับการศึกษาสูงโดยเฉพาะความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ ตัวละครฝ่ายปฏิปักษ์ที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา เป็นตัวละครที่มีความขัดแย้งกับตัวละครเอกที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาอยู่ก่อนแล้ว และมักไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใดๆ ตลอดจนจบเรื่อง ซึ่งมักจบลงพร้อมๆ กับการตายของตัวละครกลุ่มนี้ ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลามีจำนวนมากแต่มีลักษณะร่วมบางประการที่สามารถจัดแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ดังนี้ ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ มีหน้าที่คอยอธิบาย สันนิษฐาน ให้ข้อสังเกตถึง

วิธีการ ปรากฏการณ์การเดินทางข้ามเวลาที่เกิดขึ้นกับตัวละครเอก หรือพยายามอธิบายพฤติกรรมของตัวละครเอกที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเมื่อมีการเดินทางข้ามเวลาเกิดขึ้นด้วยทฤษฎีทางจิตวิทยา ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอกที่เดินทางข้ามเวลา ตัวละครในกลุ่มนี้จะมีโอกาสได้พูดคุยหรือสัมผัสกับตัวละครเอกในขณะที่เดินทางข้ามเวลาไปและสามารถจดจำหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครเอกได้ และมักมีบทบาทเมื่อเข้าสู่วัยชราแล้วในฐานะผู้ถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตเมื่อครั้งได้ใช้ชีวิตร่วมสมัยกับตัวละครเอกที่ได้เดินทางข้ามเวลา ตัวละครกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญต่อโครงเรื่องในฐานะผู้เชื่อมโยงช่วงเวลาที่ยาตราห่างไประหว่างอดีตกับปัจจุบัน ตัวละครประกอบที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่เป็นพระภิกษุ ผู้เขียนมักสร้างให้พระภิกษุกลุ่มนี้เป็นพระภิกษุผู้เคร่งครัดในพระธรรมวินัย วัตรปฏิบัติงดงาม และเป็นพระในสายวิปัสสนากรรมฐานผู้สำเร็จญาณขั้นสูง จึงสามารถกำหนดรู้การเดินทางข้ามเวลาของตัวละคร และมักอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวด้วยหลักกรรม ซึ่งถือเป็นตัวละครที่ผู้เขียนมักใช้สื่อแนวคิดเกี่ยวกับหลักกรรมทางพุทธศาสนาต่อผู้อ่าน ตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลาที่มีชื่อปรากฏในประวัติศาสตร์ ตัวละครกลุ่มนี้มีบทบาทคือ ได้รับความช่วยเหลือหรือช่วยเหลือนตัวละครที่เดินทางข้ามเวลา มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่องในฐานะที่ช่วยให้เกิดความสมจริงมากขึ้น **บทสนทนา** ที่ปรากฏในนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลามีหน้าที่ช่วยสร้างความสมจริงและถ่ายทอดข้อมูลและความรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยในแง่ของการสร้างความสมจริงผู้เขียนต้องสร้างบทสนทนายระหว่างตัวละครที่เดินทางข้ามเวลาและตัวละครที่ไม่ได้เดินทางข้ามเวลา โดยผู้เขียนจะคำนึงถึงลักษณะนิสัย ฐานะของตัวละคร ตลอดจนสภาพสังคม โดยเฉพาะยุคสมัยที่ปรากฏในนวนิยายเป็นหลัก บทสนทนาช่วยถ่ายทอดข้อมูลและความรู้ทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากโครงเรื่องของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาส่วนมากผู้เขียนมักอาศัยข้อมูลจริงทางประวัติศาสตร์มาผูกเป็นโครงเรื่อง และมักกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาสู่ออดีต การบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในช่วงที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลาไป จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เขียนต้องนำเสนอต่อผู้อ่าน เพื่อปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้อ่านอื่นจะทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสความบันเทิงอย่างเต็มที่ประการหนึ่ง และเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับนวนิยายที่เป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดีให้มีสาระและทรงคุณค่า

ฉากและวิธีการเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ **ฉากการเดินทางข้ามเวลาและฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง** สำหรับวิธีการที่ทำให้เกิดฉากการเดินทางข้ามเวลามี 4 รูปแบบ คือ การเดินทางข้ามเวลาโดยมีวัตถุสิ่งของที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเป็นสื่อหรือเป็นประตูแห่งมิติเวลา การเดินทางข้ามเวลาโดยมีสถานที่ทางธรรมชาติเป็นประตูแห่งมิติเวลา การเดินทางข้ามเวลาโดยพลังจิตของมนุษย์ และการเดินทางข้ามเวลาโดยมีอำนาจเหนือธรรมชาตินำพาให้พลัดหลงข้ามมิติเวลา ซึ่งวิธีการทั้ง 4 รูปแบบทำให้เกิดองค์ประกอบ

ของฉากการเดินทางข้ามเวลาร่วมกัน คือ สถานที่ การเดินทางข้ามเวลามักเกิดขึ้นในสถานที่ที่มี อาณาเขตจำกัด บรรยากาศ เมื่อเกิดการเดินทางข้ามเวลาผู้เขียนมักสร้างบรรยากาศรอบตัวละครให้ เกิดการปั่นป่วน เมฆหมอกฟ้าฝนคะนองรุนแรง และแสง สีหลากหลาย ซึ่งบรรยากาศความปั่นป่วนนี้ จะสงบลงโดยสิ้นเชิงเมื่อตัวละครได้เดินทางข้ามเวลาสู่อีกมิติเวลาหนึ่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนเวลาใน นวนิยายที่ต้องดำเนินไประหว่างสองยุคสมัยในขณะที่ตัวละครเดินทางข้ามเวลามี 3 รูปแบบ คือ เวลา เท่ากัน เวลาเหลือมล้ำ และเวลาที่มิติเวลาใดเวลาหนึ่งหยุดนิ่ง สำหรับฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอดีต ฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่อง ในมิติเวลาปัจจุบัน และฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องในมิติเวลาอนาคต ซึ่งฉากที่เกิดเหตุการณ์ของ เรื่องเหล่านี้สามารถแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา เนื่อง จากนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาสามารถแสดงฉากที่เกิดเหตุการณ์ของเรื่องได้หลากหลาย มิติเวลา ไม่จำกัดเฉพาะเพียงยุคสมัยใดยุคสมัยหนึ่งเช่นนวนิยายประเภทอื่นๆ

แนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา มีทั้งแนวคิดหลักและ แนวคิดรอง โดยผู้เขียนนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจะใช้ความต่างของเวลาในการ นำเสนอแนวคิดต่อผู้อ่าน กล่าวคือ ผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากยุคสมัยหนึ่งสู่อีกยุคสมัยหนึ่ง เพื่อเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยมีเวลาเป็นสิ่งที่กำหนดเงื่อนไขของ ปมปัญหา ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มของ**แนวคิดหลัก**ได้ 4 กลุ่ม คือ แนวคิดเกี่ยวกับเวลาและความ รัก แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาแก่สังคมในปัจจุบัน แนวคิด เกี่ยวกับการเทิดทูนวีรกรรมบรรพบุรุษ ปลูกฝังสำนึกความรักชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าความ สามีคือ สำหรับ**แนวคิดรอง**ที่ปรากฏในนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลานั้น เป็นแนวคิด เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลาว่าตัวละครจะสามารถแก้ไขอดีตหรือเปลี่ยนแปลงเหตุการณ์ต่างๆ ในมิติ เวลาที่เดินทางข้ามเวลาไปแล้วได้หรือไม่ ซึ่งสามารถแบ่งแนวคิดรองดังกล่าวได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้ และแนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขได้ ในกลุ่มที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้ สามารถแบ่งกลุ่มย่อยได้อีก 2 กลุ่ม คือ แนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยอ้างหลักพุทธธรรม คือ กฎไตรลักษณ์และกฎแห่งกรรม และแนวคิดที่เชื่อว่าอดีตแก้ไขไม่ได้โดยไม่อ้างหลักพุทธธรรม โดยนำเสนอว่าทุกมิติเวลาไม่ว่าอดีต ปัจจุบันและอนาคตล้วนมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้นการ กระทำใดสิ่งหนึ่ง ณ มิติเวลาใดเวลาหนึ่งย่อมส่งผลกระทบต่ออีกมิติเวลาหนึ่งอย่างแน่นอน ส่วน นวนิยายที่มีแนวคิดว่าจะอดีตสามารถแก้ไขได้นั้นมีเพียงหนึ่งเรื่องคือสาวหลงยุค โดยมีแนวคิดที่ว่าทุกชีวิต ในทุกช่วงเวลาย่อมต้องประสบปัญหา สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้ คือ ความกล้าที่จะเผชิญปัญหาที่ผ่าน เข้ามาด้วยสติและปัญญา

อภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาทั้ง 12 เรื่องนี้ แสดงให้เห็นว่านวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่า อันเกิดจากจินตนาการผสมกับข้อมูลทางสังคมและประวัติศาสตร์ นำเสนอผ่านกลวิธีการประพันธ์ในลักษณะเฉพาะที่มีการกำหนดให้เวลาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความขัดแย้ง ส่งผลต่อองค์ประกอบต่างๆ ของนวนิยายไม่ว่าจะเป็น โครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร บทสนทนาและฉาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาเป็นนวนิยายเฉพาะแนวที่ช่วยบันทึก นำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์และสะท้อนสภาพสังคมในปัจจุบัน เนื่องจากนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาสามารถนำเสนอวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพสังคมในมิติเวลาต่างๆ ได้อย่างอิสระไม่จำกัดจำเพาะในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ส่งผลให้นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ช่วยชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ในแง่ของการบันทึกและนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาโดยส่วนมากมักกำหนดให้ตัวละครเดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่อดีต โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่กำลังเกิดเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งในการนำเสนอผู้เขียนต้องคำนึงถึงความสมจริงของสภาพสังคมความเป็นอยู่ การเมือง เศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ภาษาและวัฒนธรรมในช่วงเวลาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องค้นคว้าเอกสารข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างจริงจัง เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการสร้างสรรค์นวนิยาย ผู้อ่านจึงได้รับความรู้ทางประวัติศาสตร์ในเชิงสร้างสรรค์ที่มีการสร้างปมปัญหาทำให้ผู้อ่านต้องติดตามหาคำตอบคลี่คลายปมปัญหาเหล่านั้น ก่อให้เกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ถกเถียงอภิปรายผลต่อไปอันเป็นคุณค่าทางปัญญาในวงกว้างเนื่องจากเป็น ‘จินตนิยาย’ ซึ่งการถกเถียงอภิปรายถึงเหตุการณ์หรือภูมิหลังเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ย่อมเกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้อ่านที่ทำให้เกิดการค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวย่อมทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้แบบอย่างที่ถูกต้องดีงามหรือความผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ ส่งผลให้ผู้อ่านสามารถนำบทเรียนที่ได้จากเรียนรู้ประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาหรือเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ ในปัจจุบันหรืออนาคตได้

นอกจากคุณค่าทางสติปัญญาแล้ว นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลายังนำเสนอภาพของสังคมในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตต่อผู้อ่านในขณะเดียวกัน จึงช่วยสะท้อนสภาพปัญหาและชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาแก่ผู้อ่าน โดยผู้เขียนนวนิยายกลุ่มนี้มักนำเสนอภาพสังคมไทยในอดีตที่เกิดจากการค้นคว้าข้อมูลของผู้เขียนว่าเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความสุขสงบ ท่ามกลางความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายแต่ดงามด้วยขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมอันดีงามที่เกิดจากการยึดมั่นเคร่งครัดในพระพุทธศาสนา ดำรงชีวิตโดยอาศัยพึ่งพิงธรรมชาติด้วยภูมิปัญญาและความเคารพ เป็นสังคมใน

อุดมคติที่ผู้เขียนซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลหนึ่งที่อาศัยอยู่ในสังคมปัจจุบันโหยหาแต่สุดท้ายก็เสื่อมสลายลงด้วยเหตุปัจจัยต่างๆ ในขณะที่เดียวกันผู้เขียนกลับนำเสนอภาพสังคมปัจจุบันที่ตนเองอาศัยอยู่ว่าเป็นสังคมที่มุ่งพัฒนาความเจริญทางด้านวัตถุ ผู้คนรีบเร่งแก่งแย่งเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมด้วยมลภาวะต่างๆ ด้าน ผู้คนหลงลืมวัฒนธรรมความเป็นชนชาติของตนเอง จึงเป็นสังคมที่เจริญ ด้านวัตถุแต่ภายในจิตใจกลับไร้ความสุขที่แท้จริง ซึ่งจากภาพสังคมไทยในปัจจุบันทำให้ผู้เขียนใช้จินตนาการสร้างสังคมไทยในอนาคตตามความน่าจะเป็นต่อไป ภาพสังคมไทยในอนาคตจึงเป็นภาพสังคมที่ผู้คนไม่อาจจะสัมผัสธรรมชาติได้อีก เนื่องจากธรรมชาติได้ถูกทำลายไปจนหมดสิ้น สภาพแวดล้อมจึงเต็มไปด้วยปัญหามลภาวะที่สายเกินการเยียวยา การนำเสนอภาพสังคมผ่านห้วงเวลาทั้งสามคือ อดีต ปัจจุบันและอนาคต ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นไปตามเงื่อนไขของกาลเวลาและการกระทำของมนุษย์ จึงช่วยให้ผู้อ่านตระหนักถึงความจริงตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่องไตรลักษณ์ที่ว่าด้วยไม่มีสิ่งใดจะจริงยั่งยืน ทุกอย่างล้วนแปรผันเสื่อมลงไปตามกาลเวลา ไม่มีผู้ใดสามารถหยุดยั้งความเสื่อมได้ และไม่มีผู้ใดสามารถแก้ไขอดีตได้ แม้ว่าการเดินทางข้ามเวลาสู่อดีตนั้นอาจเกิดขึ้นได้จริงก็ตาม ดังที่ผู้เขียน นวนิยายกลุ่มนี้ได้นำเสนอไว้ในส่วนของแนวคิดที่เกี่ยวกับการเดินทางข้ามเวลา ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้เขียนกลุ่มนี้จึงนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสังคมในปัจจุบันต่อผู้อ่านคือการทำให้ปัจจุบันให้ดีที่สุด ไม่ตั้งอยู่ในความประมาท ดำรงชีวิตทุกอย่างก้าวด้วยสติ ซึ่งเมื่อทุกคนดำรงชีวิตด้วยสติย่อมเกิดปัญญา เมื่อมีสติและปัญญาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือในสังคมที่กำลังเผชิญอยู่ย่อมผ่านพ้นไปด้วยดี เมื่อปัจจุบันดีแล้วย่อมเป็นรากฐานอันดีงามให้แก่อนาคตต่อไป นวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาจึงเป็นศิลปะที่ทรงคุณค่า ถึงพร้อมด้วยความรู้ ประโยชน์ต่อสังคม และอรรถรสความบันเทิง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา ผู้วิจัยพบว่ายังมีสิ่งที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาวิจัยต่อไป ได้แก่

1. การศึกษาเปรียบเทียบจินตนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลากับนิยายวิทยาศาสตร์แนวเรื่องการเดินทางข้ามเวลา
2. การศึกษาเปรียบเทียบนวนิยายไทยที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลากับนวนิยายต่างประเทศที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลา

ซึ่งการศึกษาประเด็นดังกล่าวจะทำให้เห็นความแตกต่างและลักษณะร่วมของนวนิยายที่มีแนวเดียวกัน อันจะนำไปสู่ความรู้เกี่ยวกับประเภทของวรรณกรรมซึ่งมีลักษณะร่วมสมัย แม้จะเป็นวรรณกรรมข้ามชาติและข้ามศาสตร์ก็ตาม

บรรณานุกรม

- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). *หลักเบื้องต้นในการศึกษาเรื่องสั้นและนวนิยาย*. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กীরดี ชนา. (2545). *บ่วงบรรจถรณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2520). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- (2522). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2550). *มองเรื่องให้เห็นภาพ : ภาพสะท้อนสังคมและโลกทัศน์นักเขียน จากเรื่องสั้นยุควิฤติเศรษฐกิจ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- แก้วแก้ว. (2537). *จากฝัน...สู่นิรันดร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- (2549). *จากฝัน...สู่นิรันดร*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ทรีบีส์ บริษัทอักษรโสภณ จำกัด.
- (2547). *บารมีพระแม่ป้อง ปกพื้นธรณิน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรโสภณ.
- (2548). *เรือนมยุรา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: อักษรโสภณ.
- ชลนิล. (2542). *ต่างเวลา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สนุกอ่าน.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2544). *วิทยาศาสตร์ในนิยายวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ต้นหมาก.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2544). *อยุธยา : ประวัติศาสตร์และการเมือง*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ชาววิกิพีเดีย. (2551). *ศิลจารึก. วิกิพีเดีย, สารานุกรมเสรี*. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2551, จาก <http://th.wikipedia.org>.
- ฌ็อง-ปีแยร์ โกลเดินชไตน์. (2541). *การอ่านนวนิยาย*. แปลโดย วัลยา วิวัฒน์ศร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐา-นวดี. (2545). *นิราศสองภพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดับเบิ้ลนายน์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2549?). *ด้วยแสงแห่งวรรณคดีเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ. คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทมยันตี. (2545). *ทวิภพ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม กู้ป.
- (2547). *อดีตตา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. ปทุมธานี: นาคร.
- นาถิกา มงคลคำนวนเขตต์. (2527). *เรื่องสั้นไทยประเภทมุ่งเสนอแนวคิดระหว่าง พ.ศ.2475-2484*.
วิทยานิพนธ์ อ.ม (สาขาภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นิคม กองเพชร. (2543). *กลวิธีการแต่งนวนิยายสมัยของชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

(ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ถ่ายเอกสาร.

บงกช สิงหกุล. (2536). *การวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ไทยในช่วง พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2535*.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บัญญัติ ธนบุญสมบัติ. (2543, เมษายน). *ทฤษฎีสัมพัทธภาพและทฤษฎีควอนตัมรากฐานแห่งฟิสิกส์ยุคใหม่*. อพเดท. 15(152): 87-94.

บุญสม พลเมืองดี. (2536). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นวิทยาศาสตร์ของจันตรี ศิริบุญรอด*.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ถ่ายเอกสาร.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2539). *แว่นวรรณกรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

อัมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์.

ประทีป เหมือนนิล. (2523). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.

ปราณี พรหมจรรย์. (2531). *วิเคราะห์เรื่องสั้นของ “ร.จันทพิมพะ”*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.

(ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. ถ่ายเอกสาร.

ปรารถนา บัวเชย. (2537). *วิเคราะห์แนวคิดและศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมของ*

ประภัสสร เสวิกุล. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้. ถ่ายเอกสาร.

ปวิวัฒน์ คำเจริญ. (2543). *นวนิยายรูปแบบจดหมายของไทย*. วิทยานิพนธ์ อ.ม.

(ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ถ่ายเอกสาร.

พงศกร. (2547). *สาวหลงยุค*. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

พรเทพ สหชัยรุ่งเรือง. (2545). *มโนทัศน์เรื่องการเดินทางข้ามเวลา*. วิทยานิพนธ์ อ.ม.

(ปรัชญา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พรพันธุ์ เขมคุณาศัย. (2530). *วิเคราะห์ชีวิตและงานประพันธ์ของ ส.ธรรมยศ การวิเคราะห์*

ท่วงทำนองเขียนและแนวคิด. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.

พรศิริ นาควัชระ. (2542). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นแนววิทยาศาสตร์ ของ ชัยคุปต์*.

- วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). (2541). *พุทธธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธุ์ พงศ์นาค. (2547). 2309 *ย้อนรบบพรัก*. กรุงเทพฯ: สนุกอ่าน.
- ภณิดา จิตนุกูล. (2547). *วิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีการเสนอแนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของศิลา โคมฉาย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลา คำจันทร์. (2549). *หุบเขาकिनคน*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- มูลนิธิอนุรักษ์โบราณสถานในพระราชวังเดิมกองทัพเรือ. (2546). *สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช*. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2551, จาก <http://www.wangdermpalace.com>.
- วิชิต ทศคร. (2545, เมษายน). *การเดินทางข้ามเวลาในการ์ตูนแนววิทยาศาสตร์*. *อัปเดต*. 17(76): 106-110.
- ลัดดา ราตรีพฤกษ์. (2541). *วิเคราะห์แนวคิด กลวิธีเสนอแนวคิด และศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมของปิยะพร ศักดิ์เกษม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- วราลินี. (2546). *รัตตมณี*. กรุงเทพฯ: บริษัทออฟเซ็ท ครีเอชั่น จำกัด.
- ศนิชา แก้วเสถียร. (2546). *การใช้วิทยาศาสตร์ในนวนิยายของแก้วแก้ว*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สมภาร พรหมทา. (2536). *ความเร่งรีบของเวลา*. กรุงเทพฯ: พุทธชาติ.
- สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บริษัทเอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สุชาติ สวัสดิ์ศรี. (2524). *ห้องอนาคต*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สุดารัตน์ เสรีวัฒน์. (2520). *วิวัฒนาการเรื่องสั้นในเมืองไทยตั้งแรกจนถึง พ.ศ.2475*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิณี จันทร์รัตน์. (2545 สิงหาคม-2547 มกราคม). *เล่าขานเรื่องความหมายและความสำคัญของ "เวลา" ที่ปรากฏในหลักฐานประวัติศาสตร์ไทย*. *วารสารวิชาการสถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์*. (3): 74.
- สุพรรณิ วราทร. (2519). *ประวัตินวนิยายไทยตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึง พ.ศ.2475*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

- (2516). *ประวัตินวนิยายไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึงสมัยการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475*. วิทยานิพนธ์ อ.ม (สาขาภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาณี ชุนรักษ์. (2542). *วิเคราะห์แนวคิดในเรื่องสั้นและนวนิยายของพนม นันทพุกฤษ์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. (2518). *พระอภัยมณี:การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- อังคณา สุขวิเศษ. (2544). *นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวน:อิทธิพลของชุดเซอร์ลอคโฮล์มส์-ที่มีต่อชุดบัวโร้และนิทานทองอิน*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อิรวดี ไตลังคะ. (2543). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฮอว์กิ้ง, สตีเฟน. (2548). *ประวัติย่อของ 'กาลเวลา'*. แปลโดย รชสีม ปรามาท. กรุงเทพฯ: มติชน.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวพรรณทิภา จินกลับ
เกิดวันที่	7 มิถุนายน 2522
สถานที่เกิด	เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	88/2181 หมู่ 6 ถนนพระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ข้าราชการครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) เกียรตินิยมอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2551	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ